

Using
Third Party
Utilities
Included

PRODUCT OF YOUTH

BEYOND A+

Level : Intermediate

Guide to

HARDWARE & SYSTEM

A+ ပိုင်ဆိုလွှာများ

Wifi, How to CPU Overclock, How Works Dual Channel Architecture,
Why Motherboard Fails, Types of Hard Disk Failure, PCI Express,
How to Build your PC, McAfee Anti Virus, Norton Utilities,
Partition Magic, Disk Manager, Data Recovery နှင့်အပါးစွဲလော

ကျေးဇူးတင်ခြေခြင်း

- ❖ အလုပ်ချိန်ပြင်ပမှာ သူများ ချစ်သူ ရည်းစားတွေ လျောက်လည်နေချိန်ပျော်နေချိန်မှာ စာတွေကိုသည်းခံရိက်ပေးစစ်ပေးတတ်တဲ့ ချစ်နေး အီအီဖြိုး
- ❖ YOUTH သင်တန်းကို ဟိုနေရာပြောင်းလိုက် ဒီနေရာပြောင်းလိုက်
ခဏေခဏ နေရာပြောင်းနေတာတောင် YOUTH နိတဲ့နေရာ
မရမကလိုက်ရှာပြီး ရောက်အောင်လာကာ သင်တန်းတက်ကြတဲ့
YOUTH ၏ ကျေးဇူးရှင် သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများ
- ❖ ကျွန်တော်အလုပ်တွေအပေါ် စေတနာထားပြီး
ထိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ပေးကျကွန်းသော ကျွန်တော်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ
- ❖ ကျွန်တော် စာအုပ်တွေကို ဝယ်ယူအားပေးကျသူများအားလုံး
- ❖ စာအုပ်တွေလာမေးနေကျလိုဆိုတဲ့ ဦးလှဆန်းပြီး (HSO Studio)
- ❖ ကျွန်တော်စိတ်ပါတ်ကျတိုင်း ဆွဲတူပေးခဲ့တဲ့ ကိုကြီးစီးမိုး-မေစတူဒီယို (ဖောင်လဲတွေက်ပေးတယ်)
- ❖ ကျွန်တော်ရဲ့သူငယ်ချင်း ကိုသူ
- ❖ သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ ကြားဆရာ၊ အကြံပေးဆရာ၊ အားပေးသည့်ဆရာများ
- ❖ အခြားအခြားသော ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူများအားလုံးကို
ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

တို့အား ဦးထိပ်ပန်းသင် ရှိခိုးကနိုတော့ဖဲ့၏

❖ (မေမေ)၊ (မေမေ)

❖ တယ်တယ်၊ မာမား

❖ ဆရာ ဦးသောင်းတင် နှင့် ဆရာမ ဒီတင်တင်းေး

❖ ဆရာ ကိုယ့်ပြီးလွှား

❖ ကိုယ့်း နှင့် ကိုယ့်း

❖ (ကိုယ့်း)

တို့အား ဦးသောင်းဖြင့် ကနိုတော့ဖဲ့၏

သတ္တ

သား ဖြစ်တဲ့သူကို

အမြတ်များ စိတ်ပူ စိတ်မချတတဲ့ အမေ

နောက်ဆုံးကျတော့လည်း

သားကို ထားသွားခဲ့တာပါပဲ။

သား အလုပ်တွေချည်းလုပ်နေလို့

အမေနှင့် ထမင်းအတူမစားဖြစ်တာကြာလို့

သားအမိန့်ယောက်တည်း ထမင်းအတူစားကြရအောင်လို့

အမေခေါ်တိုင်း သား အလုပ်စားပဲက မထြစ်ခဲ့ဘူး အမေ

လူတွေဟာ သားလိုပဲ နောင်မှ နောင်တ ရကြလို့

နောင်တ ဆိုတဲ့ စကားပဲပေါ်လာသလား အမေ

(အေ လူနှစ်ပုံ အေနှစ်ပုံ အမှတ်ဘာ)

written by zawlin product of youth

၂၇၅ (YOUTH Computer Co., Ltd) မှ

ရေးသားထုတ်ဝေးသောစာအုပ်များ

- (၁) Music Creation with Cakewalk Pro Audio 9
- (၂) Modern & Traditional Music Creation with FL Studio 4
- (၃) Computer Network Study Guide
- (၄) Computer in Details (Over 50% Covered of Comptia A+ Exam)
- (၅) Music Creation with Propellerhead Reason 2.5
- (၆) Windows Server 2003 in Details နှင့် ကျွန်ုပ်၏အတွေ့အကြံများ
- (၇) Modern & Traditional Music Creation with FL Studio 6
- (၈) Beyond A+ (A+ ၏နောက်ကွယ်) (ယခုစာအုပ်)

YOUTH Computer Co., Ltd မှဖန်တီးထုတ်ဝေသော စီမံချက်

- (၁) ကွန်ပူးတာဖြင့် မြန်မာ့ဂိတ်သံများဖန်တီးရန် One Shot အဖြစ် အသင့်ပြုလုပ်ထားသော မြန်မာ့တူရှိသံများပါဝင်သော စီမံချက်
- (၂) ကွန်ပူးတာစက်ပိုင်နှင့်စနစ်များအကြောင်းလေ့လာခြင်း
Computer Hardware & System Study Guide Interactive CD-Rom (Hello Computer)
- (၃) ကွန်ပူးတာဖြင့်ရိုက်နှုပ်ထားသော နိုင်ငံတကာအဆင့်မြှို့ Music Sheet များပါဝင်သည့်
Rock Guitar တီးနည်း စီမံချက် (ညီညီထွေး Rock Guitar Study Guide)

ကွန်ပူးတာအကြောင်းအသေးစိတ်သိစရာဆိပ်

ကွန်ပူးတာအကြောင်းအသေးစိတ်သိစရာဆိပ်: Over 50% Covered of A+ ဆိပ်တဲ့ စာအုပ်ကို ရေးသားပြုခြင်းတဲ့ အခါးမှာ ကွန်ပူးတာအကြောင်းအသေးစိတ်တဲ့ အာသီသရှိခဲ့တယ်။ ဘာလိုလဲဆိတော့ A+ ဆိပ်တာက ဘယ်လောက်ပဲ ကွန်ပူးတာအကြောင်းပဲဖြစ်ပါစေ A+ Exam Guideline ကို အမိုသဟဲပြုခြင်း ရေးသားရတာဆိပ်တော့ A+ Exam နှင့်မဆိုင်တဲ့ အမြားသော ကွန်ပူးတာ Hardware ပိုင်းနှင့် System ပိုင်းတွေကို ပြုစုံရေးသားချင်စိတ်လေးဖြစ်ပေါ်လာလိုပါ။ ဒီလိုနဲ့ ဒီ Beyond A+ စာအုပ်ကို ရေးသားပြုခဲ့တယ်ပျော်။ ခေါင်းစဉ် Beyond A+(A+ ၏နောက်ကွယ်) ဆိပ်တာလေးကိုလည်း ကွန်ပူးတာအကြောင်းအသေးစိတ်တဲ့ ဘာသာကျော်တော်သဘောကျိုးတယ်။

ဒီတော့ ဒီခေါင်းစဉ်နှင့်လော်ညီတဲ့ ကွန်ပူးတာတစ်လုံးမှာရှိတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ ဒီနေ့စောင်းဆိပ်လုပ်လုပ်ထွေကိုသိစေခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေထဲက Hardware Section အနေနှင့် အခန်း (၅) ခန်းခွဲကာရေးသားထူးတော့ Third Party Tools တွေ၊ Utilities တွေ စတဲ့ System ပိုင်းဆိုင်ရာ တွေကိုတော့ System Section မှာ အခန်း (၄) ခန်းခွဲကာ ရေးသားပြုစုံပေးထားပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီစာအုပ်မှာ အပိုင်းအားဖြင့် (၂) ပိုင်းပါဝင်ပြီး အခန်းအားဖြင့် (၁၁) ခန်း ပါဝင့်စွဲစည်းထားပါတယ်။ အမိုက် ရည်ရွယ်ထားတာ ကတော့ မျိုးဆက်သစ်လူလုပ်ထွေကိုပါ။ ကွန်ပူးတာကိုစွဲတွေယူရတဲ့ ကွန်ပူးတာ အစိတ်အပိုင်းတွေ သို့ ဖြစ်တတ်တဲ့ သဘောတွေကို သိသွားစေခဲ့တာရယ်၊ လုပ်ငန်းခွင့်မှာ လိုအပ်တဲ့ Utilities တွေကိုသုံးတတ် သွားစေခဲ့တာရယ်ကြောင့်ပါ။ နောက်ပြီး ခုံမှ အချွေယ်ကောင်းရောက်လာတဲ့ မျိုးဆက်သစ်လူလုပ်ထွေကိုလည်း ဒီလိုအကြောင်းအရာတွေ ဖတ်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ဟာ ပထမ A+ စာအုပ်နှင့်မတူဘဲ A+ နှင့် Out of Scope ဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ရေးထားတာဖြစ်ပါတယ်။ လိုအပ်တာရှိရင်ခွင့်လွှဲတ်ပေးပါ။

စောနာများစွာဖြင့်

ဇော်လင်း

Technical Writer

YOUTH Computer Co., Ltd

କାମ୍ପିନ୍ଗ ତଥା ଡେଜାର୍ଟିକ୍

Chapter 1	:	Communication Technology	1
Chapter 2	:	CPU	37
Chapter 3	:	RAM	61
Chapter 4	:	Main Board	81
Chapter 5	:	Hard Disk	103
Chapter 6	:	Bus	137
Chapter 7	:	Bonus	153
Chapter 8	:	AntiVirus	171
Chapter 9	:	Norton Utilities	205
Chapter 10	:	Others Utilities	225
Chapter 11	:	Hard Disk Recovery	275

စာတင်ရေးနည်းပညာ

CHAPTER 1

Communication Technology

1.1	:	USB အကြောင်း	-2
1.2	:	USB ပစ္စည်းတွေကတော့	-3
1.3	:	USB Version များ	-5
1.4	:	USB Connector များ	-6
1.5	:	USB အလုပ်လုပ်ပုံ	-8
1.6	:	USB အားအချင်းအရာများ	-11
1.7	:	Bluetooth ဆိတာ	-12
1.8	:	Bluetooth Technology အကြောင်း	-13
1.9	:	Bluetooth ဂို့သုံးဖို့ရာ	-16
1.10	:	Authentication and Pairing အကြောင်း	-18
1.11	:	Bluetooth တွေ့ဖြစ်တတ်သောမလုံခြုံမှုများ	-19
1.12	:	FireWire မြန်နှင့်မြွေ့ပြေ့ပြေ့ယာကြီး	-21
1.13	:	IEEE 1394 Standard အကြောင်း	-24
1.14	:	Wi-Fi အကြောင်း	-27
1.15	:	Wi-Fi ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ	-30
1.16	:	Wi-Fi ပစ္စည်းများ	-32
1.17	:	Wi-Fi ကို Support လုပ်သော OS များ	-33
1.18	:	Wi-Fi ၏ကောင်းကြီးများ	-34
1.19	:	Wi-Fi အေးနည်းချက်များ	-35

CHAPTER 2	CPU	
2.1	:	Intel Core 2 Duo Processor အကြောင်း -38
2.2	:	Intel Core 2 Extreme Processor အကြောင်း -39
2.3	:	Intel Itanium 2 Processor အကြောင်း -41
2.4	:	Intel Xeon Processor အကြောင်း -42
2.5	:	Intel Pentium D Processor အကြောင်း -43
2.6	:	Heatsink အပူစွမ်တုတိကိရိယာ -46
2.7	:	Thermal Compound -48
2.8	:	CPU ကို Over Clock လုပ်ခြင်း -50
2.9	:	BIOS ထဲဝင်ကြပယ် -51
2.10	:	Memory Frequency ကို နှိမ်ချေခြင်း -52
2.11	:	Bus တွေ့ရဲ Frequency ကို ချိန်ခြင်း -54
2.12	:	Hyper Transport Frequency ကို နှိမ်ချေခြင်း -54
2.13	:	CPU ကို Over Clock လုပ်ခြင်း -56
2.14	:	Multiplier ကိုကော်များခြင်း -58
2.15	:	အရေးပေါ်ရိပ်တန်ခြင်း -59
CHAPTER 3	RAM	
3.1	:	DDR 2 အကြောင်း -62
3.2	:	DDR 3 အကြောင်း -64
3.3	:	Dual Channel Architecture အကြောင်း -65
3.4	:	Peak Bandwidth အကြောင်း -69
3.5	:	Processor ၏ FSB အကြောင်း -70
3.6	:	Dual-Channel Mode နှုန်းတည်ဆောက်ခြင်း -72

3.7	:	Performance Benchmarking အကြောင်း	-74
3.8	:	Blue Screen of Death အကြောင်း	-75

CHAPTER 4 Main Board

4.1	:	Motherboard များအခြောင်း	-82
4.2	:	Motherboard နှင့် Capacitor များပေါ်ပေါက်ခြင်း	-90
4.3	:	Capacitor များ	-91
4.4	:	ပျက်နေသော Capacitor ၏ လက္ခဏာများ	-93
4.5	:	Capacitor များဘာကြောင့်ပျက်ရသလဲ	-96
4.6	:	Capacitor ပျက်ရင်ဘာလုပ်ရမလဲ	-98
4.7	:	Capacitor များ လဲမယ်ဆိုရင်	-99
4.8	:	Dual BIOS အကြောင်း	-100

CHAPTER 5 Hard Disk

5.1	:	Hard Drive အကြောင်း	-104
5.2	:	Platter Technology	-105
5.3	:	Head Crashes ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	-106
5.4	:	Serial ATA II (SATA II) အကြောင်း	-107
5.5	:	External SATA အကြောင်း	-109
5.6	:	Types of Hard Disk Failure အကြောင်း	-111
5.7	:	Hard Disk PCB ကိုလဲလှယ်ခြင်း	-117
5.8	:	ဘာကြောင့် Hard Disk ကအသံတွေမြည်နေတာလဲ	-119
5.9	:	ဘာကြောင့် Bad Sector တွေဖြစ်ရလဲ	-120
5.10	:	High Capacity Hard Disk တွင် Bad Sectors ဖြစ်ခြင်း	-121
5.11	:	Scandisk, Chkdsk တွေကိုများသုံးတတ်ခြင်း	-122

5.12	:	Scandisk, Chkdsk တွေကို Boot မှာ Auto မတက်စေချင်ရင်	-122
5.13	:	Seagate Hard Disk အကြောင်း	-124
5.14	:	Quantum Hard Disk အကြောင်း	-126
5.15	:	IBM Hard Disk အကြောင်း	-127
5.16	:	Western Digital Hard Disk အကြောင်း	-129
5.17	:	Maxtor Hard Disk အကြောင်း	-132
5.18	:	Fujitsu Hard Disk အကြောင်း	-133
5.19	:	Hitachi Hard Disk အကြောင်း	-133
5.20	:	S.M.A.R.T ဆိုသည်ကား	-134
5.21	:	ATA နှင့် ATAPI နောက် SATA	-134

CHAPTER 6   BUS

6.1	:	PCI Express	-138
6.2	:	PCI Express နဲ့ Protocol အကြောင်း	-138
6.3	:	Physical Layer	-139
6.4	:	Data Link Layer	-142
6.5	:	Transaction Layer	-143
6.6	:	PCI အပေါ် Express ကအားသာတဲ့အချက်များ	-143
6.7	:	PCI Express နဲ့ Form Factor	-146
6.8	:	Standard and Low Profile Card အကြောင်း	-146
6.9	:	Mini Card အကြောင်း	-149
6.10	:	Express Card အကြောင်း	-149
6.11	:	PCI-X အကြောင်း	-150
6.12	:	PCI-X 2.0 အကြောင်း	-151
6.13	:	Memory Objects နှင့် ပတ်သက်လို့	-171

CHAPTER 7	Bonus	
7.1	: အသုံးပြုမည့် Tools များ	-154
7.2	: Screw များပြုတိုက်ပါ	-155
7.3	: Casing နှင့်အတူပါလာတတိတယ	-156
7.4	: Power Supply ဖြောင်းသုံးမလား	-157
7.5	: အပေါက်တွေဖောက်ပါ	-158
7.6	: Motherboard အပိုင်း စရေအောင်	-159
CHAPTER 8	Anti Virus	
8.1	: Install Norton AntiVirus 2006	-175
8.2	: Norton AntiViurs 2006 ကိုလေ့လာခြင်း	-181
8.3	: Virus Definitions ဘယ်လိုပြုစွဲမလဲ	-181
8.4	: Norton AntiViurs Option အကြောင်း	-186
8.5	: Virus Scanning - Virus ဘယ်လိုသတ်မလဲ	-190
8.6	: Install McAfee AntiVirus 2006	-194
8.7	: McAfee SecurityCenter ကိုလေ့လာခြင်း	-198
8.8	: McAfee Scan for Viruses - Virus စစ်ရအောင်	-199
8.9	: Create a Rescuse Disk	-199
CHAPTER 9	Norton Utilities	
9.1	: Norton Disk Doctor ကိုလေ့လာခြင်း	-207
9.2	: Norton Speed Disk ကိုလေ့လာခြင်း	-210
9.3	: Norton Unerase Wizard ကိုလေ့လာခြင်း	-212
9.4	: Norton Recycle Bin ၏ Properties	-217
9.5	: Norton System Doctor ကိုလေ့လာခြင်း	-218

9.6	:	Norton WinDoctor ကိုလေ့လာခြင်း	-221
9.7	:	Norton Wipe Info ကိုလေ့လာခြင်း	-223

CHAPTER 10   Others Utilities

10.1	:	VirtualDrive ဆိုသည်မှာ	-226
10.2	:	Install VirtualDrive 9.0	-226
10.3	:	VirtualDrive 9.0 ပြင် Image ရှုက်ခြင်း	-229
10.4	:	VirtualDrive ကိုအသုံးပြုခြင်း	-238
10.5	:	VirtualDrive ကိုအသုံးပြုတော့လိုက	-242
10.6	:	PowerQuest PartitionMagic 8.0 ဆိုသည်မှာ	-243
10.7	:	Install PowerQuest PartitionMagic 8.0	-244
10.8	:	PowerQuest PartitionMagic 8.0 ကိုလေ့လာခြင်း	-248
10.9	:	WinRAR ဆိုသည်မှာ	-255
10.10	:	Install WinRAR	-255
10.11	:	WinRAR ကိုအသုံးပြုခြင်း	-258
10.12	:	Disk Manager ပြင် Format ချခြင်း	-262
10.13	:	Norton Ghost ပြင် Disk Clone လုပ်ခြင်း	-267

CHAPTER 11   Hard Disk Recovery

11.1	:	Norton GoBack ကိုအသုံးပြုခြင်း	-276
11.2	:	On Track Easy Recovery ကိုအသုံးပြုခြင်း	-283

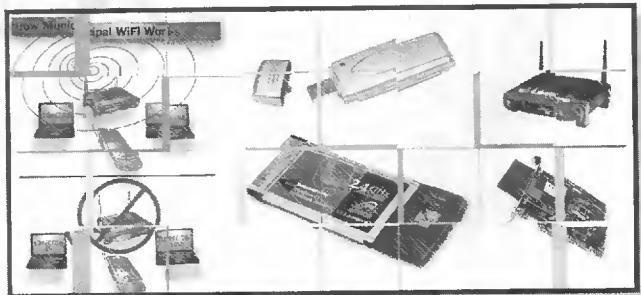

UNIT 1

Communication Technology

အခန်း (၁)

ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ

ဒါ သင်ခန်းစာများ ကျွန်တော်တို့ ယခုခေတ်ပေါ် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာတွေအကြောင်းကို လေ့လာကျဖြစ်ပါတယ်။ အခု မှာ ဒါ အကြောင်းကိုရေးဖြစ်လို ခေတ်ပေါ်နည်းပညာလို ပြောတာပါ။ ပေါ်နေတာတော့ ကြာနေပြီဖြစ်တယ့်ပစ္စည်းတွေဖြစ်ပါတယ်။

PART II

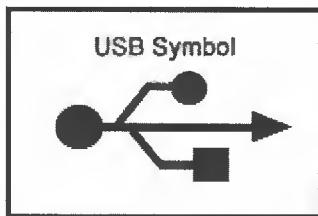
Hardware Section

ဒီသင်ခန်းတာကတော့ ဆက်သွယ်ရေးနဲ့ပတ်သက်နေတဲ့ Communication Technology အကြောင်းတွေကိုရှင်းပြုမှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းတွေက အင်း ဒီနည်းပညာတွေက အခုံပေါ်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖော်တော့ကြောနေပြီပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ရေးတဲ့ဓာတ်တွေမှာထည့်မရေးရသေးတာနဲ့ Beyond A+ ဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့လည်းကိုက်ညီနေတာနဲ့ ဒီသင်ခန်းတာ (၁) မှာရေးဖြစ်သွားတာပဲ။ Communication Technology ဆိုလို သိပ်အထပ်ပြီးမသွားနဲ့ဘူး။ ဒီနေ့ PC တွေမှာကျွန်တော်တို့ပူးပေါ်ဝါးကျင်မှာ အသုံးပြုနေတဲ့ USB နှင့် Bluetooth, Firewire နှင့် WiFi အကြောင်းတွေလောက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ယနေ့စာဖတ်သူတွေအတွက်လည်း လိုအပ်မယ်ထင်လိုပဲ။

၁.၁ USB အကြောင်း

ယနေ့ခေါ် PC တိုင်းမှာ USB ဆိုတဲ့ Universal Serial Bus - USB Port ဟာ ပါလာပြီဖြစ် တာကြောင့် လူတော်တော်များများ USB အကြောင်းသိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။ ၁၉၉၀ နှစ်များနောင်းပိုင်းလောက် ကေပြီး ဂုဏ်ပျုံးတာထုတ်လုပ်သူအဖို့လောက်ဟာ USB ကိုသူတို့၏ System အသစ်နဲ့မှာထည့်သွင်းခဲ့ ပေါ်မယ့် အခုံတော့ Computer System တိုင်းရဲ့ နောက်ဖက်မှာ USB Port နှစ်ခု၊ ရွှေမှာနှစ်ခု ဒါပုံမဟုတ် နောက်မှာလေးခု စသည်ဖြစ်ပါတယ်၏ တိတိကျကျပြောမယ်ဆိုရင်တော့ USB ဆိုတဲ့ ဒီ External Bus ကို Intel, Compaq, DEC, IBM နှင့် Microsoft Telecom တို့ဟာစုံပေါ်ပြီး Developed လုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၆ မှာ Intel 430 HX Triton II Motherboard တွင် ငါး USB ကို တပ်ဆင်ပြီးရွေးကွက်သို့စတင်ရောင်းချွဲပါတယ်။

ပုံ ၁.၁

USB ဟာ 12 Mbps Data Transfer လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ သိပ်ကောင်းတဲ့အချက်ပဲ့များ ဘာလိုလဲဆိုတော့ USB မရှိခင်တုန်းက ဂုဏ်ပျုံးတာတွေမှာ Parallel Port နှင့် Serial Port ပဲရှိကြတာကိုး၊ Serial Port ဆိုရင် Data တစ်ခို့မှ 1 bit ပဲထိန်းတာ Parallel Port လို့ Data တွေ အပြိုင်းနိုင်တာလဲမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ အဲဒီအခိုန်တုန်းက USB ပေါ်လာတာ တကယ့်ကိုကောင်းတာပါပဲ။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Data Transfer Rate က 12 Mbps ရတယ်လေ။ အဲဒီအပြင် IRQ တစ်ခုတည်းနှင့် ပစ္စည်းပေါင်း ၁၂၇ ခုရှိတို့

ရတယ်။ နောက်တစ်ခု USB ရဲကောင်းတဲ့အချက်က Hot Swappable ပါရတယ်မျှ။ ဆိုလိုတာက USB ပစ္စည်းတွေကိုဖြတ်တဲ့ တပ်တဲ့အခါမှာ ကွန်ပူးတာတွေကို Shut Down လုပ်စရာမလိုဘူး။ တပ်လိုက်တာနဲ့ Operating System ကအလိုအလျောက် ငြိုးတပ်လိုက်တဲ့ USB ပစ္စည်းကို တွေ့ရှုမှာဖြစ်ပါတယ်။ USB Cable သွော့ ပုံမှန်ဆိုရင် ၅ မီတာ (၁၆ ပေ) အရှည်ဆုံး ရှိကြပါတယ်။ ဒါ USB Standard ပါပဲ။ ဒီထက် ဝိုင်းရှုံးတော့ Data Lost ဖြစ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ USB ပစ္စည်းတွေတာ Windows ရေး Mac ရော့မှာပါ အသုသုလုပ်တယ်မျှ။ အဲဒီအပြင် သင်ပေးမယ်ဆိုရင် Linux မှာပါ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။

၁၂. USB ဖွံ့ဖြိုးတွေကတော့

- (၁) Cameras - USB Cameras တွေတာ ရိုက်ထားသောပေါ်ပုံများ တန်ည်းအားဖြင့် Data များ ကိုအလွန်လျှင်မြန်စွာဖြင့် Transfer လုပ်ပေးပါတယ်။
- (၂) CD ROM Devices - External USB CD ROM Devices တွေလည်းရှိကြပါတယ်။ Data Transfer လည်းမြန်ပါတယ်။
- (၃) Joy Sticks - Game ဆွဲဖို့အတွက်လိုအပ်တဲ့ Joy Sticks တွေလည်း USB နဲ့လာပါတယ်။
- (၄) Keyboard - USB Keyboard တွေလည်းရှိနေပါပြီ။
- (၅) Printers - ရွေးကွက်မှာ USB Support လုပ်တဲ့အပူးမျိုးသော Printer တွေရှိနေကြပါပြီ။
- (၆) Microphones - USB Microphone နှင့် Headset များလည်းရှိနေကြပါပြီ။
- (၇) Modems - တချိန်တုန်းက Serial နဲ့အလုပ်လုပ်ကြတဲ့ Modems တွေလည်း အခုဆို USB နဲ့ဖြစ်ကုန်ကြပါပြီ။ ပုံ ၁.၂ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၁.၂

- (၈) Mouse - USB Mouse တွေကတော့ Ps/2 Mouse တွေထက်တောင်မှ Connection ပိုကောင်းပါသေးတယ်။
- (၉) Mp3 Players - ယနေ့ရေပန်းစားနေတဲ့ Mp3 Players တွေဟာ သီချင်းတွေ၊ Data တွေကိုဟိုဖို့ကူးဖို့အတွက် USB Port တွေပါရှိကြပါတယ်။
- (၁၀) Removable Media - ထုတ်ယူဆုံးနိုင်သော Media များဖြစ်တဲ့ Tape Drive, Floppy Drive, Zip Drive, Super Drive, Flash Drive တွေကလည်း USB Support လုပ်ကြပါတယ်။ ဗုံး၁၃ မှာ External Hard Drive ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဗုံး၁၃

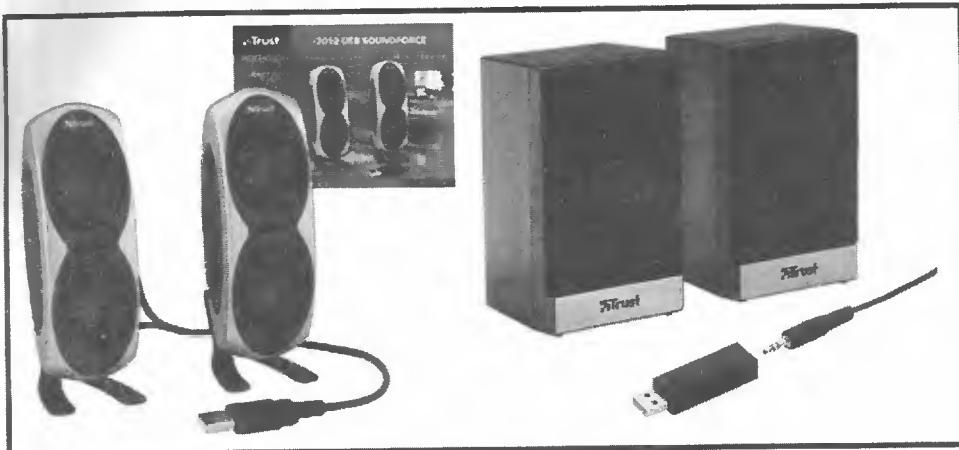

‘တဲ့တဲ့ ဒီလောက်တွေဘာအရေးလ ကျွန်တော့ဖုန်းမှာ Built-in 60 MB Memory ပါရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် Internet သွားသုံးလို့ File Down Load လုပ်လာရင် Flash Drive မလိုတော့ဘူး။ ကျွန်တော့ဖုန်းကို USB နဲ့ကောက်ချိတ်ပြီး Data ကို Down Load လုပ်ခဲ့ရဲ့ပဲ့’ ဆောင် Digital ဓာတ်ကြီးကလည်း ဆန်းပြားလိုက်တာ။ USB ပေါ်ကာစက ကျွန်တော် YOUTH မှာ Hardware သင်တန်းပေးလို့ရှင် သင်တန်းသားတွေကို USB အကြောင်းသာယ်လိုပြောပြခဲ့သလဲဆိုတော့။ ‘USB ဆိုတာ Universal ဖူး၊ ဥပောကြာရရင် Printer ဆို Parallel Port ကိုသုံးမယ်။ Mouse ဆိုရင် Serial Port ကိုသုံးမယ်။ စာယ်ဖြင့် ဘယ် Port ဆို ဘယ်ပစ္စည်းသုံးခဲ့ရတယ်။ အခုခိုလိုမဟုတ်တော့ဘူး။ USB တဲ့ Universal ဖြစ်တာကြောင့် Printer ဆိုလည်း USB ပဲ။ Scanner ဆိုလည်း USB ပဲ။ ဘယ်ပစ္စည်းမဆို USB Connection ပါလိုတယ်လိုပြောခဲ့ဖူးတယ်’ ဒါပေမယ့်အဲဒါအချိန်တုန်းက ကဲ့ကဲ့တစ်ရှုံးက သတ်းအချက်အလက် တွေတာ Internet မှုတဆင့်ကွန်ပူးတာ၊ ကွန်ပူးတာကနေ USB မှုတဆင့် (USB ကောင်းကျိုးကြောင့်) လတ်ကိုင်ဖုန်းထဲရောက်လာမယ်လို့မထင်မိပါဘူး။

(၁၀) Scanner - မြန်ဆန်ပြင်းနှင့် ချိတ်ဆက်မှုလွယ်ကြပြင်းတို့အတွက် Scanner တွေကလည်း USB ကိုထိုးခွဲလာကြပါတယ်။

(၁၂) Speakers - USB Speakers တွေရရှိနေပြီဖြူ။

ံ ၃၄

၁၁၈ USB Version များ

USB Version ကတော့ (၃) မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီတွေကတော့ -

(၁) USB 1X

(၂) USB 2X

(၃) USB OTG တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။

USB 1X

၁၉၉၆ ခုနှစ်ကတွက်ရှိခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ USB ဂျုပ်ထမ္မီးဆုံး Version ဖြစ်ပါတယ်။ မူလပထမ Version 1.0 ဘဲ 1.5 Mbps Data Transfer Rate ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ USB 1.1 ပေါ်လာပါတယ်။ သူကတော့ Data Rates နှစ်မျိုးနဲ့ပါ။ ဘယ်လိုလည်းဆိုတော့ Data Transfer Rates ကို High Speed လိုအပ်တဲ့ ဥပမာ Disk Drive လိုပစ္စည်းမျိုးဆိုရင် 12 Mbps Support လုပ်ပြီး Bandwidth သေးတဲ့ ဥပမာ Joy Sticks လိုပစ္စည်းမျိုးဆိုရင် 1.5 Mbps Support လုပ်ပါတယ်။

USB 2.0

၂၀၀၁-၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာတော့ USB 2.0 နည်းပညာကိုစတင် Introduced လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ငါးကို Hi-Speed USB လိုလည်းခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ Hi-Speed USB ကို Compaq, Hewlett Packard, Intel,

Beyon d A+

Lucent, Microsoft, NEC နှင့် Phillips တို့က Developed လုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ အမိကတော့ Data Transfer Rates မြန်လာတာပါပဲ။ ဘယ်လောက်တော်မြန်လာသလဲဆိုတော့ USB 1.1 ထက်အကြိမ် လေးဆယ် ပိုမြန်လာပါတယ်။ ဒီတော့ကာ သူရဲ့ Data Transfer Rates က 480 Mbps ဖြစ်လာပါတယ်။ အဲဒီလို မြန်ဆန်လာတဲ့ Bandwidth ကြောင့် အခုခံရင် USB ကို Digital Camera တွေ၊ CD Writer တွေ Video ဆက်စက်ပစ္စည်းတွေပါ အသုံးပြုလာကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအပြင် သူကလျှပ်မြန်မှုကိုလိုအင်တဲ့ Hi-Speed Device အများကြီးတွေကိုတပိုင်တည်းလည်း အသုံးပြုလိုရတယ်မျှ။ USB 2.0 နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောချင်သေးတာက ငါးဟာ Microsoft Windows Me, Windows 2000 နှင့် Windows XP တွေမှာ Support လုပ်ပါတယ်။ Windows 2000 တတော့ Service Pack 4 တင်ပေးဖို့ လိုကောင်းလိုပါလို့မယ်။

USB OTG

USB OTG ဆိုတာ USB On-the-Go လိုအပိုပိုယ်ရပါတယ်။ သူက ကွန်ပူးတာမလိုဘဲ ပစ္စည်း အချင်းချင်းတိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်လိုရပါတယ်။ Mobile Connectivity ပဲ့ဖျား။ ဥပမာပြောရရင် Digital Camera ကိုကွန်ပူးတာနှင့် မချိတ်ဆက်ဘဲ Printer နှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး Print ထုတ်လိုရအောင် USB OTG က Support လုပ်ပေးပါတယ်။ နေရာတိုင်းမှာ ကွန်ပူးတာလိုနေတဲ့အဆင့်ကြိုဖြတ်ချလိုက်တာ ပဲ့ဖျား။ အဲဒီလိုပဲ PDA Device တွေကို Keyboard နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်အောင်လည်း USB OTG က Support လုပ်ပေးပါတယ်။ USB OTG ရဲနောက်အကြောင်းအရာတစ်ခုက Power နည်းနည်းပဲယူတယ်ဆိုတဲ့အချက်ပဲမျှ။ ဒါမှာလည်းသက်ဆိုင်ရာပစ္စည်းရဲ့ Battery ကိုကြာကြာသုံးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

၁၁. USB Connector များ

လောလောဆယ်တော့ USB Connector (ဂု) မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီတွေကတော့ -

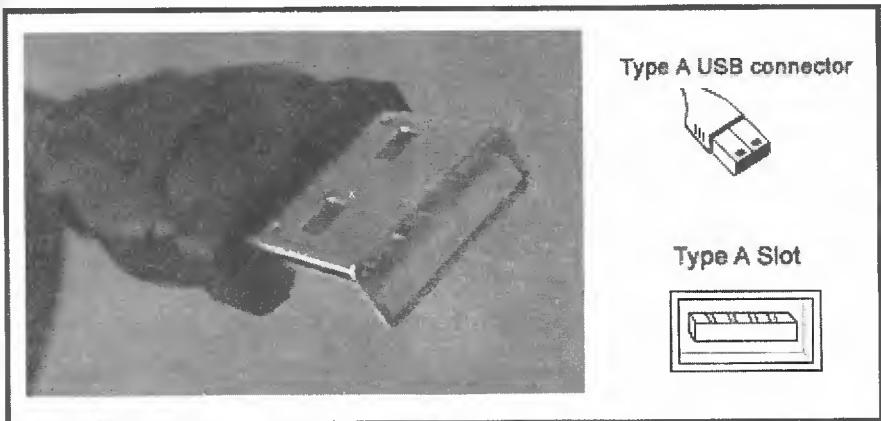
- (၁) Type A
- (၂) Type B
- (၃) Mini-A နှင့်
- (၄) Mini-B တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။

USB A (Host)

ငါးကို Down Stream လိုလည်းအဆိုရှိပါတယ်။ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ထောင့်မှန်စတုဂံ လေးထောင့်ပုံစံရှိပါတယ်။ ကွန်ပူးတာဘက်မှာသွားတပ်ရမယ့် Connector ဖြစ်ပါတယ်။ USB Hub တွေကိုလည်း ငါးဘက်နှင့်သွားတပ်ရမည်ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးဘက်ဆိုတာအမြားမဟုတ်ဘူးမျှ။ USB ကြိုးမှာ

အာန်းနှစ်ဘက်ရှိတယ မဟုတ်လား။ အခွန်းတစ်ဖက်က USB A ဖြစ်ပြီးတော့ နောက်အခွန်းတစ်ဖက်က USB B ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတော့ ကွန်ပူးတော်နဲ့ USB Hub တွေဆိုကို USB A နှင့်သွားတပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

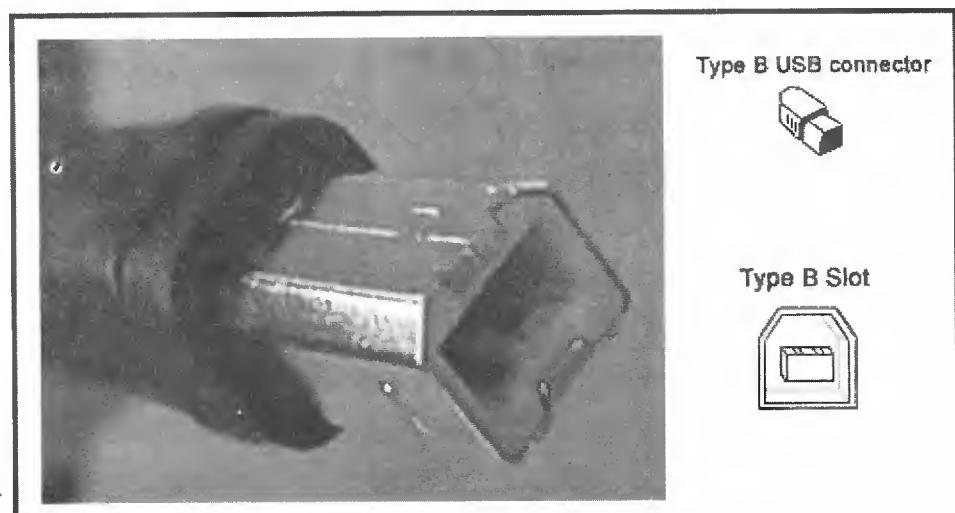
ပုံ ၁.၅

USB B (Device)

ငှုံးကိုကျတော့ Up Stream Connector လိုလည်းအဆိုရှိကြပါတယ်။ သူကတော့ လေးထောင့်တော့ လေးထောင့်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် USB A လိုလေးထောင့်ပြားပြားမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုပြောရမလဲ။ Box ပုံစံပေါ့။ သူကတော့ပစ္စည်းတွေဆိုကိုသွားတပ်ရမယ့်ဘက်ပါ။ USB Type A နဲ့ Type B Connector တွေက USB 1.1 Version တွေပါ။ တန်ည်းအားဖြင့်ပြောရရင် USB 1.1 Version ၂ Connector Type A နဲ့ Type B ကိုပဲ Support လုပ်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၆

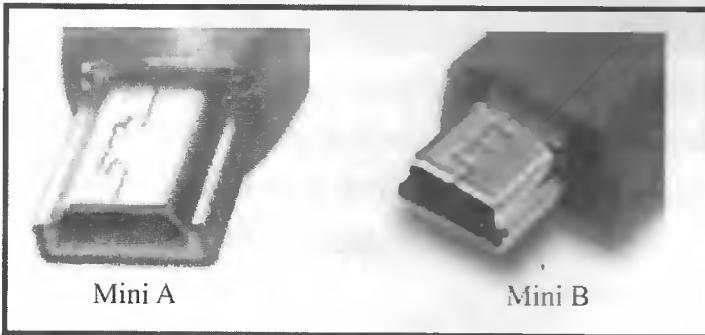
Mini A

ကွန်ပူးတာရဲ့အကူအညီမလိုဘဲ Mobile Device တွေကိုချိတ်ဆက်နိုင်ဖို့အတွက် USB Mini A Connector ဆိုတာပေါ်လာရပို့တယ်။ တစ်နှည်းအားဖြင့်ပိုပြီးသေးငယ်လာတဲ့ Mobile Device တွေကို ချိတ်ဆက်နိုင်ဖို့ပြုပါတယ်။ Mini A ကို USB OTG က Support လုပ်ပါတယ်။

Mini B

တကယ်တစ်ဦးကြော်ပြန်တော့လည်း လက်တစ်ဝါးစာလောက်သာရှိကြတဲ့ ပစ္စည်းတွေဖြစ်တဲ့ တစ်နှည်းအားဖြင့် လက်ထဲမှာကိုင်သုံးတဲ့ပစ္စည်းတွေဖြစ်ကြသော ဥပမာ PDA, Mobile Phone တွေအတွက် USB 2.0 Connector တွေဟာကြီးလွှာပဲပါတယ်။ ဒီတော့အသုံးပြုသောတွေအဆင်ပြုဖို့ ဒီပစ္စည်းသေးသေးတွေ ကွန်ပူးတာနှင့်ချိတ်ဆက်ဖို့ Mini B ဆိုတာဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ USB 2.0 Version ကတော့ USB Connector Type A, Type B နှင့် Mini B တို့ကို Support လုပ်ပါတယ်။

ပုံ ၁၅

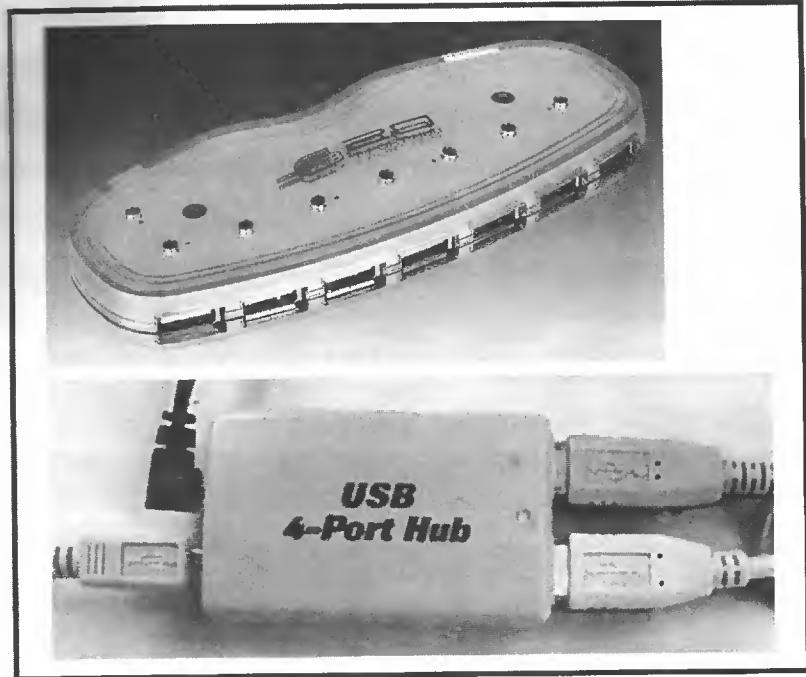
၁၁၅ USB ဆောင်လွှာပို့

USB ရွှေ့ပြင်ပန်းအလုပ်လုပ်ပုံကတော့ရှိရှင်းပါတယ်။ USB Type B ကိုပစ္စည်းဘက်မှာတစ် USB Type A ကို ကွန်ပူးတာဘက်မှာတစ် အဲဒီဆို Operating System ကတ်ပိုက်တဲ့ပစ္စည်းကိုတွေ့ပြုဆိုတာကိုပြောလိမ့်မယ်။ ဒီဆိုရင် ပစ္စည်းကိုသုံးလို့ပြော။ ကွန်ပူးတာ ကို Shut Down လုပ်ဖို့တို့ဘာတို့မလိုဘူး။ အဲဒီလောက်ထိလွှယ်တာ။ တစ်ခုတော့ရှိတာပေါ့။ Driver တင်ပေးရမယ့် ပစ္စည်းဆိုရင်တော့ Driver တင်ပေးရမယ်။ နောက်တစ်ခုက ဒီတ်ပောင်ပုံနဲ့ပတ်သက်ပြီးပြောရအုံမယ်။

USB ပစ္စည်းတွေကိုကွန်ပူးတာနှင့် တိုက်ရှိက်သောလည်းကောင်း၊ USB Hub ခံပြီးတော့ သော်လည်းကောင်း ပစ္စည်းပေါင်း ၁၂၇ ခုထိချိတ်ဆက်လို့ရပါတယ်။ ဆိုလိုတဲ့ကဗျာ။ Scanner ချိတ်မယ်။ Printer ချိတ်မယ်။ Camera ချိတ်မယ်။ Camera ချိတ်မယ်။ နောက်ပြီး USB Network Connection တွေရှိမယ်။ ဒီတော့ ကွန်ပူးတာမှာပါတဲ့ USB Box နဲ့မလောက်ကြတော့ဘူးဆိုရင် USB Hub တွေခံပြီးထပ်ပွားလို့ရပါတယ်။ အဲဒီလို USB Hub တွေကိုတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်သွားခြင်းဖြင့် USB Port များ အများကြီး ရရှိလာမှာ Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

ဣပ်တယ်

၄၁။

USB Hub တွေဟာ Power ပေးရတာလည်းရှိတယ်။ Power မပေးရတာလည်းရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက တစ်ချို့ USB Hub တွေက Power မလိုဘူး။ ရှင်ပြုရမယ်ဆိုရင် ဥပမာ Mouse တွေ၊ Digital Camera တွေ ဒါတွေကို Low Power Device လိုအပ်တယ်။ သူတို့ကို ကွန်ပူးတာမှာရှိတယ်ဆိုရင်တဲ့အခါ သူတို့အလုပ်လုပ်ဖို့လိုအပ်တဲ့ Low Power ကို Bus ကနေရရှိနိုင်တယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ 5 Volts (500 Miliamps) အထိကွန်ပူးတာကနေရရှိမှာလေ။ သဘောပေါက်လားမသိဘူး။ ဆိုလိုတာက USB Cable ထဲမှာရှိတဲ့ Wire တွေထဲမှာ Data ကိုသယ်ပေးတဲ့ Wire အပြင် Power အတွက်ပါ Wire ပါရှိပါသေးတယ်။ ဒါတော့ Mouse တွေ၊ Camera တွေ ကွန်ပူးတာနဲ့ရှိတယ်ဆိုရင်တဲ့အခါကျ ငါးတို့အလုပ်လုပ်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ 5 Volts ကိုကွန်ပူးတာကနေ ရရှိတယ်လိုအပ်တဲ့တာပါ။ ဒါလို Low Power စွဲည်းတွေကို ကွန်ပူးတာမှာမတပ်တဲ့ USB Hub မှာတပ်လိုက်တော့ သူတို့အလုပ်လုပ်ဖို့လိုအပ်တဲ့ Power ကို USB Hub ကနေယူမှုရမယ်။ ဒါတော့ အဲဒို့အခြေအနေပျိုးမှာ USB Hub က Power ပါတဲ့ USB Hub ဖြစ်မှုရပါမယ်။ အဲဒီ Power Hub ထဲမှာ Transformer လေး ပါရှိပါတယ်။ သူကနေမှ Bus တွေကို Power Supply လုပ်ပေးပါတယ်။ အဲဒီပူးလည်းကွန်ပူးတာရဲ့ Power Supply ကို Over Load သွားမဖြစ်စေမှာဖော်ပေါ်ပေါ်မယ့်။

ဒါပေါယ့် High Power သံးတဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ သူတို့မှာကိုယ်ပိုင် Power တွေပါလာတတ်ကဲပါတယ်။ ဥပမာ Printer ဒါမှာတုတ်ရင် Scanner တွေပေါ့။ အဲလိုပစ္စည်းမျိုးတွေကို USB Hub မှာတပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီ USB Hub ဘဲ Power ပေးမို့မလိုတဲ့ USB Hub ဖြစ်လည်းရပါတယ်။ Beyond A+

USB ရဲအတွင်းအလုပ်လုပ်ပုံကိုပြေပါအံ့မယ်။ USB ပစ္စည်းတွေကိုချိတ်ဆက်ထားခြင်းခံထားရတဲ့ Host Device ကို Power ဖွင့်လိုက်တဲ့အခါန်မှာ ငါးဟာ Bus နှင့်ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ပစ္စည်းတွေကိုရှာဖွေခိုးစေလိုက်ပါတော့တယ်။ ပြီးရင် တင်ဆင်ထားတဲ့ပစ္စည်းတစ်ခုချင်းစိကို Address တွေ Assign လုပ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ကို Enumeration လိုအပ်ပါတယ်။ တန်ည်းအားဖွင့်ပြောရရင် အဲဒီ Host ကိုတင်လိုက်တဲ့ USB Device တစ်ခုချင်းစိက Enumerated လုပ်ခြင်းခံရပါတယ်။ အဲဒီလိုအလုပ်လုပ်ရာမှာ Mode သုံးမျိုးရှိပါတယ်။

Interrupt Mode

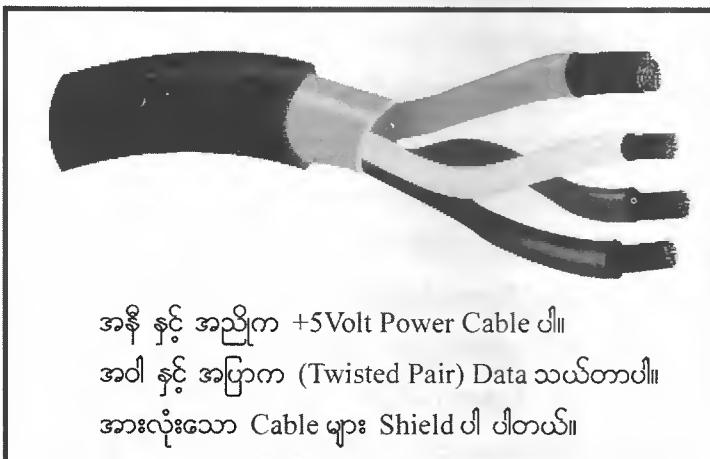
Keyboard တို့လို Mouse တို့လိုအနုည်းငယ်သော Data ကိုပို့လုပ်တာကြောင့် Interrupt Mode ကိုအသုံးပြုပါတယ်။

Bulk Mode

ဥပမာပြောရရင် Printer လိုပစ္စည်းမျိုးပဲ့။ သူက Data အမှားကြေးကို လက်ခံရတာ။ ဒီတော့ Bulk Transfer Mode ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ Bulk Transfer Mode ဆိတ်တဗြားမဟုတ်ဘူး။ Data တွေကို Printer ဆီကိုပို့ရာမှာ Block လိုက်ပို့တာဖြစ်ပါတယ်။ အတိအကျပြောရရင် 64 Bytes ဆီပါတဲ့ အပိုင်းလေးတွေ ပိုင်းပို့ပို့တာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး သူမှာပို့လိုက်တဲ့ Data တွေမှန်မယန်စစ်ဆေးမှုလည်း ပါရှုပါတယ်။

Isochronous

သူကတော့ Data တွေကိုပစ္စည်းနှင့် Host အကြား Real Time စီးဆင်းစေတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးတွေမှာ သုံးပါတယ်။ ဥပမာ Speaker လိုပစ္စည်းမျိုးပဲ့။ ဒါပေမယ့် သူမှာ Error Correction မပါရှုပါဘူး။

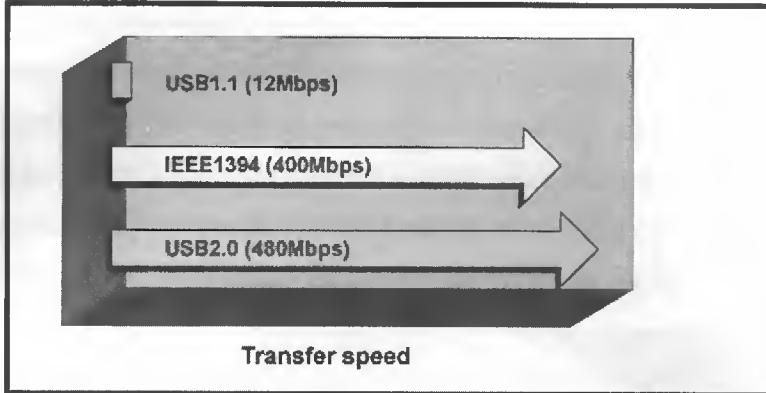

အုပ်စု၏ Device တွေဟာ Enumerated USBလုပ်ခြင်းခံရပြီးနောက်မှာ Host (USB ပစ္စည်းများလာ ဆောင်ရွက်သက်ခံထားရသောပစ္စည်း ဥပမာ ကွန်ပူးတာ) ဟာ Isochronous ပဲဖြစ်ခေါ်ပေါ်၊ Interrupts Mode ဖဲ့ အလုပ်လုပ်မယ့်ပစ္စည်းဖြစ်ခေါ်ပေါ် သူတို့က တောင်းဆိုတဲ့ Bandwidth ကိုပြုလုပ်ခိုင်ရပါတယ်။ ခုနာအပေါ်မှာ အုပ်စုတဲ့ Mode (ရုံး)များထဲက Bulk တစ်ခုပဲ။ 64 Byte Chunks (အပိုင်း)နှင့် Data ပိုတာမဟုတ်လာ။ သူတို့၏ခုလာ Bandwidth ကို 480 Mbps Bandwidth ရဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိရယူနိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို ခုံး Bandwidth ကို ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိရယူသုံးခွဲလိုက်တယ်ဆိုရင်တော့ Host ဟာမည်သည့်အခြားသာ Isochronous ဒီမှုမဟုတ် Interrupt Devices တွေကို Access လုပ်ခွင့်မပေးတော့ပါဘူး။ ဒီတောင် Bulk အတွက် Data Transfer လုပ်ဖို့က Bandwidth က ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်သာကျွန်တော့တာမဟုတ်လာ။

Universal Serial Bus (USB) ဟာရှိနိုင်တဲ့ Bandwidth ကို Frames တွေအဖြစ်ပိုင်းလိုက် ပါတယ်။ ငါး Frames တွေကို Host ကပဲထိန်းချုပ်ပါတယ်။ Frames တွေမှာ Byte ဘယ်လောက်ပါဝင်သလဲ ဆိုတော့ ၁၅၀၀ Byte ပါ။ Milisecond တစ်ခုတိုင်းမှာ Frames တွေဖြစ်ပေါ်ထုတ်လွှတ်နေပါတယ်။ Isochronous နှင့် Interrupt Mode တို့နှင့်အလုပ်လုပ်နေကြသောပစ္စည်းများသည် သူတို့လိုအပ်တဲ့ Bandwidth အထွောက် Frames တွေဆီမှာရယူကြပါတယ်။ Bulk နှင့် Transfer ကိုထိန်းချုပ်ဖို့အတွက်လိုအပ်တဲ့ Bandwidth ကိုတော့ လက်ကျွန် Space ထဲကအသုံးပြုရပါတယ်။

၁.၆ USB အခြားအချက်းအခြားများ

- (က) Host ဆိုတာကွန်ပူးတာဖြစ်ပါတယ်။ ကွန်ပူးတာက Host အဖြစ်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။
- (ဂ) ကွန်ပူးတာနှင့် တိုက်ရိုက်ဖြစ်ခေါ်ပေါ် USB Host ကိုအသုံးပြုခြင်းဖြစ်ပေါ်ပေါ်ပါတယ်။ Isochronous နှင့် Interrupt Mode တို့နှင့်အလုပ်လုပ်နေကြသောပစ္စည်းများသည် သူတို့လိုအပ်တဲ့ Bandwidth အထွောက် Frames တွေဆီမှာရယူကြပါတယ်။ Bulk နှင့် Transfer ကိုထိန်းချုပ်ဖို့အတွက်လိုအပ်တဲ့ Bandwidth ကိုတော့ လက်ကျွန် Space ထဲကအသုံးပြုရပါတယ်။
- (ဃ) USB Cable တစ်ကြိုးချင်းအလျားဆိုရင်တော့ ၅ မီတာအရှည်နှုပ်ပါတယ်။ Hubs နှင့်ဆိုရင်တော့ ပစ္စည်းဟာ Host အဝေးမှာ ၃၀၀ မီတာအထိရပါတယ်။
- (င) USB 2 ဆိုရင်တော့ Bus ရဲ့ Maximum Data Rate က 480 Megabits per Second ရှိပါတယ်။
- (ဃ) USB Cable မှာ Wire လေးခုပါရှိပြီးတော့ နှစ်ခုက Power အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။ C+5V နှင့် နောက်တစ်ကြိုးက (Ground) ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်လိမ်ထားတဲ့ Twisted Pair နှစ်ကြိုးတစ်စံ ကတော့ Data သယ်ဖြေဖြစ်ပါတယ်။ ကြိုးကတော့အပါရောင်နှင့် အပြာရောင်ပါ။ ကြိုးက EMI (Electro Magnetic Interference ဖြင့်ပုံနောက်ယူက်မှုကို) ကာကွယ်ဖို့ Shield ပါရှိပါတယ်။ ၅ Volts ကြိုးကတော့အနီရောင်ဖြစ်ပြီး Ground ကြိုးကတော့ အညီရောင်ဖြစ်ပါတယ်။
- (၆) Power ကြိုးဟာ 5 Volts နှင့်အလုပ်လုပ်ပြီး Power ကို 500 Milionps အထိ Support လုပ်နိုင် ပါတယ်။

- (၇) Low Power Devices တွေကတော့ (ဥပမာ Mouse တွေ) သူတို့လိုအပ်တဲ့ Power ကို Bus ကနေ တိုက်ရိုက်ရယူတာဖြစ်ပါတယ်။ High Power Devices တွေဖြစ်ကြတဲ့ Printer လိုပွဲည်းမျိုး ကျတော့ ကိုယ်စိုင် Power Supplies တွေပါလာတာကြောင့် Bus ကနေအနည်းငယ်ဆုံးသော Power ကိုသာ ယူသုံးပါတယ်။ USB Hubs တွေမှာလည်း Power ပါတဲ့ Hub ဆိုင်း Hub နှင့် လာချိတ်သော Devices တွေကို Power ပေးနိုင်ပါတယ်။
- (၈) USB Devices တွေကကွန်ပူးတာမှာ လာတပ်ခြင်း၊ ဖြုတ်ခြင်းတွေမှာ ကွန်ပူးတာကို Shut Down လုပ်စရာမလိုပါဘူး၊ တပ်လိုက်တာနဲ့ ဖြုတ်လိုက်တာနဲ့ ကွန်ပူးတာဖက်က Auto Detect လုပ်ပါတယ်။ ဒါကို Hot Swappable လိုပေါ်ပါတယ်။
- (၉) USB Devices ချိတ်ဆက်ခံထားရတဲ့ Host Computer တာ Power Saving ဖြစ်နေခိုင်မှာ ရင်း USB Devices ကိုလည်း Sleep ဖြစ်နေအောင်လည်းတော်တော်များများ USB Devices တွေကို လုပ်နိုင်ဖြစ်ပါတယ်။

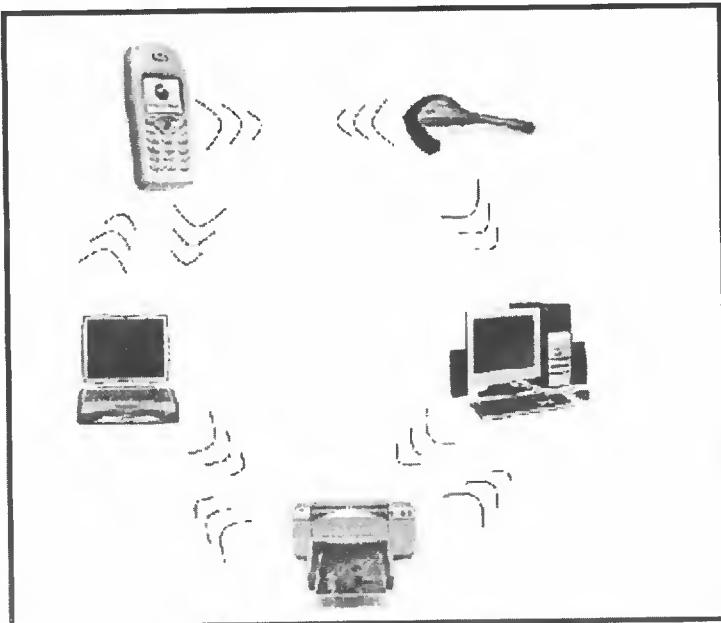
၁၁၇ Bluetooth ဆိုတာ

Bluetooth ဆိုတာဘာပါလိမ့်။ စဉ်းစားမနေပါနဲ့၊ လေ့လာကြည့်ရအောင်။ Bluetooth ဆိုတာ Personal Area Network လိုပေါ်တဲ့ (PANs) မှာအသုံးပြုတဲ့ Power အသုံးပြုမှာလွန်နည်းသော Short Range အကွာအဝေးကို Wireless ကြိုးမွှေ့ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဖြစ်ပါတယ်။ အော်နည်းပညာနဲ့ သင်ဟာ သင့်ခဲ့ တပ်ကိုယ်ရော်း Personal Electronic ပစ္စည်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ Laptops တွေ၊ Mobile Phones တွေ၊ Digital Camera တွေ၊ Audio Equipments တွေ ဖော်ပြီး Printer တွေ ဟုတ်တယ် အဲဒေါတွေကို တပ်ဆင်ဆက်သွယ်ဖို့ကြိုးတွေမလိုတော့ဘူးမျှ။ မိုက်တယ်နော်၊ ကျွန်တော်တို့ Network အကြောင်းကိုစတင်လေ့လာဖူးတော့ ဘာတဲ့ Local Area Network တဲ့ နောက် Wide Area Network တဲ့ နောက်လာသေးတယ် ကြားထဲက Network က Metropolitan Area Netwrok (MANs) တဲ့ က

Bluetooth ဆိုတဲ့ Short Range Wire Less နည်းပညာကို မူလပထော Developed လုပ်ခဲ့
Swedish Telecom ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရင်မင်းမှတ် King Harold Bluetooth ရဲနာမည်ထဲက
Bluetooth ကိုအလေးအမြတ်ပြုယူသုံးထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဗျာ။ အဲဒီဘုရင်ကြီးက ဆိုဒင်နိုင်တယ်။
အဲဒီဘုရင်ရယ် ဒီနေ့မတ်နိုင်တယ် အဲဒီ မတူညီတဲ့နိုင်တွေရဲ့ ပြည်သူတွေကို စစ်ပွဲဆင်နဲ့ပြီး ပေါင်းစည်းနိုင်
တယ်။

အဲသလိုပါပဲ။ Bluetooth Technology ဟာလည်း အဲဒီလိုမတူညီတဲ့ Personal Electronic
Devices တွေကိုပေါင်းစည်းပေးနိုင်ပါတယ်။

၁၁၁

Bluetooth နည်းပညာကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့် သင့်ရဲအလုပ်စားပွဲပေါ်မှာ ဘယ်လောက်ပဲ ပစ္စည်းတွေ
ရှိနေပါဘဲ။ ကြိုးတွေမရှိတာကြောင့်ရှင်းနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ Bluetooth ကိုသုံးခြင်းဖြင့် တကယ်
အရေးတကြီးမြို့တဲ့အကျိုးကျေးဇူးတော်များက ဒီပစ္စည်းတွေကိုအလွယ်တကူသယ်ယူးလို့ရတာပဲ။ ဒီ Personal Area
Network ကိုဘာ Portable ဖြစ်မနေဘူးလား။ ကဲထားပါ။ အားလုံးအသေးစိတ်နားလည်သွားအောင်
Bluetooth နည်းပညာကိုဆက်လွှဲလာရအောင်။

၁၁၁ Bluetooth Technology အခြောင်း

Bluetooth Network တွေဟာ 2.45 GHz ရှိတဲ့ Radio Frequency ကိုအသုံးပြုပါတယ်။
ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒါဟာ WiFi Network တွေ၊ Cordless Phone တွေ၊ Microwave Oven တွေမှာသုံးတဲ့

Frequency နှင့်အတူတူပဲဖြစ်ပါတယ်။ Bluetooth ပစ္စည်းတွေဟာပုံမှန်အားဖြင့် ၁၀ မီတာ (၃၂ ပေ) အတွင်း အသံပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ Data Rate ကတော့ ၃၀၀ Kbps လောက်ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ခု ပြောစရာရှိသေးတယ်ဗျာ။ အဲဒီ 2.45 GHz Radio Wave ကန်ရုံတွေကိုဖောက်ထွင်းဖြတ်သန်းသွားနိုင်တာ ကြောင့် ကိုယ်အသံပြုနေတဲ့ PANs ဟာ တင်းလင်းပြင်ကြီးဖြစ်နေစရာမလိုဘူး။ ပစ္စည်းတစ်ခုကန်မှာ ပစ္စည်းတစ်ခုက အခန်းထဲမှာ ဒါလိုလည်းရတယ်။ ဥပမာ အခန်းထဲမှာ ကိုယ့်ရဲ့ Phone နှင့်ခါတပုံရှိကြပြီး ဖြည့်ခန်းထဲက ကွန်ပူးတာကိုလှမ်းချိတ်ပုံးချိတ်ပုံတွေကို ကွန်ပူးတာထဲပို့ထားလိုက်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီပစ္စည်းတွေက Bluetooth သံးထားဖို့တွေ့လိုတာပေါ့။

Bluetooth Network တွေဟာ Ad Hoc Network တွေဖြစ်ကြပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Bluetooth Device တွေဟာ ဒီ Bluetooth Network Range ထဲမှာပစ္စည်းတွေကို အလိုအလျောက် Auto Detect လုပ်ပြီးတွေ့ရှိကြပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ကိုယ်က Mobile Phone လေးကိုပြီးအပြင်ကနေ အော်ပြန်လာမယ်။ အိမ်မှာ ဒီ Bluetooth Network ရှိနေဖယ်။ ဥပမာ ကိုယ့်အဖောက တွေားတစ်ခုသံးနေဖယ်။ Laptop တွေ ဘာတွေပေါ့။ ဒီ Network ထဲကို ကိုယ်ရောက်လာတာနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ Mobile Phone ကို ဒီ Bluetooth Network ကတွေ့ရှိပြီးချိတ်ဆက်ပေးမယ်။ ဒီ Range ထဲကပြန်ထွက်သွားရင်လည်း ဖြတ်ချေပေးလိုက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်။ . . . Ad Hoc Network ဆိုတာ ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူသွားနိုင်တဲ့ Wireless Network တစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။ ငါးဟာ Devices တွေရော Routers တွေရော သယ်ယူသွားနိုင်ပြီး တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဟာ Wire ကြီးများနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမရှိဘဲ Wireless ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ငါး ငါး Network က Self Configuration ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးကိုအတိုကောက MANET (Mobile Ad Hoc Network) လို ခေါ်ပါတယ်။ ငါးဟာ Wire များမပဲခြင်းကြောင့် သူအတွက် Network အထိုင် Topology ဟာဖြစ်ချိန်လို ဖြစ်လိုပါတယ်။ နောက်ပြီး Wire တွေမပါတဲ့ Topology ပြစ်တာကြောင့် ရှုတ်တရက် Network ကိုရွှေ့ပြောင်းနိုင်ပါတယ်။

Bluetooth Network ထဲကပစ္စည်းတွေဟာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု Bridge နှင့်ကြားခံပြီး တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ထားကြပါတယ်။ နားလည်လွယ်အောင်ရှင်းပြုရယ်ဆိုရင် Conference Hall ကြီးအတွင်းထဲမှာ Bluetooth Network ရဲ့သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ၁၀ မီတာ အဝန်းထဲမှာ Bluetooth ပစ္စည်းများနှင့် Local Bluetooth Network တစ်ခုရှိနေဖယ်။ အဲဒီမှုတဆင့်အခြား Bluetooth ပစ္စည်းတစ်ခုက ငါး Network ထဲကပစ္စည်းတစ်ခုကိုချိတ်ဆက်ပိုမယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ နို့ ဝဝမိတာအဝန်းရှိတဲ့ Bluetooth Network ကြီးက တဖြည့်းပြည့်းကြီးလာမယ်။ ဒီတော့ Conference Hall ကြီးအတွင်းထဲမှာရှိနေကြတဲ့ Bluetooth ပစ္စည်းတွေက

တစ်ခု
ပစ္စည်း
Bridge
ပစ္စည်း
ကိုမြင်
Low-
အတွင်း
ငါးမှာ
ဟာ၏
ကြပါတ်
Head
အောင်း
နှင့်ချိန်
မယ့်
File
Man
ပုံးကား

ဤ ပေ) ဤ ပုံသဏ္ဌာန်ချိတ်ဆက်မိရင်၊ အားလုံးချိတ်ဆက်မိသွားတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်ခုနက Bluetooth ပစ္စည်တွေတာ တစ်ခုနှင့်တစ်ချိတ်ဆက်ရာမှာ Bridge ကိုကြားခံပြီးချိတ်ဆက်တယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ အူဒီ
ဗိုလ်ချုပ် သိတာသီးပြားပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး။ Bluetooth ပစ္စည်းကိုယ်တိုင်ပဲဖြစ်တယ်။ ဆိုလိုတာက Bluetooth ပစ္စည်တွေတာ တော်း Bluetooth ပစ္စည်းတစ်ခုကို Bridge အပြောအသုံးပြုပြီး Bluetooth Network ပါ၍ ဖြစ်သော ဆက်သွယ်ရာမှာလိုအပ်တဲ့ Low-Level Radio Communication Protocols ကိုသာသတ်မှတ်ပေးသည့်မဟုတ်ဘဲ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သတ္တုံး အကြောင်းအရာများကို ဖလှယ်ရာမှာလိုအပ်တဲ့ High-Level Protocols ကိုပါသတ်မှတ်ပေးပါတယ်။ ထဲ High-Level Protocols ကို Profiles လိုအပ်ပါတယ်။ ထပ်ပြီးရှုန်းပြုခဲ့အဲးမယ်။ Bluetooth ပစ္စည်းနှစ်ခု ကာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအပြန်အလှန် အကြောင်းအရာတွေကိုဖလှယ်ကြဖို့ တူညီတဲ့ Profiles တစ်ခုကိုပဲအသုံးပြု ကြပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် Mobile Phone နှင့်သူ့ကြီးမှာ Audio Headset တို့အချင်းချင်းဆက်သွယ်ဖို့ Headset Profiles ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ နောက်ထပ်ပြောပြုအဲးမယ်။ Bluetooth Digital Camera ဆိုရင် အင်း Camera Phone အပါအဝင်ပေါ့။ ငါးတို့ဟာ သူတို့ထဲက ခါတ်ပုံတွေကို Bluetooth Portable Printer နှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး Print ထုတ်နိုင်ဖို့ Printing Profiles ကို အသုံးပြုပါတယ်။ မိုင်တွေကို အချင်းချင်းဖလှယ်ကြ အယ့် ပစ္စည်းတွေဆိုရင် ဥပမာ Smartphone တွေ၊ PDA တွေ၊ Camera တွေ၊ Computer တွေဆိုရင် File Transfer Profiles ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ ဒီအကြောင်း တွေကတော့ Bluetooth ပစ္စည်း ရဲ့ Owner Manual တွေမှာလည်းပါရှိပါတယ်။ ပုံ ၁.၁၂ မှာ Bluetooth PDA & Mobile Phone ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၁၂

အသံ

Bluet

ခြင်

Bluet

SP

သုံး

Bluet

ware

အတွင်

SP

XP S

Dong

New

တစ်

အခါမှု

Click

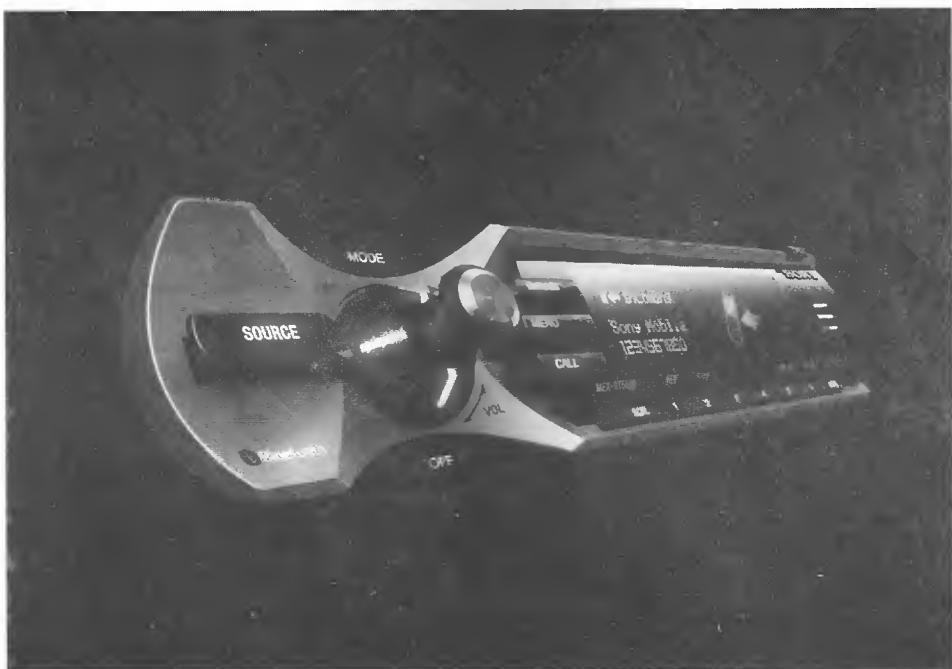
Blue

ပုံ ၁၃

၁၁၉ Bluetooth ကိုသုံးဖို့ရာ

Bluetooth ကိုအသုံးပြုခြင်းအတွက် ပထမဦးဆုံး Bluetooth ပစ္စည်းတွေကို Setup လုပ်ခြင်းနှင့် သူတို့အချင်းချင်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု Authenticate လုပ်ပေးရပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတိအကျ နည်းလမ်းကတော့ ပစ္စည်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပတ္တုပါဘူး။ ဒါကြောင့်ကျွန်တော်တို့ဟာဒီပစ္စည်းနဲ့ Manual ကိုပဲ ကြည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့် လက်ထဲမှာကိုင်သုံးနိုင်သော Bluetooth ပစ္စည်းများဖြစ်ကြတဲ့ Smartphone တွေ၊ PDA တွေဆိုရင်တော့ Bluetooth ကိုအသုံးပြုခြင်းအတွက် သီးခြား Hardware နှင့် Software များထပ်မံထည့်သွင်းဖို့မလိုအပ်ပါ။ ဒါပေမယ့်ချိတ်ဆက်မှုကြိုဖြစ်ပေါ်စေခြင်းအတွက် ကိုယ်က Bluetooth Radio ကိုဖွင့်ပေးခြင်းနှင့် Navigate လုပ်ပေးခြင်းတို့တွေ့လိုအပ်ပါတယ်။ ကွန်ပူးတာတွေမှာ Bluetooth ကိုသုံးမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီထက်အနည်းငယ်ပိုရှုပ်ထွေးပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး ကိုယ့်ရဲ့ ကွန်ပူးတာမှာ Bluetooth ကိုလုပ်ပေးနိုင်မယ့် Bluetooth Hardware ရှိရပါမယ်။ အကယ်ဉ်မရှိဘူးဆိုရင် USB Port မှာချိတ်ဆက်အသုံးပြုလိုရမယ့် Bluetooth တစ်ခုကိုဝါယီပြီး တပ်ထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၁.၁၄ ကိုကြည့်။ အဲဒီလို မလုပ်ချင်လိုဖြစ်ပေး။ ကိုယ့်မှာ USB Port မရှိလိုဖြစ်ပေး ကွန်တော်တို့ဟာ Bluetooth Card ကို ကွန်ပူးတာအတွင်းမှာ စိတ်ပေးထားနိုင်ပါတယ်။ အသုံးပြုတဲ့ Operating System ပေါ်မှတည်ပြီး ငါး Bluetooth Hardware ကို Support လုပ်နိုင်တဲ့ Level တွေလည်းကွားပြုပါတယ်။ ဒီတော့ အောက်ပါ တို့ကိုဆက်လက်လေ့လာ ကြည့်ရအောင်။ ပုံ ၁.၁၅ မှာ Bluetooth Car Audio ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၁၅

Mac OS XSP2

အကယ်၍သင်ဟာ နောက်ဆုံးပေါ် Mac ကွန်ပျူတာကို Mac OS X Operating System နဲ့တွဲဖက် ပေးပို့လော်ပါက – System Preferences ကိုဖြစ်ပါ။ Bluetooth Icon မှာ Click တစ်ချက်နှင့်ပေးပိုးပြုး၊ Turn On လုပ်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ Mac OS X စနစ်ဟာ သာမန် Network လုပ်ငန်းတွေ လျော့ကြတဲ့ အနီးအနားမှာ Bluetooth ပစ္စည်းများရှာဖွေခြင်း File များ Transfer လုပ်ခြင်းတို့အတွက် Bluetooth Utilities Built-in ပါရှိပါတယ်။

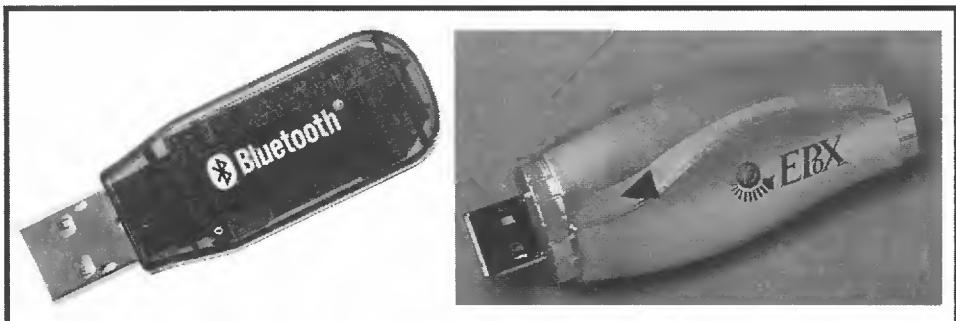
SP2 လုပ်ဝေးလော့ Windows XP မထိုင်ခဲ့ Windows ချား

အကယ်၍များ သင့်ကွန်ပျူတာရဲ့ Windows Operating System တဲ့ Services Pack 2 ကို သုံးထားတဲ့ Windows XP မတိုင်ခင်က Windows ဖြစ်နေခဲ့ပေါ်ဆိုရင် သင့်ကွန်ပျူတာမှာလိုက်ထားတဲ့ Bluetooth Card နှင့် အတူပါလာတဲ့ Driver Software ကိုတင်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ငါး Driver Software မှာပဲ ကွန်ပျူတာရဲ့ Bluetooth Properties တွေကို Configure လုပ်ဖို့ Bluetooth Network အတွင်းကပ္ပည်းတွေကိုဆက်သွယ်စွဲ အတွင်းကပ္ပည်းတွေကိုဆက်သွယ်စွဲ Utilities လေးတွေလည်းပါရှိပါတယ်။

SP2 ကိုအသုံးပြုသားလော့ Windows XP နှင့် နောက်စွဲ့ပြု

သူကျတော့ Bluetooth ကို Built-in Support လုပ်တယ်ဗျာ။ မလုပ်ခံနိုင်ရှိုးလား။ Windows XP Services Pack 2 ရဲ့ New Feature မှာသူက အမိဘအနေနဲ့ကိုပါလာတာကိုဗျာ။ ဒီတော့ Bluetooth Dongle ကိုကွန်ပျူတာရဲ့ USB Port မှာတပ်လိုက်တာနဲ့ Windows ကပ္ပည်းအသစ်တစ်ခုတွေပါပြီး New Hardware Found လိမ့်မယ်။ အဲဒီပစ္စည်းနဲ့သာက်ဆိုင်တဲ့ Driver ကို Operating System ကဲတာဝန်ယူတင်ပေးသွားလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို့ပဲ ငါး Bluetooth Hardware ကိုအောင်မြင်စွာ Install လုပ်ပြီးတဲ့ အခါဗျာ System Icon Tray မှာ Bluetooth Icon Tray လေးပေါ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ငါး Icon လေးမှာ Click တစ်ချက်နှင့်ခြင်းပြုး၊ Bluetooth Network Utilities တွေကိုအသုံးပြုလို့ရပါတယ်။ ပုံ ၁.၁၄ မှာ Bluetooth Dongle ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၁၄

Linux

Linux နှင့် Bluetooth ကိုအသုံးပြုလိုပါက သင့်ဆီမှာအသုံးပြုနေတဲ့ Linux တာ Linux နောက်ဆုံး Kernel များပြစ်ကြတဲ့ 2.4.22 ဒါမှုမဟုတ် 2.6 Series ဖြစ်နေပိုတော့လိုအပ်ပါတယ်။ ပြီးနောက် သင်ဟာ Bluetooth ကို Support လုပ်တဲ့ BlueZ ကို Install လုပ်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ Command Line ကိုအသုံးပြုရတာကြောင့် BlueZ ကိုအသုံးပြုရတာ သိပ်တော့မယ်ပါးလျှပါဘူး။ သာမန်လွှာယ်ကူလှတဲ့ Bluetooth လုပ်ငန်းတွေဖြစ်ကသော ပစ္စည်းအချင်းချင်း Authenticate လုပ်ခြင်း ဖို့များ Transfer လုပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ဖို့ကိုပင် အတော့်ကိုရှုပို့ထွေးတဲ့ Command တွေကိုအသုံးပြုရပါတယ်။

တကယ်တော့လည်း Operating System ထဲက Bluetooth Driver တွေဟာ Bluetooth Profiles တွေကို Support လုပ်ပါတယ်။ ဒီ Driver တွေမှာ အတူတွဲပါလာတဲ့ Utilities တွေရှိပါတယ်။ အဲဒီတွေကတော့ Device များကို Authenticate လုပ်ခြင်း၊ File Transfers လုပ်ခြင်း၊ PIM Synchronize လုပ်ခြင်း စတဲ့စတဲ့ Profiles ထဲမှာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ Communications တာဝန်တွေနဲ့ယောက်နေတဲ့ Utilities တွေဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က Driver နှင့်အတူတွဲပါလာတတ်ပါတယ်။

၁.၁၀ Authentication and Pairing အကြောင်း

Bluetooth Network တာ Dynamic ဖူး ဆိုလိုတာက အသေမဟုတ်ဘူး။ Bluetooth ပစ္စည်း တွေက ပို့တစ်နေရာ ဒီတစ်နေရာချိတ်ရင်း ချိတ်ရင်းနဲ့ Network ရဲ့ Size ကကြီးလာတာဖူး။ ဆိုလိုတာက Bluetooth Network ရဲ့အရွယ်အစားဟာ အခန်းတစ်ခန်းအတွင်းများပါရယ်လို တရားသောပြောလိုမာဘူး။ အထက်မှာရှင်းပြခဲ့သလိုပဲ Bluetooth Network တွေဟာ ၁၀ မိတ်အဝန်းမှုပစ္စည်းတွေ ထပ်ချေရင်း ထပ်ချေရင်း Network တွေကြီးလာတယ်လေ။ ဒါကြောင့်မို့လိုအသေမဟုတ်ဘူး Dynamic လိုပြောတာဖူး။ အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာပြသနာတစ်ခုရှိလာတယ်။ ကိုယ်သုံးနေတဲ့ Bluetooth Network အတွင်းကို တဗြား ကိုယ်မသိတဲ့ တစ်မိမိးတစ်ယောက်ရဲ့ Bluetooth ပစ္စည်းက ကိုယ်သုံးနေတဲ့ Bluetooth Network အတွင်း ကိုလောက် Joining လုပ်လာနိုင်တယ်လေ။ ဒါတော့ကိုယ်ရဲ့စွက်ထဲက အကြောင်းအရာတွေကိုသူက လှမ်းယူသုံးလာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ Security နှင့် Privacy အရ Bluetooth ပစ္စည်းတွေဟာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် Data တွေကိုဖလှယ်ခြင်းမပြမို Authenticate လုပ်ဖို့လိုအပ် လာပါတယ်။ တကယ်တော့လည်း Authentication ဆိုတာ Data တွေကိုဖလှယ်တဲ့အခါ့မှာ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးခွင့်တောင်းတဲ့သဘောပါပဲ။ သိပ်ပြီးတော့ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခဲရာခဲစစ် ကိုစွဲကြီးမဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာပြောရရင် လူတစ်ယောက်က သူဖုန်းမှ Visit Card ဒါမှုမဟုတ် ရဲတ်ပုံတစ်ပုံကို အခြားဖုန်းတစ်လုံး ကိုပို့လိုက်မယ်ဆိုရင် လက်ခံတဲ့သူဆီမှာ ဒီအကြောင်းအရာကို လက်ခံမလားဟူ၍ပေါ်လာပါတယ်။ ဒါဟာ ခွင့်တောင်းခြင်း (သို့မဟုတ်) Authentication ပဲဖော်။ အကယ်၍များ Data တွေကိုအကြောင်းဖလှယ်

ရမယ့်
Data
အရေး
ဂိုဏ်း
လောင်း
Trust
Pair
Setup
ဘယ်
ရှာဖွေ
PIN
ဘက်
Pair
ဂိုဏ်
၁.၁၀
နားကြောင်း
B

ပုံ ၁.၁၅

ရမယ့်ဖြစ်စဉ်မျိုးဆိုရင် ဥပမာ PIM Synchronization ဒါမှုမဟုတ် Dial-Up Networking တွေမှာဆိုရင် Data ကတ်ချင်းသိတ်ငါးကို ဖလှယ်ဖို့အတွက်လိုက်ပြီး Approve လုပ်နေစရာ မလိုပါဘူး။ မလိုဘူးဆိုလို အရေးမကြိုးဘူးမထင်နဲ့။ တကယ်တော့ ဒီလိုအရေးကြိုးတဲ့ Data တွေဖလှယ်ခြင်းက လုပ်ခြင်းဟာ ပိုလိုတောင်အရေးကြိုးပါသေးတယ်။ ဒါတော့ ဒီလိုကိစ္စတွေမှာသာမန် Authentication လုပ်ရုံ လောက်နဲ့မလုံလောက်တော့ဘူး။ ဘာလုပ်ပေးရောလဲဆိုတော့ ငါးသက်ဆိုင်ရာ Bluetooth ပစ္စည်းနှစ်ခုကို Trust Relationship လုပ်ပေးရပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပေးခြင်းကို Pairing လုပ်တယ်လို့ခေါ်ပါတယ်။ ငါးပေး Pairing ကိုဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတော့ Bluetooth Utilities Software မှာ Menu အောက်တွင် Pair/Setup New Device ဆိုတာရှိတယ်ပဲ။ အဲဒီကနေ ကိုယ် Pair လုပ်ချင်တဲ့ပစ္စည်းကိုရွှေ့ချယ်ပေးရပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့များ။ အဲဒီလိုလုပ်ခိုင်းလိုက်တဲ့အခါ အနီးနားမှာရှိတဲ့ Bluetooth ပစ္စည်းတွေကိုပိုးစွာ ရှာဖွေလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီထဲကမှ ကိုယ်ကရွေးပေးရတာပါ။ အဲဒီအခါ Pair လုပ်ချင်တဲ့သူကအချိတ်ခံရတဲ့သူ၏ PIN လိုအပ်တဲ့ Personal Identification Number ကိုရှိကတည့်ပေးရပါတယ်။ အဲဒီအခါ လက်ခံပယ့် ဘက်က Pairing လုပ်ဖို့တောင်းဆိုခြင်းခံရပြီး ခုနကရှိကတဲ့ထားတဲ့ PIN ပါမှန်မယ်ဆိုရင် ပစ္စည်းနှစ်ခုဟာ Pair ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါလို Pair လုပ်ရတဲ့အကြောင်းရင်းက Data တွေကိုအကြောင်းဖလှယ်စရာအကြောင်း ရှိတာကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

၁.၁၁ Bluetooth တွေကိုဖြစ်စာတို့သောမလုံးခြုံမှုများ

Bluetooth ကာ Security အရ အင်မတန်အရေးကြိုးပါတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်ခဲ့ကြပါ။ ဒါတော့အခု Bluetooth တွေဟာမလုံးမှုမှာတွေ ဖြစ်တတ်တာလေးတွေကို ဆက်ပြီးလေ့လာ ကြရအောင်။

Bluejacking

ပုံမှန်ဆိုရင်ကိုယ်ကနေမှ Business Card တစ်ခုကိုကိုယ်မိတ်ဆက်ချင်တဲ့ Phone ဆိုကိုပေးပို့လိုက်

Bey on d A+

တယ်ဆိုရင် လက်ခံပုန်းမှာပေးပို့လိုက်တဲ့သူနာမည်က လာပြီးပေါ်ပါတယ်။ အဲဒီကိုကိုယ်က ခ်စာညွှန်နဲ့ ကိုယ်က Business Card အလွတ်တစ်ခုကိုဖန်တီးပြီးတော့ အဲဒီမှာ ပေးပို့သူရဲ့နာမည်ဖြည့်ရတဲ့နေရာမှာ "Your Phone is Hacked" (မင်းရဲ့ဖန်းကို Hacked လုပ်လိုက်ပြီ) လိုက်ပြီးပို့လိုက်ရင် အဲဒီကို တစ်ဖက်က လူကတာကယ်ထင်သွားတတ်တယ်။ ဟာ ပုံဖန်းတော့ တိုင်ပတ်ပြီ။ ဒီလိုထင်သွားတတ်တယ်။

သွားမလုပ်နဲ့နေ၏။ ဒီအကြောင်းအရာကထည့်မပြောရင်လည်းမဖြစ်လို ထည့်ပြောလိုက်တာ။ တော်ကြာ မဟုတ်တာကိုနည်းပေးလမ်းပြုလုပ်တယ်ဆို ကျွန်တော်လည်းမကောင်းဘူး၊ စာရေးတယ်ဆိုတာဘူးတစ်ပါးကို အနောက်အယုက်ဖြစ်စေတဲ့ အဆင့်အတောက်တွေပါရင်မကောင်းဘူး။ ကျွန်တော်အဲဒီလိုမျိုးတော့ အခြားမခံပါရဘဲ့။

Bule Snarling

ကြောက်ဖို့ကောင်းတာ အဲဒီမျှ။ Bluetooth Device အချို့ဟာ Bugs တွေပါရှိတတ်ပြီး သူတိုက ဘာတွေလုပ်တတ်သလဲဆိုတော့ တဖက်လူရဲ့ခွဲ့ပြုချက်မရှိဘဲ Trust Relationship ဥပမာဏြောရင် Paring လုပ်သွားတယ်ပျော်မျှ။ စဉ်းစားကြည့်လေး။ Pairing လုပ်လိုက်ပြီဆိုတော့ Data တွေကိုဖလှယ်လိုရပြီလေး။ ဒါကြောင့် ဒဲဟာသိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတာပေါ့။ တဖက်လူကကိုယ့်ခွဲ့ပြုချက်မရဘဲ ကိုယ့်ရဲ့ Personal Data တွေ၊ အဲဒီအပြင် ကိုယ့်ရဲ့ Service Account ကိုအသုံးပြုပြီး ဖုန်းတွေဆက်မယ်။ အဲဒီမှာဟုတ်ရင်တော် Virus တွေပျုံကုန်မယ်။

Bluetooth Viruses

တချို့သော Mobile Phone Virus တွေဟာ Bluetooth Network တွေကနေ ပုံနှံကြပါတယ်။ ဒဲ Virus တွေဟာ Bluetooth Network ထဲကနီးရာပစ္စည်းတွေ ဒါ Detect လုပ်ပြီး နောက်ထပ်နောက်ထပ် Virus တွေပျုံသွားနိုင်ဖို့ ငါးပစ္စည်းတွေဆီအွဦ့မရှိဘဲ ဝင်ရောက်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါတော့ သတိတော့ ထားရပါတယ်။ ဒဲ Virus တွေဟာ Data ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း မျက်သီးပေါ်တတ်ပါတယ်။

အဲသလို Bluetooth ရဲ့ Attacks တွေမဆုံးရစေဖို့ Bluetooth အသုံးပြုသူတွေဟာ Bluetooth Radio ကိုပိတ်ထားပါ။ ဒဲမှာမဟုတ် ကိုယ့်ရဲ့ပစ္စည်းတွေကိုမတွေ့နိုင်အောင် Discovery Mode ကိုပိတ်ထားရ မှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်ပစ္စည်းကို Anti Virus Software ထည့်သွင်းထားလိုရပါတယ်။ ဒဲမှာမဟုတ်လည်း မလိုအပ်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကိုဖယ်ထုတ်နိုင်အောင် စစ်ထုတ်နိုင်အောင် Bluetooth Firewall ကိုအသုံးပြုလိုရပါတယ်။

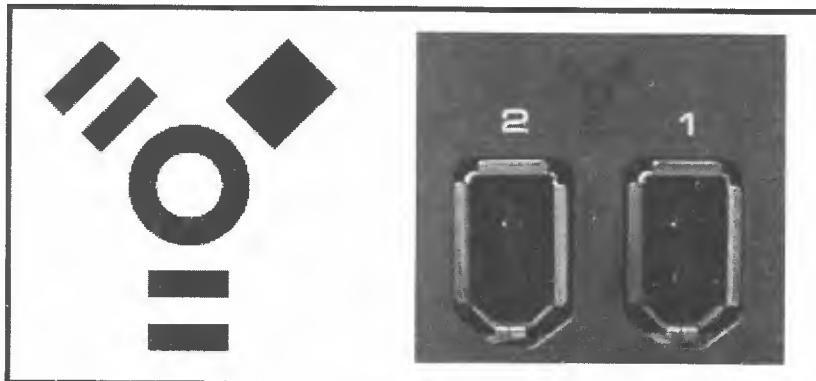
မှတ်ချက်။ ။ နောင်တစ်ရီနှစ်မှာ Bluetooth ဟာ ပါတာ ၁၀၀ အဝန်းထိအလုပ်လုပ်လိုဂုဏ်အောင်ရယ် 100 Mbps Data Rate နဲ့အလုပ်လုပ်လိုဂုဏ်အောင်ရယ် Bluetooth SIG (Special Interest Group) ၏လုပ်ဆောင်နောက်တယ်တဲ့။

၃၀၂ FireWire မြန်နှီးမြှင့်ပါယာ အောင်

FireWire ဟာ Apple ၏ Branded Name ဖြစ်ပါတယ်။ Apple ကထုတ်တာပေါ်များ၊ FireWire ဟာ High Speed Data Serial Bus ဖူး။ မြန်တယ်ပေါ်များ၊ ငှံးကို IEEE-1394 လိုလည်းခေါ်တယ်များ။ ဒါ FireWire ဆိတ္တဲ့ Digital Interface ဟာ Data တွေကို 400 Mbps (Megabits per Second) အထိ Transfer လုပ်နိုင်တယ်များ။ အခုနောက်ထပ် Version တစ်ခြားမြှင့်တဲ့ FireWire 800 က 800 Mbps အထိ Transfer လုပ်နိုင်ပါတယ်။ FireWire ကိုအများဆုံးအသုံးပြု၊ အသုံးချဖြစ်တာက ကိုယ့်ကွန်ပူးတာနဲ့ External Hard Drive ချိတ်ဆက်ပြီးသော်လည်းကောင်း Digital Video Camcorders ထဲက Video File တွေကို ကွန်ပူးတာဆိုလိုလည်းကောင်း Webcams နှင့်သော်လည်းကောင်း Apple ၏ iPod Digital Music Player နှင့်သော်လည်းကောင်း Data Transfer လုပ်တဲ့နေရာမှာအသုံးပြုကြပါတယ်။

FireWire တာပစ္စည်းပေါင်း 63 ခုထိချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး၊ တပြိုင်တည်းနှင့် ငှံးတို့ကို Recognized လုပ်နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၁၆

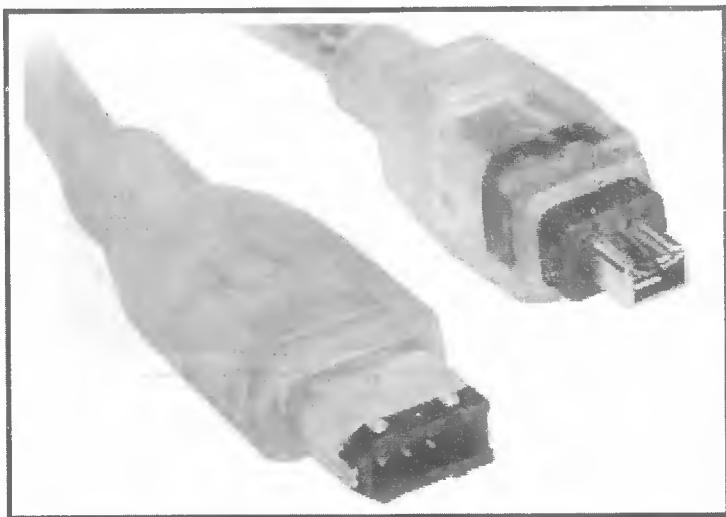

FireWire ဟာ Configured လုပ်တဲ့နေရာမှာ သူဘာသာသူ Auto လုပ်ပေးတယ်များ။ FireWire 800 ကတော့အပြန်ဆုံးပေါ်များ၊ အဲဒီလိုမှာအပြန်ဆုံးမဖြစ်ရင်လည်း ကွန်တော်တို့ဟာ FireWire ကိုမသုံးဘောဘဲတြေား Interface တွေပဲသုံးတော့မှာပါ။ အဲဒီလိုမြန်တဲ့အခါကျတော့ ကွန်တော်တို့ဟာ ခုနကပြောသလို External Hard Drive တွေ၊ Digital Video Camcorders ကနေ Data တွေမြန်မြန် Transfer လုပ်နိုင် ကာပြီ။ အဲဒီအပြင် Drop Frame တွေဘာတွေလည်းမဖြစ်ဘူးများ။ Drop Frame ဆိုတာအလျှင်မှန့်လို ပြီတဲ့နေရာက Data လုပ်းဆွဲတော့ Frame တွေကဆက်တိုက်မဖြစ်ဘဲ ကြားထဲမှာပြုတော်ကျ ကျနဲ့တာမျိုးကို

ကျွန်တော့ရဲ့အတွေ့အကြံအရဆိုရင် ဒါ DV Cam နှင့်ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ကွန်ပူးတာက Hard Disk ရဲ့ RPM (Rotation/Revolutions per Minute) တစ်မီနှစ်လည်ပတ်နှုန်းနှင့်လည်းဆိုင်သေးတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ FireWire ကမြန်တယ်ဖြစ်ပါတယ်။ Hard Disk ကလိုက်ပြီး Data တွေကိုအလျင်မို့အောင်မရေးနိုင်ရင် Drop Frame (Signal Loss) ဖြစ်တတ်တယ်။ အဲဒီလိုအခါမျိုးတွေမှာ ကိုယ်ရှိက်ထားတဲ့ Video ကို ကွန်ပူးတာမှာပြန်ကြည့်ရင် Video မှာအစက်တွေ (Noise) တွေပါနေတတ်ပြီး ကြည့်ကြည့်လင်လင် ဖရိတ္တုဗုံဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဗိုဒ္ဓယိသာမားတွေကတော့ ဒါကို Digital ခုန်တယ်လို့ပြောကြတယ်။

ဒီတော့ ထပ်သိရှာက FireWire မှာ Multi Speed ရတယ်ဆိုတဲ့ပဲ။ FireWire ပစ္စည်းတွေမှ သူတို့ရဲ့ပစ္စည်းအမျိုးအစားတွေပေါ်မှတည်ပြီး Speed ကို 100 Megabits ကနေ 800 Megabits အထိရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ခုနကအပေါ်မှာပြောပြီးတဲ့ကိစ္စအတွက် FireWire ကနေ Data တွေကူးတဲ့ အခါ Hard Drvie ကမလိုက်နိုင်လို Signal Loss ဖြစ်ရင် Hard Drive ကို Upgrade လုပ်မှာလား။ ဒီလိုဘယ်လုပ်မလဲ။ FireWire ပစ္စည်း၊ Speed မှာ Multi Speed ရတယ်ဆိုရင်အမြင့်ဆုံးနှင့်မလုပ်ဘဲ။ Hard Drive ကလုပ်နိုင်တဲ့ Speed ကိုချုပြုးလုပ်ပေါ့။ ဒီပဲလော့ ပုံ ၁.၁၇ မှာ FireWire Connector တွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပါ

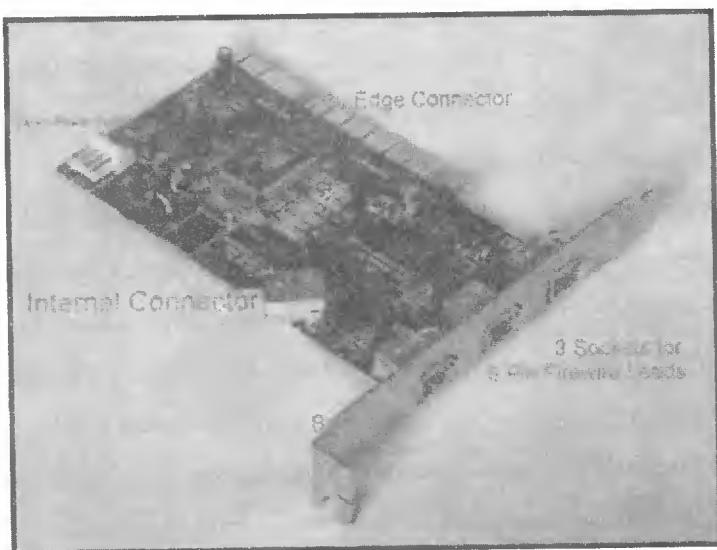

FireWire တွေ မိတ္ထ ၁၀၀ အကျွှောင်းအထိချိတ်ဆက်အသုံးပြန်စတယ်ပျော်။ တကယ့်ကို Ultra Long Distance ဆိုတာထက်တောင်ပိုတာပြောဖူး။ ဒီတော့ကျွဲ့တော်တို့တွေဟာ FireWire Network တစ်ခုသုဒ္ဓယပစ္စည်းတွေကိုချိတ်ထားလိုက်တာပြော။ ဆိုလိုတာက ကိုယ်ရဲ့အလုပ်ခန်းထဲမှာ FireWire ပစ္စည်းတွေကိုသူနေရာနှင့်သူထားပြီး ခွဲ့ရာပြောရာ ယူလာစရာမလိုဘဲ FireWire Network တစ်ခုသုဒ္ဓယ Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

ချိတ်ထားလိုရပါတယ်။ ဒီတော့ FireWire ဟာတစ်ပြိုင်တည်းပစ္စည်းတွေကို အများကြီး Chain သွေ့ဖိနှင့် ဆက်ထားလိုရတဲ့ ကြောင့် သူမှာလိုအင်လာတာက Power ပါပဲ။ တုတ်ပါတယ်။ FireWire ဘာ တွေား Port တွေထက် ပစ္စည်းတွေကို Power ပိုပေးနိုင်ပါတယ်။ 45 W အထိပေးနိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက FireWire ဘာ Isochronous ဖြစ်ပါတယ်။ Isochronous ဆိတာကို USB တန်းကလည်းဖြောပြုခဲ့ဖြီး ဖြစ်ပါတယ်။ Isochronous ဆိတာ Data တွေကိုပေးပို့တဲ့ နေရာမှာ Real Time ပေးပို့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ FireWire ၏ Bandwidth ကပစ္စည်းတွေကိုချိတ်ဆက်ထားတဲ့ အခါ့မှာ အဖြစ်နိုင်ဆုံးအကောင်းဆုံး Speed ကိုပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။

FireWire ဟာပစ္စည်းတွေကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်တဲ့ အခါ့ Peer to Peer Network သဖော် ချိတ်ဆက်လိုရတဲ့ ကွန်ပူးတာပါမှုရယ်လို့မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုလိုတာက ကွန်ပူးတာမပါဘဲ FireWire ပစ္စည်းတွေချုပ်ပဲချိတ်ဆက်မယ်ဆိုရင်လည်း ရပါတယ်လို့ ဖြောချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် DV Cam တစ်လုံးက Data တွေကိုနောက်တစ်လုံးကိုချိတ်ဆက်ပြီး Copy ကူးမယ်စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ကွန်ပူးတာ ကိုကြားခံပစ္စည်းအဖြစ်ချိတ်ဆက်ဖို့မလိုဘူး။ ပုံ ၁.၁၈ မှာ FireWire Card ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၁၈

နောက်ဆုံးတစ်ခုပြောပြုချင်တာက FireWire ဘာအမိန္ဒအားဖြင့်မြန်ဆန်ဖို့ Efficient ဖြစ်ဖို့ Designed ဆွဲထုတ်လုပ်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။ Chain မှာ ပစ္စည်းတွေကိုဘယ်လောက်ပဲတပ်ထားတိုင်ထား တွေား Interface တွေလို FireWire ဘာ Speed ကျော်းခြင်းမရှိဘူး။ နောက်တစ်ခုက ပစ္စည်းတွေက Theory အရာဘယ်လောက်ပဲကောင်းတယ်လို့ ပြောဖြော လက်တွေ့မှာတော့အားနည်းချက်တွေ့နေကြစေမြဲပါပဲ။ ဒီလိုပါပဲ FireWire မှာလည်းအားနည်းချက်တရာ့နှင့်နေပါသေးတယ်တဲ့။ 100% တော့ Perfect မဖြစ်ဘူး ပျော်ဗျာ်။

မှတ်ချက်။ ။ Chain ဆိုသည်နာပစ္စည်းတွေကို Chain ကြီးသွယ် Service အလိုက် သွယ်တန်းချိတ် ဆက်တာကိုဖြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ကြားမူးတယ်မဟုတ်လား Chain Management တို့ ဘာတို့။

FireWire တွေရဲ့ ဥမ်းဆောင်ချက်တွေဟာ ငါးပစ္စည်းမှာပါတဲ့ FireWire ပေါ် မားစွာမှတည် ပါသေးတယ်။ FireWire ဆိုတာ ROM ထဲမှာရှိနေတဲ့ Software ကိုဖြောတာပါ။ ဒီပစ္စည်းရဲ့ အလုပ်လုပ် ဆောင်ရပယ်လုပ်ဆောင်ချက်တွေ Software ကို အော်ပစ္စည်းရဲ့ ROM ထဲမှာထည့်ထားတာပါ။ ဒီတော့ Software လို့မပေါ်တော့ဘဲ Firmware လို့ပေါ်ပါတယ်။ ငါး Frimware ကို Upgrade လုပ်ချင်ရင် လုပ်လို့ရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တိုယ့်ရဲ့ DV Cam မှာပါတဲ့ Internal Software (Firmware) တာ Version အသစ်ထွက်လာလို့ Upgrade လုပ်ချင်ရင်လုပ်လို့ရပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ချင်ရင်ဖြင့် Performance တွေ့ဗို့ ကောင်းလာတတ်ပါတယ်။ ဥပမာ Transfer Rate ကိုမြန်လာတယ်ပေါ့များ။

၁၁၁ IEEE 1394 Standard အကြောင်း

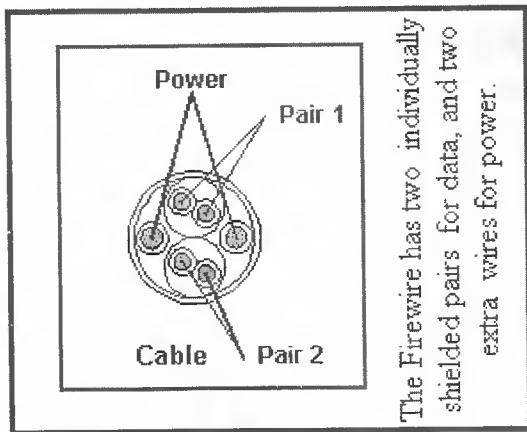
IEEE ဆိုတာ Institute of Electrical and Electronics Engineers ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ 1394 Digital Link Standard ဟာ 1986 ခုနှစ်ကတည်းက နည်းပညာရှင်များက Apple Computer မှာတွေ ရှိခြား ငါးရဲ့လျှင်မြန်တဲ့ Speed အတွက် FireWire ဆိုပြီး Trademark ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်းမှ IEEE 1394 Standard နှင့်ကိုက်ညီပြီးပေါ်ပေါက်ခဲ့တာ 1995 မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ Sony တာ IEEE 1394 Standard နှင့် Tradename iLink ဆိုပြီးဖြစ်လာပြန်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဒါ 1394 Technology နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဦးဆောင်ခဲ့တာ Apple ရဲ့ FireWire နှင့် Sony ရဲ့ iLink တို့ဖြစ်ပြုပါတယ်။ အခုန်းမှာ IEEE 1394 ပစ္စည်းတွေဟာ ရေးတွက်မှာထုတ်ကုန်ပေါင်းများစွာဖြင့် ကျယ်ပြန်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရယ်ဆိုရင် FireWire ဆီမှုမဟုတ် ILink 1394 Connection ပါတဲ့ Digital Camecoders တွေ၊ IEEE 1394 ပါတဲ့ Digital Video Editing System တွေ၊ Digital VCRs တွေ၊ Digital Still နှင့် Video Camera တွေ၊ Digital Audio Plays အတွက်အဲဒီအပြင် Connectors တွေ၊ Cables တွေ၊ Test Equipment တွေ၊ Software Tool Kits တွေ၊ Emulation Models တွေစသာဖြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ IEEE 1394 အဖွဲ့အစည်းဟာလည်း ဒီလို ပစ္စည်းတွေအားလုံး Standardize ဖြစ်စုံ Apple, Compaq, Sony နှင့် အခြားသော အခြားသောအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ Joint လုပ်ပြီး မတူညီမှုတွေကို လုံးဝပေါင်းစဉ်း သွားအောင် ပြေလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ FireWire နှင့် iLink တို့ကတော့ IEEE 1394 ရဲ့ ဖြစ်ပေါ်မှုတွေထဲမှာ စံအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်း ခံရတဲ့ချိတ်ဆက်မှု (Standard Connectivity) ကိုရှိးဆောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

FireWire 1394 ကိုအသုံးပြုခြင်းကြောင့်ရှိရှိလာတဲ့အကျိုးကျွေးဇူးတွေကတော့ Application ဆိုရင် Nonlinear (Nonlinear ဆိုတာ Digital တို့ပြောချင်တာ) Video Presentation နှင့် Editing တွေ၊ Desktop နှင့်စီးပွားမြှင့် Multimedia Publishing တွေ၊ ပိုမြင်ဆန်လာတဲ့ Imaging (ရှင်ပုံဖော်) စနစ်တွေ၊

ဆက်ပြီး Sharing လုပ်နည်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ဒီ 1394 ဘာ Data Transfer လုပ်ရမှု Real Time ဖြစ်ပါတယ်။ Peer to Peer Data Transfer လုပ်ရမှာ Synchronous/Asynchronous ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချိန် မှာ FireWire 1600 တွေဘာတွေဖြစ်လာနည်ပါတယ်။ ပုံ ၁.၂၀ မှာ FireWire Cable အတွင်းဖြတ်ပိုင်းပုံကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၂၀

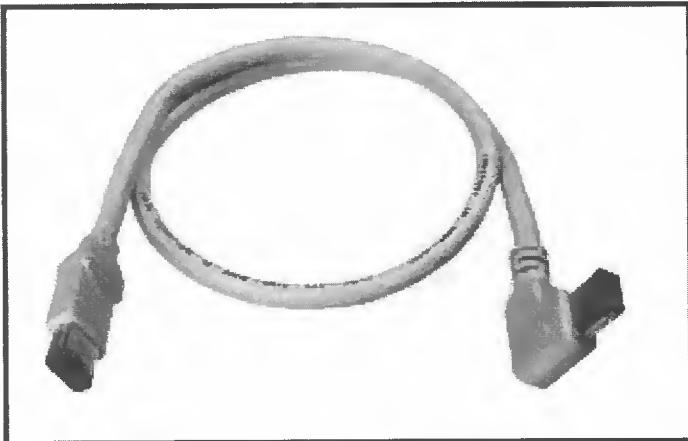

IEEE 1394 ကို Support လုပ်ကြတဲ့အပြားသော Operating System တွေကတော့ Microsoft Windows Operating System မှာဆိုရင် (Windows 98 SE, Windows ME နှင့် Windows 2000 Windows XP) နောက်ပြီး Linux နောက် Linux မှာတော့ တန္ထိတဝက် Support လုပ်ပါတယ်။ Sun OS လည်း Support လုပ်ပါတယ်။ FireWire 1394 ငဲ့ နိုင်းချုပ်အချက်အလက်တွေကတော့

- (c) Data Transfer Rate မြန်ဆန်ပါတယ်။ 100, 200, 400, 800 Megabits Per Second အထိရှိပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ 1600 နှင့် 3200 Mbits per Second ထက်တောင်ပို့လာနည်ပါတယ်။ Copper Wire နှင့်ဖြစ်ခေါ်၊ Fibre Optic နှင့်ဖြစ်ခေါ်။
- (j) Automatic Configuration ဖြစ်တဲ့အပြင် Hot Plug ရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Live Connection ဖော်။ ကိုယ်ဖြတ်တပ်လိုက်လို Host ကိုထိခိုက်စရာအကြောင်းမရှိဘူး။
- (r) Bi-Directional Network Topology ကိုပြည့်ဝော်ဆုံးပြုထားတာကြောင့် ဆက်စပ်ပွဲည်းတွေနှင့် ကွန်ပျူတာတွေကြား Branch ပုံစံဖြစ်ခေါ် ဆက်တိုက်ချိတ်ဆက်ခြင်း Daisy Chain ပုံစံဖြစ်ခေါ် ချိတ်လိုပါတယ်။
- (g) Clip Level Termination ကြောင့်သီးမြား Terminators တွေမလိုအပ်ပါဘူး။ ဥပမာ SCSI တွေကို Chain ပုံစံချိတ်ရင် အဆုံးမှာ Terminate လုပ်ပေးရပါတယ်။ ကျွန်တော်ရေးသားနဲ့မှူးသော Computer in Details (A+) စာအုပ်မှာပါပါတယ်။

- ၂၆ -
 ne ပြော
 းတစ်ရှင်
 တိုင်းပုံ
- (၅) Connectors နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ Power ပါတဲ့ Connector ဆုံး 6 pin ပါရှိပြီး Power ပါတဲ့ Connector ဆုံး 4 pin ပါရှိပါတယ်။
- (၆) FireWire ဆုံးတာပဲဖြစ်စေ၊ 1394 ပဲဖြစ်စေ၊ iLink ပဲဖြစ်စေ၊ တူတူပဲဖြစ်ပါတယ်။ IEEE 1394 Standard တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၁.၂၁ မှာ FireWire Cable ကိုတွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၂၁

၁၀၁၄ Wi-Fi အခြောင်း

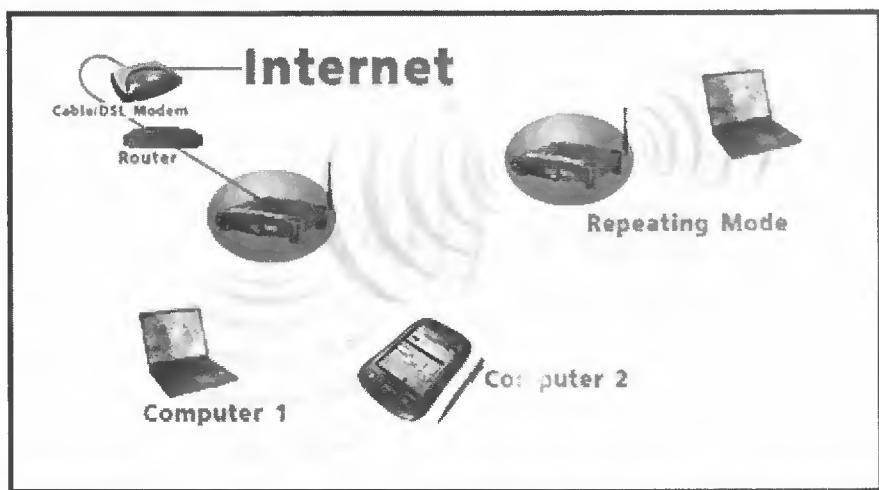
WiFi ကို WiFi လိုပဲရေးရေး၊ Wi-Fi လိုပဲရေးရေးရှိပါတယ်။ အတူတူပါပဲ။ အရှည်ကောက်ကတွေ့ "Wireless Fidelity" ဖြစ်ပါတယ်။ WiFi ရဲမှုလိုင်ရှင်ဟာ Wi-Fi Alliance ဖြစ်ပါတယ်။ ငြင်းဟာ IEEE 802.11 ရဲ့ Specifications တွေပေါ်မှာ Based လုပ်ထားတဲ့ WLAN (Wireless Local Area Network) ပဲဖြစ်ပါတယ်။ Wi-Fi ကိုဘယ်မှာအသုံးပြုကြမလဲဆိုတော့ Mobile Computing ဖွံ့ဖြိုး။ Laptops တွေကို Wireless LAN ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုခံကာသိပ်မထူးဆန်းဘူးဗျာ။ ဒီထက်ပိုပြီး သုံးလာကြပြီးမဟုတ်ပါလား။

ဥပမာ Internet အပါအဝင် VOIP Phone Access တွေ၊ Gaming Application တွေ၊ အခြားသောအခြေခံလျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ TV တွေ၊ DVD တွေကိုရှိတ်ဆက်တဲ့ နေရာတွေမှာ ပြစ်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကြိုးတွေတွေ၊ ကြိုးမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီထက်ပိုပြီး စုံဖိုးတိုးတက်လာတာပြောရ အုံမလား။ ဥပမာ Wi-Fi ကိုကားတွေမှာသုံးမယ်။ ဘယ်လိုသုံးကြမလဲ။ ငြင်း WiFi ကိုအသုံးပြုပြီး ကားချေ ရွှေ့ကာအခြေအနေတွေ Statistics တွေကိုစုံဆောင်းမယ်၊ တစ်ပြီးမယ် ဒီတွေ့ပိုပြီးတော့ Safety ဖြစ်လာမယ်။ ဒါကို Intelligent Transportation System လိုပေါ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး Highway သွားနေရှင်းနဲ့ Mobile Commerce လုပ်လို့ရသေးသာဗျာ။

မှတ်ချက်။ ။ Wi-Fi Alliance ဆိုတာ Wi-Fi Trademarks ကိုပိုင်ဆိုင်တဲ့ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုပြုပြုပါတယ်။ Wi-Fi ဆိုတာ Wireless Local Area Network ရဲ့ Technique နှင့် Methods ကိုသတ်မှတ်ပေးတဲ့ IEEE 802.11 ကို ရည်ညွှန်းတာပဲပြုပါတယ်။ ဒါ Wi-Fi Alliance က ၁၉၉၉ တွန်တေ WECA (Wireless Ethernet Compatibility Alliance) နာမည်နဲ့ဖြူ။ နောက်မှ WECA ကို Wi-Fi Alliance လို့ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ကျမှ ပြောင်းလိုက်တာဖြူ။ ဒါ WECA မှာ ပါဝင်တဲ့ သူတွေကတော့-

- (၁) 3Com
- (၂) Aironet (ယခု Cisco)
- (၃) Harris Semiconductor (ယခု Intersil)
- (၄) Lucent (ယခု Agere)
- (၅) Nokia နှင့်
- (၆) Symbol Technologies တို့ပြုပြုကြပါတယ်။ Wi-Fi Alliance က Austin, Texasမှာပြုပါတယ်။

ပုံ ၁.၂၂

မှတ်ချက်။ ။ IEEE 802.11 ဆိုတာ Wireless LAN ကိုသတ်မှတ်ခဲ့တဲ့ LAN/MAN Standard ကော်မတီပြုတဲ့ IEEE 802 ရဲ့ အလုပ်အဖွဲ့ (၁၁) ကိုဆိုလိုတာပြုပါတယ်။ ယခုအခါ IEEE 802.11 ကို 802.11 Legacy လိုလည်းတစ်ခါတစ်ရုံခေါ်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ IEEE 802.11 မှာ IEEE 802.11a, IEEE 802.11b စသည်ဖြင့် IEEE 802.11x ဆိုပြီးရှိနေတာကြောင့်ပြုပါတယ်။

မှတ်ချက်။ ။ VoIP ဆိုတာ Voice Over Internet Protocol ပြုပါတယ်။ သူကို IP Telephony, Internet Telephony, Broadband Telephony, Broadband Phone, Voice Over Broadband စသည်ဖြင့်ခေါ်ကြပါသေးတယ်။ ဆိုလိုရင်းကတော့ အင်တာန်ကိုပဲပြုစေ တစ်ခြား IP Based Network တစ်ခုကိုပဲပြုစေသုံးပြီး Voice Conversation တွေကို Routing လုပ်တဲ့ပြုပါတယ်။

Wi-Fi ပစ္စည်းတွေကိုကိုင်ဆောင်အသုံးပြုထားသူဟာ ဥပမာ ကွန်ပျူးတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ Telephone ပဲဖြစ်ဖြစ် PDA ဆိုတဲ့ Personal Digital Assistant ပဲဖြစ်ဖြစ်ပဲ့။ ကိုယ်က Access Point မှာရှိနေရင် Internet ကိုချိတ်ဆက်အသုံးပြုလို့ရပါတယ်။ ဒါ Access Point တစ်ခုဖြစ်ပေါ့ တစ်ခုထက်ပိုပြီးဖြစ်ပေါ် ဖြစ်သော Region တစ်ခုကို Hot Spot လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒါ Hot Spot တွေဟာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု OverLap ဖြစ်သွားခြင်းဖြင့် Hot Spot ရဲ့အတိုင်းအတာဟာ အခန်းတစ်ခုရဲ့ အကျယ်ပမာဏကနဲ့ ပတ်လည် ဖို့ပေါ်း များစွာအထိဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ Wi-Fi ဘာ Wireless Mesh Network တွေကိုလည်း ဖန်တီးပေးနိုင်ပါတယ်။ ပုံ ၁.၂၃ မှာ Wi-Fi ရသော Mobile Phone များကို Wi-Fi Logo နှင့်အတူတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၂၃

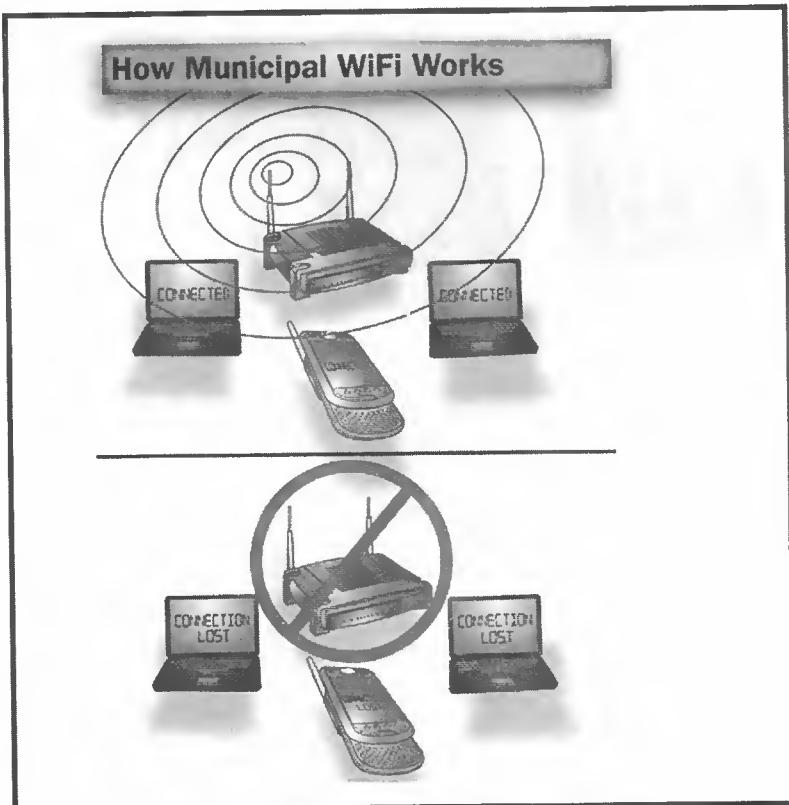

Wi-Fi တာဝန်းပစ္စည်းတွေကို Peer to Peer Mode နှင့်လည်းချိတ်ဆက်လို့ရပေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် ပစ္စည်းတွေဟာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုတို့ကိုရှိက်ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ဒါလိုချိတ်ဆက်နိုင်မှုဟာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းနှင့် Game Application အသုံးပြုသူတွေကိုများစွာအသုံးတည့်ပေါ်တယ်။ ဒါ WiFi နည်းပညာတာ ပထမဗျားဆုံး ဈေးကွက်ကိုတင်တဲ့အခါးမှာ ပြဿနာပေါ်းခုံးကြုံတွေ့ရပါတော့တယ်။ အစိကပြဿနာကတော့ အသုံးပြုသူ တွေဟာ ဒါ မတူညီတဲ့ထုတ်လုပ်သူတွေရဲ့ ထုတ်ကုန်တွေဟာတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အလုပ်တွေပူးပေါ်းအတူတက္က လုပ်နိုင်ပဲ့မလားပေါ့။ ဒါအသုံးပြုသူ ထုတ်ယုံသူတွေဖောက် သံသယဝင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီကုမ္ပဏီ ကထုတ်တဲ့ Wi-Fi ပစ္စည်းတစ်ခုဟာ အောက်ကုမ္ပဏီကထုတ်တဲ့ WiFi ပစ္စည်းတစ်ခုနှင့် အတူတက္က တွဲဖက်ပြီးအလုပ်လုပ်ပဲ့မလားပေါ့။ ဒါတော့ WiFi ရဲမှုလ မူပိုင်သူ Alliance တာအောက်ထပ် Brand တံ့သိပ် သစ်တစ်ခုကို ဖန်တီးရပါတော့တယ်။ အဲဒါက Wi-Fi Certified ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒါ Wi-Fi Certified တံ့သိပ် ပါတဲ့ပစ္စည်းတိုင်းဟာ ဘယ်ကုမ္ပဏီကထုတ်ထုတ် အတူတက္ကပေါ်းစည်းအလုပ်လုပ်နိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁.၁၅ Wi Fi ဘဏ်လိုအလွှှိုလွှှိုသလ်

အကယ်၍များကျွန်တော်တို့ဟာ Air Port မှာရောက်နေသည်ဖြစ်ခေါ်၊ Coffee Shop မှာဖြစ်ခေါ် Library မှာဖြစ်ခေါ် Hotel မှာဖြစ်ခေါ် စသည်ဖြစ်ပေါ်များ။ တစ်နေရာရာကိုရောက်နေမယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ Wireless Network အတွင်းမှာရှိနေခဲ့ပေယ်ဆိုရင် အိမ်ကကွန်ပူးတာတွေကိုချိတ်ဆက်လိုပေယ်။ Internet ကိုသုံးချင်လည်းရမယ်။ နောက်ပြီးအသုံးပြုယူတွေ့ဟာ နောင်တစ်ခိုင်မှာ Wireless Networking ကိုထိထက်ပြီးအသုံးပြုလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့တွေ့ဟာ Internet ကိုတောင် ကြိုက်တဲ့နေရာကိုက်တဲ့အချင်မှာ Wires ကြိုးတွေ့ပါတဲ့ အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၁.၂၄

Wireless Network တာကုန်ကျခနိုတ်လည်းသာကြေား အလွယ်တကူ Setup လည်းလုပ်ပါတယ်။ ကဲ ကျွန်တော်တို့ Wi Fi အကြောင်းအခြေခံလောက်စလေ့လာကြည့်ရအောင်။ Wireless Network တွေ့ဟာ Radio Wave တွေကိုအသုံးပြုကြပါတယ်။ ပြောရရင်တော့ Cell Phone တွေ၊ Television နှင့် ရေးယိုတွေလိုပေါ်။ Wireless Network တွေ့ဟာ Communication လုပ်တဲ့နေရာမှာ Two-Way Radio Communication နှင့်အတော်လေးဆင်တူပါတယ်။ ကွန်ပူးတာရဲ့ Wireless Adapter ဘာ Data တွေကို Radio Signal အဖြစ်ဖြောင်းပစ်လိုက်ပြီး သူရဲ့ အင်တိနာလေးကိုအသုံးပြုပြီး Transmit Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

လုပ်ပါ
ပြီးရင်
ပါတယ်
အချက်
ပြီးတော်
ပုံ ၁.၂

အထံ့
ပါတယ်
Radi
Phone
(c)

(j)
(p)

လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီကို Wireless Router ကလက်ခံရရှိပြီး ငါး Signal ကိုတစ်ခါ Decode ပြန်လုပ်ပါတယ်။ ပြီးရင် ငါးအချက်အလက်တွေကို Internet ဆီသို့ Wire ကြိုးတွေနဲ့ Ethernet Connection သုံးပြီးပေးပို့ပါတယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ တို့ဖက်ကိုပြန်ဝင်တော့ ဒီဖြစ်စဉ်ကိုပြောင်းပြန်လုပ်ပစ်တာဖြစ်ပါတယ်။ Router တွေဟာ အချက်အလက်တွေကို Internet ကတစ်ဖန် ရရှိမယ်။ ပြီးတော့ Radio Signal အဖြစ်ပြန်ပြောင်းမယ်။ ပြီးတော့ ကွန်ပူးတာရဲ့ Wireless Adapter ဆီကို ပို့လွှတ်ပေးမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၁၁၂

ဒီ WiFi ဆက်သွယ်မှုမှာအသုံးပြုတဲ့ Radio ဟာ Walkie-Talkie တွေ၊ Cell Phones တွေဟာ အသုံးပြုတဲ့ Radio နှင့်အလားသူတွေနဲ့တူပါတယ်။ ငါး Radio Wave တွေကို Transmit လည်းလုပ်နိုင် ပါတယ်။ Receive လည်းလုပ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအပြင် 1 နှင့် 0 တွေကို Radio Wave အဖြစ်ပြောင်းနိုင်သလို Radio Wave တွေကိုလည်း 1 နှင့် 0 အဖြစ်ပြန်ပြောင်းနိုင်ပါတယ်။ ဒီပေါ်မယ့် WiFi Radio က Cell Phone က Radio နှင့်ဆင်တူတယ်ဆိုပေမယ့် ကွဲပြားတဲ့အချက်တော့ရှိသော့မျှ။ အဲဒီတွေကတော့-

- (c) WiFi က Frequencies 2.4 GHz ဒဲမှုမဟုတ် 5 GHz နှင့် Transmit လုပ်တယ်။ ဒီ Frequency ဟာ Cell Phone တို့၊ Walkie Talkie တို့၊ Television တို့ကအသုံးပြုတဲ့ Frequency ထက်ပိုမြင့်တယ်။ သိုးရောက Frequency မြင့်လေ့ Signal တွေဟာ Data များများသယ်နိုင် လေဖြစ်ပါတယ်။
- (j) ငါး WiFi တာ 802.11 Networking ကိုစံအဖြစ်အသုံးပြုပါတယ်။ ဒီ 802.11 မှာလည်း ထပ်မံ့ဗိုးထားတာတွေရှိသေးတယ်မျှ။
- (r) 802.11 b ကတော့ပထမဥုံးဆုံးပေါ်တဲ့ Version ဖြစ်ပါတယ်။ အနေးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်ကျခိုက်

လည်းအသက်သာဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ 2.4 GHz နှင့် Transmit လုပ်ပါတယ်။ သူဟာ တစ် စက္ကန့်မှာ 11 Megabits အထိ Transfer လုပ်နိုင်ပါတယ်။

- (၄) 802.11g ဆိတ်တော်လည်းရှိပြန်ပါတယ်။ သူလည်း 2.4 GHz ကနေ Transmit လုပ်တယ်။ ဒီပေါ်ယူ သူက 802.11b ထက်တော့ အတော်လေးမြင်နဲ့ Transfer လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်တောင် လုပ်နိုင်သလဲဆို 54 Megabits per Second ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့သူကိုမြန်ရသလဲဆိုတော့ 802.11g က OFDM ဆိုတဲ့ Orthogonal Frequency Division Multiplexing ကိုအသုံးပြု လိုပြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ OFDM က Coding နည်းပညာပိုင်းမှာပို့ပြီး Efficient ဖြစ်တယ်ဆိုပဲ။
- (၅) 802.11a ကတော့ 5 GHz ကနေ Transmit လုပ်သူ့။ သူလည်းပဲ 54 Megabits per Second ပဲဖူ့။ ထိုအတူ သူလည်းပဲ OFDM ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ နောက်ထပ်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စနစ်သစ် ကတော့ 802.11n ဖြစ်ပါတယ်။ သူက 802.11g ထက်တော့ပိုမြန်ပါတယ်။ ဒီပေါ်ယူ ငါးဟာ နောက်ဆုံးအခြေအနေထိ ထွက်ရှိသေးတာမဟုတ်ပါဘူး။
- (၆) WiFi Radio တွေဟာ အချေပြောခဲ့တဲ့ သုံးခုစာလုံးအတိုင်း Transmit လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလို့ Transmit လုပ်နိုင်ခြင်းဟာ နောင့်ယူကြခြင်းဆိုတဲ့ Interference ကိုလည်းလျော့ကျပေါ်တယ်။ အဲဒီအပြင် ဒီ Wireless Connection ကိုတပြုပြုတည်းအထူးပြန်တဲ့ မတူညီသောပစ္စည်းတွေအတွက်လည်း အဆင်ပြေပေါ်တယ်။

၁၁၆ Wi Fi ဖွံ့ဖြိုးများ

Wi Fi နှင့်ပတ်သက်နေသောပစ္စည်းအချို့ကို အောက်မှာလေ့လာကြည့်ရအောင်။

WAP (Wireless Access Point)

Wireless Access Point ဆိုတာ Wireless Station အပ်စုတွေကိုချိတ်ဆက်ထားပြီး နီးရာ Wire ကြိုးပြုခို့ချိတ်ဆက်ထားသော LAN ကိုလည်းချိတ်ထားရပါမယ်။ ဆိုလိုတာကကိုယ့်မှာနိုင်ကတည်းက ကွန်ပူးတာအချို့နှင့် ကွန်ယက်တစ်ခုရှိခဲ့မယ်ဆို WAP ပြုလုပ်လို့ရပါတယ်။ Access Point ဆိုတာကျတော့ Ethernet Hub နှင့်ဆင်တူပါတယ်။ ဒီပေါ်ယူသူက Ethernet Hub လို့ LAN တစ်ခုက Data ဟာ နောက LAN Station တစ်ခုပေါ်ပိုမိုမှတည်တာမဟုတ်ဘူး၊ Access Point ဟာ ငါးရဲ့ Wireless Data ဟာသူ့နှင့် Compatible ဖြစ်တဲ့မည်သည့် Wireless ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း Wire ကြိုးနှင့်ချိတ်ဆက်ထားသော LAN ထဲက Station ကိုလည်းကောင်း မြှုပ်ပါတယ်။

- RJ -
ဗဟာ တစ်
။ အဲပေမယ့်
ကိုတောင်
သံဆုတော့
ကိုအသုံးပြု
ဘယ်ဆိုပဲ။

per Sec

စနစ်သစ်
ငါးဟာနှို Trans
အဲဒေါ်ပြို
ကိုလည်းနှုံးနှီးရာ
ဘည်းက
ကျတော့
နောက
ဘသန်း
သော

Wireless Router ဟာ Wi Fi နှင့်အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဥပမာ PDA, Laptop စသည့်စစ်းတွေကို ချက်ဆက်လိုက်ပြီး နီးရာ Wire ကြီးဖြစ်ချက်ဆက်ထားသော Network မှ ဥပမာ Cable Modem ချမှုမဟုတ် DSL Modem တို့ကိုလည်းချိတ်ဆက်ထားပါတယ်။ Wireless Router ဟာ Wireless Access Point ဖြစ်ပြီး Ethernet Hub နှင့် Combine လုပ်လိုဂျာပါတယ်။ နောက်ပြီး Wireless Routers ဟာ IP Packets တွေကို Wireless Subnet နှင့်အခြား Subnet တွေအကြားပိုးပေးနိုင်ပါတယ်။

Wireless Ethernet Bridge

Wireless Ethernet Bridge ကမတူညီတဲ့ Network နှစ်ခုကိုချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ပါတယ်။

Range Extender

Wireless Range Extender ဒါ Wireless Network ရဲ့ Range ကိုထပ်မံချွဲထွင်နိုင်ပါတယ်။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် Access Point Signal ဟာ Degrade ဖြစ်ခဲ့ရင်ဖြစ်စေ၊ Out of Range ဖြစ်သွား လိုဖြစ်စေ၊ Wireless Router ထားထားတဲ့နေရာကပိတ်ဆိုင်နေလို့ ဖြစ်စေပေါ့။ Range Extender ကိုအသုံးပြုပေးရပါတယ်။

၁၁၇ Wi-Fi ကို Support လုပ်သော OS များ

- (၁) Microsoft Windows XP ဟာ Wi-Fi ကိုကောင်းစွာ Support လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ အဲပေမယ့် WPA2 ကိုတော့ Support မလုပ်ပါဘူး။ တေား Protocol တွေကိုလည်း Support လုပ်ဖို့နောက ဆုံး Service Pack တွေကိုလည်းတင်ပေးရပါတယ်။ Windows Vista ကတော့ Windows XP ထက်စာရင် Wi-Fi ကိုပို့ပြီး Support လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အဲပေမယ့်သူက Networks တွေကို အလိုအလျောက်သွားချိတ်တတ်ပါတယ်။ ဒါတော့ ဒါ Access Point ရဲ့ ပိုင်ရှင် Owner တွက်ရော ဒါကွန်ပူးတာ Owner အတွက်ရော Security အရပြောစရေဖြစ်လာပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Shared လုပ်ထားတဲ့ Folders တွေအားလုံး တေားသူတွေ Assign လုပ်နိုင်သွားလိုပါ။
- (၂) Mac OSX ကလည်း Wi-Fi ကို ကောင်းစွာ Support လုပ်ပါတယ်။ WPA2 ကိုပါ Support လုပ်ပါတယ်။ Intel ကို Based လုပ်ထားတဲ့ Apple ကွန်ပူးတာတိုင်းမှာ Wi-Fi Built-in ပါရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး 802.11a ရော၊ b ရော၊ g ရောစတဲ့ Wi-Fi Network တွေကိုချိတ်ဆက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကို Air Port Extreme လိုပေါ်ပါတယ်။ ယခင် Apple Computer မျိုးဆက်တွေတို့ ကတော့ Wi-Fi Card စိုက်ဖို့ Slot သာပါရှိပြီး မားသောအားဖြင့် Third Party Wireless Card တွေဟာ Mac OS X အတွက် Driver မပါရှိတာကြောင့် အဲဒါ OS X နှင့်အသုံးမပြုနိုင်ပါဘူး။

- (၇) Linux ကလည်း Wi-Fi ရဲ့ Card တော်တော်များကို Support လုပ်ပါတယ်။
- (၈) Free BSD ကလည်း Cable ကိုကောင်းစွာ Support လုပ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံး Support လုပ်နိုင်တာကတော့ 6.X Versions တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

၁၀.၁၈ Wi-Fi ၏ အသေးစိတ်များ

- (၁) LANs တွေကို ကြိုးတွေ့ပါဘဲတပ်ဆင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအတွက်လုပ်ငန်းစွဲ ဒီမှုပုဂ္ဂိုလ် လုပ်ငန်းခဲ့မှု (လုပ်ငန်းဆိုတာ Network တစ်ခုပြုစွဲထိုပိုင်တာ) အတွက်ကုန်ကျစရိတ်တွေ သက်သာမေးတယ်။ Cable ကြိုးမသွားနိုင်တဲ့နေရာတွေ၊ ဥပမာ Outdoor area တွေသမိုင်းဝင်အဆောက်လိုးတွေ စသည်ဖြင့်ဖော်။ ဒီနေရာတွေမှ Wireless တွေတည်ဆောက်လို့ရပါတယ်။
- (၂) WiFi Products တွေဟာရေးကွက်မှာကျယ်ပြန်စွာရရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ တံဆိပ်မျိုးစုံနှင့် Access Points တွေ Client Network Interface တွေဟာအားလုံးအတူတွေက ပူးတွဲအလုပ်လုပ်နိုင်ကြပါတယ်။ Wi-Fi ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူတွေဟာ Wi-Fi Alliance က Wi-Fi Certificate ဖြစ်အောင် Design ဆွဲထုတ်လုပ်ကြပြီး (ဒီမှုလည်းလူတွေက အတူကွ အလုပ်လုပ်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြမှာကို ရှေ့မှာပြောပြီးပြီး) WPA 2 Security လည်းပါအောင် Design ဆွဲထုတ်လုပ်ကြရပါတယ်။
- (၃) Wi-Fi Network တွေဟာ Roaming ကိုလည်း Support လုပ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Mobile Client Station တွေဖြစ်ကြတဲ့ Laptop Computer တွေဟာ Access Point တစ်ခုမှ နောက်တစ်ခုထို့ User တွေဟာ Building တစ်ခုမှတစ်ခုဒုံးမှုပုဂ္ဂိုလ် Area တစ်ခုမှတ်တစ်ခုရွှေ့ပြောင်းနိုင်ကြပါတယ်။
- (၄) Wi-Fi က Cabal Set of Standard ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Cellular လိုမှုပုဂ္ဂိုလ်ဘူး Wi-Fi Client တွေဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ ဖည်သည်နိုင်ပုံမှုသုံးသုံး Signal Carries ကအတူတူပဲ။ ကျွန်တော်တို့ လက်ကိုင်ဖုံးတွေမှာ G.S.M နှင့် Cellular တယ်လိုန်းကွာသလိုပါ။ G.S.M က ရန်ကုန် ကနေမျိုးလေးကို ကိုယ့်ဖုန်းကိုယူသွားပြီးဆက်တဲ့အခါမှာ Cellular လို Code ပြောင်းစရာ တွေဘာတွေမလိုဘူး။
- (၅) ယခုအချိန်မှာ Wi-Fi တာများစွာကျယ်ပြန်နေပြီ။ Public Hot Spots ပေါင်း 250000 ကျော်ရှိပြီး သန်းနှင့်ချို့သော Homes နှင့် Cooperate User တွေကမ္ဘာအနံကတဲ့သို့လိုတွေမှာ ကျယ်ပြန်စွာ အသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်
Laptop
(အများပြည်
ATM
သောက်ဆံ
တဲ့ Pub
Spots သုံး
၁၂၆ မှာ
Adaptor

ပုံ ၁၂၆

၁၀.၁၉

(၁)

(၂)

မှတ်ချက်။ Hot Spots ဆိတ် Standard Wireless LAN (Wi-Fi) ကိုအသံးပြုပြီး ကိုယ့်၏ Laptop တွေ PDA တွေကို အင်တာနက်နှင့်ချိတ်ဆက်လိုက်ရတဲ့ Public Wireless Access Point (အများပြည်သူသံးကြိုးမဲ့ဆက်သွယ်နိုင်သည့်နေရာ) ရှိတဲ့နေရာလေးကိုဖော်တာပါ။ ငါး Hot Spots တွေဟာ (ATM - အလိုအလျောက်ငွေထုတ်စက်တွေလူအများသွားလာတဲ့နေရာတွေမှာထားပေးထားသလို) စားသောက်ဆိုပ်၊ ရထားဘူတာရုံ၊ လေဆိပ်၊ ကမ္ဘားဆိုပ် စာကြည့်တိုက် စတဲ့နေရာတွေနှင့် လူအများသွားလာတတ်တဲ့ Public Places နေရာတွေမှာ တွေ့ရလေ့ရှိပါတယ်။ Hot Spots နေရာတွေမှာ Laptops တွေ Hot Spots သုံးလိုက်အောင် (Wireless Adaptor) PCMCIA Adaptor တွေကိုတောင်းပေးပါတယ်။ ပုံ၁၂၆ မှာ USB Port နှင့်အပြင် Laptops တွေမှာပါသုံးလိုက်တဲ့ PCMCIA Card တွေကို Wireless Adaptor အဖြစ်ဖော်ပြုပေးထားပါတယ်။

ပုံ ၁၂၆

၁၀၉၉ Wi-Fi ၏ အသံနည်းချက်များ

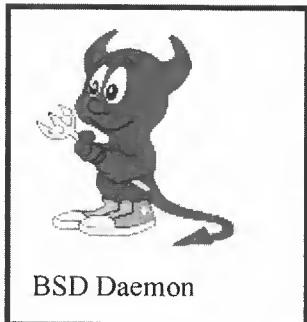
- (c) 5 Ghz နှင့်အလုပ်လုပ်တဲ့ 802.11a ကလွှဲလို Spectrum 2.4 GHz နားများပြုပြီး Wi-Fi တွေဟာ International Agreement နှင့်လိုင်စင်မပြုလုပ်ရသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့်တိကျတဲ့ Frequency မျိုးနဲ့မတူတိုဘဲ ကယူယှုံနေရာအသေပေါ်မှုတည်ပြီးအနည်းငယ်ပါပြောင်းလဲပါတယ်။ မတူညီဘူးဖော်များ။ Consistency မဖြစ်ဘူးဖော်များ။
- (j) Wi-Fi ကတော်းပစ္စည်းတွေထက်စာရင် Power အသံးပြုမှုက ပိုပြီးများတယ်လှာ။ ဒါကြောင့် Battery ၏သက်တမ်းနှင့်အပူချိန်တွေကိုပါထည့်သွေးစဉ်းစားရုံးဖြစ်ပါတယ်။

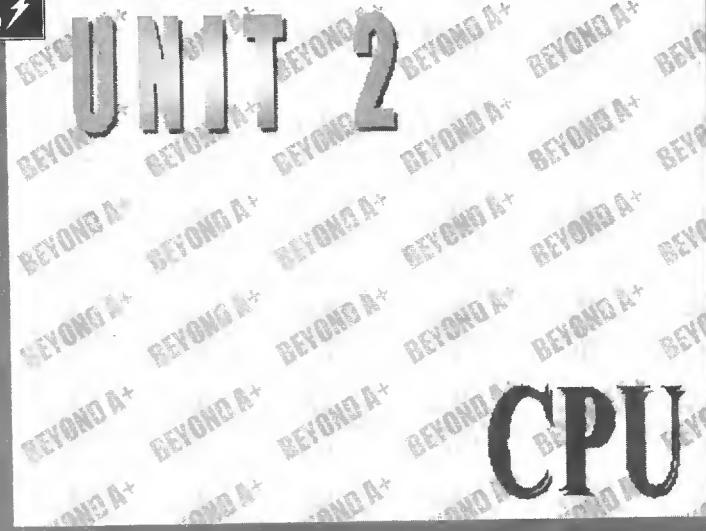
- (၇) Wireless Encryption မှာအများဆုံးအဖြစ်အသုံးပြုနေတဲ့ WEP ၏ Wired Equivalent Privacy တဲ့ မှန်ကန္စစွာလုပ်ထားသည့်တိုင် ကျူးပေါက်နိုင်ပါတယ်။
- (၈) Wi-Fi Network တွေရဲ့ Range အတိုင်းအတာတာ ကန်သတ်ချက်ရှုပါတယ်။ ပုံမှန်အိမ်သုံး Router ပေါ့ နည်းနည်းမာမာတောင်တောင် အင်တိနာလေးနဲ့ တစ်နည်းအားဖြင့် 802.11b ဒီယဗ္ဗာတဲ့ 802.11g အသုံးပြုထားတဲ့ Router ဟာ ပေ ၁၅၀ (၄၅ မီတာ) အိမ်တွင်း နှင့်အပြင်မှာဆို ပေ၃၀၀ (မီတာ ၉၀) အထိသာရပါတယ်။ ဒီထက်ပိုကောင်းတဲ့အင်တိနာနှင့် Out Door များအသုံးပြုမယ်ဆိုရင် တော့ ကိုလိုမိတာအတော်များရပါတယ်။

မှတ်ချက်။ WPA2 ဆိုတာ Wi-Fi Protected Access 2 ဖြစ်ပါတယ်။ ရင်းကို IEEE 802.11i လိုလည်းခေါ်ပါတယ်။ ရင်းဟာ 802.11 ကိုအခြောင်းပြင်ဆင်ထားတဲ့ Wireless Networks တွေအတွက် Security Mechanism ပြုခြင်ပါတယ်။

မှတ်ချက်။ FreeBSD ဆိုတာ Barkeley Software Distribution ရဲ့ AT&T UNIX ကနေ ဆင်းသက်လာတဲ့ UNIX နှင့်ဆင်တူတဲ့ Free Operating System တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ရင်း ၁၉၉၃ ကတည်းက စတင် Developers ဖြစ်ခဲ့တာလို့ဆိုပါတယ်။ FreeBSD တဲ့ 8 May 2006 မှာ Release 6.1 ကိုရောက်ခဲ့ပြုဖြစ်ပါတယ်။ ရင်းဟာ Intel ရဲ့ x86 Family Processor တွေမှာလည်းအလုပ်လုပ်သလို Sun Microsystems ရဲ့ UltraSPARC မှာလည်းအလုပ်လုပ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး AMD64, PowerPC, MIPS, ARM, DEC Alpha, Itanium စသည့် Processors များနှင့်လည်းအလုပ်လုပ်နိုင်ပါတယ်။

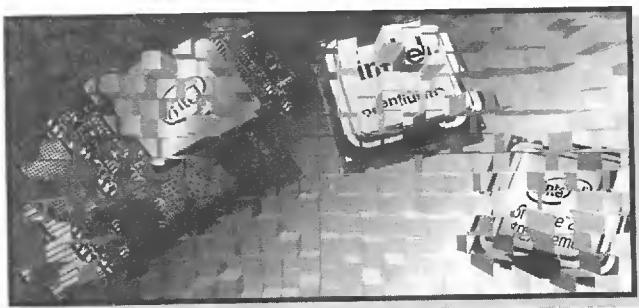
ဦး ၁၂၂

အခန်း (၂)

အခါနပာဏ်ချက်

ဒီ သင်ခန်းတဲ့ ကျွန်တော်တို့ CPU အကြောင်းကိုလေ့လာက
မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးပဲ့ CPU တွေ ခဲ့အေးသားချက်တွေ
ကို လေ့လာကြမယ်။ နောက်ပြီး CPU OverClock အကြောင်း
ကိုလည်းလေ့လာကြမယ်။

PART I

Hardware Section

ဒီသင်ခန်းတဗ္ဗာတော့ ယနေ့ခေတ်နောက်ဆုံးပေါ် Processor တွေအကြောင်းကိုသဘောလောက် စုစည်းတင်ပြပေးထားပါတယ်။ နောက်ပြီး ရေးဝယ်ရင် အဆင်ကလေးရမှ ကျေနှစ်တဲ့သူတွေအတွက် Processor တွေကို ဘယ်လို Over Clock လုပ်ရမယ်ဆိုတာကိုလည်းတင်ပြပေးထားပါတယ်။ နောက်ပြီး Thermal Compound နှင့် Heatsink မှားအကြောင်းကိုလည်းသိသွေ့ထိုက်တာမို့ ထည့်သွေ့ဖော်ပြပေးထားပါတယ်။ တစ်ချို့အကြောင်းအရာတွေက ကိုယ်အသုံးပြုသည်ဖြစ်စေ မသုံးသည်ဖြစ်စေ သိသွေ့ထားတာမို့ ကိုယ်အသုံးမပြုတာမို့ မလေ့လာဘူးဆိုပြီးမရှိခေါ်ပါဘူး။

၂၁ Intel Core 2 Duo Processor အကြောင်း

Intel ရဲ့ Core 2 Duo Processor ဟာယုံးနိုင်ဖွယ်မရှိတဲ့ လျှော်မြန်မှုမျိုးနဲ့အလုပ်လုပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ Core 2 Duo တာ Desktop Processor ပါဖြစ်ပါတယ်။ ယခင် Desktop Processor မျိုးဆက်ဟောင်းတွေ ထက်စာရင် 40% ပိုမြန်လာတဲ့အပြင် ဣမ်းအင် 40% မကိုလာပါတယ်။ ငှုံးနှုံးတိုက်သက်နေသော အကြောင်း အရာများနှင့် ကောင်းမွန်မှတိုက်ဖော်ပြရမယ်ဆိုရင်

- (က) Intel ရဲ့ အပြောအရဆိုရင် Core 2 Duo ဟာအမြန်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ Desktop Processor ထဲမှာပျော်နေ၏ ဘယ်လောက်တော်မြန်သလဲဆိုတာကို Intel က Desktop Environment အရ ဆိုရင် Core 2 Duo မှာပြီးတော်ကင်းပါတယ်တဲ့။
- (ဂ) L2 Cache က 4 MB ပါတယ် အရပ်ကတို့ရော့။
- (ဃ) Front Side Bus ကတော့ 1066 MHz တဲ့မျာ့။
- (င) Clcok Cycle တစ်ခုတိုင်းသို့ Instructions တွေယခင်ထက် အများကြီးပေးပို့နိုင်တာကြောင့် အလုပ်လုပ်တဲ့အချိန်တွေတိုးတက်လာတာကဲ့သို့ ဣမ်းအင်တွေလည်း ပိုလာရပါတယ်။ ဒါကို Intel က Wide Dynamic Execution လိုဆိုပါတယ်။
- (ရ) ရနိုင်တဲ့ Data Bandwidth တွေထဲက Optimize အဖြစ်ဆုံးကိုအသုံးပြုထားတာကြောင့် System တာ Performance ပိုကောင်းလာပါတယ်။ ဒါကို Intel က Smart Memory Access လိုခေါ်ပါတယ်။
- (၆) (Intel ရဲ့ Advance Smart Cache ကြောင့်) Dual Core Processor ဖြစ်စေ Multi-Core Processor ဖြစ်စေ Cache ကြောင့် Performance တွေမြန်လာပါတယ်။ Cache ရဲ့ Sub System တွေမြန်ဆန်လာပါတယ်။
- (၇) Intel ရဲ့ Advance Digital Media Boost ကြောင့် Video တွေ Audio နှင့်ရုပ်ပုံတွေ၊ ရိတ်ပုံနှင့်

ကလောက်
ဒုအတွက်
နာက်ပြီး
ပေးထား
ဘာတာမိန့်

ပါတယ်။
ဟင်းတွေ
ကြောင်း

cessor
ent အရ

ဗြာ့
3 Intel

Sys-
ess

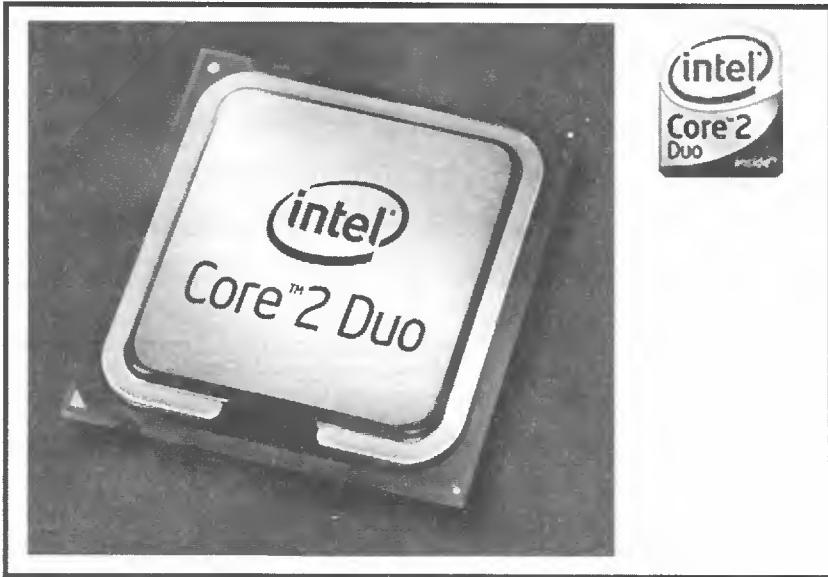
Core
o Sys

ပံ့နှင့်

အလုပ်လုပ်ရတဲ့အခါတွေမှာ၊ Encryption လုပ်တဲ့အခါ Financial ကဏ္ဍတွေ၊ Engineering နှင့် သိပ္ပါန်နည်းပညာဆိုင်ရာ Scientific စတဲ့ Application တွေရဲ့အချင်ကိုမြင့်တက်စေပါတယ်။

- (၈) Power စားလည်းသက်သာ၊ Performance ကလည်းအလွန်ကောင်းဆူညံမှုက်ငါးတဲ့ Processor ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ တကယ့်ကို Powerful ဖြစ်တဲ့ Intel ရဲ့ Core 2 Duo Desktop Processor ကတော့ ဖြင့်တစ်ခိုင်တည်းမှာပင် လုပ်ငန်းဆောင်တာပေါင်းများစွာကို တစ်ပြိုင်တည်းလုပ်ဆောင် ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၂၁

ငါး Core 2 Duo ကိုအကောင်းဆုံးတပ်ဆင်ချင်ရင်တဲ့ -

Intel ကပြောပါတယ်။ ဒါ သူရဲ့ Core 2 Duo Processor ကို Intel 965 Express Chipset Motherboard နှင့်သာတပ်ဆင်လိုက်ပါ၍ အော်ကွဲနိုင်ပူးတာရဲ့ Performance တာတကယ့်ကို အကောင်းဆုံးအော်မြင်ဆုံးနှင့် အသံ (Sound System) ကအစ Theater ပုံစံရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ကဲ မိတ်ဆွေတို့ရေး၊ အိတ်ထဲကပိုက်ဆံလေးတွေသာအသုံးပြုင်ထားပေတွေ့။

ပုံ ၂၂ Intel Core 2 Extreme Processor အကြောင်း

Intel ရဲ့ Core 2 Extreme Processor x6800 က Dual Core Engine ကိုအသုံးပြုထားပြီး Industry Standard ဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါ Industry Standard မှာလည်း ဒါ Core 2 Extreme က လည်းပြုင်ဘက်မရှိအောင်မြန်ဆန်ပါတယ်။ အော်အပြင် Intel က ဒါ Core 2 Extreme Processor x6800 တာ ကမ္ဘာမှာကောင်းဆုံးသော Gaming Processor ဖြစ်ပါတယ်လို့ဆိုတားပါတယ်။

က Game ဆရာတိရေး၊ အကောင်းဆုံးဆော့နိုင်စွဲသင်တို့၏အိတ်ထဲက ပိုက်ဆံလေးတွေအသုံးပြုပါ
ထားလိုက်ပါအောင်။

Intel ကပြောသေးတယ်။ Core 2 Extreme Processor x6800 ကို Intel ၉75x Express Chipset ပါတဲ့ Motherboard ကအလွန်လိုက်လျော့ညီထွေဖြစ်ပါသတဲ့။

ငှုံးနှင့်ပတ်သက်နေသောအကြောင်းအရာများနှင့် ကောင်းမွန်လာမှုတွေကို ဖော်ပြုရမယ်ဆိုရင်-

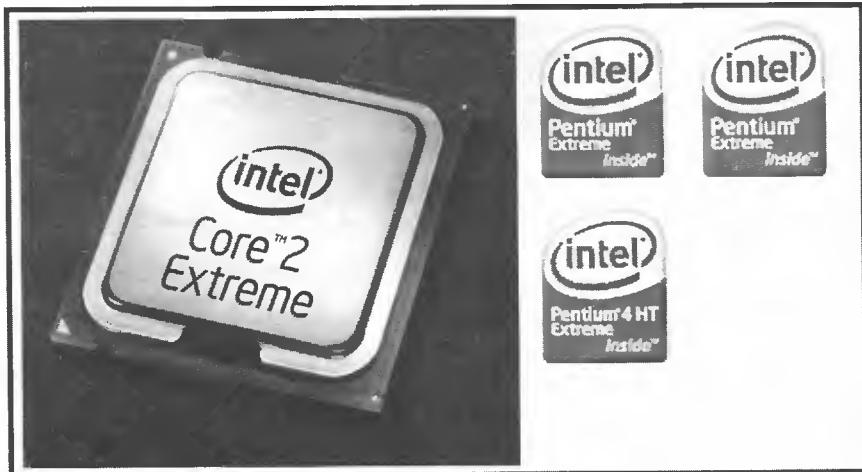
(၁) ဗုဒ္ဓကလိုပဲ L2 က 4 MB ပဲဖြစ်ပါတယ်။ Front Side Bus ကတော့ 1066 MHz ပဲဖြစ်ပါတယ်။ Intel ကပြောတယ်။ နောင်ဆိုရင် Game ဆွဲမှုကို Intel ၏ Processor တွေကပဲပေးစွမ်းနိုင်လို့
မယ်တဲ့။

(၂) အချက်အလက်တွေကတော့ Intel Core 2 Duo အတိုင်းပါပဲ။ ထူးခြားလာတာက Intel ၏ Advance Digital Media Boost က Core 2 Duo ထိ Application တွေ Accelerate လုပ်ပေးနိုင်ရုံး
သာမက အခြားနှင့်မတူ Game နှင့်ပတ်သက်ရင်တကယ့်ကို လူတစ်ယောက်၏ မှတ်ဥ္တာက်အတုလို
ချိုး အတွေ့ဖိုးတွေပေးစွမ်းနိုင်ပါတယ်တဲ့။

(၃) Graphics ရုပ်ပုံတွေဟာ ရုပ်ပုံနဲ့တောင်မတူတော့ဘဲ တကယ့်အပြင်ကအတိုင်းလိုဖြစ်နေပါတယ်။
ကြည့်ရတာကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြင်နေရတာမျိုးခံစားနေရပါတယ်။ ဒါ Processor Game တွေအတွက်ကတော့ မယုံနိုင်လောက်သော Performance ကိုပေးစွမ်းပါတယ်။

(၄) ဒါ Intel ၏ Core 2 Extreme Processor ဟာ Energy Efficient ဖြစ်အောင် Design ဆွဲထုတ်
ထားတာမူး (သူကပြောတာနော့) ပူပြီးရဲ့လာတဲ့အထိအသုံးပြုလိုရပါတယ်တဲ့။ အဲဒါအပြင် ဆူညံမူ
ကင်းပြီး တိတ်ဆိတ်ပြုမှုပါတယ်။ သို့သော်လည်းကောင်း၊ ပြေားချင်တဲ့အသံကိုပဲ သင်ကြား
ရမယ်။ သင်မကြားချင်တဲ့ ဆူညံမူမျိုးကြားရမှာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။

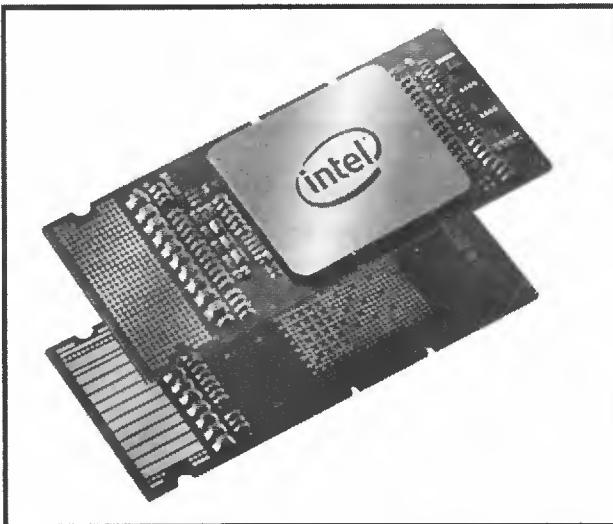
ပုံ ၂၂

၂။၃ Intel Itanium 2 Processor အကြောင်း

Intel က အသစ်ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ Dual-Core Itanium 2 Processor တွေဟာ Server Standard Processor တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ Processor တွေကို Based လုပ်ထားတဲ့ Server တွေက Flexibility ဖြစ်ပါတယ်ပဲဗျာ။ ဒါမှာဒါရိုးမဟုတ်ဘူးပဲဗျာ။ နောက်ပြီး ဒီ Processor တွေက Mainframe အထိခိုက်ချုပ်တဲ့ Processor လိုအပ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခါက သူကိုထံ့ခြွေးပဲဗျာ။ ကုန်ကျေစရိတ်သက်သာတော်ယူ၍ ရတဲ့ Processor လိုအပ်ပါတယ်။ Data တွေနဲ့အလုပ်လုပ်ရတဲ့ Environment တွေ RISC ကို Based လုပ်ထားတဲ့နည်းပညာကိုအသုံးပြုခြင်း ဒါမှာမဟုတ် Mainframe ကိုအသုံးပြုခြင်းထက် ဒီ Intel Standard ကို Based လုပ်ထားတဲ့ Architecture ကစရိတ်သက်သာတယ်လို့ ဆိုလိုချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ Intel ကဖြောတယ်။ ဒီ Dual Core Itanium 2 Processor 9000 Series ဟာယခင် Processor ထက်နှစ်ဆုံးမြင်ပါတယ်တဲ့။ Intel ရဲ့ Cache Safe Technology နှင့် Enhanced Machine Check နည်းပညာဟာ စိတ်ချမှုတွေ၊ ရှိခိုင်မှုတွေကိုတိုးမြှင့်လိုက်ပါတယ်။ ဘာတွေလဲဆိုတွေ၊ Hardware ပိုင်းဆိုင်ရေတွေကို အထောက်အကြော်ပေးမယ့် Intel Virtualization Technology (Intel VT), Intel Hyper Threading Technology တို့အပြင် Power အသုံးပြုမှုကိုလည်း ၂၀ ရာခိုင်နှစ်းလျှော့ချထားပါတယ်။

ပုံ ၂၃

ငြင်းနှင့်ပတ်သက်နေသော အကြောင်းအရာများနှင့် ကောင်းမွန်လာမှုများကိုဖော်ပြရမယ်ဆိုရင်

- (၁) Dual-Core Processing နှင့် EPIC လိုပေါ်တဲ့ Explicitly Parallel Instruction Computing နည်းပညာကိုအသုံးပြုထားတဲ့ Dual-Core Intel Itanium 2 Processor 9000 Series ဟာ Processor တစ်ခုတည်းမှာပင် 64 bit Processing နှစ်ခုဖြစ်တာကြောင့် ယခင် Processor တွေထက် Performance နှစ်ဆုံးကောင်းပါတယ်။

- (j) အပေါကြပြောခဲ့တဲ့ EPIC ဆိုတဲ့နည်းပညာဟာ Intel Itanium နည်းပညာအတွက်အလွန်အခြားကျတဲ့နည်းပညာပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာတကယ့်ကိုအဆင့်မြင့်တဲ့ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်တွေကိုလည်းပံ့ပိုးပေးပါတယ်။
- (k) Dual Core Intel Itanium 2 Processor ရဲ့ Virtualization နည်းပညာဟာ Operating System ရဲ့ Compatibility ကိုလည်းတိုးမြင့်ပေးပါတယ်။
- (l) Intel ရဲ့ Cache Safe Technology ဟာနည်းပညာအသစ်ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ High End System ကိုတွေ့မှာပေါ့။ L3 Cache လိုအပ်ရာမျိုးမှာ System ကို Down သွားလောက်အောင် Error ဖြစ်နေသည့်တိုင်ဆက်လက်၍ Operate လုပ်နိုင်ပေးပါတယ်။ ငှါးနည်းပညာက Cache နှင့်ပတ်သက်တဲ့ Errors တွေကိုလျှော့ချပေးပါတယ်။
- (m) Dual Core Intel Itanium 2 Processor ရဲ့ Energy Efficient ဖြစ်မှုကတွေ ယခင် Processor တွေထက်စာရင် ၂၀ ရာခိုင်နှင့် Power စားသက်သာပါတယ်။ ဘယ်လိုမျိုးလဲဆိုတော့ ၁ Watt ချင်းဆီတွက်မယ်ဆိုရင် ၁ Watt တိုင်းမှာ ၂.၅ ကြိမ်ယခင်ထက် Performance ပိုကောင်းလာပါတယ်။

၂.၄ Intel Xeon Processor အခြေခြား

Intel ဟာ ငြင်းရဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာသော အတွေ့အကြုံတွေကိုအခြားထားပြီး Enterprise Level Performance မျိုးအတွက် တကယ့်ကို စွမ်းဆောင်ရည်ပြု့စွားတဲ့ ဒီ Dual-Core Xeon Processor အသစ်ကို Advanced Server Technology နှင့်အတူ လူကြိုးမင်းတို့ရဲ့ IT ကဏ္ဍတွေ Efficient ဖြစ်စိုးထုတ်လုပ်လိုက်ပြုဖြစ်ပါတယ်။

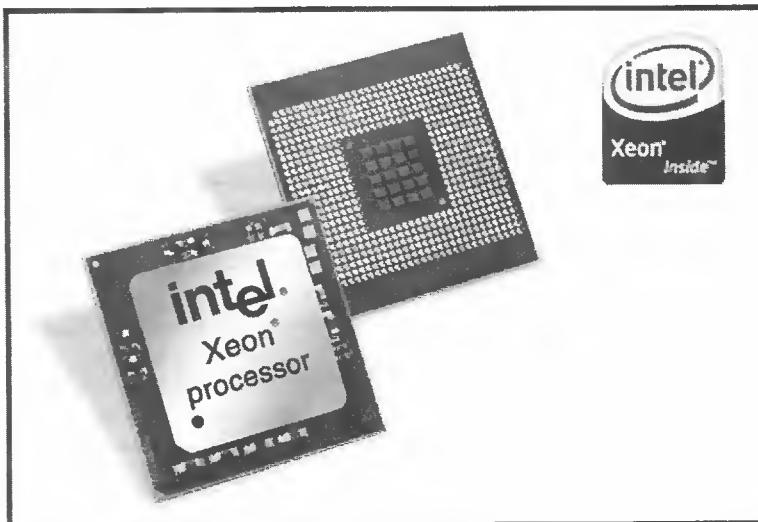
Intel ရဲ့ 64 bit Xeon Processor တွေဟာတကယ်တော့လည်း စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွေရဲ့ 64 bits Processor လောကမှာ ကျယ်ပြန်စွာအသုံးပြုနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် Application Server တွေ၊ E-Mail Server မှာ စွာ Internet Server အတိအသုံးပြုနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ အခုထပ်မံထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ ဒီ Dual-Core Xeon Processor ဟာ Server Infrastructure ရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကိုယ်ထက် ပိုမိုကောင်းသော Performance မျိုး၊ Power သက်သာတာမျိုး၊ စိတ်ချရတာမျိုးနဲ့ တာဝန်ကျော်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ Xeon Processor မှာမှ နောက်ထပ်အမျိုးအစားခွဲတွေရှိပါသေးတယ်။ ဒါကိုတော့မပြောတော့ပါဘူး။

ဒီ Processor ရဲ့ ယခင် Xeon Processor တွေထက်ပိုမိုးကောင်းမွန်လာတဲ့အချက်တွေကတွေ-

- (o) Single-Core Xeon Processor ကိုအခြားထားတဲ့ Server တွေထက် Performance ၃ ဆုံးကောင်းတယ်လိုဆိုပါတယ်။

- (j) Hardware ကို Assist လုပ်ပေးတဲ့ Intel ရဲ့ Virtualization Technology ကြောင့် စနစ်တိုင်းကို
ယခင်ထက်ပိုမိုပြီးလုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မယ်။
- (k) ယခင်ထက်ပိုပြီးစိတ်ချလာရတယ်ဆိုတဲ့အပိုင်းကတော့ ဒီလိုပျော်။ အပိုထားတဲ့စနစ် Advanced Re-
dundancy တွေ၊ Error Checking Features တွေကိုပြောတာပါ။ အတိအကျပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ Memory
Mirroring နှင့် Sparing ပါ။ နောက်တစ်ခုက Fully Buffered DIMM Technology ဆိုတာပါ။

ပုံ ၂၂၅

၂၁၅ Intel Pentium D Processor အကြောင်း

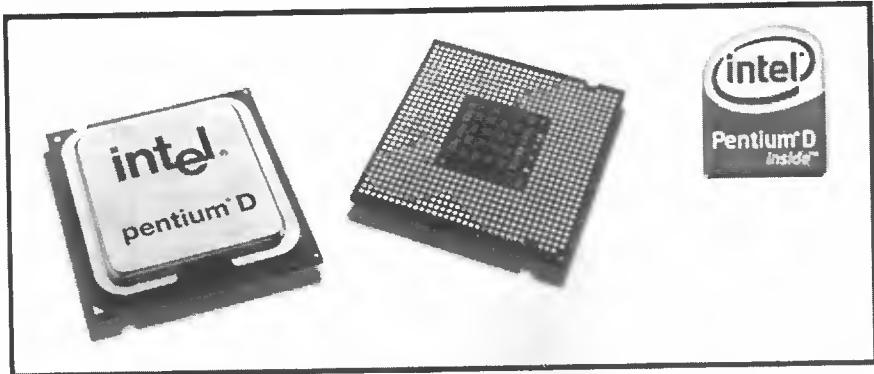
Intel ရဲ့ Pentium D Processor က ဖော်ပြပြီးခဲ့တဲ့ Processor တွေထဲမှာ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေနှင့်
အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်မယ့် Processor ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဖွံ့ဖို့တည်းဖြတ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေ၊ Graphic Intensive ဖြစ်တဲ့
လုပ်ငန်းတွေ၊ နောက်ပြီး တကယ့်ကို Graphics အားပြုတဲ့ Games တွေ၊ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကိုတစ်ပြိုင်
တည်းအသုံးပြုခြင်တဲ့သူတွေအတွက် အရှင်အဟုန်ကောင်းကောင်နှင့် Processor တစ်ခုကတော့ Pentium
D Processor ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဂုဏ်သာ Desktop Level Processor ဖြစ်ပါတယ်။

Processor တွေကတစ်အားကောင်းလာတော့ လူသာက်သာတာပေါ့များ။ ဆိုလိုတာက Engineering
Drawing ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ Graphics Animation ပဲဖြစ်ဖြစ် Rendering လုပ်ထားတဲ့အချင်းမှာ၊ တစ်ပြိုင်တည်း
Virus Scanning လုပ်နေလိုရတာပေါ့။

Intel ရဲ့ Dual-Core Processing ဆိုတာ Hyper Threading ဆိုတဲ့ HT Technology ကနေ
တစ်စတစ်စတိုးတက်ပြောင်းလဲလာတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ယခုအချင်းမှာတော့ Hyper Threading ရော့ Dual-
Core Processing နှစ်ခုစင်းဟာ Multi Threaded ရပေါ်မယ် Dual Core က တွက်ချက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်
အရင်းအမြင်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေကို ပိုပြီးရယူပေးနိုင်ပါတယ်။ အလွယ်ပြောရရင် Dual-Core က HT ကနေ
Beyond A+

တိုးတက်လာတယ်ဆိုမှတော့ Dual-Core က Hyper Threading ထက်ပိုပြီးလုပ်ဆောင်နိုင်တယ်လို့ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၂၁

Intel Pentium D ရဲ့ ထူးခြားလာတဲ့အချက်တွေကိုဖော်ပြရမယ်ဆိုရင်ဖြင့် -

- (၁) Dual Core ဖြစ်တာကြောင့် Processor တစ်ခုဝယ်လိုက်တာနဲ့ ငြင်း Processor နှင့် Frequency တူညီတဲ့ Processor နောက်တစ်ခုကအလုပ်တစ်ခုထပ်လုပ်ပေးနေသလိုဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ နားလည်လွယ် အောင်ပြောတာနော်။
- (၂) Core တစ်ခုချင်းခါအတွက် Level 1 Cache က 16 KB စီရွှေ့ပါတယ်။ ဒါက Data Cache ပါ။ အဲဒ့်အပြင် Micro Op Execution Trace Cache ဆိုတာက 12 KB နှစ်ခုပါပါတယ်။
- (၃) Level 2 Cache ကတော့ ခုနကလိုပဲ Core တစ်ခုချင်းခါအတွက် 1MB စီရွှေ့ပါတာကြောင့် အားလုံး စုစုပေါင်း 2MB ပါရှိပါတယ်။ ဒါတော့ကာ မကြာခဏအသုံးပြုတတ်တဲ့ Data တွေကိုသိမ်းဆည်းထားဖို့နေရာ တိုးမားတာကြောင့် Core တစ်ခုချင်းခါက Data တွေကို မြန်မြန် Access လုပ်နိုင်လာပြီး Overall Performance တက်လာပါတယ်။
- (၄) 90nm Process Technology ကိုအသုံးပြုထားပါတယ်။ ငြင်းဟာ Intel ရဲ့ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်နည်းပညာ ပိုင်း နှစ်ခုစွဲလုံးမှာနောက်ဆုံးပေါ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ Performance ကိုပိုကောင်းလာမေတ္တာ အဆင့်မျှော် နည်းပညာကိုသုံးထားတဲ့ မျိုးဆက်သစ် Transistor ရဲ့အကျိုးဆက်လို့ဆိုပါတယ်။
- (၅) နောက်တစ်ခုက SSE 3 ဆိုတာပါ။ Streaming SIMD Extensions 3 ဖြစ်ပါတယ်။ SIMD ဆိုတာက Single Instructions Multiple Data ဖြစ်ပါတယ်။ ငြင်းဟာ Digital Media Application တွေကို သိသာထင်ရှားစွာ Performance ကောင်းလာအောင်ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။
- (၆) နောက်တစ်ခုက Intel EM64T ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒ့်က Extended Memory 64 Technology တဲ့

သူက Intel ၏ 32 Bit Architecture ကို ပိုမိုထူးကဲအောင်လုပ်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ငွေးဟာ Virtual & Physical Memory ကို ယခင်ထက်ပိုမိုအသုံးပြုလာနိုင်ရော့ဖြစ်ပါတယ်။

(၇) နောက်တစ်ခုက Execute Disable Bit ဖြစ်ပါတယ်။ သူက ငွေးကို Support လုပ်တဲ့ Operating System နှင့်အတူတွဲအလုပ်လုပ်ပါတယ်။ သူက Memory တွေမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်တာနှင့်မလုပ်နိုင်တာတွေကို (Executable and Non Executable) Marked လုပ်ပေးပါတယ်။ အကယ်၍ Non Executable Code ကိုတွေ့ရင် Processor က Operating System ကို Error ပေးပါတယ်။

အောက်မှာ Intel Pentium D ၏ Product Specification ကိုဆက်လက်လေ့လာကြည့်ရအောင်။

Processor No.	840	830	820
Speed (GHz)	3.20	3	2.8
Cache Size	2 x 1MB	2 x 1MB	2 x 1MB
Intel EM64T	Yes	Yes	Yes
Execute Disable Bit	Yes	Yes	Yes
Hyper-Threading Technology	No	No	No
Enhanced Intel Speedstep Technology	Yes	Yes	No
Front Side Bus	800	800	800
Package	FC-LGA 775	FC-LGA 775	FC-LGA 775

Intel ၏ Processor အကြောင်းကိုအချင်းပြုခဲ့ရော့ ကျွန်တော်ဟာ စာဖတ်သူတွေကို သိသုတေသနထိုက် တဲ့ Processor အသစ်တွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခြား Intel Processor တွေရှိသေးတယ်မျှ။ ဒါပေမယ့် အခါးအကြောင်းတွေကိုပတ်လိုက်ရင်တောင် စာဖတ်သူတွေအတွက်အတော်လေးလုံလောက်မယ်ဖို့ကျွန်တော်ထင်တယ်မျှ။

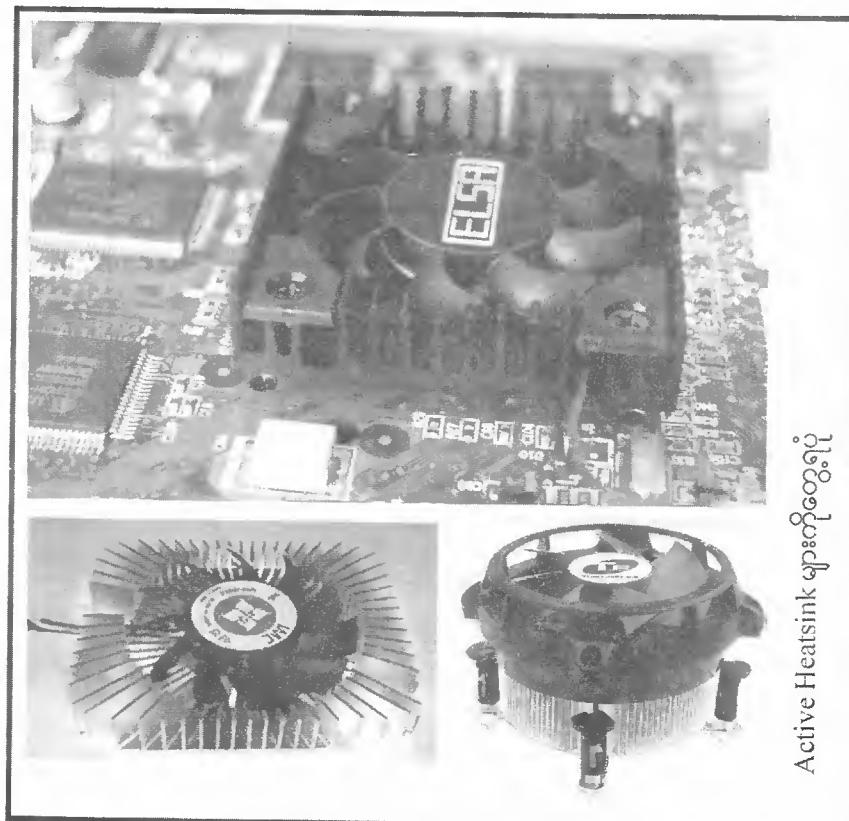
နောက်တစ်ခုက တစ်ချို့ နည်းပညာတွေက နားလည်ရခိုက်လိမ့်မယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ နည်းပညာ သစ်တွေဖြစ်နေလိုပါပဲ။ နောက်ပြီး အဲဒီနည်းပညာသစ်တွေကလည်း Intel ဘက်ကသာပြောနေတာ Motherboard Chip တွေ Operating System တွေကအခါးနည်းပညာသစ်တွေကို Support လုပ်ဖို့လို သေးတယ်မျှ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ် Processor ကတော့ဖြင့် Desktop Level ဖြစ်တယ်၊ ဘယ် Processor ကတော့ဖြင့် Server Level ဖြစ်တယ် သာဖြင့် သိသွားပါလိမ့်မယ်။

၂၆ Heatsink အသုဒ္ဓနဝါဘ်ကိစ္စလာ

Computer ရဲ Processor တွေဟာ Performance ကောင်းလာသည့်နှင့်အပူ ကြီးမားတဲ့အပူချိန် ဟာလည်းတက်လိုလာပါတယ်။ Processor မှုရယ်မဟုတ်ပါဘူး။ Chipset တွေလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဒါတော့ ကျွန်တော်တို့ Pentium 66 MHz ကနေစြိုး Processor တွေဟာ ငါး Processor ပေါ်မှာ Heatsink ကို တပ်ပေါ်ဖို့အထူးလိုအပ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ Heatsink နှင့်ပတ်သက်လို့ Heatsink နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ အခါကတော့ Active နှင့် Passive ဟူ၍ဖြောပါတယ်။ Active Heatsink တွေဟာ Power လိုအပ်ပါတယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့်နက္ခာဖြင့်မြေး တစ်ချို့တစ်လေကတော့ အမြန်ဆုံးအေးစေနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတစ်မျိုးကိုသုံးပါတယ်။

ပုံ ၂၆

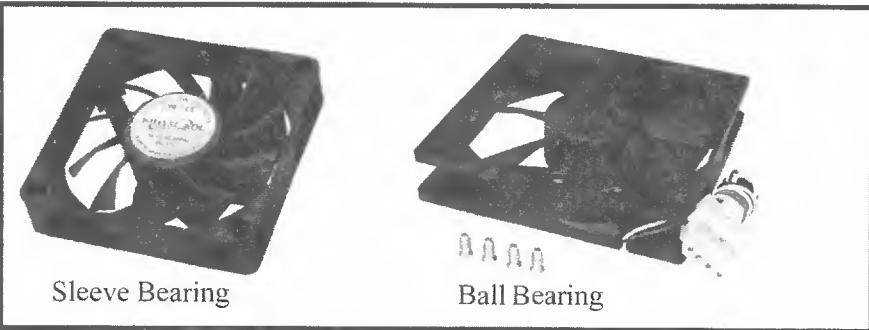
အကယ်၍ကျွန်တော်တို့ဟာ Heatsink ကိုဝယ်ရာမှာ Active Heatsink ကိုဝယ်မယ်ဆိုရင် Ball Bearing ကိုအသုံးပြုတဲ့ပန်ကာကိုရွှေ့ချယ် ဝယ်ယူပါ။ ငါးဟာ Sleeve Bearing ထက်ပိုမြဲးအသုံးပါတယ်။

Passive Heatsink တော့ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းမိတ်ချရပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒီ Heatsink မှာစက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်ပြုလုပ်ထားတဲ့ Mechanical အစိတ်အပိုင်းတွေမပါရှိလိုဘဲဖြစ်ပါတယ်။ Passive Heatsink တွေဟာအလူပိုနိုင်ပြုလုပ်ထားပြီး ဆုံးတောင်ပုံး Radiator (Radiator Means – အပူချိတ် Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

အာပျိန်
|| ဒေသ
sink ကို

သွင့်
ပြစ်ပြီး

ပုံ ၂၅

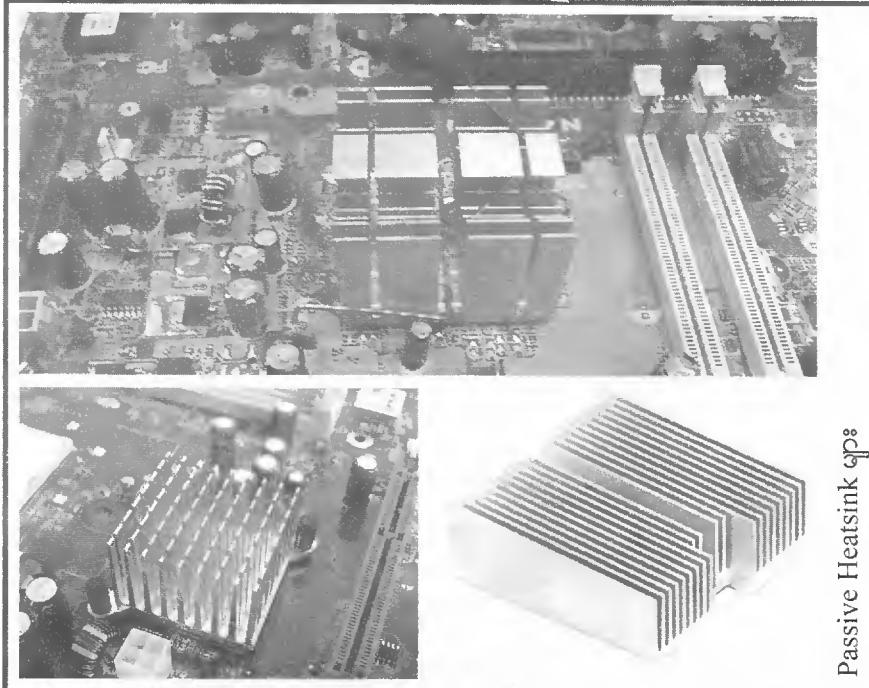

Sleeve Bearing

Ball Bearing

ကိုအပြည့် ထုတ်လှတ်ပေးခြင်း ပေးသောကိရိယာ) တွေပါရှိပါတယ်။ ငြိုးတို့ဟာအာပျိန်းဆင်းစေခြင်းဖြင့် အာပျိန်းမျောက်ကွယ်ပေါ်ပေါ်တယ်။ ဆူးတော်ပုံးအားချွဲတွေနဲ့ Passive Heatsink ဟာ ဒီဆူးတော်တွေကြားမှာ Air Flow ရရှိစေခြင်းဖြင့် ငြိုးတို့ကောင်းစွာ အလုပ်လုပ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၂၆

Passive Heatsink များ

Passive Heatsink တွေဟာများသောအားဖြင့် Branded PC တွေမှာအများဆုံးတွေရတတ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Compaq တို့ Dell တို့စသည့် Branded PC တွေဟာ ငြိုးတို့၏ Processor တွေမှာ များသောအားဖြင့် Fan မပါဘဲ Passive Heatsink တွေကိုသာအသုံးပြုကြပါတယ်။ ဒါမူလည်း ကမ္ဘာအရပ်ရပ် ကိုရောင်းလိုက်တဲ့ PC တွေဟာ ပန်ကာရပ်နေလို့ CPU Melt (CPU ဖျော်ကျွဲခြင်း) ဖြစ်တဲ့ပြဿနာတွေကို ရှေ့နှစ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပန်ကာတွေဟာ ဖုန်းမှုတွေကြော့လည်းရပ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ကိုယ်ကမသိရင်

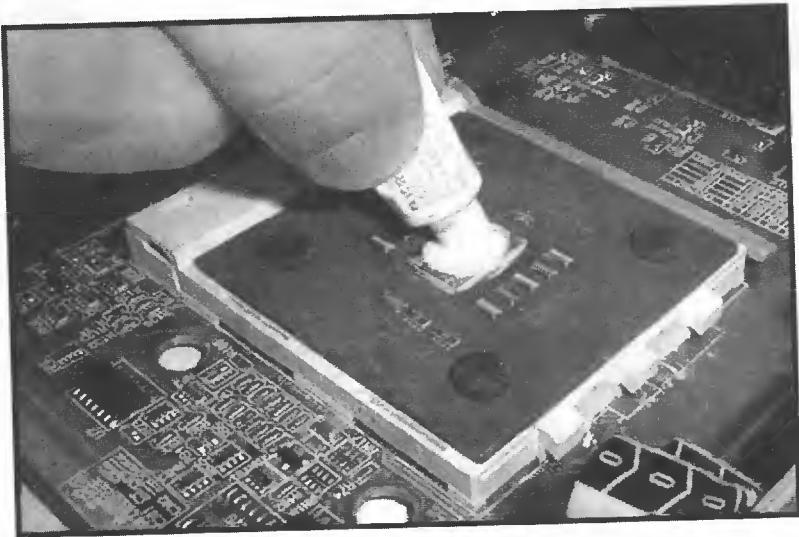
Processor Melt ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဖြစ်တော့ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဖြစ်တော့တွေ့ဖူးပါတယ်။ ကြာတော့တွာပါပြီ။ ၁၇၉၄ လောက်တုန်းကလိုထင်ပါတယ်။ ဒါ ပန်ကာတွေရပ်နေရင် Processor ကပူလာပြီး ကွန်ပျူတာကရှိ သွားပါလိမ့်မယ်။ Reset လုပ်ပြီး ပြန်သုံးလည်း ပြန်ရပ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါဆိုရင် Processor Heat တက်နေလိုဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စက်ဖုံးဖွင့်ပြီးစစ်ဆေးကြည့်ပါ။

ဒီအကြောင်းအရာကို ကွန်တော်ရေးသားချုပ်းသော Computer in Details (A+) တွင်ရေးသားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

၂၁ Thermal Compound

Thermal Compound ဆိတ် ကပ်စေးစေးနဲ့ကော်ရည်လိုမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ငါးကို Heatsink, Jelly, Heatsink Compound, Thermal Gunk, Silicon Compound) လိုလည်းအချို့ပါတယ်။ ငါးကို CPU နှင့် Heatsink ကြားမှာခံပေးရပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် CPU နှင့် Heatsink အကြား 'တ' နောက်မှုမဖြစ်ပေါ်ဘူး။ အကယ်၍အနည်းငယ်လေး 'တ' နောက်တောင်လေပေါ်ကိုဝင်စရာဖြစ်ပြီး အပူကို နောက်မှုမဖြစ်ပေါ်ဘူး။ ဒါတော့ CPU ဟာအပူချိန်ကိုလိုမြှုပ်တိပြီးခံစားရပါလိမ့်မယ်။ ဒီ Heatsink သို့မီးကူးမှုမကောင်းတော့ပါဘူး။ ကွန်ပျူတာပြင်ဆိုင်တွေ့မှာလည်း ဝယ်ယူရှိနိုင်ပါတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် Compound ဟာရေးလည်းမကြုံပါဘူး။ ကွန်ပျူတာပြင်ဆိုင်တွေ့မှာလည်း ဝယ်ယူရှိနိုင်ပါတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် တော့ ဒီ Heatsink ထုတ်လုပ်သူတွေဟာ Heatsink အောက်မှ ခဲ့ပုံလိုခဲ့တဲ့ Graphite Pad လေးကပ်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ပုံ J.၁၆

ဒီဟာအကောင်းဆုံးပါပဲ။ ဒီပေါ်ထူး Pad ကိုသော်ဖော်ဖို့တော့လိုတယ်နော်။ အဲဒီလိုမှုမတုတ်ထွေ့ရင် Thermal Compound ကပိုကောင်းပါတယ်။ ဒီနေရာမှာသိတော်းရောက Thermal Compound ကိုသုံးမတုထိနိုင် Graphite Pad ကိုမသုံးနဲ့ ဖြတ်လိုက်ပါ။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Thermal Compound နဲ့ Graphite Pad ကိုမသုံးနဲ့ ဖြတ်လိုက်ပါ။

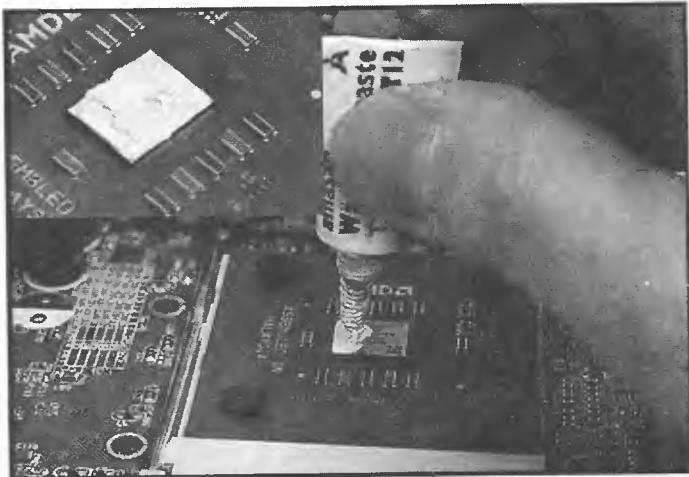
ဘုက္ပါပြီ။
ပူတာကရ်
ssor Heat

အရေးသားခဲ့

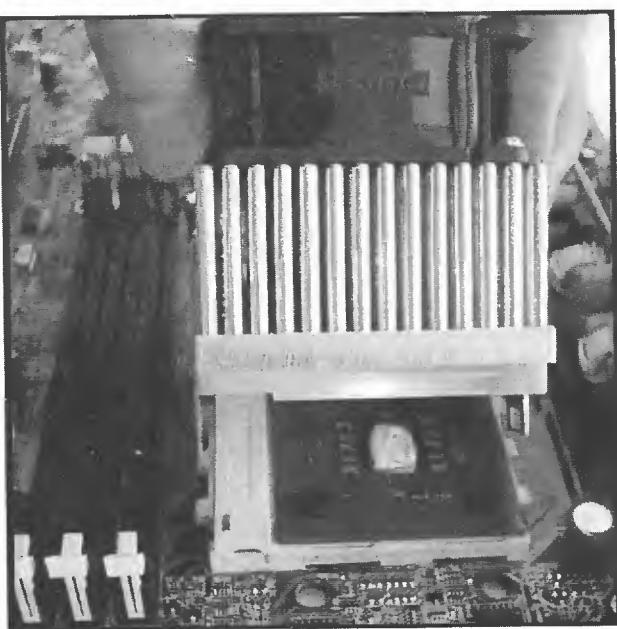
Heatsink,
ယ်။ ငှုံးကို
ကွား ‘ဟ’
ပြီး အပူကို
သိမ့်မယ်။ ဒီ
ပုံမှန်ဆိုရင်
သေးကပ်ပေး

ite Pad ကိုနှစ်ခုတစ်ချိုင်တည်းအသုံးပြုလိုမရဘူး။ အကယ်၍များသင်ဟာ သင့်ကွန်ပူဗျာရဲ့ CPU ကို Over Clock လုပ်ချင်ရင်တယ်ဆိုရင် Thermal Compound ကိုအသုံးပြုပါလိုအကြံပေးပါရ၏။ အသုံးပြုပုံ ပြန်လုံးက တွေ့ Heatsink ပေါ် Thermal Compound ကိုအလွှာပါးပါးလေးဖြစ်အောင် လက်ချောင်းနှင့်ပဲ ပွတ်ပြီး ပြလုပ်ပေးပါ။ ဤဗို့ရင် CPU ပေါ်ကိုသေချာတင်းကြပ်စွာအုပ်ပေးပါ။

ပုံ J.၁၀

ပုံ J.၁၁

ပုံတိုက်။

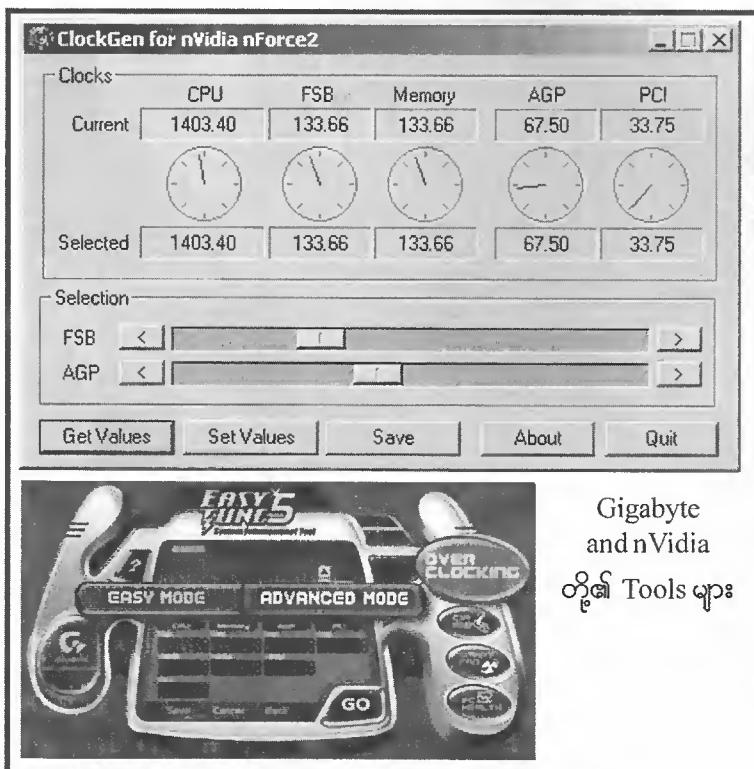
။ အကယ်၍များမတော်တဆ ဒီ Thermal Compound အနည်းငယ်လောက်ဟာ Motherboard ပေါ်ကိုကျော်ဆဲမယ်ဆိုရင် ငါးဟာ လျှပ်စစ်လျှပ်ကူး အစိတ်အပိုင်းတွေပေါ်ကို မကျရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘာမှမဖြစ်ပါ။ ငါးကိုသတ်းစာဝက္ခာနဲ့ သုတ်ပစ်လိုက်ပါ။

၂၁ CPU ကို Over Clock လုပ်ခြင်း

CPU ကို Over Clock လုပ်တယ်ဆိတာလွယ်လွယ်ပြောရင် CPU ကိုသူနိုင်တဲ့ဝန်ထက် ပိုမြီးတော့ အလုပ်လုပ်နိုင်းခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမှုမဟုတ်ဘဲ CPU ကိုသူနိုင်တဲ့ဝန်အောက်ဖျေပံ့ခြင်းရင် Under Clock လိုအပ်ပါတယ်။ အချိန်တော်တို့ CPU ကို ဘယ်လို Over Clock လုပ်ကြမလဲဆိတာကိုလေ့လာကြရအောင်။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ CPU ကို Over Clock လုပ်တာက ခက်ခဲတဲ့ကိုခွဲတစ်ခုမဟုတ်တော့ပါဘူး။ တကယ်တော့ Over Clock ဆိတာ CPU ရဲ Core Frequency ကိုတိုးပေးလိုက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး Motherboard ကိုယ်လိုက်တဲ့အခါ Motherboard နှင့်အတူပါလာတဲ့ Driver CD ထဲမှာ ဒါ Over Clocking Tools တွေကို Windows Version အနေနှင့်ရနိုင်တာကြောင့် ယနေ့ခေတ်မှာ CPU ကို Over Clock လုပ်ရတာမက်ပဲလိုပြောခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ Over Clocking Tools တွေဟာ Motherboard နှင့် Chipset ပေါ်မှတ်သည်၏ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုမတူညီကြပါဘူး။ နောက်ပြီး Motherboard ထုတ်လုပ်သူတွေရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ Web Site တွေကနေလည်း Updated Version များ Download လုပ်ယူနိုင်ပါတယ်။ ဒါ Motherboard နှင့်အတူပါလာတဲ့ Over Clocking Tools တွေ CPU ကို Over Clock လုပ်ဖို့သင့်တော်ပါသလား ဆိုတော့ သင့်တော့သင့်တော်ပါတယ်။ အောက်မှာ Over Clocking Tools တစ်ခုကိုဖော်ပြုပေးတားပါတယ်။

ဦး ၂၁၂

Gigabyte
and nVidia
တို့၏ Tools များ

ဒါပေမယ့်အကြံပြုချင်တာက CPU ကို Over Clock လုပ်တော့မယ်ဆိုရင် ဒါ Tools တွေကို သုံးမယ့်အတာ၊ BIOS Setup ကနေပဲ Over Clock လုပ်ပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ပြောစရာ အချက်တွေကအမားကြီးပေါ်များ၊ Tools ဆိုတာက Program ပဲလေး၊ Program ဆိုတာက Bus တွေမရှိဘူး၊ ထို့ပြောဆိုရင်ဘူး။ နောက်ပြီးသူက Windows မှာလုပ်ရမှာ BIOS ကလုပ်တာကျတော့ BIOS ကထွက်လိုက်တာနဲ့ POST လုပ်တာတွေ၊ Boot လုပ်တာတွေ Windows တင်တာတွေ သိတယ်မဟုတ်လား။ အားလုံးက တင်နဲ့သိတယ်သလို အမိအစဉ်တာကျပဲလေး။ ဒါတော့ ကုပ်ယူလုပ်တာတော့ System Stability ဖြစ်လား မဖြစ်လား။ တစ်ခါတည်းသိနိုင်တယ်လေး။ နောက်တော့ တွေားအချက်တွေလည်း အမားကြီးရှိသေးတယ်။ ဒါတော့ဘာပဲ ပြောပြော CPU ရဲ့ Over Clock ကို BIOS ကပဲလုပ်ပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။

ပုံ J.22

၂၉ BIOS ထုပ်ခြေမှတ်

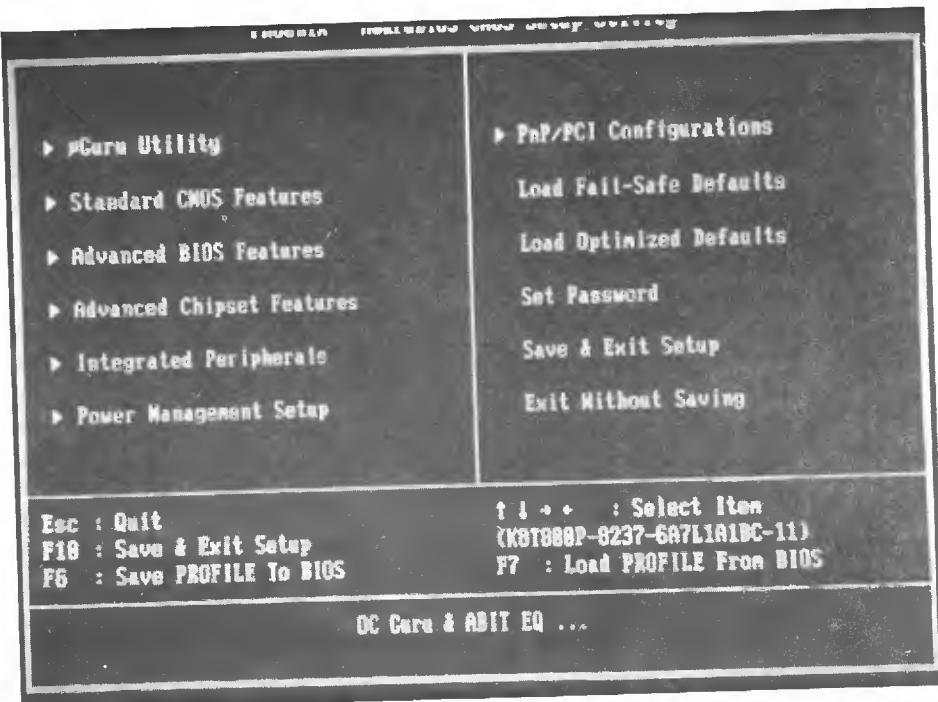
ဒီတာအောင်ဖတ်မှတော့ BIOS ထဲတော့ဝင်တတို့ပြုပေါ်နော်။ ကွန်ပူးတာကိုဖွံ့ဖြိုးပြီး POST လုပ်နေခိုင်နဲ့ Keyboard က Delete Key ကိုနိုပ်ပါ။ BIOS ထဲဝင်တာအမြတ်များ Del Key မဟုတ်ပါ။ POST လုပ်ချိန် Monitor မှာလည်းပြပေးနေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာကြည့်ပြီး ဝင်လိုက်လို့ရှုပါတယ်။ ကဲ BIOS ထဲရောက်သွားကြပြီဆိုပါစို့များ။

CPU ကို Over Clock လုပ်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ သိတယ်မဟုတ်လား။ CPU Clock Frequency ရအောင် Bus Frequency ကိုမြောက်ထားတာလေး။ ဥပမာ Intel Celeron D 2.13 GHz ဆိုရင် Bus Frequency 133 MHz အဲဒီကို 2.13 GHz ရအောင် 133 ကို 16 နှင့်မြောက်တော့ 2133 MHz (2.13 GHz) ရှုပါတယ်။ ဒါတော့ Over Clock လုပ်တဲ့နေရာမှာကျနိုင်တော်တို့ဟာ Multiplier ရေား၊ Front Size Bus Frequency ရောနစ်ခုလုံးကိုတဲ့ပြုပြင်တည်းတိုးပေးစို့လိုပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ကွန်ပူးတာမှ ကတစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ထားတာ Synchronized လုပ်ထားတာ ဆိုလိုတာက CPU, RAM, Hard Disk စသည်ဖြင့်ပေါ်များ။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုက လက်တွဲညီအောင်လုပ်ရတာ တစ်ခုကိုသွားတင်လိုက်ပြီး နောက်တစ်ခုကိုလိုက်မတင်ရင်အဆင်မပြောချင်ဘူး။ ဆိုလိုတာက Processor ရဲ့ Bus Frequency ကိုတိုးလိုက်

Beyond A+

တာယာ Memory ရဲ့ Working Frequency ကိုလည်းလိုက်တင်ပေးရမယ်။ Data Frequency Transfer Rates ကိုလည်းတိုးပေးရမယ်။ ဒါနဲ့ System တစ်ခုလုံးရဲ့ Performance ကိုကတ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စဉ်ရအောင် ဦးဆုံး Memory Frequency ကိုအရင်ဆုံးချိန်ကြော်ဖြစ်ပါတယ်။

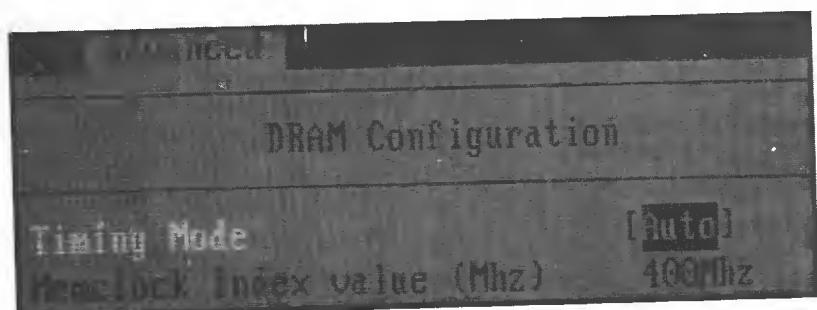
ပုံ ၂၁၅

၂၁၁ Memory Frequency ကိုစိုင်းချေခြင်း

ပထမဆုံး Memory ရဲ့ Frequency ကိုဦးစွာချိန်ကြည်တဲ့အခါား ကျွန်တော်တို့ဟာ Memory ရဲ့ Frequency ကိုမတိုးဘဲချပစ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ခုနက်တွေးကတော့ CPU ကို Over Clock လုပ်တဲ့အခါားကျွန်တဲ့ကွန်ပူးတာရဲ့ အစိတ်ပိုင်းတွေရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ Frequency တွေကိုပါလိုက်ပြီးတိုးပေးရ တယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ အခုက္ခတော့ Memory ရဲ့ Frequency ကိုချေပေးရမယ်လို့ပြောတယ်။ ဒါဟကိုဆိုလို တာလဲ။

ပုံ ၂၁၆

ဒီလိုဂိုဏ်ယူ ကျွန်တော်တိုက CPU ကို Over Clock လုပ်တဲ့အခါ FSB ရဲ Frequency ကို တင်မှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလိုတင်လိုက်တာနဲ့ Memory ရဲ Frequency ပါတက်လာမှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တိုကအခါ Memory ရဲ Frequency ကိုချထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ကောင်းပြီ Memory ရဲ Frequency ကိုဘယ်လောက်ချထားရမှာလဲ။ Memory ရဲ Frequency က DDR 400, DDR 333, DDR 266 ဒါမှုမဟုတ် PC 133, PC 100 စသည်ဖြင့်ရှိမယ်။ အနည်းဆုံးကိုဘယ်လိုက်။ ဆိုလိုတာက ကိုယ့်ရဲကွန်ပျော် Memory က DDR ဘယ်လောက်ပဲဖြစ်နေဖြစ်နေ ကိုယ့်ရဲကွန်ပျော် BIOS ရဲအနိမ့်ဆုံး DDR Setting ကိုထားလိုပြောတာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ J.၁၆

POWER BIOS Features	
Hatch Dog Function	[Enabled]
CPU CLOCK/SPEED	[200MHz/2.80GHz]
Real time Turbo Mode	[Disabled]
Memory Frequency	[Auto=>DDR400]

ဘယ်လောက်ပဲ Memory ရဲ အနိမ့်ဆုံး Setting ကိုထားထား ကျွန်တော်တို့ FSB Frequency ကိုတင်လိုက်တာနဲ့ Memory Frequency ကတက်လာမှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလိုတက်လာတဲ့အခါမှာအနိမ့်ဆုံး Setting ကနေတက်မှုမဟုတ်ဘဲ သူ Normal Position ကနေတက်လာမှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလိုတက်လာတဲ့ အခါမှာ တစ်ခါတည်းခုန်ပြီးတက်မလာစေခို့ Memory Timing မှာ Auto ထားပေးရမှုဖြစ်ပါတယ်။ ကဲဖော်ပြန် ရှင်းပြပါမယ်။ ဒီမှာလုပ်ရမယ့်အချက် (J)ချက်ရှိပါတယ်။

- (o) Memory Frequency ကိုရနိုင်တဲ့နောက်ဆုံးအခြေအနေထိထားလိုက်ပါ။
(j) Memory Timming ကို Auto ထားပေးရမှုဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတွေကိုဘယ်မှာလုပ်ရမှာလဲ။ BIOS ထဲမှာ BIOS ထဲကများသောအားဖြင့် ဒီအကြောင်းအရာ တွေက Advance Chipset Features ဒါမှုမဟုတ် Advanced ထဲမှာရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာလုပ်ပါ။ ငါးအကြောင်းအရာကိုတွေ့ရှု Page Up, Page Down Key ဒါမှုမဟုတ် + or - Key စသည်ဖြင့်ပေါ့များ။ အဲဒီမှာ ဘယ်လိုရွေးရမလဲဆိုတာ ဘာ Key သုံးရမယ်ဆိုတာ BIOS Screen မှတွေ့နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအတိုး သာကြည့်ပြီးလုပ်လိုက်ပါ။

ပြီးရင် Save & Exit လုပ်ပေါ့။ ဒါမှ Setting ကိုသိမ်းသွားမှုဖြစ်ပါတယ်။ အခုနောက်တစ်ခါ Bus တွေရဲ Frequency တွေကို Adjust လုပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၂၁၁

DRAM Configuration

1T/2T Memory Timing	[Auto]
*****	Value/Current Status
CAS# latency (Tcl)	[Auto/2.5]
Min RAS# active time(Tras) [Auto/ 5]	

ပုံ ၂၁၂ Bus တွေ၏ Frequency ကိုချိန်ခြင်း

ခုနက္ခာမြော့ဆီပြီးခဲ့တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ကွန်ပူးတာရဲ့အတွင်းပိုင်းက အားလုံးဟာချိတ်ဆက်ထားကြတာ မဟုတ်လာဘူး။ ဒါတော့ နောက်ပိုင်းမှာ FSB Frequency ကိုတင်ရင် Memory Frequency ကိုပါလိုက်တင် မှာမဟုတ်လာဘူး။ ဒါတော့ Bus တွေ၏ Frequency ကိုလည်းချိန်ပေးရမှာဖော်။ ဒါတော့ Bus Frequency က ဘာတွေလဲဆိုတော့ - PCI တို့ SATA တို့ PCI-E (PCI Express) တို့ AGP တို့စသေဖြင့်ပေါ့။ ဒါတော့ သူတို့၏ Frequency တွေကိုတင်လိုက်ရင် ကွန်ပူးတာ၏ Overall System Speed ကအနည်းယောက်လာ တာဖော်။ ဒါပေမယ့် သင်သိရဲ့လာဘူး။ Bus တွေ၏ Frequency တာပုံမှန်ကနေကျဉ်လွန်သွားတဲ့အခါမှ Boot လုပ်ဖိုတော်မှ အဆင်မပြုဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါတော့ ဒါ Bus တွေ၏ပုံမှန် Frequency ကဘာယ်လောက်ဖော်။ PCI Bus ဆုံး 33.3 MHz, AGP Bus ဆုံး 66.6 MHz အဲနောက်ပြီး SATA တို့ PCI Express တို့က 100 MHz ရှိကြပါတယ်။ ဒါတော့ ကျွန်တော်တို့က ဒါ Bus တွေ၏ Frequency ကို Lock လုပ်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတော့ AGP/PCI Clock ကို 66/33 MHz ထားပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၂၁၃

Power BIOS Features

AMD K8 Cool' n' Quiet control	[Disabled]
Auto Detect PCI CLK	[Enabled]
Spread Spectrum	[Disabled]
AGP/PCI Clock	[66.6/33.3 MHz]
CPU Clock	[255MHz]
Memclock index value (Mhz)	[200MHz]
Voltage Adjust Menu	[Press Enter]

ပုံ ၂၁၄ Hyper Transport Frequency ကို နှိမ်ချိခြင်း

ဒါက AMD Socket 754/939 ရဲ့ NVIDIA Chipset တွေအတွက် Hyper Transport Bus Frequency ဘာအနေကြီးပါတယ်။ Hyper Transport Frequency ကို HT Frequency, LDT Frequency လိုလည်းခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ 1000 MHz ဆုံး 5x နှင့် မြောက်ပါတယ်။ 800 MHz က 4x နှင့် Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

မြောက်
မြောက်
ပုံ ၂၁၅မှတ်ချက်
(တိုင်း
LDT
Bidirectional
(c)
(j)
(p)cycles
Frequency
Processor

- ၁၁ -
 ပြောက်တာပါ။ ဒီတော့ 400 MHz အမှုမဟုတ် 600 MHz လောက်ဖြစ်သွားအောင် 2x အမှုမဟုတ် 3x နှင့် ပြောက်ပေးရပါမယ်။

ပုံ ၂၁၉

CPU Configuration	
CPU Type	AMD Athlon(tm) 64 Processor 3400+
CPU Speed	2200MHz
Cache RAM	1024K
DRAM Configuration	
Hyper Transport Frequency	[4x]
AMD K8 Cool' n' Quiet control	[Enabled]

မှတ်ချက်။ HyperTransport Technology (HT) (Not HyperThreading) ဆိတ် ဒီလို့မှ (တိုလိုမဟုတ်ဘူး) ငါးကို ၂၀၀ ခုနှစ် ပြော ဂရက်နေ့တွင် စတင်မိတ်ဆက်ပါသည်။ ငါးကို ကန်းတုန်းက LDT - Lightning Data Transport လိုလည်းသော်လည်း၊ Latency Time နည်းပြီး Bandwidth ပြီးသည့် Bidirectional Serial/Parallel Bus ဖြစ်သည်။ ငါးကို -

- (a) AMD အပါအဝ် Transmeta တိုက x86 Processor များတွင်လည်းကောင်း
- (j) PMC-Sierra, Broadcom, Raza Microelectronics တိုက MIPS Processor တွင်လည်းကောင်း
- (r) ATI Technologies, NVIDIA, VIA, SIS, ULI/ALI, AMD, Apple Computer နှင့် HP တိုက PC Chipsets များတွင်လည်းကောင်း
- (q) HP, Sun Microsystems, IBM, IWill တိုက Server များတွင်လည်းကောင်း
- (g) Cray, Newisys နှင့် PathScale တိုက High Performance Computing တွင်လည်းကောင်း
- (e) Cisco Systems က Routers များတွင်လည်းကောင်း
- (q) Intel က Shared Bus Architecture တွင်လည်းကောင်းအသုံးပြုကြပါသည်။

က ဒီတော့ Memory Frequency ကိုလည်းချုပြုးဖြစ်ပါတယ်။ PCI နှင့် AGP Bus Frequencies တွေကိုလည်း သူတို့ရဲ့ပုံမှန် Value တွေနှင့် Lock လုပ်ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ Hyper Transport (HT) Frequency ကိုလည်းချုပြုးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ CPU ကို Over Clock လုပ်စွာအနီးနှင့် ပြုဖြစ်ပါတယ်။

Advanced Chipset Features	
CPU Frequency	[225.0]
HT Frequency	[4x]
HT Width	[116 116]
DRAM Configuration	[Press Enter]
CPU Spread Spectrum	Center Spread
SATA Spread Spectrum	[Disabled]
PCIE Spread Spectrum	[Disabled]
CPU Thermal-Throttling	[Disabled]
CPU Voltage Control	[+250mV]
DIMM Voltage Control	[2.71 V]
System BIOS Cacheable	[Disabled]

၂၁၃ CPU ကို Over Clock လုပ်ခြင်း

Front Side Bus ရဲ Frequency ကိုချိန်စီ BIOS ထဲတေ Frequency / Voltage Control Page ထဲကိုဝင်လိုက်ပါ။ BIOS တွေကတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတော့ မတူဘူးဖျော်နော်။ ကဲ ဘပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ FSB Frequency ဒေါ် CPU/Clock ဒေါ် External Clock ဒေါ် CPU Host Frequency ဒေါးသည်ဖြင့် BIOS နာမည် အမျိုးမျိုးပေးထားသောနေရာကို ရောက်အောင်လာခဲ့ပါ။ ကဲ Over Clock လုပ်ကြမယ်။

ဘယ်လောက်တင်မလဲ။ ဘယ်လောက်စပိုးတော့တင်မလဲ။ ဒီလိုလုပ်ဖူး။ တစ်ခါတည်းအများကြီး တန်းမတင်နဲ့၊ ဂန်သွားအုံမယ်။ (ဂန်သွားရင် ကိုဇော်လင်းရေ ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်လိုက်တာ ဂန်သွားပြီ ဗျိုပြီး ဖုန်းမဆက်နဲ့နော် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ ရေးချင်တိုင်းရေးလို့မရဘူးလို့ထင်တယ်ဖူး။ တို့ စာရေးဆရာဆိတာ အကုန်လုံးကိုပြောတာမဟုတ်ဘူးနော်။ အောက်ဖူးတာရေးနော်တဲ့ အချို့က ကျွန်တော့ အကြောင်းကိုပဲပြောတာပါ။ ဒီလိုလော်။ သေချာချင့်ချိန်ပြီးမှရေးရတယ်။ မလုပ်သင့်တာကိုလင်းစပေးပိ သလိုများဖြစ်နေမလား။ ကက်ဆက်ကအသံကို CD ပေါ်ဘယ်လိုကူးရမလဲ။ ဒါကိုပြောပြုပြန်လည်းမဟုတ်တာ လမ်းစပေးတာပဲ။ (သင်တန်းမှာဆိုရင်တော့သင်ပေးရတာဖျော်ဖူး၊ ဒါကအမြင်တစ်ချိုးလေး၊ စာအုပ်နှင့်မတူဘူး) သူဘာသာသူလုပ်တတ်မှုလုပ်တတ်ပခေါ် Monitor Cover ကိုသွားဖွံ့ဖြိုးရင် ရှိတဲ့လိုက်မယ်။ Electrician မဟုတ်ရင် Cover သွားမဖွံ့ဖြိုး။ သသပြု့ပေါ့။ နောက်ပြီး စာအုပ်ထဲမှာ လုံးစွေ့ပတ်စွေ့မရေးနိုင်ဘူးလော်။ တစ်ချို့ကိုစွေ့တွေ့က ကိုယ့်အတွေ့အကြုံနဲ့ စာဖတ်သူအတွေ့အကြုံတူချင်မှတုလယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုလုပ်ခဲ့တယ်ဖူး။ ဒါကိုစာဖတ်သူကလိုက်လုပ်ကြည့်မယ်။ ဒါပေါ်ယုံ ခုနကပြောသလို အတွေ့အကြုံမှတုလို သူလုပ်လိုက်မှ ဂန်သွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ချင့်ချိန်ပြီးရေးရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအကြောင်းကိုလုပ်ဖို့ရာ သင့်မှာလုံးလောက်တဲ့ မဟုသုတေသွေ့ရပုံမယ်။ ဒီစာအုပ်ရဲ့ မျက်နှာပုံးမှာလဲ Level ကို Intermediate လိုဖော်ပြထားတာဟာ ဒ္ဓအတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

ကဲ ပြန်စရအောင်။ FSB Frequency ကို 10 MHz ကနေစပီးတင်ကြည့်ပါ။ ဆိုလိုတာက လက်ရှိတန်ဖိုးကနေ 10 MHz ဆိုတင်လာပါ။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ဒါဟာစာဖတ်သူကွန်ပျူတာ၊ CPU, Motherboard, Cooling System, Power Supply စတာတွေပေါ် အားလုံးမှတည်တယ်လေ။ ဒါတော့ 10 MHz တိုးလိုက်၊ စမ်းကြည့်လိုက်၊ တို့စမ်း ဒီစမ်း ထော် BIOS မှာသိမ်း ပြန်ထွက် Windows ထဲင် Software တွေထံးကြည့် System Stable ဖြစ်ရဲ့လား။ ဖြစ်ရင် တစ်ခါ 10 MHz ထပ်တိုး။ တစ်ခါထပ်စမ်း System Stable ဖြစ်ရဲ့လား။ အဲသလိုနဲ့ တိုးသွား System Stable မဖြစ်တော့ရင် ရပ်လိုက်တော့။ ပြန်လျှော်ပြီးရင် နည်းနည်းချင်းအသေးစိတ်ပြန်တိုးကြည့်ပေါ့။ သတိထားရမှာက CPU Temperature ကိုကြည့်နေ နေ။ အပူချိန်ကို 60°C အထိမရောက်စေနဲ့နေ။ ကိုယ့်ဆရာ လုံးဝ သတိနေ့ဗျာ။

ပုံ J.P.C

Frequency/Voltage Control

D.O.T Range	Commander
D.O.T Mode	CPU Only
CPU Ratio Selection	Locked
DRAM Frequency (Mhz)	333
Spread Spectrum	Enabled
Adjust CPU Bus Clock(Mhz)	[200]
DDR Clock(Mhz)	333
Adjust AGP/PCI Clock(Mhz)	66.66/33.33
CPU Ucore Adjust	No
CPU Voltage (V)	1.3375
DDR Power Voltage	2.68V
AGP Power Voltage	1.58V

အဲသလို Over Clock လုပ်နေရင်း System Stable မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတာ ဥပမာ ရပ်သွားခြင်း Program များသုံးနေရင်းထွက်သွားခြင်း၊ Error Messages များပေါ်လာခြင်း၊ အပြောရောင် Screen ကြီး ပေါ်လာခြင်း Temperature ရှုတ်တရက်တိုးတက်လာခြင်း၊ ဒါရိုးဖြစ်လာရင် FSB ကိုပြန်လျှော်ပေးပါ။ ငါးအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်နေတဲ့အခြားအချက်အလက်တွေရှိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုပြောတာတွေက တော်တော်များများပြည့်စုံနေပြီးဖြစ်တယ်။ စမ်းသပ်လိုသူများဟာ သေခာဖတ်ပီးစနစ်တကျစမ်းသပ်ကြည့်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခုနက်ပြောသလိုအဆင်မပြုမှတွေရှိလာတတ်တယ်။ ရှိချင်မှုလည်းရှိမယ်။ ရေးထဲမှာရေးဝယ်ရှင်း အန်တိ အပိုလေးထည့်ပေးပါလိုပြောရင် ရေးသည်ကအပိုထည့်ပေးချင်လည်းထည့်ပေးမယ်။ ဒါမှာဟုတ် ‘*+/- %*-x+’ လိုပြောခံထိချင်လည်းထိမယ်။ ဒါကြောင့် ဒါဟာအပ်ရဲ့ခေါင်းပိုကိုက Beyond A+

တဲ့ A+ ထဲကလို တရားဝင် Theory ကြီးမဟုတ်ဘူး။ မှားသွားရင် ကျွန်တော်လည်းတာဝန်မခံရဘူး။ ဒါပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပြထားတာ အန္တရာယ်ရှိတယ်ဆိတာကိုပြောပြထားရင် အန္တရာယ်ကိုရှေ့ဖြင့်နိုင်တာပဲ့။ ဒါပြောပြထားတာကောင်းတာပဲ့။ အင်းလုပ်ကြည့်လိုက်ပါ။ လုပ်ကြည့်လိုက်ပေါ်နော် ဆိတာမျိုး ကျွန်တော် ပြောမှာမဟုတ်ဘူး။ အတိုး ကိုလော်လင်းရေ စန်သွားပြီဆိုပြုံးမဆက်နဲ့နော်။ နောက်တာပါများ။

မှတ်ချက်။ ၁။ ဒေါ်ရာမှာ CPU ရဲ Core Voltage ကိုတိုးပေးဖို့လိုသလား တရားတရာ့လိုကောင်းလို တတ်တယ်။ အမြတ်မီကြီးလည်းလိုတယ်လို့ပြောလိုဘူး။ ဘယ်လိုပြုပြစ်ဖြစ် CPU ကို Over Clock လုပ်လိုက် တာဟာ CPU ရဲအပူခိုန်ကိုဝိုင်းလာစေတာပါပဲ။ ဒါလို Heat တက်လာရင် Core Voltage ကိုလိုက်တင်ပေး ခြင်းပြင့်အပူကိုလျော့သွားပေါ်တယ်။ ဒါပေါ်ယုံ စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ဒါလွယ်တဲ့ကိုစွမ်းလို့ Voltage ကိုတင်ပေးတာဘာယ်လောက်ထိတင်မှာလဲ ဘယ် Core Voltage Setting ထားမှာလည်း Voltage မှားပေး တယ်ဆိတာ CPU ကိုအမြန်ဆုံးမျက်ဆီးပစ်လိုက်တာပဲ။ Over Clock လုပ်တာလက်လွန်သွားရင်တော် နည်းနည်းခံခြားယယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ Motherboard , CPU သက်ဆိုရာ Manual တွေဖတ်ပြီးမှုသေချာမှုလုပ်ပါ။ တရာ့ကြောလေပြီးသော Motherboard အချို့ဟာ ရှေ့ကပြောခဲ့သလို Bus တွေရဲ Speed ကို Lock မလုပ် နိုင်ဘူး။ ဒါမျိုးတွေလည်းရှိသေးတယ်။

၂၁ Multiplier လိုကာဓားခြင်း

CPU ကို Over Clock လုပ်တဲ့နောရာမှာ FSB Frequency ကိုတင်ချင်လည်းရာသလို ဒီပူမဟုတ် FSB Frequency နှင့်ပြောက်တဲ့ Multiplier ကိုတင်ပေးချင်လည်းရေးတယ်။ ဒီလိုလော့။ ကျွန်တော်ခုလေးတင် ပြောခဲ့တယ်။ တရာ့ Motherboard အတောင်းတွေက Bus တွေရဲ Speed ကို Lock မလုပ်နိုင်ဘူး။ Bus Speed ရှိနွေားရင် Boot လုပ်တာကအပြုသနာပေးနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်အဲသလိုနေရာအခြေအနေ မျိုးတွေမှာ FSB Frequency ကိုသွားတင်လိုက်ရင် Bus Speed ကပါလိုက်တက်လာမယ်။ ဒါဆိုလိုတာက Bus Speed ကို Lock မလုပ်နိုင်တဲ့ Motherboard တွေမှာ FSB Frequency ကိုတင်လိုက်တော့ Bus Speed ကပါလိုက်တက်လာတာ။ ဒါ Bus Speed ကလိုက်တက်လာလို့မဖြစ်ဘူး။ Bus Speed တက်လာရင် တိုင်ပတ်မယ်။ ဒါတော့ဒီလိုအခြေအနေမှာ Bus Speed ကိုထိနိုက်မောယ့် FSB Frequency ကိုမတင်ဘဲ Multiplier ကိုတိုးပေးရတယ်။ ဒါတော့ CPU လည်း Over Clock ပြစ်လာတယ်။ Bus Speed တွေကိုလည်း ပုံမှန်အတိုင်းပဲရှိနေစေတယ်။

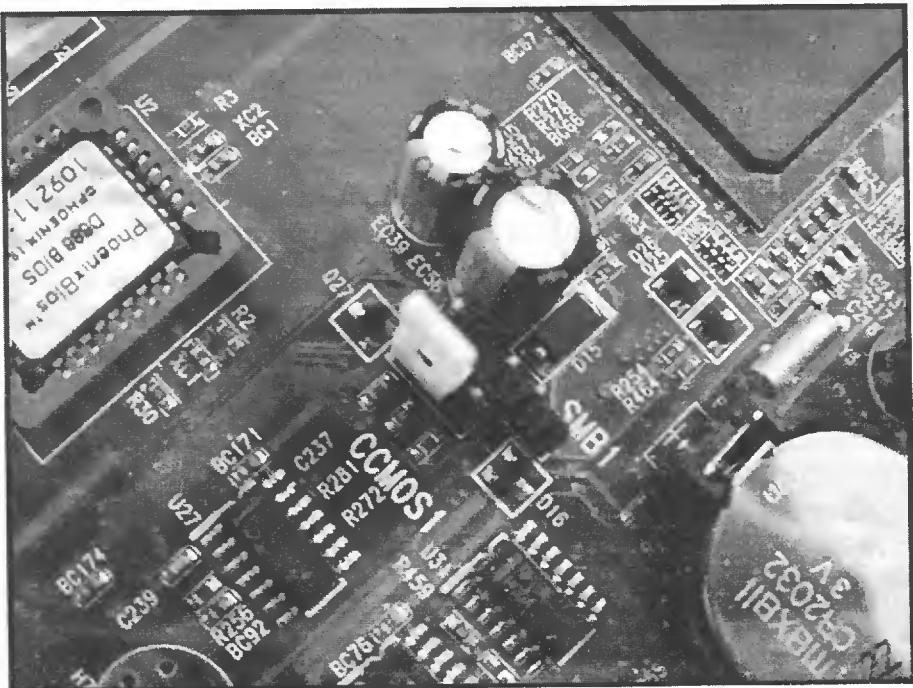
ဒါအကြောင်းကိုနားမလည်ရင် ကျွန်တော်ရှင်းပြတာလိုလိုမဟုတ်ဘူး။ စာဖတ်သူ Bus Speed ကို Multiplier နှင့်ပြောက်တာကိုမလေ့လာရသေးလို့ဖြစ်လို့မယ်။ လေ့လာလိုပါက ကျွန်တော်ရေးသားချိုးသော Computer in Details (A+) စာအုပ်တွေပါပါသည်။

၂.၁၅ အခေါ်ပေါ်ရပိတနှင့်ခြင်း

အကယ်၍များသင်ဟာ Over Clock လုပ်တာလက်လွန်သွားရင်ဘာလုပ်သင့်သလဲ၊ ဒါမျိုးအေးတို့ဖြစ်ကာ— ဒီလိုပေါ်များ System က Boot မလုပ်တော့ဘူး။ Hang ဖြစ်နေမယ်။ စသည်ဖြင့်ပေါ်များအမျိုးမျိုးသောပြဿနာတွေကိုပြန်စွဲဖြင့် ဒါတာပုံမှန်မဟုတ်တော့ဘူးလို့ သင်ယူဆပါဆိုရင် သင်ဟာ BIOS ထဲမှာရှိတဲ့ Setting တွေကို ပုံမှန်အတိုင်းပြန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ပေးရမယ်။

ဒီတော့ ပထမဦးဆုံးလုပ်ကြည့်ရမှာက ကွန်ပူးတာက Boot လုပ်လိုက်ပါ။ Boot လုပ်နေစဉ်မှာ Ins Key ကိုနိပ်ထား၊ ပိတ္တားလိုက်ပါ။ ဒါဆို Motherboard တာသူရဲ့ နိုင် Setting တွေကိုနိုင် Value တွေကိုပုံမှန်အတိုင်းပြန်လုပ်ပြီး System ကိုကောင်ဖွန်စွာ Boot ပြန်လုပ်ပေးပါဝါမှုမယ်။ အဲသာလို့မှာဟုတ်သေးဘူးဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ Clear CMOS လုပ်ပစ်လိုက်ပါ။ ကွန်ပူးတာကို Power ပိတ်၊ အဖုံးဖွင့် Motherboard ပေါ်က Clear CMOS Jumper Setting မှာ Cap ကို Clear ဘက်ဖို့ သုံးစက္ကန်လောက်ထားပြီးရင် Jumper Cap ကိုနိုင်အတိုင်းပြန်ထား။ ဒါဆို CMOS Setting Clear ဖြစ်သွားပြီ။ ဒါတာ Over Clock ကိုအခေါ်ပေါ်ရပိတနှင့်ခေါ်ပေါ်တွေတာပါပဲ။ ပုံ J.P.J ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ J.P.J

ပုံတော်။ ။ Boot လုပ်နေစဉ်မှာ Keyboard ကောင် Ins Key ကိုမနိပ်ဘဲ Shift Key ကိုနိပ်ရင် Boot Process ကိုအနည်းဆုံးလိုအပ်သော File နှင့်ပတ်လာပါတယ်။ DOS ကိုသုံးတဲ့ခေါ်တို့ကဆို Boot လုပ်စဉ်မှာ Config.sys ကိုမဖတ်ချင်ရင် Shift Key ပိတ္တားလိုက်ရှုပဲ။

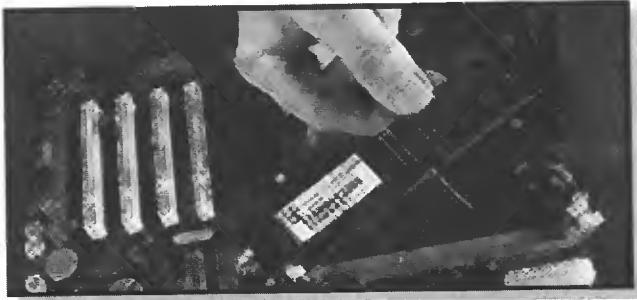
Hardware Section

PART I

RAM

အခန်း (၃)

စွတ်ဘဏ်

ဒါ သင်ခန်းဘုံး ကျိုးတော်တို့ RAM အကြောင်းကိုလေ့လာကြ ဖြစ်ပါတယ်။ RAM တွေ ရဲနည်းပညာပိုင်း နှင့် အခေါ်အဝေါ် တွေကိုအမိန့်အမျိန် ပြုပါတယ်။ တကယ့်ကိုသိသင့်သိ ထိုက်တဲ့အပိုင်းတွေနှင့်ပြုပတ်စပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်ဆန်းစာများ ကျွန်တော်ရေးသားနဲ့လူးသော Computer in Details (A+) စာအုပ်မှာ မရေးဖြစ်ခဲ့သော Dual Channel Architecture အကြောင်းကို အမိကထားတစ်ပြောဖြစ်ပါတယ်။ DDR အကြောင်းကိုတော့ ငါးစာအုပ်မှာ ရှင်းပြုခြုံးဖြစ်တာကြောင့် ထက်မရှင်းပြတော့ပါ။ ဖတ်လိုပါက Computer in Details (A+) ကိုပြန်ဖတ်နိုင်ပါတယ်။

၃.၁ DDR2 အခက္ခာင်း

DDR 2 (Double Data Rate 2) က DDR ထက်ပိုပြီးကောင်းတဲ့အချက်က Clock Speed ပိုပြီး Higher ဖြစ်တာပါပဲ။ ဒါဟာတကယ်တော့ DDR 2 ဘာ DDR ထက် Design ပိုင်းပိုကောင်းလို ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ DDR ရော DDR 2 ပါ Double Pumping တွေဖြစ်ကြပါတယ်။ DDR2 ရဲ့ Buffer ဘာ 4 bits wide ဖြစ်ပါတယ်။ DDR ကတော့ 2 bits ပံ့ပိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့်နောက်ရှင်းပြမယ့် DDR 3 ရဲ့ Buffer ကတော့ 8 bits Wide ဖြစ်ပါတယ်။ DDR2 က DDR ထက်စာရင် Power Saving ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ DDR က 2.5 V ဖြစ်ပြီး DDR 2 ကတော့ 1.8 V ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အောက်မှာ DDR 2 ရဲ့ Chips နဲ့ Sticks/Modules တွေကိုဖော်ပြပေးထားပါတယ်။

Chips

DDR2-400: DDR-SDRAM memory chips specified to run at 100 MHz, I/O clock at 200 MHz

DDR2-533: DDR-SDRAM memory chips specified to run at 133 MHz, I/O clock at 266 MHz

DDR2-667: DDR-SDRAM memory chips specified to run at 166 MHz, I/O clock at 333 MHz

DDR2-800: DDR-SDRAM memory chips specified to run at 200 MHz, I/O clock at 400 MHz

Sticks/Modules

PC2-3200 : Run at 200 MHz Using DDR2-400 Chips, 3.200 GB/s Bandwidth

PC2-4200 : Run at 266 MHz Using DDR2-533 Chips, 4.267 GB/s Bandwidth

PC2-5300 : Run at 333 MHz Using DDR2-667 Chips, 5.333 GB/s Bandwidth

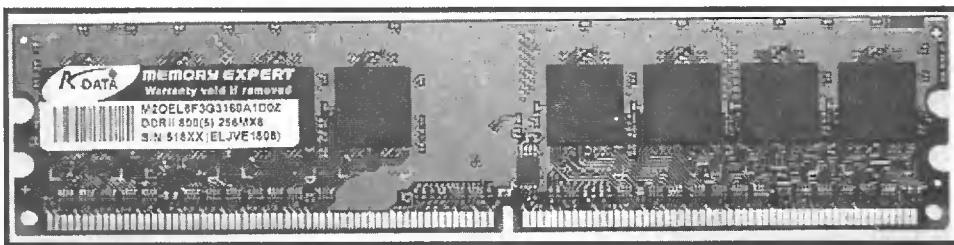
PC2-6400 : Run at 400 MHz Using DDR2-800 Chips, 6.400 GB/s Bandwidth

သိထားရှိဘက DDR 2 ဘာ DDR နဲ့ Backward Compability မဖြစ်ပါဘူး။ ဆိုလိုတာက DDR 2 Sticks DDR Slot မာစိုက်လိုပော့ဘူးလိုပြောတာပါ။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ DDR 2 နဲ့ DDR

တို့ဟာ Notch Position မတူကြခြင်ပါတယ်။

DDR 2 တာစတင် Introduced လုပ်တန်းက Initial Speed က 200 MHz (PC2-3200) နှင့် 266 MHz (PC2-4200) တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက DDR ဘဲ 184 Pins နှင့် SDRAM က 168 Pins အသီးသီးဖြစ်ကြပြီး DDR 2 ကတော့ 240 Pins ဖြစ်ပါတယ်။ DDR2 ကို Intel ရော AMD ပါ Support လုပ်ပါတယ်။ ယော်ယျာအားဖြင့် DDR 2 ဘဲ Computer Main Memory လောကမှာတော့ တော်တော်များများနေရာယူထားပြီး အနည်းငယ်သာပြိုင်ဘက်ရှိပါတယ်။ DDR 2 ဟာနောက်ထပ်သုံးမျိုး ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ –

ပုံ ၃.၁

(၉) Rambus ရဲ့ XDR DRAM (eXtreme Data Rates DRAM) ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနည်းပညာကတော့ အလွန်မြန်ဆန်တဲ့ High Clock Speed ကိုရအောင်ယူနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် Rambus ဘာတကယ်တမ်းအားဖြင့် IBM PC Compatible တွေရဲ့ Chipset မှာပြုလုပ်သူအဖြစ်မျဉ်းဆိုင်ထားရခဲ့ပါ။ ကြောင့် ငါးဟာ XDR ကိုတြေား Appliances တွေမှာအသုံးပြုပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ SONY ဘဲ XDR . ကိုင်းရဲ့ Play Station 3 မှာအသုံးပြုမြော်းချယ်ထားပါတယ်။

(၂) နောက်တစ်ခုက Kentron ရဲ့ Quad Band Memory ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ငါးကို VIA က Support လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နည်းပညာ Support မလုပ်နိုင်ဘဲကျစောင်းနေတဲ့အပြင် Kentron ၏လီးပွားရေးရှင် သန်ရပ်တည်နိုင်မှုကိုသုသယရှိနေပါတယ်။ အခြေအနေမကောင်းဘူးပေါ့များ။

(၃) နောက်ဆုံးတစ်ခုက QDR လိုပေါ်တဲ့ Quad Data Rate SDRAM ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ယူက DDR ကိုကျော်ပြတ်ခဲ့ပါတယ်။ (DDR တော့ QDR ရဲ့ Transfer Method အချို့ကို ယူသုံးထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အများအားဖြင့်တော့ DDR နည်းပညာကိုပဲဖို့တာပါ) ဒါပေမယ့် QDR က Production Costs မြင့်မားမှုနှင့် Speeds နည်းစိန်းကြောင့် QDR ဘာရပ်တည်နိုင်ဖို့သယ်းနေပါတယ်။ နောက်ဆယ်ခုနှစ် အထိ ဒီနည်းပညာဘာရပ်တည်ဖို့မလွယ်သေးပါဘူး။

အမှန်တကယ်တတ်ကျမ်းလိုဘုတိုင်းအတွက် YOUTH Computer

Your Doorway to Career Advancement

Since 97

Beyond A+

၃၁၂ DDR 3 အကြောင်း

ဒီ DDR 3 SDRAM (Double Data Rate 3 SDRAM) ကတော့ DDR 2 ကို ကျော်ဖြတ်ထိ ပြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီအကြောင်းတွေကပြောဖို့လေ့လွန်းနေသေးတယ်ပဲပြောရမလား။ အခုပြောတဲ့ ဒီအကြောင်းအရာတွေကမသေချာသေးဘူး။ စိတ်မချေရသေးဘူး။ ဒီအကြောင်းအရာတွေက DDR 3 ရဲ့ Final Version နှင့်ကိုက်ညီလိမ့်မယ်လို့မပြောနိုင်သေးဘူး။ အခုလောလောဆယ်ပြောပြုချက်ကတော့ DDR 2 ထက် Power ပိုအစားသက်သာမယ်လို့ပြောပါတယ်။ ပုံမှန် DDR ကတော့ 2.5 V ပြုပြီး DDR 2 ကတော့ 1.8 V ပြစ်ပါတယ်။ DDR 3 က 1.5 V ပဲယူမယ်လို့ပြောလာပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ DDR 3 ဟာ Current Leakage (လျှပ်စီးပေါက်ကြား/ယိုစိတ်ခြင်း) မှလျှော့ချရန် Dual-Gate Transistor ကိုအသုံးပြုပါလိမ့်မယ်။ DDR 2 မှာပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ Buffer Width ကတော့ 8 bit ပြစ်ပါတယ်။ သိအိုရိုအရတော့ ဒီ Module တွေဟာ Data တွေကို Clockrate 400-800 MHz အထိ Transfer လုပ်နိုင်ပါတယ်။ နှင့်ယျဉ်မယ်ဆိုရင်တော့ DDR 2 က Clockrate 200-533 MHz နှင့် DDR ကတော့ Clockrate 100-300 MHz ရှိပါတယ်။ Band Width နှင့်ပြောရင် DDR 3 က 800-1600 MHz ရှိပါတယ်။ DDR 2 ကတော့ 400-600 MHz Band Width ပါ။ DDR ကတော့ 200-600 MHz Band Width ရှိပါတယ်။ DDR 3 ဟာ 2006 နှစ်စလောက်မှတော့ရေးကွက်ကိုရောက်မယ်လို့ပြောပါတယ်။ Intel ကတော့ရင်းကို 2007 နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်မှ Support လုပ်နိုင်မယ်လို့ပြောပြီး AMD ကတော့ 2008 လောက်မှလို့ပြောပါတယ်။ Graphics မှာအသုံးပြုမယ့် GDDR 3 Memory ကတော့ GDDR 2 နှင့်မတူညီတဲ့နည်းပညာပြင့် နောက်နှစ်အနည်းငယ်လောက်မှ NVIDIA ဒါမ္မဟာတ် ATI Technologies တို့၏ High End Graphics မှာအသုံးပြုနိုင်မယ်လို့ပြောပါတယ်။

Chips Spec (Not Finalized Yet)

DDR3-800 : Run at 100 MHz, I/O clock at 400 MHz.

DDR3-1066 : Run at 133 MHz, I/O clock at 533 MHz

Sticks/Modules

PC3-6400 : Run at 400 MHz, Using DDR3-800 Chips, 6.40 GB/s Bandwidth

PC-8500 : Run at 533 MHz, Using DDR3-1066 Chips, 8.53 GB/s Bandwidth

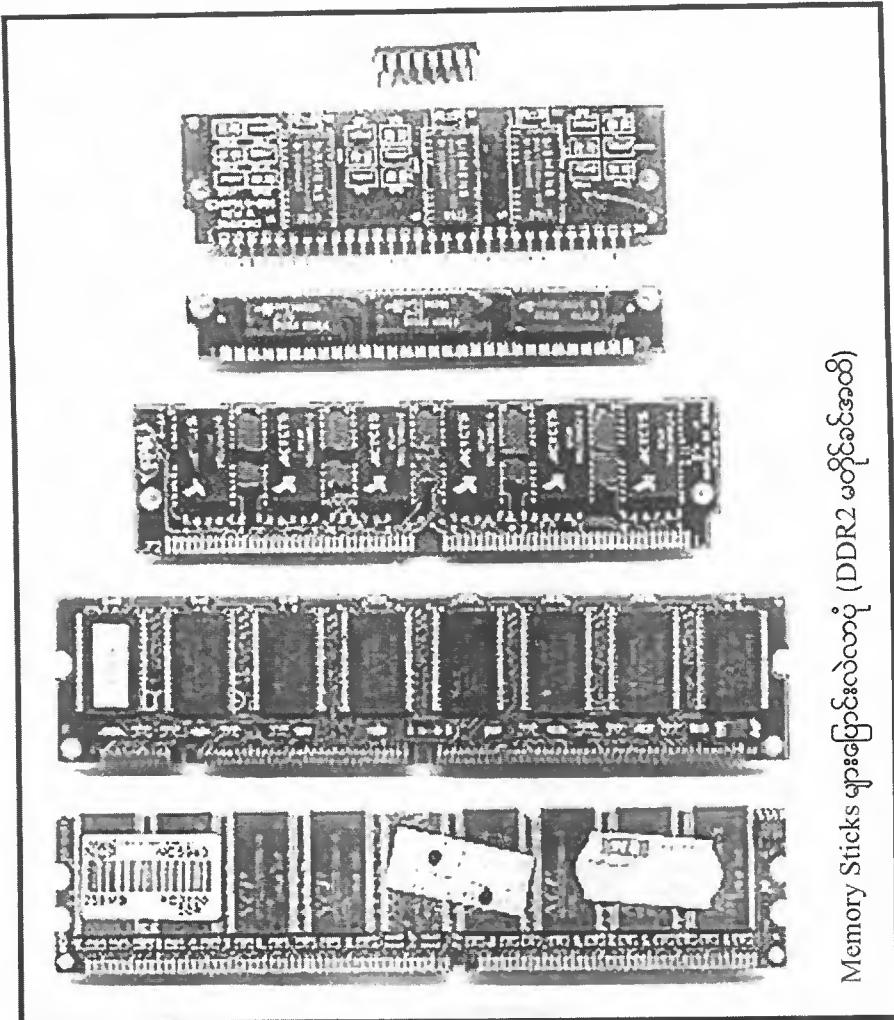
၃၀၃ Dual-Channel Architecture အကြောင်း

2003 ခုနှစ်တဲ့မှာ Intel ကော်ပိုရေးရှင်းဟာ နည်းပညာသင်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Dual Channel Memory ကိုအသုံးပြထားတဲ့ နည်းပညာသင်နှင့် Motherboard ကိုကွန်ပူးတာရေးကွက်ထဲကို စတင် Launch လုပ်စီဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါအခြေအနေအထိကတော့ Intel ကို Based လုပ်ထားတဲ့ ကွန်ပူးတာတွေအားလုံးဟာ Single Channel Memory နှင့်ပြုပါတယ်။ ဒါလို့ Memory တွေရဲ့ Channel အနည်းအများဟာလည်း ကွန်ပူးတာရဲ့ Performance ကိုထပ်ရှားစွာသက်ရောက်ပေါ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ Dual-Channel Memory ဟာတကယ့်ကို High Performance System တွေဖြစ်ကြတဲ့ Server နှင့် Workstation တွေမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာအသုံးပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ အခုံ PC ရေးကွက်ထဲဝင်လာတာဖြစ်ပါတယ်။

Dual Channel Architecture အကြောင်းမပြောခင် ကွန်ပူးတာ Memory အကြောင်းအနည်းယ် ပြောရအောင်။ ကွန်ပူးတာတစ်လုံးမှာ Performance ကောင်းမြှုပ်နှံတာ System Memory ကွန်ပူးတာရဲ့ Memory နှင့် အများကြီးသက်ဆိုင်တာကလား၊ (အများကြီးလို့တောင်ပြောလို့မရဘူး၊ ကွန်ပူးတာတစ်လုံး အေးနေလို့မြန်ချင်ရင် ပထမပို့ဆုံးလုပ်ရမှာက RAM (Memory) ထပ်တိုးခြင်းအလုပ်ပဲ) ကွန်ပူးတာရဲ့ Memory ဆိုတာ Data တွေယာယိသိမ်းဆည်းထားရာ Memory ရာနမှာသိမ်းဆည်းထားပါတယ်။ ဒါလို့ Memory ကနေ Data တွေအသွေးအထုတ်ပြုလုပ်ရမှာ မြန်မြန်လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ Memory ကြောင့်အလုပ်တွေ မြန်မြန်ပို့ပြီးမယ်။ ဒါကြောင့် Memory ဟာမြန်သထက်မြန်တဲ့ Memory မျိုးဖြစ်လေ ကွန်ပူးတာအတွက် ပိုကောင်းလေဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်လောက်မှာ Memory လောကမှာအကြီးမားဆုံးပြောင်းလဲမှုပြီးကတော့ SDRAM တွေပေါ်ပေါက်လာခြင်းပါပဲ။ SDRAM ဆိုတာ Synchronous Dynamic Random Access Memory ဖြစ်ပါတယ်။ SDRAM တာသူရဲ့ Speed ကို 66 MHz (PC 66) နှင့်စတင်လိုက်ပြီး နောက်တော့ 100 MHz (PC 100) ဖြစ်လာပါတယ်။ နောက်တော့ 133 MHz (PC 133) ဖြစ်လာပါတယ်။ 2002 ခုနှစ်မှာတော့ SDRAM အတား Double Data Rate ဆိုတဲ့ (DDR) SDRAM များပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါတယ်။ DDR ဟာ 200 MHz (DDR 200) ကနေ စဲခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ DDR 266, DDR 333, DDR 400 သာဖြင့် ရှုံးရှုံးပါတယ်။ အရှင်တစ်ခေတ်တုန်းကတော့ Memory တွေရဲ့ Speed ဟာ Processor တွေရဲ့ လိုအပ်ချက် ကိုလိုက်နှုန်းပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုံနောက်ပို့း Processor တွေတော်အားမြန်လာတဲ့အခါကျတော့ Memory တွေရဲ့အမြန်နှုန်းက အလွယ်ပြောရင် လိုက်မလိုတော့ဘူးဘူးပေါ့ပျော်။ ဒါတော့ System Performance နဲ့ပတ်သက်လာရင် ဒါ Memory ဆိုတာကြီးက Performance ကိုကုန်သတ်နေသလိုကြီးဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါတော့ Memory Speed တစ်ခုတည်းပေါ့ပို့မနေဘဲ Processor ကလိုအပ်သလောက် Data တွေကိုမြန်မြန်ပေးလို့ နိုင်မယ့် နည်းလမ်းသင်တစ်ခုလိုအပ်လာပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Memory ရဲ့ Speed DDR 333, DDR 400 စတဲ့ Speed ပေါ့မှာပဲမို့မနေနေ့၊ တဗြားနည်းလမ်းမရှိတော့ဘူးလား၊ သာဖြင့် ဆိုလိုချင်တာဖြစ်ပါတယ်။

ဦး R.J

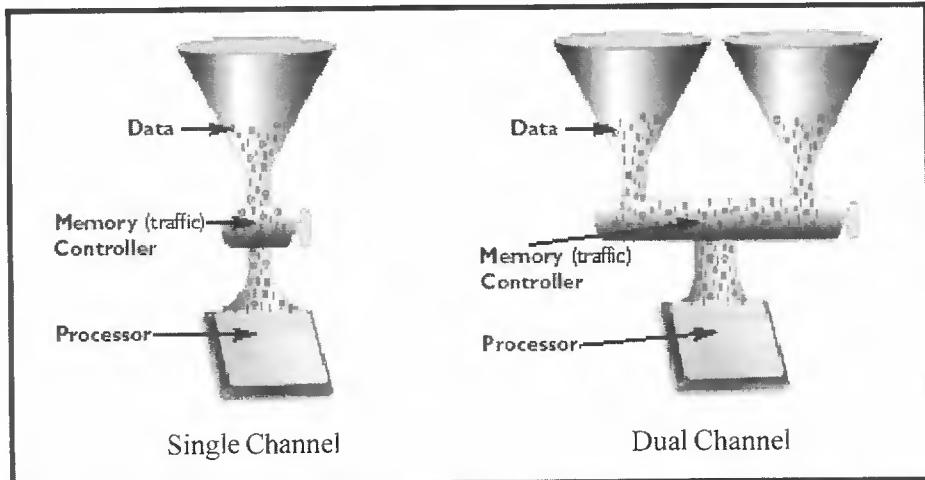

က Dual Channel Memory အကြောင်းလေ့လာရအောင်။ ကွန်ပျူတာထဲက Processor ဆိုတာ
တကယ်တော့ ကားအင်ရှင်လိုပါပဲ။ ဖော်တော်ကားဟာအင်ရှင်လည်ပတ်စီအတွက် စာတ်ဆိုကိုလောင်စာ
အဖြစ်အသုံးပြုတယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ ကွန်ပျူတာ Processor ဘာလည်းသူရဲ့ Data တွေ Process လုပ်စီ
ယာယိသိမ်းဆည်းရာ Memory Storage လိုပါတယ်။ Data တွေဟာ Processor ဆိုသိပို့ဆောင်ခြင်းမား
ရမိ Memory ထဲမှာ 0 နှင့် 1 အဖြစ်ရှိနေရပါတယ်။ Memory မှ Data တွေကို Processor ဆိုမေနမှုနှင့်
များများစိန်းလော့ Processor ဘာ Data နှင့် Instructions တွေကိုမြန်ယန် Manipulate လုပ်နိုင်လေဖြစ်တာ
ကြောင့် လုပ်ဆောင်စရာလုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို အခိုင်နည်းနည်းနှင့်ပြီးမြောက်ပေါ်တယ်။

အခုပုံ ဦး မှာမြင်တွေ့နေရတာကတော့ Single Channel Memory ကိုရှုံးပြထားတာဖြစ်ပါတယ်။
ပုံမှာမြင်ရတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ (ကန်တော့) ကတော့ ဘာ Memory ဖြစ်ပါတယ်။ Data တွေကို ကတော့

ကနေလောင်းထည့်လိုက်တဲ့အခါ Memory Controller ဆိုတဲ့ Northbridge ကိုဖြတ်ပြီးမှ Processor ကိုရောက်ရှုမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၃.၃ မှ Single Channel နှင့် Dual Channel ကိုနှင့်ယျာပြထားပါတယ်။

ပုံ ၃.၃

မှတ်ချက် ။ ။ ငါး Memory Controller (Northbridge) အကြောင်းကိုကျွန်တော်ရေးသားထုတ်
ဝေါးပြီးသော Computer in Details (A+) စာအုပ်တွင်ဖော်ရှိပါတယ်။

ကဲပုံမှာဖြစ်တွေ့ရတဲ့အတိုင်း Single Channel Memory ဟာ Processor ဆိုကို Data တွေပို့ရာမှာ Pipe တစ်ချောင်းကိုသာအသုံးပြုပါတယ်။ Data ဟာတစ်ခါးရင် 64 bits Transferred ဖြစ်ပါတယ်။

Dual Chanle Memory ကျတော့ Dual ဆိုတဲ့အတိုင်းပုံမှာဖြစ်ရာလို ကတော့နှစ်ခု Pipe လှို့နှစ်ခု နှင့် Memory Controller ကိုရောက်တာမျှ။ Data တွေကို Processor ဆိုပို့ရာမှာ Single ထက်စာရင် Dual ဆိုတော့ နှစ်ဆဲပေါ့များ။ ဟုတ်ပါတယ် Dual Channel ဆိုတာကြောင့် Data ဟာတစ်ခါးရင် 128 bits Transferred ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ ပုံပါအတိုင်းအလုပ်လုပ်ပုံကိုရှင်းပြရမယ်ဆိုရင် Data ဟာ Memory ဆိုတဲ့ကတော့မှာပြည့်လျှောက်မနေစေဖို့၏ Data တွေဟာကတော့ဆိုသို့ပြောင်းပြန်စီးမသွားစေဖို့ Memory Controller ကြီးဆိုသူက တာဝန်ယူရပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် ဒါ Memory Controller Chip က Processor နှင့် Memory Module တွေအကြား Data အပြန်အလှန်စီဆင်မှုမှန်သမှုတိနားချုပ်ပေးရပါတယ်။ သူကပြောရရင်လည်းလည်းပြပုံလိုလိုပဲဘယ် Data ကတော့ Processor ဆိုသွား၊ ဘယ် Data ကတော့ Memory Modules ဖူးပြန်သိမ်းဖို့အက် ကိုသွား စသေဖြင့်လုပ်ဆောင်ပေးရတော်ပါ။ ပုံမှာလည်းမြင်တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ထပ်ပြီးရင်းပြုပါအော်မယ်။ Data တွေဟာ ကတော့ကနေဆင်းလာတဲ့ Pipe မှာတစ်ကြိမ်ကိုတစ်ဖက်ပဲ ဖြတ်သန်းခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒါလို့မြစ်ကိုမြှေားထားတဲ့ တံတားတစ်စင်း တစ်ကြိမ်မှာကားတစ်စီးပဲဖြတ်လိုရတယ်။

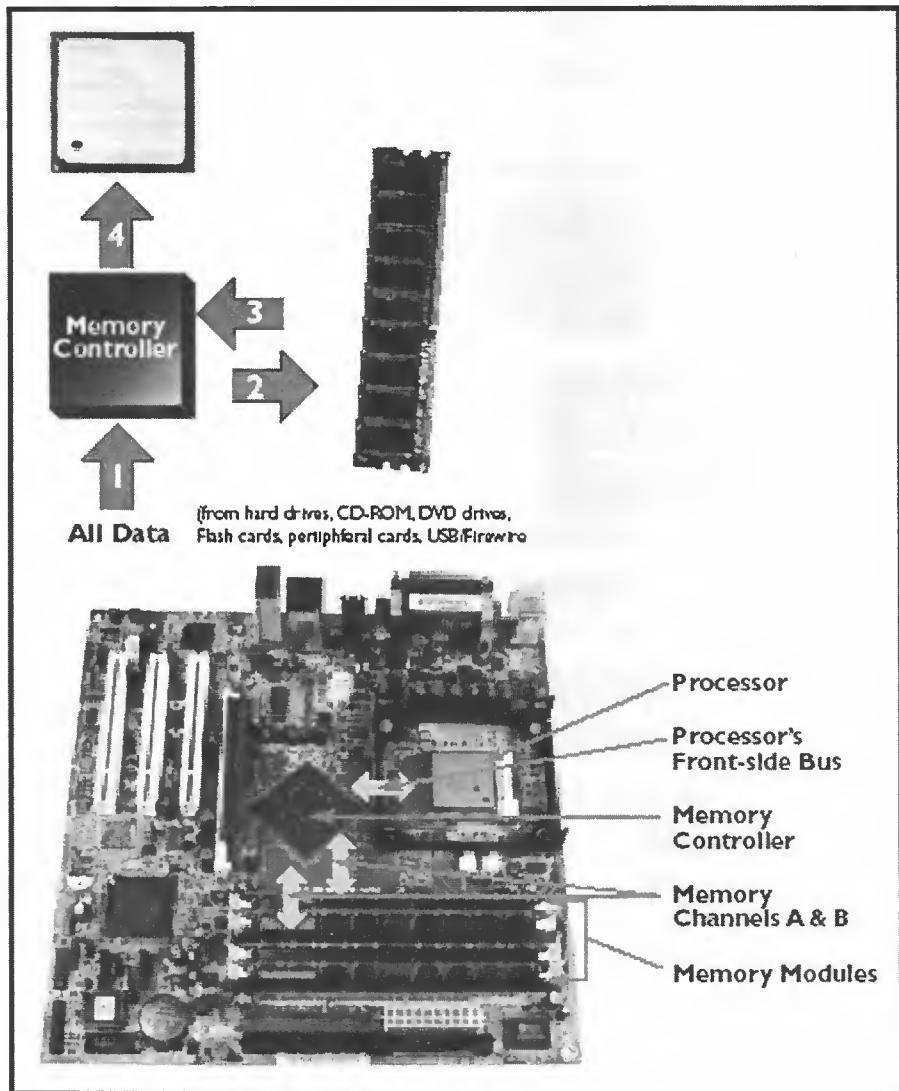
ဒီပေါ်မယ့် Direction ကတော့နှစ်ဖက်ရတယ်။ ဒီဖက်ကနေ ဟိုဖက်၊ ဟိုဖက်ကနေ ဒီဖက်ကူးလို့ရတယ်။ တစ်ကြိမ်စာတစ်ဖက်ကလာရင် တစ်ဖက်ကတော်ပေးရမယ်။ က ငံ ဦး ဦ.၄ ကိုပဲတွေ့ထိ။ Memory Controller က ဘယ်လိုလမ်းပြုလိုပဲလုပ်ပေးလဲကြည့်ရအေ။

ပထမဦးဆုံး Mass Storage တွေကလာတဲ့ Data တွေကို Memory Controller တဲ့ Memory Module တွေသိပို့ပေးရပါတယ်။

ဒိုးရင် နံပါတ် (၂) အဆင့်ပြန်ဖတ်ရပါတယ်။ နိုလိုက်တဲ့ Data တွေကို

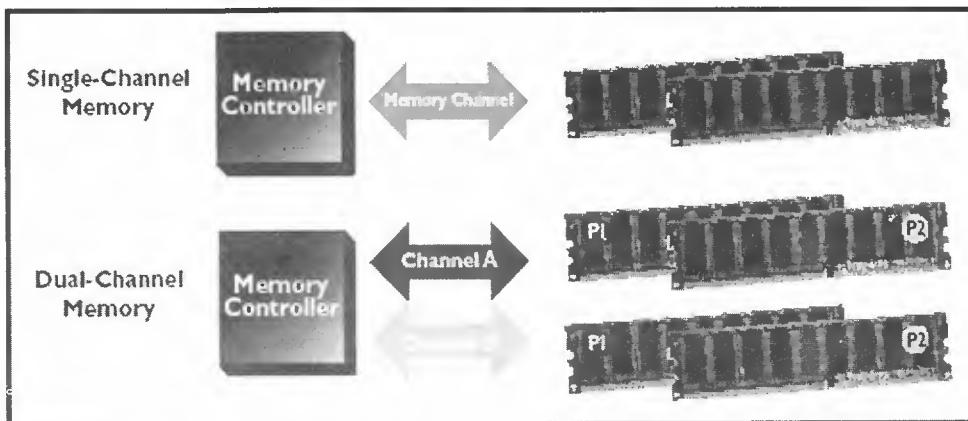
နံပါတ် (၃) နောက်ဆုံးမှာ Memory Module ထဲက Data တွေ Processor သိကိုပို့ပေးရပါတယ်။

ဦး ဦ.၄

နောက်ထပ်ပုံတစ်ခုမှာမြင်ရတဲ့အတိုင်းပါပဲ Dual Channel Memory တွေဟာ Processor နဲ့ Memory Module တွေအကြား Data တွေကိုနှစ်ဆန်စာ Transferred လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ လဲဆိုတော့ Memory Module တွေကိုသူက Pair ဆိုပြီးအခုံလိုက်တဲ့ထားတာဖူး။ နှစ်ခုရှိရင် Pair 1 (P1) နဲ့ Pair 2 (P2) ဖူးလူးပုံညွှန်ပြထားပါတယ်။ ဒါတော့ Sending နဲ့ Receiving Data ဖြစ်စဉ်က 1 ခု မှာရှိတဲ့ Memory Module နှစ်ခုကနေတော်ပြိုင်တည်း ရရှိနေတာကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၃.၅

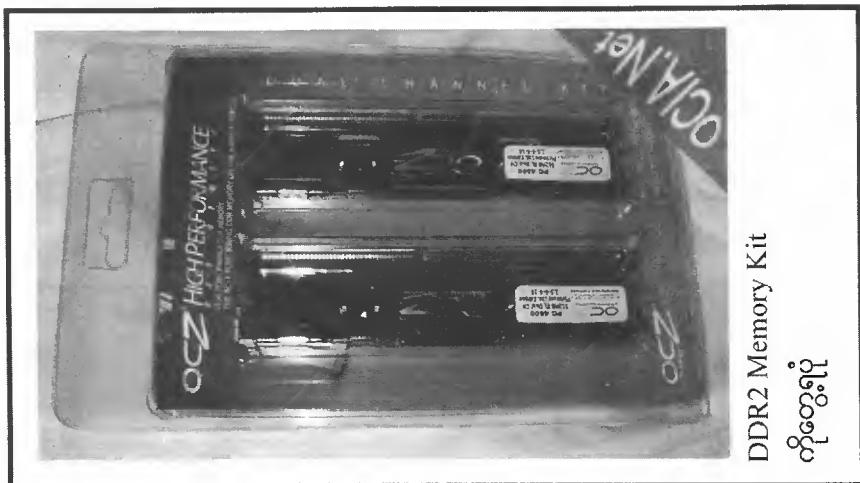
မှတ်ချက်။ Dual Channel မှာ Memory တပ်တဲ့နေရာမှာတစ်ခု Pair ဖြစ်အောင် အခုံမှာပြထားသလိုတစ်ရာမှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်တည်းမှာပဲနှစ်ရွောင်းတပ်ရာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် Motherboard တွေမှာပုံမှန်ဆုံး အရောင်နှင့်ခြေားပြထားပါတယ်။ ဒါနေရာမှာ Pair လုပ်မယ့် Memory နှစ်ရွောင်းဟာ တစ်ရွောင်းနှင့်တစ်ရွောင်းဟာ မတူညီတဲ့ထိတ်လုပ်သူ ဒါမှာမဟုတ် မတူညီတဲ့ Series ဖြစ်လိုဂျပ်မယ့် တူညီတဲ့ Sticks ဖြစ်ဖို့တော့လိုအပ်ပါတယ်။ Memory Sticks ဆိုတာအချက်အသား သုံးထားတဲ့ Chips အရေအတွက် အတွင်းဖွဲ့စည်းပုံစာတွေကလည်းရှိသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်အခုံ Memory ထုတ်လုပ်သူတွေက Kits ဆိုပြီးရောင်းတယ်။ အဲဒါ Kits မှာ Matched ဖြစ်တဲ့ Memory Sticks နှစ်ရွောင်းပါမယ်လေ။ ဘာဖြစ်လို့ လည်းဆိုတော့ Motherboard ထုတ်လုပ်သူတော်များများဟာ Matched ဖြစ်တဲ့ Pair တွေကိုပဲ Configurations Support လုပ်တတ်လိုပါ။ ပုံ ၃.၆ မှာ Memory Kits ကိုပြထားပါတယ်။

၃.၆ Peak Bandwidth အခြေခံခြင်း

Memory တွေဟာ Data တွေကိုအများဆုံးသယ်လောက်တောင် Throughput လုပ်နိုင်သလဲဆိုတာကို Memory ရဲ့ Peak Bandwidth ကိုတွေ့ကြည့်လိုပါတယ်။ အောက်မှာယေားနှင့်ဖော်ပြပေးထားပါတယ်။ Single Channel က 64 bits ဖြစ်ပြီး Dual Channel ကတော့ 128 bits ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာတွေကိုပြထားတာက Peak Bandwidth ကိုဖို့ရှိရင် Memory Speed နဲ့ Channel တစ်ခုမှာ

१८६

ဘယ်လေက် Bytes Transfer လုပ်နည်သလဲဆိတာနှင့်ဖြောက် ပြီးရင် Dual Channel မို့ (၂)နှင့်ထပ်ဖြောက်၊ အဲဒီမှာ သတိထားရမှာက Channel တစ်ခုမှာ 64 bits ပိုနိုင်တာ Formula က Bytes နှင့် တွက်ရမှာမို့ 64 bits အတော် 8 bits နှင့် ဖြောက်တာပါ။

Peak Bandwidth	Data Bits Accessed	PC-133	PC2100	PC2700	PC3200
Single-Channel	64	1.1 GB/s	2.7 GB/s	2.7 GB/s	3.2 GB/s
Dual-Channel	128		4.2 GB/s	5.4 GB/s	6.4 GB/s

Peak Bandwidth କ୍ରିତ୍ୟାନ୍ତର୍ବଳୀ

Memory Speed * Number of bytes transferred per channel * Number of Channels
(its data rate) (8 Bytes of 64 bits) (One or Two)

For PC3200, also known as DDR400, modules on a dual channel motherboard.

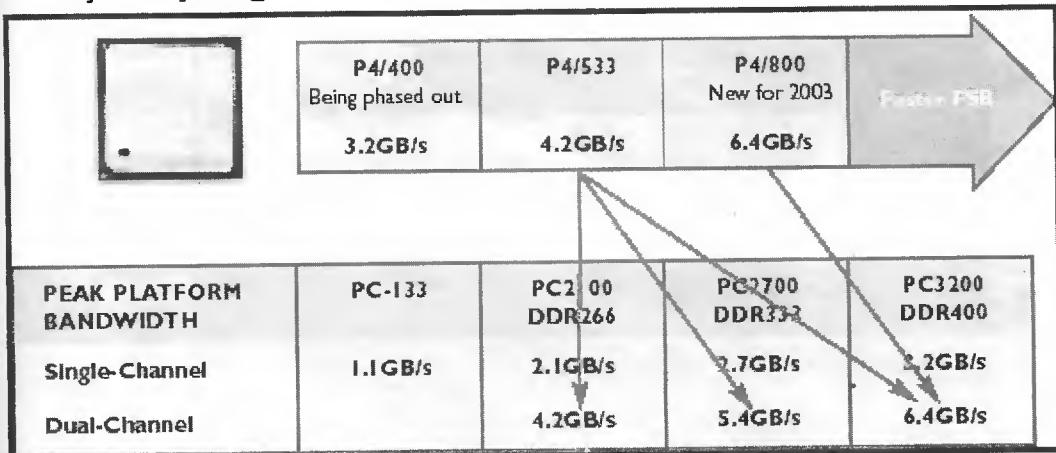
$$\begin{aligned}\text{Peak Bandwidth} &= (400 \text{ MHz}) * (8 \text{ Bytes}) * (2 \text{ Channels}) \\ &= 6400 \text{ Megabytes per second (MB/s)} \\ &\text{or } 6.4 \text{ Gigabytes per second (GB/s)}\end{aligned}$$

२०१ Processor वी FSB ३६८MHz असल्याचा.

Memory Controller နှင့် Processor ကိုချိတ်ဆက်ထားတဲ့လမ်းကြောင်းကို FSB (Front Side Bus) လိုပေါ်ပါတယ်။ FSB ဘာတနည်းအားဖြင့် Processor ကိုပိုးတည်ထားတဲ့ High Speed Highway လမ်းမကြီးလည်းဖြစ်ပါတယ်။ Processor ဘာ Memory မှ Data တွေကိုဘယ်လောက်မြန်မြန်လမ်းယ

နိုင်သလဲဆိတ် FSB ကဆုံးဖြတ်ရပါတယ်။ အခုနောက်ပိုင်း Processor တွေဟာအတော်လေးကိုမြန်လာတော်မြှင့် Processor တွေ Idel ဖျော်။ အားနေတဲ့အချင့်တွေများလာပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Memory က Data အလာကိုစောင့်နေရတာပျော်လော်။ ဒီတော့ Efficiency တက်လာစေဖို့က CPU Processor ကလက်ခံရင်လက်ခံနိုင်သလောက် Memroy Controller ကမြန်မြန်ပေးပို့ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ။ Processor ကပြန်ထွေက်လာတဲ့ Data တွေကိုလည်း Memory Module တွေသိကိုမြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန်ပေးပို့နိုင်ရပါတယ်။

Intel ရဲ Pertium 4 Processor အသစ်များဟာ Data Speeds 533 MHz အဲမြေဟုတ် 800 MHz နှင့်အလုပ်လုပ်တဲ့ FSB Architecture တွေပါရှိပါတယ်။ 533 MHz ကို 8 bytes နှင့်မြှောက်ရင် 4.2 GB/s Peak Data Bandwidth ရရှိပြီးတော့ 800 MHz ကို 8 bytes နှင့်မြှောက်တော့ 6.4 GB/s ရရှိပါတယ်။ အောက်မှာလယားနှင့်ဖော်ပြပေးထားပါတယ်။

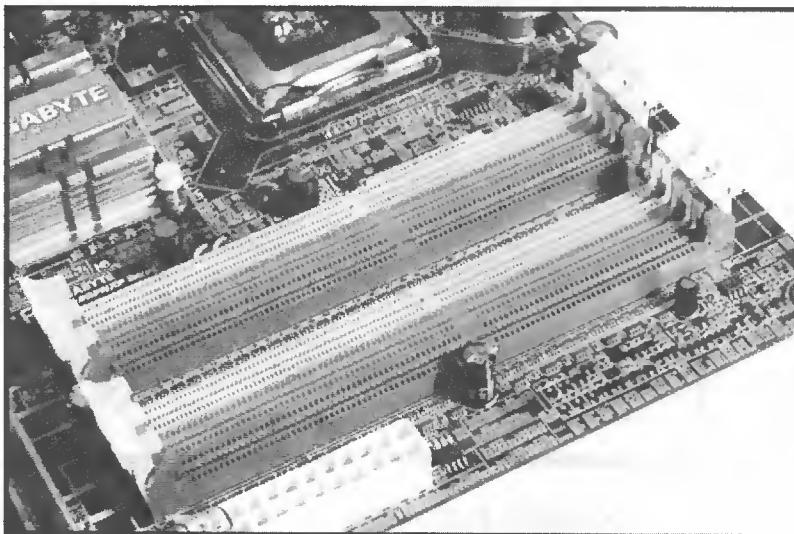
အထက်ပါယေားကိုကြည့်လိုက်ခြင်းဖြင့် FSB 533 MHz နှင့် 800 MHz တို့ကိုသုံးထားတဲ့ P4 Processor တွေဟာအကောင်းဆုံးသော Best Performance တို့ရရှိ၍ Dual Channel Memory Architecture ကိုလိုအပ်တယ်ဆိုတာသိနိုင်ပါတယ်။ ဒီမှာလည်းကြည့်ပါခဲ့။ PC 3200 ချင်းတူရင်တောင် Single Channel ကိုအသုံးပြုထားမယ်ဆိုရင် Bandwidth Capacity ဟာ Dual Channel အောက်တော်ဝက်ပဲ ပုံးပိုးနိုင်တာတွေရှုပါမယ်။ ဒီလိုဘာဆိုရင် အဲဒီကွန်ပျူတာရဲ့ Processor ဟာ Data တွေကိုလူတွေ့ဗို့ဆောင် သလို လွန်စွာဆာလောင်မှတ်သိမ်နေတော့မယ်ပျော်များ။ အားနေတော့မယ်ပျော်များ။ ကိုဇော်လင်းဆိုတဲ့လူသိမ်ပော်လော်တယ်။ တော်သေးတာပေါ့ လူကပျော်လို့။

အကယ်၍များနောက်ပိုင်းဖြစ်ပေါ်လာမယ့် Performance တွေ၏ Front Side Bus Bandwidth ဟာ ဒီထက်ပိုလာမယ်ဆိုရင် ယခု Dual Channel PC 3200 ထက်ပိုတဲ့ Memory Performance မျိုးလိုအပ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။

၃.၆ Dual - Channel Mode နှင့်တင်ဆင်ခြင်း

Dual Channel Memory ကို Support လုပ်တဲ့ System တွေတိုင်းဟာ Dual Channel နဲ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ Single Channel အနေနှင့်လည်း Memory တွေကိုတပ်ဆင်လိုရပါတယ်။ Dual Channel ရနေမှုတော့ ဘာလို Single Channel နှင့်ဘာလို Memory တပ်မှာလဲဆိုတော့ ဒီလိုပါ။ တော်းမဟုတ်ပါဘူး။ Dual Channel ကိုရအောင်သတ်မှတ်ထားတဲ့ Rules အတိုင်း Memory တွေတပ်ဆင်ရပါတယ်။ အဲသလိုမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုရင် Dual Channel မဖြစ်ဘဲ Single Channel နှင့်ပဲအလုပ်လုပ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဆိုလိုတာက ဒါ System က (Mainboard) က Dual Channel ပဲ။ ဘယ်လိုတပ်တပ် Dual Channel ရမှာပဲလိုမထင် လိုက်ပါနဲ့လိုပြောချင်တာပဲ။ များသောအားဖြင့် Dual Channel System တွေဟာ DIMM Socket လေးခု ပါရှိကြပါတယ်။ နှစ်ခုတစ်တွဲပါ။ ပုံ ၃.၇ ဟာ Channel A, B, C ရှိတောင်ပါပါတယ်။

ပုံ ၃.၇

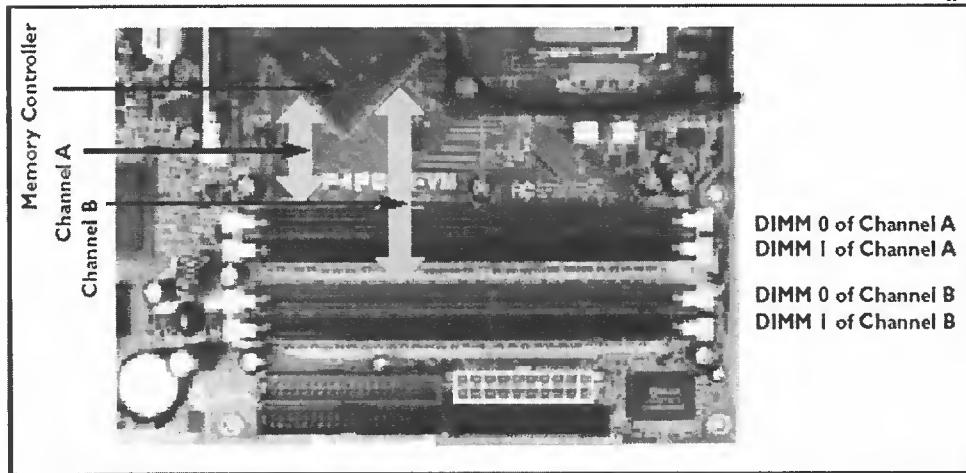

တစ်တွဲက Channel A ဖြစ်ပြီး တစ်တွဲက Channel B ဖြစ်ပါတယ်။ Memory လေးခေါင်းစပ်လုံး မတပ်ဘဲ နှစ်ခေါင်းပဲတပ်မယ်ဆိုရင် နှစ်ခေါင်းစပ်လုံးကို Channel A မှာပဲတပ်ရမှာမဟုတ်ဘဲ တစ်ခေါင်းကို Channel A DIMM 0 မှာတပ်ရပြီးနောက်တစ်ခေါင်းကို Channel B DIMM 0 မှာပဲတပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၃.၈ မှာလဲပြထားပါတယ်။ အဲသလိုစည်းကမ်းချက်တွေနှင့် အညီမတပ်ရင် Dual Channel ကိုဘယ်လိုပဲ Support လုပ်လုပ် Single Channel ပဲရှုံးမှာဖြစ်ပါတယ်။

က ဘယ်လိုစည်းကမ်းချက်တွေနှင့်လည်းကြည့်ရအောင်။

Dual Channel Mode နှင့်ကောင်းမွန်စွာအလုပ်လုပ်စေဖို့ Memory Module နှစ်ခေါင်းကို Channel A ရဲ့ DIMM 0 နှင့် Channel B ရဲ့ DIMM 0 မှာစိတ်ရမှာ။ ငါး Memory နှစ်ခေါင်းတစ်စုံဟာ Match ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်လို Match ဖြစ်ရမှာလဲဆိုတော့-

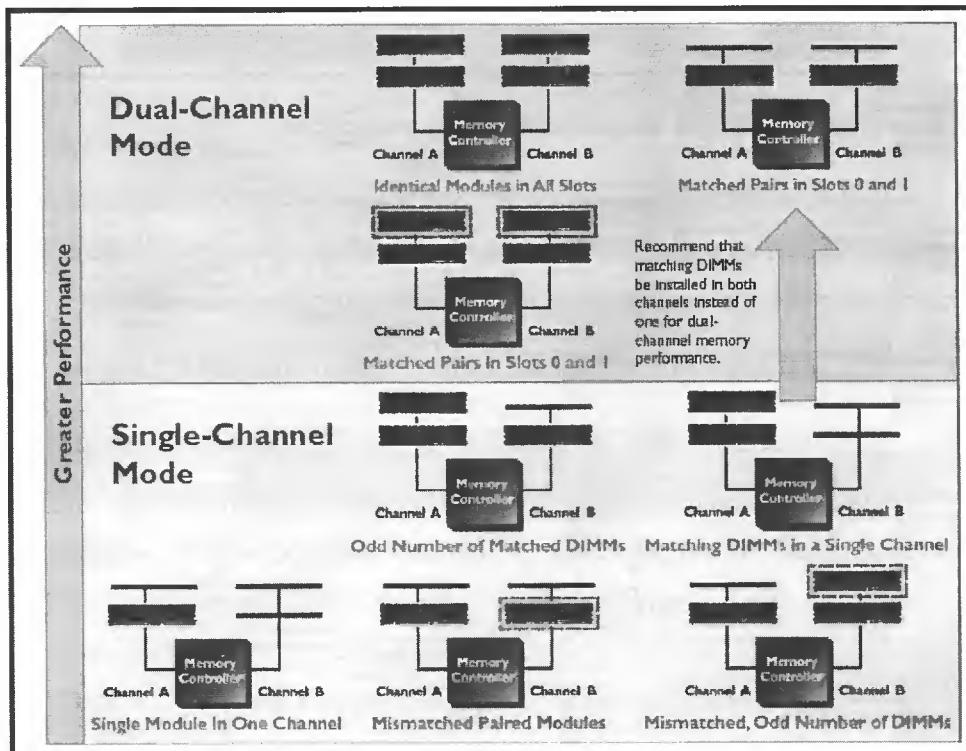
ပုံ ၃.၈

(က) Memory နှစ်ချောင်းစလုံးပောတူညိုတဲ့ Capacity ပြစ်ရပါမယ်။ ဥပမာ – တစ်ချောင်းက 256 MB ဆီနောက်တစ်ချောင်းလည်း 256 MB ပဲဖြစ်ရပါမယ်။

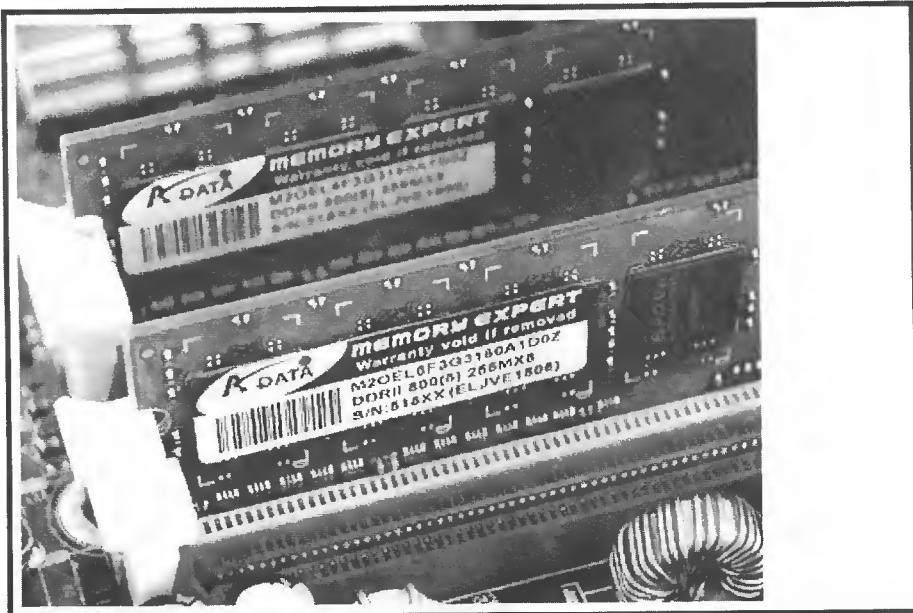
(ဂ) Memory နှစ်ချောင်းစလုံးပောတူညိုတဲ့ Speed ပိုရှုပါမယ်။ ဆိုလိုတာက တစ်ချောင်းက PC2700 ဆုံး နောက်တစ်ချောင်းကလည်း PC2700 ပဲဖြစ်ရပါမယ်။

ပုံ ၃.၉

(၇) Memory နှစ်ရွောင်းစလုံးဟာ Chips အရေအတွက်လည်းတူရပါမယ်။ Module Side လည်း တူရပါမယ်။ ဆိုလိုတာက နှစ်ရွောင်းစလုံးဟာ Single Sided ဆိုလည်း Single Sided ဒါမျမဟုတ် Double Sided ဆိုလည်း Double Sided ဖြစ်ရနဲ့မယ်။ နောက်ပြီးနှစ်ရွောင်းစလုံးကပါဝင်တဲ့ Chips အရေအတွက်တွေ တူညီဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ပုံ ၃.၁၀ တွင် Dual Channel ကို မှန်ကန်စွာတပ်ဆင်ထားပုံ။

ပုံ ၃.၁၀

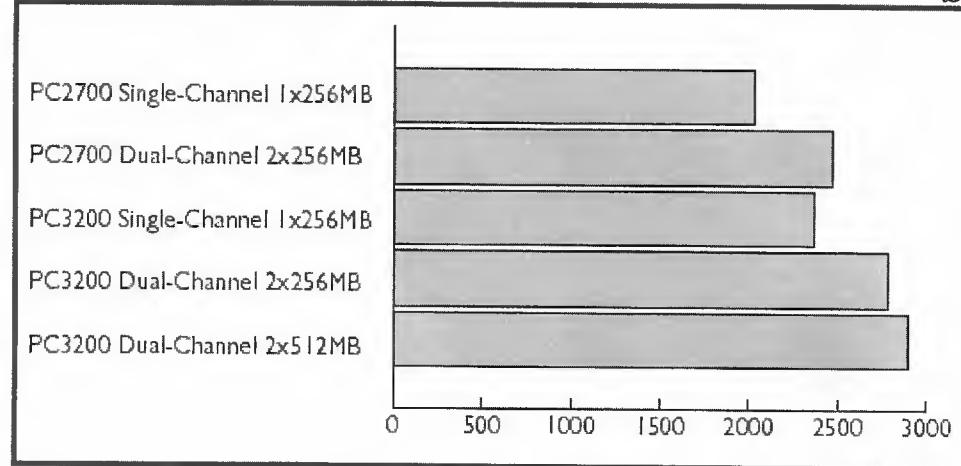
၃၁၄

Performance Benchmarking အခြေခံး

Infineon Technologies တာကွန်ပူးတာအသုံးပြုသူတွေအတွက် Single Channal နှင့် Dual Channel Architective တွေပေါ်မှတ်တွဲ့။ Memory Speed များကိုပြောသွားပုံကို Benchmark တိုင်းထားတာအောက်ပါအတိုင်းတွေ့မြင်ရပါတယ်။ အသုံးပြုထားတဲ့ပစ္စည်းတွေကတော့-

- (၈) Asus P4P800-VM Motherboard (Chipset ကတော့ Intel 865 G Chipset)
- (၂) Memory Module တွေကတော့ Kingston DDR 400 KVR400X64c25 ဖြစ်ပါတယ်။
- (၃) ဒီဇာတ်မှာ Graphics ကိုတော့ On Board ပေါ် Motherboard ပေါ်က Graphics Chip နဲ့ စမ်းထားပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Graphics Card စိုက်လိုက်ရင် Benchmark ပြောင်းသွားနိုင်လိုပါ။ ပုံ ၃.၁၁ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၃.၁၁

၃၀၈ Blue Screen of Death အကြောင်း

Blue Screen of Death ဟာ ကျွန်တော်တိ ကွန်ပျူတာသမားတွေနှင့်ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ ‘ဆရာ ကွန်ပျူတာသုံးနေရင်း Screen အပြောကြီးပေါ်လာပြီးဘာမှဆက်လုပ်လိုပရတော့ဘူး’ ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီ Screen အပြောကြီးက ကွန်ပျူတာသမားတိုင်းလိုပိုရင်းနှီးပြီးသားပါ။ ဒါအကြောင်းကိုရေးမယ်ရေးမယ်နှင့် အချုပဲ ရေးဖြစ်ပါတယ်။

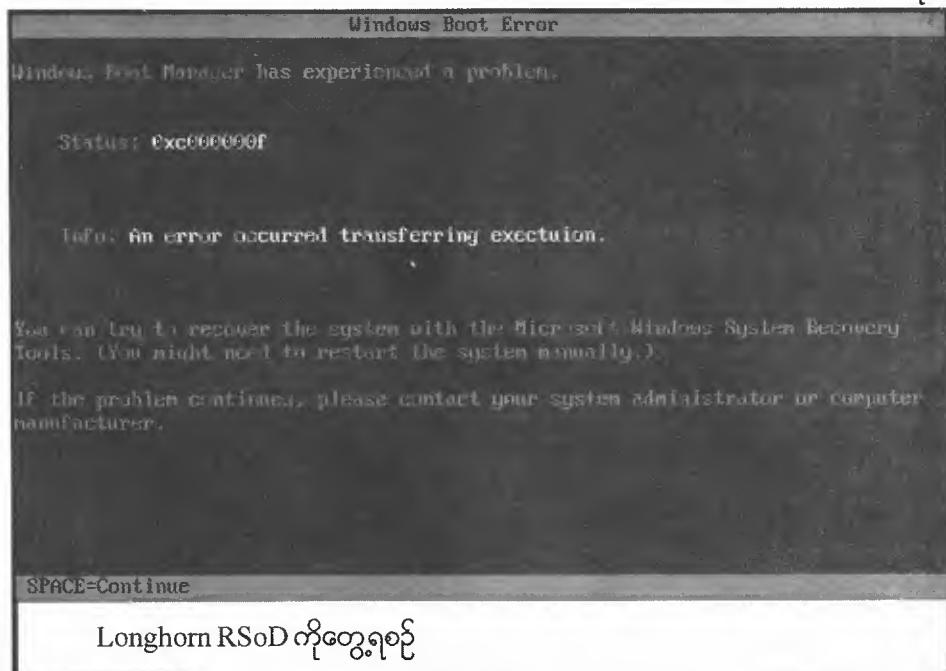
အဲဒီ အပြောရောင် Screen ကြီးကို Blue Screen of Death လိုပေါ်ပါတယ်။ အတိကောက် BSOD လိုပေါ်ပါတယ်။ တခါတစ်လေ Stop Error, Blue Screen လိုလည်းခေါ်ကြပါသေးတယ်။ ဒါ အပြောရောင် Screen ဖန်တီးရှင်ကတော့ Microsoft ၏ Windows Operating System ပဲဖြစ်ပါတယ်။ BSOD ဟာ Windows Operating System က System Error တွေကနေရန်းမထွက်နိုင်တော့တဲ့အခါ။ System Error တွေကို Recover မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အခါတွေမှာ မြန်းဆိုပေါ်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ Blue Screen of Death ဟာ Windows Operating System Version 3.1 ကတည်းကစတင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ အယ Windows Vista ကနဲ့း Version ဘတော့ Boot Loader Errors တွေကို BSOD နှင့်မပြားပါတယ်။ ထွင်တာထွင်တာ Red Screen of Death တဲ့။

Windows NT, 2000, XP ထို့စွဲ့

Windows NT, Windows 2000 နှင့် Windows XP တို့၏ Kernel ခီမှာဟုတ် Driver တစ်ခုခုဟာ Kernel Mode မှာ အလုပ်လုပ်နေစဉ် Error တစ်ခုတစ်ခုဖြစ်ပေါ်ပြီး ငါး Error ကို Recover မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အခါမှာ ဒါ Blue Screen of Death ပေါ်လာပါတော့တယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီလိုအခြေအနေမှာ ကွန်ပျူတာကို Restart လုပ်ခြင်းက Operating System

ဗိုလ်

အတွက် ကောင်းမွန်တဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်တယ်။ အဲဒီ အဖြစ်အပျက်မတိုင်ဆင် ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်တွေကိုမသိမ်းထားရသေးရင်တော့ Data တော့ Lost ဖြစ်မှာပဲ။ ဒါ Error Screen က ဖော်ပြန်နေတဲ့ စာသားတွေကအချုပ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေကို Software Engineer တွေဘယ်လို Fix လုပ်ရမယ်ဆိတာ ကိုအကူအညီပေးနေတဲ့ စာသားတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ - ခါမျိုးတွေ (0x0000001E, KMODE_EXCEPTION_NOT_HANDLED) စာမျက်နှာပဲ။ Error Code ပေါ်မှုတည်ပြီး ပြဿနာဖြစ်တဲ့ Address တို့ဖော်ပြုပေးတယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီ Address မှာ Error ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ Driver ကိုဖော်ပြုပေးပါတယ်။

Default အားဖြင့်တော့ Windows တိုင်းဟာ အဲသလို Blue Screen ဖြစ်တာနဲ့ Memory Dump လုပ်ပါတော့တယ်။ Operating System Version ပေါ်မှုတည်ပြီးတော့ Memory Dump လုပ်တဲ့ Format ကအမျိုးမျိုးရှိပါတယ်။ ဥပမာ 64KB စာ Minidump ကနေ Physical RAM ထဲက ရှိရှိယူမှာကြောင်းအရာ တွေကို အကုန် ကော်ပိုက္ခားတဲ့ Complete Dump အထိပဲ။ အဲသလို Dump လုပ်ပြီးသကာလ ရရှိတဲ့ File ကို Kernel Debugger နဲ့ Debugged လုပ်လိုကလုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ Screen မှာပေါ်နေတဲ့ အချက်အလက်တွေက ကန်သတ်ချက်ရှိတယ်မျှ။ ဒါကိုကြည့်ပြီး ဘာဖြစ်လိုပြစ်ရတယ်လို့ သိုးသပ်ရင် မှားသွားနိုင်တယ်။ သူပေးတဲ့အချက်အလက်တွေက တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ ပြဿနာနှင့် ကဲ့လွှဲနေနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် Debugger နဲ့ ပြဿနာကို Trace လိုက်ရှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ Debugger က Microsoft ကနေ Free Download လုပ်လိုပါတယ်။

ပုံ၃၁။

A problem has been detected and Windows has been shut down to prevent damage to your computer.

The problem seems to be caused by the following file: SFOMC0.N.VSYS
PAGE_FAULT_IN_NONIMAGE_AREA

If this is the first time you've seen this stop error screen, restart your computer. If this screen appears again, follow these steps:

Check to make sure any new hardware or software is properly installed. If this is a new installation, ask your hardware or software manufacturer for any Windows updates you might need.

If problems continue, disable or remove any newly installed hardware or software. Disable BIOS memory options such as caching or shadowing. If you need to use Safe Mode to remove or disable components, restart your computer, press F8 to select Advanced startup options, and then select Safe Mode.

Technical information:

*** STOP: 0x00000050 (0xFFFF04C2,0x00000001,0xFFFFE7F17,0x00000000)

www: SFOMC0.N.VSYS - Address: FFEE7F17 base at FFEE5000, datestamp: 3d6dd67c

Windows XP BSOD ကိုထွေခြင်း

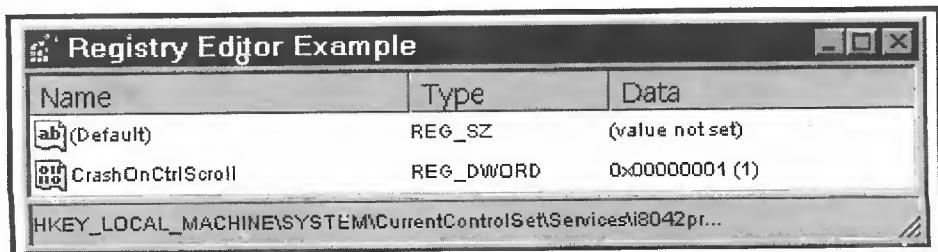
ဒါနတဲ့
နတဲ့
သိတာ
DE_
Ad-
ယောက်။
ump
format
ကရာ
နှိပဲတဲ့
reen
သလို
ဖွံ့ခြုံရင်
gger

မီ Bluescreen ကြီးကို ဖမ်းပေးလို မြင်ဖူးချင်တယ်ဆိုရင် Manually လုပ်ယူလိုရတယ်ဖူး။ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတော့ Windows Registry မှာ Value ဘွားထည့်ပါ။ ပြီးရင် ကိုဘုတ်ကနေ CTRL Key ကိုဖိုးပြီးတော့ Scroll Lock ကို နှစ်ခို့နှစ်ပါ။ အဥ္မာ အပြောဂျင် Blue Screen of Death ကြီးပေါ်လာလိမ့်မယ်။

‘အမယလေးကြံးကြံးပန်ဖန် ကိုဖော်လင်းရယ် ခင်များနယ် ဒါကြီးကိုများ ကျပ်တိုက တမင်တကာ ခေါ်ကြည့်ရိုးမယ်။ သူဘာသာသူပေါ်လာတာတောင်စိတ်ညည်ရတဲ့အထဲ’ အဥ္မာလိုအပြောမဖော်ပါ။

ဒါကို Memory Dump လုပ်ချင်တဲ့အခါးများလိုရပါတယ်။

ပုံ၃၂။

ကဲ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတော့ -

ကျေးဇူးပြော၍ အောက်တစ်မျက်နှာကို လှန်ပေးပါ။ တစ်ဆက်တည်းရေးပြေချင်လိုပါ။

Registry Settings System Key:

[HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\i8042prt\Parameters]

Value Name: CrashOnCtrlScroll

Data Type: REG_DWORD (DWORD Value)

Value Data: (0 = disabled, 1 = enabled)

တုတိဖြူ။ Windows Registry (Regedit) မှာ အဲဒီအပေါကြပွထားတဲ့အတိုင်းသွားလုပ်ပါ။ ပုံရ.၁၄ မှာလည်းပြထားတာပဲ။ ထော် မွေ့လို့ အချေပြထားတာက Windows 2000 မှာပဲရတာနော်။

အဲသလိုလည်းလုပ်ပြီးရော Windows Registry ထဲကပြန်ထွက်ပြီးရင် Keyboard ကနေ Ctrl Key ကိုပြီး Scroll Lock Key ကို နှစ်ချက်နှစ်။ ဒါဆို Windwos 2000 BSOD ပေါ်လာပြီ။

ကောင်းတဲ့ရည်ရွယ်ချက်နှစ်းဖို့။ သူများကိုသွားမနောက်နဲ့နော်။ ပြောလည်းပြောပြရသေးတယ်။ ဒါ တရေးဆရာ အကုန်လျောက်ပြောပြနေတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်အပြောခံနေရလိမ့်မယ်။

ဒါ BSOD ဘာ Boot Loader Error တွေကြောင့်လည်းပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ အဲသလိုအချိန်ရှိုးမှာ ဆိုရင် STOP 0x0000007B (INACCESSIBLE_BOOT_DEVICE) လိုပေါ်တတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအချိန် မျိုးမှာ Hard Drive ကို အသုံးပြုလိုမဲရသေးတာကြောင့် Dump လည်းလုပ်လို့မရပါဘူး။ နောက်ပြီး Boot လုပ်လိုလည်းမရတာကြောင့် Microsoft Windows CD နှင့် Boot ပြန်လုပ်ပေးပြီးပြဿနာအဖြောရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

Windows 9x, Me တို့တွေ

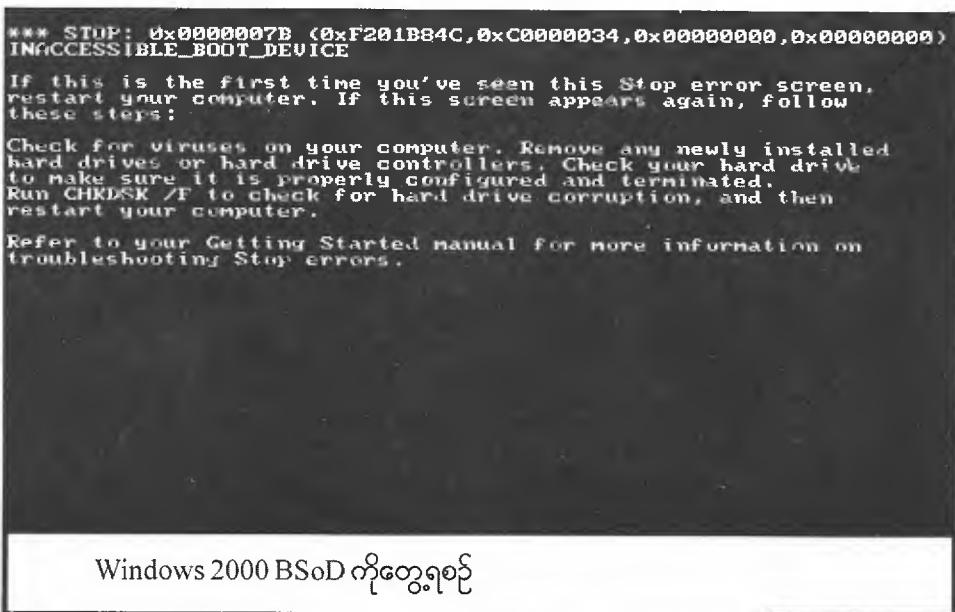
Windows 95, Windows 98 နှင့် Windows Me စသည့် Home Desktop Operating System တွေမှာဆိုရင် Virtual Device Drivers တွေက အသုံးပြုယူတွေဆိုကို Errors တွေ Reports လုပ်တဲ့အခါမှာ ပေါ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနောက်မှာ Windows 9x/Me ရဲ့ Blue Screen of Death က အသုံးပြုသူကို Restart လုပ်မလား Continue လုပ်မလား စသဖြင့်လုပ်ခွင့်ပေးပါတယ်။ ဒါပေါ်ယုံ အဲဒီမှာ ကောင်းတာတစ်ခုရှိတယ်။ ယလဲ တယ်ဟုတ်ပါလား Blue Screen မှာတောင်ကောင်းတာရှိသေးသတဲ့။ ထော် အပြောတောွားလို့ ကောင်းတယ်လို့မေ့တိပါဘူး။ Windows XP တို့နှင့်တူတာလေးကိုပြောပြုလိုပါ။

ဒီလိုပါမှာ Blue Screen of Death ရဲ့ VxDs Error တွေက ပြဿနာဖြစ်ပြီဆို ပြဿနာဖြစ်နေပြီ ဆိုပြီး Blue Screen တော့ပေါ်လာပဲရဲ့ ဒါပေါ်ယုံ ကွန်ပူးတာကို Restart မဖြစ်စေဘူးမျှ၊ ပုံရ.၁၆ ကိုကြည့်ပါ။ ဒါ Blue Screen ဖြစ်ပြီး Press Any Key လုပ်လိုက်ရင် System က Restart တော့မဖြစ်ဘူး ဒါပေါ်ယုံ အလုပ်မလုပ်တော့ဘူး၊ Windows XP တို့ကျတော့ တစ်ခါတည်းနော် Dump ဖြစ်သွားတာ။

နောက်ပြီး ဒီနောက်မှာ BSOD ပေါ်ရတဲ့နောက်ထပ်အကြောင်းအရင်းက DLL Version တွေ Incompatible မဖြစ်လိုပါ။ ဒါက ဒီလိုပါ။ Application Programs တွေက DLL တွေကိုလိုအပ်လာတဲ့အခါ Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

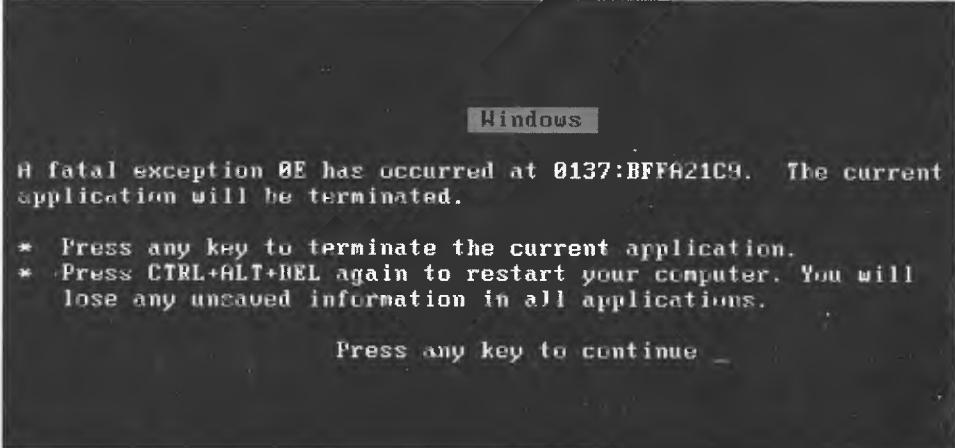
Windows က င်း DLL တွေကို Memory ထဲ လျမ်းတင်ပါတော့တယ်။ အဲဒီမှာစတွေတာပဲ။ အကယ်၍များ Application တွေကို Version ပြောင်ထားတာတို့ဘို့ပျော် ခေါ်တင်လာတဲ့ DLL နဲ့ Version မတူတဲ့အောင် ကျ အဲသလိုဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံးကတော့ Windows ကို Fresh Copy ပြန်တင်ပေးရပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၃.၁၅

မှတ်ချက်။ ။ ဘယ် Windows မှာပဲဖြစ်ပေး ဒီ Blue Screen of Death ပေါ်တာက အခုအပ်ပေါ်
ပြောခဲ့တဲ့အကြောင်းအရာတွေကြောင့်တင်မဟုတ်ဘူးမျှ။ Virus ကြောင့်လည်းဖြစ်တတ်ပါတယ်။ Memory Incompatible ဖြစ်လို့ ဒဲမဟုတ် Bad Memory တွေကြောင့်လည်းဖြစ်တတ်ပါတယ်။ တစ်မြေားအကြောင်း
အရာတွေအများကိုးကြောင့်လည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ နောက်ပိုင်းသင်ခန်းစာများလည်းတွေ့ရှိုးမယ်။

ပုံ ၃.၁၆

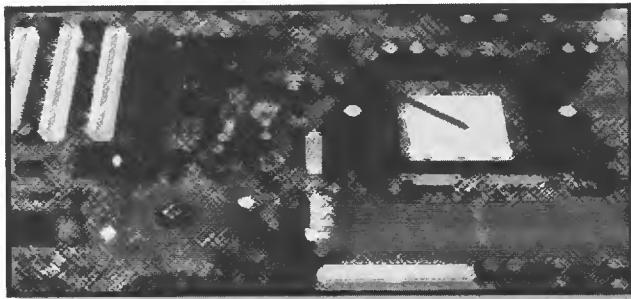

UNIT 4

Main Board

အခန်း (၅)

မားသားဘုတေ

ဒီ သင်ခန်းစာများ ကွွန်တော်ထို့ Motherboard အကြောင်း
ကိုလေ့လာကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး Motherboard တွေရဲ့
ဖြစ်တတ်တဲ့သောတရားတွေနဲ့ ပြဿနာတွေကိုပါ လေ့လာ
ရမှာပါ။

PART I Hardware Section

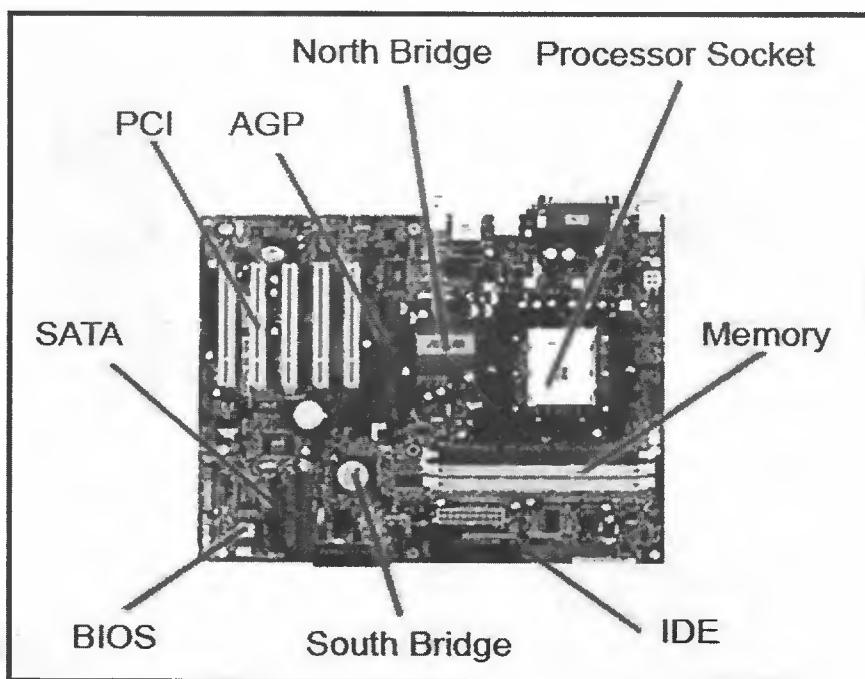
PART II

ဒီ သင်ခန်းဟာမှာ ကနိုးတော့ Motherboard အကြောင်းအဆင့်းယောပြုမိတ်ဆက်ပြီးတဲ့နောက် Motherboard တွေ၏ Internal ချိတ်ဆက်မှုတွေကိုရှင်းပြုပဲယော။ အဲဒါတွေရှင်းပြီးရင်တော့ ကနေ အင်မတန် Motherboard တွေမှာ အဖြစ်များ၊ အပျက်များနေတဲ့ Motherboard ပေါက Capacitor တွေပေါက်တဲ့ အကြောင်းကိုရှင်းပြုမှုဖြစ်ပါတယ်။

၄.၁ Motherboard အနေဖြင့်အမြစ်

ကျွန်တော်တဲ့ Motherboard ပေါ်မှာပါတဲ့ အဓိတ်အပိုင်းတွေကိုစတင်လေ့လာကြည့်ရအေ။ Motherboard ဆိုတာတွေးက သူချဉ်းသက်သက်တော့ ဘာမှာသုံးလို့ရရှိသောပေါ်မယ့် ကွန်ပူးတာတစ်လုံးမှာ တော့ တစ်ခုတော့ရှိဖို့ Operate လုပ်လို့ရမှာဖော့။ Motherboard ရဲ့ အဓိကလုပ်ငန်းဆောင်တာက Micro-processor ကိုသုံးဆိုမှာ လာရောက်တပ်ဆင်ဖို့ တစ်ခြားတပ်ဆင်စရာရှိတာတွေကိုလာတပ်စေဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ Motherboard ရဲ့ Shape နှင့် Layout ကို Form Factor လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒါ Form Factor ဆိုတာက ကွန်ပူးတာ Case နှင့် တပ်တဲ့နေရာမှာ Fit ပြစ်စေဖို့ပါ။

၁၃

କା ଅତିରିକ୍ତାବ୍ଲିଙ୍କିଂଟାର୍ ଏବଂ ତିର୍ଯ୍ୟକିଂଟାର୍ ପାଇଁ ଉପରେ ଥିଲା ।

- (c) ပထမပိုးဆုံး Processor Socket ကိုရှင်းပြပါသယ။ Processor Socket ဆိတာ Microprocessor အတွက် အထိပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ Socket ကိုကျည့်ခြင်းဖြင့်လည်း ဘယ် Central Processing Unit ကို

ကပ်ထားသလဲဆိတ္တာကိုလည်းသိနိုင်ပါတယ်။ ဆိုတိတာက Socket ဆိတ္တာတစ်မျိုးတည်းရှိတာမဟုတ်ဘူးလေ။ ဘယ် CPU ဆို ဘယ် Socket ဆိတ္တာမျိုးဖော်ပြု။ Socket တွေများလွန်းအားကြီးလို သိသင့်သိတိကိုတာလေး တွေဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။ ဟိုးအရင်တုန်းက Socket တွေလည်းပြောပြုမထားပါဘူး။

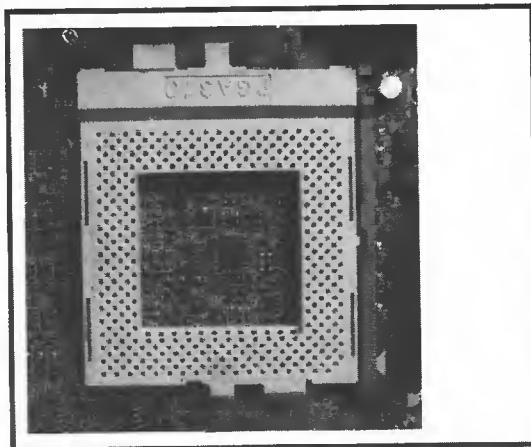
ကြံတုန်း Processor Socket တွေအကြောင်းနည်းနည်းလောက်ပြောရအောင်၊ ပြီးမှ နောက်ကျွန်တဲ့ Motherboard အလိတ်အပိုင်းတွေကိုဆက်ပြောတာပေါ့။

ဒါ Processor Socket တွေနှင့်ပုံပတ်သက်လိုသိထားသည့်တဲ့အခေါ်အချော်အနည်းငယ်ကတော့ – PGA (Pin Grid Array) နှင့် LGA (Land Grid Array) တို့ဖြစ်ပါတယ်။

Socket 370 အခြောင်း

ဒါ Socket ကိုအသုံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ – Intel Pentium III နှင့် Celeron တို့ဖြစ် ကြပါတယ်။ နောက် Cyrix III နှင့် VIA C3 တို့ကလည်း ငါး Socket မှာပဲအသုံးပြုကြပါတယ်။

ပုံ ၄၂

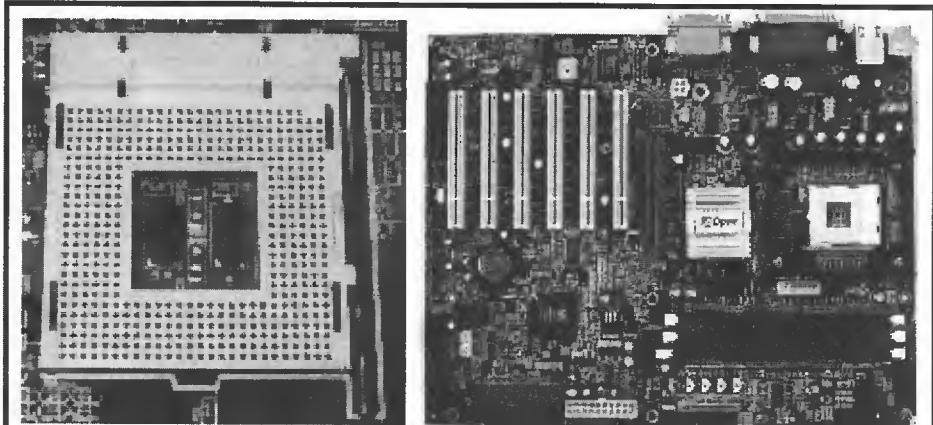
Socket 478 အခြောင်း

ဒါ Socket ကိုအသုံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ – Intel Pentium 4, Celeron နှင့် Pentium 4 Extreme Edition တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပုံ ၄၃ ကိုကြည့်ပါ။

ငါး Socket 478 ကိုအသုံးပြုထားတဲ့ Motherboard ဟာ ကန်ပြီးတုန်းက DDR, SDRAM, တို့အပြင် RD RAM (၃) ခုစာရုံးကို Support လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်တော့ Motherboard တွေ ဟာ DDR ကိုပဲ Based လုပ်လာကြပါတယ်။ ဘာလို့လည်းဆိုတော့ RDRAM ကအရမ်းချေးတိုးတယ်လေ။ မိတ်မရှုပါနဲ့ပြု။ အမြင်ကတ်အောင်ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ပြည့်စုံအောင်မရှင်းပြေားလိုထင်နေမှုစီးလိုပါ။ အဲဒါ RDRAM ဘာလိုချေးကိုရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော်ရေးသားပြီးနဲ့သော Computer in Details (A+) မှာပါပြီးသားပါ။

ဒီတော့ နောက်ပိုင်းမှာ DDR နှင့် SDRAM ပဲဆက်လက်ထုတ်ပါတွေ့တယ်။ တကယ်တော့ ဒီ Socket ပါတဲ့ Motherboard တွေကများသောအားဖြင့် DDR ပဲဖူ။ တစ်ခုအားဖြင့်အနေတွေမှာသာထုတ်လုပ်သူ တွေက SDRAM ကိုအသုံးပြုကြပါတယ်။ နောက်ပိုင်း ဒီ Socket 478 ပါတဲ့ Motherboard တွေဟာ FSB လည်းပိုမြန်လာတယ်။ DDR Speed လည်းပိုမြန်လာတဲ့အပြင် Dual Channel Architecture ကိုလည်းအသုံးပြုလာကြပါတယ်။

ပုံ ၄၃

Type	PGA-ZIF
Chip form factors	Flip-Chip Pin Grid Array (FC-PGA2)
Contacts	478
FSB	400, 533, 800
Processors	Intel Pentium 4 (1.4 - 3.4 GHz) Intel Celeron (1.7 - 3.2 GHz) Celeron D (to 3.2 GHz) Intel Pentium 4 Extreme Edition (3.2, 3.4 GHz)

Socket 603, 604 အခြောင်း

ဒီ Socket ကိုအသုံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ – Intel Xeon ကအသုံးပြုပါတယ်။ ပုံ ၄၄ ကိုကြည့်ပါ။

ဒီ Socket 603 ကို Intel က Server နှင့် Workstation Platforms တွေအတွက် ဒီဇိုင်းဆွဲထုတ်လုပ် ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ပင်အပေါက်အရေအတွက် ဝေါ့ ချုပါပါတယ်။ Bus Speed ကတော့ 400 MHz ရှိပါတယ်။

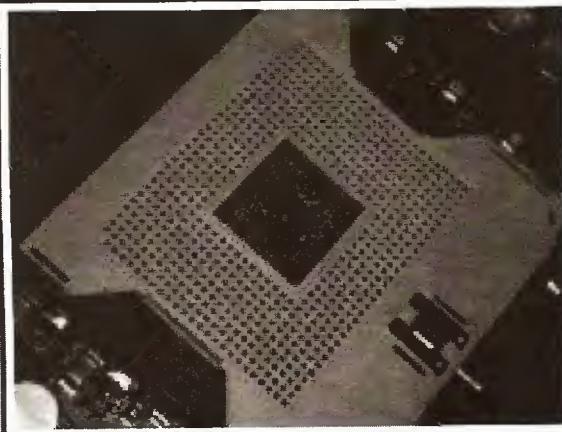
ဒီ Socket 603 Processor Range ကတော့ 1.4 GHz ကနေ 3 GHz ထိုးပါတယ်။

၂၄၁

Socket 603 ပိုက္ခိုရှင်

၂၄၂

Socket 604 ပိုက္ခိုရှင်

မှတ်ချက်။ Xeon 603 Pin Processor က 604 Pin Motherboard မှာလာတပ်လိုရတယ်။
Xeon 604 Pin Processor က 603 Pin Motherboard မှာလာတပ်လိုမရဘူး။

ဒါ 604 Sockets ရဲ့ အသံးပြုတဲ့ Bus Speed တွေကတော့ 400, 533, 667, 800 MHz ထို့
ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒါ Socket ရဲ့ Processor Range ကတော့ 2 GHz ကနေ 3.80 GHz ဖြစ်ပါတယ်။

Socket 775 အဆိုအား

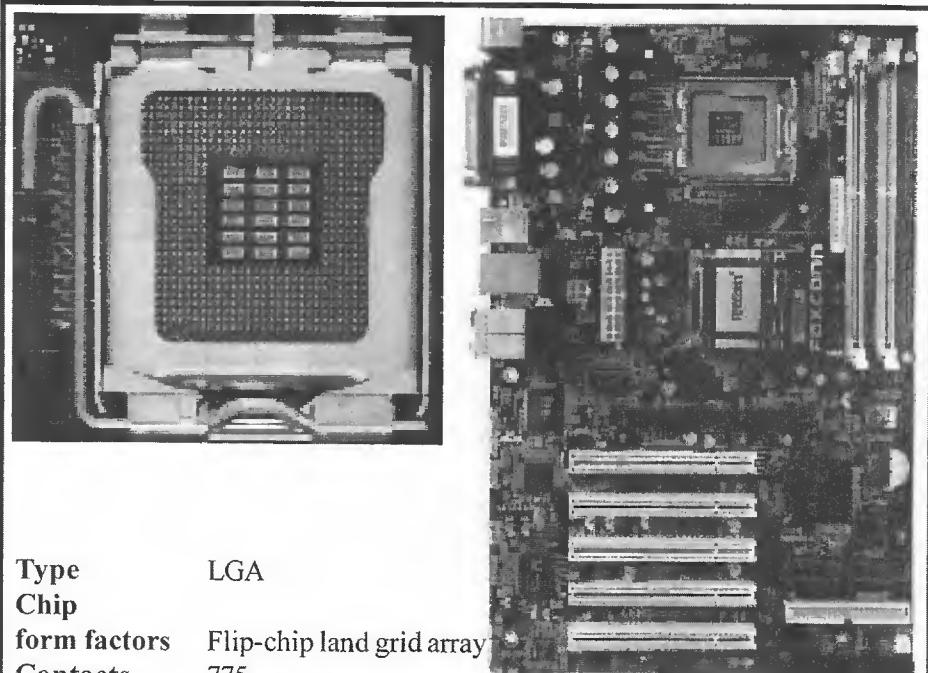
ဒါ Socket ကိုအသံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ – Intel Pentium 4, Pentium D, Celeron
D, Pentium Extreme Edition, Core 2 Duo, Core 2 Extreme ကအသံးပြုပါတယ်။ ငါး Socket ကို
LGA (Land Grid Array) 775 လိုလည်းသော်ပါတယ်။ နောက် Socket T လိုလည်းသော်ပါတယ်။

Land Grid Array ရဲ့ ဆိုလိုရင်းကတော့ ၁၃ (Pins) တွေက Motherboard ပေါ်ပါတဲ့ Pro-
cessor ပေါ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ မိတ်တယ်နော်။

ဒီ Socket ဟာ Intel ရဲ့ နောက်ဆုံးပေါ် Desktop CPU တွေအတွက်ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဟာ Socket 478 ထက်စာရင် CPU ကို Power ဖြန့်ဝေတာပိုကောင်းမွန်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အဲဒောင်းလည်း Front Side Bus ဟာ 1066 အထိဖြစ်သွားနိုင်တာပါ။ Socket T မှာ T ဆိုတာ Prescott Core အား Tejas Core ကိုအသုံးပြုထားတာကိုပြောတာပါ။ ဒီအကြောင်းတွေကိုလိုက်လုပ်ချင်းမပြတော့ဘူး။ မိတ်မဆိုရဘူးနော်။

နောက်တစ်ခုက ဒီ Socket က အရင် Socket (Socket 370, Socket A) တွေနှင့်ထူးမြားတာက - အရင် Socket တွေက Heatsink နှင့် Processor အတွေးချိတ်ဆက်တဲ့အရာမှာ Contact Point က နှစ်ခုပဲဖြစ်တယ်။ အခုကျတော့ Heatsink က Motherboard မှာ Point လေးချုပ်တိုက်ပိုက်ချိတ်ထားတာပါ။

ပုံ ၄၆

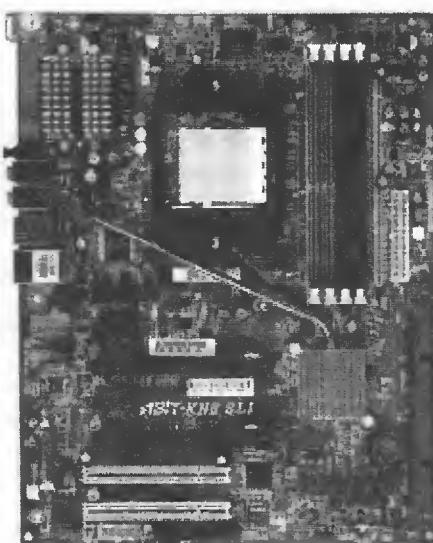
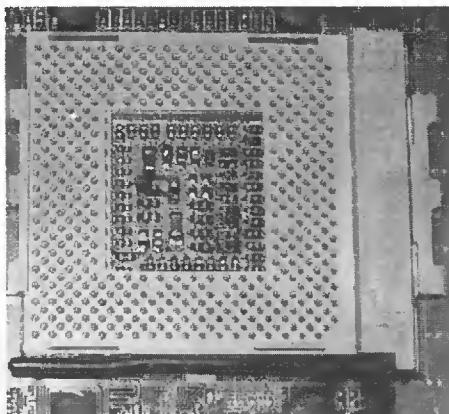

Type	LGA
Chip	
form factors	Flip-chip land grid array
Contacts	775
FSB	533 MT/s, 800 MT/s, 1066 MT/s
Processors	Intel Pentium 4 (2.66 - 3.80 GHz) Intel Celeron D (2.53 - 3.33 GHz) Intel Pentium 4 Extreme Edition (3.20 - 3.73 GHz) Intel Pentium D (2.66 - 3.60 GHz) Intel Pentium Extreme Edition (3.20 - 3.73 GHz) Intel Core 2 Duo (1.60 - 2.67 GHz) Intel Core 2 Extreme (2.93 GHz)

Socket A ဆောင်ရွက်ခွင့်

ဒါ Socket ကိုအသုံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ - AMD Athlon, Duron, Athlon XP, Athlon XP-M, Athlon MP, Sempron တို့ကအသုံးပြုကြပါတယ်။ ငြိုးကို Socket 462 ထိုညွှန်ပေါ်ပါတယ်။

ပုံ ၄၇

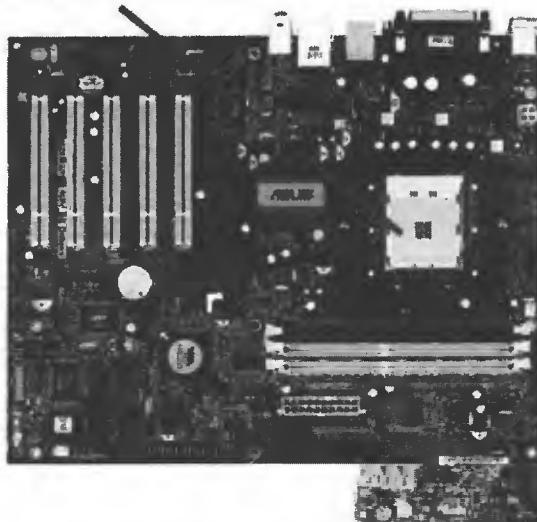
Type	PGA-ZIF
Contacts	453
Chip form factors	Ceramic Pin Grid Array (CPGA) Organic Pin Grid Array (OPGA)
FSB	100 MHz, 133 MHz, 166 MHz and 200 MHz equivalent to FSB200, FSB266, FSB333 and FSB400 (Double data rate Bus)
Processors	AMD Athlon (650 MHz - 1400 MHz) AMD Athlon XP (1500+ - 3300+) AMD Duron (600 MHz - 1800 MHz) AMD Sempron (2000+ - 3300+) AMD Athlon MP (1000 MHz - 3000+)

ဗုတ်ချက်။ ဒါ Socket က 462 Pin ဆိုပေမယ့် 9 Pin ကို Blocked ပိတ်ထားတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Socket 370 နှင့် မားပြီးသွားစိုက်ကြောစိုးလိုပါ။ ဒါကြောင့် 453 Pins ပုဂ္ဂန်နေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

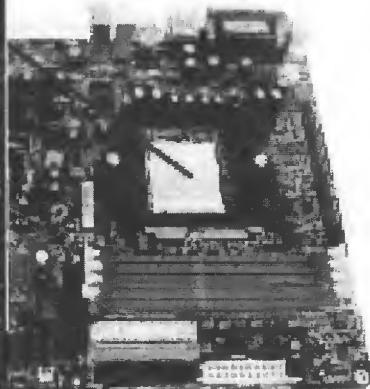
နောက်ပိုင်းမှာ Socket A (462) ဟာဆက်လက်မထုတ်လှပ်တော့ဘဲ Socket 754 နှင့် Socket 939 ကိုပဲဆက်လက်ထုတ်လှပ်ပါတယ်။ ပုံ ၄၈ အဆက်ကို တစ်ပက်တွဲပြည့်ပါ။

ပုံ ၄၅
အဆက်

Socket 754 ZIF

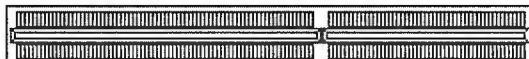
Socket 939 ZIF

Slot 1 ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဒါ Slot I ကိုအသုံးပြုတဲ့ Processor တွေကတော့ – Intel Celeron, Pentium II, Pentium III တိုဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၄၆

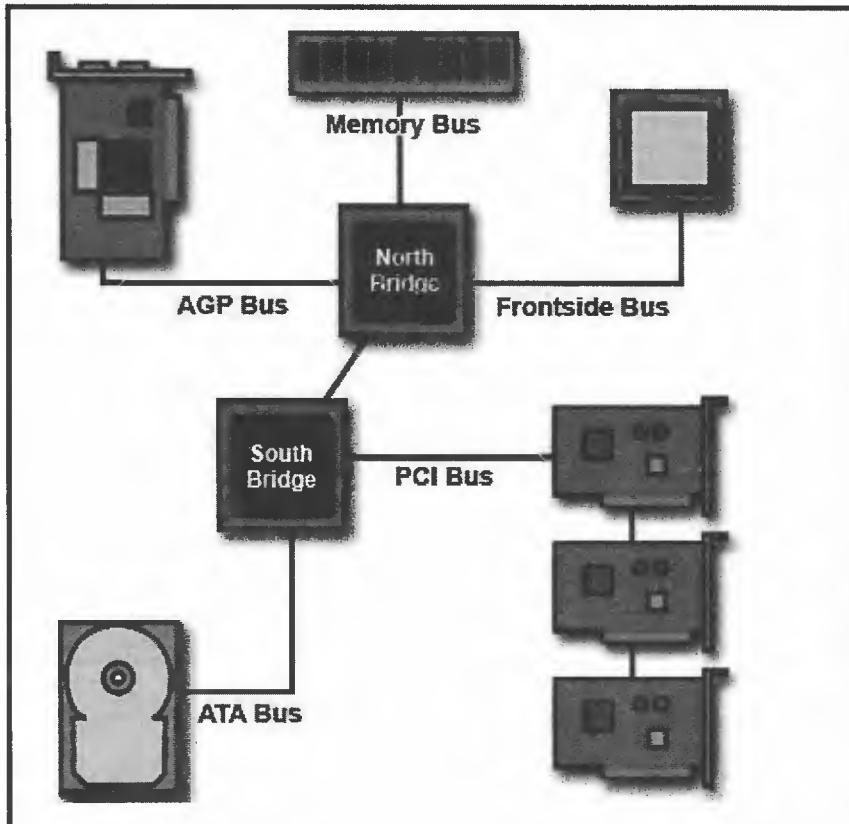

Type	Slot
Chip form factors	Single Edge Connector Cartridge (Pentium II) Single Edge Connector Cartridge 2 (Pentium III) Single Edge Processor Package (Celeron)
Contacts	242
FSB	66, 100, and 133 MHz
Processors	Intel Pentium II (SECC, 233-450 MHz) Intel Pentium III (SECC2, 450-I133 MHz) Intel Celeron (SECC, 233-466 MHz)

ကဲ Motherboard ပေါ်ကအကြောင်းအရာတွေကိုပြန်ဆက်မယ်နော်။

- (j) နောက်တစ်ခုကတော့ Chipset ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးဟာ Motherboard ရဲ့ Logic System တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူကိုများသောအားဖြင့် Northbridge နှင့် Southbridge ဆိုပြီးနောက်လိုင်းပိုင်းတော်ပါတယ်။ နှစ်ခု တစ်ခုမျိုးလည်း Chips လို့မသော်လည်း Chips လို့သော်လည်းပေါ့။ ငါးတို့နှစ်ခုကြောင့် Motherboard ပေါ်က အများသောအစိတ်အပိုင်းတွေဟာ CPU နှင့်အဆက်အသွယ်ရနေတာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၅.၉

ပုံ ၄.၈ က Northbridge နှင့် Southbridge ကို အမိန့်ဆက်သွယ်မှုအပိုင်းတွေ့ရှင်းပြထားတာပါ။ CPU တဲ့ Front Side Bus မှတ်ဆင်းထဲတော့ Northbridge ကိုဆက်သွယ်ထားပါတယ်။ Memory Controller ဆိုတာကတော့ Northbridge မှာဖြစ်ပါတယ်။ Northbridge တဲ့ AGP ဒါမူမဟုတ် PCI Express တို့ကို လည်းဆက်သွယ်ထားပြီး Memory ကိုလည်းဆက်သွယ်ထားပါတယ်။

Southbridge ကတော့ Northbridge လောက်မြန်ဆန်မှုမရှိပါဘူး။ CPU ဆိုတာ Information ဆွဲဟာ Northbridge ကနေဖြတ်ပြီးမှ Southbridge ကိုရောက်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ Southbridge ကတော့ အများ Bus တွေဖြစ်ကြတဲ့ PCI Bus နောက်ပြီး USB Ports၊ IDE ဒါမူမဟုတ် SATA Connections

တွေကိုချိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။

ထုတ်လုပ်သူတွေဟာ Motherboard တွေပေါ်မှာ CPU နှင့် လိုက်ဖက်ညီမယ့် အတွဲညီမယ့် အကောင် ဆံးလုပ်ပေးနိုင်မယ့် Chipsets ကိုသာတစ်ကြုပါတယ်။ ဒီသဘောက CPU တိုင်း ကြိုက်တဲ့ Motherboards ပေါ်မှာတပ်ဆင်လိုပရာူးလိုပြောချင်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက Chipsets တွေဟာ Motherboard ပေါ်မှာအသေတပ်ဆင်ထားတာကြောင့် ဖြုတ်ပစ်တာတို့ Upgrade လုပ်တာတို့ လုပ်လိုမရပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ CPU ကိုတပ်စီး သင်တော်တဲ့ Motherboard ကိုစဉ်းစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှသာလျှင် CPU နှင့် Chipsets တွေဟာအတွဲညီပြီးအကောင်းဆုံးအလုပ်လုပ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

- (က) BIOS ကတော့ Basic Input Output System ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးကတော့ ကွန်ပူးတာရဲ့အခြော အကျိုခုံးသောလုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကိုလုပ်ဆောင်ပေးပါတယ်။ နောက်ပြီးကွန်ပူးတာရဲ့ဖွံ့ဖြိုးလိုက်တဲ့အချိန် တိုင်း Self Test လုပ်ပေးပါတယ်။ တစ်ချို့ Systems တွေမှာ Dual BIOS (BIOS နှစ်ခု) ပါရှိတာတို့ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခုပျက်သွားပေါ်နောက်တစ်ခုကအလုပ်လုပ်နိုင်အောင် ဒီမှမဟုတ်လည်း BIOS တစ်ခုကို Update လုပ်နေရင်း ပျက်သွားရင် သုံးနိုင်အောင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ သင်ခန်းစာ င့်၊ မှာ Dual BIOS ကိုထပ်ပြောထားပါတယ်။
- (ခ) SATA ကတော့ Serial ATA ဖြစ်ပါတယ်။ Hard Disk Connection အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။
- (ဂ) PCI ကတော့ PCI (Peripheral Component Interconnect) Bus ဖြစ်ပါတယ်။
- (ဃ) AGP ကတော့ Accelerated Graphics Port ဖြစ်ပါတယ်။ Video Card စိုက်ဖို့အတွက်ပါ။
- (စ) Memory ကတော့ Memory Modules တွေစိုက်ဖို့ Slot/Bank တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။
- (ဇ) IDE ကတော့ 40 Pin Hard Disk Connection အတွက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

၁၁၂ Motherboard နှင့် Capacitor ချားဖော်ကြုံခြင်း

၂၀၀၂ ခုနှစ်တော့တော်ဝိုင်းမှာ အင်တာနှက်သတင်းတွေနှင့် သတင်းစာရွက်နယ်တွေမှာ ထူးဆန်းတဲ့ သတင်းတော်ပုံးပုံးတော်ဝိုင်းတွေတယ်။ အဲဒါကတော့ ကွန်ပူးတာ Motherboards တွေပေါ်က Electrolytic Capacitor တွေ Failure ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့သတင်းပါပဲ။ Motherboard ပေါ်က Capacitor တွေဟာ ပေါက်ပြောင်း၊ ယိုစီးခြင်းနှင့် ပေါက်ကွောင်းတွေပောင်ဖြစ်ပေါ်နောက်ဆိုပါတယ်။ ဒါမျိုးအရင်က မဖြစ်ခဲ့ဖူးသွားလို့လည်းဆိုပါတယ်။

ဒီလို နားလည်ရခက်တဲ့ ပြဿနာကြီးရဲ့ သဲလွန်စကတော့ အချက်နှစ်ချက်ရှိပါတယ်။

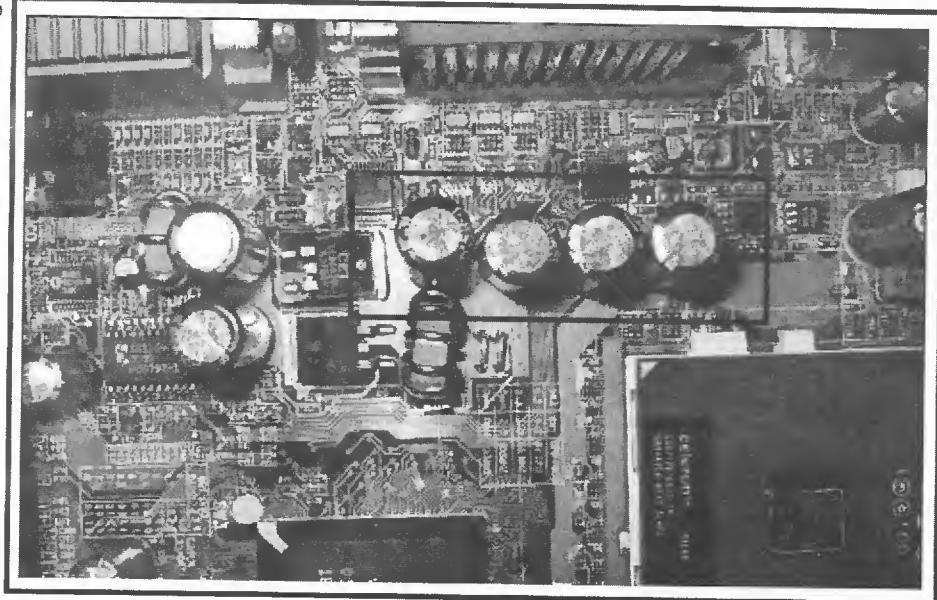
- (က) ပထမအချက်ကတော့ အဲသလို Failure ဖြစ်သွားတဲ့ ပေါက်ပြောသွားတဲ့ ယိုစီးသွားတဲ့ Capacitor တွေဟာ Motherboard ၏ Power Supply စိုင်းဆိုင်ရာအပိုင်းကမဟုတ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့

င်းအပိုင်းက Capacitor တွေဟာ ESR ဆိုတဲ့ Equivalent Series Resistant ကြောင့်ပါ။

(၂) ဒုတိယအချက်ကတော့ ပျက်သွားတဲ့ Capacitor တွေဟာ တစ်ကဲဗ္ဗာလုံးရဲ့ Capacitor ရေးကွက် မှာ ၃၀ ရာခိုင်နှစ်အထိ ရောင်းအားကိုယူထားတဲ့နိုင်ငံက Capacitor တွေဖြစ်နေပါတယ်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာမှာတော့ စက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ Magazine တစ်ခုက ဒီပြဿနာဟာအား ကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ ထုတ်လုပ်သူတွေဟာ အရည်အသွေး မမှန်တဲ့ Electrolytes တွေကိုအသုံးပြုထားတာ ကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။

ပုံ ၄.၁၀

က ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာလည်း ဒီပြဿနာရှိပါတယ်။ ကွန်ပူးတာတွေပျက်လို့စေဆေးလိုက်ရင် အကယ်၍များ ဒါ ကွန်ပူးတာဟာ Motherboard ကြောင့်အလုပ်မလုပ်တာဆိုရင်တော့ ခုနကပြောသလိုပဲ Motherboard ပေါ်က Capacitor တွေ ပေါက်ပြု ထိခိုးခြင်း (Rupture & Leaking) ကြောင့်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီကိုလည်းထည့်သွင်းစဉ်စားရှုမယ်လို့ပြောတယ်ပါ။ ဒီအကြောင်းဟာ Motherboard ပျက်ခြင်းဆိုတဲ့လောကမှာ ရေပန်းစားနေတဲ့ကိစ္စပါ။ အသုံးပြုသူတွေကတော့ သိချင်မှုဆိုမှုပါ။ ဒါကြောင့် ဒီအကြောင်းအရာကို ဒီစာအပ်မှာ ရွှေးချယ်တစ်ပြုလိုက်ရှင်းဖြစ်ပါတယ်။

၄.၃ Capacitor ဆိုတာ

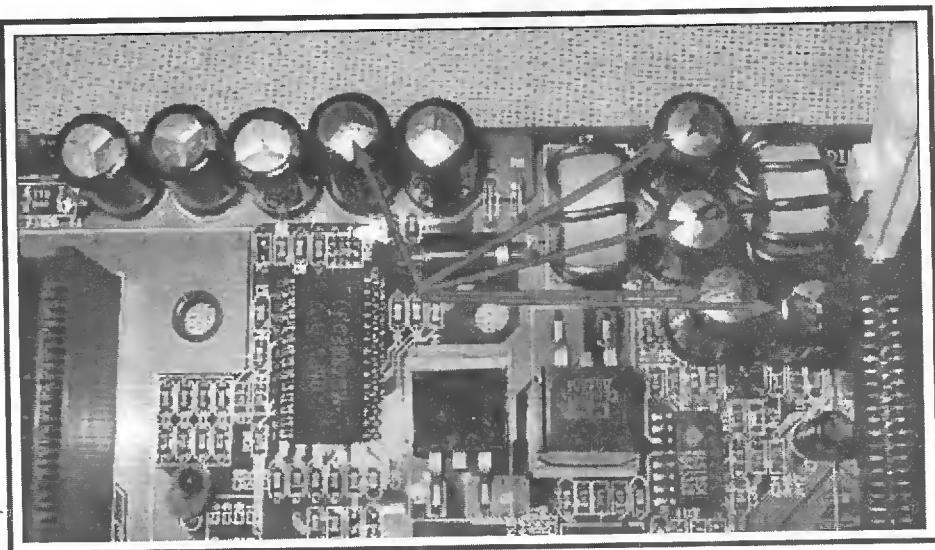
Capacitor ဆိုတာ လုပ်ဆောင်ရွက် Functions အဖြူးမျိုးလုပ်ပေးနိုင်တဲ့ Motherboard ပေါ်က သားယော်တဲ့ လျှပ်စစ်အစိတ်အပိုင်းလေးတစ်ခုပါပဲ။ (Motherboard အကြောင်းရှင်းပြနေတော့မို့ Motherboard

ပေါ်က ဆိုတဲ့အသုံးအနှစ်းကိုသုံးလိုက်တာပါ။ တကယ်တော့ Capacitor ဆိုတာ Motherboard တစ်ခုတည်း ပေါ်မှာသူရှိတာမဟုတ်ပါ။)

(၁) ကနိုးပြောပြချင်တာကတော့ Capacitor တွေဟာ အဓိတ်အပိုင်းတွေကို DC (Direct Current) Voltage အဖြစ်နဲ့ တည်ပြုထဲ Power ကိုပေးပါတယ်။ ဒါလိုလေး၊ ကျွန်တော်တို့သိတဲ့ကဲတဲ့အတိုင်းပဲ။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းဆိုတာ Voltage မတည်ပြုမှုကိုကောက်ကျရခဲ့လေ။ Voltage မတည်ပြုရင် လျှပ်စစ် အဓိတ်အပိုင်းတွေပျက်စီးသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ‘လျှပ်သို့’ လိုအပ်တဲ့ ဒါ Capacitor က ပိုလျှော့နေတဲ့ လျှပ်စစ်ပီးတွေကို စုပ်ယူထားလိုက်ပြီး တစ်ဖက်ကတည်ပြုထဲ Power ကိုထုတ်ပေးပေါ်တယ်။

(၂) နောက်တစ်ခုက Capacitor ဆိုတာ Charge ကိုထုတ်ပေးနိုင်ဖို့ (Discharge လုပ်နိုင်ဖို့) သူမှာ အရင် Charge (လျှပ်သို့နိုင်ပါတယ်) လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဥပမာ ကင်မရာတစ်ခုမှာ (Flash) ပေးတဲ့ အကြောင်းစဉ်းစားကြည့်ရအောင်။ ကင်မရာမှာပါတဲ့ ပုံမှန် ဘက်ထရိက အဲသလို Flash လုပ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ Electron တွေကိုထုတ်မပေးနိုင်ဘူးဗျာ။ ဒါတော့ ကင်မရာထဲမှာ Capacitor လေးထည့်ထားလိုက်တယ်။ ငါး Capacitor လေးက ကင်မရာ Flash အတွက်လိုအပ်တဲ့ Charge ကိုဖြည့်သီးပါတော့တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကင်မရာရိုက်လို့ Flash လိုအပ်ရင် ချက်ချင်မရဘဲ အော်လွှားရတာ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Capacitor ဟာ ဘက်ထရိ ကနေ Charge လုပ်နေရသေးတယ်။ ဒါကြောင့်ချက်ချင်း Discharge လုပ်မပေးနိုင်ဘူး။

ပုံ ၄၁၁

(၃) Motherboard ပေါ်က Capacitor တွေဟာများသောအားဖြင့် အဓိတ်အပိုင်းတွေကို Power တည်ပြုစောင်လုပ်ပေးကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတော့ Capacitor တွေပျက်ပြီ၊ ပေါက်ပြီဆိုတော့မှ စဉ်းစားကြည့်မယ် ဆိုရင် Motherboard ရဲ့ တစ်ခြားအဓိတ်အပိုင်းတွေကို Power မှန်မှန်မပေးနိုင်မှတော့ ကွန်ပူးတာရေးဆက်

ဘယ်အလုပ်လုပ်နိုင်တွေ့မှာလဲ။

(၈) ကွန်ပျောတဲ့က Capacitor ဆိုတာ တကယ်တွေ့ Motherboard ပေါ်ကထောင်လျက်ဘက်ထင့်လေးတွေပါပဲ။ ငါးဟာ လျှပ်စီးတွေကို Blcoked လုပ်ခြင်းနှင့် လျှပ်တွေကိုသိလျှင်ထားခြင်းဆိုတဲ့အကြောင်းနှင့်ခြားထဲက နှစ်ခုသောသတ္တုပြားလေးပါပဲ။ အဲဒီ Capacitor ထဲမှာ Electrolyte Liquid တွေချို့တယ်။ ပြောရင် သတ္တုပြားရယ်၊ Dielectirc ရယ်၊ Electrolyte ရယ် ငါးတို့တို့ ဆလင်နဲ့ Case ထဲမှာ ထည့်ထားပြီး Electrolyte တွေကို အထဲမှာပဲရှိနေခေါ်၍ အစွမ်းနှစ်ဖက်ကနေ Sealed ပိတ်ထားလိုက်တာပါပဲ။

(၉) Capacitor တွေရဲ့ သက်တမ်းဟာ ငါးကိုထုတ်လုပ်တဲ့ အရည်အသွေးနှင့် ငါးကိုအသုံးပြုထားသော ပစ္စည်းကထုတ်တဲ့အပူချိန်ပေါ်မှတည်ပြီးတရားသောပြောလို့မရပါဘူး။ တကယ်တမ်း Capacitor တစ်ခုဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ အရည်အသွေးလည်းရှိယ် သူကိုအသုံးပြုထားတဲ့ပစ္စည်းက Low Temperature လည်းဖြစ်မယ် ဆို Capacitor တွေဟာ သက်တမ်းကြာကြာဖို့ခံနိုင်တယ်ဆိုတာပါပဲ။

၄-၄ မျက်နှာသော Capacitor ၏လက္ခဏာများ

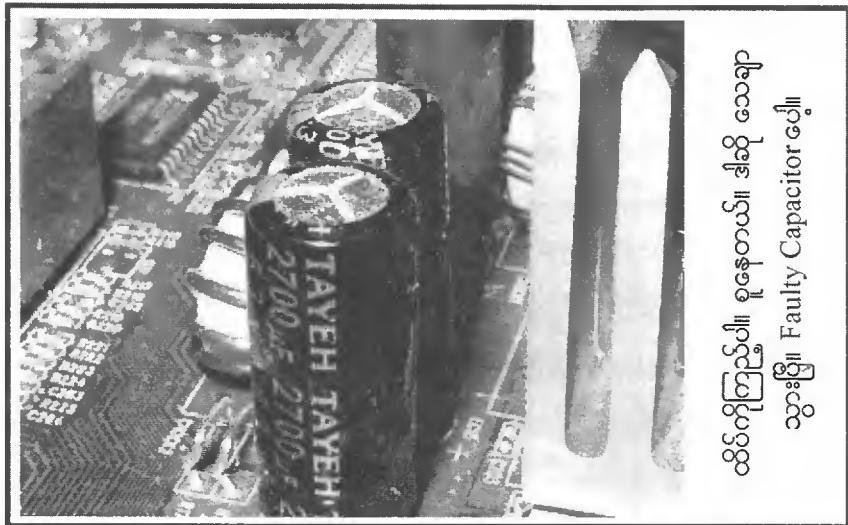
Capacitor အကြောင်းကိုတွေ့ရှင်းပြပြီးသွားပြီ။ Capacitor တွေကပ်ဆိုက်တယ်ဆိုတာကိုပြောပြီးမယ်။ တကယ်တွေ့ တင်စားပြီးပြောတာပေါ်မှာ။ Capacitor ကပ်ဆိုက်တယ်ဆိုတာ Capacitor တွေ ပျက်တာပဲပေါ့။ ဘယ်လိုပျက်တာပါလိမ့်။

- (၁) Rupture ဆိုတဲ့ ပေါက်ပြခြင်း (ထိပ်ကနေဖြစ်တတ်တယ်)
- (၂) Leakage ဆိုတဲ့ ယိုစီးခြင်း (အောက်ကနေဖြစ်တတ်တယ်)
- (၃) Bulged ဆိုတဲ့ ဗုံးထွက်လာခြင်း (ထိပ်ကနေဖြစ်တတ်တယ်)
- (၄) Blown ဆိုတဲ့ ပေါက်ထွက်လာခြင်း
စတာတွေပါပဲ။ ဘယ်လိုပျက်ဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုလက္ခဏာတွေဖြစ်လာပြီဆိုရင် Capacitor တွေပျက်ပြီပေါ့။

ပုံ ၄-၁၂

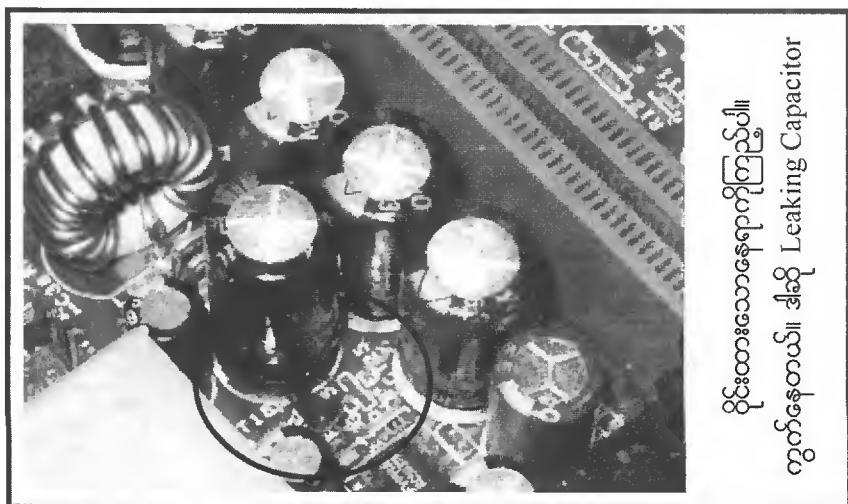

၆၁၄

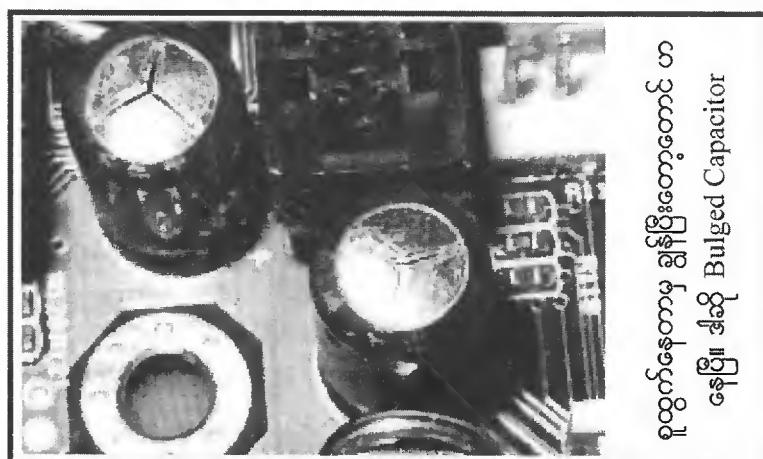
ပုဂ္ဂနိုင်တွင် မျက်လှား
များ၏ Faulty Capacitor ဖြစ်ခဲ့ပါ။

၆၁၅

ပုဂ္ဂနိုင်တွင် မျက်လှား
များ၏ Leaking Capacitor
ဖြစ်ခဲ့တယ်။

၆၁၆

ပုဂ္ဂနိုင်တွင် မျက်လှား
များ၏ Bulged Capacitor
ဖြစ်ခဲ့ပါ။

ဒီအကြောင်းအရာတွေက Motherboard အရပြောရင် Socket 7 Motherboard ကနေခြင်လိုက် တာ ကနေ Motherboard တွေအထိပါပဲ။

အဲသလိုပျက်တော့ ဘာတွေဖြစ်သလဲ။ ကွန်ပူးတာမှာရောဘယ်လို လက္ခဏတွေပြာသလဲ။ ဘုတ်ပါပြီ။ ဆက်လက်လျော့လာကြည့်ရအေ။

ဒီလိုဗျာ။ Capacitor တွေဟာ ခရိုအတိုင်းဂိုက အခိုင်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ လျှပ်သို့နိုင်တဲ့စွမ်းအား Capacitance ကကျေလာတယ်ဗျာ။ ဒီလိုဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ Capacitor တွေဟာ သူတို့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ကိုပြည့်ဝဲ မစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တော့ဘူးဗျာ။ Direct Current Voltage တွေကို သေချာမစစ်ထုတ်နိုင်တော့ ဘူးဖော့ဗျာ။ အဲဒီအခါကျ System Unstable ဖြစ်လာတော့တာပေါ့။ ဒီလိုဖြစ်လာတဲ့အခါကျကွန်ပူးတာမှာ-

(က) ကွန်ပူးတာကိုစွို့လိုက်တဲ့အခါ တစ်ခါတစ်လေကျတက်မလာဘူး။ ဘာမှုမပေါ်လာဘူး။ ဒီတော့ Reset Button နိုင်လိုက်တယ်။ အဲသည့်တော့မှ ကွန်ပူးတာကတက်လာတယ်။

(ဂ) ကွန်ပူးတာက သုံးနေရင်းနဲ့ Hang ဖြစ်မယ်။ BSOD တွေပေါ်လာမယ်။ မတည်ပြုမှုတွေဖြစ်မယ်။ နောက်ပြီး အဲသလိုအဖြစ်များလာမယ်။ စိတ်လာမယ်။

(ဃ) CPU အပူရိန်တွေမြင့်တက်လာတတ်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Voltage တွေမမှန်တော့လို့။

(င) Memory Errors တွေဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။

(စ) ကွန်ပူးတာက သုံးနေရင်းအကောင်းပြီးကနေ သူဘာဘာသူ အလိုအလျောက် Reboot ဖြစ်သွားတတ်တယ်။

(ဆ) Video ကို On Board သုံးထားတယ်ဆိုရင် တစ်ချို့ Video Mode တွေမှ ရှင်ပုံတွေမတည်ပြု

တတိသား။

- (၇) POST လုပ်နေစဉ်ကာလမှာတင် POST လုပ်တာမပြီးဖြတ်သေးတာတောင် ရွှေစာက် Boot မလုပ်နိုင်ဘဲ Reset ပြန်ဖြတ်သွားခြင်းတို့ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

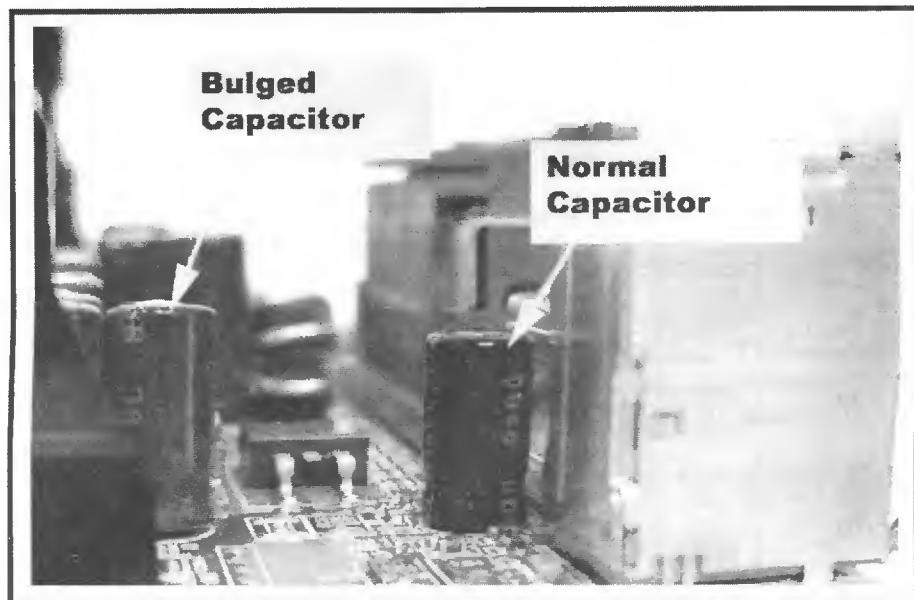
(၈) Power လည်းဝင်တယ်။ ပန်ကာတွေလည်းလည်နိုင်တယ်။ ဒဲပေါ် ကွန်ပူးတာက ရပ်နေတယ်။ POST လည်းမလုပ်နိုင်ဘူး။

Motherboard တွေကျလာရင် ငါးအပေါ်က Capacitor တွေ Capacitance ကျလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လက္ခဏတွေဖြစ်ပါတယ်။ အရာရာတိုင်းကို ကျေးဇူးပြု၍ လျှန်စားထစ်မမှတ်ပါနဲ့၊ အကြောင်း အရာတစ်ခုဖြစ်တိုင်းမှာ ထည့်သွေးစဉ်းစားရမယ်ဆိတ်ဘက်ပဲ ဒေါ်းထဲထည့်ထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။

၄.၅ Capacitor များဘာမြောင်းဖျက်ရသလို

Capacitor တွေဘာကြောင့်ပျက်ရသလဲ။ ခန်ကကျွန်တော်ပြောခဲ့တယ်။ Capacitor အေးကွက်မှာ တက္ကားလုံးကို ၃၀ ရာခိုင်နှစ်းရောင်းနေရတဲ့ ထုတ်လုပ်သူတွေက တကယ်တော့ ဒါ Capacitor ထုတ်တဲ့ ဖော်မြေလာကို နီးပြီးရလာတာဗျာ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရလာတဲ့ ဖော်မြေလာက မပြည့်စုံဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဘာလိုင်နေ လဲဆိုတော့ တည်းထိမြောနဲ့အလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့ Capacitor ဖြစ်စိုးအတွင်းပါဝင်မှု Ingredients တစ်ဦးလို့နေတယ်။ သူတို့ဖော်မြေလာသိုးတော့အဲမရဘွားဘူးဖြစ်မှုပဲ့။ အဲသလို လိုနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ငါးတို့ထုတ်လုပ်တဲ့ Capacitor ဟာ မြန်ဆန်စွာ ပျက်သီးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

၁၃၇

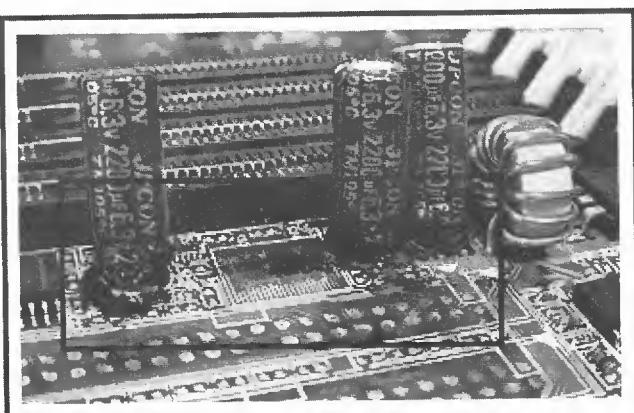
မှတ်ချက်။ ။ ကျွန်တော် ဒီအကြောင်အရာကို နိုင်တောကာ Encyclopedia တစ်ခုကနေပိုင်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဲဟာ ဂုဏ်ပြည့်တစ်ပုဒ်မဟုတ်ပါဘူး။ လက်တွေ့လောကမှာ တကယ်ဖြစ်နေတာပါ။ အဲဒါလို အရည် အသွေးမပြည့်မိတဲ့ Capacitor တွေဘယ်ကလာသလဲပါဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒဲပေမယ့် ဒီစာအုပ်မှာတော့ ပြန်လည်မဖော်ပြထားပါဘူး။ နောက်ပြီး သူဖော်ပြထားတဲ့အသေကလည်း ကျွန်တော်တစ်ခုဗျားလက်လျှပ်းမြှို့ရာ တွေ ဆက်လက်ဖတ်ကြည့်လေ့လာကြည့်တော့ တစ်ခုဗျားစာအုပ်တွေမှာလည်း အဲဒါ ဒေသ ကိုပဲဖော်ပြထား ပါတယ်။ ဒဲပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ဆက်လက်သံဃာနရှိုးများပဲ။ ဘာလိုလည်းဆိုတော့ Motherboard ထုတ်တဲ့ ထုတ်လုပ်သူတွေကတောင် သူတို့ကိုသူတို့ အပြစ်လို့မယူဆောင်ဘူး။

က ဆက်လက်လေ့လာကြည့်ရအောင်။

အဲသလို Faulty ဖြစ်နေတဲ့ အရည်အသွေးမပြည့်တဲ့ Capacitor ဟာ Charged ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ အရည်ကိုအခြားထားတဲ့ Electrolyte ဟာ ဓတ်ပြီး မတည်မပြုပြစ်ဖော်လာပါတယ်။ ပြီးတာနဲ့ဘာဆက်ဖြစ်လာ သလဲဆိုတော့ Breaks Down ဖြစ်ပြီး Hydrogen Gas တွေထွက်လာပါတော့တယ်။ ဒီလို Capacitor မျိုး ဟာ Aluminium Casing နှုန်းပြုလုပ်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။ Capacitor ရဲ့အတွင်းမှာ ဒီအားတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး အပေါ်ဘက်က သတ္တုနှုန်းပြုလုပ်ထားသော Cover ကြံတက်မလာသေးတဲ့အထိ ဒါမဟုတ် ရာဘာ Seal ကျံကျမသွားမခြင်းအတိပဲခနိုင်ပါတယ်။

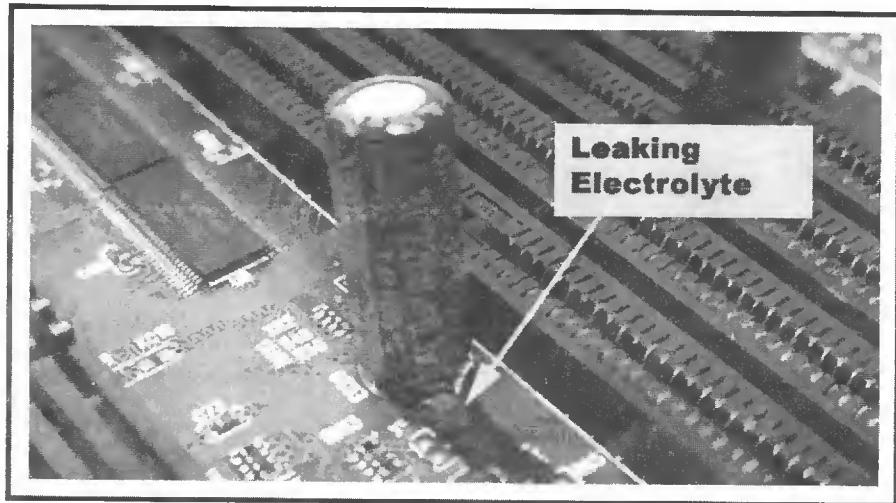
အဲသလိုနဲ့ပေါ့များ။ ဒီ ဒီအား Pressure ကိုခံနိုင်ရည်မရှိတဲ့အဆုံးမှာတော့ ဒီ အပေါ်က သတ္တုဟာ ခံနိုင်ရည်မရှိတော့ဘဲ ပေါက်ကွဲပါတော့တယ်။ ဘိုလိုဖြောရင်တော့ Venting ပျော်များ။ ပွင့်ထွက်သွားတယ်ပေါ့။ ဒီမှာမဟုတ် အောက်ခြေက Rubber Seal ကနေ ပေါက်ပြီးယိုစိမ့်လာတယ်ပေါ့။ အဲသလို Electorlyte Capacitor ထပေါက်တဲ့အခါ Small Explosion ပျော်နော် အသံလေးအနည်းငယ် ဖောက်ဆိုပြီးကြားရတတ် ပါတယ်။ ကြံးမှုးလား။ ဖောက်ကနဲ့ အသံကြားပြီး ကွန်ပူးတာက ဘာမှာမပေါ်တော့တာတို့ ဘာတို့ပေါ့။ ကျေးဇူးပြု၍ လျှော့စားထင် မမှတ်စေလိုပါ။

ပုံ ၄၁

အဲသလို Capacitor Venting ဖြစ်ရင်တော့ Motherboard တော့ အတော်လေးပေကျံသွားတတ်ပါတယ်။ ဒါ Motherboard ပေါက ပေကျံနေတဲ့ Acidic Electrolyte တွေကို သန္တရှင်းပေးခြင်းဖြင့် Motherboard ကိုထပ်မံမျက်ဆီးစေနိုင်ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၄၁၉

၄၁၆ Capacitor ပျက်ရင်ဘာလွှဲပါရမလေ

က ဘပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ အဲသလို ကြံတွေ့ကျပြီဆိုပါစိုး။ ဘာဆက်လုပ်ကျမလဲ။ သိပ်တော့ ရွေးချယ်စရာလမ်းမရှိပါဘူး။ ပြောပြစ်ရာအချက် (၂) ခုတော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ -

(၁) အကယ်၍များ Motherboard က Warranty ရှိနေပြီးမယ်ဆိုရင် Warranty ပြန်လည့်ကိုပေး။ ဝယ်လာတဲ့နေရာမှာ RMA (Return Merchandise Authorization Form) တွေဘာတွေဖြည့်ပြီး Warranty ပြန်လည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

(၂) ပျက်သွားတဲ့ Capacitor ကိုလဲဖို့အတွက် အတေးထိုးပို့အတွက် Capacitor လိုက်ရှာပါ။ တွေ့လို့ရင် ပျက်နေတဲ့ Capacitor ကိုဖြုတ် ပြီးရင် ဝယ်လာတဲ့ Capacitor ကိုလဲထည့်လိုက်။ အောင်မလေး လွယ်လိုက်တာ ကိုလောင်းရယ်လို့ အပြောမတော့လိုက်ပါနဲ့။ ဘာလို့တော်း ခဲဆော်တဲ့နေရာမှာ အခက်အခဲဖြစ်ပြီး တစ်ချားအစိတ်အပိုင်းတွေသွားထို့ကိုပြီးပိုက်သွားလို့မယ်လို့ပြောမလို့ဟုတ်လား။ ဒါလေးများ ကိုလောင်းရယ် ခင်များနှင်း ကျူးကိုယ်တိုင်လုပ်မလား လမ်းထိုင်က တို့ပြင်တဲ့ဆိုင်မှာ သွားပြီး ခဲဆော်လိုက်ရင် ငွေလေး ကျပ် ၅၀၀ လောက် ကုန်ရင် အဆင်ပြုသွားပြီး

ဟုတ်ပါတယ်။ ခက်နေတာက အဲဒါ ပျက်သွားတဲ့ Capacitor ကို လဲဖို့ ရှာတွေ့ဖို့မလွယ်ဘူးပျါး။ ရန်ကုန်မြှုပ်ထဲက လတာ (လသာ) လမ်းမှာ သွားရှုံးမယ်လို့တော့မပြောနဲ့။ ကွန်ပူးတာထဲမှာသုံးထားတဲ့ Capacitor

pacitor တွေအဲဒီမှာ ရှာဖို့လွယ်ရေးချမလွယ်။ ဒါဆို ဘယ်မှာရှာရမလဲ။ Motherboard အပျက်တွေမှာရှာရမှာ။ အဲဒီ Motherboard အပျက်တွေကနေ ကောင်းတဲ့ အပျိုးအစားတူတဲ့ (Microfarad ကိုပြောတာ) Capacitor တို့ လိုက်ရှာပါ။ ရင် အဲဒီကနေဖြုတ်ပြီး တစ်ဖက်မှာ ပြန်ခဲ့ဆောင်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

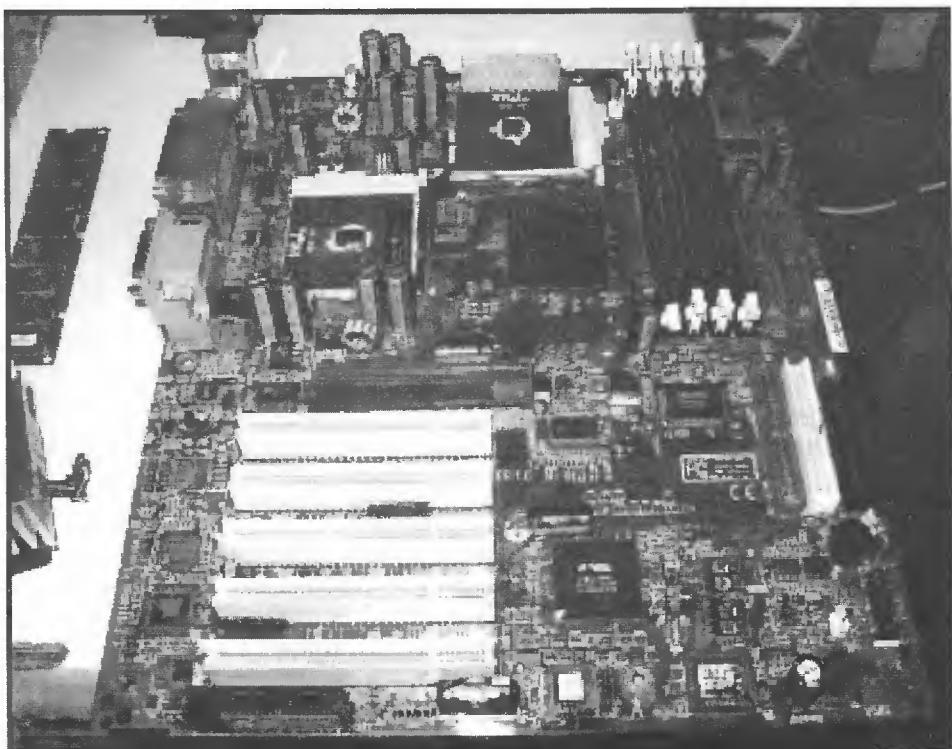
အဲသလိုမှ မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ - ပိုး ----- ဘတ်။ (လွှာ့ပစ်လိုက်တဲ့အသံ)

၄၁ Capacitor ချားလေမယ်ဆိုရင်

က Capacitor လွှောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီးချင့်ချိန်ချာလေးတွေဆက်ဖြောကြည့်ရအောင်။ Capacitor လွှောင်းကို Recapped လုပ်ခြင်းလိုလော်ပေါ်ပါတယ်။

(၁) Capacitor ကို လတေက တစ်ခါတစ်ရုံ ကုန်ကျေစရိတ်ကိုးဘေးတော်ကြောင့် Motherboard ကို အသစ်လဲလိုက်တာနှင့် သွားညီနိုင်ပါတယ်။ Motherboard အသစ်တစ်ခုနီးပါးစာ သို့မဟုတ် ငါး Motherboard နှင့်ဆင်တူ အပောင်းတစ်ခုကိုဝယ်လိုက်တော်ကပို့ကောင်းသလိုမျိုးပြောချင်တာပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒါက သဘောပြောတာပါ။ ရန်ကုန်က ကွန်ပူဗ္ဗတာပြင်ဆိုင်တွေကသဘောကောင်းကြပါတယ်။ အကယ်၍ Capacitor ကိုသာတွေ့ပါစေ။ ခုနကပြောသလောက်တော့မကုန်ကျေပါဘူး။ ဒါကြောင့် Capacitor တို့ လဲဖို့

ပုံ ၄၂၂

ကြိုးကြည့်သုတေသနပါတယ်။ ကိုယ့်ဘယာကိုလုပ်ဖို့ဖြောနေတာမဟုတ်ပါ။ မလွှဲပိုင်သေးဘဲ ပြင်ဆင်ကိုဖို့ကြည့်ဖို့ဖြောနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၄.၁၉ မှာ Capacitor လဲထားပြီး Motherboard ကိုပြေားထားပါတယ်။

(j) နောက်တစ်ခုသတိထားရမှာက - အဲသလို Capacitor ကို ဖြုတ်လဲနေစဉ်ကာလမှာ အဲဒီဘေးပတ်ဝန်းကျင်က အဓိတ်အပိုင်းတွေကို မပျက်စီးအောင်အထူးကရှိကိုရပါတယ်။ ထိနိုက်ပျက်ဆီးဖို့အခွင့်အရေးလည်းပိုများပါတယ်။ ဒါကလည်း ကျမ်းကျင်မှန်င့်အထူးသက်ဆိုင်ပါတယ်။ မကျမ်းကျင်ရင်တော့ လဲနေရင်းမှာပင် တစ်ခြားအဓိတ်အပိုင်းတွေပါပျက်စီးလာနိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ခဲဆောင်တဲ့ အပူရိန်ကြောင့် သူဘေးနားက Capacitor တွေ Leakage ဖြစ်လာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုယမ္မာပါ့နဲ့။

(၁) ခဲဆောင်တဲ့နေရာမှာ သတိထားရမယ့် နောက်တစ်ချက်ကတော့ - Motherboard တွေဟာ ပြောက်ခုထပ်မနည်းသော အလွှာတွေနှင့်ဖြူလုပ်ထားတယ်ဆိုတာကိုပါပဲ။ အလွှာတွေမှာ Ground Plane တွေလည်း ရှုနေနိုင်တယ်။

ဒီအကြောင်းကို ကျန်တော်ရေးသားထုတ်ဝေခြေားသော Computer in Details (A+) စာအုပ်မှာ ဖော်ပြုပေးထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။

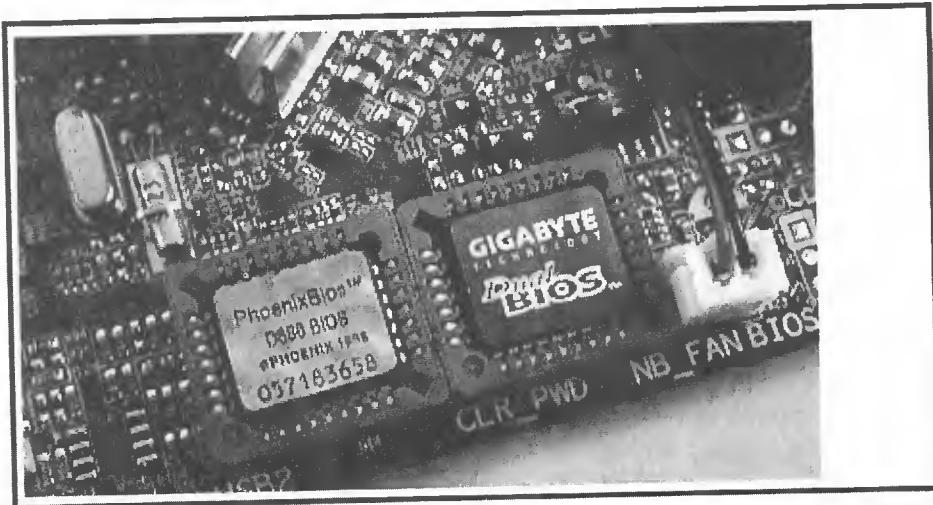
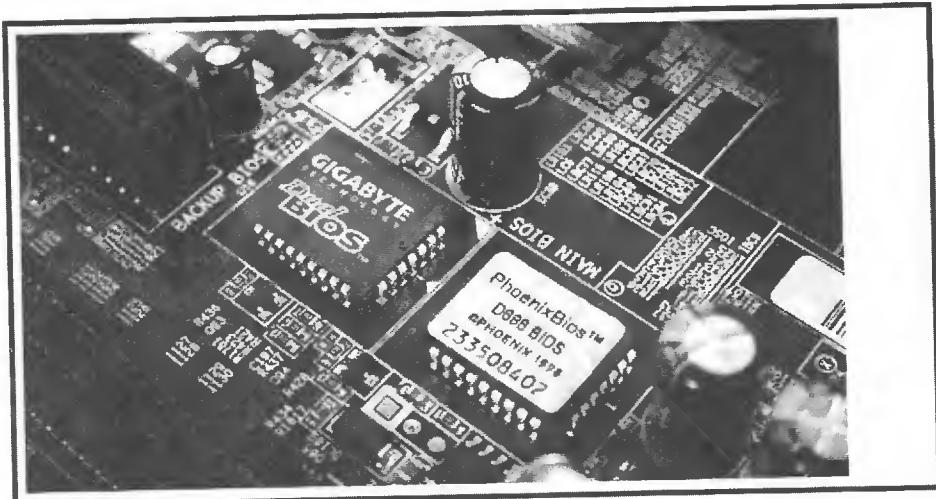
အဲသလိုအလွှာတွေရှုနေတာကြောင့် ကျန်တော်တို့ဟာ ငါး Capacitor ကိုမလောင် ငါးနေရာကိုသေချာစွာလေ့လာသမှ အရင်ပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး Capacitor ကိုလဲရောမှာလည်း အသုံးပြုတဲ့ Tools တွေက သူနေရာနှင့်သူ မှန်ကန်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အဲသလိုမှ မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ Motherboard ဟာ လွယ်ကူစွာဖြင့် ထပ်မံပျက်စီးသွားနိုင်ပါတယ်။

မှတ်ချက်။ နောက်တစ်ခု အရေးတကြီး သတိပေးစရာတစ်ခုက အဲသလို Capacitor ကို လဲနေတဲ့ အခိုင်းမှာ အထူးသတိပေးလိုတာက သို့၌ လက်နှင့် မျက်စီကို Capacitor Fluid တွေနှင့်မထိနိုက်မိပါစေနိုင်။

၄.၈ Dual BIOS အကြောင်း

ကဲ Dual BIOS အကြောင်းကိုလေ့လာကြရအောင်။ Motherboard ပေါ်မှာ BIOS နှစ်ခုပါရှိခြင်းကြောင့် ငါးကို Dual BIOS လို ပေါ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ Dual BIOS မှာ တစ်ခုကို Main BIOS လို ပေါ်ခြေားတစ်ခုကို Backup BIOS လို ပေါ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို BIOS နှစ်ခုထားရောလဲဆိုတော့ အကယ်၍များ BIOS ကို Virus ကိုက်သွားသည့်အခါတွင် Backup BIOS ကိုအသုံးပြုရန်နှင့် BIOS ကို Update လုပ်ရန်တွင်အကြောင်းအရာတစ်ခုတစ်ခုပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါက Backup BIOS မှာ Recover ပြန်လည်ရန်၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် BIOS နှင့်ပတ်သက်ပြီးဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာများကိုကူညီဖြေရှင်းနိုင်ရန်တို့အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာ

မှတ်ချက်။ မြန်မာစာဖြင့်ဖော်ပါတယ်။ သင်ခန်းစာ ငါ့၊ မှာ Dual BIOS ထို့မီ
ထားတဲ့အတွက်ကြော့လဲယ်၏ ကိုယ့်မှာလည်း မြန်မာစာဖြင့်ဖော်ပြုလိုက်တာပါ။ ဒါတော် Hotest
& Latest တော့ မဟုတ်ပါဘူး။

UNIT 5

Hard Disk

အခန်း (၅)

သိမ်းဆည်ရာ

ဒီ သင်ခန်းတဗျာ ကျွန်တော်တို့ Hard Disk အကြောင်းကို
လေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ Bus တွေ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်သလဲ
ပဲ့များ။ Hard Drive Failure ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတရားများကို
လည်းလေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

PART I Hardware Section

ကျွန်တော် ဒါ သင်ခန်းစာများ ကန္တိုးတပ်ပြချင်တဲ့အကြောင်းအရာကတော့ Hard Disk တစ်လုံးရဲ့ General Information တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းအရာတွေက စာဖတ်သူတို့ သိပြီးသားလည်းဖြစ်ချင် ဖြစ်မှုပါ။ သိသလိုလို မသိသလိုလိုလည်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် Hard Disk နှင့် ပတ်သက်ရင် စာဖတ်သူတွေကို တစ်ခုတစ်စည်းထဲပတ်ဝန်ဆောင်လို့ တပ်ပြလိုက်ပါတယ်။ နောက်ပြီး Serial ATA အကြောင်းကို လည်း ယနေ့ခေတ်မှာ သိသန့်တာဖြစ်တာကြောင့် ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက Hard Drive တွေ ဘယ်လိုပျက်တတ်သလဲဆိုတာကိုပါ စုစုည်းပြီးတစ်ပြပေးထားပါတယ်။ တတ်နိုင်သလောက် စာဖတ်သူ တွေလိုအပ်ပယ်ထင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကို ရွှေးချယ်တပ်ပြထားတာဖြစ်ပါတယ်။

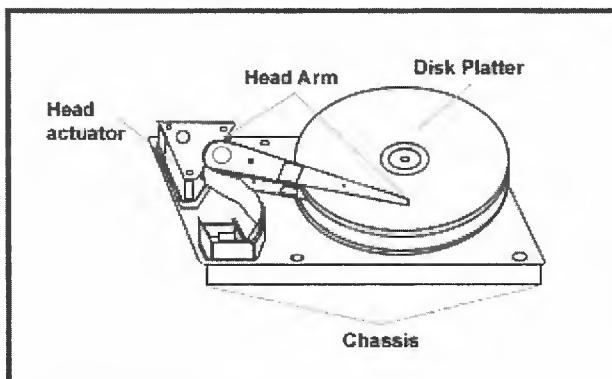
၅.၁ Hard Dirve အကြောင်း

ကျွန်တော်တို့ Hard Drive (Fixed Disk, Hard Disk) ကိုဘယ်လိုနားလည်ခဲ့ကြသလဲ။ Hard Disk Drive ဆိုတာ Non Volatile Disk Drive တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းအရာတွေကိုကိုယ်မဖျက်သူ မပျက်ဘူး။ တည်ပြတယ်လိုအမိန့်ပျိုးရပါတယ်။ (RAM က Volatile ဖြစ်တယ်။ ဒါးပိတ်လိုက်ရင် RAM ထဲကအကြောင်းအရာတွေပောက်သွားမယ်။ Hard Disk ကို RAM နှင့် ယုံးတွေပြီးပြောတဲ့အခါ Hard Disk က Volatile မဖြစ်ခြင်းကို Non Volatile လို့ခေါ်ပါတယ်။) Hard Disk Drive ကို Non Volatile Storage Device အုပ်စုထဲမှာ Primary Storage Device လို့ခေါ်ပါတယ်။ Hard Disk တဲ့ Data တွေကို သိမ်းဆည်းတဲ့အရာမှာ Data တွေကို Digitally Encoded လုပ်ပြီး (Magnetic Coded လုပ်ထားသော) သံလိုက်ရည်ထဲတိုင်ထားသော Platters များပေါ်တွင်သိမ်းဆည်းတာဖြစ်ပါတယ်။

Hard Disk Drive ကို အမိကအားဖြင့် အပိုင်းလေးပိုင်းဖွံ့စည်းထားပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့-

- (၁) Disk Platters
- (၂) Head Arm
- (၃) Chassis
- (၄) Head Actuator တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။

၅.၁

Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

တစ်ပြား သို့မဟုတ်
Platters တွေအောက်မှာ ရှိ
Motor) တွေနှင့်တည်ဆောက်
တကယ့်ကို High Quality
Drive အားဖြေတွေဟာ Spin
ကိုအသုံးပြခြင်းဖြင့် ပွုတ်တို့
စသည့် အကျိုးကျေးဇူးတွေ
Platter တွေအောက်က Pla

၅.၂

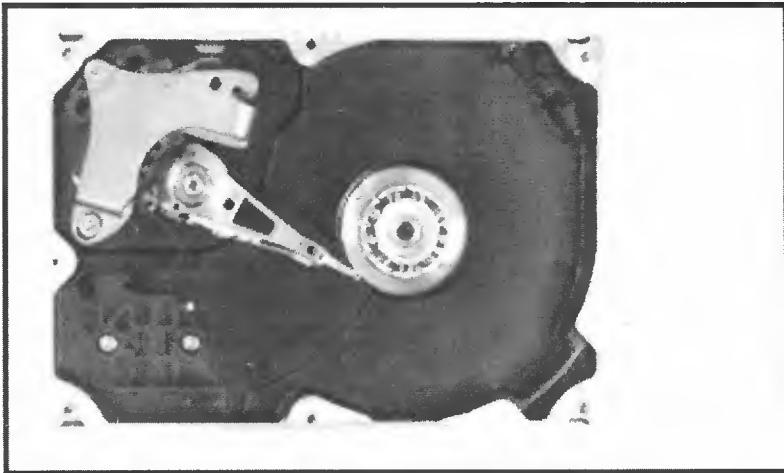
ဒီနေ့ခေတ်မှာ စာဖတ်
ပြီးဖြစ်တာကြောင့် အချို့သော
ဘဏ်မှာ ကျွန်တော်ပြောပြချင်
ဖြစ်ခေါ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အ^ဤ
Scope နှင့်လည်းကိုက်ညိုခေါ်

၅.၂ Platter Tech

Hard Drive တွေရဲ့
ကိုယ်တိုင်ကိုက Magnetic
အိမ်မဟုတ် Aluminium တို့များ
ကို အလွန်ပါးလွှာစွာသုတေသန

တစ်ပြား သို့မဟုတ် တစ်ပြားမကသော Platters တွေနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော Hard Disk တွေဟာ Platters တွေအောက်မှာ ငါး Platters တွေကိုအလွန်လျှပ်ဖြန်စွာလျည်ပေးနိုင်မယ့် Spindle (Platters Motor) တွေနှင့်တည်ဆောက်ထားကြပါတယ်။ ယင် Hard Disk တွေတုန်းကတော့ငါး Spindle တွေဟာ တကယ့်ကို High Quality ကောင်းလှတဲ့ Ball Bearing တွေကိုအသုံးပြုကြပြီး ယခုနောက်ပိုင်း Hard Drive အသစ်တွေဟာ Spindle အတွက် Fluid Bearing ကိုအသုံးပြုလာကြပါတယ်။ Fluid Bearing ကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ပွတ်တိုက်မှု Friction ဖြစ်မှုနည်းခြင်း၊ ဆူညံမှုကိုလျော့ကျခေါ်ခြင်း၊ ပိုမို့စိတ်ချရခေါ်ခြင်း သိည့် အကျိုးကျေးဇူးတွေကိုရရှိပါတယ်။ ပုံ ၅၂ မှာ Hard Disk ကို Platters ပြားတွေဖြုတ်ထားလို့ ငါး Platter တွေအောက်က Platter's Motor ကိုတွေ့ဗြိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၅၂

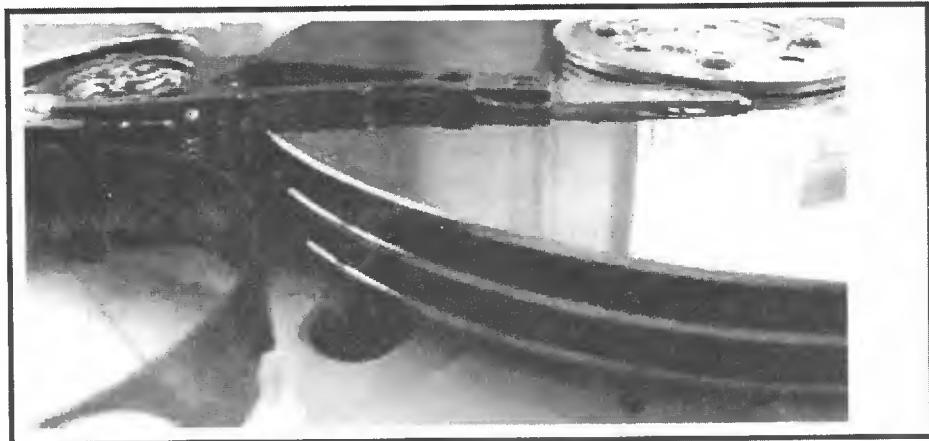
ဒီနေ့ခေတ်မှာ စာဖတ်သူတော်တော်များများဟာ Hard Drive နှင့် ပတ်သက်လို့ အတော်လေးသိထားပြီးဖြစ်တာကြောင့် အချို့သော Hard Drive အလုပ်လုပ်ပုံတွေကိုကျွန်တော်မပြောဘဲချုန်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီတအပ်မှာ ကျွန်တော်မပြောပြုချင်သောအကြောင်းအရာတွေဟာ စာဖတ်သူတွေအတွက် ဖုံးဖုံးလုပ်လည်း ဖြစ်ခေါ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး လိုအပ်တာလည်းဖြစ်ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအပြင် ဒီစာအုပ်ရဲ့ Beyond A+ ဆိတ် Scope နှင့်လည်းကိုက်ညီခေါ်ပါတယ်လေ။

၅၁. Platter Technology အကြောင်း

Hard Drive တွေရဲ့ Platter တွေဟာ Magnetic Code လုပ်ထားတယ်ဆိုပေမယ့် Platter တွေကိုယ်တိုင်ကိုက Magnetic နှင့်လုပ်ထားတာမဟုတ်ဘဲ Non Magnetic Material တွေဖြစ်တဲ့ Glass ဒါမ္မာဟုတ် Aluminium တို့နှင့်ပြုလုပ်ထားပြီး မျက်နှာပြင်များကို Magnetic Material (သံလိုက်ရည်) တွေကို အလွန်ပါးလွှာစွာသုတေသနများတွေဖြစ်ပါတယ်။ အရင်တုန်းက Hard Drive တွေကတော့ Iron 3

Oxide ကို ငှုံး Magnetic Material အဖြစ်အသုံးပြုပြီး ယခုနောက်လိုင်း Hard Disk တွေကတော့ Alloy ကို အခြေထားတဲ့ Cobalt ဆိုတဲ့ Material ကိုအသုံးပြုကြပါတယ်။

ပုံ ၅၃

၅၁ Head Crashes ဖြစ်ခြင်းဘဏ္ဍာဂါး

Hard Drive တွေရဲ့ Disk Platter တွေနဲ့ Read/Write တွေဟာ ပုံတွေမှာလည်းမြင်ရသလိုပေါ့ လျှန်စွာမှ နီးကပ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် ဒါ အလွန်ပါးလာပါတယ်ဆိုတဲ့ Disk Platters ပေါ်က Thin Magnetic Film ကို ပွတ်တိုက်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါကို Head Crash ဖြစ်တယ် လိုအပ်ပါတယ်။ Head Crash ဆိုတာ Head တဲ့ Platter မျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ တရာ်တိုက်ပွတ်သွားခြင်းကြောင့် Hard Disk Failure ဖြစ်သွားတာကိုဖော်တာပါ။

Head Crash တွေဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ -

- (၁) အသုံးပြုထားတဲ့ Electronic အပိုင်းက Failure ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
- (၂) ရုတ်တရက် လျှပ်စစ်ရိတ်အားဘက်က ပြတ်တောက်ခြင်း၊ မတည်မင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
- (၃) Physically အရကိုက Shock ဖြစ်သွားခြင်းကြောင့်
- (၄) Life Time အချိန်ကြာလာသည်နဲ့အမှု တိုက်စားလာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း
- (၅) ထုတ်လုပ်သူဖက်က အရည်အသွေးကျဆင်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

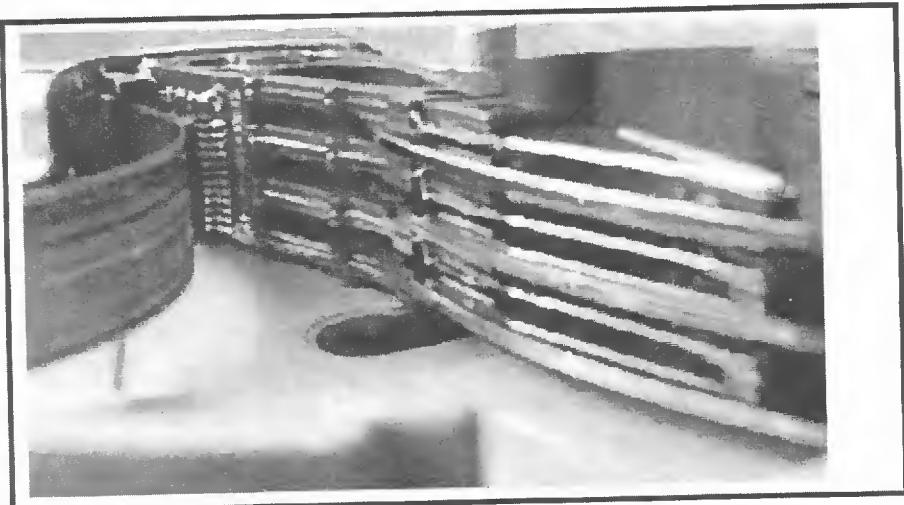
ဒါပေမယ့် Head Crash မှာမူ Minor Head Crash ဆိုတာရှိသေးသဗျာ။ သူက အသုံးတအားများလို့ အသုံးပြုခိုန်ကြာမြင့်လာလို့ အစန်မသင့်ရင် Head က Over Heat ဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီ Head ရဲ့ အပူချိန် Temperature Stabilize မဖြစ်မခြင်း Read Error တွေဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း ဒီအချက်အလက်တွေကြောင့် Head Crash မဖြစ်အောင် ထုတ်လုပ်သူတွေဖက်က

လည်းပြုလုပ်လာတာကြောင့် အချောက်ပိုင်းထွက်လာတဲ့ Hard Disk တွေမှာ ဒီလိုပြစ်ပျက်မှုတွေနည်းပါး လာဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်းပါပဲ ယနေ့ဆောင် Hard Disk တွေဟာ ရှစ်တရက် Power Down သွားရင်တောင် Head ကို Landing Zone မှာ Parking ထိုးလိုက်ကြပါတယ်။ Landing Zone ဆိုတာ Data တွေ သိမ်းဆည်ခြင်းမပြုတဲ့ အတွင်းအကျခွဲးစက်ပိုင်းရှိတဲ့နေရာပါ။ ငါးနေရာကို CSS - Contact Start/Stop Zone ဆိုလည်းသော်လည်း ရှစ်တရက် Power Down သွားရင်တောင် Head တွေဟာ Data Zone မှာ ရပ်တန်မသွားဘဲ Landing Zone မှာ Parking ထိုးခြင်းပြင် Data Lost ဖြစ်မှုကိုရှောင်ရားကြပါတယ်။

ပုံ ၅၅

၅၁ Serial ATA II (SATA II) အကြောင်း

Serial ATA (SATA) ဆိုတာ Bus တစ်မျိုးပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လို Bus လည်းဆိုတော့ Hard Disk မှ ဒီမှာမဟုတ် Hard Disk သို့ Data Transfer လုပ်တဲ့နေရာမှာအသုံးပြုတော်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ SATA မပေါ်ခင်တုန်းကတော့ ကျွန်ုတ်တို့ဟာ AT Attachment ဆိုတဲ့ Standard ATA ကိုအသုံးပြုခဲ့ကြပါတယ်။ အခုံ SATA ပေါ်လာတော့မှ ငါးကို SATA နှင့်လိုက်လျော့ညီတွေ့ဖြစ်အောင် PATA လို့ဖြောင်းသောကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။

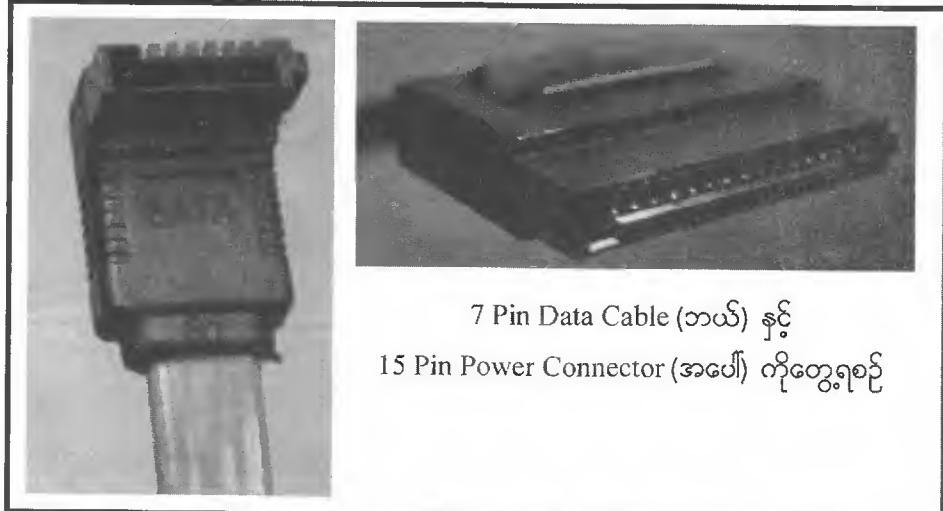
ဖုတ်ချက်။ ၂ တကယ်တော့ SATA ရော PATA ဒါ Integrated Drive Electronics (IDE) အပ်ရ ဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာက ဥပမာ SCSI တို့ဘာတို့ရှိသေးတောကလား။ ဘာဖြစ်လို့လို့ပြောရာလဆိုတော့ တော်တော်များများက PATA ကို IDE လို့ရည်ရွယ်ပြီးပြောပြီးတတ်ကျွဲ့န်းလိုပါ။ တကယ့်တော့ SATA ကလည်း IDE အပ်ရပဲ။

SATA ရဲ့ ကနိုး Transfer Rates ကတေသာ 1.5 Gigabits Per Second ဖြစ်ပါတယ်။ အခုံပြောပြခုံတာက SATA ရဲ့ နောက်စိုင်းဖြစ်ပေါ်တွေကိုပါ။

အဲဒီက SATA ဘဲ SATA ရုယ်လို့ ပေါ်ပေါ်မြှုံးချင်းမကြာခင်မှာဘဲ နောက်ထပ် ထူးကဲမှုတွေ၊ ပြုပြင်မှုတွေထပ်လုပ်ပါတော့တယ်။ အဲဒီကတော့ Data Transfer Rate ကိုတိုးမြှင့်လိုက်နိုင်တာပါပဲ။ ဘယ် လောက်ထိတိုးမြှင့်လိုက်သလဲဆိုတော့ နှစ်ဆုပါ။ ဒါကြောင့် SATA အသစ်တွေဟာ 3.0 Gigabits Per Second Data Transfer Rate ဖြစ်ပါတယ်။ င်းကို Serial ATA II (SATA II) လိုပေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအပြင် သူ၏ Data Transfer Rate ကိုရည်ညွှန်ပြီးတော့ SATA 3.0 or SATA/300 လိုလည်းကော်ပြုပါသေးတယ်။ င်း SATA II ဘဲ SATA တုန်းကလိုပဲ 8B/10B Encoding ကိုပဲ အသုံးပြုပါတယ်။

ဒီ သင်ဆန်းတာမှာ SATA ရဲ့ကောင်းမွန်မှုတွေ၊ နည်းပညာတွေကျန်တော်မဖော်ပြုတော့ပါဘူး။ ဘာလို့ လဲဆိုတော့ အရင်စာအုပ်မှာလည်းရေးပြီးသားဖြစ်နေလို့ပါ။ ဒါကြောင့် SATA II အကောင်းကိုပဲ အနည်းငယ် ဖော်ပြုပေးခဲ့ပါတယ်။

ပုံ ၅၅

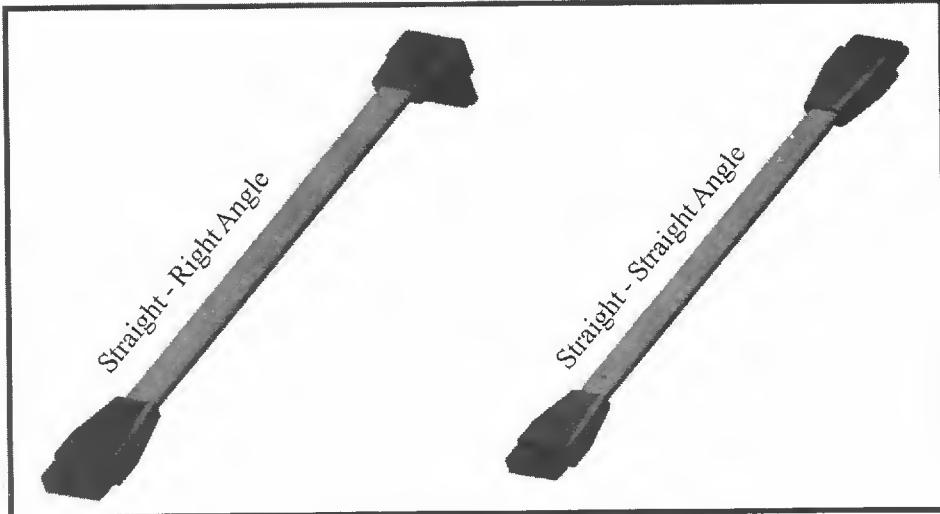

7 Pin Data Cable (ဘယ်) နှင့်

15 Pin Power Connector (အပေါ်) ကိုတွေ့ရစဉ်

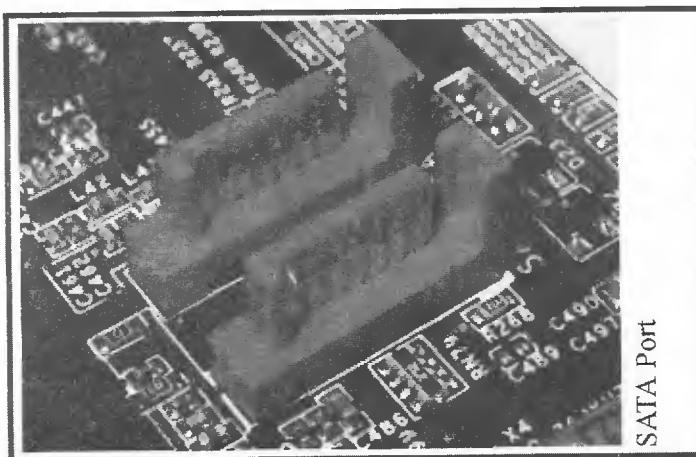
မှတ်ချက် ၁ || Serial ATA International Organization ဆိုတဲ့ SATA-IO က Data Transfer Rates ကို 6.0 Gigabits Per Second အထိရအောင် အလိုအပ်ရေးခွဲနေ့ဖြစ်ပါတယ်။ သို့အိုရိုအရ Data Transfer Rates ကို နှစ်ဆတ်စိုးဆိုတာဖြစ်နိုင်ပေမယ့် တကယ်တမ်းလက်တွေ အဲသလောက်အမြန် နှစ်းကို Hard Disk တွေက လိုက်နိုင်ပဲ့မလားဆိုတာကလည်းရှိသေးတယ်လေ။ နောက်ပြီး ဒီ 6.0 Gb/s Standard က Serial ATA Port တစ်ခုတည်းမှာ Drive တစ်ခုထက်မကတပ်ဆင်ခွင့်ရအောင်ပြုလုပ် မယလို့လည်း ဆိုပါသေးတယ်။

၅၆

SATA Power Connector မှာတ 15 Pins ရှိတယ်။ 3 Pins စီ တစ်ခုနှင့် အားလုံး ၉ ပင် ၃ ပုံ၊ 3.3V, 5V, 9V ဓာတ်ဖြင့် ပုံပိုးပေးကြတယ်။ ကျွန်တဲ့ Ground ပင် ကတေသ့ Ground တွေဖြစ်ကြတယ်။ Power Pin တစ်ခုစိုက် ပင် တစ်ပင် ဟာ Hot Plug အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

၅၇

၅၈

External SATA အခြေခြားစီးပွားရေး

External SATA ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ် နှစ်လယ်ဝိုင်းလောက်မှာ Standardized လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အထူးဖြင့်တော့ ဘယ်လို Cables၊ ဘယ်လို Connectors၊ External SATA Driver တွေအတွက်လိုအပ်တဲ့ Signal တွေကအခေါ်။ eSATA ရဲ့ Characteristics တွေတော့-

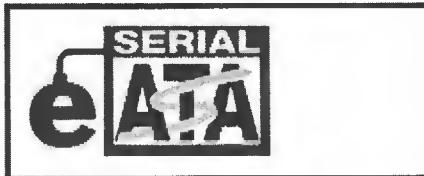
- External Disks တွေအတွက် SATA ရဲ့ Full Speed အတိုင်းသတ်မှတ်ခြင်း

- (j) Cable Length ကို ၂ မီတာအထိ သတ်မှတ်ထားခြင်း
- (က) Transmit Voltage ကို အနည်းဆုံး 400mV နှင့်အများဆုံး 500mV သို့လျော့ချခြင်း
- (၅) Receive Voltage ကို အနည်းဆုံး 240mV နှင့်အများဆုံး 500mV သို့လျော့ချခြင်း

အခုလောလောဆယ်များ PC အများစုံမှာတော့ eSATA Connector တွေမပါရှိကြသေးပါဘူး။ ဒါတော့ eSATA လိုချင်ရင် eSATA Host Bus Adapter တစ်ခြင်းဖြင့်ရှိနိုင်ပါတယ်။ Notebook တွေ အတွက်ကတော့ Express Card မှတဆင့် eSATA ကိုရှိနိုင်ပါတယ်။

eSATA က Power ကို မပံ့ပိုးပေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် Separate Power လိုအပ်ပါတယ်။

ပုံ ၅၈

eSATA နှင့် တစ်ခြားသော Bus တွေကိုနှိုင်းယူပြီးဖော်ပြုပေးထားပါတယ်။

	Actual Speed	Max. Cable length	Power Cable required?	Devices per Channel
eSATA	<1.2 Gbit/s	2 m	Yes	1 (5 with Multiplier)
SATA 300	2.4 Gbit/s	1 m	Yes	1 Per Line
PATA 133	1064 Mbit/s	46 cm	Yes	2
Fire Wire 800	786 Mbit/s	4.5 m; 16 cables can be daisy chained up to 72 m	No	63
USB 2.0	~375 Mbit/s	5 m	No	127
Ultra320 SCSI	2.56 Gbit/s	16 m	Yes	16

၅. ၆ Types of Hard Disk Failure အကြောင်း

Hard Disk ပုဂ္ဂနည်းရှင်ဘာဖြစ်မလဲ။

Hard Disk အသစ်ထပ်ဝယ်ရလို့ ပိုက်ဆံကုန်မှာပေါ့။ တကယ်တမ်းတော့ ပိုက်ဆံရှင် Hard Disk ဆိုတာပြန်ဝယ်လို့ရတယ်။ Hard Disk ထဲက ဆုံးသွားတဲ့ အချက်အလက်တွေက ပိုက်ဆံထက်ပို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဘယ်သူမဆိုလုပ်ပြီးသားအလုပ်ကိုပြန်မလုပ်ချင်တတ်ကြပါဘူး။ ကဲ ဒီတော့ Hard Disk တွေ ဘယ်လိုပျက်တတ်သလဲဆိုတာကိုလေ့လာကြည့်ရအောင်။ ဒါမှ ကိုယ်က သတိထားလို့ရမယ်။

Hard Disk တွေဟာ အောက်ပါ အချက်လေးချက်ထဲက တစ်ချက်ချက်ကြောင့်ပျက်စီးနိုင်ပါတယ်။

- (a) Firmware တစ်ပိုင်းတစ်ဝယ်ခြင်းနှင့် လုံးဝပျက်ခြင်း
- (j) Electronic ပိုင်းက Failure ဖြစ်ခြင်း
- (r) Mechanical ပိုင်းက Failure ဖြစ်ခြင်း
- (d) Logical ပိုင်းက Failure ဖြစ်ခြင်း စသည်တူဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒီနေ့ရာမှာ ကျွန်တော်ဟာ Data Lost ဖြစ်တာကို အမိန်ထားပြောချင်တာကြောင့် အချက် (d) ချက်မှာ Logical Failure ကိုပါထည့်သွင်းဖော်ပြထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Hard Disk တစ်လုံး လုံးဝသုံးမရလို့ ပျက်သွားတာမျိုးရော့ Bad Sector ဖြစ်လို့ Data Lost ဖြစ်တဲ့အကြောင်းကိုရော အားလုံး ပေါ်ပြီး Hard Disk Failure ဖြစ်ခြင်းလိုပဲခေါင်းစဉ်တတ်ထားပါတယ်။

ကောင်းပြီး ဒီအချက် င့် ချက်ထဲက တစ်မိုးမိုးကြောင့် Hard Disk တွေဟာ Failure ဖြစ်တတ်သလို အားလုံးပေါ်ပြီးတော့လည်းဖြစ်တတ်ပါတယ်။

Firmware ပုဂ္ဂန္တီးနှင့် ပုဂ္ဂန္တရှုံးအကြောင်း

Hard Disk ရဲ့ Firmware ဆိုတာဘာပါလဲ။ ကျွန်ပူးတာကနေ Hard Disk ကိုဆက်သွယ်ဆက်ဆံ တဲ့နေ့ရာမှာ မှန်ကန်စွာ ဆက်သွယ်ဆက်ဆံနိုင်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ Information တွေ သိမ်းထားတဲ့နေ့ရာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အကယ်၍ပျော်နေသူ Hard Disk ရဲ့ Firmware ကပျက်သွားခဲ့ရင် တစ်ပိုင်းတစ်ဝယ်ပဲဖြစ်ပါ။ အကုန်လုံး ပဲဖြစ်ပြီးပဲ ဒီဆို ကွန်ပူးတာကနေ Hard Disk ကို ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရာမှာ မှန်ကန်စွာ ဆက်သွယ်ဆက်ဆံ မပြုနိုင်တော့ဘူး။

ဘုတ်ပါပြီး ဒါဆို Hard Disk ရဲ့ Firmware က ဘာကြောင့်ပျက်ရတာလဲ။

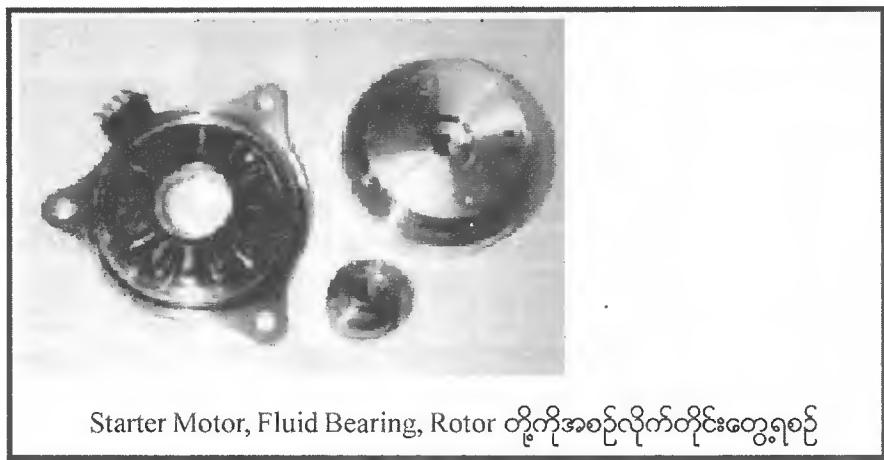
ကျွန်တော့ ဒီသင်ခန်းစာရဲ့ ရွှေမှာတုန်းကပြောခဲ့တယ်။ အရင်တုန်းက Hard Disk တွေက တကယ့်ကိုကောင်းမွန်လှုတဲ့ Ball Bearing ကို Spindle အတွက်အသုံးပြုတယ်ဆိုပေမယ့် ယခုနောက်ပိုင်း Hard Disk တွေဟာ Spindle ကို Fluid Bearing အသုံးပြုပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီ Spindle အတွက် Fluid Bearing နည်းပညာကိုအသုံးပြုထားခြင်းဟာ Firmware ပုဂ္ဂန်ချောင်း၊ အမိတ်အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကဲ ဒီ Fluid Bearing အကြောင်းကိုအနည်းငယ်လောက်ဆက်လျေလာရအောင်။

ဒီ Fluid Bearing ဟာ ယနေ့စောင် Hard Disk ထုတ်လုပ်သူအများစုက Spindle အဖြစ်အသုံးပြုတာဟာ ယခင် Hard Disk အလောင်းတွေတုန်းက အသုံးပြုခဲ့တဲ့ Ball Bearing ထက်ဘာတွေပိုကောင်းလိုလဲဆိုတော့ – (a) Ball Bearing ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ Shock Resistant ကိုပေးနိုင်တယ်။ (b) အသံမကျယ်ဘူး။ ဆူလှုနည်းတယ်။

ဒီပေါ်မယ့် Fluid Bearing မှာတစ်ခုရှိတာက Hard Drive က စစ်ဆေးလိုက်ခြင်းမှာ ဒီ Motor အလိတ်အပိုင်းတွေက အေးနေတယ်ဗျာ။ ဒီတော့ ဒီ Bearing အတွင်းမှာရှိတဲ့ Fluid က Hard Drive ကိုအကောင်းဆုံး Performance မျိုးရအောင် လိုအပ်တဲ့ ဥပမာ (စောင်းကပ်) အခြေအနေမျိုးရောက်ဖို့အချင်းယူရသေးတယ်။ ဒါကို Warm Up လုပ်နေတဲ့အချိန်လို့ပေါ်ပါတယ်။

ပုံ ၅-၉

Starter Motor, Fluid Bearing, Rotor တို့ကိုအစဉ်လိုက်တိုင်းတွေ့ရည်

အဲဒဲ့ Warm Up လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ အဲဒဲ့အချိန်လေးမှာပဲပေါ်နော် – Hard Drive ရဲ့ Platters တွေတာ အောင်လိုက်တုန်ခဲ့ပဲ Vertical Vibration ဖြစ်နေတယ်ဗျာ။ အဲဒဲ့အချက်ဟာ Read/Write Errors တွေဖြစ်ပေါ်တော်ယူလောက်တဲ့ Hard Drive တွေ Fail ဖြစ်ခြင်းတွေထက် အချက်တစ်ချက်ဖြစ်တယ်ပေါ့ဗျာ။

ဒီ အကြောင်းအရာက နိုင်ငံတကာဟာ Hard Drive Failure ဖြစ်ရင် Recover လုပ်ပေးနေတဲ့ နာမည်ကော်အဲ့အစဉ်းတစ်ခုရဲ့အတွေ့အကြောင်းတွေအားကြံ့ဖြစ်ပါတယ်။

ဒဲကလည်း အမြဲတစ်းဖြစ်နေတယ်လို့ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီပေါ်မယ့် ဒီ အောင်လိုက်တုန်ခဲ့ပဲ အချက်ကြောင့် Hard Drive တွေရဲ့ Firmware တွေနဲ့ Service Area တွေပျက်စီးရတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ Vertical Vibration ဟာ Disks ရဲ့ အပြင်ဘက်ဆုံး Area မှာအများဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒဲ့

Area ကာလည်း Hard Disk ဂဲ Service Track ရှိတဲ့နေရာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ Service Track ဆိုတာ ကလည်း Hard Disk ပုံပေါ်နေတဲ့အခါန် စက်ဝွေ့ခြင်း စဖတ်ရတာမျိုးဆိုတော့ Service Track မှာရှိတဲ့အကြောင်းအရာ (Firmware) တွေ တမ်းပြည်းမြည်း Lost ဖြစ်လာတာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပြီး ဘာတွေဖြစ်လာတတ်သေးသေလဲဆိုတော့ -

(c) ဒီတော့ Service Track ဖတ်လိုပေါ်ရရင် Read/Write Head ဟာဆူဝင်းတိုးတစ်လျှောက် ဂတ်ဂတ် ပြည်အောင်ဖတ်နေလိမ့်မယ်။ ပြီးရင် မဖတ်တော့ဘဲ Parking သွားထိုးလိမ့်မယ်။

(j) Read/Write Head နာပါတဲ့အဓိကတဲ့အပိုင်းထဲက (ထောက်တို့) သဘောမျိုးအဓိကတဲ့အပိုင်းက ကျွေးလာတတ်တယ်။

(k) အဲ့သလို ကျွေးလာတတ်ရင် နောက်တစ်ခါ မှာ Head ဟာ မျက်နှာပြိုမှာ ပွုတ်တိုက်သွားတတ်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ ဒီလိုပျက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။

ဟူတ်ကဲ့ မိတ်မရှိပါနဲ့ ဒါက ပျက်ရှိပျက်ခုပုံတွေထဲက သဘောတစ်ခုပါ။ အခါန်ကြာလာရရှိဖြစ်လာတတ်တယ်။ ဒါကို Hard Disk ထုတ်လုပ်သူတွေကမသိဘူးလားဆိုတော့ အခုက္ခန်းတော်ပြောသွားတာက Hard Disk ကို Repair လုပ်တဲ့သူဖောက်က အမြှေတွေဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ဒါက ဖြစ်တတ်တာကိုပြောတယ်။ အမြှေလိုကြောင့်ဒီလိုဖြစ်ရတယ်လို့ပြောလို့မရပါ။ ဒီသင်ခန်းတဗ္ဗာကျွန်းတော်ပြောချင်တာက Hard Disk တွေ ဘယ်လိုပျက်တတ်သလဲဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍ပျက်ခဲ့ရင်တော့ Hard Disk ကို အသစ်လဲဖို့ Data ကို Recovery ပြန်လည်ဖို့ Data Recovery သီးခြားလုပ်တဲ့ဆိုင်ကိုဖို့ပြုပါတယ်။

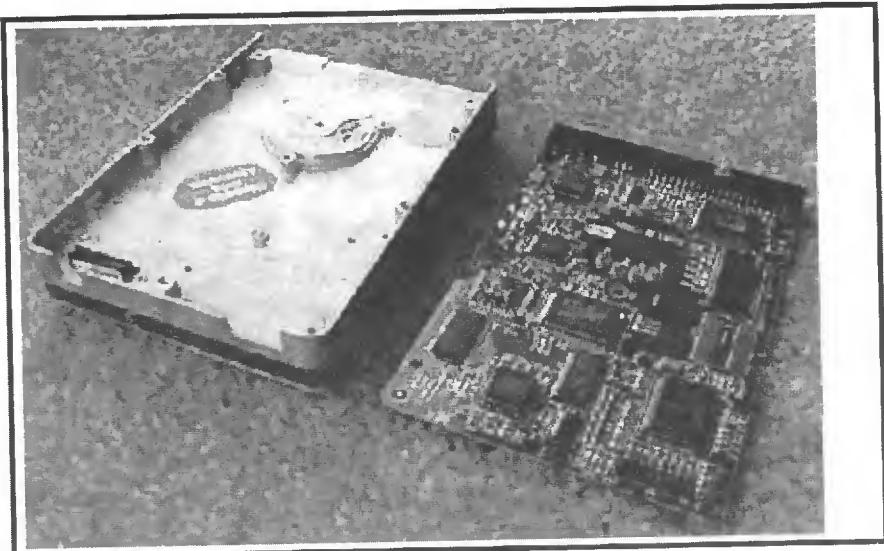
Electronic လျှပ်စီးနှင့် လျှပ်စီးအကြောင်း

Hard Disk ရဲ့ Electronic အပိုင်းဆိုတာဘာပါလဲ။ Hard Disk ရဲ့ အောက်ပေါက်က Circuit Board လေးပဲဖြစ်ပါတယ်။ အခုတ်ပြန်တဲ့ Hard Disk ရဲ့ Electronic ပိုင်း Fail ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အဲ့ဒီ Circuit Board ထိနိုက်သွားတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရသလဲဆိုရင်တော့ ရှုံးပါတယ်။ အခြားမရှိပါဘူး။ Power ကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ Voltage မတည်ပြုတဲ့အခါတွေမှာ၊ Voltage ဆောင့်တက်တဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ဘယ်လိုမျိုးပဲဖြစ်ပါစေ Electrical နှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ပဲဖြစ်တတ်တာဖြစ်ပါတယ်။

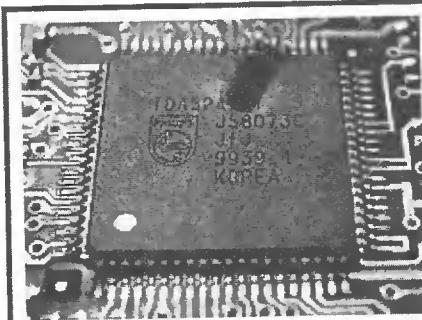
ဒါမျိုးကတော့ များသောအားဖြင့် Circuit Board မှာ Physically ထိနိုက်သွားတာကိုမြင်တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်းတော်ဒီလိုမျိုးပဲဖြစ်သွားဖူးတဲ့ Hard Disk တွေကိုတော်တော်လေးတွေဖူးပါတယ်။ ဒါပေါ်ယုံ ကောင်းတဲ့အချက်က Circuit Board ကို ပြောလဲလိုက်လို့တော့ရှုံးပါတယ်။ Data တော့ မဆုံးဘူးပေါ့။

ဒါပေါ်ယုံ သတိထားရမယ့်အချက်တွေတွေရှိတယ်။ ဒါအကြောင်းကိုတော့ နောက်ဘာက်သင်ခန်းဘာ မှာပြောမြှုပ်ထားပါတယ်။ လုပ်တွေမှားသွားရင် အထဲက Data မဲ့ Lost ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ပုံ ၅.၁၀

ပုံ ၅.၁၁

Hard Drive Circuit Board

ထိခိုက်နေပုံ

Mechanical ပိုင်းချက်ခြင်းနှင့် အဗေသ်ခြင်းအကြောင်း

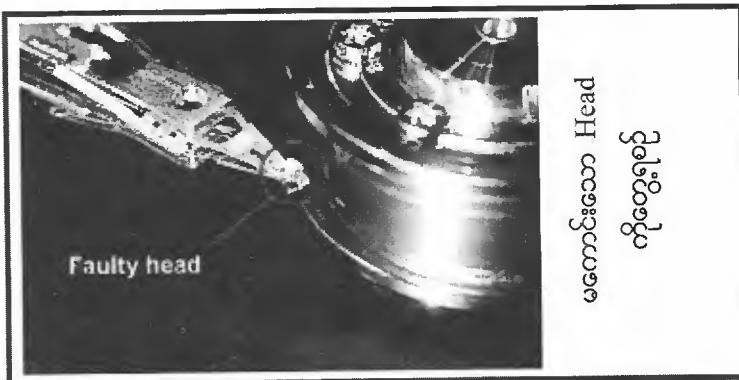
အင်း ပြောရရင်တော့ Mechanical ပိုင်းချက်တာက Electrical ပိုင်းချက်တာထက် ပိုမီးတယ်ဖူး။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Hard Disk ပျက်ပြီဆိုကတည်းက Hard Disk တစ်လုံးထပ်ဝယ်ရမှာကဝယ်ရမှာပဲဖူး။ အခုအမိကထားပြောနေတာက Data တွေပြန်ရမို့အတွက်ပြောနေတာ။ ဒါတော့ Mechanical ပိုင်းချက်တာက Hard Disk မှာ Electronic ပိုင်းချက်တာထက် Data ပြန်ရမို့သိပ်မလွယ်ဘူးဖူး။ နောက်ပြီး Mechanical ပိုင်းချက်တာက ပျက်ပြီဆိုတာနဲ့ချက်ချင်းသိမှာဖူး။ ချက်ချင်းမသိရင် ကြာလေ Data တွေ့ပါ Lost ဖြစ်နိုင်လေပဲ။

Hard Disk တွေရဲ့ Mechanical ပိုင်းချက်တယ်ဆိုတာက အမိုးမိုးဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် Motor ပျက်သွားတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ Read Write Head တွေပျက်သွားတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ အများဆုံးဖြစ်ကြတာကတော့ Head Crash ဖြစ်တယ်ဆိုတာကလည်း Head ကြီးက Hard Disk ရဲ့ချက်နှာပြင်ပေါ်မှာ တစ်ချက်ကလေးသွားထိတာလည်းဖြစ်နိုင်သလို တောက်လျှောက် တစ်ရွက်တိုက် ဆွဲချွားတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။

ပြစ်ရတဲ့အကြောင်းအရှင်းတွေကတော့ -

- (က) Shock ဖြစ်၍သောလည်းကောင်း
- (ဂ) ကွန်ပူးတာအရွှေအပြောင်း၌ အခန်းမသင့်၍သောလည်းကောင်း
- (ဃ) Static Charge (Electricity) ကြောင့်သောလည်းကောင်း
- (င) Power မတည်ပြုမှုကြောင့်သောလည်းကောင်း
- (၅) Read Write Head ကိုကျွော်ယွှေ့လာသောကြောင့်သောလည်းကောင်း ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။

ပုံ ၃၁၂

အဲသလိုဖြစ်ရင် ဖော်ပြုမယ့်လက္ခဏာကတော့ ကတောက် ကတောက်ဆိုပြီးအသံတွေမြည်လာတတ်ပါတယ်။ အကယ်၍သွင်ဟာ Hard Disk ထဲက Data တွေအတွက်အရေးတော်း ဒီးရိုပ်ပုံပန်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ကွန်ပူးတာကို ဆက်လက်မသုံးသင့်တော့ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ပြဿနာဟာပိုပြီးကိုထွားလာပြီး Data Recovery ပြန်လုပ်လိုမရတော့မူစိုးလိုပါ။ ဒီတော့ သင်ဟာ Hard Disk ကိုသိုးခြား Recovery လုပ်ပေးတဲ့ ဌာနကိုပြေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲခြားတွေဟာ မှားဖျက်မိလိုက်လိုပျောက်သွားတဲ့ Data တွေကိုပဲ Recovery လုပ်ပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲသလို Mechanical စိုး၊ Electronic စိုးပျက်သွားလို့ မပျက်သေးတဲ့ Hard Disk ရဲ့ Surface ပေါ်က Data တွေကိုပါ Recovery လုပ်ပေးကြပါတယ်။

ဒီဇန်ရာမှ ကိုဇ်ဇူလိုင်းရေ စင်ဗျားစာအုပ်ကိုဖတ်တာ ကိုယ်တိုင်လုပ်ချင်လိုပြီးတော့မပြောပါနဲ့။ ကွန်တော် ဒီဇန်ရာမှ ဖြစ်တတ်တဲ့သောော်နဲ့ ပို့ဆိုးမသွားအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာကိုပဲ ပြောမှ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ဒီအလုပ်တွေကအမောင်းကို အနေရယ်မှားလျှော်ပါတယ်။ ကျမ်းကျင်တဲ့သူဆိုကို အပ်လိုက်တာအကောင်းဆုံးပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေါ်မယ့် ဒီစာအုပ်ကို ဒီလောက်ထိဖတ်လိုက်ရလို လူကြီးမင်းတို့ အတွက်အကျိုးမရှိဘူးဆိုတာတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် Hard Disk Failure ကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ဖို့ထက် ဘယ်လို Failure ဖြစ်တတ်တယ်ဆိုတာကိုပဲဆိုဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ကွန်တော်ကိုယ်တိုင် Hard Disk ကိုအဖုံးကြီးဖွံ့ဖြိုး ဆောင်ရွက်ပြုတယ်။ အောင်မြင်သွားတာလည်းရှိတယ်။ မအောင်မြင်တာလည်းရှိတယ်။ စိတ်ရှည် နို့လည်းလိုအပ်တယ်။ Tools တွေလည်း အစုံရှိဖို့လိုအပ်တယ်။ ကွန်တော်က ဒီအကြောင်းကို လမ်းစဖော်ပေး

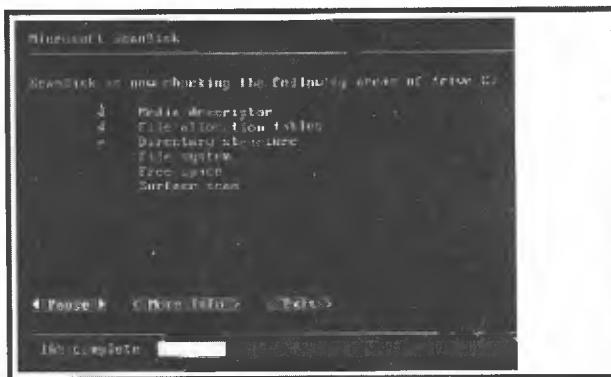
လိုက်ရင် စာဖတ်သူလူတိုးမင်းတို့ စမ်းတော့မယ်ဆိုတာကျွန်တော်သိတယ်။ အဲဒီအခါ မပြည့်မစုံတဲ့ အတွေ့အကြံနဲ့ မပြည့်မစုံတဲ့ Tools တွေနဲ့စိုးသပ်တဲ့အခါ အခြေအနေတွေပို့ဆိုးသွားမှာစိုးလိုပြုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်စာရေးရင် ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲကြံ့ဖူး ကြံ့ဖူး စာဖတ်သူတွေကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေမယ့် အဖြစ်အပျက်တွေကို မပြောပြတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကြံ့ဖူးတို့ငါတော်လည်း စာဖတ်သူတွေကို ပြန်ပေးစမ်းသင့်မစမ်းသင့် ငါးစားရတယ်ပဲ့များ။

Logical ဖိုင်းပျက်ခြောင်းနှင့် ပျက်ရခြောင်းအကြောင်း

Logical ပိုင်းပျက်တယ်ဆိုတာ Hard Disk ကကောင်းနေပြီး အထက် Data File တွေပြန်ခေါ်လို မရတော့တဲ့ပျက်ခြောင်းပျိုးရှိပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပြုသာက ခန်ဗြော့တဲ့ ပြာသာတွေထက် ပိုလွယ်လိုပ့် မယ်လိုတော့ပြောလိုမဲ့ရဘူး။ တိမ်မယောင်နဲ့ နက်နေတတ်တယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် အလွယ်ကူးဆုံးအခြေအနေ ကနေအက်ခဲဆုံးအခြေအနေထိ ပြုသာက ကျယ်ပြန်တတ်တယ်။ ဥပမာ မိုင်တွေ Frag ဖြစ်တာများပြီး ဖွင့်လိုမဲရတော့တာပျိုး၊ Directory Structure Error ဖြစ်ပြီးဖတ်မရတာပျိုး စသဖြင့်ပဲ့များ။ ဒါပေမယ့် Data ကိုအရေးမကြီးတဲ့သူတွေအတွက်ကတော့ ပြုသာမရပါဘူး။ Hard Disk ကို Partition ပိုင်း Format ချုပြုပြန်ဆုံးလိုရတာပဲ။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Hard Disk ဘက်က Physically ပျက်တာများမဟုတ်တာ။ ဒီလိုအခြေအနေပျိုးမှာ Hard Disk ပေါ်က Data တွေပြန်ရှိ Recovery Software တွေအများကြီးဝယ်ပြီး အသုံးပြုလိုရနေတာပဲ။

ပုံ ၅.၃၃

ဒါပေမယ့် သတိထားရှုမှာကမလုပ်တတ်ရင် Data တွေကို Recovery ပြန်လုပ်လို့ရနေတဲ့ အခြေအနေကနေ လုပ်လိုမဲရတော့တဲ့ အခြေအနေပျိုးဖြစ်သွားတတ်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဒီလိုအခြေအနေပျိုးဖြစ်လာရင် အမြှေတမ်း Scandisk Run ခြင်း၊ Chkdsk Run ခြင်းတို့ဟာ မှန်တယ်လိုတရားသေပြောလို မရပါဘူး။ အဲဒီကိုတော့ အထူးသတိထားစေချင်ပါတယ်။

၅၁၇ Hard Disk PCB ကိုလေ့လျှပ်စီမံခြင်း

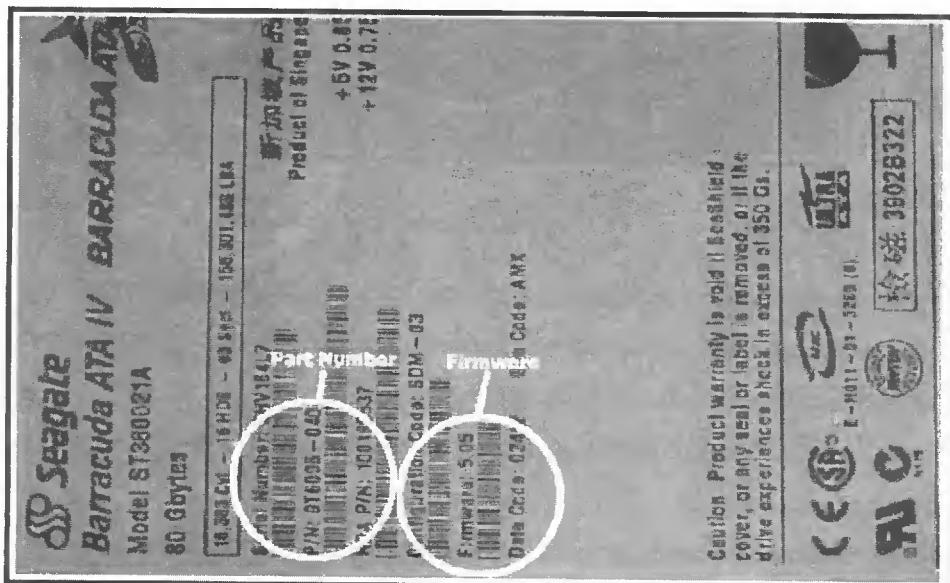
Hard Disk ရဲ Circuit Board (PCB) တွေကိုလဲလျှပ်တဲ့အခါ ဘာတွေကိုရရှိကြရမယ်ဆိုတာလေး တွေကိုအချေပြန်သွားပဲမယ်။ ဒါကလည်း အပြင်မှာ ဒါမျိုးတွေလုပ်တတ်ကြလို့ ပြောပြတာပြစ်ပါတယ်။ လုပ်တဲ့ အခါမှာ အန္တရုယ်က်င်းအောင်တော့ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ အခါ တင်ပြမယ့် အကြောင်းအရာကို Seagate Hard Disk နှင့် နမူနာတင်ပြပေးထားပါတယ်။

အချေပြောမယ့်အကြောင်းအရာက သတိထားရမယ့်၊ ကြည့်ရမယ့်အချက်ကိုပဲ ပြောမှာဖြစ်ပါတယ်။ အပြင်မှာ တော်တော်များသိထားကြတာက PCB ကိုဖြေစ်ဆောင် အားလုံးတူရမယ်ဆိုတာကိုပဲသိထားကြတာပါ။ ဒါတော့ နည်း၊ နည်း၊ နှစ်ပါတယ်။ ပထမနည်းက -

(c) အပေါ်ရှုက်နာပြင်ကိုကြည့်ရတာပါ။

(j) Part Number ကို စစ်ဆေးပါ။ PCB ကိုဖြေစ်လဲမယ့် Hard Disk က Part Number နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သွားလို့ PCB လာတက်ခြင်းခံရမယ့် Hard Disk ရဲ Part Number တူရမယ်။ တ ဒါဆို ဟိုဖက်က Hard Disk ရဲ PCB ကမရှိတော့ အဲဒို့ Hard Disk က ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ဒါကတော့ သူက Surface ပျက် နေတဲ့ အနေအထားမှာရှိနေရမယ်။ ဆိုလိုတာက တစ်လုံးက Surface ပျက်နေမယ်။ သို့သော် PCB ကောင်းတယ်။ တစ်ဖက် Hard Disk က Surface ကောင်းမယ်။ PCB ပျက်နေတယ်။ ဒါတော့ Surface ကောင်းတဲ့ Hard Disk ပြန် အလုပ်လုပ်စေစွဲ Surface မကောင်းတဲ့ Hard Disk ဆိုတဲ့ PCB ကိုယူလိုက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူတိနှစ်ခုရဲ့ Part Number တူရမယ်။

ပုံ ၅၁၆

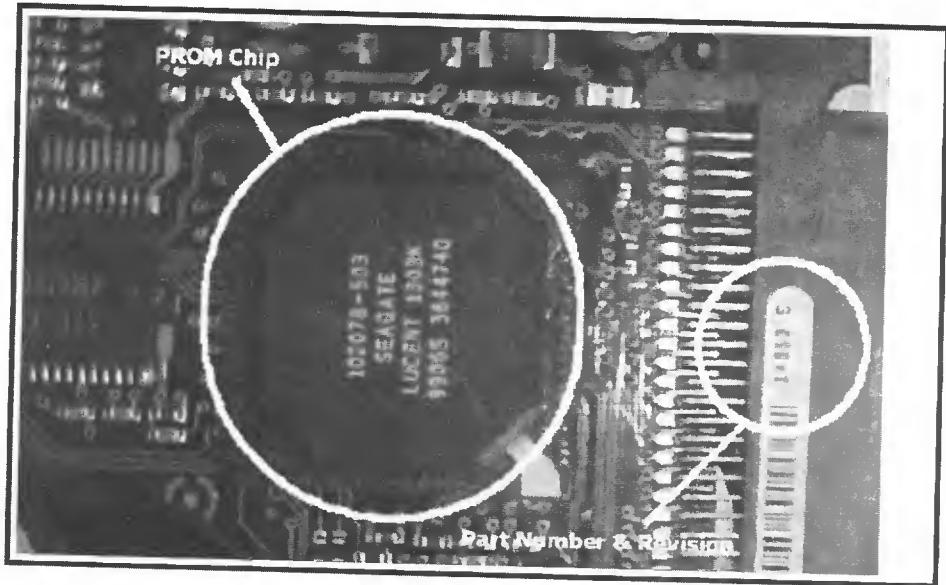
(p) နောက်တစ်ခုက Firmware တူရမယ်။

ဒုတိယနည်းကတော့ -

(c) ဒီတစ်ခါ PCB ဖက်ကိုကြည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(j) PCB ဖက်မှာ PROM (Programmable Read Only Memory) ဆိုတာရှိပါတယ်။ အဲဒီ Chip ရဲ့အပေါ်မှာ PROM Code ရှိပါတယ်။ အဲဒီ Code ဟာ (-) ခံထားပြီး အပိုင်းဆုံးလိုင်းရှိပါတယ်။ ဥပုဇွန် ~~xxxxxxxx-xxx~~ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောချင်တာက (-) နောက်ပိုင်းမှာ ဝက်နှုန်း ၃ လုံး ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ဝက်နှုန်း ၃ လုံးဟာ 501, 502, 503 စသည်တစ်ခုခုဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် အဲဒီ ~~xxxxxxxx-xxx~~ ဟာ PROM Code ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကို တူမတူ စစ်ဆေးပေးပါ။

ပုံ ၅-၁၅

(q) နောက်တစ်ခုက အဲဒီ PCB ရဲ့ Part Number ကိုလည်းစစ်ပေးပါ။

ဒီတော့ ဒီကိုခွာက လွယ်မယောင်နဲ့ ခက်တယ်ဗျာ။ တစ်ခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့် Hard Disk နှင့် တူတဲ့ အပျက်တစ်လုံးကို တွေ့တွေ့ဆိုင်တွေ့ဖို့ကိုတာပါ။ ဒီတော့ ပြုပြင်တဲ့ဆိုင်များမှ ဒီ အပျက်ဆိုတာ ရှိမယ်။ ဒီ ပြင်ဆိုင်ကိုဘယ်လိုပေသို့ စို့ဖို့က ရာခိုင်နှုန်းများပါတယ်။

ကိုယ့်ဘာဘာကို လုပ်တတ်မယ်ဆိုရင်တောင် ဒီ ကိုယ့် Hard Disk နှင့် လုံးဝတူညီတဲ့ အပျက်ကို လိုက်ရာရှိးမှာဖြစ်ပါတယ်။

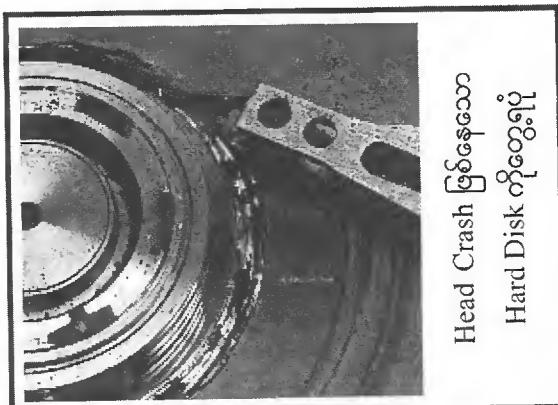
ဒီ အပေါက နှစ်နည်းမှာ တစ်ခုသိထားရမှာက Model Number ကိုစစ်ဖို့မလေ့ရှိနော်။

၅.၈ ဘာကြောင့် Hard Disk ကအဆုံးတွေဖြည့်နေတာပေါ်

Hard Disk ထဲကနေ ကတောက် ကတောက် ချိမြီး တစ်စက္ကနှစ်ခြားပြီးထွေကိုနေမယ်။ နောက်ပြီး ကွန်ပျူတာက Hard Disk ကိုမတွေ့တော့ဘူး။ ဘယ်လို Errors တွေပေးမလဲဆိုတော့ - Hard Disk Not Found တို့ Primary Hard Disk Failure တို့ သာဖြင့်ပေးနေမယ်။

ဘာကြောင့် အသံပြည့်နေတာလဲဆိုတော့ - အားလုံးသိမြီးကြတဲ့အတိုင်းပဲ Head ရဲ့ လက်မောင်းတံ့က Platter လည်နေတဲ့အချင်းမှာ Data တွေ Read/Write လုပ်စိုးဝင်ရှိတဲ့တော်လျောက်ပြေးနေမယ်။ ဒီအချင်းမှာ ဒီလိုအသံပြည့်တယ်ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်တယ်ပြစ်တတ်တာက Read Write Head က မကောင်းတော့တာ။ ဖတ်လို့ မရတော့တဲ့အပြင် ငါး Head Arm က အွန်းတစ်ဖက်က အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို သွားရှုက်မိနေတာကြောင့် ကတောက် ကတောက် နှင့်အသံပြည့်နေတာပါ။

ပုံ ၅.၁၆

ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်ရတာလဲဆိုတော့ - ဒဲ Mechanical ပိုင်းပျက်တာပါ။ ကွန်ပျူတာအရွှေအပြောင်း တွော ထိနိုက်မိတာမျိုးလည်းဖြစ်တတ်တယ်။ ချုပြောရရင်တော့ ဒီအသံကြားရင် Mechanical ပိုင်းက အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုပျက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို အဖြစ်မျိုးဟာ Desktop တွင်သာမက Laptop တွင်လည်း ဒီပုံစံအတိုင်းဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီကို ကျွန်တော့ ကိုယ်တွေ့ကြပူးပါတယ်။ ခကာကာပဲပေါ့။ ဖြစ်တာက ကျွန်တော်တို့သင်တန်းမှာပါ။ သင်တန်းစက်ဆိုတော့လည်းအပျက်များတာပေါ့။ မီးအားနှစ်လည်းဆိုင်တယ်ပဲ။ နောက်ပြီးပူလာတာနှစ်လည်းဆိုင်တယ်။ ဒဲပေးမယ့် သင်တန်းမှာ အဲသလိုကြုံရင် ကွန်ပျူတာကို ခဏာပိတ်ထားလိုက်တယ်။ တစ်အောင့်နှင့်ပြန်ဖွံ့ဗိုင်းရင် သူမဟုတ်တော့သလိုပဲ။ ကောင်းနေပြန်ရော့၊ တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့ပဲ။ ကြာရင် Head Crash တွေ့ဘာတွေ ဖြစ်သွားနိုင်တာပေါ့။ သင်တန်းဆိုတော့ Data ကလည်းအရေးမကြီးဘူး မဟုတ်လား။ ပျက်တိုင်းလည်း အသစ်လဲစိုးဆိုတာ မလွှာယ်ဘူးလော့။ ဒီတော့ အသာလေးထားလိုက်တယ်။ ပြီးရင် ပြန်သုံးလို့ရှုဘွားတယ်။

တန်ဖိုးရှိတဲ့အချက်အလက်တွေသိမ်းထားတဲ့ Hard Disk ဆိုရင်တော့ အဲသည်လိုမလုပ်ပါနှင့်။

ဆက်သုံးနေရင် Head Crash ဖြစ်ပြီး Data Lost ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် Backup လုပ်ထားပါ။ စစ်ပြစ်ချင်းအခြေအနေမှာ Data Recovery ပြန်လုပ်လိုဂုဏ်ဆိုပေမယ့် မျှေးသုံးနေရင်းနဲ့ လုံးဝ သုံးမရတော့တဲ့အခြေအနေပြစ်သွားတတ်တယ်။

၅.၉ ဘာကြောင့် Bad Sector တွေဖြစ်ရသ

Hard Disk မျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ ဖတ်ရှုမရတော့သော ရေးယာများကို Bad Sector ဟုခေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် Bad Sectors တွေဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ -

- Hard Disk ကိုယ်တိုင်ကိုက အချိန်ကြာလာလိုလည်းဖြစ်လာတတ်တယ်။
- Hard Disk အပူချိန်မြင့်တတ်လာလိုလည်းဖြစ်တတ်တယ်။
- တစ်ချက်ကလေးပဲ Head Crash ဖြစ်သွားရုံးလည်းဖြစ်တတ်တယ်။
- Voltage မတည်ပြုမှုကြောင့်လည်းဖြစ်သွားတတ်တယ်။
- Bad Sector ဆိုတာ Hard Disk တွေမှာ ကြံတွေ့ရလေ့ရှိပြီးသားပါ။ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။

သို့ရှိ အရေးကြီးလှတဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ ငါး Bad Sector ပေါ်မှာကျရောက်နေပြီဆိုရင် တော့ Data တွေကိုပြန်ခေါ်ပေါ်ယဉ်းပြုဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို Bad Sectors တွေဖြစ်ပေါ်လာပြီဆိုရင်ဘယ်လိုလက္ခဏာတွေပြုသလဲဆိုတော့ -

- Hard Disk က အလုပ်လုပ်တာနေးလာတယ်။
- စိတ်ချေခြားအရေး Windows တက်လာဖို့အရေးကြာလာတယ်။ အတင်မရမကဖတ်နေရတာကိုး။
- နောက်ဆုံးမှာ Hard Disk လုံးဝမတက်တော့တဲ့အထိဖြစ်သွားတတ်တယ်။

ဘယ်လိုကာကွယ်ရမလဲဆိုတော့ အဲသလိုအပြောနေတွေ့စြော်ဖြစ်ပြုလာမြင်းမှာ -

- Scandisk ကို Autofix နှင့် Surface ကိုပါ Run ပေးပြုပယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဖြစ်ကာစမ့် Bad Sector ပေါ်က Data တွေ ကောင်းတဲ့နေရာမှာသွားထားလိုက်ပြီး၊ အဲဒီနေရာနှင့် ယခုတွေ့ရှိလာသော Bad Sector နေရာများကို အမှတ်အသားများလုပ်လိုက်ကာနောက်ထပ် Data မသိမ်းနိုင်အောင်လုပ်ထားလိုက်ပါတယ်။
- Bad Sector များကြောင့် တော်တော်ကြီးအကြောင်းအရွယ်အစားနေတဲ့အခြေအနေတွေကျမှု ဒါ Scandisk တို့ Chkdsk တို့ ကိုသွားပါ Run ပါနဲ့။ အဲဒီအချိန်ကျမှု Run လိုက်ရင် Hard Disk ထက် ပြန်ခေါ်လို့ Data Recovery လုပ်လို့ရိုင်သေးတဲ့ Data တွေကပြန်ခေါ်လို့မရတော့တာမျိုးဖြစ်သွားတတ်တယ်။

နိုင်တော်တော် Data Recovery Service Centre တွေဟာ Data Recovery လုပ်ရင် Software Tools တွေနှင့်ကြီးပဲလုပ်ကျတာမဟုတ်ဘူး။ သူတို့မှာ Data Recovery လုပ်စို့ Hardware Tools

တွေလည်ဖိုကြတယ်။

က ထားပါ။ ဒီအချိန်မှာပြောချင်တာ Bad Sector ဖြစ်တတ်တာနှင့် Scandisk, Chkdsk တွေကို အခြေအနေပေါ်ကြည့်ပြီး Run သင့် မ Run သင့် ဆိုတာကိုပဲပြောပြီတယ်။

နောက်တစ်ခုပြောရှိုးမယ်။ ယနေ့စော် Capacity ကောင်းလှပါတဲ့ Hard Disk ကြီးတွေမှ ဘာကြောင့် Bad Sector တွေ ဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ -

၅.၁၀ High Capacity Hard Disk တွင် Bad Sectors ဖြစ်ခြင်း

High Capacity ကောင်းလှပါတဲ့ Hard Disk ကြီးတွေမှာ Bad Sectors ဖြစ်ရတာဟာ Superparamagnetic Effect ကြောင့်လည်းပါဝင်ပါတယ်။

Superparamagnetic Effect ဆိုတာဘာပါလိမ့်မယ်။ လောကကြီးဟာအကောင်းအဆိုးဒိုက်တဲ့ နောက်။ အမြတ်းအကောင်းကြီးပဲလာမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါလေးကိုအရင်မှတ်ထားပြီးမှ Superparamagnetic Effect ကိုဆက်ကြည့်ရအောင်။ Superparamagnetic Effect အကြောင်း - - -

Data Bits တွေတာ ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့ Data ဆိုပေါယ့် Hard Disk Media ပေါ်မှာ Magnetic ပုံစံတစ်မျိုးနှင့်သိမ်းဆည်းကြတယ်။ အဲဒဲ့ Data တွေသိမ်းမယ့် Hard Disk Media ကိုပြုလုပ်ထားတဲ့ Magnetic အဓိတ်အပိုင်းလေးတွေရဲ့ ပမာဏကို သေးသထက်သေးလိုက်ရာကနေ Superparamagnetic Effect ဆိုတာစတာပါပဲ။ ရေးတဲ့ပုံစံတဲ့အပြန်နှင့်ကိုယ်ရေးကျေလော့ သိမ်းဆည်းတဲ့ပမာဏကြီးလာအောင်လုပ် ဖို့အတွက် Hard Disk ထုတ်လုပ်တဲ့ ဒီဇိုင်းနာတွေတာ ဒါ Data သိမ်းဆည်းမယ့် Hard Disk Media ၏ အထူကိုလျှော့ချုလိုက်တဲ့အပြင် ခုနကပြောသလိုပဲ Magnetic အဓိတ်အပိုင်းပမာဏကို သေးလိုက်ရပါတယ်။ အဲ့သလို Magnetic အဓိတ်အပိုင်းကိုသေးလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို Thermal Fluctuations ဖြစ်နှင့် မြင်လာပါတယ်။ Thermal Fluctuations ဆိုတာ ဒီနေရာမှာ Head က Platter နှင့်ဆိတ်လိုက်တဲ့လေတဲ့များဖြစ်တော့ (Flying Head Principles) အတွက် အောက်ကပင့်ထားတဲ့လေလီးကြောင်းမတည်ပြုမှုလိုပဲအလွယ်ပြောပါရ ခေါ်။ အဲ့သလိုဖြစ်တော့ဘာဖြစ်လဲ။ အဲ့သလိုဖြစ်တော့ -

Drive တွေရဲ့ Read Write Head တွေက Signal တွေကို Sense လုပ်တဲ့နေရာမှာ အားနည်းလာတတ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းအရာတွေကို Superparamagnetic Effect လိုပေါ်တာပါ။ ဒါလို Head တွေက Signal တွေကို Sense လုပ်နိုင်မှုအားနည်းလာခြင်းဟာ Data တွေကို Corrupt (တစ်ပိုင်းတစ်စပ်ခြင်း) ဖြစ်ဖို့ Lost ဖြစ်ဖို့အခွင့်အရေးတွေပါပဲ။

Superparamagnetic Effect ကို နည်းပညာမဆန်ဘဲ အလွယ်ပြောရရင် မြန်ပြန်နဲ့များများသိမ်းနှစ်ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် Data တွေ တစ်ပိုင်းတစ်စပ်ခြင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိခိုက်လွယ်လာသည်။ ငါးကို Superparamagnetic Effect (Superparamagnetism) ဟုခေါ်သည်။

၅.၁၁ Scandisk, Chkdsk တွေကိုများသုံးတတိပြင်း

Scandisk, Chkdsk (Check Disk) ဆိတ် Software တွေတာ Hard Disk မှာရှိတဲ့ File System Errors တွေကိုဖုန်ကန်အောင်ပြန်လည်ပြုလုပ်ပေးမယ့် Utilities တွေဖြစ်ကြပါတယ်။ ကွန်ပူးတာသုံးနေရင်နှင့်အကြောင်းကြောင့် ပါ၏ ပျက်တောက်သွားရင် တစ်နည်းအားဖြစ်ပြောရရင် Windows ကို Shutdown မလုပ်လိုက်ရတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ကွန်ပူးတာပြန်တက်လာရင် Scandisk ကို Run ပေးတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါကျ File System တွေဘာ ဖြစ်နေတဲ့ Errors တွေကို Detect လုပ်သွားပြီး ပြန်လည်ကောင်မွန်အောင်လုပ်ပေးသွားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တစ်ခုသတိထားရမှာက Scandisk ထို့ဆိုတာဟာ File Systems တွေကို မှန်ကန်အောင်ပြုလုပ်ပေးမယ့် Tools တွေပါ။ ဆိုလိုတာက Non File System (File System မတွေတ်တဲ့) Errors တွေကို ပြန်လည်ပြပြင်နိုင်တဲ့ Tools သက်သက်မဟုတ်ကြပါ။ ဒါကြောင့် Bad Sectors တွေကြောင့် အခြေအနေဆိုးနေတဲ့ Hard Disk တွေကို Data Recovery ပြန်ဆယ်ရမယ့်အခြေအနေမျိုးတွေကျမှ ရင်းကို သွားမ Run ပါနိုင်တော့။ ပြန်ဆယ်လိုရမယ့် Data တွေတောင် ဆယ်လိုမရဘူးဖြစ်သွားတတ်တယ်။ နောက်ပြီး လူတော်တော်များများက ထင်ထားကြတာက Bad Sectors ပေါ်ရင် Scandisk Run ရမယ်။ Bad Sectors ပေါ်က Data တွေကို Scandisk က Recover ပြန်လုပ်ပေးလိမ့်မယ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် သို့ Serious ပြစ်လာတဲ့အခါ Scandisk နှင့်လည်ပျော်မရပါဘူး။ Data Recovery ပြန်လုပ်တဲ့သူတွေကလည်း ဒါ Scandisk နှင့်လည်တာလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ပြီး Scandisk ဆိုတာကလည်းတကယ့်တော့ Non File System Errors ဆိုတာထက် File System Errors တွေကိုပြင်တဲ့ Tools ပါ။

၅.၁၂ Scandisk, Chkdsk တွေကို Boot မှာ Auto မတတ်ခေါ်ခြင်း

Hard Disk မှာ Bad Sectors တွေများနေလို့ Windows အတက်မှာ Auto Scandisk လည်း Run ရော အဲဒီနေရမှာတင် နာရီပေါင်းများစွာကြောနေလို့ Windows ကိုမသုံးရဖြစ်နေမယ်။ ဒါတော့ Windows မတက်ခင် Scandisk ကို မ Run ရလေအောင် စော့ကြည့်နေပြီး Scandisk Run မှာလားလိုပေးရင် ကိုဘုတ်ကနေ ကိုး တစ်ခုခို့ပြုး Scandisk ကို ကျဉ်ပေးရပါလိမ့်မယ်။ အဲသလိုမဟုတ်ရင် Windows ကို သင်ရုံးဆင်းချင်ကျမှတွေ့မြင်ရပါလိမ့်မယ်။

နောက်တစ်ခုက သင်ရဲ့ Hard Disk မှာ Bad Sectors တွေဖြစ်နေပြီး ခုနကပြောသလို့ Data တွေကို Recovery လုပ်ဖို့ မလုပ်ရသေးဆင်မှာ Scandisk ကြောင့် Data တွေ Recovery လုပ်မရတော့တဲ့ အခြေအနေမျိုးမရောက်သွားရလေအောင် Windows အတက်က Auto Scandisk Features တွေကို အပြီးအပိုင်ဖြတ်ထားလို့ရပါတယ်။

ဘယ်လိုဖြတ်မှာလဲဆိုတော့ -

Windows 98, 98SE ဘွဲ့

- (၁) Start Menu အောက်က Run ကိုသွားပါ။
- (၂) ပြီးရင် Run မှာ Msconfig လိုက်ပါ။ ပြီးရင် OK ပြောပါ။
- (၃) ပြီးရင် Advanced ကိုနှစ်ပါ။
- (၄) Disable Scandisk After Bad Shutdown Option ကိုရွှေ့လိုက်ပါ။

Windows ME ဘွဲ့

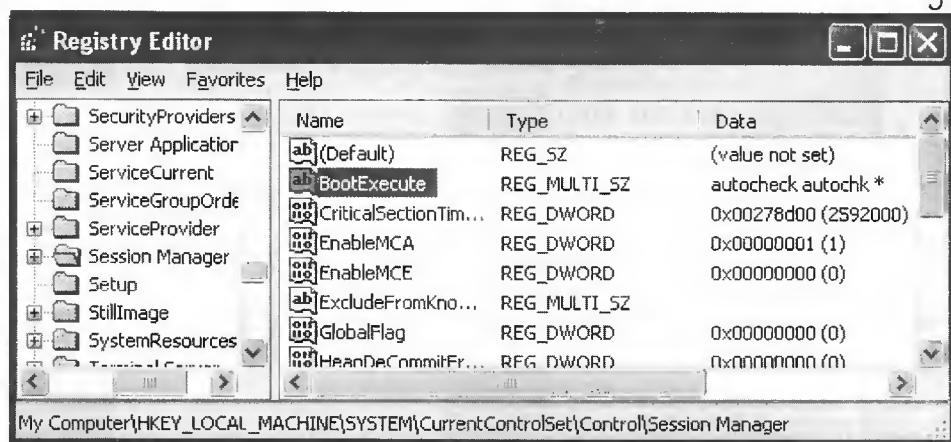
- (၁) Registry Editor ကို Run လိုက်ပါ။
- (၂) HKEY_LOCAL_MACHINE အောက်က
\\System\\CurrentControlSet\\Control\\FileSystem ကို သွားလိုက်ပါ။
- (၃) အဲဒ္ဓါမှာ DisableScandiskOnBoot ဆိုတာရှိလိုပယ်။
- (၄) အဲဒ္ဓါမှာ Value ကို 01 လိုထားပြီး Disable လုပ်လိုက်နိုင်တယ်။
- (၅) 00 ဆုံးရင် Enable ပြန်လုပ်တာဖြစ်တယ်။
- (၆) ပြီးရင် Windows ကို Restart သော်လည်းကောင်း၊ Logoff သော်လည်းကောင်း လုပ်ပေးမှု သက်ရောက်မှုရှိလိုပယ်။

Windows 2000, XP ဘွဲ့

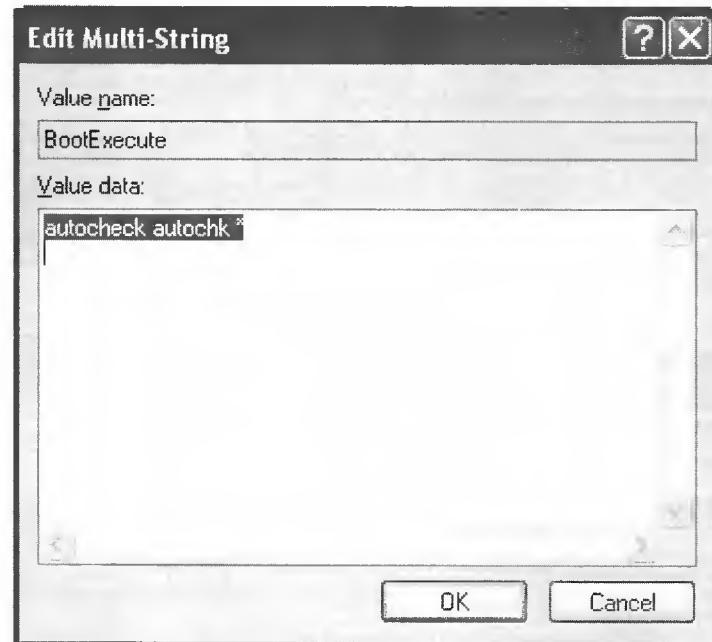
- (၁) Registry Editor ကို Run လိုက်ပါ။
- (၂) HEY_LOCAL_MACHINE အောက်က
\\System\\CurrentControlSet\\Control\\Session Manager ကိုဝင်လိုက်ပါ။
- (၃) အဲဒ္ဓါမှာ BootExecute ရှိပါတယ်။
- (၄) ငြင်ကို Modify လုပ်ပါ။ အဲဒ္ဓါမှာ Autocheck Autochk * ဆိုတာရှိပယ်။ ဒါက Enable ပါ။
- (၅) အဲဒ္ဓါမှာ BootExecute ရှိပါ။ ဒါဆို Disable ဖြစ်သွားပါပြီ။
- (၆) ပြီးရင် Windows ကို Restart သော်လည်းကောင်း၊ Logoff သော်လည်းကောင်း လုပ်ပေးမှု သက်ရောက်မှုရှိလိုပယ်။

က ဒါဆို သင်တို့၏ အိမ်တွေရုံးတွေက ကွန်ပျူတာတွေကာ မျှနှာတွေက ကွန်ပျူတာတွေက Bad Sectors တွေဖြစ်နေလို (ဖြစ်နေပေးမယ့် လည်းသုံးလိုရသေးတော့ သုံးနေတာပဲ့) Windows အတက်တွေမှာ Chkdsk လုပ်ရင် နောက်လောက်မှ သင် Windows ကိုမြင်တွေရလိုပယ်။ အခုလိုလုပ်ထားလိုက်ရင် Windows အတက်တွေ မှာ Auto Check မလုပ်တော့ဘူး။ ကိုယ်အလုပ်အားတဲ့အချိန်ပေးနိုင်တဲ့အချိန်မှာ Chkdsk ကိုပြန် Run ပေးလိုက်ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်

၅၁။ Seagate Hard Disk အသက္ကတီး

Hard Disk ထဲမှာ ကျွန်တော် Seagate ကိုအကောင်လေးကြိုက်တယ်။ ဘာလိုကြိုက်လဲဆိတော့ အစွဲနောက်ပေါ့။ ဒီပေါ်ယူ ကျွန်တော် ၁၉၉၇ ခုနှစ်ထဲက တတိနိုင်သလောက် ကျွန်တော်သင်တန်းမှာ Seagate ကိုပဲသုံးဖော်တယ်။

ဒီ သင်တန်းမှာ Brand Name တွေပါနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်ဟာတော့ဖြင့် မကောင်ဘူးဆိတ်တွေကို သုံးနှစ်းမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အားနည်းတယ်လို့တော့ပြောတာတော့ရှိပါမယ်။ အထူးသံ ဖြင့် ကောင်တဲ့အချက်ကိုပဲပြောပြီးမယ်။

တုတေသနပါတယ်။ Seagate ကို ကျွန်တော့ သင်တန်းမှာ စသုံးဖြစ်တော့ 1.2 GB (Medalist) မှာ အဲဒီမဲတိုင်ခင် အတွေးအကြံတွေထဲမှာလည်း Seagate ကိုကြိုက်နေတာလည်းပါတယ်။ Seagate 1.2, 2.1 GB တွေဟာ သင်တန်းမှာ ဘယ်လောက်ပဲ ကြမ်းကြမ်းတပ်းတပ်း သံဃာသံဃာ နှစ်ပေါင်းများစွာအထိအလုပ်လုပ်နေပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့သင်တန်းမှာ ရုံးဘရိုက်ဖို့ Seagate 2.1 GB လေးသံဃာနေဆဲပဲ။ Seagate က 3.2 GB ကျတော့ Sea Shield ဆိုတာနှင့်လာတယ်။ အောက်ဖက်က PCB ကို သူက အလုပ်ပိုင်ပေးထားတယ်။ အဲဒီမှာလည်း Seagate ကို နိုက်သွားသေးတယ်။

Seagate မှာ U Series ဆိုတာရှိတယ်။ သူက Hard Disk ကို Rubber အမဲနှင့်ပတ်ထားတယ်။

ပုံ ၅၁၉

Rubber ပတ် U Series
အား အစားထိုးထားသော
ယနှုနောက် Barracuda
ကိုတွေ့ရစဉ်

ကျွန်တော် Seagate ကို အတော်လေးကြိုက်ပါတယ်။ ဒီပေါမယ့် Seagate U Series က အားနည်းချက်လေးတွေတော့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်သင်တန်းမှာ ပျက်နေတဲ့ Hard Disk ပုံကြီးရှိတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ပုဂ္ဂိုက်ဆိတ်ဝင်လိုပျက်တာရှိးး (မိမိ Fault ကိုပြောတာ) မဟုတ်ဘဲ အသလွှတ်ကောက်ပျက်သွားတဲ့ (အကြောင်းတစ်ခုခဲ့တော့ရှိမှာပါ) အထဲမှာ ရှုံး U Series တွေပါတယ်။

ကျွန်တော်အားနည်းတယ်လိုပြောသွားတဲ့အကြောင်းတွေဟာ ယနှုနောက်ရေးကွက်မှာမရှိတော့တဲ့ အကြောင်းတွေကိုပဲပြောမှာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ U Series တွေဟာ ဆူညံမှုလည်းရှိပါတယ်။ ဒီပေါမယ့် Seagate က ဒီ U Series တွေကို Barracuda နှင့် အစားထိုးလိုက်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ Barracuda ဟာ ရေးသက်သာတယ်။ စိတ်ချရတယ်။ အသံဆူညံမှုလျော့နည်းတယ်။ Capacity ပိုကောင်းလာတယ်။

Seagate မှာ Cheetah တံ့ဆိပ်ဆိုတာရှိသေးသူ့။ သူကတော့ SCSI နှင့် Fiber Channel ဥပမာ SAN (Storage Area Network) တွေမှာသံဃာပါတယ်။ Desktop အတွက်ဆိုရင်တော့ Barracuda

ကိုပဲသံရမှာဖြစ်ပါတယ်။ Barracuda က PATA လည်းလာတယ်။ SATA လည်းလာပါတယ်။

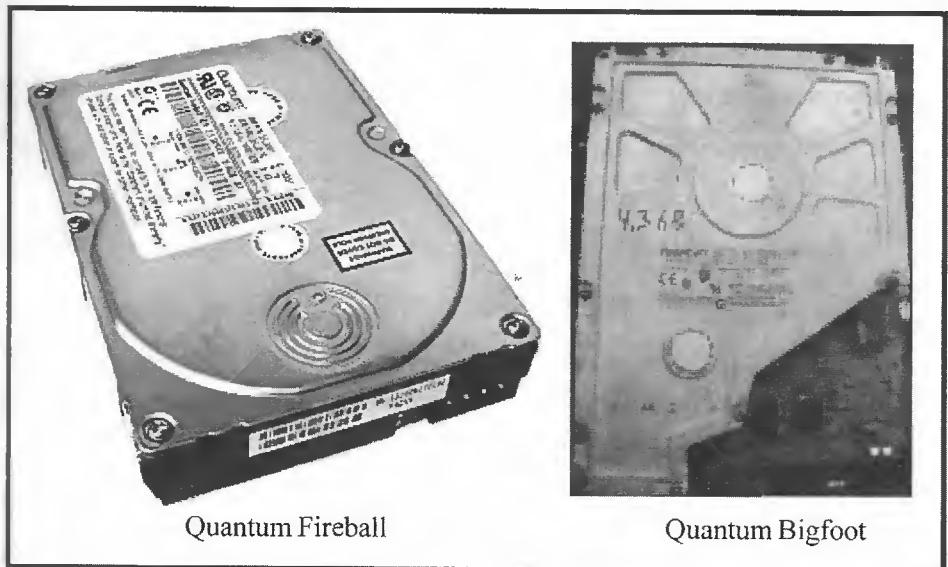
မှတ်ချက်။ ၂၇၅GB တော်က Seagate ကိုကိုက်လို့ လူကြီးမင်းတိုက Seagate လိုက်ကြိုက်စရာမလိုဘူး နော်။ ဒါ ပွု့စွဲလုပ်လုပ်မြော်ပြောတော်။ ထုတ်လုပ်သူတိုင်းက အကောင်းဆုံးထုတ်လုပ်ကြတယ်ပဲ။ ကိုယ်နှင့်ကိုက်လို့ ကြိုက်သွားကျတာပါ။ စာရေးဆရာက Seagate ကိုက်လို့ စာဖတ်သူပါ စိတ်ထဲဆွဲပြီး Seagate ကိုလိုက်မကြိုက်စေခဲ့ပါဘူး။ ကွန်တော်တို့ဆိတ်မှာ လုပ်လေယောက်က အကြိုက်တယ်လို့ အကြိုးတော်ပေးလိုက်ရင် ရွေးကွက်မှာ ပစ္စည်းပျက်တဲ့အထိ ဒီပဲလိုက်ဝယ်တတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ အခဲအလမ်းတွေပါ။ ဒီလိုတော့မဖြစ်စေခဲ့ပါ။

၅-၃၄ Quantum Hard Disk အခြောင်း

Quantum Hard Disk ကို ကွန်တော် ကိုယ်ပိုင် Service နှင့် စသုံးပူးတာ Quantum Fireball 850MB လေး။ အဲဒို့ အကြောင်းနောက်လာမယ့် Virus သင်ဆန်းစာများလည်းပြောပြုပေးထားတယ်။ ဒီမီတစ်အိမ်က Hard Disk ပျက်သွားလို့သွားလဲပေးတာ။

နောက်ပိုင်း သင်တန်းထဲထောင်တော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုမဆင်နိုင်သေးတဲ့ ကနုတီးအကြောင်းအနေတွေတို့က ကွန်ပျော်ဘာအလုံးလိုက်ဝယ်တော့ အဲဒို့ Fireball 850 MB ကို စသုံးဖြစ်တယ်။ မဆိုဘူးပူး။ သွက်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ မြန်တယ်ပေါ့များ။ ဒီပေါ်မယ့် အပူရီန် Temperature ဒေသကို သိပ်ခဲနိုင်ရည်မရှိဘူးပူး။ အဲဒို့ 850MB လေးတွေကိုပဲပြောတာ။

၅-၂၂

နောက်တော့ Quantum ထဲက Bigfoot ဆိုတာကြီးကို သုံးမိသေးတယ်။ သူက အရွယ်အစားအား ပြင် ၅.၂၅ လက်မရှိတယ်။ အကြီးကြီးပဲ့။ သူကိုတော့ သိပ်အားမရဘူး။ လေးတယ်လို့ထင်တယ်။ နောက် ပျော်လည်းပျော်တယ်။ မိတ်ပဲ့နော်။ မိတ်ထဲကဖြစ်လာတာတွေ့။

နောက်ပိုင်းမှာ ကွဲနဲ့ပါ၍တာ လိုက်ဆင်တဲ့အခါ ကျွန်တော် Quantum တွေကို သုံးဖြစ်သေးတယ်။ ဘာလို့လည်းဆိုတော့ Quantum Fireball မှာ ကွဲနဲ့တော်ကြိုက်တာတွေနဲ့နေပြန်ပါတယ်။ အဲဒေါက Seagate မှာ U Series တွေ ဝင်လာတုန်း ကျွန်တော် နောက်ပိုင်း Quantum ပြောင်းသုံးတယ်။ နည်းနည်းလေး မိတ်ထဲက လေးတယ်လို့ ထင်တာကလွှဲလို့ Quantum Fireball ဟာ (အဲဒေါတုန်းကဆင်ပေးခဲ့သူ၏ Quantum Fireball ပုဂ္ဂိုလ်လိုအခါ ကွန်ပလိန်း မလာဘူး) မိတ်ချရတယ်။ ခုထိ Network Service လိုက နောရင်း အဲဒေါတုန်းကစာက်တွေ Quantum Fireball တွေ ခုထိ ပြဿနာမပေးအလုပ်လုပ်နေဆဲပဲ။

နောက်ပိုင်း ရန်ကုန်ရွေးကွက်မှာ Quantum တွေ သိပ်မတွေ့ရတော့ဘူးဗျာ။ ဘာလို့လဲတော့ ကျွန်တော်လည်းမသိဘူး။

Quantum မှာမှ Series တွေအများကြီးရှိသေးသူ။ LA, LB သော်မြင့် L Series တွေက ပျက်ခဲ့မယ် ဆိုရင် (အပျက်များတယ်လို့ပြောတာမဟုတ်ဘူးနော်။ ပျက်ခဲ့ရင်လို့ပြောတာပါ) Electrical အပိုင်း အဖြစ်များ တတ်ပါတယ်။

Quantum ရဲ့ AS တွေကတော့ ပျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ကတောက် ကတောက် ဆိုပြီး Mechanical ပိုင်း ပျက်တတ်တာများပါတယ်။

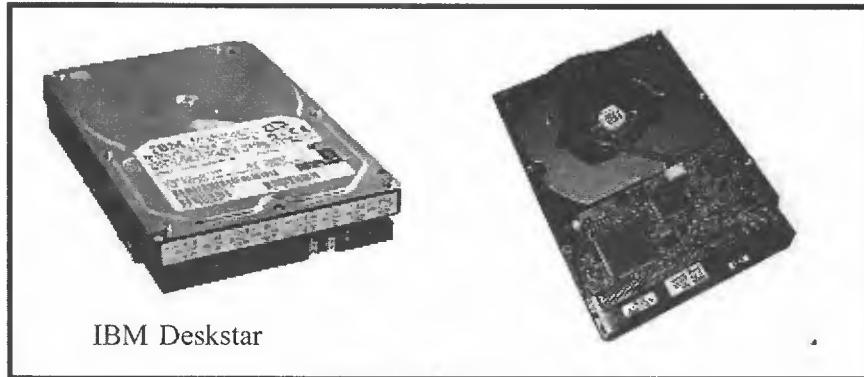
၅၁၅ IBM Hard Disk အကြောင်း

IBM ရဲ့ တန်ကော် Made Hard Disk လေးသုံးဖူးတယ်ဗျာ။ သုံးဖူးတယ်ဆိုတာ Service ဒီလိုပဲ လာအပ်တာလေးပါ။ ဒဲပေါ်ယှု သုံးခဲ့ဖူးတဲ့ Hard Disk တွေထဲမှာတော့ IBM ကိုအများကြီးမာသုံးဖြစ်ပူးဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ဖက်ကို IBM က သိပ်မဝင်ဖြစ်ဖူးလေး။

ဒဲပေါ်သုံး ကျွန်တော့မှာ IBM Hard Disk နှစ်ပတ်သက်လို့ အနည်းယော Information တွေရှိ တယ်ဗျာ။ အဲဒေါတွေကိုဖော်ပြရမယ်ဆိုရင် -

ဒီလိုဗျာ။ (ဟိုလိုမဟုတ်ဘူး) IBM Hard Disk တွေဟာ ပျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သူများနည်းတူ ဒီလိုပဲ ပျက်တတ်ကြတာပါပဲ။ ဒဲပေါ်ယှု အပျက်များတာကတော့ Mechanical ပိုင်းကပိုက်တတ်ပါတယ်တဲ့။ ထုံးမဲ့ အတိုင်း ကတောက် ကတောက် ပဲပဲ့။ ဒဲပေါ်ယှု IBM Deskstar Hard Disk တွေမှာ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကြော လာရပြီ BIOS ထဲမှာလည်း Hard Disk ကို မတွေ့တော့ဘူးဆိုရင် ငါး Hard Disk ကို Power ထပ်မပေး မိပါစေနဲ့။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Data Recovery ပြန်လုပ်လို့မရတော့မှာစိုးလိုပါ။ အဲသာလိုဖြစ်တာကို Click of Death လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒီလို Click of Death ဖြစ်ဘွားရင် Data ကို Recovery ပြန်လုပ်ဖို့ယဉ်း တတ်ပါတယ်။

ပုံ ၅၂

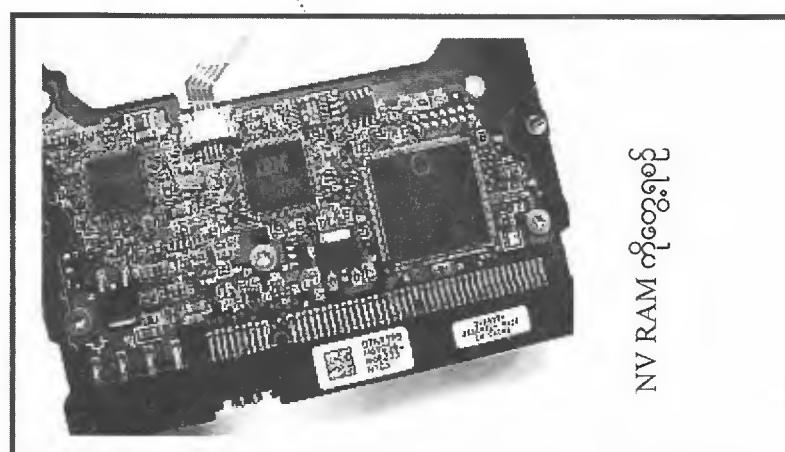

ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာလဲဆိုတော့ – ငါး Hard Disk မှာ Data သိမ်းဆည်းရာတွင် အသုံးပြုသော Magneto Resistive Read Write Head ကြောင့်ဖြစ်ရတာပါ။

နောက်ဖြစ်တတ်တဲ့ ပြဿနာတစ်ခုက IBM Deskstar Hard Disk Controller Board (PCB) ရဲ့ အဓိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက Data တစ်ချို့ပျောက်စီးခြင်းပါပဲ။ အဲဒါကို NV-RAM Fault လိုပေါ်ပါတယ်။

ဒီလိုပါ အဲဒီ Circuit Board မှာ NV RAM ဆိုတာလေးပါရှိတယ်။ Non Volatile Ram ဖော်များ၊ သူထဲမှာ Hard Disk ကို Initialization လုပ်မယ့် အချက်အလက်တွေပါရှိတယ်။ ဒီအချက်အလက်တွေ၏ မှတ်ည်း Hard Disk က Initialize လုပ်နိုင်မှာဆိုတော့ သူကလိုကိုလိုအပ်တယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီထဲက အချက်အလက်တွေက အဲဒီ Hard Disk ရဲ့ Firmware Version ကိုညွှန်ပြတာဖူး။ ဒီ NV RAM ထဲက အချက်အလက်အချို့ပျောက်စီးသွားပြီဆိုရင် Hard Disk က အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ပါ။

ပုံ ၅၃

ဒီလို NV RAM Fault ဖြစ်ပြီဆိုရင်တော့ ပြဿနာ လက္ခဏာက BIOS က Hard Disk ကိုမတွေ့တော့ဘူးပူး။ (အမလေး မှန်လိုက်တာ၊ တော်လိုက်တာကိုဖော်လင်းရယ်)

Hard Disk ပုဂ္ဂနပါဖြစ်မှု BIOS ကတွေ့မဲတဲးလား၊ တတ်ကဲ (ဟူတ်ကဲ)။ နောက်တစ်ခုရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီက အသံတစ်ချိုး Hard Disk ကထွက်လာပါလိမ့်မယ်။ ကတောက် ကတောက် တော့မဟုတ်ပါဘူး။ Noisy Sound ဖော်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ်။ IBM Deskstar Hard Disk တွေမှာ အဲသလိုဖြစ်ခဲ့ပါရင် Hard Disk ထဲက အချက်အလက်တွေက အရေးကြီးခဲ့ရင် နောက်တစ်ခါ Hard Disk ကို ထပ်မဖွံ့ဖြန့်တော့။ Recovery လုပ်လို့မရဘူးဖြစ်သွားတတ်တယ်။

၅.၁၆ Western Digital Hard Disk အကြောင်း

Western Digital ကို ကျွန်တော်တို့က WD လိုအတိုကောက်ခေါ်ပါတယ်။ WD တွေဟာ ပုဂ္ဂန့်မယ် ဆိုရင် ဘယ်လိုအပိုင်းက ပုဂ္ဂန်တာများသလဲဆိုတော့ Firmware ဖက်က ပုဂ္ဂန်တာများပါတယ်။ ဘယ်လို လက္ခဏာပြုသလဲဆိုတော့ -

ကျွန်ပူးတာဖွဲ့လိုက်ရင် Hard Disk ကို ရာနေတဲ့အချိန်မှာ အကြာကြီးပဲ။ Hang နေသလိုချိုးဖြစ် နေတယ်။ အတော်လေးကြား Hard Disk ကို Detect လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီလို Detect လုပ်ခြေးတဲ့အခါ ကြည့်လိုက်ပါ တစ်ခါတစ်ရုံ သူ့ Size အတိုင်းပဲ။ မှန်ကန်စွာ Detect လုပ်နိုင်တယ်ဆိုပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရုံ မှန်ကန်စွာ Detect မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ့ဘာဆက်လက်ပြီး အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် Windows ကိုအကြာကြီးဖတ်ပြီး လေးကန်စွာနှစ်တာက်လာလိမ့်မယ်။ တစ်ခါတစ်ရုံလည်း Fail ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ဒါက Western Digital တွေ ပုဂ္ဂန့်မယ်ဆိုရင် ဒီလိုလေးတွေဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂန်သွားတဲ့တို့ပါတယ်။

ပုံ ၅၂

ကျွန်တော် သင်တန်းမှာလည်း WD 10GB တစ်လုံးရှိတယ်။ အပ်မက်တွေပေးတာပေါ့ဖြူ။ ဒီနေ့
WD ကအလုပ်မလုပ်ဘူး ရတဲ့ပိုက်ဆံလေးထဲက Hard Disk တစ်လုံး ထပ်ထည့်ရတော့မယ်။ ဒါပေမယ့်
ဟောမလုပ်ရှိနေတော့မယ်။ WD က မနက်ဖြန်ကျေရင် အလုပ်လုပ်နေပြန်ရော်။ ပြီးရင် လေးနေပြန်ရော်။ ပြီးရင် Fail
ဖြစ်သွားပြန်ရော်။ အဲသလိုနဲ့ပဲ နောက်ဆုံးတော့ သူ့ခများ အနိစ္စ သဘောမလွန်ဆန်စိုင်ရှာပါဘူး။

မှတ်ချက်။ ဒီလို Hard Disk ဘာ BIOS က Detect လုပ်ချိန်လေးနေတာ၊ အသုံးပြုနေတဲ့ချိန်
လေးနေတာတွေဟာ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အချက်တွေကြောင့်လို့တရားသောမယူဆပါနဲ့။ အောက်ပါအချက်တွေ
ကြောင့်လည်းပြစ်တတ်ပါတယ်။

- (၁) S.M.A.R.T ကိုအသုံးပြုထားခြင်း (နောက်သင်ခန်းစာမျက်လာမယ်)
- (၂) Track Directory Failure ပြစ်နေခြင်း
- (၃) Read Write Head များ Malfunctions (Functions များမှားယဉ်းခြင်း၊ သင်ပေးထားသော Functions များကြောင်တောင်တော်) ပြစ်နေခြင်း စတာတို့ကြောင့်လည်း လေးနေတတ်ပါတယ်။

Western Digital မှာမှ ပျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အသံမြော်ပြီးပျက်တာနှင့် အသံမြော်ဘဲပျက်တာဆိုပြီး
နှစ်ရီးခွဲ တစ်ပြဿားပါ၌ဦးမယ်။

အဆုံးတွေဖြည့်ဆုံးသော WD Hard Disk

အသံမြော်ပြီး ပျက်တော့မယ် WD Hard Disk တွေဟာ – ဒီလိုလက္ခဏာတွေပြုလိမ့်မယ်။

- (၁) အဝေးကနေကားရလောက်အောင် အသံတွေမြော်နေပြီးပြစ်ပါတယ်။
- (၂) Hard Disk ဘာ POST လုပ်တဲ့အရှိန် ကိုယ့်ဘာဘက် Self Test လုပ်နေချိန်၊ နောက်ပြီး
BIOS က Detect လုပ်နေချိန်တွေမှာ Hard Disk လည်နေတဲ့ Spin Speed ဘာ မမှန်တော့ပါဘူး။
ဒိုးကနဲ့ လဲလိုက်၊ အရှိန်လျော့ကျသွားလိုက်၊ ဒိုးကနဲ့ ထပ်ပြီးလဲလိုက်၊ ကား လီော နှင့်သလိုမျိုး လဲပတ်တဲ့
Spin Speed မမှန်တော့ဘူး။
- (၃) BIOS ကနေ Hard Disk ကို တွေ့ဆောင်လည်း တကယ်တစ်ဗုံးမှာ Data တွေနော်မရပြစ်နေ
တတ်ပါတယ်။
- (၄) System Loading လုပ်ဖို့ပြုးဆန်နေတတ်ပါတယ်။

ဘာဖြစ်လိုပြစ်ရတာလဲ။

ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို အသံတွေမြော်လာရလဲဆိုတော့ Hard Disk တွေဟာ စက်ဖွံ့ဖိုက်တဲ့အချိန်တွေမှာ

Read ဆိုလည်း Read, Write ဆိုလည်း Write, Head တွေ ကိုစစ်ဆေးကျရပါတယ်။ အဲသလို စစ်ဆေးတဲ့ အေရာမှာ Head က Failure/Faulty ဖြစ်နေတော့ စစ်မရဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဒါတော့ ပြန်စစ်ဆိုင်း (သူတော့သာဘူးဖြစ် နေတာ) ပြန်စစ်ဆိုင်းနဲ့ အသံတွေကြားလာရတာဖြစ်ပါတယ်။

ဘာလုပ်ရမလဲ။

ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတော့ ကံကောင်းလိုပြန်တက်လာတဲ့အချိန်တွေမှာ Data တွေကို အမြန် Backup လုပ်ပစ်လိုက်ပါ။ Mechanical ပိုင်းပျက်တာက PCB ကို ဖြေထဲထိုဆိုတာဖြစ်နိုင်ဘူး။ Hard Disk ကပျက်ရင် Data ဘယ်လိုပြန်ဆယ်မလဲဘဲတွေးပါ။ Hard Disk ပြန်ကောင်းလိုဆိုတာသိပ်မဖြစ်နိုင်ပါ။

အသံတို့နေသော WD Hard Disk

နောက်တစ်ခုက Hard Disk ကတော့ အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါပေါ်မယ့် ကြားနေရတဲ့အသံက ဆိုးဆိုးပါးကြီးမဟုတ်ဘူး။ ပုံမှန် Spin Motor လည်နေတဲ့အသံပေါ့။ ရုတ်တရက်မခွဲခြားတတ်ရင် ပုံမှန် Operate လုပ်နေတဲ့အသံအတိုင်းပဲ။ ဒါပေါ်မယ့် Hard Disk ကိုမတွေ့တော့ဘူး။ တွေ့လည်း Hard Disk မတက်တော့ဘူး။

ဒါဆို သေချာသွားပြီ။ Firmware ပိုင်းကပျက်တာပါ။ Spin Motor လည်နေပေါ်မယ့် Head က မလုပ်တော့ဘူး။ Hard Disk ရဲ့ Mechanical ပိုင်းမဟုတ်သော အပိုင်းကအစိတ်အပိုင်းတစ်ခု Hard Disk Data တစ်ခုလုပ်သွားလိုပါ။ Head က ဖတ်တယ်ဆိုရင်တောင် စက် စွဲ့ဖွဲ့ချင်းဖတ်ကနဲ့ တစ်ချက်ဖတ်လိုက်တယ်။ ပြီးရင် ပြုမှတ်သွားရော။

နောက်ပေါ်းကိုအောင်လင်းရဲ့ သူဘာသာသူ Head က ပြုမှတ်သွားတာ ခင်ဗျားနှယ် ဘယ်လိုသိတဲ့နှုန်း၊ အဟီး ဖွဲ့ကြည့်တာပေါ့များ။ ကျွန်ုတ်တို့ သင်တန်းမှာ သုံးခဲ့ရတဲ့ Hard Disk ပျက်ခဲ့ရတဲ့ Hard Disk လဲ ခဲ့ရတာတွေနည်းမှုမနည်းဘဲ။ မြင်းတစ်ကောင်သေသွားရင် မြင်းမြှိုးကို ခြင်ခတ် လုပ်လို့ရသလို ပျက်သွားတဲ့ Hard Disk ကလည်း အကုန်အသံးတည့်ပါတယ်။ Hard Disk ထဲက သံလိုက်ကို အိမ်က တို့အတော်းကြီး သံလိုက်စက်ကွင်းကြောင့် အရောင်တွေပြေားနေတာ အဲဒါဘေးနား သံလိုက်တုံးလေးကပ်ထား၊ တို့က အရောင်ပြန်မှန်သွားတယ်။

(မော်နှီတာတွေနား ဓပါကာထားရင် သံလိုက်စက်ကွင်းကြောင့် မော်နှီတာ အောင်ပြေား သွားရင် မော်နှီတာမှာ Degauss ဆိုတာရှိတယ်။ သူကိုနှိမ်လိုက်ရင် မော်နှီတာက ပုံမှန် ပြန်ဖြစ်သွားရော။ Degauss ဆိုတာ သံလိုက်စက်ကွင်းကိုချေဖျက်သည်လို့အနိုင်ရတယ်။ ဒါပေါ်မယ့် Degauss ကိုအကောမလုပ်နဲ့ အချိန်တို့တွေး နှစ်ခါလောက်လုပ်ရင်တောင်ဘက်းဘူး။ မော်နှီတာ ထိနိုက်တတ်တယ်။)

Hard Disk Case ကို ကျွန်ုတ်တာပည့်တွေ ဆေးလိပ်ခွေက်လုပ်ပစ်တယ်။ Platter ကို ဖုန်အဖြစ်သုံးတယ်။ နောက်ပြီး ငါးလွှာ ကနေ အောက်ကို ခေါင်းလောင်းကြီးချေလို့ရတယ်။ စက်သီးအဖြစ်သုံးလို့ရတယ်။

အောက်ကနေပစ္စည်းချိတ်ပေးလိုက်ရင် သက်သက်သာသာဆွဲတင်လိုက်တယ်။

က ထားပါ။ ဆက်လေ့လာကြည့်ရအောင်။

နောက်တစ်ခု အသံမဖြည့်ဘဲ ပျက်နေတဲ့ Hard Disk တွေဟာ ဘယ်လို လက္ခဏာပြတ်သလဲဆိုတော့ - အလုပ်လုပ်ရတာလေးလာတယ်။ Windows မှာ BSOD တွေပေါ်လာတယ်။ ကွန်ပူးတာက Hang ဖြစ်မယ်။ Peformance ကျလာမယ်။ ဒီလောက်ပါပဲ။

ဒါဆို Data ကို Backup လုပ်ထားတော့။

၅၁၁၇ Maxtor Hard Disk အခြေခံခြင်း

Maxtor ကို ဖိုးအရင်ကတည်းက သုံးဖူးပါတယ်။ ကွန်တော်ကြိုက်ပါတယ်။ ဒီပေါ်ယှုံး နောက်ပိုင်း Maxtor က ဒီဖက်ကိုမဝင်တော့ဘူးဘူး။ ဖိုးအရင်တိုးကဆိုတာ ဘုဇား၊ ၉၄ လောက်တိုးက သုံးဖူးတာ၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်မတိုင်ခြင်အထိ အင်း ဟုတ်တယ် အဲဒီလောက်အထိ Maxtor ကို ရန်ကုန် ဈေးကွက်ပူး မတွေ့ပါဘူးဘူး။ ဒီတော့ ကြိုက်တော်ကြိုက်တယ်။ သူအား Seagate ကို ကွန်တော်ပြောင်းသုံးပြုလို့သွားတာ။ နောက်ပိုင်း ရန်ကုန်ကို Maxtor ဝင်လာသေးတယ်။ ပါးပါးလေး Hard Disk လေးကာ။ သုံးဖူးခဲ့သလောက် Maxtor ဆိုတာ ကွန်ပလိန်း လာတာမရှိသလောက်ဘူး။

Maxtor Hard Disk တွေ ပျက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် Electronic ဖက်ကပျက်တ်တာများပါတယ်။ ကွန်တော် Hard Disk ပျက်ပုံတွေတော်တော်များများတင်ပြီးတာကြောင့် တစ်ချို့ပာတွေက သွားတူနေဖို့တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမှာ Maxtor နှင့်ပတ်သက်လို့ ထိပ်ပြောပြုစရာမရှိတော့ပါ။

ပုံ ၅၂၂၅

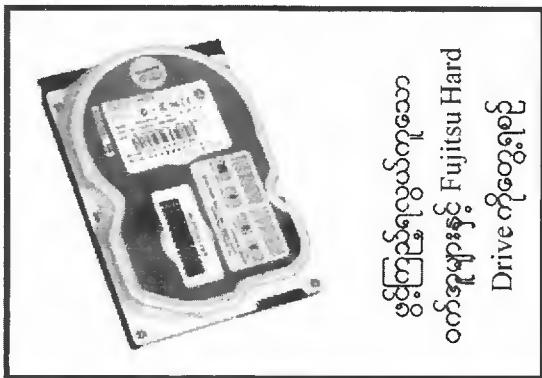
Maxtor DiamondMax Hard Disk ကိုတွေ့ရပ်

၅.၁၈ Fujitsu Hard Disk အဆင့်မာတ်

Fujitsu Hard Disk ကိုရော သုံးဖူးပါသလားဆိုရင် သုံးဖူးတယ်ပဲဖြစ်ရမှာပဲ။ ဒီပေါ်ထဲ Fujitsu ကို 4.3 GB ကနေ စပ်းတော့ ကြိုက်ပါတယ်။ 4.3 GB အကျဉ်းကတော့ ကျွန်တော် စိတ်အထင် နည်းနည်း ဒုက္ခပေးသလားလို့။ ကျွန်တော် Seagate U Series တွေအချိန်တုန်းကတော့ Fujitsu ကို ကျွန်တော် ပြောင်းသုံးဖူးတယ်။ ကျွန်တော် စိတ်အထင် Quantum ထက်တောင် ပုံမြန်သလားလို့။

ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့ကတော့ 4.3 GB ပတိုင်းဆင် 1.7 GB တစ်ချက် မဆိုးဘူး။ 1.2 GB နှင့် 2.1 GB ကတော့ Mechanical Failure အဖြစ်များတယ်။ ခုနောက်စိုင်း Hard Disk အကြိုးတွေ့မှုကျတော့ ပျက်ခဲ့ရင် Controller Board ကပျက်တာများတယ်။

ပုံ ၅-၂၆

မှတ်ချက်။ ၁။ တိုးအင်တုန်းက Conner Hard Disk ကို သုံးဖူးသေးတယ်နှုံး ဒီအကြိုးတို့တော့ ကျွန်တော်ပဲပြောပဲတော့ဘူး။

၅.၁၉ Hitachi Hard Disk အဆင့်မာတ်

Hitachi Hard Disk တွေက ရန်ကုန်ရေးတွေကို ဝင်ရောက်လာတာ ၅ နှစ်တော့ မပြည့်သေးဘူး လို့ ထင်ပါတယ်။ ယနေ့ ရန်ကုန်ရေးကွက်မှာ Hard Disk သွားဝယ်ရင် Hitachi Hard Disk တွေ ရရှိပါတယ်။ ခုမှ ဝင်လာတာဆိုတော့ အသုံးပြုတဲ့နှစ်အနေနဲ့ နည်းသေးတာကြောင့် Hitachi Hard Disk ရဲ့ ဖြစ်တတ်တဲ့ သဘောတွေ ကျွန်တော် ပဲပြောပဲနိုင်ပါဘူး။ သုံးဖူးသလောက်တော့ မဆိုးပါဘူးလို့ပဲပြောရမှာပဲ။

က Hard Disk တွေ Brand Name တွေနှင့်ပတ်သက်လို့ ဒီလောက်ပဲ ရပ်လိုက်ကြေရအောင်။ ကျွန်တော် အားသားချက်တွေပဲပြောခဲ့ပါတယ်။ လက္ခဏာတွေကို ပြောပြီတဲ့အခါမှာ ပျက်ခဲ့ရင်လိုပဲ သုံးနှစ်း ခဲ့ပါတယ်။ ဘယ် Hard Disk မဆို ထုတ်လုပ်သူတွေက အကောင်းဆုံးထုတ်လုပ်ထားကြတာကြိုးပါပဲ။

ဦး ၅၂၆

Hitachi Deskstar Hard Disk
စီးပွားရေးတိုင်

၅။၂၁ S.M.A.R.T ဆိုသည်ကား

S.M.A.R.T ဆိုသည်ကား Self Monitoring Analysis and Reporting Technology လို ခေါ်ပါတယ်။ BIOS ထဲမှာ ပါပါတယ်။ ငါးကို BIOS ထဲမှာ Enable လုပ်ထားလိုက်ရင် S.M.A.R.T ဟာ Hard Disk ကို စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးပေးပါတော့တယ်။ အဲသလို စောင့်ကြည့်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် Hard Disk Fail မဖြစ်ခင် Hard Disk Fail ဖြစ်တော့မယ်ဆိုတာကို ကြော်နိုင်ပြီး Data တွေ ကြိုတင် Backup လုပ်ထားနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေါ်ယုံ တော်ရုံတန်ရုံမယုံးဖြစ်ကြပါဘူး။ ဘာလိုလည်းဆိုတော့ Hard Disk ကို တစ်ချိန်လုံးတောင့်ကြည့်နေတာဆိုတော့ အလုပ်လုပ်တာလေးဘွားစေလျှင်ဖြစ်ပါတယ်။ ငါး S.M.A.R.T ဟာ ၁၉၉၇ မှာ ATA3 နှင့် အတူပါလာတဲ့ Security Features တစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်။

၅။၂၂ ATA နှင့် ATAPI နောက် SATA

ATA ဆိုသည်ကား AT Attachment ကိုအတိုကောက်ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ငါးကို ATA - 1 သိမဗုံတ် IDE လို့သည်ဆိုတယ်။ ATA ကို ကနိုး Developpe လုပ်ခဲ့အဖွဲ့အစည်းတွေကတော့ Control Data Corporation, Western Digital, Compaq တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ ငါးဟာ စံ အဖြစ် ၁၉၉၄ မေ ၁၂ တွင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရပါတယ်။ ATA-1 ဘာ Data Transfer Rates 8.3 MBps ရှိပါတယ်။ Support လုပ်တာကတော့ PIO Mode (Programmable Input Output) (DMA မတိုင်ခင်က) Mode 0, 1 and 2 ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ ATA-2 ပေါ်လိုလာပြန်ပါတယ်။ ငါးကို EIDE လို့သော်လည်းကောင်း၊ Fast ATA လို့ သော်လည်းကောင်း၊ Fast IDE လို့သော်လည်းကောင်း ဆိုတယ်။ ATA-2 ဘာ Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

PIO Mode အသစ် ၃ နှင့် ၄ ကို ရှိရှိလတဲ့အပြင် Data Transfers Rate 16.6 MBps အထိရှိရှိလပါတယ်။ အနာဂတ်တစ်ခုက DMA Mode 1 and 2 ကိုရှိရှိလပါတယ်။ Hard Drives ကို 8.4 GB အထိ LBA Support လုပ်ပါတယ်။

အဲသလိုနဲ့ ၁၉၉၇ မှာ ATA-3 ဖြစ်လာပြီးတော့ ၁၉၉၈ မှာ ATA-4 ဖြစ်လာကာ ငါးမှာ ATAPI ပါရှိလတဲ့အပြင် Ultra-DMA 33 ကိုပါ Introduces လုပ်လပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူကို UDMA/33 လို့ လည်းခေါ်ပါတယ်။ Data Transfers Rate ကို 33 MBps အထိရှိပါတယ်။ ငါးကို ATAPI-4 လို့လည်း ခေါ်ပါသေးတယ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှာတော့ ATA-5 ဖြစ်လာပြီး UDMA/66 ဖြစ်လပါတယ်။ Data Transfers Rates ကို 66 MBps အထိရှိပါတယ်။ Hard Disk Cables ဘာ ကြိုးအဟ 80 Pin ဖြစ်လပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာ ATA-6 ဖြစ်လပါတယ်။ UDMA/100 ဖြစ်လပါတယ်။ Data Transfers Rate ကို 100 MBps အထိရှိပါတယ်။

ATAPI ဆိုတာ AT Attachment Packet Interface ကိုခေါ်တာပါ။ ငါးဟာ ATA ရဲ့ Extension ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ငါးဟာ CD Rom တွေ၊ Tape Drive တွေ နှင့် တစ်ခြား Peripheral တွေအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ Hard Disk အတွက်မဟုတ်ပါ။ ATAPI ဘာ ATA-4 ကနေပါလာတာပါ။ ငါးမတိုင်ခင်ကတော့ ATAPI ဘာ ATA Standard နှင့်သီးခြားစီဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် ထြော်လမှာတော့ SATA 1.0 ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ အားလုံးသိတ္ထားကြတဲ့အတိုင်းပဲ ယခင် ATA-6 ကို SATA နှင့်ကွဲပြားစေရန် PATA လို့ပြောင်းချေခဲ့ကြပါတယ်။

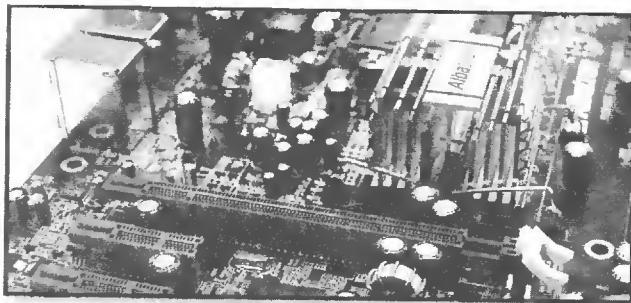

UNIT 6

BUS

အခန်း (၆)

ဆက်သွယ်ရန်

ဒီ သင်ခန်းတွေ့ ကျွန်တော်ထိ Expansion Bus အကြောင်းကို
လေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ PCI X နှင့် PCI
Express အကြောင်းကိုပဲ လေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

PART II Hardware Section

PART II

ဒါ သင်ခန်းစာများတော့ ကျွန်တော်တို့ PCI X နှင့် PCI Express အကြောင်းကိုလေ့လာကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Bus နှင့်ပတ်သက်လာရင် ကျွန်တော်တို့ ဒါ Bus နှစ်ခုကိုတော့ သိထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရ မယ်ဆိုရင်တောင် နောက်ကျနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကဲ ဒိတော့ လေ့လာလိုက်ရအောင်။

၆.၁ PCI Express

PCI Express ကို PCIe ဒါမ္မမဟုတ် PCI-E လိုလည်းအသေခြုံကြပါတယ်။ အဲဒီအပြင် ငြင်းကို ကနားက Arapaho ဒေါ် 3GIO (3rd Generation I/O) လိုလည်းအသေခြုံကြပါတယ်။ ငြင်းဟာ PCI Bus ပဲ ဖြစ်ပြီးထူးခြားတာက Protocol နှင့် Layered Architecture ကိုအသုံးပြုထားတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ Architecture ဆိတ် နည်းပညာလိုလိုတာပါ။ PCI Express ဟာမူလ PCI Bus လိုသတ်မှတ်ထားတဲ့ Data Rate နဲ့ Data သယ်ယူတဲ့ Single Parallel Bus ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘဲ Two Way (Bidirectional) နှစ်ဖက်သွား Serial Connection မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ငြင်းရဲ့ Transfer Rate ဘဲ Channel တစ်ခုကို 250 MB/s အထိရှိပါတယ်။ 16 Channels ဆိုရင်အားလုံးပေါင်းသူရဲ့ Transfer Rate ဘဲ 4 GB/s အထိတောင် ဖြစ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

PCI Express ဘဲ Data တွေကိုသယ်တဲ့နေရာမှာ အထုတ်ကလေးတွေ Packet အဖြစ်ဖွဲ့စည်းပြီး Two Pairs of Data lane တို့အသုံးပြုကာ Point to Point Data Transfer လုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရရင် PCI Express ဘာပုံမှန် Parallel ပေးပို့နေရာမှ ခွဲထွက်ပြီး Serial နှင့်ပေးပို့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ Hyper Transport တို့၊ Serial ATA တို့၊ USB တို့၊ Fire Wire တို့လိုပေါ်များ။ ငြင်း PCI Express ကိုကနိုး Support လုပ်တာကတော့ Intel ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုပြောပြီစရှိတာက PCI Express ဘဲ Local Interconnect မှာပဲ အသုံးပြုဖြစ်ပါတယ်။

၆.၂ PCI Express ၏ Protocol အကြောင်း

PCI Express ဘဲ တစ်ဖက်ဆိုရင်းတွေက 1 bit ဖို့သော Point to Point Serial Connection ကို Lane လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါ Lane ဆိုတာကလည်း PCI Express အကြောင်းမှာလွန်စွာ အမိကကျပါတယ်။ PCI Express ဘဲ Layered Protocol ဖြစ်ပါတယ်။ သူမှာဘာ Layer တွေပါသလဲ ဆိုတော့

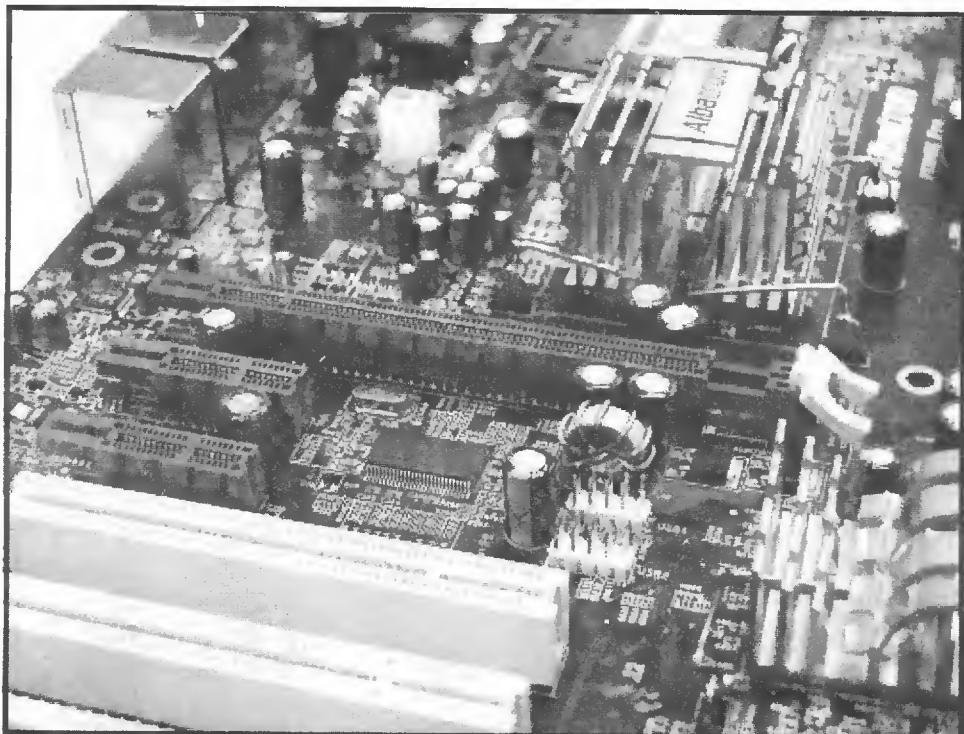
- (၁) Transaction Layer
- (၂) Data Link Layer နှင့်
- (၃) Physical Layer တို့ပါဝင်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ Physical Layer ကိုထပ်ပြီး နှစ်ပိုင်းပိုင်းပြန်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Physical Layer

မှာမှ ဆင့်ပွား Sub Layer ဖြစ်ချိသေးတယ်။ အဲဒီက Logical Sublayer နှင့် Electrical Sublayer တိုဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီမှာမှ Logical Sublayer ဘာတစ်ခါ PCS ဆိတ္တဲ့ Physical Coding Sublayer နှင့် MAC ဆိတ္တဲ့ Media Access Control ဆိတ္တဲ့ဆင့်ပွား Sub Layer များ ထပ်ပိုင်းလွှာရှိပါတယ်။

မှတ်ချက်။ ။ တကယ်တော့ ဒါ Layer ဆိတ္တဲ့အခေါ်အဝေါ်ဘာ Networking Protocol က OSI (Open System Interconnection) ကလာတဲ့အခေါ်အဝေါ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ Networking Essentials ဘာသာရပ်ကိုလေ့လာဖူးသူဆို ဒါကိုနားလည်လွယ်မှုပြင်ပါတယ်။ ဒါဟာအုပ်ပြီး ထပ်ထွက်လဲမယ့် ကျွန်တော် ရေးသားသော "Networking Essentials နှင့် ကျွန်ုပ်များအတွေ့အကြုံများ" စာအုပ်မှာ ငါး OSI Model အကြောင်းကို အသေးစိတ်ရှင်းပြပေးထားပါတယ်။

ပုံ ၆.၁

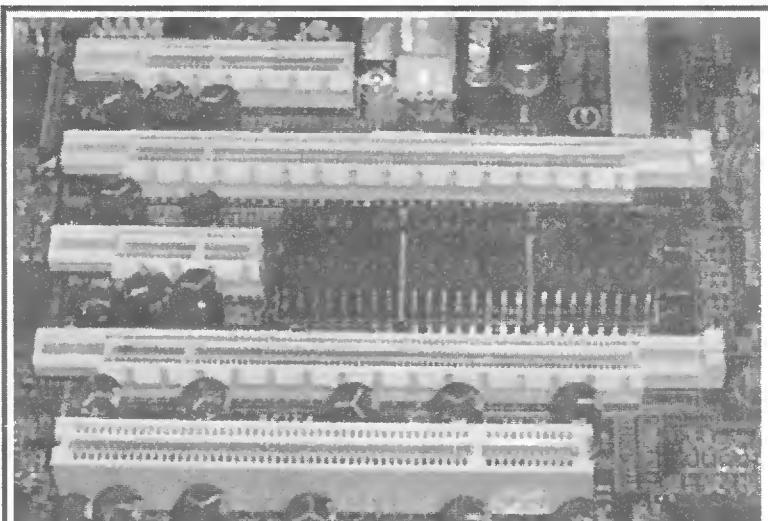
၆.၃ Physical Layer

Lane တစ်ခုမှ Data သယ်သော Wire အားလုံးပေါင်း ၄ ခုရှိပါတယ်။ သူက ၄ ခုဆိုတော့ နှစ်ခု ဖျော်။ တစ်ခုက Transmit လုပ်ဖို့ဖြစ်ပြီးနောက်တစ်ခုက Receive လုပ်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ အခုပုံးမြှင့်တွေ့နေတာ ကတော့ PCI Express နှင့် PCI ကိုယ်ပြုထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အပေါ်ဆုံးက Slot က PCI Express x4

ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက PCI Express ပဲ x16 ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက PCI Express x1 ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက PCI Express x16 ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်ဆုံးတစ်ခုက မူလ 32 bit PCI ဖြစ်ပါတယ်။

မည်သည့် PCI Express Device နှစ်ခုကြား Connection လုပ်ပေးထားခြင်းကို Link လိုပေါ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ခြေးပြင့် Lane တွေကိုစုစုပေါင်းပေးရာ ကျပါတယ်။ ဘယ်ပစ္စည်းမဆို အနည်းဆုံးတော့ Single Lane (x1) Links ပါရှိပါတယ်။ ပစ္စည်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခုမှတူဘူးပေါ့များ၊ တစ်ခု၏ Devices တွေကအီထက်ပိုပြီး တော့ကျယ်ပြန်တဲ့ Link တွေပါရှိကြပါတယ်။ ဥပမာ 2, 4, 8, 12, 16, 32 Lane စသေဖြင့်ပေါ့များ။ PCI Express Card တွေကသူတို့အချင်းချင်း ဘယ် Card ကို ဘယ်မှာမဆို Physically လည်းခိုက်လိုရတယ်။ အလုပ်လည်းကောင်းစွာလုပ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ကိုယ်က x1 Card ကို x1 မှာတပ်ဘဲ x4 Slot မှာ အိမ့်မတူတဲ့ x16 Slot မှာသွားတပ်ရင်လည်းအလုပ်လုပ်တယ်လို့ပြောချင်တာပါ။ x1 Card ဟာသူထက်အချယ်အတားကြိုးတဲ့ Slot တွေမှာစိုက်ရင်လည်း အလုပ်လုပ်တယ်လို့ပြောချင်တာပါ။ အုံးလိုပါပဲ။ အချယ်အတားကြိုးတဲ့ Slot ဖြစ်တဲ့ x16 လို့ Slot ကလည်း Electrically အရ Lane နည်းတဲ့ x1, x8 တို့အတွက် Power နှင့် Ground Connection ပုံပိုးပေးပါတယ်။ ချုပ်ပြောရရင် Card အသေးတွေက Slot အကြိုးမှာလာမိုက်လို့ရာသလို Slot အကြိုးတွေလည်း Card အသေးတွေအတွက် တနည်းအားပြင့် Lane နည်းသော Card တွေအတွက်ပုံပိုးပေးပါတယ်လို့ပြောချင်တာပါ။ တစ်ခုရှိတယ်နော်။ x4 လို့ Card က x1 လို့ Slot မှာတော့ လာမိုက်လို့ရပါမလား။ ဘယ်ရမလဲ Card က Slot ထက် Physically ပို့ကြိုးနေတာကိုး။

ပုံ ၆.၂

အပေါ်ဆုံးကနေ့ကြည့်ပါ။ PCI Express x4, x16, x1, x16 တို့ကို အောက်ဆုံး ပုံမှန် PCI Bus နှင့်အတူတွေ့ရပုံ

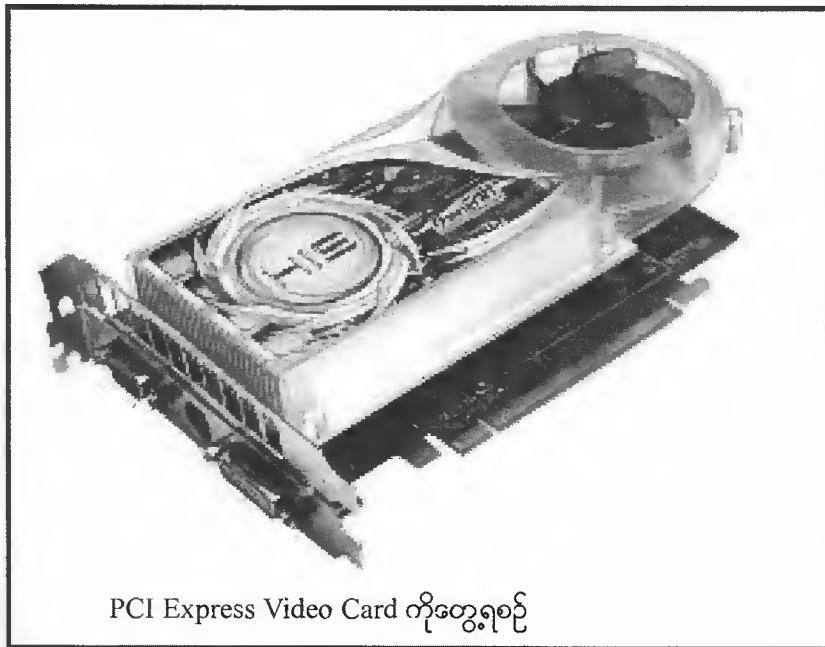
PCI Express တာမည်သည့် Control Message တွက်ဖော်လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ Interrupts စသဖြင့်ဖော်၍ နောက်ပြီး Data Transmit လုပ်ရာမှာ ပြောရမယ့်အချက်တစ်ခုက Inter leave ဆိုတာပဲ။ Multiple Lane ဆိုတဲ့ Lane အများကြီးမှာ Link လုပ်ပြီး Data Transmit လုပ်တာကို Inter Leaved စနစ်နှင့်လုပ်တယ်။ ဆိုလိုတာကအလွယ်ပြောပြခဲင် ပို့စိန့်ပြီဆိုတဲ့ ဒွဲပြုမိန့်ကျေတဲ့ Byte ကိုလွှတ်နေတဲ့ Lane ပေါ်ကိုတင်ပေးလိုက်တာကိုပြောတာပါ။

ကြံလိုပြောပြရှိုးမယ်။ Interleaved ဆိုတာကြားဖူးလား၊ Hard Disk ကို Low Level Format ချရင် Inter leaved ဆိုတာပေးရတယ်။ ခုခေတ်မှာ Hardware ကိုလေ့လာသူတွေကတော့ Hard Disk Low Level Format အကြောင်းလေ့လာဖူးမှာမဟုတ်ဘူး။ အရင်တုန်းက BIOS Setup မှာတင် Hard Disk Low Level Format ဆိုတာပါတယ်။ DOS ကနေ Format C: ဆိုတာက High Level Format သော်တယ်။ Hard Disk တစ်လုံးက High Level Format ချလိုတောင်မကောင်းတော့ဘူးဆိုရင် Bad Sector တွေကို Record လုပ်ပစ်ဖို့ BIOS ထဲကနေရင်း Hard Disk ကိုဝင်ပြီး Low Level Format ဝင်ချပစ်ပါတယ်။ အရင်တုန်းကဆို စကားပိုင်းတွေမှာ 'ဒီကောင်ကတော့ မရတော့ဘူးကွား။ Format ချပစ်မှ ရမယ်' သွားပြောမလိုပြစ်ကြသေးတယ်။ ဒါ Low Level Format အကြောင်းလေးတွေဖော်။ HDD တစ်လုံးကို Low Level Format ချရင် Interleave ဆိုတာကိုပေးရတယ်။ HDD ရဲ့ Read/Write Head တွေပော့ သူတို့အောက်ကိုရောက်လာတဲ့ Data တွေကိုပဲဖတ်လိုရတယ်။ လည်ပတ်နေတဲ့ Disk Platter ပေါ်က Data တွေနောက်ကောက်ကောက်ပါအောင်လိုက်ပြီး Data ဖတ်လိုမရဘူး။ Hard Disk ရဲ့ Platter လည်ပတ်နှုန်းကပြန်ပြီး Read/Write Head ကလိုက်မဖတ်နိုင်ရင် Read/Write Head ဘာအကွက်တစ်ခုကိုဖတ်ပြီး ကပ်လျှက်အကွက်ကိုဖတ်ဖို့ အလျှင်းမဖို့ဘူး။ တစ်ကွက်ကျော် (သို့မဟုတ်) နှစ်ကွက်ကျော်ကိုဖတ်ရတယ်။ ကပ်လျှက်အကွက်ကိုဖတ်စေချင်ရင် Inteleave ဘာ 1:1 ဖြစ်တယ်။ တစ်ကွက်ကျော်ဖတ်ပါဆို Interleave ဘာ 1:2 ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ HDD က Performance ကျနေရင် မြန်ချင်တော့နဲ့ Interleave ကို 1:1 ထားလိုက်မှ ပိုနေ့သွားတတ်တယ်။ Interleave 1:1 ဆိုတော့ကပ်လျှက်ဖတ်ပါဆိုတော့ဘာ တစ်ကွက်ကျော်တော့ Hard Drive က တကယ်တမ်းမှာ ကပ်လျှက်မဖတ်နိုင်တော့ တစ်ကွက်ဖတ်ပြီး နောက်တစ်ချား အကွက်ကိုကျော်ဖတ်နိုင်ရဲ့ဘားနဲ့ Interleave 1:1 လိုပြောထားလို့ Platter တစ်ပတ်ပြန်လည်အောင်တော့ပြုပြီး ခုနက်ဖယ်ပြီးသားအကွက်ရဲ့ ကပ်လျှက်အကွက်ကိုဖတ်တယ်။ ဒီတော့တစ်ကွက်ဖတ်ဖို့ တစ်ပတ်လည်အောင်ပြန် စောင့်ရတော့ကြောတာပေါ့။ Interleave 1:1 က Performance ကောင်းတဲ့ Hard Drive မှာ ထားရပါတယ်။ ဒီအကြောင်းက အခုသ်ဆန်းဘန့် ဘာမှုမဆိုတူဘူး။ Interleave ဆိုတာလေးကိုနားမလည်မှာစိုးလို့ရှင်းပြနေတာပါ။ PCI Express ဘာ Interleaved ကို Data Striping လိုလည်းအသေးပြုပါတယ်။

၆.၅ Data Link Layer

Data Link Layer ကတေသာ Transaction Layer ကနေ Generate လုပ်လိုက်တဲ့ Transaction Layer Packets (TLPs) တွေကို Sequence လုပ်ပေးပြုပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ Data တွေကိုပိုလိုက်တဲ့အခါ Data တွေမှန်မမှန်ကို စစ်ဆေးပေးတာကို CRC-Cyclic Redundancy Check လိုပေါ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတေသာ CRC လိုပေါ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးအောင်မြင်တယ် မအောင်မြင်ဘူးဆိတာကိုတေသာ Acknowledgement Protocol ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ ငါး Protocol ကာအောင်မြင်တယ်ဆိုရင် Acknowledgement ဆိတ်တဲ့ ACK Signal ကိုအသုံးပြုပြီး Fail ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တေသာ Negative Acknowledgement NAK Signal ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ ဆိုလိုတာက Transaction Layer Packets (TLPs) တွေတာ LCRC မှာ Check လုပ်ရေား Success ဆိုရင် ACK ဖြစ်ပြီး Fail ဖြစ်ရင် NAK ဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍ TLPs တာ NAK Result ဖြစ်နေရင်ဒီမှုမဟုတ် Time Out ဖြစ်နေရင် ACK ကိုပြန်တောင့်ရ ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းကြောင့် / စစ်ဆေးခြင်းကြောင့်ပျော်းဆုံး ဒီမှုမဟုတ် Transaction Medium ဟာတာဝန်များကိုမှားယွင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းမှကင်းဝေးပေါ်ပါတယ်။ ACK နှင့် NAK Signals တို့တာ Low Level Packet ကိုသားပြီး Communicate လုပ်ကြပါတယ်။ ငါးကို DLPP-Data Link Layer Packet လိုပေါ်ပါတယ်။ DLPPs ဟာချိတ်ဆက်ထားတဲ့ပစ္စည်းနှစ်ခုရဲ့ Transaction Layer နှစ်ခုအကြား Control Information တွေ Communicate လုပ်ရော့လည်း အသုံးပြုပါတယ်။ အူဒီအပြင်တော်း Power Management Function တွေမှာလည်းအသုံးပြုပါတယ်။

ပုံ ၆.၃

PCI Express Video Card ကိုတွေ့ရမည်

၆.၅ Transaction Layer

Transaction Layer Target Device ဘာ လူကုန်းတာတွေကိုတံ့ပြန်ဖို့အတွက် Data တွေစုစည်း ဖော်ပြန်မှာ Traffic တွေကိုသယ်ယူဖို့ Link တွေကိုစွဲပြုပေးရပါတယ်။ တနည်းအားဖြင့် Transaction တွေကို အချိန်ပေါ်မှတဲညီး Request လား Response လားဆိုပြီးခွဲခြားခြင်းတွေ လုပ်ဆောင်ရရှိပါတယ်။

PCI Express ဘာ Credit-Based Flow Control ကိုအသုံးပြုပါတယ်။ သူအလုပ်လုပ်ပုံကနိုလို တပ်ထားတဲ့ပွဲည်းဟာ Transaction Layer အတွင်းမှာလက်ခံရရှိတဲ့ Buffer တိုင်းအတွက် ကန်းများ Credit Amount ကိုကြေညာပါတယ်။ အဲဒီပွဲည်းသို့ Transaction တွေ Send လုပ်တဲ့အခါကျ TLP တစ်ခုချင်ခိုက် Credit ကိုထာယ်လောက်အသုံးပြုသူလဲဆိုတာကို Count လုပ်ပါတော်မယ်။

၆.၆ PCI Express ကာအားသာတဲ့အချက်များ

- (၁) လွန်စွာလျှင်မြန်သော ကောင်းမွန်တဲ့ Performance ဖြစ်ပါတယ်။ Serial Technology ကိုသုံးထား သော လွန်စွာလျှင်မြန်သော ကောင်းမွန်တဲ့ Performance ဖြစ်ပါတယ်။
- (၂) Band Width ကိုးပါတယ်။ သိအိုရိအရ 5-80 Giagbits per Second ရှိပါတယ်။
- (၃) PCI ကဲ့သို့ Shared လုပ်ထားတဲ့ Bus မဟုတ်ဘဲ ရည်ရွယ်ရာကိုတိုက်ရှိက်ခိုက်တဲ့ Point to Point စနစ်ဖြစ်ပါတယ်။
- (၄) Connector အနည်းငယ်သာပါရှိတာကြောင့် System Designer တွေအတွက် Design ပြုလုပ်ရတယ်ကူပါတယ်။
- (၅) PCI Bus က PCI Express လို့ Advance Power Management တို့ Hot Plug / Hot Swap တို့ QoS လို့ဝေါ်တဲ့ Quality of Services (Real Time Operation အတွက် Band width ကို Guarantee လုပ်ပေးခြင်း) စတာတို့မပါရှိပါဘူး။
- (၆) PCI Bus ရဲ့ Bandwidth ကတစ်ကြိမ်မှာ Send ဆိုလည်း Send, Receive ဆိုလည်း Receive Direction တစ်ဖက်ပဲရပါတယ်။
- (၇) Server System တွေမှာ PCI Express ဘာ PCI-X ထက်စာရင် Latency or Delay Time ကိုလျှော့ချိန်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ PCI Express က Northbridge Chip ကိုတိုက်ရှိက် Connection ဖြစ်လိုပါ။

PCI Express ဘာ PCI, PCI-X နှင့် AGP စတဲ့ Parallel Bus တွေကိုဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း တဖြည်းဖြည်း အစားထိုးအပ်စိုးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခုလောလောဆယ်တော့ စစ်ဆေးအခြေအနေမျို့ PCI

Express ဟဲ AGP 8x Graphics Bus ကိုအတောင်များဖြစ်ပါတယ်။ Multimedia အတွက် High Band Width ကို ရှင်းက AGP 8x ထက်ပံ့ပိုးပေးနိုင်တယ်လေ။ အူဒီအပြင် Server System တွေရဲ့ PCI-X ကိုလည်းနောက်ဆုံးများအတောင်များဖြစ်ပါတယ်။

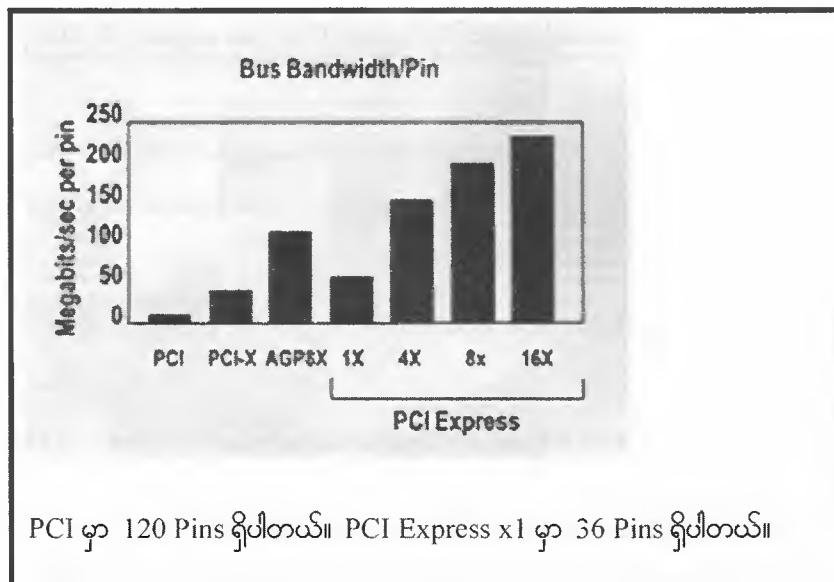
အောက်က ယေးကွက်မှာ PCI Express Transfer Rate နှင့် နှုန်းယဉ်လိုဂေါ်မြောက် ပြပေးထားပါသေးတယ်။ အခြားသော PCI တွေနှင့်ပေါ့။

Bandwidth of PCI, PCI-X, and AGP Buses

Bus and Frequency	Peak 32-Bit Transfer Rate	Peak 64-Bit Transfer Rate
33-MHz PCI	133 MB/sec	266 MB/sec
66-MHz PCI	266 MB/sec	532 MB/sec
100-MHz PCI-X	Not applicable	800 MB/sec
133-MHz PCI-X	Not applicable	1 GB/sec
AGP8X	2.1 GB/Sec	Not applicable

ငြင်းကို ဝပ်မြန် နှုန်းယဉ်ပြရရင် -

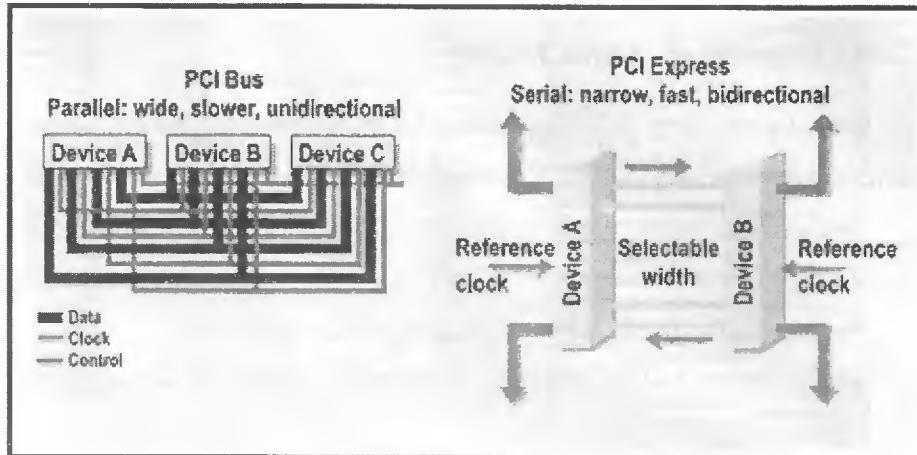
ပုံ ၆.၅

PCI မှာ 120 Pins ရှုပါတယ်။ PCI Express x1 မှာ 36 Pins ရှုပါတယ်။

ထပ်မပြီးတော့ ရှင်းပြုလိုသေးတာက PCI နှင့် PCI Express တို့၏ ကားမြေားချက်ကလေးပါ။ ပုံနှင့်လည်း ပြထားပါသေးတယ်။

ပုံ ၆.၅

အလွယ်ရှင်းပြရရင် -

- (က) PCI Bus က Parallel နည်းပညာကိုအသုံးပြုပါတယ်။
PCI Express က Serial နည်းပညာကို အသုံးပြုပါတယ်။
- (ဂ) PCI Bus က Bus Width ကျယ်ဝါတယ်။
PCI Express Bus က PCI ထက်စာရင်ကျဉ်းပါတယ်။
- (ခ) PCI Bus က PCI Express လောက် Bus Speed မဖြန့်ပါ။
PCI Express က PCI ထက် Bus Speed ပိုမြင်ပါတယ်။
- (င) PCI Bus က One Direction ကိုပဲအသုံးပြုပါတယ်။
PCI Express က Direction နှစ်ဖက်အသုံးပြုပါတယ်။

ဒေါက်မှာ PCI Express Bandwidth တွေကို ယော်နှင့်ပြေပေးထားပါတယ်။

PCI Express Implementation	Encoded Data Rate	Unencoded Data Rate
x1	5 Gbps	4 Gbps (500 MB/sec)
x4	20 Gbps	16 Gbps (2 GB/sec)
x8	40 Gbps	32 Gbps (4 GB/sec)
x16	80 Gbps	64 Gbps (8 GB/sec)

၆.၇ PCI Express ၏ Form Factor

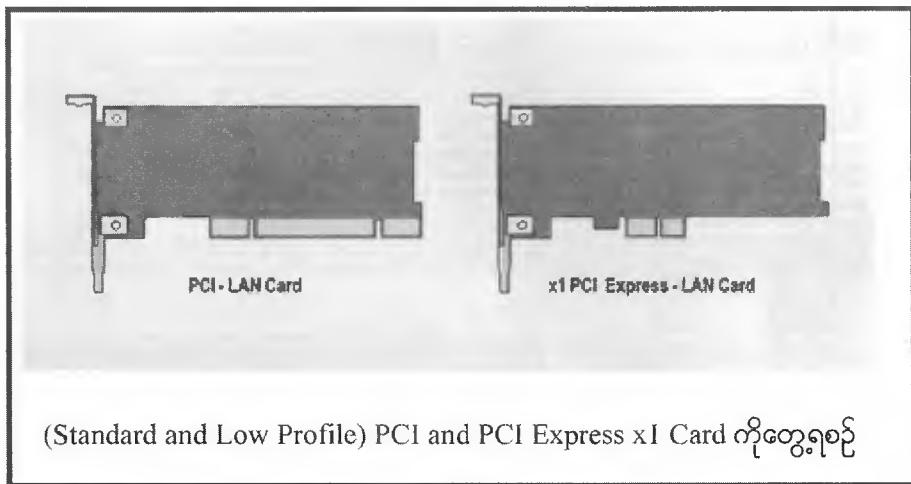
Form Factor ဆိတာ ပုံစံနှင့် အရွယ်အစားပါဝါ။ PCI Express မှာ Server, Client, Desktop, Portable စတဲ့လိုအပ်ချက်တွေအတွက် ပုံစံလေးမျိုးနှင့်ပါတယ်။ အဲဒီတွေကတော့ -

- (၁) Server, Workstation , Desktop တွေအတွက် Standard and Low Profile Card
- (၂) Portable Computer တွေအတွက် Mini Card
- (၃) Portable Computer နှင့် Desktop တွေအတွက် Express Card
- (၄) လောလောဆယ် PCI SIG ကသတ်မှတ်နေဖြင့်တဲ့ Server I/O Module (SIOM) တို့ဖြင့်ကြပါတယ်။

၆.၈ Standard and Low Profile Card အခြောင်း

PCI ၏ Standard and Low Profile Card တွေကတော့ Server, Workstation , Desktop စတဲ့ Environment တွေမှာ ပုံစံအမျိုးမျိုးနှင့်အသုံးပြုနေဖြတ်တော်ပြုဖြစ်ပါတယ်။ အခုတော့ PCI Express က PCI လိုပဲ Standard and Low Profile Card လိုသတ်မှတ်ပြီး PCI Express ကို အစားထိုးဖို့ အိမ္မဟုတ် ဒါ Legacy PCI နှင့် အတူယူပွဲထဲထားဖို့ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှာလုပ်ဆောင်လာကြပါတယ်။ ဒါ PCI Express Standard and Low Profile Card တွေဟာ PCI Card တွေနှင့် အရွယ်အစား Dimension အတူတူပဲဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၆.၆

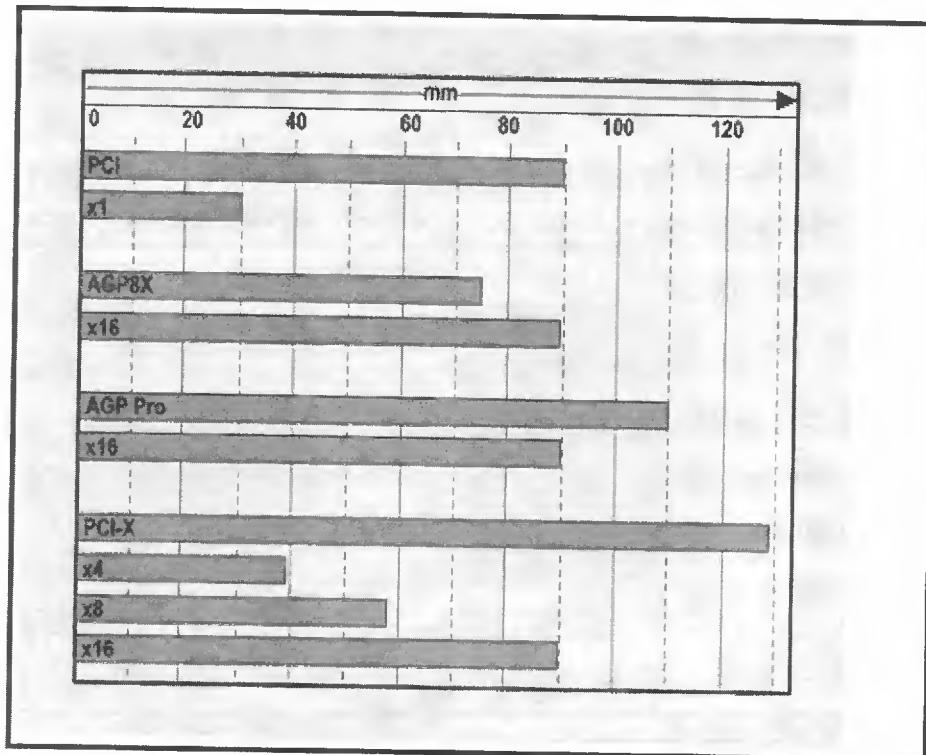
(Standard and Low Profile) PCI and PCI Express x1 Card လိုတွေရှုံး

သူတို့နှစ်ခုကဲပြားသွားတာကတော့ I/O Connection ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာပြာရရင် PCI Express x1 Card Connector ကတော့ ပင် အရေအတွက် ၃၆ ပင် ပဲရှုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ Standard PCI Card Connector ကတော့ ပင် အရေအတွက် ၁၂၀ ပင် ပဲရှုပါတယ်။ ပုံမှာလည်းတွေ့မြင်ရမှာပါ။

၃ Standard and Low Profile PCI Express Card တွေ Form Factor အနေနဲ့ x1 ကိုပဲ သုတေသနတုတေသနတဲ့ x4, x8, x16 အနေဖြင့်လည်းရရှိနိုင်ပါတယ်။

အောက်ကပိုမာ PCI Express Card ခဲ့ Size တွေကို PCI, PCI-X, AGP8X ထိန့်အတူ ဘွဲ့ပြေထားပါတယ်။

ပုံ ၆.ၧ

က နောက်ထပ် ယေားတစ်ခုလောက်ထပ်လျှောက်လျှောက်ရအောင်။ ဒါ အောက်ကလေားက ဘာကို ပြောတာလဲဆိုတော့ Standard and Low Profile Express Card တွေမှာ Interoperability လိုအပ်ချက်ကို ပြထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက x1 Card ဟာ I/O အရွယ်အစားကသေးတာကြောင့် သူက x4, x8, x16 တွေအားလုံးမှာ စိုက်လိုက်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သူက Higher Bandwidth တွေမှာသွားစိုက်ထားတာ ကြောင့် PCI Express ရဲ့ အတွင်းသဘောအတိုင်း Link Layer (ရော့မှာရှင်းပြုခဲ့သော Layer တွေ) တွေဟာ x1 Data Transfer Rate နှင့် ညီမျှအောင် Link Down လုပ်ပြီး Negotiates လုပ်ပေးရတာပါ။

ဒါတော့ ယေားမှာ Require ဆိုတာ Interoperability လိုအပ်တာကိုပြောတာဖြစ်ပြီး Allowed ဆိုတာက လာသုံးလိုက်တယ် ဒို့ပြုတယ်လိုဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ Interoperability က သူနေရာမှာသူလိုက် လည်း လိုအပ်တာဖြစ်ပါတယ်။

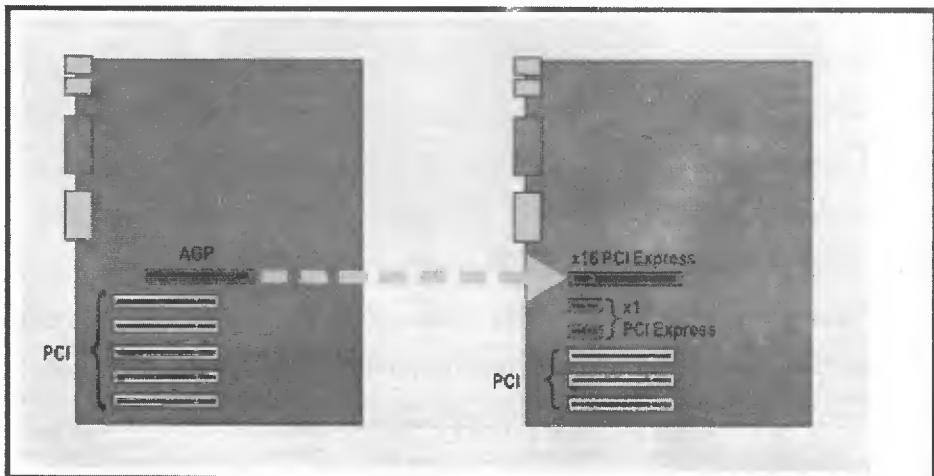
ခြင်းချက်အနေနဲ့ x8 Card ဟာ x4 မှာသွားစိုက်ရင် x4 နှင့် အလုပ်လုပ်စိုက်ခွင့်ပြုပါတယ်။

PCI Express Implementation	x1 Slot	x4 Slot	x8 Slot	x16 Slot
x1 Card	Required	Required	Required	Required
x4 Card	No	Required	Allowed	Allowed
x8 Card	No	Allowed*	Required	Allowed
x16 Card	No	No	No	Required

နောက်တစ်ခုပြောပြစ်ရာရှိတာက Motherboard တွေမှာ PCI နှင့် PCI-X တွေ အဓိုဒ် PCI Express တွေ အဓိုဒ်တိုးလာမှပဲဖြစ်ပါတယ်။ PCI တွေနေရာမှာ x1 PCI Express တွေအဓိုဒ်တိုးလာပြီး တွေ့ PCI-X တွေနေရာမှာ x4 PCI Express တွေ အဓိုဒ်တိုးနေရာယူဆုံးပါတယ်။ နောက်ပြီး AGP 8x တွေနေရာမှာ x16 PCI Express တွေ အဓိုဒ်တိုးနေရာယူဆုံးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ထူးခြားမှုရှိတာက အရင် ကဆို AGP 8x မှာ AGP Card ကလွှဲလိုက်ခြားလာစိုက်လိုမရသော်လည်း x16 PCI Express မှာ AGP မဟုတ်လည်း တစ်ခြား Card တွေ လာစိုက်လိုရပါတယ်။

Motherboard တွေ ပြောင်းလဲလာပုံကိုပြောပြုမယ်ဆိုရင် အောက်ကပုံမှာလည်းတွေ့နိုင်ပါတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် AGP Slot ၁ ခု ပါပါတယ်။ နောက်ပြီး Standard PCI Slot ၅ ခု ပါပါတယ်။ ပေါင်း ၆ ခု ပဲ့။ အခုံ Motherboard တွေမှာကျတော့ I/O Slot က ပေါင်း ၆ ခုတော့ ၆ ခု ပဲ့။ ဒါပေမယ့် Standard PCI က ၃ ခု ပဲပါတယ်။ x1 Slot က နှစ်ခုပါပြီး x16 ကတော့ တစ်ခုပါ ပါတယ်။ PCI Slot အဖြူရောင် နှင့် ကွဲပြားသွားအောင် PCI Express က အညီရောင်တွေဖြစ်ကြပါတယ်။

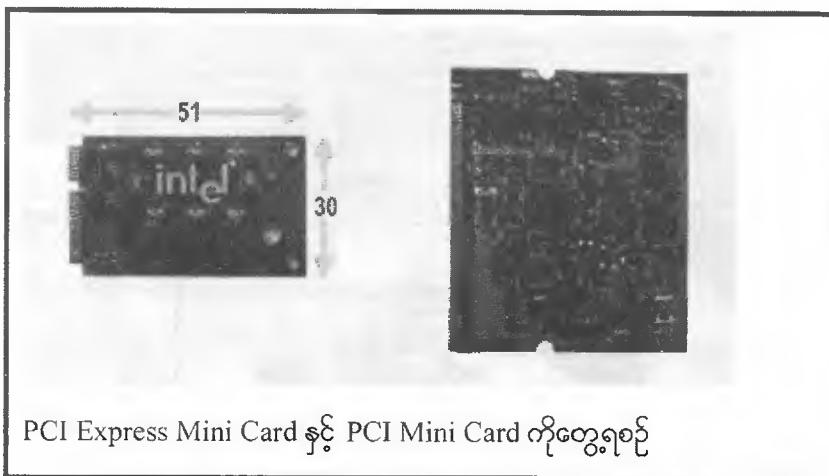
ပုံ ၆.၈

၁၃ Mini Card အခြေခံမှု:

PCI Express Mini Card တဲ့ PCI Mini Card ကို အစားထိုးဝင်ရောက်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲသာ Standard Desktop Computer PCI Card တွေအတိုင်း အလုပ်လုပ်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ငါး PCI Mini Card တွေဟာ အမိန့်အားဖြင့် Portable ကွန်ပျူးတာတွေမှာ Communications Functions တွေ ဆင်ထည့်တဲ့နေရာမှာ အသုံးပြုပါတယ်။ ပုံမှန်မြင်ရတဲ့အတိုင်းပါပဲ PCI Express Mini Card တွေဟာ PCI Mini Card တွေထက် တစ်ဝါက်လောက်သေးယောက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Portable ကွန်ပျူးတာတွေမှာ လိုအပ်ချက် အရ တစ်ကိုင်နေရာမှာ နှစ်ကိုအထိခိုက်လိုဂုဏ်ပေါ်။ နောက်ပြီး System Board ပေါ်က PCI Express Mini Card Socket တဲ့ xI PCI Express Link ကိုရော USB 2.0 Link ကိုပဲ Support လုပ်ပါတယ်။

ပုံ ၆.၉

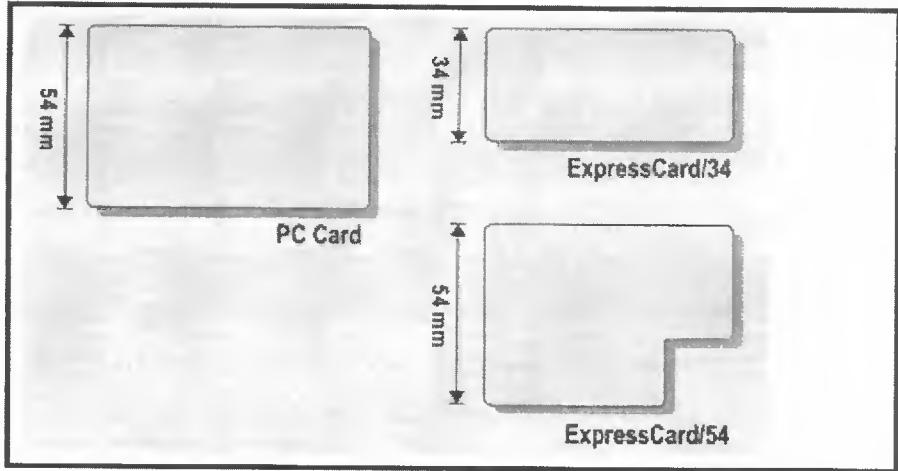
PCI Express Mini Card နဲ့ PCI Mini Card ကိုတွေ့ရမည့်

၆.၁၀ Express Card အခြေခံမှု:

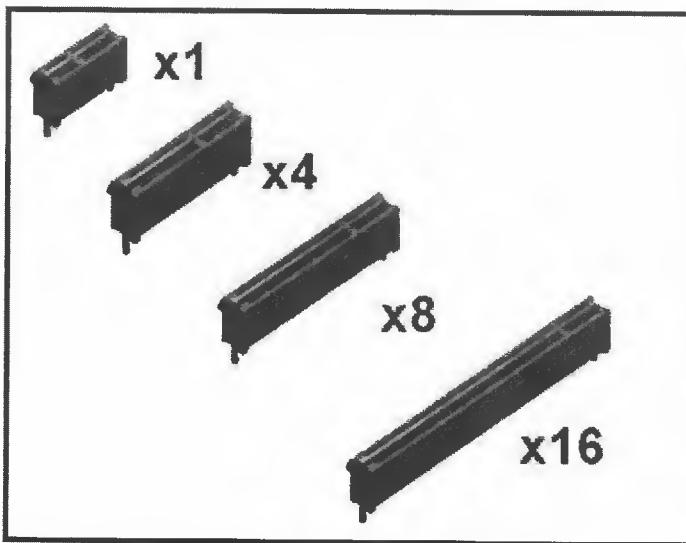
PCI Express Card တွေဟာ PC Card တွေကို အစားထိုးဝင်ရောက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ငါး Express Card Specification တွေကို Developes လုပ်တာကတော့ PCMCIA (Personal Computer Memory Card International Association) ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ Express Card တွေဟာ PC Express ထက်စာရင် High Bandwidth လည်းဖြစ်ပါတယ်။ အရွယ်အစားလည်းသေးယောက်တယ်။ ကုန်ကျစရိတ် လည်း သက်သာပါတယ်။ PCI Express Mini Card လိုပါပဲ ဒါ Express Card တဲ့ x1 Express ရော USB 2.0 Link ပဲ Support လုပ်ပါတယ်။

ဒါ Express Card တဲ့ Power လည်းအနည်းငယ်ပဲလိုအပ်တဲ့အပြင် Hot Plug လည်းရှုခဲ့တယ်။ ငါးကို Communications အတွက်အသုံးပြုပါတယ်။ Hard Disk Storage အတွက် အသုံးပြုပါတယ်။ တစ်ခြား I/O Technologies တွေမှာလည်းအသုံးပြုပါတယ်။

ပုံ ၆.၁၀

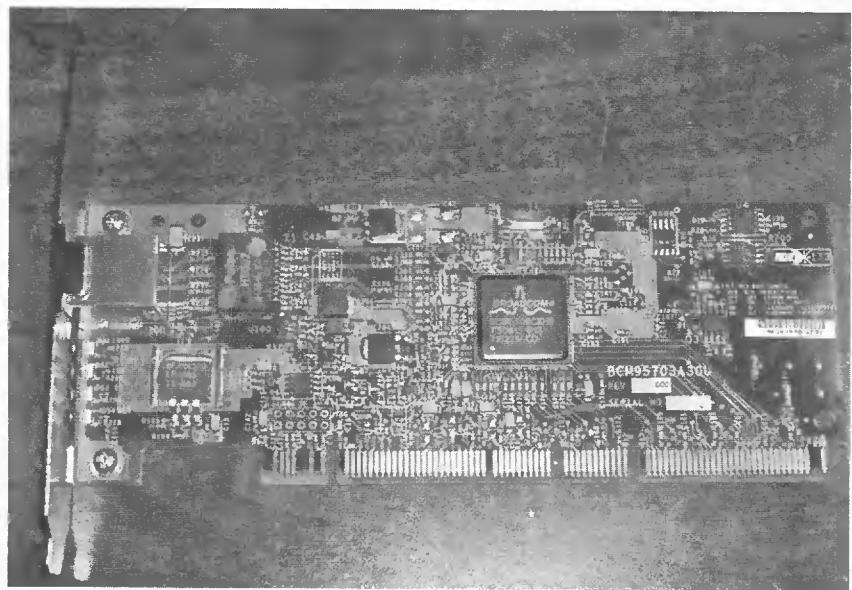
ပုံ ၆.၁၁

ပုံ ၀၀ PCI-X အကြောင်း

PCI - X အကြောင်း အနည်းငယ်လေးတွေ့ဖြေပြုချင်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်သိသလောက် ရန်ကုန်ကနည်းပညာစာပေထဲမှာ PCI - X အကြောင်း သိပ်မတွေ့ရပါဘူး။ ဒါကြောင့် စာဖတ်သူတွေကို အနည်းငယ်လောက်ဖြေပြုချင်တာပါ။ အများကြီးမပြောချင်တာက ဒီအကြောင်းက Latest & Hottest မဟုတ်တော့ဘူး။

၆၁၂

PCI-X Ethernet Card ကိုတွေ့ရည်

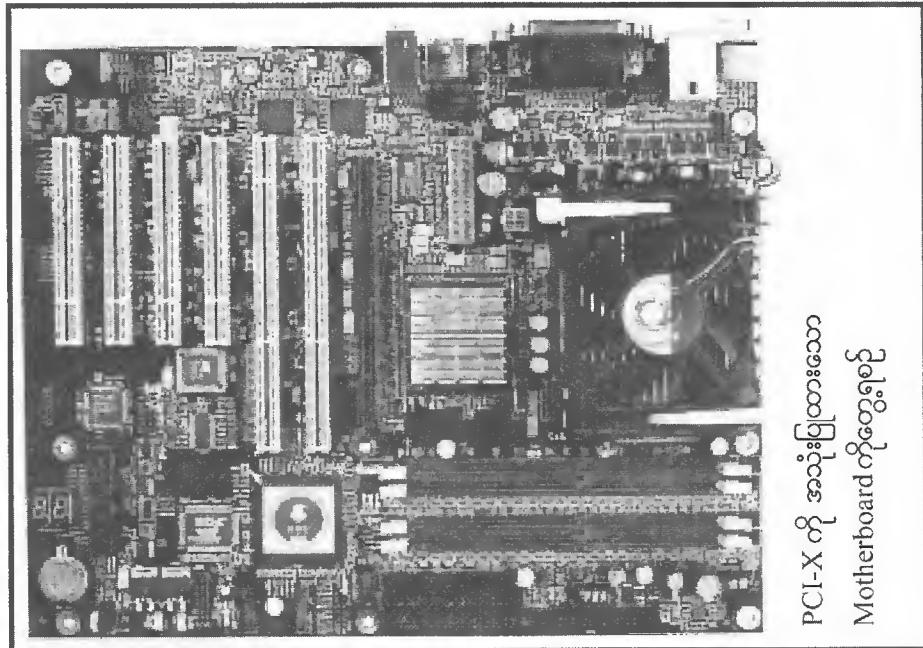
PCI-X ဆိတာ Peripheral Component Interconnect Extended ပါဝါ။ PCI ကိုအစားထိုးလာတဲ့ သူပါ။ PCI Express မတိုင်ခင်ကပဲ့။ ဒေါ်။ PCI-X ဘဲ PCI ထက် နှစ်ဆယ့်မြန်ပါတယ်။ PCI-X ကို လုပ်ခဲ့တဲ့သူတွေကတော့ IBM, HP, Compaq တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ PCI-X ဘဲ တကယ်တော့ Standard PCI Clock ကို Double လုပ်တာပါ။ 66 MHz ကနေ 133 MHz ဆီကိုပဲ့။ နောက်တစ်ခုက PCI-X က Backward Compatibility ရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက PCI-X Card ကို PCI Slot မှာ လာမိုက်လို့ရပါတယ်။ Speed ကတော့ PCI Speed နဲ့ပဲပေါ့။

နောက်တစ်ခု PCI-X က များသောအားဖြင့် Server တွေမှာအသုံးပြုပါတယ်။ High Performance ရအောင် Bandwidth ကိုတဲ့ ပစ္စည်းတွေ (ဥပမာ – Gigabit Ethernet, Fibre Channel, Ultra3 SCSI Card) ကိုအသုံးပြုလို့ရအောင်လိုပါ။

၆.၁၂ PCI-X 2.0 ဆင်ကြောင်း

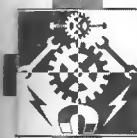
PCI - X 2.0 ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ PCI SIG က အတည်ပြုပါတယ်။ သူက နှစ်မျိုးလာပါတယ်။ တစ်ခုက 266MHz နဲ့ 533MHz တို့ဖြစ်ပါတယ်။ 266 MHz က 2.15 Gbps Transfer နဲ့မီး 533 MHz က 4.3 Gbps တို့ဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၆.၁၃

PCI-X ကို အသုံးပါထားသော
Motherboard ပြုလောင်

PCI - X က PCI Express နှင့် ကွားလဲအချက်က – PCI - X က Parallel ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူက Backward Compatibility ရတာဖြစ်ပါတယ်။ PCI Express က Serial ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက PCI-X က Half Duplex Bidirectional ဖြစ်ပြီး Full Duplex Bidirectional ဖြစ်ပါတယ်။

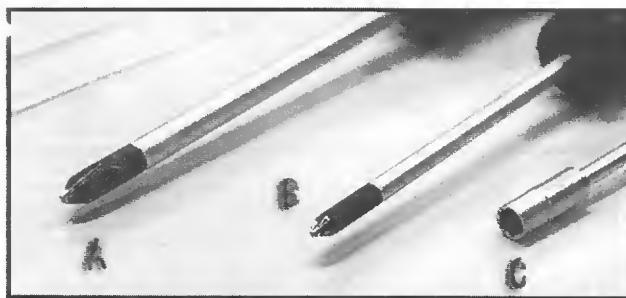

UNIT 7

Bonus

အခန်း (၇)

တပ်ဆင်ခြင်း

ဒီသင်ခန်းတဲ့မှာ ကျွန်တော်တို့ Computer တစ်လုံးလုံးကို အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုချင်းခါကင် တစ်ဆင့်ချင်းတပ်ဆင်လာပုံကို ပုံ နှင့် တက္က ရှင်းပြောဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ သင်ခန်းတဲ့က အခြေခံသား တွေလဲ ဖတ်လို့ရအောင်ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။

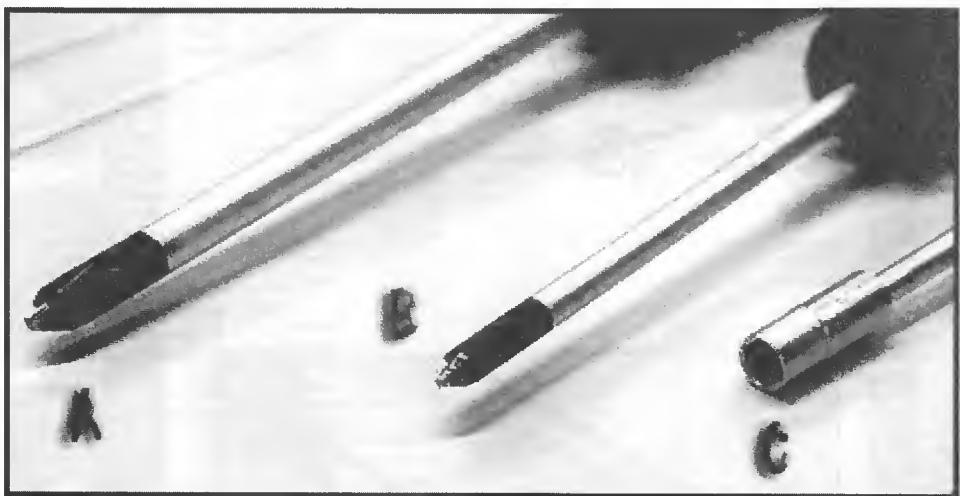
PART II Hardware Section

ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်ဆန်းစာများ ကွန်ပူဗြာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလိုက်နေ ကွန်ပူဗြာတော်လုံးအဖြစ်နှင့် ဘယ်လိုတော်ဆင်ရေးလဲဆိုတာကို တော်ဆင့်ချင်းလိုတ်ပြုသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းအရာက ဒီ စာအုပ်နှင့် မလိုက်ဖက်ပါဘူး။ စာဖတ်သူတော်တော်များများက ဒီအကြောင်းအရာကိုသိပြီးသားပြုစ်ပါလို့မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအကြောင်းအရာကို ဘာလို့ ဒီစာအုပ်များထည့်သဲလဲဆိုတော့ အခြေခံသမားတွေဖတ်လို့ရအောင်လိုပါ။ ဒီ စာအုပ်က Intermediate Level ရေးတာဘို့ ဒီအကြောင်းအရာကို B010us အဖြစ်ထည့်လိုက်တာပါ။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ဒဲ Michael Quack ဂဲ How to Build Your Own Computer ကိုပို့ပြုးထားတာပါ။ သူတစ်ပြုပုံ လေးကိုကြိုက်တာရယ် နောက်ပြီး ကျွန်တော်သိရသလောက်ပျော်နော် အဲဒဲမျိုးတဝ်ပြထားတဲ့ ဆောင်းပါးပုံးစံ မျိုးမတွေ့သေးတာရယ်ကြောင့် လိုအပ်မယ်ထင်လို့ထည့်ပေးလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီအခန်းကို လျှော့မတွေကနဲ့နော်။ သေသေချာချာ တစ်ဆင့်ချင်း ပုံနှင့်ဘက္က ရှင်ပြထားတာ၊ အခြေခံသမားတွေကတော့ ကွန်ပူဗြာတော်လုံးတပ်ဆင်ဖို့ ဒဲ အဆင့်အတိုင်း တစ်ဆင့်ချင်းလုပ်သွားရင် ရသွားမှာပါ။

၂၁၁ အသုံးပြုမည့် Tools များ

ပုံ ၁၁

ကျွန်တော်တို့ ကွန်ပူဗြာတော်လုံးကိုတပ်ဆင်ရာများ လိုအပ်တဲ့ Tools တွေကတော့ –

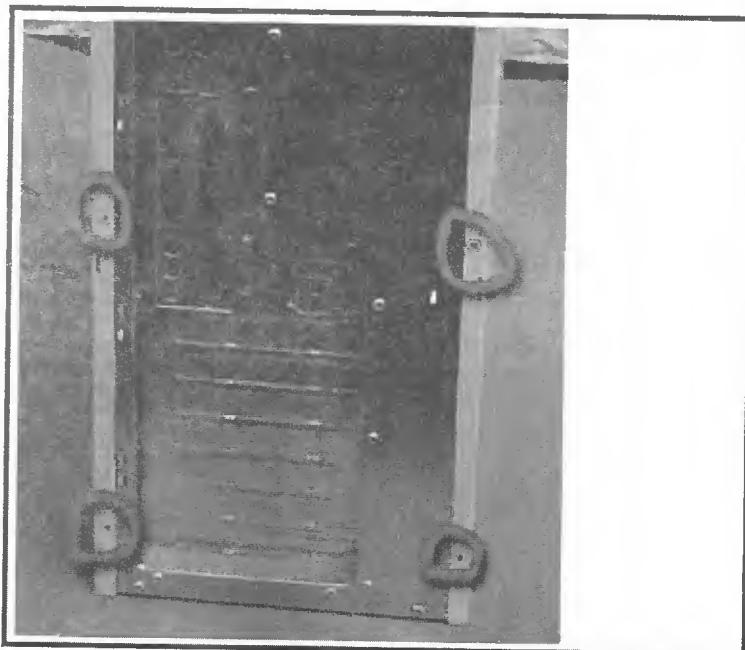
- (၁) Jumper တွေ ဆွဲဖြေတို့ နှုတ်သို့ရှည်ပလာယာတစ်ခု (မရှိရင် လက်နှင့်ဆွဲဖြတ်)
- (၂) ပုံမှာပြထားတဲ့ Bolt Driver (C) တစ်ခု (သူက Motherboard ပေါ်က ခပ်လှမ်းလှမ်း ဝက်အူတွေကို သေချာတင်းကြပ် နိုင်ဖို့ နှင့် Parallel Port, Serial Port ပေါ်က ဝက်အူတွေကိုကြပ်ဖို့)
- (၃) ပုံမှာပြထားတဲ့ Star Screw Driver (A and B) နှစ်ခု
- (၄) CPU အတွက် Thermal Compound Paste

- (၅) Casing အတွင်းမှာ လေဝင်လေထွက်ကောင်းအောင် ပါယာကြီးတွေကို စခန်းပြည့်ထားဖို့ Nylon Cable သေညာဖြင့်ရှိနေရပါမယ်။
- (၆) စိတ်ကိုရှည်ရည်ထားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ယောက်တုန်းက စိတ်မရှည်လို့ Memory ကို အတတ်မှာ Memory နှင့် Memory Bank နဲ့အကြား Led ကြီး တစ်ကြိုးခံနေတာမသိဘဲ Memory ကိုအတင်းဖိတ်လိုက်လို့ LED ကြိုးပျက်သွားဖူးတယ်။

မှတ်ချက်။ Motherboard ကနေ Motherboard အောက်က အထိုင်ကို Screw ဆွဲရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ပုံမှာပြထားတဲ့ Bolt Driver (C) ကို အသုံးပြုတာအကောင်းဆုံးပါပဲ။ မရှိရင် Star Screw Driver ကိုပဲ အသုံးပြုလိုရပါတယ်။ သတိထားရမှာက Star Screw Driver နှင့် Motherboard ပေါ်က Screw ကို အားနှင့်ဖို့ကြပ်နေတဲ့အခါန် လက်ကချော်ထွက်သွားရင်မျော်ကနဲ့ Motherboard ပေါ်အဆင်းကြောင်းကိုး ထင်သွားတတ်တယ်။ သွားပြီ လျှပ်စီးပတ်လမ်းတွေပူးကုန်ပြီဆို အဲဒါ သုံးမရဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ Bolt Driver က ပိုမိုတိုက်ချက်ပော်။ ဒါဖြစ်ဖူးလို့ပြောတာ။

၇။ J Screw ချုံးဖြောင်းလိုက်ဖို့

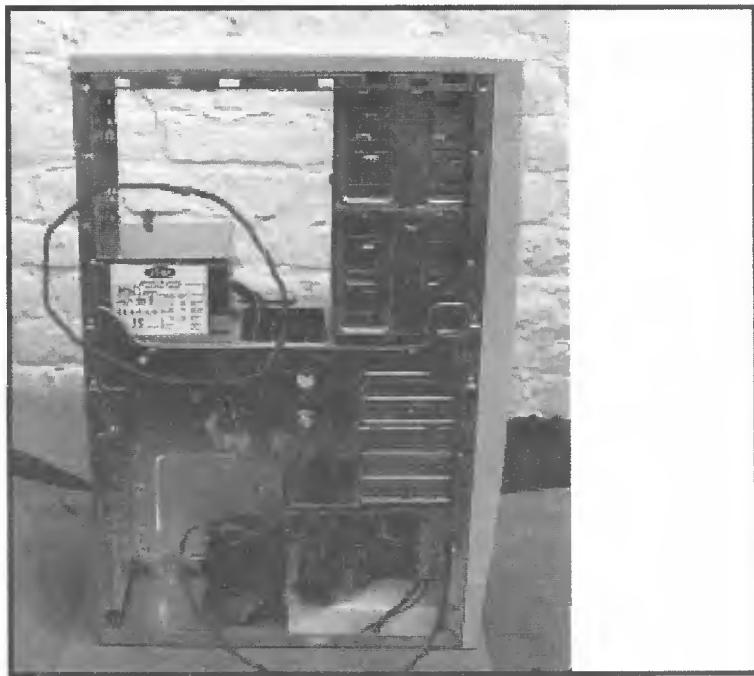
ပုံ ၇၂

ပုံမှာပြထားတဲ့အတိုင်း အနီးရောင် ဂိုင်းပြထားသော Casing မှ ဝက်အူများကိုဖြောင်းလိုက်ပါ။ အကြောက်များကိုဖြောင်းလိုက်ရမယ်ဆိုရင် အခုံဝါယာအားဖြောင်းလိုက်နေပြီမို့ သတိထားရမှာက မတူညီတဲ့ဝက်အူတွေကို သိုးခြားဆို ခွဲထားပါ။

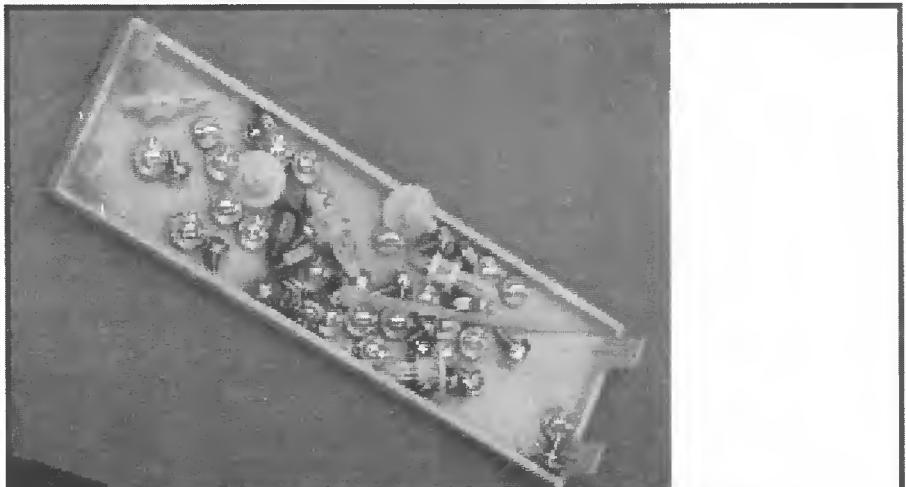
၇၀၃ Casing နှင့်အတွေ့ပါလာတတိတယ်

ပုံ၇၃

Casing ကိုဖွင့်လိုက်တဲ့အခါ Casing ထဲမှာ Power Supply (1) ပါလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအပြင် လိုအပ်တဲ့ Screw တွေနဲ့ Slot Cover (2) တွေလည်းပါလာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ မပါရင် Motherboard နှင့် အတူပါလာတတ်ပါတယ်။ ငါး Screw တွေကို စားပွဲပေါ်အကုန်သွန်မျှက်ချလိုက်မယ့်အစား ပုံ ၇၄ အတိုင်းလုပ်လိုက်တာပိုကောင်းပါတယ်။

ပုံ၇၄

၂၇ Power Supply ခြောင်းသုံးမလား

၂၇၅

Power Supply ပြောင်းသုံးချင်ရင် အခကဗောက်လုံးကတစ်ခါတည်း ဖြုတ်လဲပြီးပြောင်းသုံးလို့ပါတယ်။ ဘာလျှော်ဖြတ်လဲရတော်လဲ၊ Power Supply ကပါပြီးသားပဲတာ၊ တုတ်ပါတယ် အပေါက်ပုံးနှာလည်းမြင်တဲ့အတိုင်း ပါပဲ။ Casing နှင့်အတူပါလေတဲ့ Power Supply တွေဟာ ရေးသက်သာတယ်။ ကိုယ့်အတွက်လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီရင်အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုတော့ ဘယ်လိုပြောရမလဲ။ ဒါ ပါလေတဲ့ Power Supply ထက် ပိုကောင်းတဲ့ Power Supply ကို ပြောင်းသုံးချင်ရင်သုံးပါလို့ပြောတာပါ။ ဒါက Optional ပါ။

တော်တော်များများကတော့ ပါလေတဲ့ Power Supply နှင့်ပဲအသုံးပြုကြပါတယ်။

မှတ်ချက်။ ။ Casing နှင့် အတူပါလေတဲ့ Power Supply က မကောင်းဘူးလို့မပြောပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ကြံ့လို့ပြောလိုက်ပိုးမယ်။ Power Supply က ဒုးကနဲ့ ပျက်သွားရင်အကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ ကြောင် သွားလို့ Rating မမှန်တော့တာမျိုး သိပ်အကွာပေးတတ်တယ်။ ကွန်ပူးတာကို ဖွင့်လိုက်ရင် ကွန်ပူးတာက တက်လာတယ်။ ပြီးရင် ဟို Error ပေးလိုက်၊ ဒါ Error ပေးလိုက် တစ်ခါပြောတဲ့ပြဿနာနှင့်နောက်တစ်ခါ ပေးတဲ့ ပြဿနာကထည်လပဲ။ မရှိုးဘူး။ ဒါဆို Power Supply ကို ဖြုတ်ပြီး မိတေတောက်သင့်ပြီ။

If you are not electrician, Don't do it. မလုပ်ပါနဲ့ သတိပေးခဲ့တယ်နော်။

ကဲ ထားပါ။ ဒီတော့ တစ်ချို့က Casing ဖုံးလဲတဲ့ Power Supply ကိုမသုံးဘဲ ဒီထက်ပိုကောင်းတဲ့ Power Supply ကိုပြောင်းသုံး ကြတယ်။ ဒွဲသလိုဆို Power Supply မပါတဲ့ Casing ရွာဝယ်ဖော့။

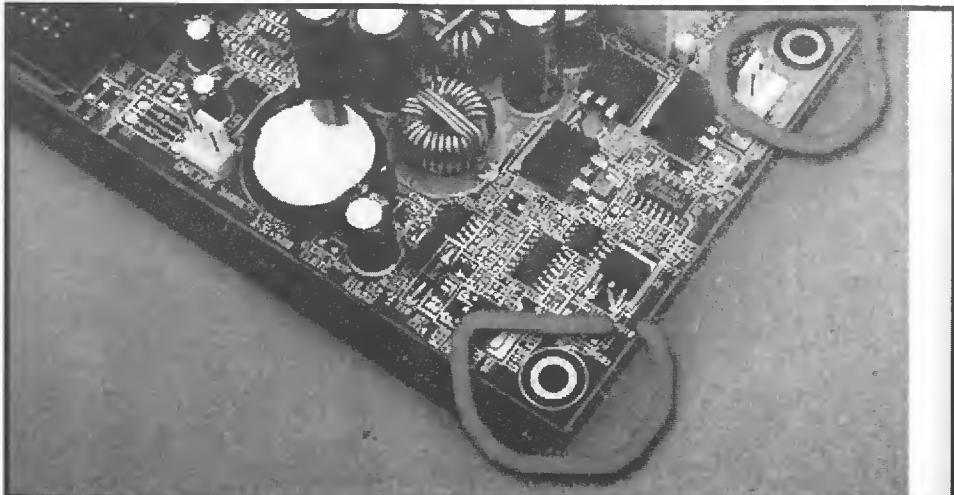
၇.၅ အပေါက်တွေဖောက်ပါ

ပုံ ၇၆

- (က) Casing က USB အပေါက်ကိုဖောက်ပါ။
- (ခ) အပေါက်တွေကိုဖောက်ပါ။
- (ဂ) စိုက်မယ့် Slot တွေအတွက် ဖောက်ပါ။
တကယ်တော့လည်း ကိုယ်ဝယ်လာတဲ့ Motherboard ကို ကြည့်ပြီး လိုအပ်တဲ့အပေါက်တွေကို ဖောက်လိုက်ပါ။
- (ဃ) ပုံ ၇.၇ အတိုင်း Motherboard အထိုင်အတွက် ဘယ်အပေါက်ကလေးတွေနှင့်ကိုက်မလဲခိုန်ထားပါ။

ပုံ ၇.၇

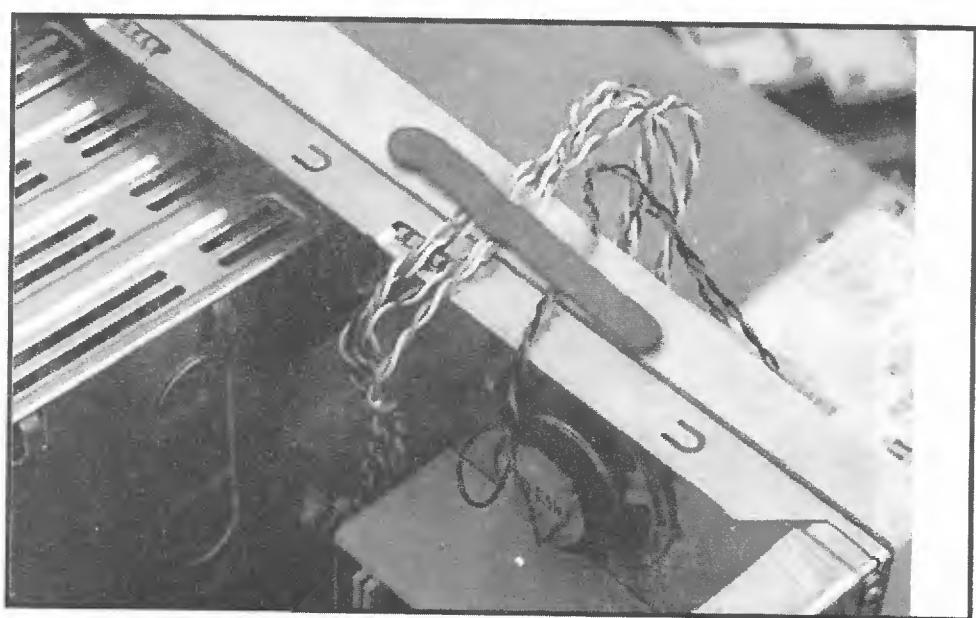
ပုံ ၇.၈

ပုံ ၇.၈ အတိုင်း ကိုယ်တပ်မယ့် Drive တွေအတွက် အပေါက်တွေဖောက်ထားပါ။

ပုံ ၇.၉ အတိုင်း ကြိုးတွေကို အပြင်ထုတ်ပြီး တိတ်ပတ်ထားပါ။ ရှုပ်နှုန်းလိုပါ။

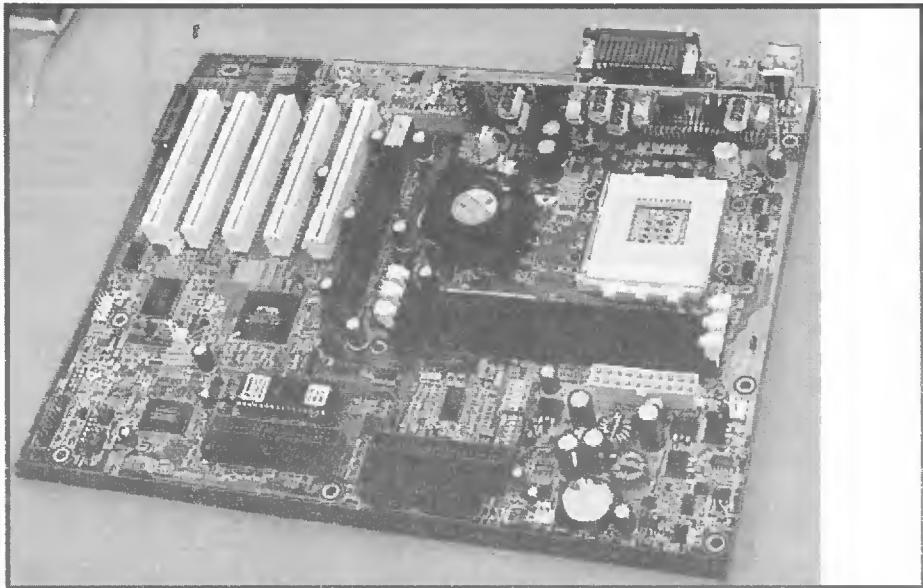
ပုံ ၇.၉

၇.၂ Motherboard အခိုင်းခရာအောင်

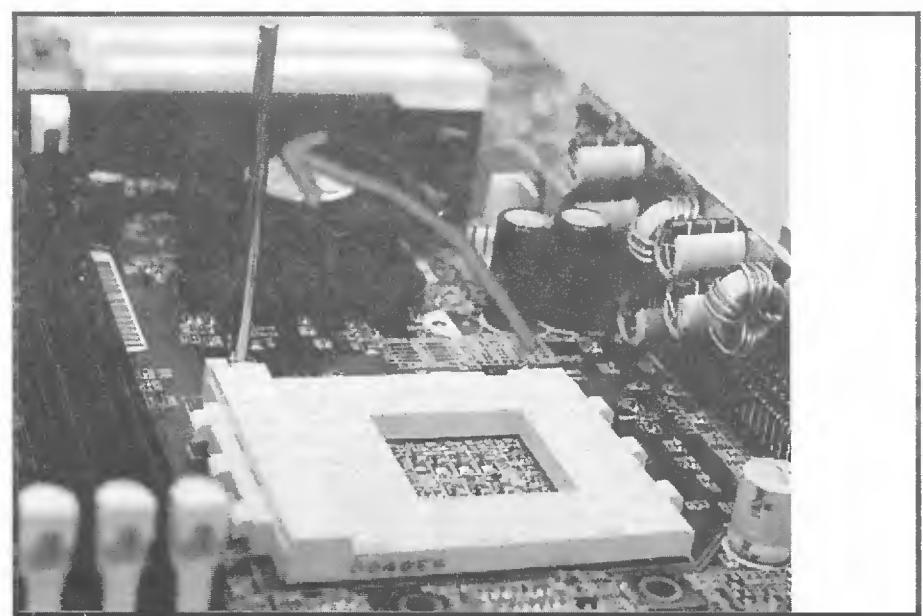
ပုံ ၇.၁၀ မှာပြထားတဲ့အတိုင်း Motherboard ကို ပြင်ညီကျယ်ပြန်တဲ့နေရာမှာ Motherboard နှင့် အတူပါလာတဲ့ Anit Static ဖော်ခိုခင်းပြီးထားထားပါ။ ကဲ ပြီးရင် CPU ကနေစပြီး တစ်လိုင်းချင်းစတင်လိုက် ရအောင်။ ကြာသလားလို့ဟောင်တို့ရော။

ပုံ ၇၁၁

ပုံ ၇၁၁ မှာ မြှေထားတဲ့အတိုင်း CPU ကိုတပ်ဖို့ ZIF (Zero Insertion Force) တို့ မတင်လိုက်ပါ။

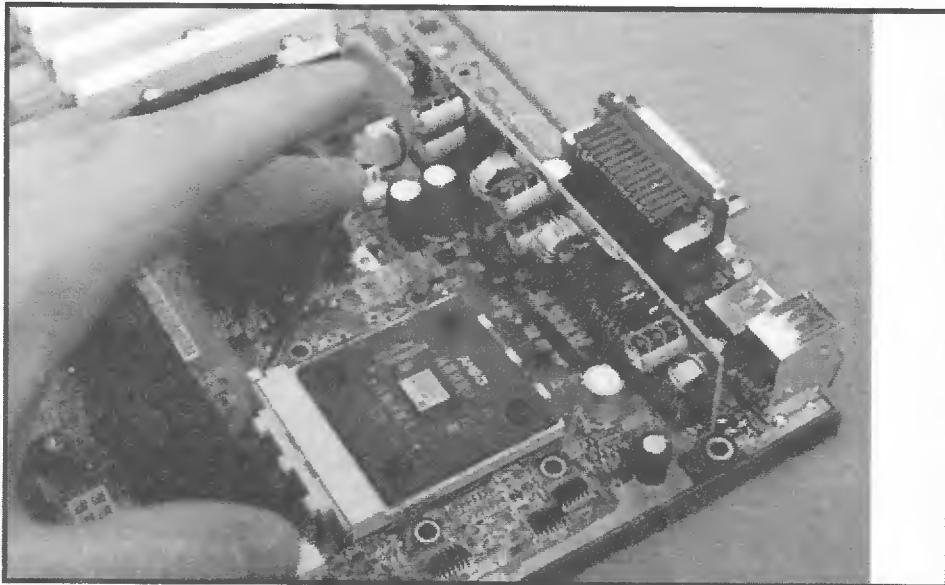
ပုံ ၇၁၂

က ပြီးရင် CPU ကိုတပ်လိုက်ပါ။ CPU က သူအံအတိုင်း တပ်ပေးမှ ဝင်သွားမှာ။ လေးဖောက်လေးလဲ မှာ တစ်ဖက်ပဲ ဝင်လိမ့်မယ်။ မဝင်ရင် မှားနေလို့။ အတင်းဝိမျက်လိုက်နဲ့။ ကျွန်ုတ် ပင်ကောက်နေတဲ့ CPU တွေ ဖြောင့်ပေးပါ၌လို့ဆိုတာတွေ စက်ပြောသမားဘဝက ကြံချွဲ့ပူးတယ်။ ပြီးရင် ZIF ကိုပြန်ပိတ်လိုက်ပါ။

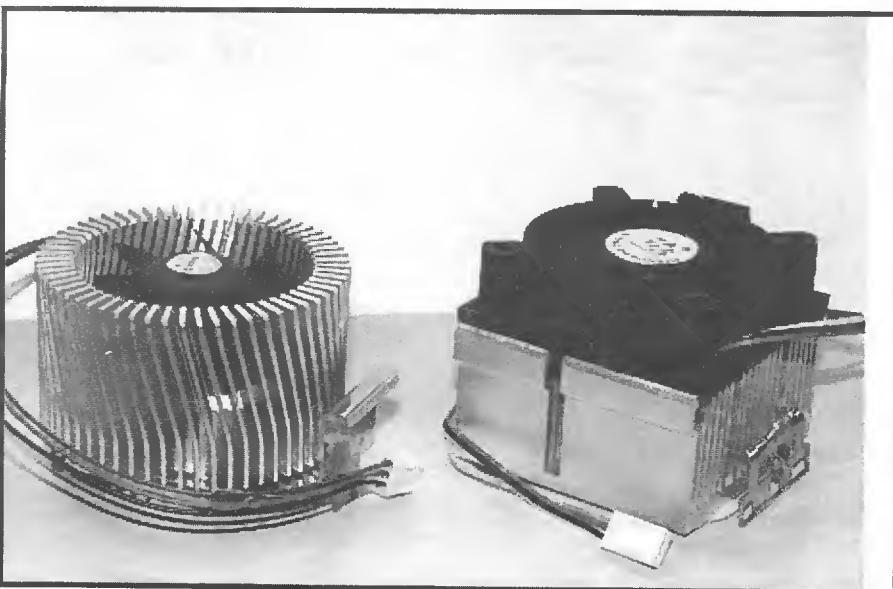
အားလုံးသေချာပါ။ မဟုတ်ရင် (ဥပမာ သေသေချာချာအထိုင်မကျတာ) ဒီနေရာက ပြဿနာပေးတတ်တယ်။ အားလုံးဆင်ပြီး ကွန်ပျူးတာ ဖွင့်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ CPU က သူ့ Speed အတိုင်းမပြတာတို့ Windows တင်တော့မှ ဘယ်လိုတင်တင် Windows မတက်တာတို့ ဆောင် Reset ပြန်ဖြစ်တာတို့ဖြစ်တတ်တယ်။

ံ ၅၁၂

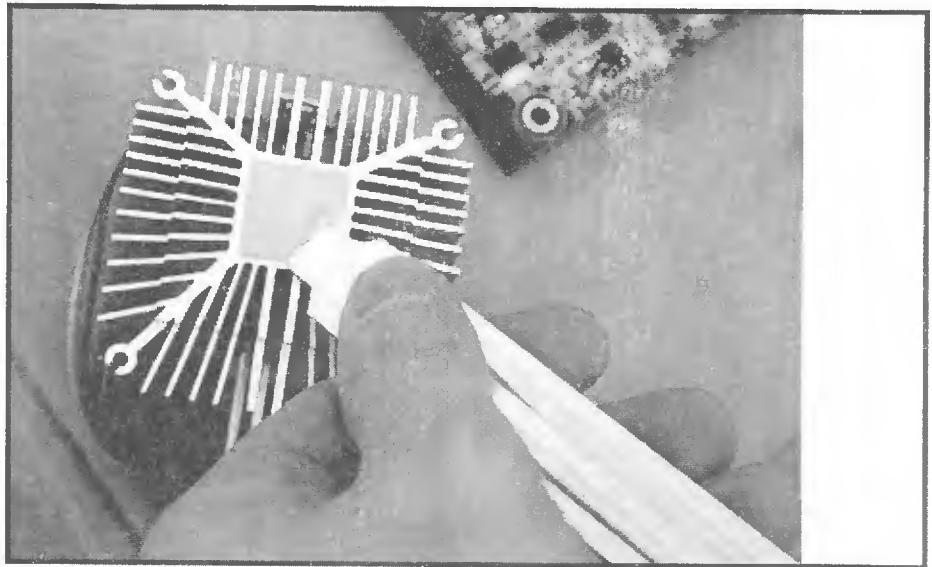
က Cooler အထိုင်းကိုရောက်ပြီ။ Cooler က CPU နှင့်အတူတွေပါလာတတ်တယ်။

ံ ၅၁၃

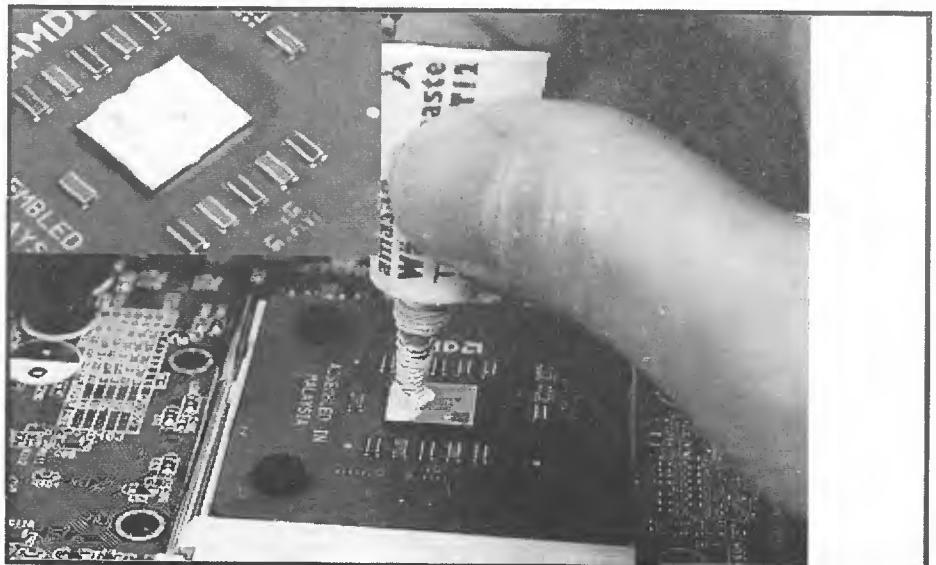
တဲ့ Cooler ရဲ့အောက်ဖက်က စက်ရုံကထည့်ပေးလိုက်တဲ့ Bubble Gum or Graphite Pad ကို
ဖယ်ထုတ်လိုက်ပါ။ Cooler ကို သွားမခြင်မိပါစေနဲ့၊ အရက်ပျုံပျော့ပျော့နှင့်လည်းပွတ်လိုက်လို့ရတယ်။

ပုံ ၇၁၄

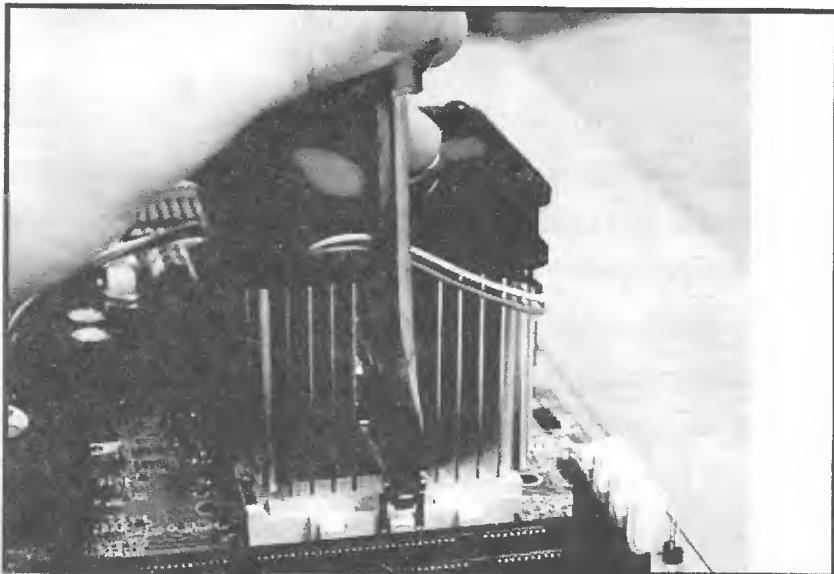
ပုံ ၇၁၅ မှာပြထားတဲ့အတိုင်း Thermal Compound ပါးပါးလေးအုပ်ပေးပါ။ ဘေးကိုလည်းသွားမပေး
စေနဲ့၊ များလည်းမသွားစေနဲ့နော်။

ပုံ ၇၁၆

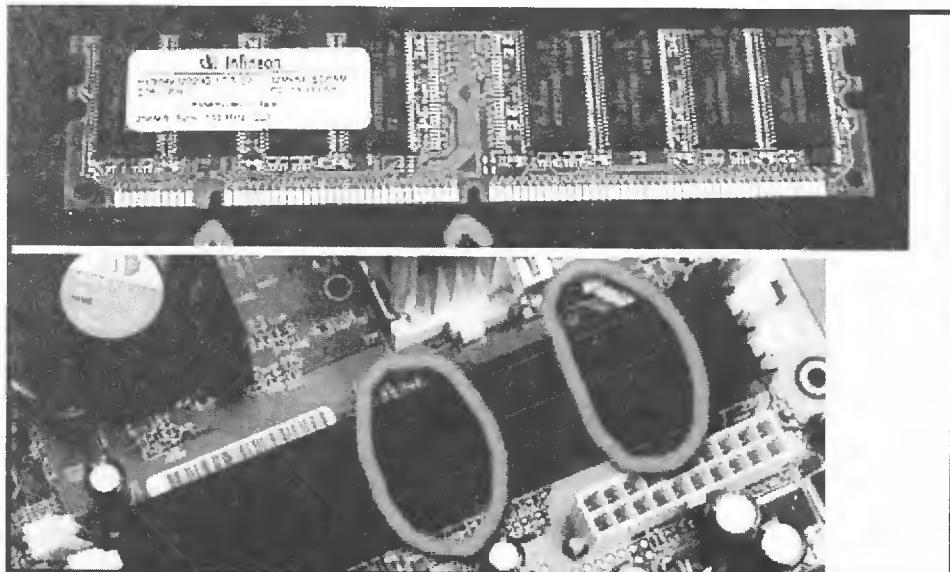
ပုံ ၇၁၆ မှာပြထားတဲ့အတိုင်း Cooler ကိုတပ်ပေးပါ။ အားနည်းနည်းစိတ်ရောဖြစ်ပါတယ်။ သတိထားသော်။ မကျမ်းကျင်သူများအဲဒေါ်ရာ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ Screw Driver ရွှေ့သွားတတ်တယ်။ အခုနောက်ပိုင်း Cooler တွေက အဲသလောက် တပ်ရတာမခက်တော့ပါဘူး။ CPU Fan Power ပေးပါ။

ပုံ ၇၁၇

က ပြီးရင် Memory ပိုင်းကိုရောက်ပါပြီ။ ကနောက်မှာ Memory ကို 256MB အနည်းဆုံးတပ်သင့်ပါတယ်။ က ကိုယ်သုံးမယ့် Memory ပေါ်မှုတည်ပြီး Memory Notch တွေမတူဘူးနော်။ ပုံမှာလည်းပြထားတယ်။ အဲဒေါ်ရာတွေကိုစစ်ပါ။ ပြီးမှ တပ်ပါ။

ပုံ ၇၁၈

Beyond A+

ကဲ ပြီးရင် Motherboard ကို Power ပေးပါ။ ကိုယ်သုံးတဲ့ Motherboard ပေါ်မှတည်ပြီး 12 Volt Separate P4 Power တွေဘာတွေပေးရင်လည်းပေးရမယ်။ Express Board ဆိုလည်း နောက်ထပ် Power ထပ်ပေးရသေးတယ်။ ပြီးရင် Soft Power Connector ကိုတပ်လိုက်ပါ။

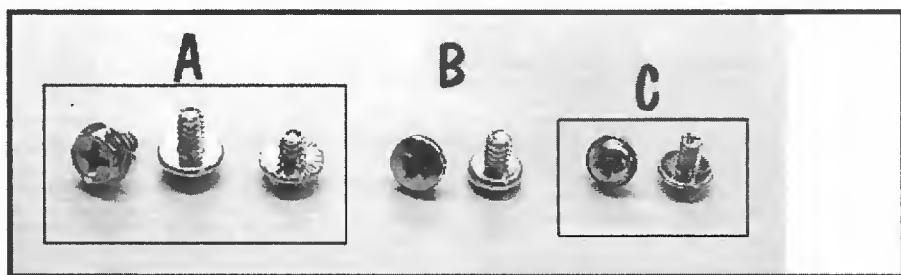
ပြီးရင် ကိုယ့် Video က On Board လား၊ On Board မဟုတ်ရင် AGP ဆိုလည်း AGP Express ဆိုလည်း Express စိုက်လိုက်ပါ။

သေချာလုပ်ပါ။ ကွန်ပျူတာကို ဖွံ့ဖြိုးပါတော့မယ်။ အဲဒေါ်အချိန်မှာ Motherboard မှာ အနေည်းဆုံးလိုအပ်တာကလွှဲလို တပ်ပြား ဘာမှုမတပ်ထားပါ။ LED Cable တောင်မတပ်ထားပါ။ အဲဒေါ်မှားတပ်လို ကွန်ပျူတာမတက်တာ လည်း ကြံ့ဖြူ့တယ်။ ဒါနောက်လိုအပ်တဲ့ Power, CPU, Heatsink, VGA, RAM တို့ပဲ တပ်လိုက်ပြီး စုံထားပါ။ Hard Disk တို့ဘာတို့မတပ်ပါနဲ့ပြီး။ သတိထားရော့ ခဏဆိုပြီး CPU Fan ကိုမှတပ်တဲ့ ကွန်ပျူတာ မဖွံ့ဖြိုးပါနဲ့။ CPU ထိနိုက်တတ်သည်။

ကဲ Casing ရဲ့ အပြင်ဖက်မှာပဲ Keyboard တို့ VGA Display ကြီးတို့လာတပ်ပြီး ကွန်ပျူတာကို ဖွင့်လိုက်ပါ။ မော်နိတာကို ကြည့်ပါ။ တက်လာပြီလား၊ အားလုံး Rating တွေ Speed တွေ မှန်ပြီလား၊ အားလုံး OK တယ်ဆိုမှ ကွန်ပျူတာကို ပိတ်ပြီး Motherboard ကို Casing ထဲ အတွဲလိုက်ထည့်ဖို့စတင်ပါ။

ကဲ Screw တန္ထားပြန်စပ်။

ပုံ ၈.၁

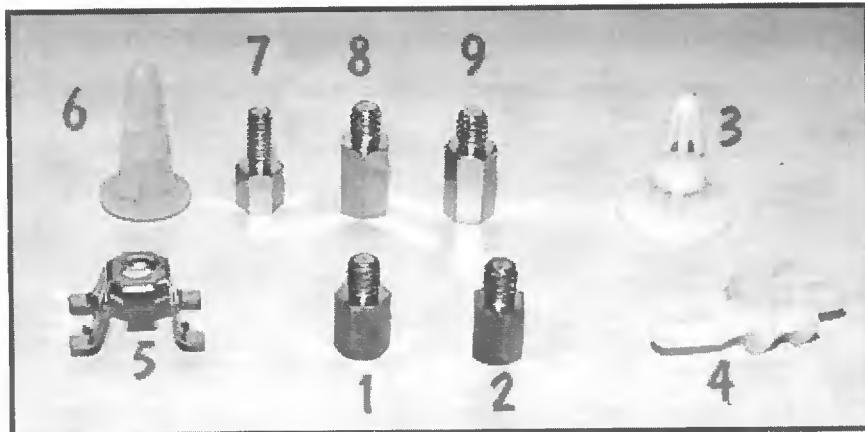
- (၁) A က Motherboard မှာ၊ Casing မှာ ကြပ်ဖို့။ နောက် Card တွေကို Casing မှာကြပ်ဖို့
- (၂) B က Hard Disk မှာကြပ်ဖို့ အူတိုလေးတွေ၊ Hard Disk မှာ သတိထား အူတိုပဲကြပ်။
- (၃) C က အမိုးလေးနဲ့ သူကို Floppy တို့ CD ROM Driver တို့ စတဲ့ Drive တွေမှာကြပ်။

ကဲ ပြီးရင် Motherboard မှာ ကြပ်မယ့် Screw တွေအကြောင်းဆက်ရအောင်။

လုပ်ရမှာက –

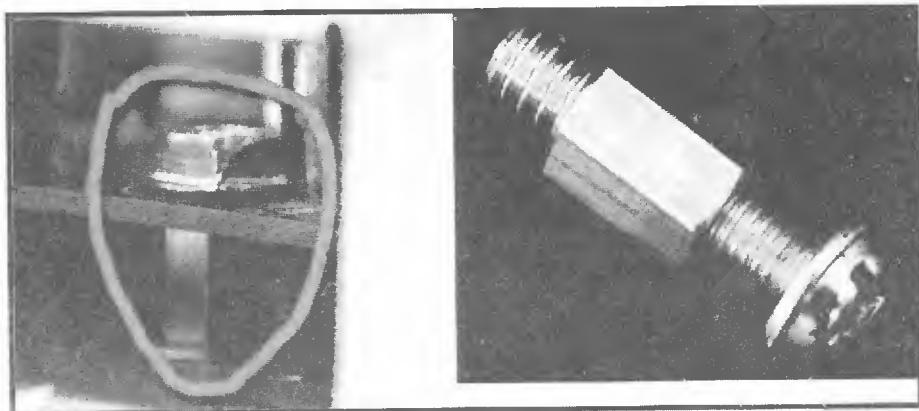
- (၁) Motherboard ကို Casing မှာထိုင်လိုက်ပါ။ အောက်ကအဖောက်ကလေးတွေနှင့်ခိုန်ပါ။

ပုံ ၇၂၉

(j) ပုံ ၇၂၉ မှာပါတဲ့အထဲက ၁ နှင့် ၂ (၁ ၂။၃ ၅ ၈ ၉ ၁၀ ကအတူတူပဲ၊ အတိအရည်ပဲကွာတာ) ကို Casing ဖက်က Motherboard အထိုင်မှာ တပ်လိုက်ပါ။ အဲဒီ ၁ နှင့် ၂ မပါရင် ၅ နှင့် ၆ ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီကိုတပ်ပါ။
ပုံ ၇၂၂၀ ကိုကြည့်ပါ။ Screw A သို့မဟုတ် C ကိုသုံးပါ။

ပုံ ၇၂၂၀

နောက် အောက်က Casing အထိုင်နှင့် အပေါ်က Motherboard အပေါက်မတည့်တဲ့နေရာတွေမှ ၃ တွေကို လိုက်တပ်လိုက်ပါ။

ပုံ ၇၂၂၁

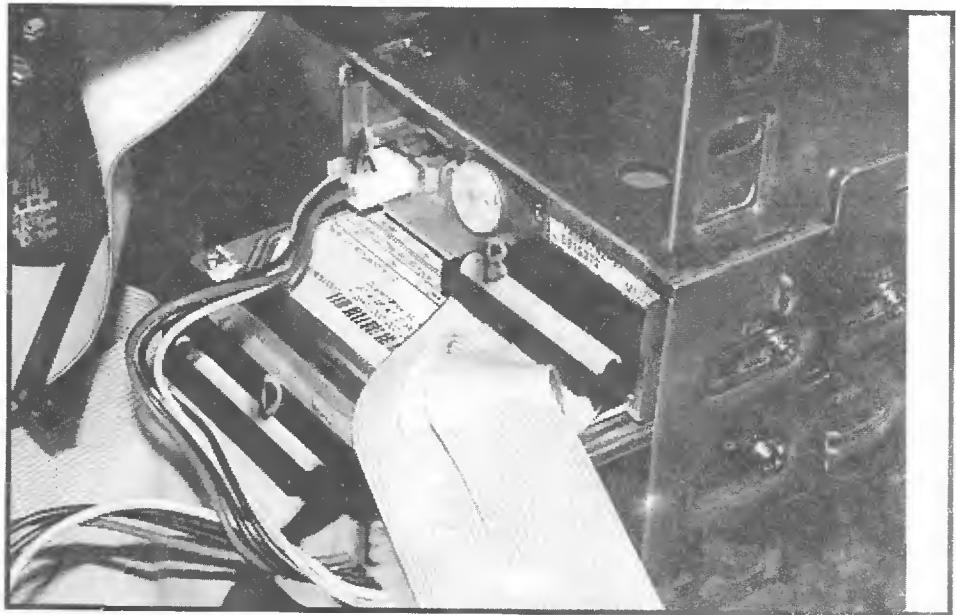

Motherboard တဲ့မှာ သေချာထိုင်သွားပြီဆိုရင် VGA Card ကိုပြန်တပ်လိုက်ပါ။ ဖြိုးရင် Motherboard ကို Casing ထဲ မထည့်ခေါင်ကလိုပဲ တစ်ခေါက်ပြန်ဖွံ့ကြည့်ပါ။ ကွွန်တော် ခဏာကေ ကြံဖွေးတယ်။ အပြင်မှာတူန်းကတက်တယ်။ Casing ထဲရောက်ရင်မတက်တော့ဘူး။

အဲလဲလိုပဲ အတော်ရယ်ရတယ်။ Casing ကို လွှဲထားရင်တက်တယ်။ ထောင်လိုက်ရှုမှတက်တော့ဘူး ဟုတ်တယ်များ။ ကွန်ပျော်ပြင်စားရတာသိပ်မလွယ်ပါဘူး။ အုန်းကိုက်တယ်။ စာသင်ရတာတော့ကောင်တယ်။ ဝါသနာပါလိုလားတော့မသိဘူး။

ကဲ ထားပါ။ အားလုံး တက်ဖြိုးဆိုအပ်တဲ့ Drive တွေစတာတွေတပ်လိုရပါဖြိုး။

၅၇။

- (၁) ကန်းကတော့ Drive ကို Bay ထဲထည့်ပြီး Screw ကြပ်ပါ။ ပုံမှာ C နှင့် F ကိုကြည့်ပါ။ နှစ်ဖက်စလုံး Screw ကြပ်ပါ။ ကြပ်ရမယ့်နေရာမှာ ပစ္စည်းပေါ်မှုတည်ပြီး Screw အရွှေး မမှားပါခေါ်နော့။
- (၂) ဖြိုးရင် Data Cable တွေတပ်ပါ။ Ribbon Cable ရဲ့ အစွမ်းက အနိဇာတ်ကြီးက ပင် နံပါတ် ၁ ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ မှာ B နှင့် D ဖြစ်ပါတယ်။
- (၃) ဖြိုးရင် Power Cable တွေတပ်ပါ။ Power Cable က ဖြိုးအနီး အနိဇာတ်ကြီးက Ribbon Cable ရဲ့ ဖြိုးအနီး နှင့် ပူးထားပါ။ ဆန့်ကျင်ဘက်မထားရပါ။
- (၄) ဒီနေရာမှာ SATA ကို အသုံးပြုခဲ့ရင် ဒီလောက်တောင်မောက်ပါဘူး။

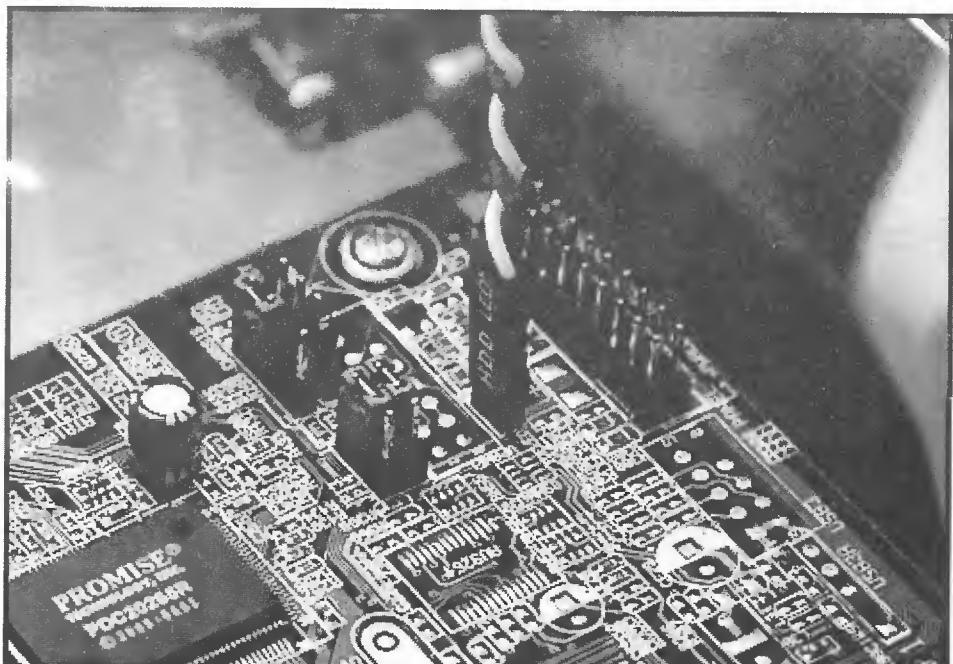
ကဲ မြို့၏ Panel Connector တွေကိုတပ်ရအောင်။ LED (Light Emitting Diode) တွေကို
ချောတာ။ ငါး၊ ကြိုးတွေက သက်ဆိုင်ရာ Functions အလိုက်အလုပ်လုပ်ကြတာပါ။

ပုံ ၇၂၂

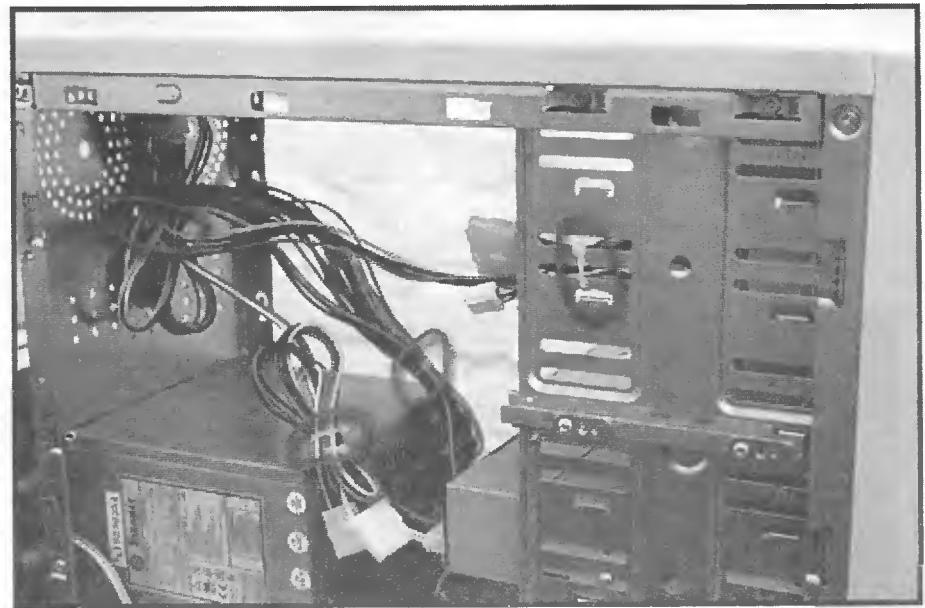
အဲဒီမှာ Power On ထို Reset ထို ဆိုတာက Motherboard က သက်ဆိုင်ရာ စုတ်မှာ ဘယ်လိုက်
တပ်ရတယ်။ ပြောင်းပြန်တွေ၊ အတည့်တွေမလိုဘူး။ ဒါပေမယ့် LED Connector တွေကတော့ ကြီးအဖြူက
Ground/Minus ဖြစ်တယ်။ ဓရိကာကြိုးကျတော့ အနိရောင်ကြိုးက အပေါင်းဖြစ်ပြီး၊ အနက်ရောင်ကြိုးက
အနုတ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၇၂၃

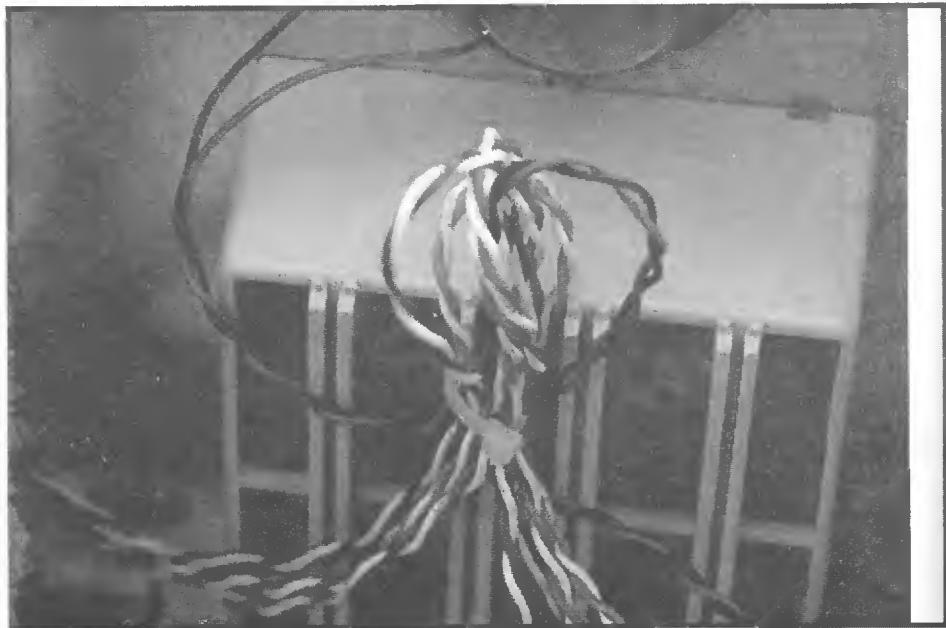
ဒီကြိုးတွေက တပ်ချင်ရာတပ်လို့ရပါဘူး။ Motherboard Manual ကိုကြည့်ပြီးတပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၇.၂၅

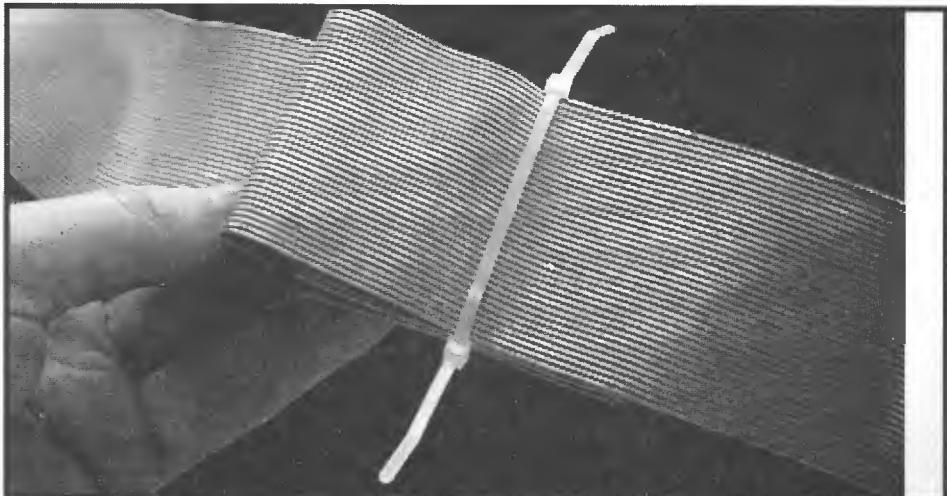
ပုံ ၇.၂၆ နှင့် ၇.၂၇ မှာ ပြထားသလို Wire တိုးတွေကို သေသပ်စွာ စည်းထားပါ။ ဒါမှ Air Flow အတွက်ကောင်းမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၇.၂၆

ပုံ ၇၂၅ မြတ်သည့် Data Ribbon Cable တွေကို သေသပ်စွာထပ်ပြီးခေါက်ထားပါ။ SATA ဆိုရင်တော့ ဒီဇုနွှတွေကောင်းတာပေါ့။

ပုံ ၇၂၆

အခြားသော Card တွေထိက်လိုက်ပါ။ Screw ကို သေချာဖြေမြှုံးတပ်ပါ။

ကဲ အားလုံးပြီးရင် Casing အဖွဲ့ကိုပိတ်လိုက်ပါ။ မဖွဲ့သေးဘဲ Operating System တပ်ပြီးမှ ဖိုးလဲရပါတယ်။

- (c) Boot CD ကိုသုံးပြီး သင့် Hard Disk ကို Partition ပိုင်းစိုးလုပ်ပါ။ A+ နည်းလမ်းကိုလိုက်ချင်ရင် Fdisk ကိုသုံးပြီး Partition ပိုင်းစိုးလုပ်ပါ။ ပြီးရင် Format.com နှင့် Format ချပါ။ Beyond A+ နည်းကိုလိုက်ချင်ရင် သင်ခန်းစာ (၁၀) မှာပါတဲ့ DM ဆိုတဲ့ Disk Manager ကို သုံးပြီး Partition ပိုင်းစိုး Format ချပါ။
- (j) ပြီးရင် Operating System ကိုစတင်လိုရပါပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ ။ Operating System တင်လိုက်တော့မှ ခုနက ဆင်ထားတဲ့အပိုင်းက ပြဿနာတွေ ပြန်ပေါ်တတ်ပါသေးတယ်။ Operating System ကောင်းမွန်စွာတပ်ပြီးတာနဲ့ Application Software တွေဆောင်ပါနဲ့။ Driver တွေအရောင်ဟင်း။ ပြီးမှ Application ကိုစာမ်း။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ Driver မှာလည်း Hardware ကိုမတွေ့တာတွေဖြစ်တတ်သေးတယ်။

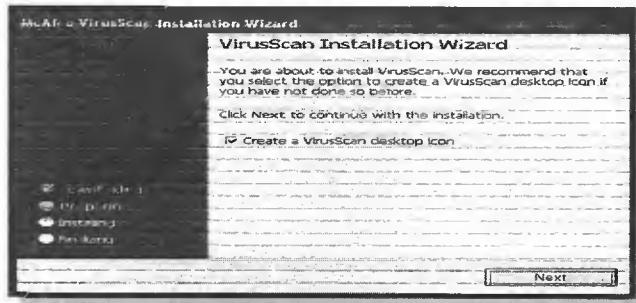

UNIT 8

Anti Virus

အခန်း (၈)

ပုံးစွားအန္တရယ်တို့ကာကွယ်

ဒါ သင်ခန်းတဗ္ဗာ ကျွန်တော်တို့ Virus တွေ ဘယ်လို အလုပ်
လုပ်သလဲဆိတ်တဲ့အကြောင်းကိုလေ့လာကဗျာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးမှ
Anti Virus Tools တွေအကြောင်းကိုလေ့လာကဗျာဖြစ်ပါတယ်။
Virus Definition Update လုပ်တာကိုလည်းသိသွားမှာပါ။

System Section

III

PART

ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်ခန်းစာကတော့ Virus တွေကိုဘယ်လိုကာကွယ်မလဲ။ Virus တွေဝင်လာရင် Virus တွေကိုဘယ်လိုဖယ်ရှားမလဲဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသင်ခန်းစာကိုမစေ ပထမဗီးဆုံး Virus အမျိုးအစားတွေကိုအရင်ရှုံးပြပါအေးမယ်။

Virus ဆိုတာကတကယ့်အကောင်မဟုတ်တာတော့ ဒီနေ့စေတဲ့မှာ ကွန်ပူးတာသုံးတဲ့သူတိုင်းသိပြီး လောက်ပဲပြီ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တာကယ့်ကိုကြိုးပွဲ့ဖူးတာ ရန်ကုန်မြို့မြေး၊ ပြည်ပမ်းမကြီးပေါ်က အိမ်တစ်ဆိုတဲ့ ကွန်ပူးတာသွားပြင်တော့ အချိန်က ၁၉၉၅ ခုနှစ်ဝန်းကျင် အင်း ၉၄ ထဲမှာပဲရှုံးမယ်ထင်တယ်။ ကဲထားပဲတော့ ကွန်ပူးတာကိုကြော်လိုက်တော့ Hard Disk က Boot မလုပ်တာထုံးစံအတိုင်းပေါ့။ ကွန်ပူးတာသွားပြင်၏ ပိုင်ရှင်တွေဘက်ကမေးတယ်။ (သူတို့ဖက်ကသိချင်တာပေါ့လေ) ဘာဖြစ်လိုပျက်တာလဲပေါ့။ ဘာကြောင့်များပျက်လဲ ဆိုတာသိချင်တယ်။ ခက်ပြီ Hard Disk ဘာကြောင့်များပျက်သွားတာလဲ။ ဒါတော့ ကျွန်တော်လည်းဘယ်သိမလဲ။ အခင်းဖြစ်တဲ့အချိန်က ကိုယ်မှုမရှိတာ။ Hard Disk ပျက်တယ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ဆုံးပါးသွားသလို ရောဂါရာလိုရတာမှုမဟုတ်တာ။ ဒါတော့ Physically Damage ဖြစ်နေရင် ပြတ်ကျလိုလား၊ လျှပ်စစ်မီးဆောင့်တာက်လိုလား၊ လက်နှစ်သွားကိုစိတိလို့ Static Charge ကြောင့်ပျက်တာလား၊ အမျိုးမျိုးပေါ့။ ဒါပေါ်ယုံ သူကအိမ်သုံးကွန်ပူးတာ။ ဒါတွေကြောင့်လည်းမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သူဘာသာသူ Elec-tronic ပစ္စည်းဆိုတာပျက်ချင်လို့ ပျက်သွားတာလဲဖြစ်နိုင်တာပဲ။ နွေ့နေ့လည်းတွေ့မှာ အပူရှိနိုင်အေးတက်ပြီး တော့လည်းဖြစ်နိုင်တာပဲ။ စသည်ဖြစ်ပေါ့လေ။ ရှင်းပြုသို့လောက်သူလိုတ်ကျော်အောင် ပြောပြုလိုက်တယ်။ ဒါပေါ်ယုံ ရှင်းပြုတဲ့အထဲမှ Virus ကြောင့်လည်းဖြစ်နိုင်တာပဲလို့ပြောလိုက်မိတော့ သူက ‘ဟာ ဒါဆိုဒုက္ခပဲ့မျှ အိမ်မှာကကလေးတွေကထုံးသေးတယ်’ တုပြုပြောလေသည်။ တကယ်ပါ ကိုယ်တွေ့ကြခဲ့ရတာပါ။

ဒါတော့ Virus ဆိုတာဘယ်လိုမျိုးပြီးလဲ။ ဘယ်လိုကာကွယ်ကြမလဲဆိုတာ လေ့လာကြရအောင်၊ ကိုယ်ရဲ့ ကွန်ပူးတာကို Virus တွေနှုန်းမြင်းမှုကင်းဝေးစေချင်ရင် Virus ဆိုတာဘာလဲ။ Virus တွေဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲဆိုတာကို သိထားမှုပြစ်မယ်။ ဒီလို့။

Virus တွေဟာ ပုံစံနှစ်မျိုးနဲ့အလုပ်လုပ်ကြတဲ့ Program တွေပါပဲ။ ဘယ်လိုနှစ်မျိုးလည်းဆိုတော့ (၁) Proliferate (ပွားသထက်ပွားစာခြင်း)

ဒီလို့။ (ဒီလို့မှာလည်း မပါရင်မပြီးဘူး၊) Virus ကကူးလာတုံးကတော့ တစ်ကောင်တည်းဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ပြီးတော့သူဘာသာသူပွားတာမျှ။ ပြီးတော့များလာရော့။

(၂) Activate - Activate ဆိုတာ Active ဖြစ်အောင်ပေါ့များ။ Virus ကကွန်ပူးတာထဲရောက်လာတဲ့ အချိန်မှာ ချက်ချင်းအလုပ်လုပ်ချင်မှုလုပ်တာမျှ။ Virus ကိုရေးထားတဲ့ Programmer နှင့်တဲ့ရှုံးရှင် အချိန်အခြေအနေကျမှု သူက Active ဖြစ်ပြီးအလုပ်စဉ်တာမျှ။ အလုပ်စဉ်ဖို့မျက်ခို့အချိန်မကျခင်မှာ သူကတပ်ကိုဖြန့်လိုက်သေးတယ်။ အချိန်ကျပြီဆိုမှ Active ဖြစ်ပြီးအလုပ်စဉ်တွေ့တာပဲ။ ဘာတွေလုပ်သလဲဆိုတော့ အတ်ဆရာ (Programmer) ကနိုင်းတဲ့အတိုင်းပေါ့များ။ Hard Disk ရဲ့ Boot Sector

တွေဖျက်ပစ်မယ်။ File တွေဖျက်ပစ်မယ်။ Copy ကူးလိုမရအောင်လုပ်တယ်။ စသည်ဖြင့်ပေါ့များ။

ကဲထားပါတော့များ။ အဲဒီ Virus တွေဟာ ယေဘုယျအားဖြင့်အမျိုးအစား င့် မျိုးမျိုးပါတယ်။ အဲဒီတွေကတော့ -

- (က) Boot Sector
- (ဂ) Executable
- (ခ) Macro နှင့်
- (၅) Trojan တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။

Boot Sector

Boot Sector Viruses ဟာ Hard Drive ရဲ့ MBR ဆိုတဲ့ Master Boot Record ထက် Code ကိုပြောင်းလဲပစ်လိုက်တာပါ။ ဒါတော့ ကျွန်တော်တို့ MBR ပျက်သွားတယ်။ စသည်ဖြင့်ပြောကြမယ်။ Hard Drive Boot မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီအပြင် ဒါ Boot Sector Virus ကဒီလောက်နဲ့တင်မကျေနပ်ဘူး။ ကွန်ပူးတာတွေပွဲလိုက်တဲ့အခါ Boot လုပ်နေရှိနိုင်သူက ကွန်ပူးတာရဲ့မှတ်ဌာက် Memory ကိုသွားပြီး တစ်ခါလောင့်ကြည့်နေပြုနိုင်တယ်။ ကွန်ပူးတာက Hard Drive ကနေ Boot မလုပ်နိုင်တော့တေားဘယ်ကနေ Boot လုပ်အုံးမလဲပေါ့။ Floppy Disk ကနေလား၊ Network ကနေလား၊ တွေား Removable Media တွေကနေလားပေါ့။ အဲဒီလို Boot လုပ်လိုက်တာနဲ့ ယူကအဲဒီနေရာတွေကိုပါကူးသွားအုံးမျှဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့အဲဒီ Virus ကိုရေးထားတဲ့ Programmer ရဲ့ ညွှန်တဲ့အတိုင်းပေါ့များ။ ဒါ Boot Sector Virus ကိုသတ်မြေနည်းလမ်းတွေထက် ရေပန်းအစားဆုံးနည်းလမ်းတစ်ခုကတော့ Hard Disk တွေကို Partition ပိုင်းပေးတဲ့ Microsoft Disk Operating System External Command တစ်ခုဖြစ်တဲ့ FDISK ကိုအသုံးပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တိတိကျကျပြောရရင်တော့ FDISK/MBR လိုက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ MBR ဆိုတာ FDISK Command ရဲ့ Switch တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ သူက Master Boot Record ကိုပြန်ရေးပေးပါတယ်။

Executable

Executable ဆိုတာမြန်မာလိုပြောရရင် အလုပ်လုပ်သော File တွေကိုပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကွန်ပူးတာမှာရှိတဲ့ File တွေထက် Extention File ဖိုင်တွေကိုပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဖိုင်တွေကိုဝင်တဲ့ Virus ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတော့ Virus ဝင်နေတဲ့ EXE ဖိုင်တွေကို Run လိုက်ရင် Virus ဟာ Memory ကိုရောက်ရှိသွားပါတယ်။ အဲဒီလိုရောက်သွားတဲ့အခါင်း Virus ဟာကွန်ပူးတာမှာ မကြာခဏ Run လေ့ရှိတဲ့အခြားသော EXE ဖိုင်တွေကို Copy ကူးပြီးဝင်ပါတော့တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ကွန်ပူးတာထက်

အလုပ်လုပ်တဲ့ EXE ဖိုင်တွေကို Virus တွေရောက်ရှိကုန်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ Program တွေကလည်း ပျက်ကုန်တာပေါ်များ။

Macro

Macro တွေဟာတာကယ်တော့ Program အစဉ်တွေမဟုတ်ကြပါဘူး။ သူတို့ဟာ Macro Application တွေနဲ့ရေးထားတဲ့ Macro တွေပြုဖြစ်ပါတယ်။ Macro ဆိုတာဘာလဲဆိုတာကိုနားလည်လွယ်အောင် ရှင်ပြုရရင် လုပ်ခဲ့ပြီးသားအလုပ်ကိုထပ်တူထပ်မျှ ပြန်လည်တတ်အောင် သင်ပေးတာဖြစ်ပါတယ်။ Microsoft Excel မှာသုံးဖူးတဲ့သူတွေဆိုသိပါတို့မယ်။ ဥပမာထပ်ပြောရရင် Excel ထဲမှာပုံစံစာတစ်ပုံးကိုတွေက် လိုက်တယ်။ အဲဒေါ်လို့တွေက်လိုက်စဉ်မှာ တွေက်ပုံတွေက်နည်းကို Macro ကိုမှတ်နိုင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အလားတူပုံစံစာများတွေကိုတွေက်ရပြုဆိုရင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မတွေက်တော့ဘဲ Macro ကိုတွေက်နိုင်းလိုက်ပါတော့တယ်။ Macro Virus တွေဟာ အခြားသော Virus တွေလိုပဲ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ Virus ဝင်နေတဲ့ Application တစ်ခုကို Run လိုက်တာနဲ့ Virus ဟာထြားအလုပ်လုပ်တော့တာပါပဲ။ အခြားသော Virus တွေလိုပဲသူလည်း ပွားပါတော့တယ်။

Trojan

Trojan Virus တွေဟာကိုယ့်ဘာသာကိုယ်အလုပ်ထလုပ်တာထက် အသုံးပြုသူက ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျော်းမီတဲ့ပုံစံများနဲ့ ဒုက္ခပေးတတ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ငါးဟာဒုက္ခပေးမယ့် Program တစ်ခု။ ဒဲပေါ်မယ့်အမြင်မှာတော့ Game တစ်ခုဖြစ်ချက်ဖြစ်နေပါတယ်။ ဥပမာ ထပ်ပြောရရင် Hard Disk ထဲမှာရှိတဲ့ File တွေကိုဖျက်ပစ်တဲ့ Virus ဆိုပါမိ။ ဒဲပေါ်မယ့် အမြင်မှာတော့ Game ပျော်များ။ မသိတဲ့သူကဒီ Gameကို ဆော့လိုက်တဲ့အခါား ဆော့နေစဉ်ကာလအထိကောင်းနေအုံးမယ်။ Game ကိုတော့ ကောင်းကောင်းလေးပေးဆော့ထားတယ်ပျော်များ။ ဆော့ပြီးလို့ထွေကိုလိုက်တဲ့အခါ့န်ကျယ့်များနဲ့ Virus ကဒုက္ခပေးတော့တာပဲ။ ဒီတော့ ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်သလဲဆိုတော့ ‘ဟင် ခုနလေးကတင်ရှိနေသေးတယ်။ အခု မကောင်းတော့ဘူး’ ခုနလေးကတင်ရှိနေသေးတယ်။ အခုမရှိတော့ဘူး’ ဆိုတာများတွေ ဖြစ်ကုန်တော့တာပေါ့။

Worm

ကျွန်တော်ခုနကပြောတဲ့အထဲမပါတဲ့ Virus အမျိုးအစားပေါ့။ ပြောရရင်တော့ Virus အထူးပျော်များ။ သူကအပေါ်ကပြောခဲ့တဲ့ Virus တွေအလုပ်လုပ်ပုံးမတူးဘူးမျှ။ Worm ကကွန်ပူးတာထဲမှာရှိတဲ့ တစ်ခြားဖိုင်တွေကိုမထိနိုက်စေဘဲ တစ်နည်းအားဖြင့် အကူအညီပေယူဘဲ သူ့ဘာသာသူ Virus တွေပွားထုတ်ပစ်လိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။

နောက် Virus တစ်မျိုးက Bimoudal / Bipartite လိုပေါ်ပါတယ်။ သူက Boot Sector Virus
Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

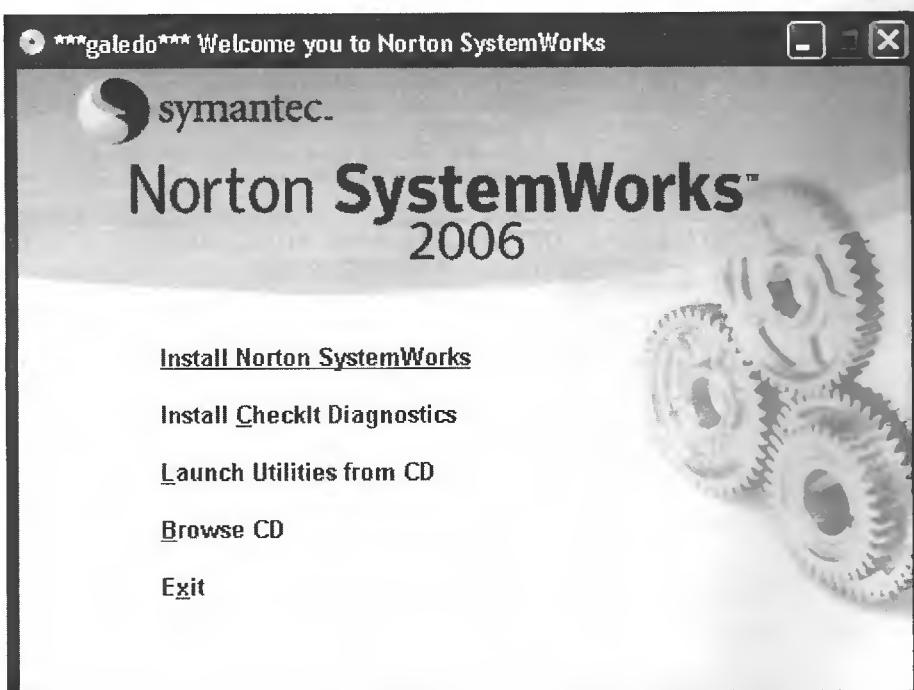
Executable Virus နှစ်ခုပေါင်းပုံစံနဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့ Virus ဖြစ်ပါတယ်။ အခုပြာပြုခဲ့တာတွေကတော့ Virus အမျိုးအစားတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

က ဒဲ ဒဲ သင်ခန်းစာများ ကျွန်တော်ဟာ Anti Virus အကြောင်းကိုပြောပြုမှုဖြစ်ပြီး Norton ရေး McAfee ပါ နှစ်မျိုးစလုံးတစ်ပြားဘွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

၃.၁ Install Norton AntiVirus 2006

ကျွန်တော်ထို Norton Antivirus ရဲအကြောင်းအရာတွေကိုအသေးစိတ်မတို့ခဲ့မှု ငြို Hard Drive ထဲကိုဘယ်လို့ Install လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ပြောပြုမှုဖြစ်ပါတယ်။ Norton SystemWorks 2006 CD ထဲမှ Norton Utilities နဲ့ Norton Antivirus နှစ်ခုစလုံးကိုတစ်ထည်း Install လုပ်ပြုမယ်။ Norton SystemWorks CD ကို CD Rom ထဲသို့ထည့်လိုက်တာနဲ့ ပုံ ၈.၁ မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း Auto Play တက်လာပါလိမ့်မယ်။ အကယ်၍ Auto Play မတက်လာပါက My Computer မှတဆင့် CD Rom ထဲကို Double Click နိုင်ပြီးဝင်ပေးပါ။ အဲဒဲမှတဆင့် Norton SystemWorks Folder ထဲကိုဝင်ပေးပါ။ ပုံ ၈.၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒဲမှာ nswsetp.exe File ကို Double Click နိုင်လိုက်ပါက ပုံ ၈.၁ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၈.၁

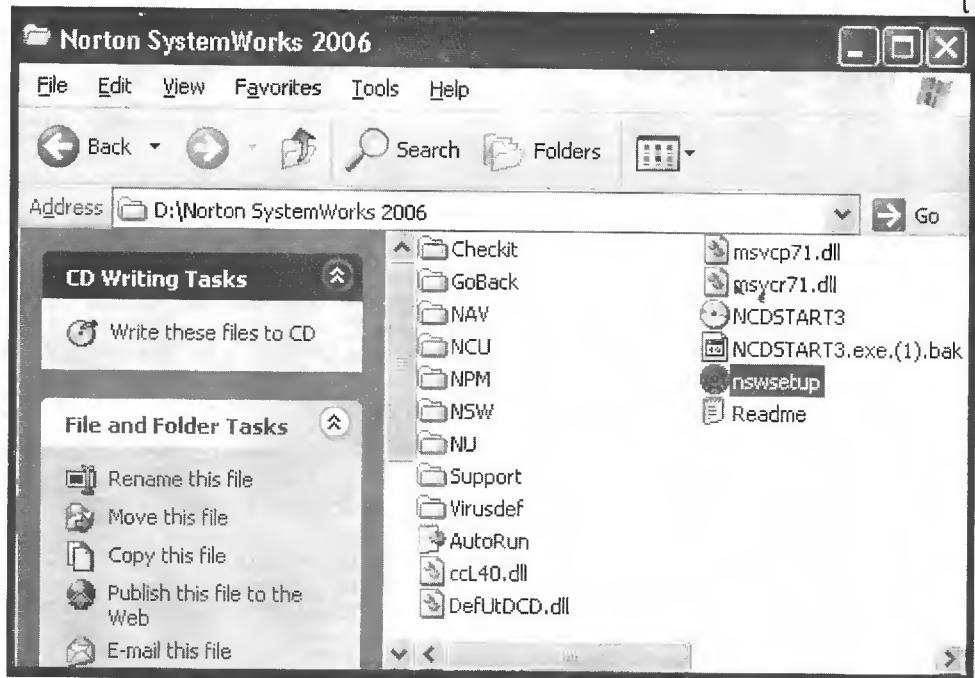

Install Norton SystemWorks ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၈.၃ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငြိုတွင် I accept the License Agreement ကိုရွှေ့ပြီး Product Key ကိုရိုက်ထည့်ရပါမယ်။ (Product Key ကိုမသိပါက CD

Beyond A+

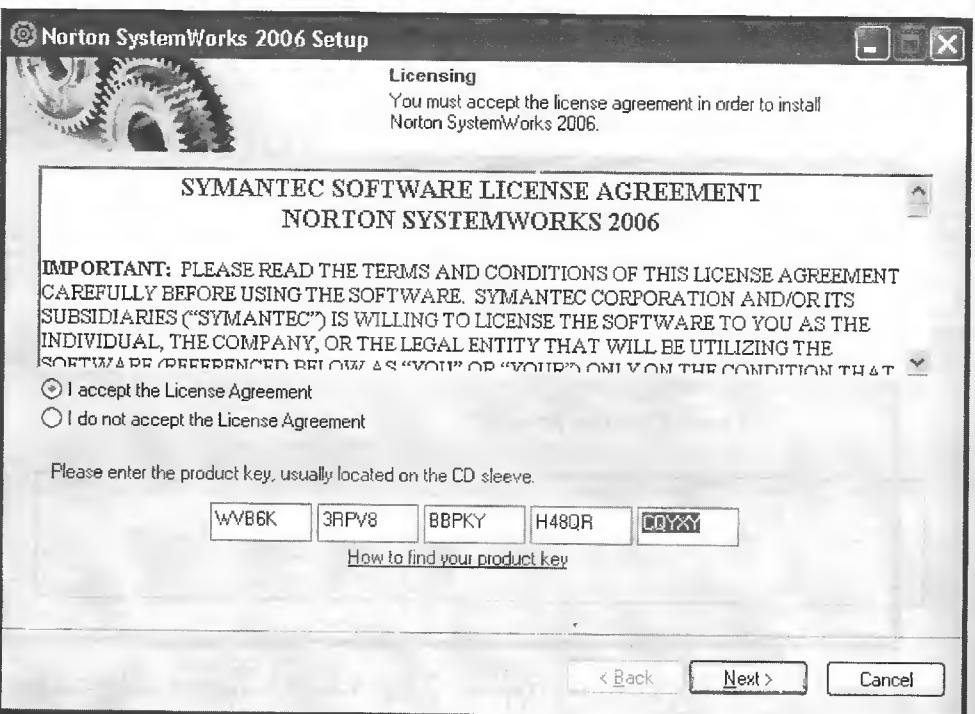
၁၂၂

- ၃၅၆ -

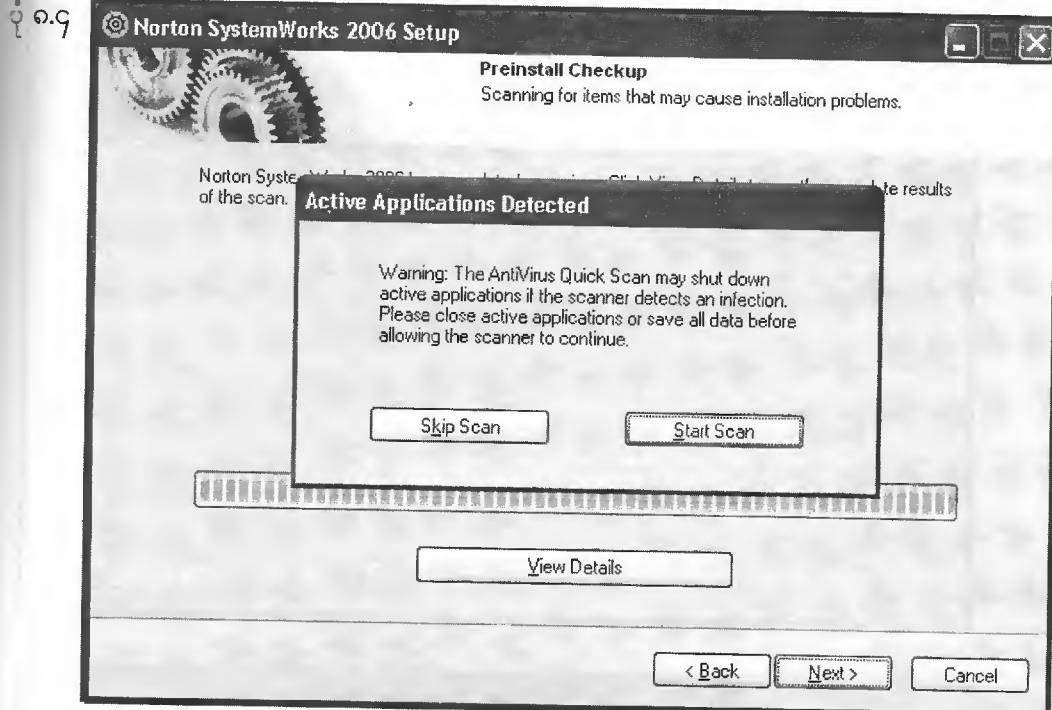

ထဲမှ Serial.txt File ကို Double Click နိုင်ပြီးသွားကြည့်လိုက်ပါတယ်) ပြီးရင် Next ကိုနိပ်ပါ။

၁၃၁၃

အုပ်အသာ AntiVirus Quick Scan စစ်ဖိုးအတွက် Box လေးပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ပုံ ၈.၄ ကိုကြည့်ပါ။

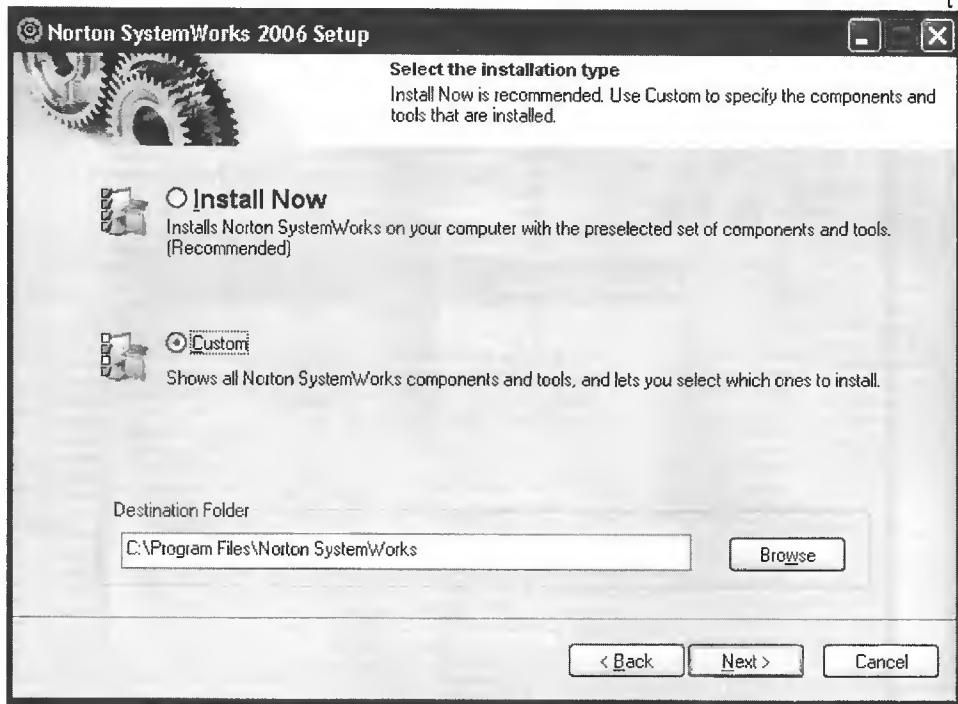

မဝင်ချင်တော့တဲ့ အတွက် Skip Scan ကိုနိပါ။ ပြီးရင် Next ကိုနိပါ။ ပုံ ၈.၅ မှာဆိုရင် Install Now (သူ့ကိုရွေးယယ်ဆိုရင်တော့ SystemWorks နဲ့ပတ်သက်တာအကုန် Install လုပ်သွားမှာပါ။) Custom (သူကတော့ကိုယ်လိုချင်တဲ့အပိုင်းကိုပဲရွေးပြီး Install လုပ်တာပါ။) Destination Folder ဆိုတာကတော့ Software သွားတင်မယ့်အခန်းကိုဖြောခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ သူအတိုင်းပထားပြီး Install လုပ်ပါမယ်။ Custom ကိုရွေးပြီး Next ကိုနိပ်ပေးပါ။ ပုံ ၈.၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

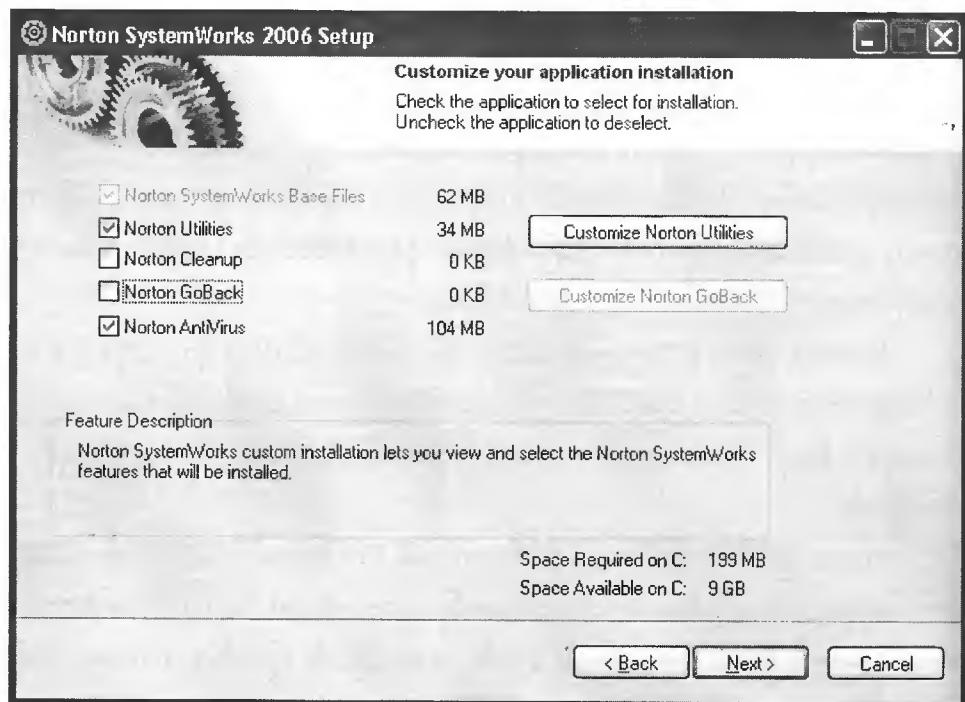
Norton Utilities နဲ့ Norton AntiVirus တို့ပဲ Install လုပ်ချင်တာကြောင့် ကျွန်တဲ့ Check Box များကိုမရွေးထားတော့ပါဘူး။ ပြီးရင် Next ကိုနိပါ။ ထိုအခါ Norton Utilities နဲ့ AntiVirus ကို Install လုပ်သွားပါပြီ။ ပြီးရင် Widnows ကို Restart လုပ်ဖို့လာပြောပါလိမ့်မယ်။ Restart ကိုရွေးပြီး Finish ကိုနိပ်လိုက်ပါ။

Restart လုပ်ပြီး Windows ပြန်တက်လာတဲ့အခါ Box တစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ (ဒီနေရာမှာ Install လုပ်စဉ်မှာပေါ်လာမယ့် Box တွေကိုအကုန်မဖော်ပြုပေးတော့ပါဘူး။) Next ကိုနိပါ။ ဒီဆိုရင် Activation လုပ်ဖို့အတွက် Box တစ်ခုပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Next ကိုနိပါ။ ထိုအခါကဲ့ Activate လုပ်ဖို့အတွက် Symantec Server ကိုလှမ်းချိတ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ Computer ဘာ Internet Connection မချိတ်ထားတဲ့အတွက် Internet Connection Wizard ကိုပိတ်ပေးပါ။ ပုံ ၈.၇ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၈၂

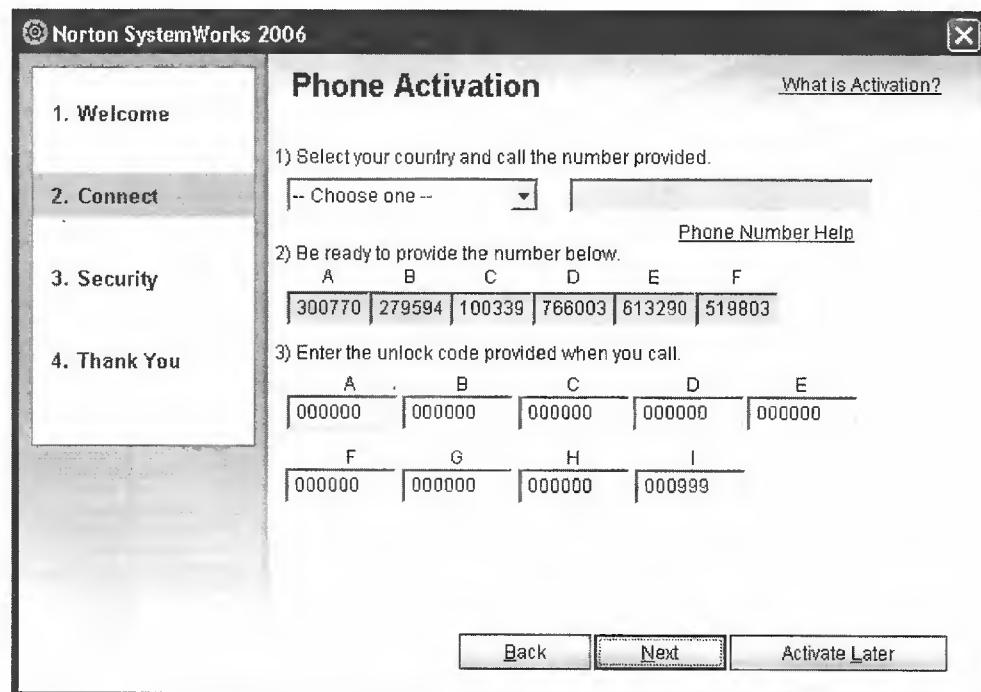

ပုံ ၈၃

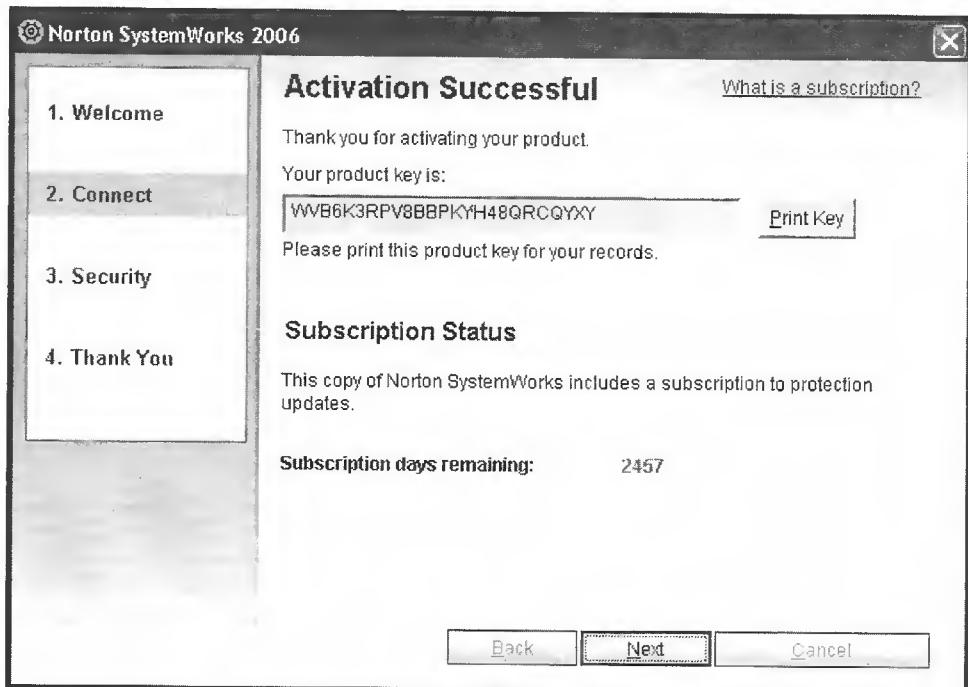

Activation ကို by Phone နဲ့လုပ်ပါမယ်။ ငြင်းကိုရွေးပြီး Next ကိုနိပ်ပါ။ ပုံ ၈၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။
Unlock Code ကိုရှုက်ထည့်ပေးပြီး Next ကိုနှုပ်ပေးပါ။

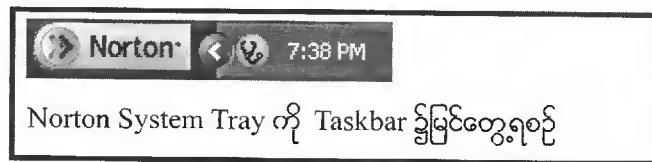
အချို့ရင် Activationလုပ်တာအောင်မြင်သွားပါပြီ။ ပုံ ၈.၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Next တွေနိပ်သွားလိုရပါပြီ။

ပုံ ၈.၉

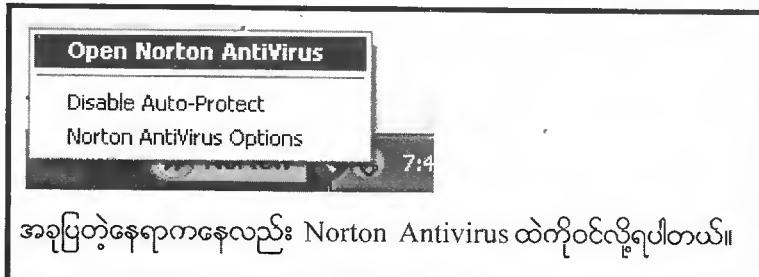

LiveUpdateလုပ်ဖို့အတွက်ကတော့ Internet Connection ရှိမှုရမှုပြစ်တဲ့အတွက် မလုပ်တော့ ပါဘူး။ နောက်ပိုင်းမှာ Virus Update ကိုဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာရှင်းပြထားပါတယ်။ ပုံ ၈.၁၀ ပေါ်လာပါပြီ။ ငါးက Norton System Works ကြီးကိုသွားတင်ထားလိုက်လိုပါ။ ငါးကိုပိတ်လိုက်ပါ။ အချို့ရင် Norton Utilities ရော AnitVirus ကိုပါအသုံးပြုလိုရပါပြီ။ Taskbar ရဲ့ ညာတက်အောက်မှာလည်း ပုံ ၈.၁၁ တွေ့မြင်ရတဲ့အတိုင်းပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

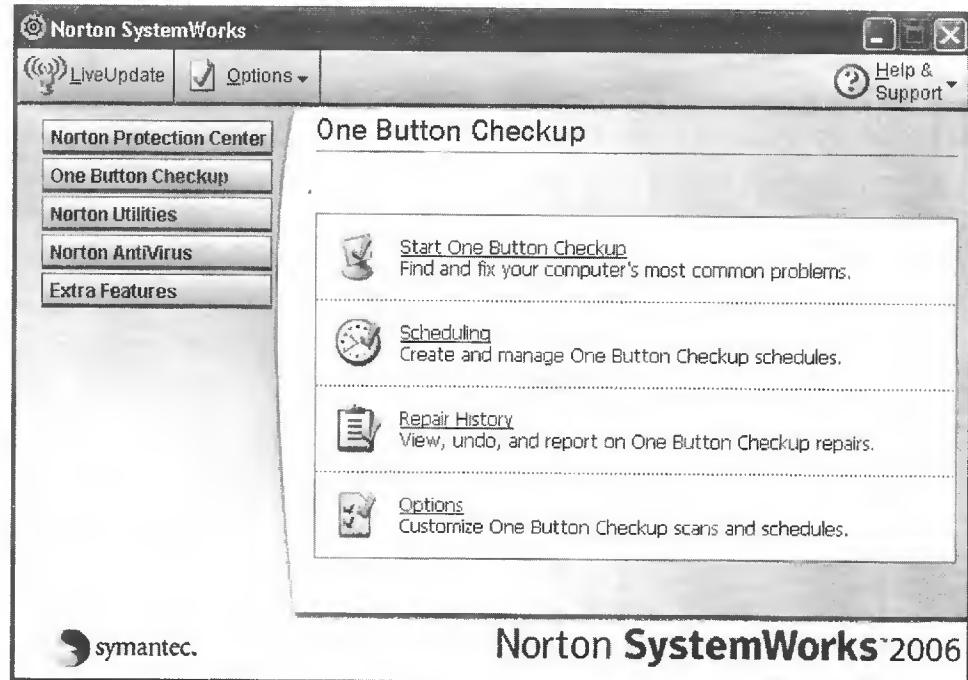
ပုံ ၈.၁၁

ပုံ ၈.၁၂

ပုံ ၈.၀၀

၈၁၂ Norton AntiVirus 2006 ကိုအသေးစိတ်လေ့လာခြင်း

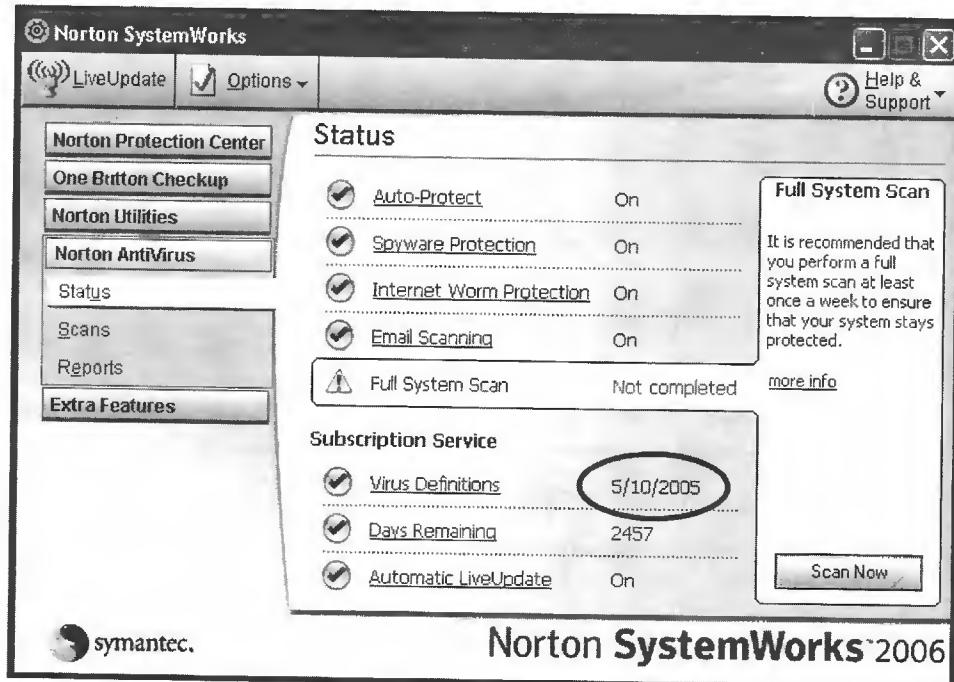
ကဲ ဘွှဲ့တော်တိ Norton Antivirus 2006 ကို စတင်လေ့လာကြည့်ရအောင်၊ ကန်းများအနေနဲ့ Virus Definitions ကိုအရင်ပြောပြုမယ်၊ သူကအရေးကြီးတယ်လော့၊ သူ Update ပြစ်နေမယ်၊ ဒါကြောင့် တစ်ခါတည်း အင်တာနက်ကနေ Virus Definitions ဘယ်လို Download လုပ်မလဲဆိုတာပါ တင်ပြသွားပုံမယ်၊ အင်တာနက်က ကိုယ့်အိမ်မှာမရှိလည်း ဆိုက်ဘားကော်ဒီဆိုင်မှာ သွားသောက် အဲလေ သွားသုံးပြီး Download လုပ်လို့ရပါတယ်။ Download က Free Download ပါ။ Norton (Symantec) တရားဝင် Free Download ပါ။

၈၁၃ Virus Definitions ဘတ်လျှို့ဖြစ်စေသော

Taskbar မှ AntiVirus Icon ပေါ်တွင် Right Click နှင့်ပြီး Open Norton AntiVirus ထိုပြောပါ။ ပုံ ၈.၁၂ ကိုကြည့်ပါ။ အမှုမဟုတ် Start Menu မှလည်းဝင်လို့ရပါတယ်။ ပုံ ၈.၁၃ ပေါ်တာပါလိမ့်မယ်။ ပုံတွင် ပိုင်းပြေထားသောနေရာကိုကြည့်ပါ။ Virus Definitions Date က 5/10/2005 ပြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ အဆိုရင် ကိုယ့် Computer ကို Virus Cover လုပ်ထားပေးမယ့်လည်းမိတ်မချုပ်ပါဘူး။ အကယ်၍ ကိုယ့် Computer က Internet Connection လုပ်လို့ရပါက Internet ကနေတိုက်ရိုက် DownLoad လုပ်ပြီး Virus Definitions ကိုမြှင့်လို့ရပါတယ်။ ဒါပေးမယ့် အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းမှာရှိတဲ့ Computer တွေမှာ Internet မရှိတော်ထား

တာကြောင့် ပြစ်နိုင်မယ့်နည်းလေးကိုဖြောပြုပါမယ်။ ကိုယ့်မှ Virus Update လုပ်မယ့် File လေး (အခုခေတ်ဟု Cyber Cafe တွေအများကြီးရှိနေတဲ့အတွက် Internet သံဃာရင်းနဲ့ Update File ကို DownLoad လုပ်ပြီး CD ခုတ်ပြီးယူလာမယ်ဆိုရင် ပြစ်နိုင်ပါတယ်။) ရှိမယ်ဆိုရင် CD ကို CD Rom ထဲသို့ထည့်ပြီး အဲဒီ File လေးကို Double Click နိုင်ပါ။ ပုံ ၈.၁၄ ကိုကြည့်ပါ။

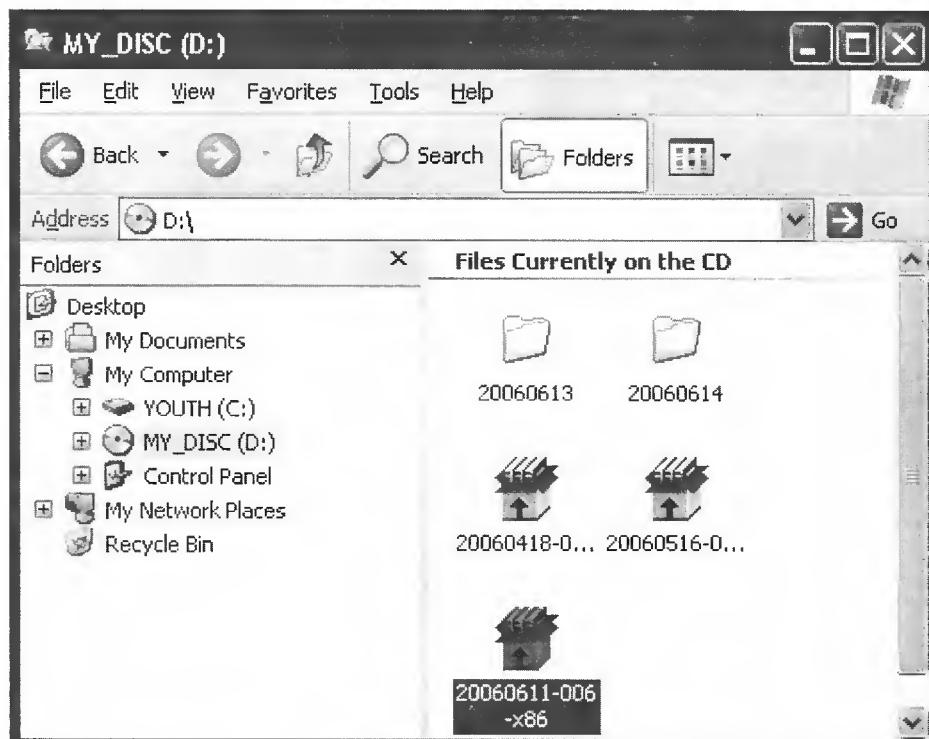
ပုံ ၈.၁၄

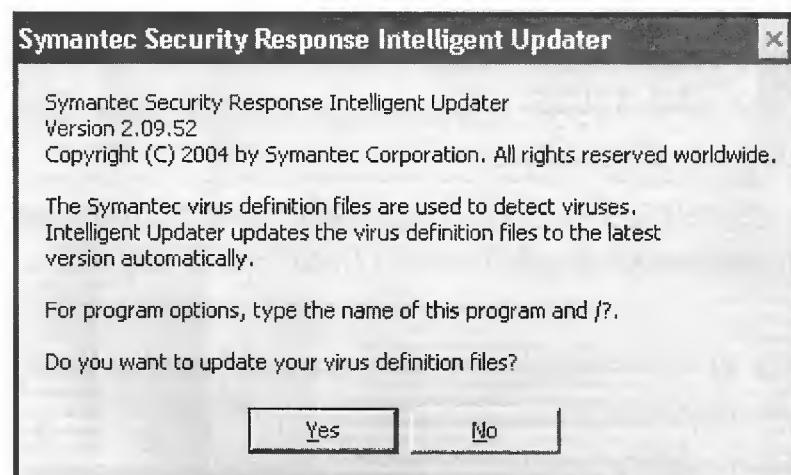
ဆိုလိုတာက (ကျွန်တော်ပြီးမှ Download လုပ်တာကိုပြောမှာ) အခု ကိုယ်လက်ထဲမှာ Download လုပ်ခဲ့ပြီးတဲ့ CD ရှိနေတယ်လို့သောထား အဲဒီ CD ကိုထည့်လိုက်လို့ပြောတာပါ။ ဒါဆို ပုံ ၈.၁၄ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီမှာ ကိုယ် Update လုပ်စိုး Download လုပ်ထားတဲ့ ဖိုင်လေးကို Run လိုက်ပါ။ ဒါဆို ပုံ ၈.၁၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ Yes လိုပြောပေးပါ။

ဒါဆိုရင် Virus Definitions File ကို Update လုပ်သွားပါပြီ။ ပြီးသွားရင် ပုံ ၈.၁၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Ok လို့ပြောလိုက်ပါ။ Norton AntiViurs ထဲကိုပြန်ဝင်လိုက်တဲ့အခါမှ Virus Definitions Date ဖြောင်းသွားတာကိုတွေ့ရှုပါလိမ့်မယ်။

၂၁၅

က အခု Download လုပ်ထားသော Virus Definitions ကို Upgrade လုပ်ပြီးသွားပြီ။ ဒါတစ်ခါ Virus Definitions ကို အင်တာနက်ကနောယ်လို Download လုပ်ရမယ်ဆိုတာကိုဖော်တော့မယ်။

Internet Explorer ထဲကို ဝင်လိုက်ပါ။ ပြီးရင် Address စာ www.Symantec.com လိုက်ထည့်ပါ။ ဒါဆိုရင် ပုံ ၈၁၅ ပေါ်လာပါပါမိမယ်။ Symantec ၏ Home Page ပါ။ အူဒိမ္မာ ဘောင်ခတ်ပြထားတယ်။ အဲဒီ Virus Definitions ဆိုတာကိုနိုင်လိုက်ပါ။

• ပုံ ၈၁၆

Symantec Security Response Intelligent Updater

Search complete. Thank you for using Intelligent Updater. This product updates all Symantec AntiVirus products on the following platforms: Windows 9x, Windows NT and Windows XP.

If you have newer Symantec products, in addition to those detected, please view the Security Response Web pages at <http://www.symantec.com/avcenter>.

OK

• ၈၁၇

Top Links: [Downloads](#) | [Products](#) | [Renewals](#) | [Viruses & Risks](#) | [Support](#)

Home & Home Office	Small Business	Enterprise Solutions
Home Products	Business Products	Products & Services
Norton 2006 Products	2006 Products	Product Licensing
Norton 2007 Beta	Downloads	Technical Training
Free Symantec Toolbar	Products Updates	Global Services
Customer Support	LiveUpdate	Solutions & Industries
Remove Virus For Me	Security Response	Email & IM Solutions
Security Response	Virus Alert Service	Security Response
		Virus Definitions

ဒါဆို ပုံ ၈၁၈ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ Download Virus Definitions ဆိုတာရှိပါတယ်။ အဲဒီကို နိုင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၈၁၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၈၁၉ မှာလုပ်ရမှာက အဲဒီမှာ အာင်လိုင်ဘာသာကိုရွေးပြီးတော့နောက် Norton Anitvirus for Windows 9x/NT/Me/2000/XP ကိုရွေးပါ။ Download Update ကိုနှိပ်ပါ။ ဒါဆို ပုံ ၈၂၀ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီ ပုံ ၈၂၀ မှာ ဘောင်လည်းခတ်ဖြထားတယ်။ Filename ဆိုတဲ့အောက်မှာ စိုင်နာမည်လေးက ရက်ခဲ့လေးနဲ့ ကျွန်တော်နောက်ဆုံး Download လုပ်ထားတာက ၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇ လပိုင်း ၅ ရက်နောက အဲဒီ Exe စိုင်လေးမှာ ကဲလေ့နှုပ်ပြီး Download လုပ်ခဲ့ယုံပါပဲ။ နည်းနည်းတော့ကြောမယ်နေ့။

အဲဒီလေးကို ဒီဇီ ပုံဖြစ်ဖြစ်၊ Media တစ်ခုခုထဲထည့်ခဲ့ပြီး ကိုယ့်အိမ်ယူခဲ့ရုံပါပဲ။ အဲသလိုအချိန်မကာ ချင်လည်း အင်တာနောက်ဆိုင်မှာ သူတို့ လုပ်ပေးထားပြီးသားရှိရင်လည်းဝယ်ခဲ့ရုံပါပဲ။

က ဒါဆို Virus Definitions Download လုပ်တဲ့အကြောင်းပြီးသွားပါပြီ။

ပုံ ၈.၁၈

 symantec.

> Symantec.com > VERITAS.com > Par

WELCOME ENTERPRISE SMALL BUSINESS HOME & HOME OFFICE

Search All of Sy

download virus definitions

Daily Updates [Learn More](#)
Virus Definitions created September 5
Virus Definitions released September 5
Defs Version: 80905s
Sequence Number: 58332
Extended Version: 9/5/2006 rev. 19
Total Viruses Detected: 72805

Weekly Updates [Learn More](#)
Virus Definitions created August 30
Virus Definitions released August 30
Defs Version: 80830v
Sequence Number: 58100
Extended Version: 8/30/2006 rev. 22
Total Viruses Detected: 72794

Norton AntiVirus for Mac Defs released August 30

Symantec AntiVirus for Handhelds Defs released August 7

Download Virus Definitions (Intelligent Updater Only)

Intelligent Updater vs. LiveUpdate: Click here for information.
Important information about changes to Intelligent Updater.

ပုံ ၈.၂၉

Norton AntiVirus for Mac Defs released August 30

Symantec AntiVirus for Handhelds Defs released August 7

Intelligent Updater vs. LiveUpdate: Click here for information.
Important information about changes to Intelligent Updater.

To receive the latest antivirus definitions, please select a language and prod

Click here to find out how to purchase and activate virus definition subscripti

English

Norton AntiVirus for Windows 9x/NT/Me/2000/XP

ဗိ. ရ.၂၀

The screenshot shows the Symantec website with the logo and navigation menu. The main content area displays information about Norton AntiVirus for Windows 9x/NT/Me/2000/XP.

Norton AntiVirus for Windows 9x/NT/Me/2000/XP

As new threats emerge, Symantec immediately builds new protection updates them available for download on a subscription basis. If your subscription has e here.

Note: The i32 Intelligent Updater package cannot be used to update Symante Corporate Edition 8.0, 9.0, or 10.0 servers or Norton AntiVirus Corporate Editi but can be used to update Corporate Edition clients. The x86 Intelligent Updat be used to update Corporate Edition clients and servers.

Filename	Creation Date	Release Date
20060905-019-i32.exe MD5: 631B61B4014563F775513688E69D3D83 all MD5 hashes	September 05, 2006	September 5, 2006

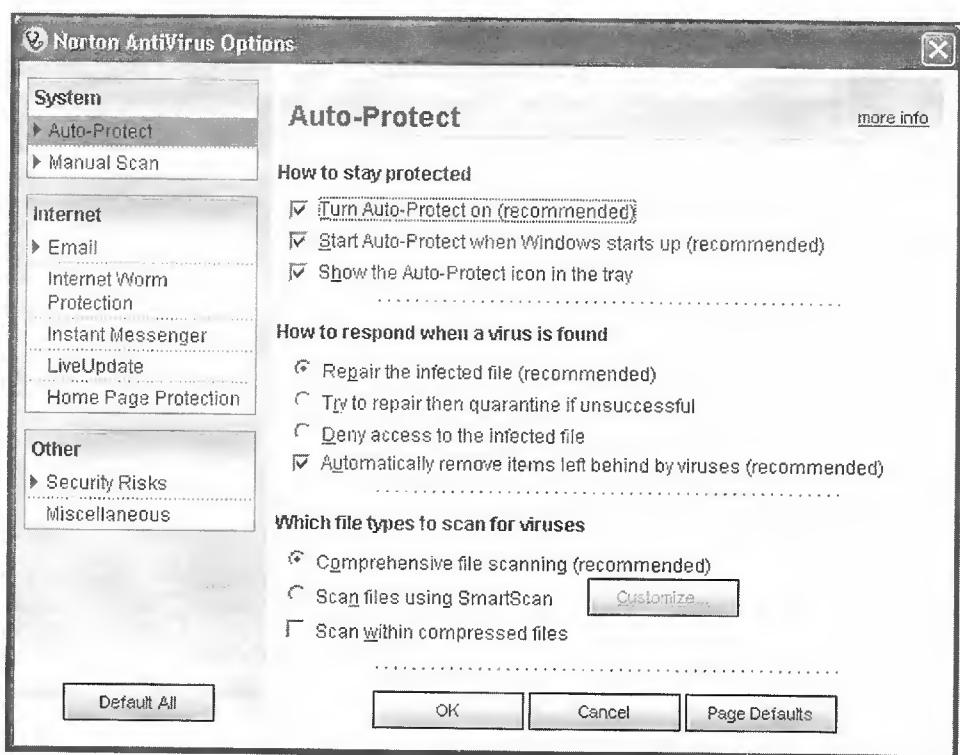
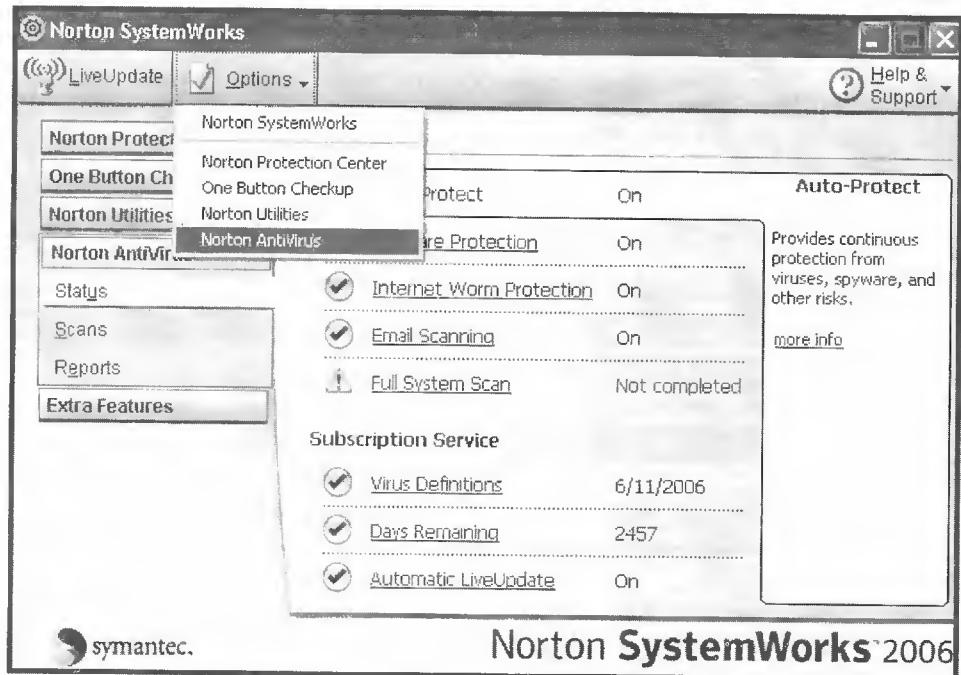
Supports the following versions of Symantec antivirus software:

- Norton AntiVirus 2003 Professional Edition
- Norton AntiVirus 2003 for Windows 98/Me/2000/XP Home/XP Pro

၁၁၇ Norton AntiViurs Option အခက္ခငာင်း

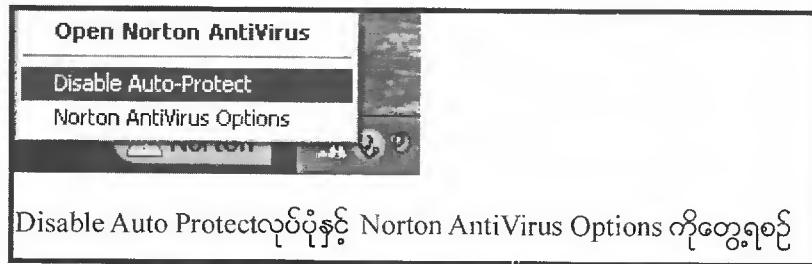
ဗိ. ရ.၂၁ အတိုင်း Norton AntiVirus Option ထဲကိုဝင်လိုက်ပါ။ ဗိ. ၂၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ ဗိ. ၃၁ ဆိတာ Norton AntiVirus လိုဝင်လိုက်တယ်။ ပြီးမှ ဗိ. ၃၁ မှာပြတေးတဲ့အတိုင်း Norton AntiVirus Option ထဲကိုဝင်လိုက်တော့မှ ဗိ. ၂၂ ပေါ်လာမှာ။ အဲသလိုမလုပ်နဲ့ Taskbar မှာ ညာဖက်အောက်ထောင့်မှာ Norton AntiVirus Auto Protect Icon လေးမှာ Right Click နိပ်ပြီး Pop Up Menu ပေါ်လာရင် အဲဒီမှာ Norton AntiVirus Options ဆိတာရှိပါတယ်။ အဲဒီကနေတစ်ခါတည်း ဝင်လိုက်လိုရပါတယ်။ ဗိ. ၃၂ ကိုကြည့်ပြီးလုပ်လိုက်ပါ။ ဗိ. ၂၂ တန်းပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

System Auto Protect နဲ့ပတ်သက်လိုပြောရမယ်ဆိုရင် Turn Auto Protect On လုပ်ထားတဲ့အ တွက် Computer မှာဘာလုပ်လုပ် (ဥပမာ - CD ကို CD Rom ထဲထည့်လိုက်တာနဲ့ Virus ရှိမရှိပါတယ်။

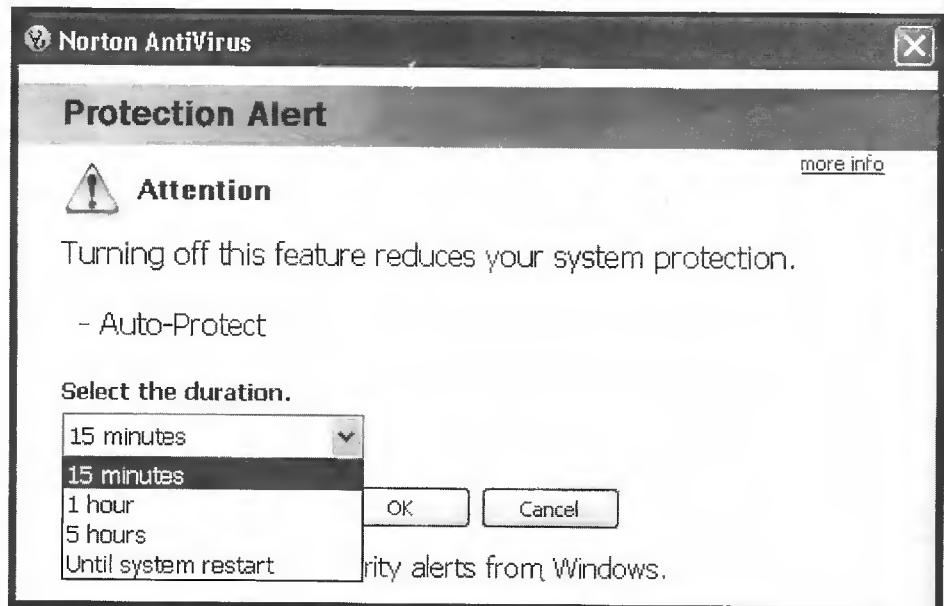
Virus ရှိတယ်ဆိုရင် Virus Alert ပေးပါတယ်။ စစ်ဆေးပါတယ်။ အဲကြောင့် Norton AntiVirus ကို Install လုပ်လိုက်တာနဲ့ Computer ဘယ်ခင်ကထက်စာရင် အလုပ်လုပ်တာလေး(နေး)သွားပါတယ်။ အဲကြောင့် တစ်ချို့လူတွေက ပုံမှန် Windows ပဲသုံးနေတဲ့အချင်မှာ Auto Protect ကို Disable လုပ်ထားတတ် ပါတယ်။ Disable လုပ်ချင်ရင်တော့ Check Box မှ အမှန်ဖြစ်လေးကိုပိတ်လိုက်ပါ။ အမှားဟုတ် Taskbar မှ Norton Icon ပေါ်တွင် Right Click နိပ်ပြီး Disable Auto-Protect လိုပြောပါ။ ပုံ ၈.၂၃ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၈.၂၃

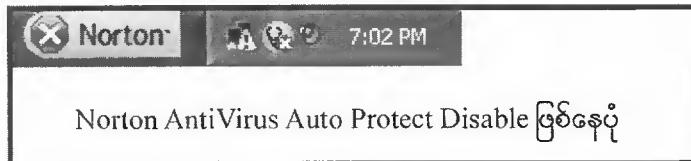

ပုံ ၈.၂၄ မှာတော့ Disable လုပ်မယ့်အချင်ကိုရွေးပေးရပါမယ်။ ပြီးရင် Ok ကိုနှိပ်ပါ။ Auto Protect Disable ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် Taskbar မှ AntiVirus Icon တာ ပုံ ၈.၂၅ အတိုင်းဖြစ်သွားပါပြီ။ Auto Protect ပြန်လုပ်ချင်ရင် တော့ အဲဒီမှာပဲ Right Click နိပ်ပြီး Enable Auot Protect လိုပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။

ပုံ ၈.၂၅

ပုံ ၈.၂၅

Start Auto-Protect when Windows Starts up ကို On ထားမယ်ဆိုရင် Computer စွဲ့လို Windows Files တွေဟာ Memory ပေါ်သိမှတ်မယ်ဆိုတာနဲ့ Virus ရှိမရှိစစ်ပါတယ်။

Show the Auto-Protect icon in the tray ကို On ထားမယ်ဆိုရင် Taskbar မှာ AntiVirus Icon ကိုပြေားပါမယ်။

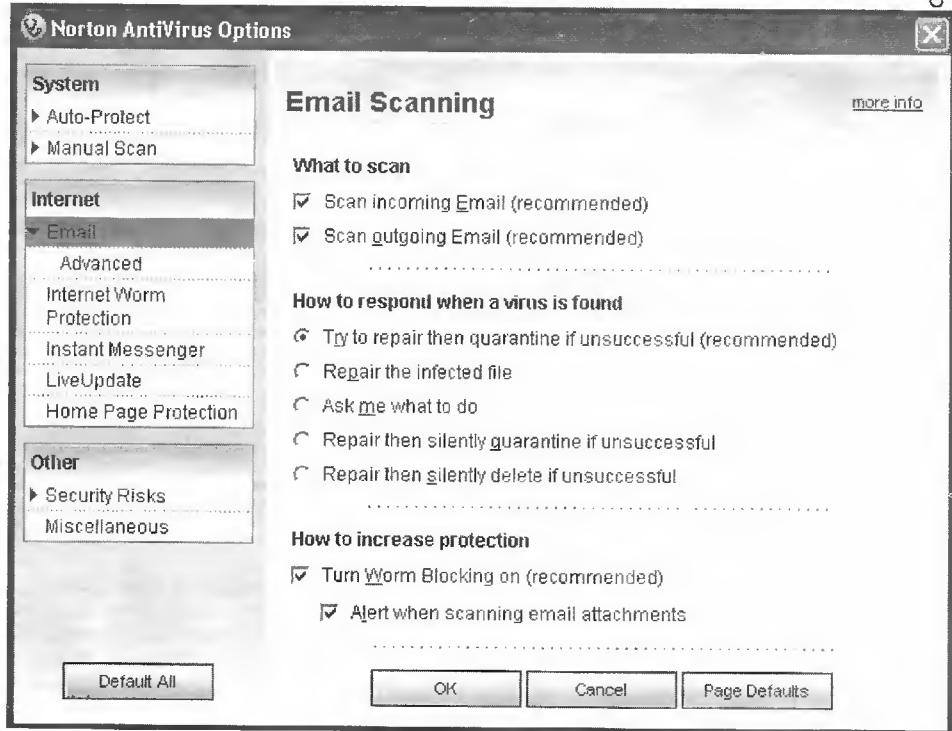
Virus စစ်တဲ့အခါးမှ Virus တွေ့ရှင်းယ်လို Respond လုပ်ရမလဲဆိုတာကိုလည်း ဒီမှာလာပြီးရွေး ထားလို့ပျော်ပါတယ်။ Repair the infected file ဆိုတာက Virus တွေ့တာနဲ့ အဲဒီ Virus ကိုသတ်ပေးပါလို့ပြော တာပါ။

Try to repair then quarantine if unsucessful ကတော့ Repair လုပ်လိုမရတဲ့ Virus ကို Quarantine လုပ်ခိုင်းတာပါ။ Quarantine ဆိုတာသတ်လို့မရတဲ့ Virus ရှိနေတဲ့ဖိုင်ကို တစ်ခြားဖိုင်တွေနဲ့ ရောပြီး ပြန်လည်ပြန်ဖွားစေရန် သို့မြှားယားခြင်းကိုခေါ်တာပါ။ ဒါဆိုရင် Virus ကကျွန်ုန်းပေါ်ယူလည်း အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ပါဘူး။

Deny access to the infeted file ကတော့ Virus ရှိတဲ့ File ကို ဘာမှ Access လုပ်လို့မရ အောင်ကာယားတာပါ။

Email Scanning နဲ့ပတ်သက်လိုကတော့ ပုံ ၈.၂၆ ကိုကြည့်ပါ။ Scan Incoming Email နဲ့ Scan Outgoing Email ကို On ထားတဲ့အတွက် Email အဝင်အထွက်ကိုပါစစ်ဆေးပါတယ်။ တရာ့တလေ Outlook Express ကိုအသုံးပြုပြီး Email လက်ခံတဲ့အခါးမှ Virus File တွေ့ပါလာပြီးဆိုရင် File တွေကိုဆွဲချလို့ မရဘဲလေးနေတတ်ပါတယ်။ ဒါဟာ Computer မှာ Email အဝင်ကိုစစ်ထားတဲ့အတွက်ကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ Virus တွေ့ရှင်းယ်လို Respond ပေးပလဲဆိုတာကတော့ ခုနက System မှာပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ဒါကိုခံပြီး ပြန်ဖြေရရင် Virus တွေ့ရှင် အရင်ဆုံး Virus ကို Repair (သတ်) လုပ်ပါတယ်။ Repair လုပ်လို့မရရင်တော့ Quarantine လုပ်လို့မရဘူးဆိုရင်တော့ နောက်ဆုံးအဆင့်က Virus ရှိတဲ့ File ကို Delete (ဖျက်) လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာသတ်ထားရမှာက Delete လုပ်လိုက်တဲ့ File က Windows File ဒါမှာမဟုတ် အရေးကြီးတဲ့ Data File ဟုတ်မဟုတ်ကိုအရင်ကြည့်ပြီးမှ Delete လုပ်ပါ။ Virus Definition နှစ်ဦးနေပါက Delete လုပ်လို့မရတဲ့အခြေအနေလေ့ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ Virus Definition ကိုဖြော်ရပါမယ်။ ဒါမှာမဟုတ် Virus တစ်မျိုးချင်းစီအတွက် Removeable Tools တွေကိုပါတယ်။ ဒါတွေကို ထပ် Install လုပ်မှုရမှာပါ။

ပုံ ၈.၂၆

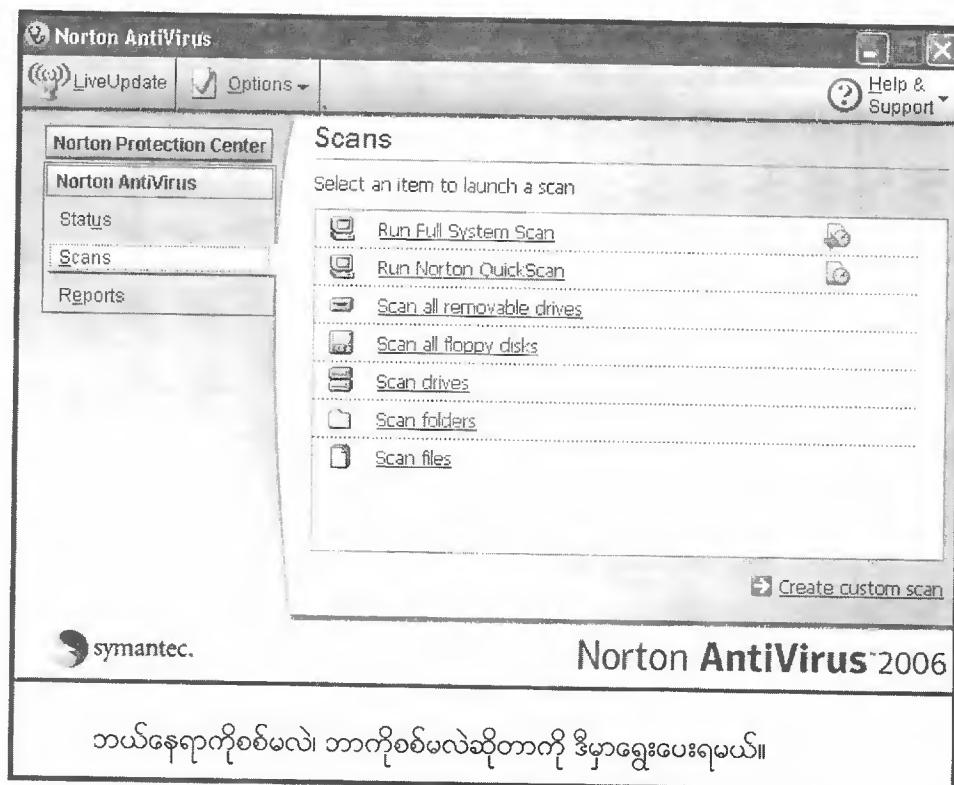

၈.၅ Virus Scanning - Virus အဖွဲ့လို့ဆတိမည်

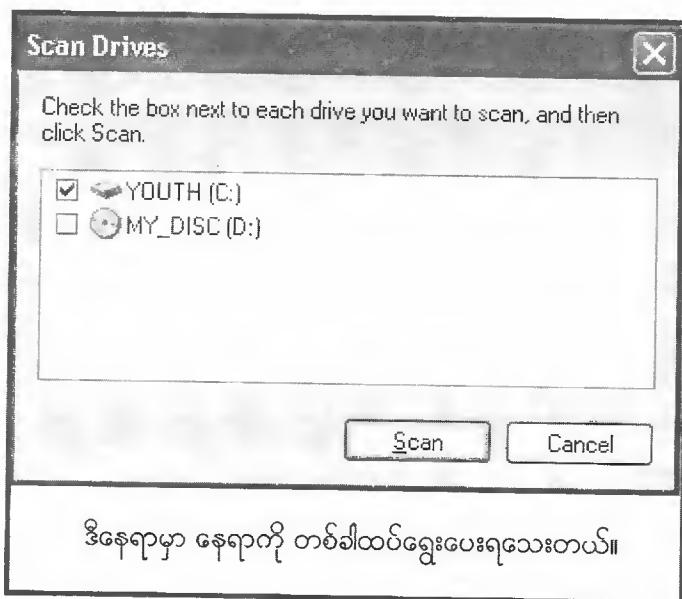
Norton AntiVirus ထဲကိုဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၈.၃၁ ကိုပြန်ကြည့်ပါ။ ငှေးတွင် Scan ကိုနိုင်လိုက်တဲ့အခါဗာ ပုံ ၈.၂၇ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Virus Scan စစ်တဲ့အခါဗာ File တစ် File ချင်း Folder (အခန်း) တစ်ခုချင်း Drive တစ်ခုချင်းကို ကိုယ့်စိတ်ကြောက်စစ်လိုရပါတယ်။ Hard Drive တစ်ခုလုံးကိုစစ်ချင်တဲ့အတွက် Scan Drive မှာနှစ်ပါ။ ပုံ ၈.၃၈ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Drive C: ကိုရွေးပြီး Scan ကိုနိုင်ပါ။ Virus စစ်နေသည်ကို ပုံ ၈.၂၉ တွင်တွေ့ဖို့မယ်။ Total files scanned ကတော့လက်ရှိခြင်းတဲ့ စုစုပေါင်း Files အရေအတွက်ကို ပြောတာပါ။ Virus Threats detected မှာ ၁ လျှို့ထားတာက Virus File တစ် File တွေ့တယ်လိုပြောတာပါ။ Virus တွေ့တဲ့အခါဗာ Options မှာပြောထားတဲ့အတိုင်း Repair လုပ်သွားမှာပါ။ အားလုံးစစ်ပြီးသွားရင် ပုံ ၈.၃၀ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒ္ဓိပုံကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ Virus အကုန်လုံးကို Repair လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အကယ်၍ Repair မလုပ်နိုင်ဘဲ ကျွန်ုန်းပေါ်က ပုံ ၈.၃၁ လိုပြနေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒ္ဓိမှာဆိုရင် Virus Name အတိအကျကိုပြောနေပါတယ်။ ဘယ် File မှာ Virus တက်နေလဲဆိုတာကိုသိချင်ပေါ်တော့ Detail အောက် က Virus မှာနှစ်ပါ။ ပုံ ၈.၃၂ မှာ အသေးစိတ်တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ပုံ ၈.၃၁ မှာပဲ ကျွန်ုန်းပေါ်တဲ့ Virus ကိုဘာလုပ် မလဲဆိုတာရွေးပေးရပါမယ်။ ပြီးရင် Ok လိုပြောပါ။ ပုံ ၈.၃၃ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီပုံကတော့ Virus ကိုဘာ မှုမလုပ်နိုင်ဘဲ စက်ထဲမှာ Virus ကျွန်ုန်းပေါ်နေပါတယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ အရော့မှာပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း

Virus Definitions ကိုဖြန့်ပေးမှုရပါတယ်။

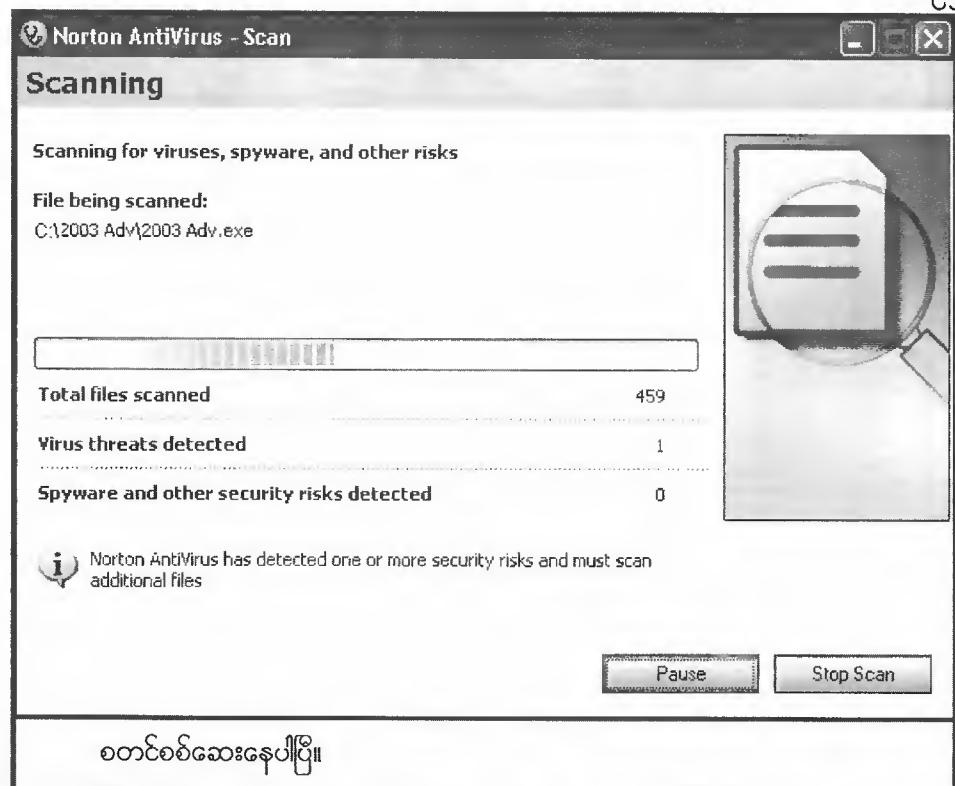
ဦး စ. ဂျာ

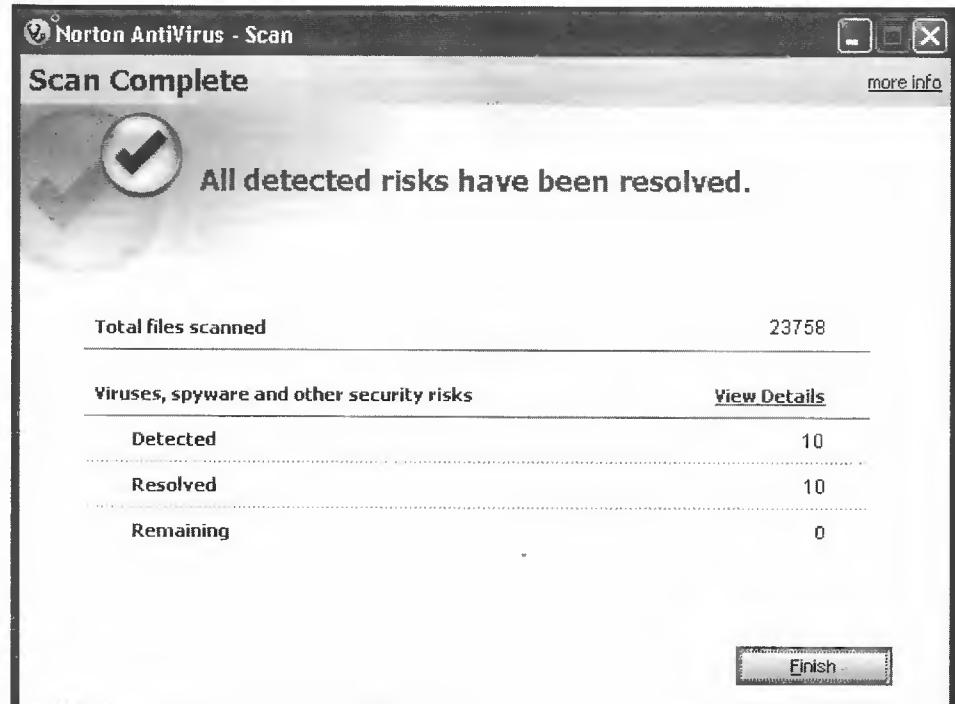
ဦး စ. ဂျာ

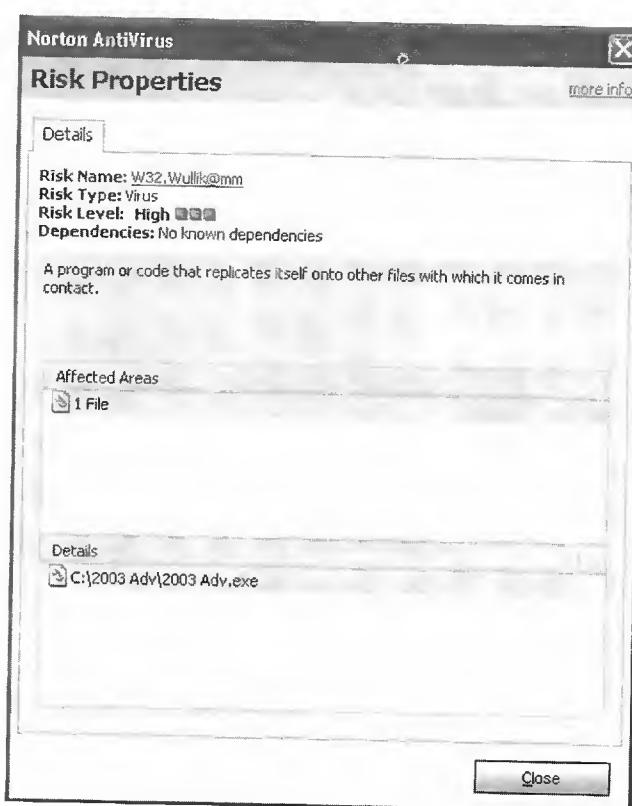
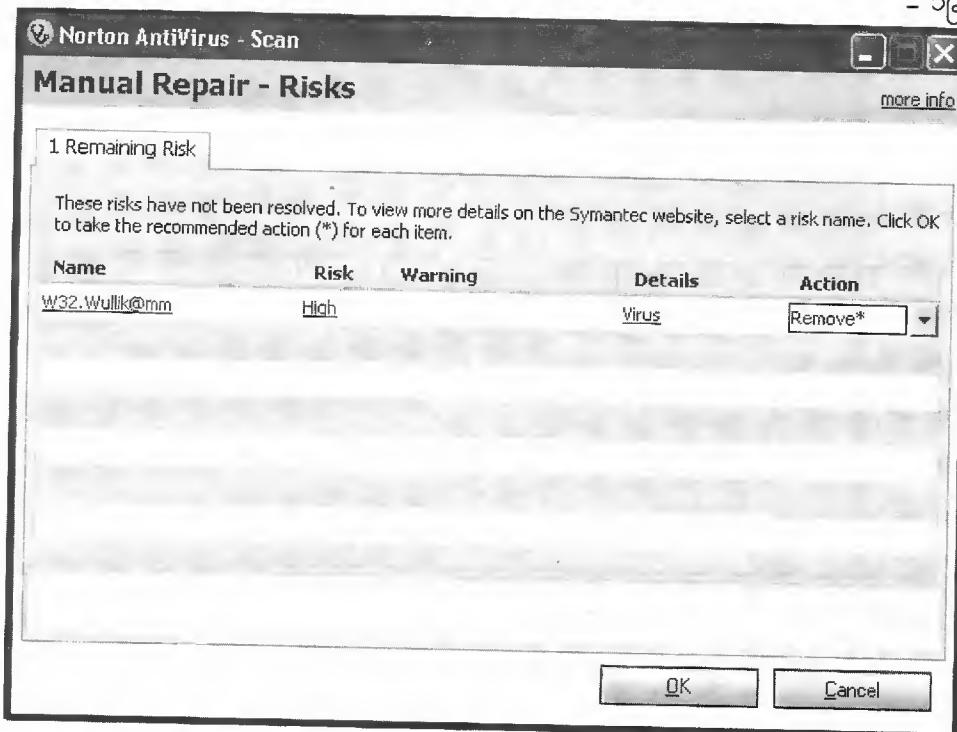

ဗုဒ္ဓရုပ်

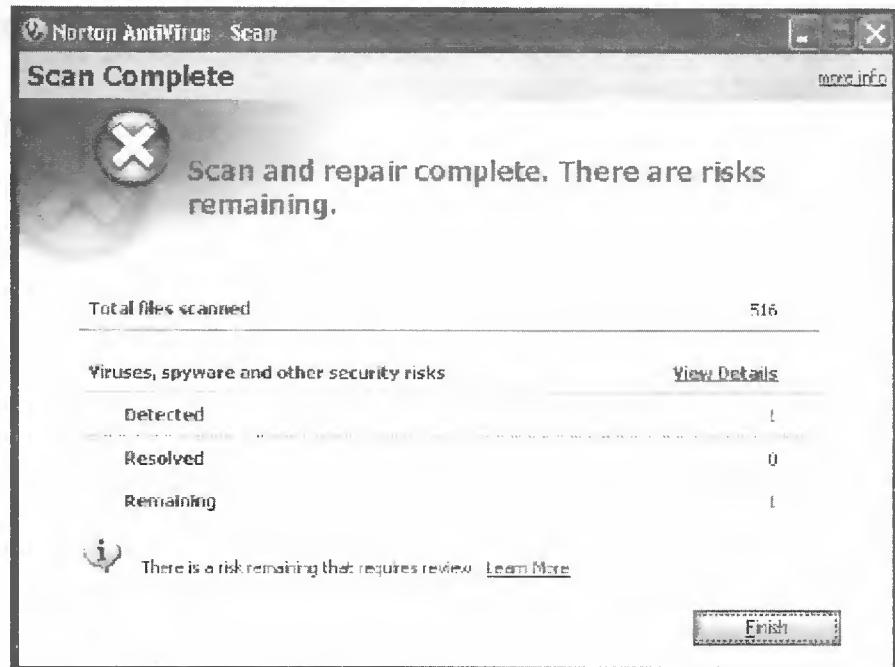
ဗုဒ္ဓရုပ်

ပုံ ၈၃၃

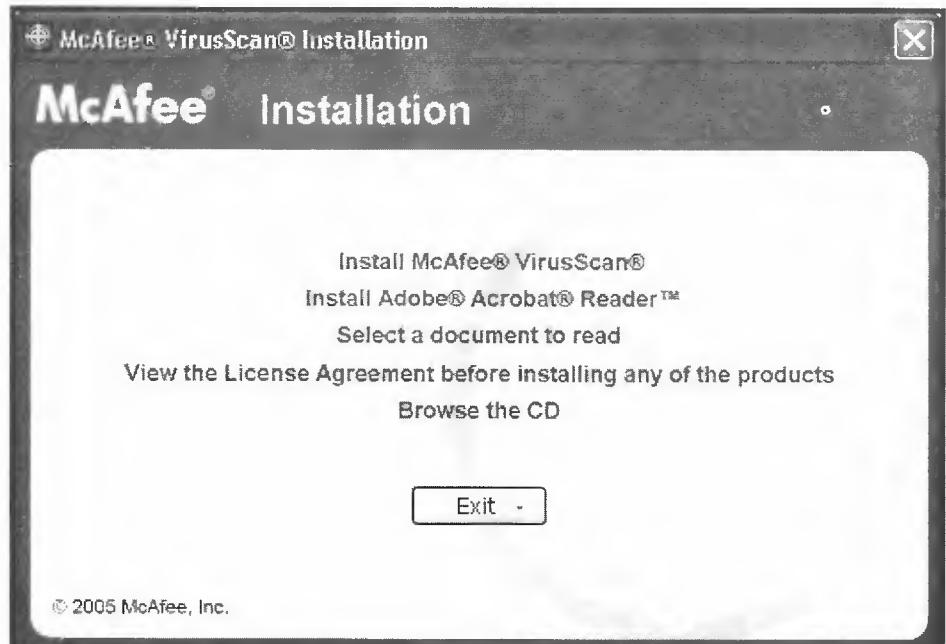
- ၃၉၅ -

၁၆ Install McAfee AntiVirus 2006

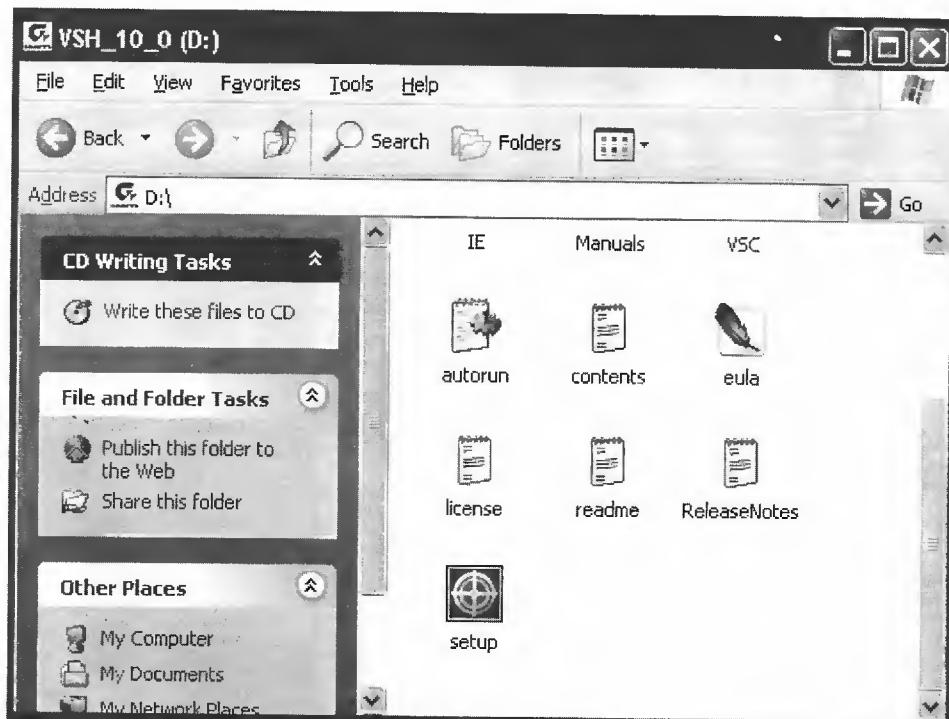
McAfee Antivirus 2006 ကိုအရင် Install လုပ်ကြည့်ပါမယ်။ McAfee Antivirus CD ကို CD Rom ထဲသို့ထည့်လိုက်တာနဲ့ ပုံ ၈၃၄ မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း Auto Play တက်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၈၃၄

အကယ်၍ Auto Play မတက်လာပါက My Computer မှတေဆင် CD Rom ထဲကို Double Click နိုဝင်ပြီး ပုံစံရှိနိုင်ပြီး ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း Setup.exe File ကို Run ပေးပါ။ ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း License Agreement ပုံစံရှိနိုင်ပြီး အမြန်မျှ Accept မှုပ်နှိပ်ပေးပါ။ ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း Create a VirusScan Desktop Icon ကို ရွှေ့ပြီး Next ကိုနှိပ်ပေးပါ။ ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း No, I don't want to participate ကိုရွှေ့ပြီး Next ကိုနှိပ်ပေးပါ။ အဆို McAfee Software ကို Install လုပ်သွားပါပြီ။ ပြီးသွားတဲ့ အခါးမှ ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း Finish ကိုနှိပ်ပေးပါ။ Registration နှုပ်သက်တဲ့ Box လေးတွေထက် ပေးပါလိမ့်မယ်။ Register မလုပ်တော့တဲ့အတွက် Cancel နဲ့ထွက်ပေးပါ။ အဆိုရင် Taskbar ရဲ့ညာဖက် အောက်နားမှာ ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း McAfee AntiVirus Software က Auto Protect လုပ်နေတော့ကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ပုံစံရှိနိုင်သူ့အတိုင်း

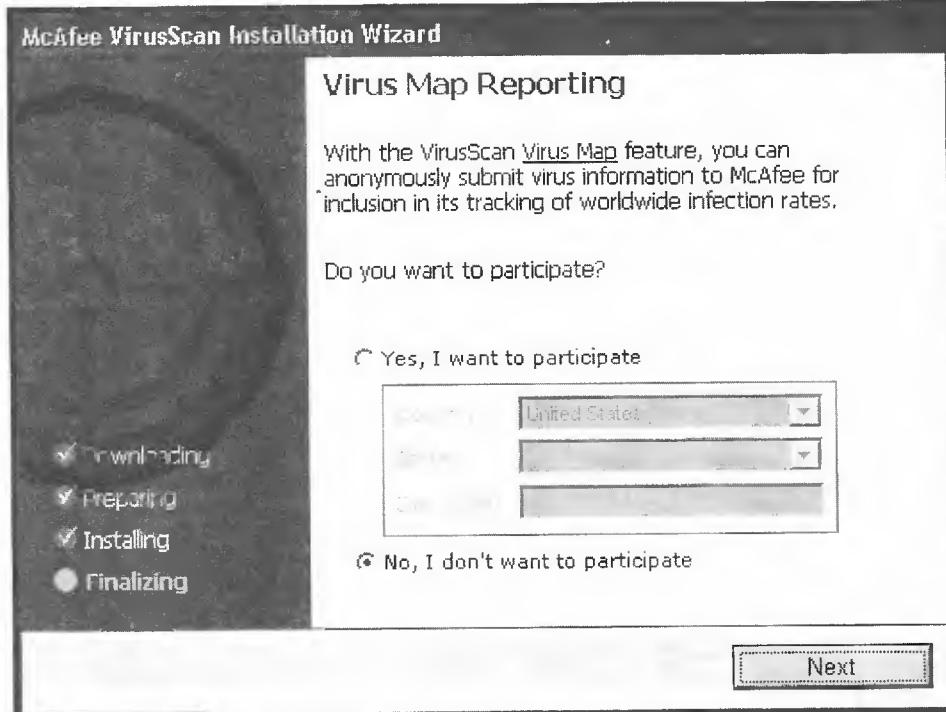
ဦး စ.၃၆

ဦး စ.၃၇

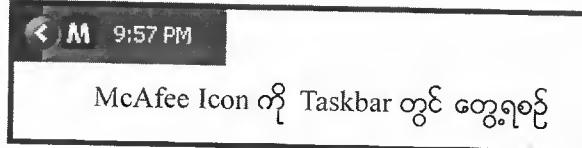
ပုံ ၈.၃၆

ပုံ ၈.၃၇

၂၀၈၀

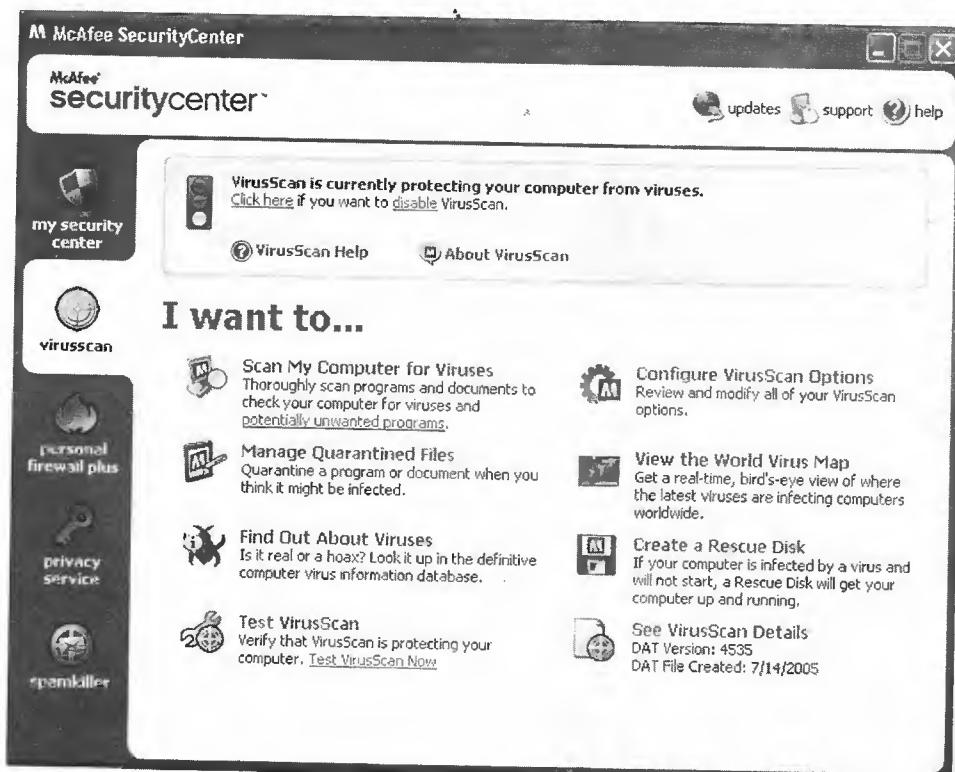

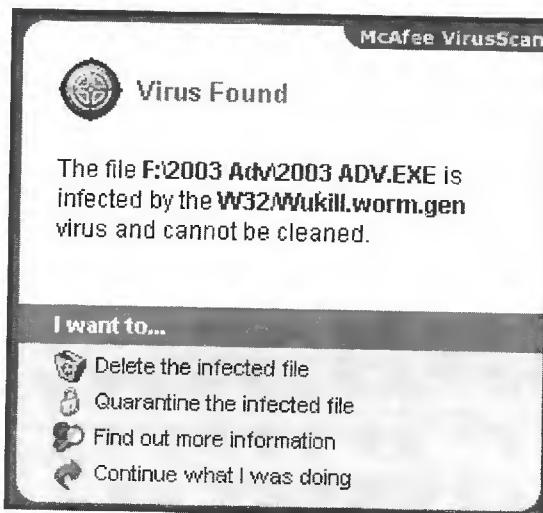
၁၁၇ McAfee SecurityCenter ကိုလေ့လာခြင်း

Desktop Icon ဒါမှာမဟုတ် Start Menu မှတာဆင့် McAfee SecurityCenter ထဲသို့ဝင်လိုက်ပါ။ ငါးမှတာဆင့် Virus Scan ထဲသို့ဝင်ပေးပါ။ ပုံ ၈.၄၁ ပေါ်လာပါလို့မယ်။ ပုံတွင်ရှင်းပြထားသောနေရာတွင် Virus Definition Date ကိုတွေ့နိုင်ပါတယ်။

AutoProtect ကို Disable လုပ်ချင်ရင်တော့ ပုံ ၈.၄၁ ကိုပြန်ကြည့်လိုက်ပါ။ ငါးပုံ၏အပေါ်တွင် Disable ဆိုတာရှိပါတယ်။ ငါးကိုနိုင်ပေးပါ။ ဒါမှာမဟုတ် Taskbar ရဲ့ ညာဖက်အောက်မှရှိတဲ့ McAfee Icon ပေါ်တွင် Right Click နိုင်ပြီး VirusScan မှတာဆင့် Disable လို့ဖြောရင်လည်းရရှိပါတယ်။ AutoProtect လုပ်ထားခြင်းအားဖြင့် Virus ကိုတွေ့တာနဲ့ Alert ပေးနိုင်ပါတယ်။ ပုံ ၈.၄၂ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၈.၄၁

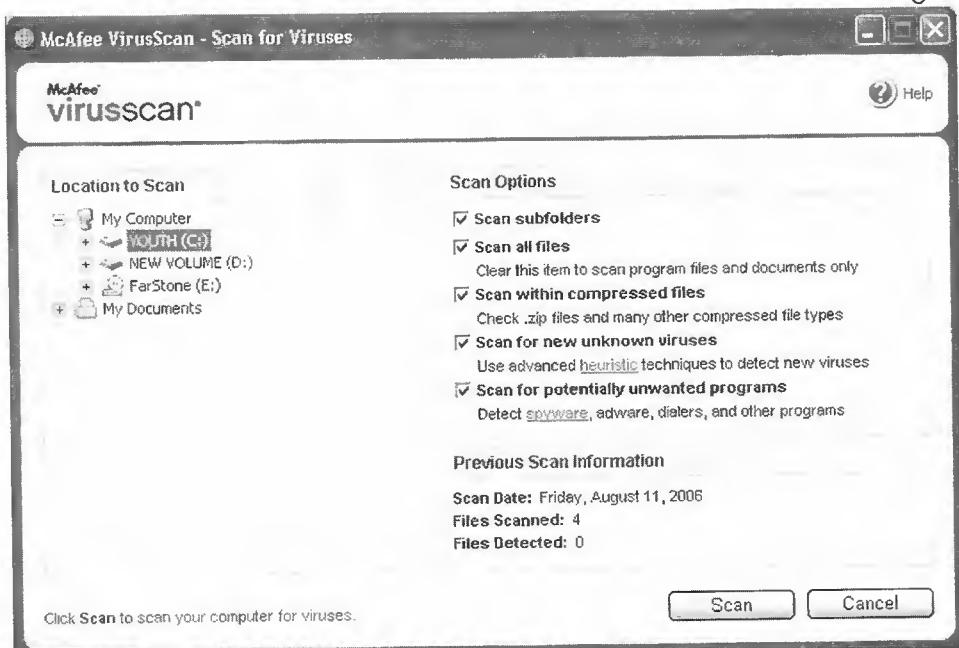
၁၁၅ McAfee Scan for Viruses - Virus ခြုံရအဆင်

VirusScan Run ချင်ရင်တော့ ပုံ ရ.။ ဖူး Scan My Computer For Viruses ထဲသို့ဝင်ပေးပါ။ ဒီမှာယတ် Desktop Icon (or) Start Menu မှလည်းဝင်လိုပြုတယ်။ ပုံ ရ.။ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငါးတွင် Hard Disk ကို Viurs စစ်ချင်တဲ့အတွက် Drive C: ကိုရွေးထားပါတယ်။ ပြီးတဲ့အခါး Scan ကိုနှင့်ပေးရပါမယ်။ ဒီဆို Virus စစ်နေပါပြီ။ ပြီးသွားတဲ့အခါး ပုံ ရ.။ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငါးပုံမှာဆိုရင် Virus Files နှစ်ဦးကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ငါး Files နှစ်ဦးလုံးကို Clean လုပ်လိုက်ပါတယ်။ (တန်ည်းအားဖြင့် Virus ကိုသတ်လိုက်ပါတယ်။) ပြီးရင် Ok ကိုနှင့်ပါ။ ပုံ ရ.။ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီကတော့ Virus Name အတိ အကျွဲ့ Information ပေးနေတာပါ။ အကယ်၍ Virus ကို Clean မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ Norton AntiVirus ဖူးရှင်းပြုခဲ့တဲ့အတိုင်း Quarantine နဲ့ Delete လုပ်ပေးရမှာပါ။ အခါးတော့ Cancel ဖူးနိုင်ပြီးထွက်ပေးပါ။

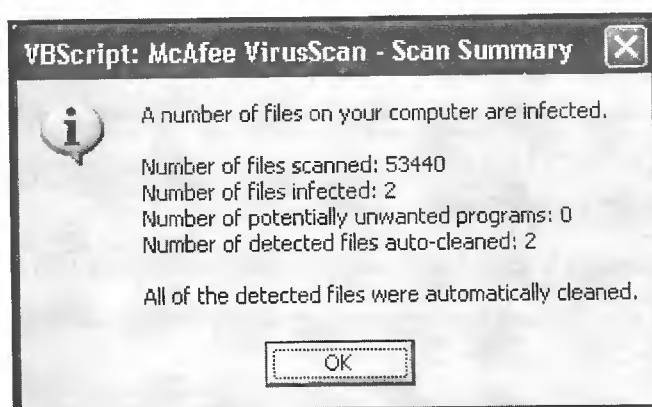
၁၁၆ Create a Rescue Disk

အကယ်၍ကိုယ့်ရဲ့ Computer တာ Virus တက်နေတဲ့အတွက် Windows မတက်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဒါ Rescue Disk လေးလိုအပ်ပါတယ်။ အလွယ်ပြောရရှင်တော့ Virus က Active ဖြစ်နေတဲ့အခါးမျိုးတွေဟာ Virus Killer တွေက Virus ကိုမသတ်နိုင်တော့ဘူး။ နောက်တစ်ခုက ကွန်ပူးတာဖွံ့ဖြိုးလိုက်လို ကွန်ပူးတာက Virus ကြောင့် ပုံမှန်အတိုင်းမတတ်နိုင်တော့ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တိုက ဒါ E Disk (Emergency Disk) လိုပေါ်တဲ့ Rescue Disk ကို သူက Floppy နှင့် ဆိုတော့ Floppy Drive ထဲထည့်ပြီး ကွန်ပူးတာကလိုအုပ်လိုက်ပါ။ ဒါ Rescue Disk ထဲက Bootable ပဲဗူး။ ဒါလို Floppy ကနေ Boot လုပ်ပြီး Virus တွေ Memory ကို မတတ်ခင် Active ဖြစ်ခင် ဒါ Rescue Disk က Boot လုပ်ပြီးတာနဲ့ ဒါ Disk ထဲက Virus Killer

ပုံ ၈.၉၃

ပုံ ၈.၉၄

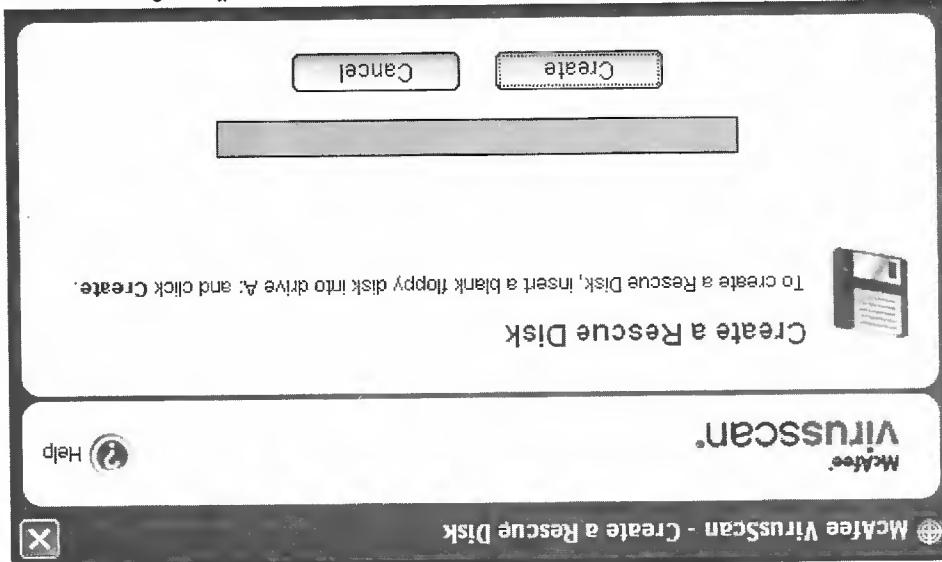
Program က ဒီ Boot Sector Virus တွေ ကိုဝင်တွယ်တော့တာပဲ။ အလိုက်ဖမ်းလိုက်တာပဲ။

ဒါပေမယ့် တစ်ခုသတိထားရမှာက ဒီ Rescue Disk က NTFS Partition တွေမှာသုံးမရဘူးနော်။
ကဲ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

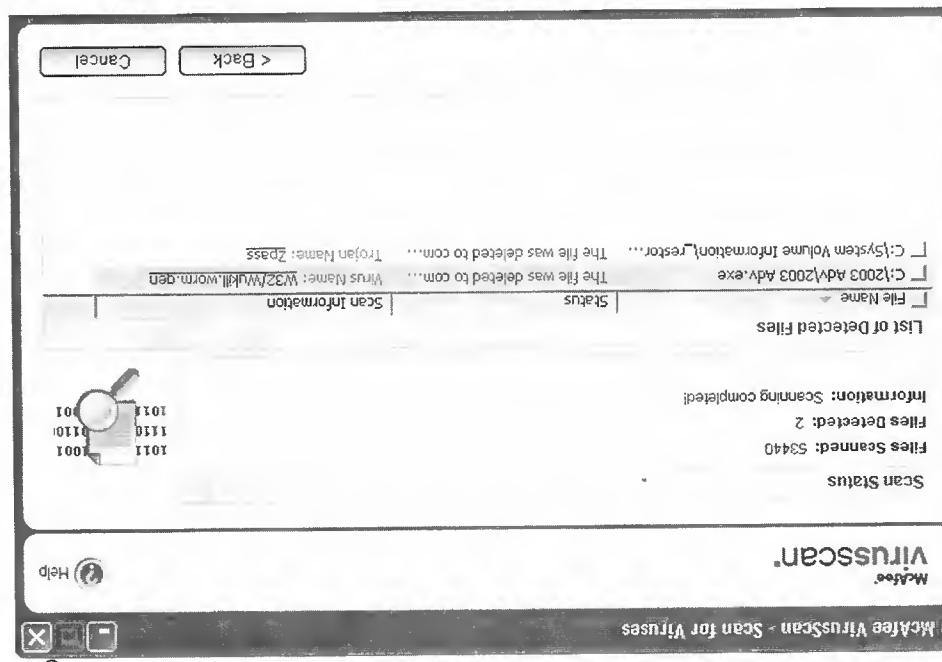
(က) ကဲ Rescue Disk စလုပ်ပြမယ်။ သိထားရမှာက Rescue Disk လုပ်ပေးမယ့်ကွန်ပျူးတာနှင့်
အလုပ်ခံရမယ့် Floppy Disk တိုက Virus မရှိနေမှုရမယ်။ Virus ကင်းနေရမယ်ပဲ့ဖြူ။

(ဂ) Floppy Disk ကို Floppy Drive ထဲထည့်ပြီး ကွန်ပျူးတာတွေရော Floppy Disk ပါ နှစ်ခုလုံး
Virus ကင်းအောင် Manually Virus Scan တစ်ခေါက်လောက်စစ်လိုက်ပါ့။

- (P) System Tray ම McAfee Icon ය Right Click යුතු මenu ගැනීමේ තුළ Virus Scan සංස්කන් කිරීමෙහි Create Rescue Disk පිටපත නො ඇත. මෙය නො පෙන්වනු ලබයි. මෙය නො පෙන්වනු ලබයි.
- (g) 339 ම මුදලක් නො ඇති පිටපත නො ඇත. මෙය නො පෙන්වනු ලබයි. මෙය නො පෙන්වනු ලබයි.

අඟු

අඟු

ကို Service Centre တွေကနေပဲ ယူပြီးဆောင်ထားရတော့မှာပဲ။

- (၅) Rescue Disk လုပ်ဖို့အတွက် Floppy Disk ထဲမှာ Data တွေရှိနေရင်ဖျက်ပစ်လိုက်မယ်နော်လို့ ပြောရင် OK လို့ပြောလိုက်ပါ။
- (၆) မကြေခင်မှာ Rescue Disk လုပ်ပြီးသွားပြီလို့ပြောလာပါလိမ့်မယ်။ OK ပြောလိုက်ပါ။
- (၇) Rescue Disk ကို Virus ပြန်ဝေးမှုကာကွယ်ရန် Rescue Disk ကို လုပ်ပြီးတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် Write Protect လုပ်ထားလိုက်ပါ။ အရေးကြီးလိုပုံးမှ Rescue Disk ပျက်နေတာမျိုးမပြစ်နေစေရန် ငြင်းကို သီးသန့်သောချာစွာသိမ်းထားလိုက်ပါ။
- (၈) အသုံးပြုရန် – ပထမဦးဆုံး Virus ထိလို ပုံမှန်အတိုင်း မတက်နိုင်တော့တဲ့ ကွန်ပူးတာကို မဖွံ့ခ်နင်းမှု၊ Floppy Drive ထဲ Floppy Disk ထည့်ထားလိုက်ပါ။ ပြီးမှ ကွန်ပူးတာဖွံ့ဖြိုးငြင်း Rescue Disk နှင့် Boot လုပ်ပါ၏။ ပြီးရင် Follow the Screen Instruction နှင့်ဆက်လက်လုပ်သွားနိုင်ပါ၍။
- (၉) Rescue Disk ကို မှန်မှန် Update လုပ်ပေးဖို့မမေ့ပါနဲ့။ မဟုတ်ရင် အဆင့်မြင့်နောက်ပေါ်တဲ့ Virus တွေကိုမသိဘဲနေလိမ့်မယ်။ Rescue Disk ကို Update လုပ်ရင် Write Protect ပြန်ဖြတ်ဖို့မြှုပူနှင့်။

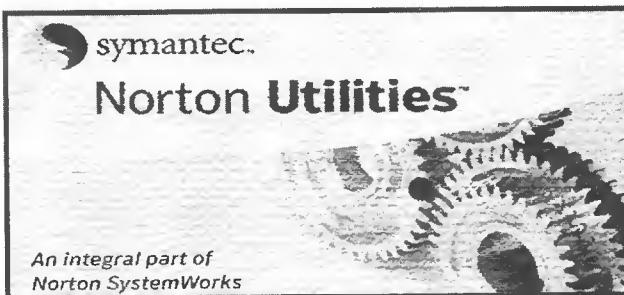
UNIT 9

Norton Utilities

System Section

အခန်း (၉)

မီတာနော်တန်၏ Tools များ

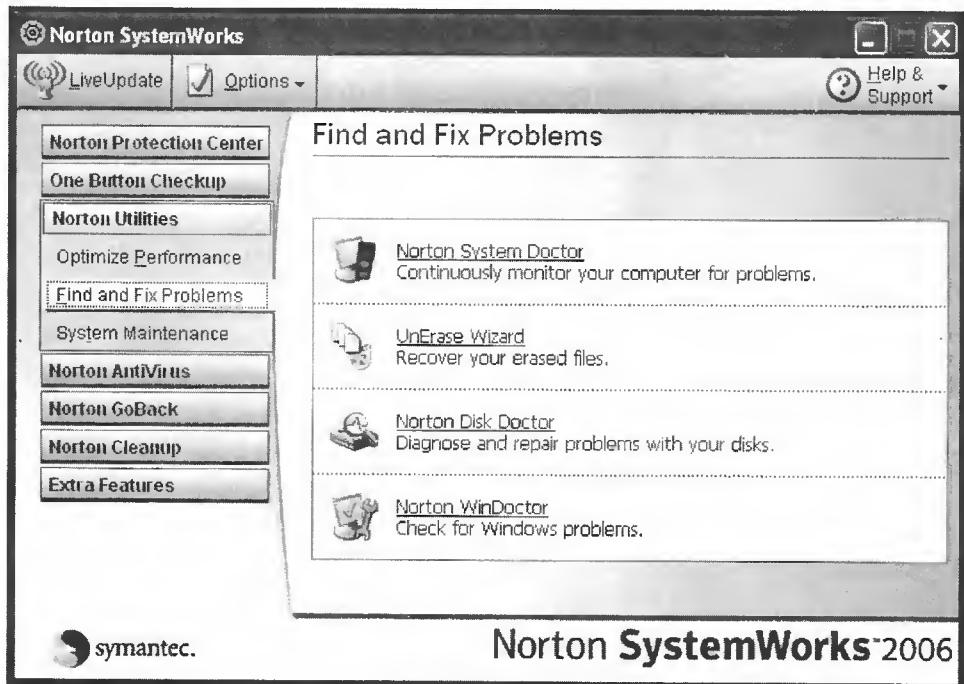
ဒါ သင်ခန်းစာများ ကွန်တော်တို့ Third Party Utilities တွေ
ကိုလေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် Third Party ထဲမှာမူ
Norton Utilities တစ်ခုထဲကိုပဲ တစ်ပြီးပေးထားပါတယ်။ လေ့လာ
ကြည့်ကြပါအောင်။

PART II

ကဲ့ဒီအန်မှာ ကျွန်တော်တို့ Norton Utilities တွေကိုလေ့လာကြောဖြစ်ပါတယ်။ Norton Utilities ကိုလေ့လာဖို့ ကျွန်တော်တို့ ကွန်ပူးတာတွေထဲမှာ Norton Utilities တွေဟာရှိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ သင်နေးစာ စ တုန်းက Norton System Works 2006 ဘို့ Install လုပ်ကတည်းက Norton Utilities ကို Install လုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခုံ Start Menu အောက်က All Programs အောက်က Norton System Works အောက်က Norton Utilities ထဲကိုဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၉.၁ ကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၉.၁

အဲဒီမှာ Norton Utilities ဆိုတဲ့အပိုင်းအောက်မှာ အပိုင်း ၃ ပိုင်းနှုတ်တယ်ဗျာ။

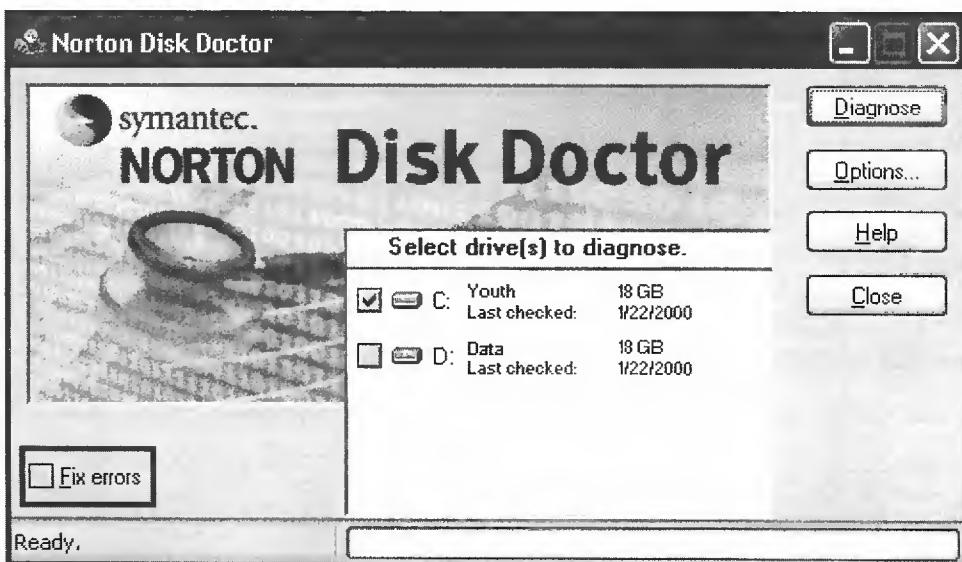
- (o) Performance ဆိုတဲ့ အပိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်တာက Speed Disks Utilities ပါ။
- (j) Find and Fix Problems ဆိုတဲ့ အပိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်တာကတော့
  - (o) Norton System Doctor
  - (j) UnErase Wizard
  - (g) Norton Disk Doctor
  - (q) Norton WinDoctor တို့ပါ။
- (r) System Maintenance အပိုင်း နှင့်သက်ဆိုင်တာကတော့ Wipe Info ဖြစ်ပါတယ်။
က Norton Disk Doctor ကိုအရှင်လေ့လာကြည့်ရအောင်။ သိထားရမှာက Norton Speed

Disk ကို အသုံးမပြုခင် Norton Disk Doctor ကိုအရင် Run ပေးရပါတယ်။

၆.၁ Norton Disk Doctor ကိုလေ့လာခြင်း

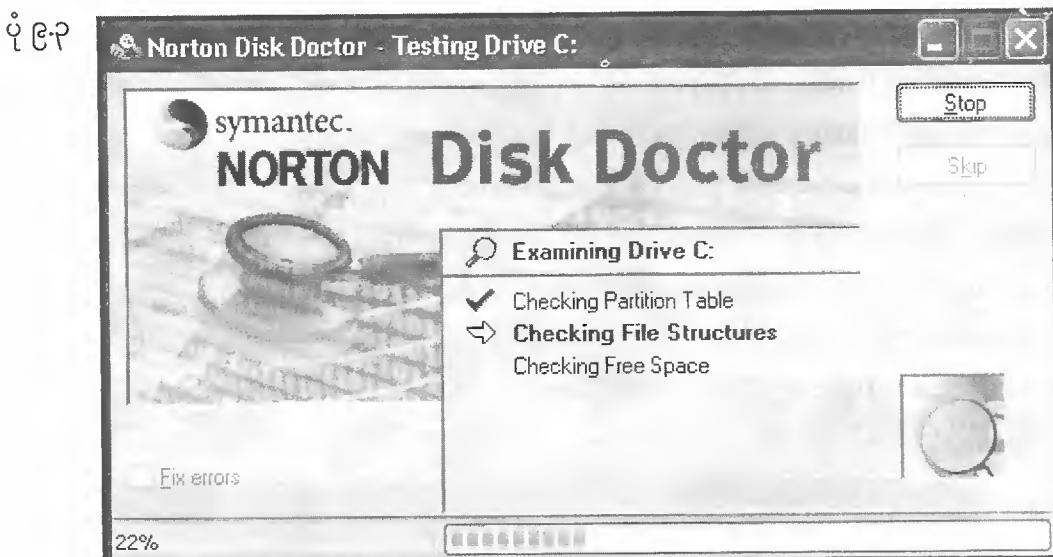
Norton Disk Doctor ဆိုတာဟတော့ Windows မှာပါတဲ့ Scandisk နဲ့အတူတူပဲဖြစ်ပါတယ်။ Scandisk စစ်တာကို သင်တို့ပြုတော့မှာပါ။ မီးပျက်သွားလို့ Computer ပုံမှန် Shut Down မဖြစ်တဲ့အခါနိုးတွေ မှာ Computer ကိုပြန်ပွဲတဲ့အခါ Windows မတက်ခင် Percentage လေးတွေတက်နေတာကိုမြင်ပါလို့ မယ်။ ဒါဟာ Scandisk ပါပဲ။ တစ်ချို့တွေက အဲဒီ Scandisk ကိုမစစ်ဘဲ Keyboard မှ Key တစ်ခုခုကိုနိုးပြီး ကျော်ကျော်ပါတယ်။ ဒါဟာမကောင်းပါဘူး။ Windows ဟာဘာကြောင့် Scandisk ကို Run လဲဆိုရင် ခုနက Computer ဟာပုံမှန် Shut Down မလုပ်ဘဲပိတ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် လက်ရှိသုံးလက်စ File တွေ Program တွေဟာ Error (ပြဿနာ) တွေဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Windows ဟာ Auto Scan Run ပြီး ငါး Error တွေကိုဖြေရှင်းပြီးမှ Windows တို့တက်ပေါ်ပါတယ်။ Scan မ Run ဘဲကျော်လိုက်မယ်ဆိုရင် တခါးတလေမှာ Windows ပုံမှန်ပြန်မတက်တာတို့ Drivers တွေ Softwares တွေပြုတာတို့ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Windows က Auto Run လုပ်ရင် ဒါအတိုင်းထားလိုက်ပါ။ အကယ်၍ Scan ကျော်ပါမှားဘဲ အခါ ကြာလာတဲ့အခါမှ Scan စစ်လို့မရတော့ပါဘူး။ (Error တွေကိုမဖြေရှင်းနိုင်တွေပါဘူး) ဒါဆို နောက်ပိုင်း Windows ပြုတဲ့သွားလိုပြန်တစ်တဲ့အခါမျိုးတွေမှာ အခက်အခဲတွေတွေနိုင်ပါတယ်။ တစ်ချို့ Files တွေ Programs တွေကိုလည်းသုံးလို့မရတာတို့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုတ်တို့ဟာ Hard Disk ကို Maintenance လုပ်တဲ့အနေနဲ့ ကိုယ်ကိုတို့ တစ်ပတ်တစ်ခါ ဒါမှာဟုတ် နှစ်ပတ်တစ်ခါ Manually Scandisk စစ်သင့်ပါတယ်။ ကွန်ပျူတာရဲ့ Filing System (ဖိုင်အသွင်းအထုတ်အရေးအဖတ်များမှန်ညွှေ့မှု) ပေါ်မှတည်ပြီး သင့်တော်သလို ဗျားခြားပြီး Run ပေးရပါတယ်။

ပုံ ၆.၂

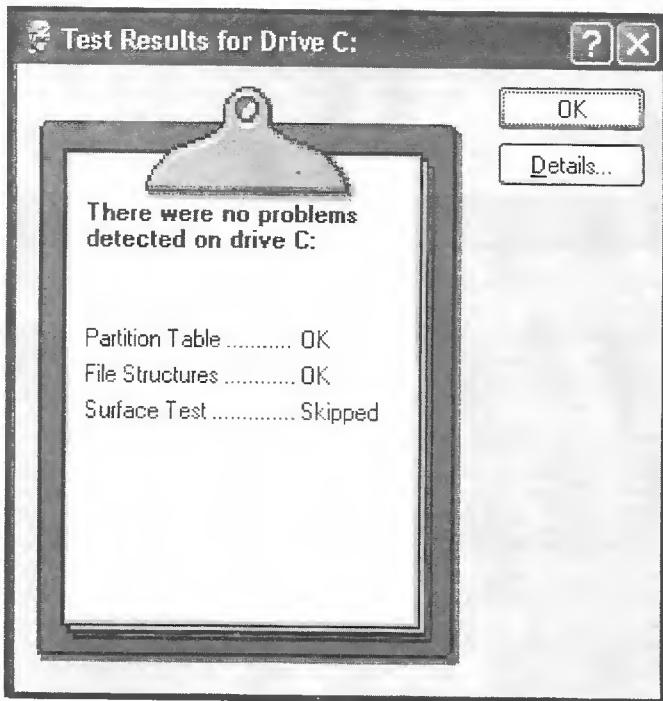
အခုက္ခန်းတို့ဟာ Windows Scandisk ကိုမသုံးဘဲ Norton Disk Doctor နဲ့ စစ်ပြပါမယ်။ ပုံ ၉-၂ ကိုကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ ကိုစစ်မယ့် Device ကိုရွေးပေးရပါမယ်။ Fix errors ကို Off လုပ်ထားပါ။ ပုံမှန်ဆိုရင် Fix Errors ကို On ထားရမှာပါ။ ဒါမှ Errors တွေကို အလိုအလောက် Fix လုပ်ပေးသွားပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ NDD Run နေတဲ့အချင် ကိုယ်ကတစ်ခြားကိုစွဲသွားလုပ်လိုဂုဏ်ပေါ့။ အကယ်၍ Fix Errors ကို Off လုပ်ထားရင် Errors တစ်ခုချဖြစ်ရင် ဘယ်လိုဆက်လုပ်မလဲဆိုပြီး Box ပေါ်လာမယ်။ ကိုယ်က Responded မလုပ်မချင်း ရွှေ့ဆက်မသွားဘူး။ ဒါတော့ ကိုယ်ကထိုင်စောင့်ပေးနေရတယ်။ လောလောဆယ် အခု Fix Errors ကို Off လုပ်နိုင်းထားတာက Errors တွေ ကိုဖြင့်ဖူးသွားစေချင်လိုပါ။

ပြီးရင် Diagnose ကိုနှိပ်ပါ။ ပုံ ၉-၃ ပေါ်လာပြီး Partition Table, File Structures နဲ့ Free Space တွေ ကို Scan စစ်နေတာကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ပြီးသွားတဲ့အခါမှာ ပုံ ၉-၄ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

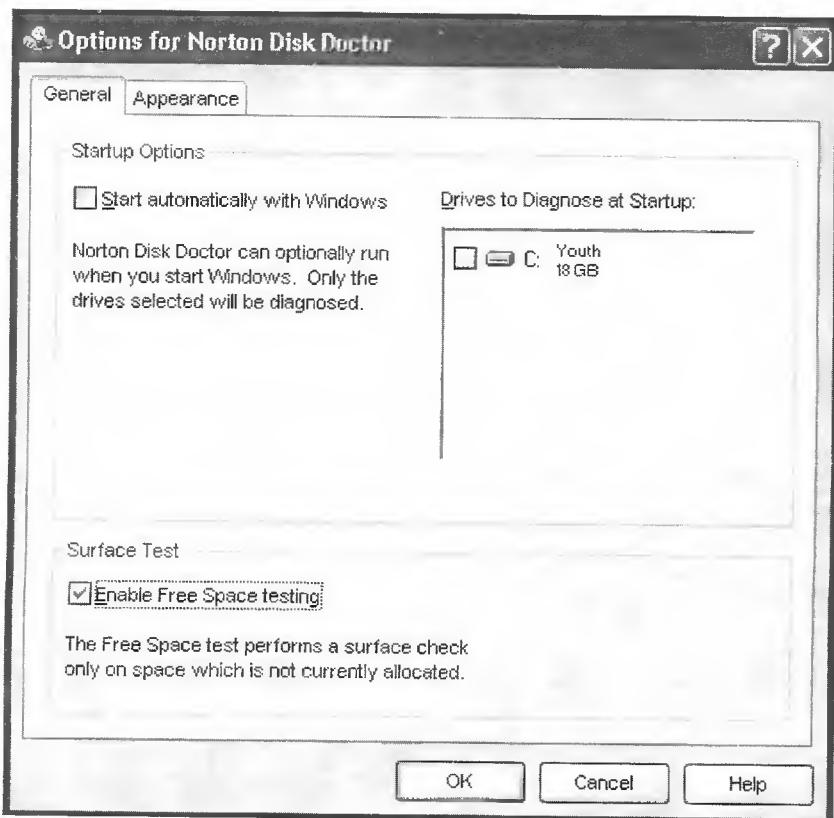

Surface Test ကိုမစစ်ဘဲကော်သွားတာကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ Surface Test ဆိုတာက Hard Disk တွင် Bad Sector ပေါ်နေပြီဆိုမှုစစ်ရမှာပါ။ အကယ်၍ Hard Disk တွင် Bad Sector ပေါ်နေပါက Data သိမ်းလိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီ Data ကာ Bad Sector ပေါ်ရောက်သွားခဲ့ရင် အဲဒီ Data ကိုပြန်ပေါ်လိုပေါ်ရတဲ့ Data Lost ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ Surface Test စစ်လိုက်တဲ့အခါမှာ Bad Sector ပေါ်မှာရှိတဲ့ Data ကို ကောင်းတဲ့ Sector တွေဖြစ်ရေးပြီး ငါးနေရာကိုလည်း နောက်ထပ် Data သိမ်းလိုပေါ်အောင်မှတ်ထားလိုက်ပါတယ်။ Surface Test စစ်ရင်တော့ အချိန်အများကြီးပေးရပါမယ်။ ပုံမှန်ကတော့ Surface Test ကိုမစစ်ပါဘူး။ စစ်ချင်ရင်တော့ Options မှာသွားပြောထားမှုရမှာပါ။ ပုံ ၉-၅ ကိုကြည့်ပါ။ ပုံတွင်ရှင်းပြထားတဲ့နေရမှာနိုင်ပါ။ ပြီးရင် Ok ဖြောပြီး Scan ပြန်စစ်ကြည့်ပါ။ Scan စစ်တဲ့အခါမှာ Fix errors ကိုရွေးထားမယ်ဆိုရင် ပုံ ၉-၆ လိုပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

8.9

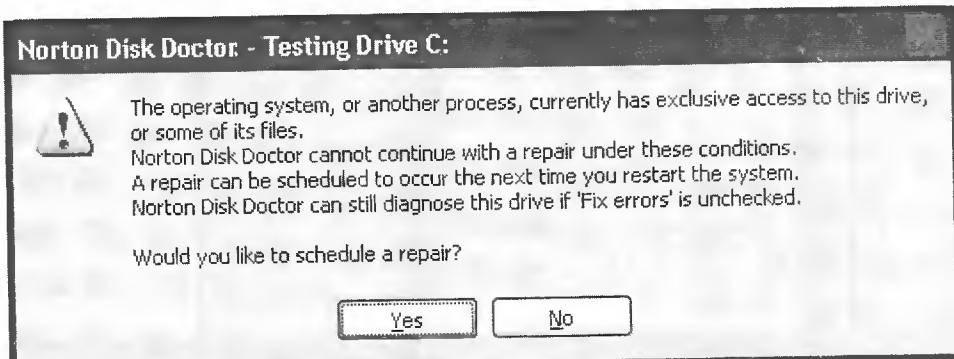
8.9

ခါကတော့ Scan စစ်တဲ့အခါမှာ Files တွေမှာ Errors တွေရှိမယ်ဆိုရင် Repair လုပ်ပေးပါမယ်။ ဒါပေမယ့်အခုတော့မလုပ်ပေးနိုင်သေးပါဘူး။ Computer ကို Restart လုပ်ပြီးပြန်တက်လာတဲ့အချင်းမှ လုပ်ပေးပါမယ်။ ဒီလိုအမီအစဉ်ကိုလုပ်မလားမလုပ်ဘူးလားလို့မေးနေတာပါ။ Yes လိုဖြေမှုရမှာပါ။

ပုံ ၉.၆

Norton Disk Doctor: - Testing Drive C:

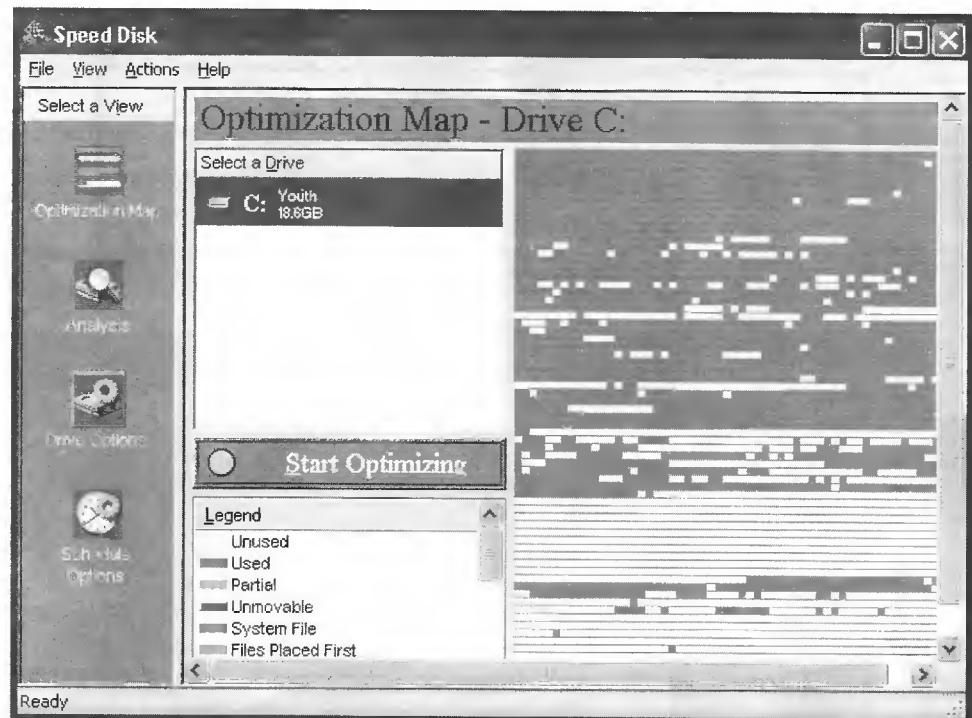
No ကိုနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ Scan စစ်တာရပ်ဘူးပါမယ်။ Yes ကိုနိုင်ပြီး Computer ကို Restart လုပ်ပေးပါ။ Computer ပြန်တက်လာတဲ့အခါမှာ Scan စစ်ဘူးတာကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

၉။၂ Norton Speed Disk ကိုစောင့်ဆင်း

Speed Disk ဆိုတာကတော့ Hard Disk အတွင်းမှာရှိတဲ့ Files တွေ၊ Folder တွေ၊ Free Space တွေကိုပြန်စီခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ Windows ရဲ့ Disk Defragmenter နဲ့တူတူပါပဲ။ Scan Disk နဲ့ဘက္ကာလဲဆိုတော့ Scan Disk ဆိုတာက ဥပမာ – စာအုပ်စင်တစ်စင်ဆုံးပါ။ စုံစာအုပ်စင်ကို ဒီအတိုင်းပစ် ထားမယ်ဆိုရင် အချင်းကြာလာတာနဲ့အမျှ စာအုပ်တွေဟာ ဖုန်တက်လာမယ်။ ပိုးစား ခြက်ကိုဖြစ်လာမယ်။ ဒါကြောင့်စာအုပ်စင်ကို အဖြေတစ်ဖုန်သုတေသနတို့လုပ်ရမယ်။ Defrag ဆိုတာကတော့ ဥပမာ – စာအုပ်တွေကို သူ အကန်လိုက်ပြန်စီခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စစ်ချင်းမှာတော့ စာအုပ်တွေဟာ သူအကန်လို့ပါ (ဥပမာ – ပထမအဆင့်မှာ ဘုရားစာအုပ်၊ ဒုတိယအဆင့်မှာတော့ မဂ္ဂဇင်း၊ တတိယမှာတော့ ဝတ္ထုစာအုပ်) ရှိနေပါမယ်။ ကြာလာရင် စာအုပ်တွေဟာသူနေရာနဲ့သူမရှိတော့ဘဲ ပထမအဆင့်မှာ ဝတ္ထုစာအုပ်ကရောက်လို ရောက်၊ အောက်ဆုံးအဆင့်မှာ ဘုရားစာအုပ်ကရောက်လိုရောက်ပြုဖြစ်နေပါမယ်။ ဒါဆို စာအုပ်တစ်ဖုန်လိုလိုကြရှိရမယ်။ ဒါအောင်လိုပါပဲ Hard Disk အတွင်းမှာလည်း စစ်ချင်းတော့ Files တွေ၊ Folders တွေ၊ Free Space တွေဟာအီစဉ်တကျရှိ နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကွွန်တော်တို့ဟာ Data Files တွေကိုဖျက်လိုက်၊ Software တွေကို Uninstall လုပ်လိုက် ဒီလိုလုပ်မှားတဲ့အခါမှာ အုံအုပ်လိုက်တဲ့နေရာလေးတွေဟာ လွတ်လွတ်ဘူးတဲ့အတွက် Hard Disk အတွင်းမှာ Free Space တွေဟာ တိုနားနည်နည်းလွတ်လိုက် ဒီနားနည်းနည်းလွတ်လိုက် တိုတက္က် ဒီတက္က်ဖြစ်လာပါတယ်။ အုံအချင်းမှာ Software တစ်ခု (ဥပမာ – AutoCAD) ကို Install လုပ်လိုက်မယ်ဆို

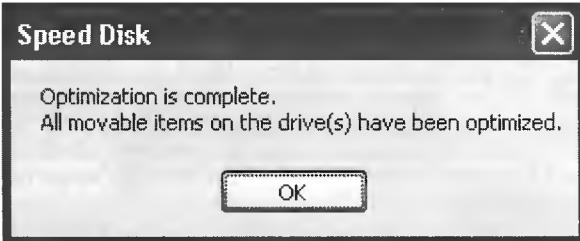
ရင် Hard Disk ရဲ့စွမ်ခင်းလွတ်တဲ့နေရာကိုရှာပြီး စီမံး Install လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေါ်ယှဉ် အဲဒီ Free Space ဘာ Install လုပ်ဖို့မလောက်သေးတဲ့အတွက် နောက်တစ်နေရာကိုလိုက်ရှာပြီး Install လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီမှ မလောက်သေးဘူးဆိုရင် နောက်တစ်နေရာထပ်ရှာမှာပါ။ Software Install လုပ်ပြီးဘွားလို AutoCAD ကိုယူသုံးတဲ့အခါးမှာ Hard Disk ရဲ့ Head Arm ဘာ AutoCAD ကို Hard Disk ရဲ့သုံးနေရာလောက်ကို လိုက်ရှာပြီး၏တင်ပေးရမှာပါ။ ဒါဆိုရင် Software Loading လုပ်တဲ့အချိန်ကြောနေပါမယ်။ ဒါကြောင့် Hard Disk ကို Defrag Run ပေးရပါမယ်။ Defrag ကို Scan Disk စစ်ပြီးမှ Run ရပါမယ်။ Hard Disk အတွင်းမှာ Error တွေဖုန်းမှုပြန်စီပေးနိုင်ပါမယ်။ အရမ်းအလုပ်မှာတဲ့စက်တွေမှာသာ တစ်လတစ်ခါ ဒါမှုမဟုတ် နှစ်လတစ်ခါ Defrag Run ပေးပါ။ Defrag Run ရင်တော့ အချိန်အတော်များများပေးရပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၉-၅

Start Menu မှတ်ဆင် Norton Speed Disk ထဲသို့ဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၉-၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ ကိုယ် Run ယှဉ် Hard Drive ကိုရွှေ့ပြီး Start Optimizing ဆိုတဲ့အလုပ်ကိုစိုက်ပါ။ တစ်ခုသိတော်းမှာက Defrag Run ဖို့အတွက် အနည်းဆုံး Hard Disk ရဲ့ 15% လွတ်ဖို့လိုပါတယ်။ Free Space မရှိရင်တော့ Defrag Run ပေးမှာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခါတစေ Free Space ရှိရဲ့သားနဲ့ Defrag မ Run နိုင်ဘူးဆိုရင် Scan Disk ကို Surface Test စစ်ပြီးမှ ပြန် Run ကြည့်ပါ။ Defrag Run နေတဲ့အချိန်မှာ တစ်ခြား Software တွေကိုမသုံးဘဲပိတ်ထားရင်အကောင်းဆုံးပါပဲ။ Defrag ပြီးဘွားရင်တော့ ပုံ ၉-၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် Defrag Run တာပြီးဘွားပါပြီ။ Ok ကိုစိုက်ပါ။

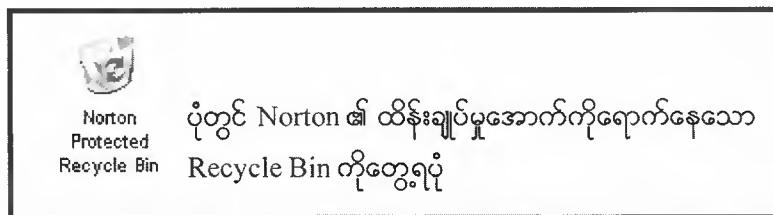
ပုံ ၉၅

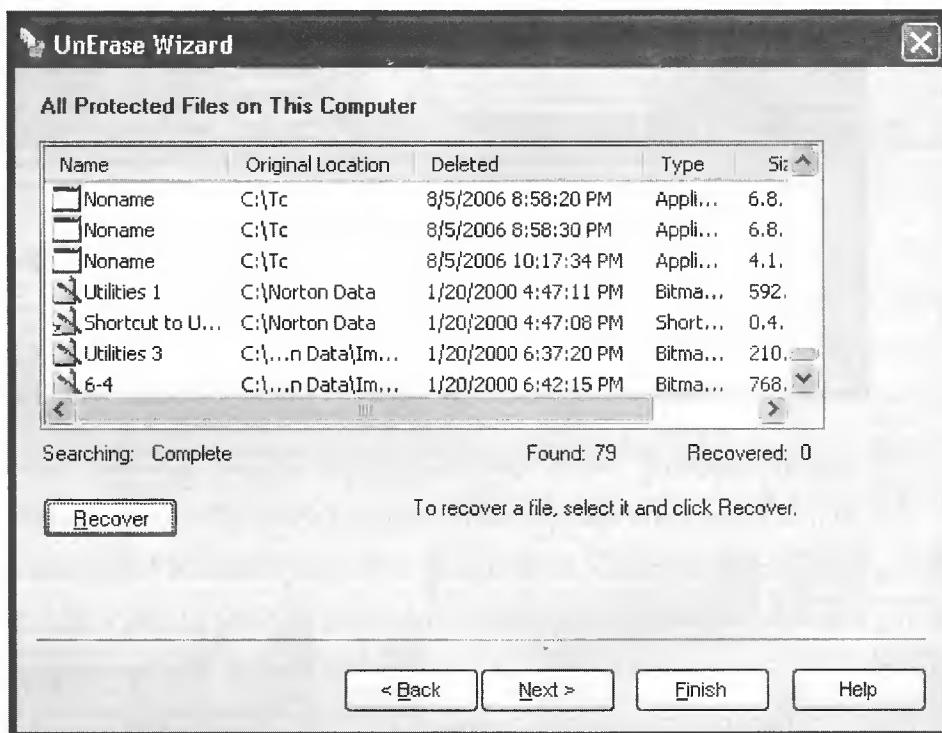
၉၀၃ Norton Unerase Wizard ကိုလေ့လာခြင်း

Norton Utilities တို့ Install လုပ်ပြီးသွားတာနဲ့ Computer ရဲ့ Recycle Bin ဘဲ Norton ရဲ့
ထိန်းချုပ်မှုအောက်ကိုရောက်သွားပါပြီ။ ပုံ ၉၆ တိုက်ညွှန်ပါ။

ပုံ ၉၆

ပုံ ၉၇

အဲဒီမှာ Double Click နိုင်ဖယ်ဆိုရင် Norton က Protect လုပ်ထားတဲ့ Files တွေကိုတွေ့ရ ပါမယ်။ ပုံ ၉.၁၀ ကိုကြည့်ပါ။ Windows ရဲ့ Recycle Bin ကိုဖွင့်ချင်ရင်တော့ Right Click နိုင်ပြီး Open လိုပြောရပါပဲ။ ဒီနှစ်ခက် ဘာက္ခာသလဲဆိုတော့ ဥပမာ - File တစ်စိုင်ကို Delete နိုင်ပြီးဖျက်လိုက်မယ်ဆိုရင် ငါး File ဟာ Computer ရဲ့ Recycle Bin (အမျိုက်ပုံး) ထဲသို့ရောက်သွားပါတယ်။ အကယ်၍ အဲဒီ File ကိုပြန်လိုချင်တယ်ဆိုရင် Recycle Bin ကို Empty မလုပ်သရွှေ့ပြန်ပြီး File Name ပေါ်မှာ Right Click နိုင်ပြီး Restore လိုပါတယ်။ ဒါဆို ဖျက်လိုက်တဲ့ File လေးဟာ သက်ဆိုင်ရာအခန်းထဲကိုပြန်ရောက်သွား ပါမယ်။ Delete Key ကို Shift နဲ့တွဲနိုင်ဖယ်ဆိုရင်တော့ Windows ဟာ ဒါ File ကိုပြန်မခေါ်ပေးနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေါယုံ Norton ကတော့ Windows Protect မလုပ်နိုင်တဲ့ Files တွေကိုပါပြန်ရှာပေးနိုင်ပါတယ်။ ပုံ ၉.၁၀ မှာဆိုရင် ဖျက်ထားတဲ့ Files ပေါင်း 79 Files ကိုပြန်တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီမှာမ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ File ကိုရွေးပြီး Recover ခလုတ်ကိုနိုင်လိုက်ပါ။ ဒါဆိုအဲဒီ File လေးကိုပြန်ရပါမယ်။ ပြီးရင် Finish ကိုနှစ်ပါ။

အကယ်၍ ကိုယ်ဖျက်လိုက်တဲ့ File ဟာ ဒါ List ထဲမှာမရှိဘူးဆိုရင် ထပ်ရာခိုင်းလိုပါတယ်။ ဒါဆို Finish ကိုမနှစ်ဘဲ Back ကိုနိုင်ပြီးအရောက်ပြန်သွားပါ။ ပုံ ၉.၁၁ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

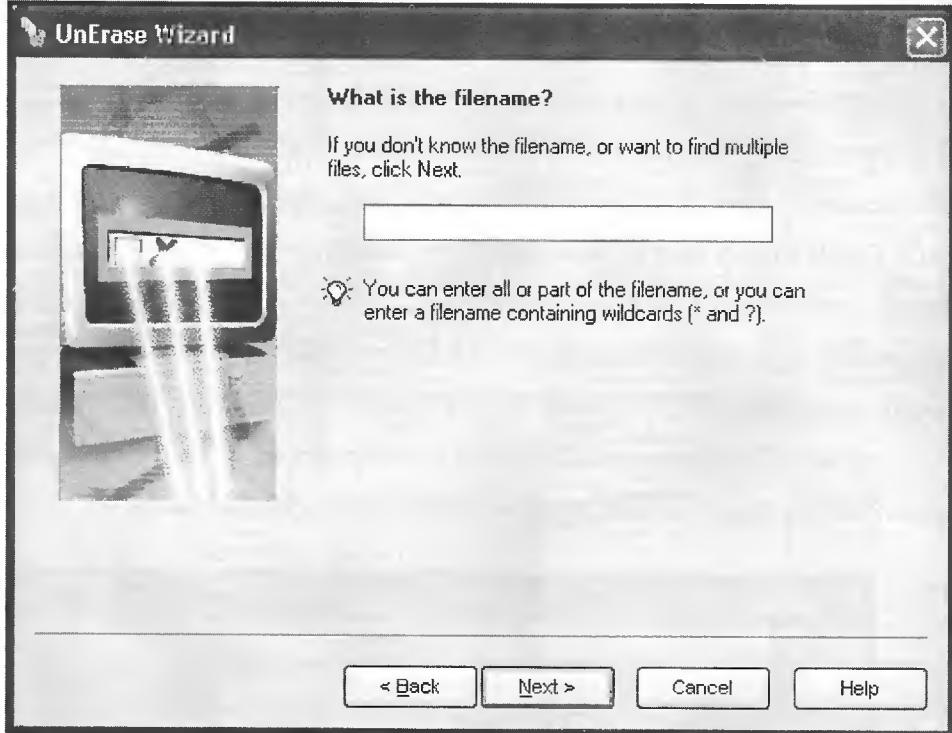
ပုံ ၉.၁၁

အဲဒီပုံးဟာ Start Menu မှတဆင့် Norton UnErase Wizard ထဲကိုဝင်လိုက်ရင်လဲ ဒီပုံပေါ်လာ မှာပါ။ Find any recoverable files matching your criteria ကိုရွေးပြီး Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၉.၁၂

ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

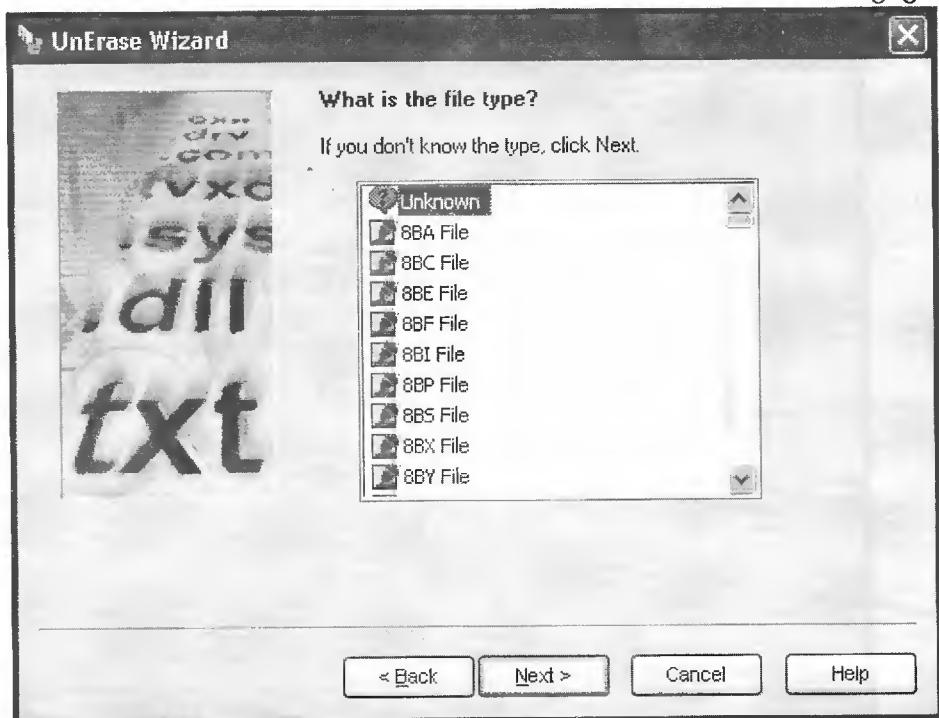
ပုံ ၉-၂

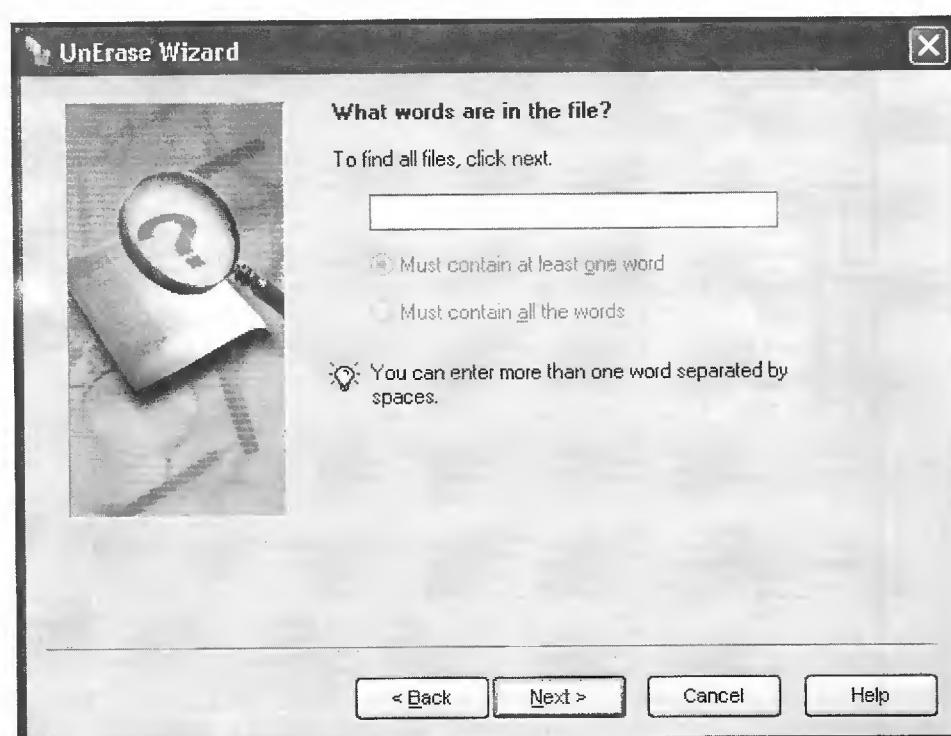
ဒါကတော့ ကိုယ်ရှာချင်တဲ့ File နာမည်ကိုရှိက်ထည့်သိုးနေတာပါ။ File Name ကိုသိရင်ရှိက်ထည့်လိုပါတယ်။ အခုလောလောဆယ်တော့ ဘာမှုမရှိက်ဘဲ Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၉-၃ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ File အမျိုးအစားကရွေးခိုင်းနေတာပါ။ Unknown အရွေးပြီး Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၉-၄ ကတော့ File ထဲမှပါတဲ့ စာလုံးအချို့ကို ရှိက်သိုးနေတာပါ။ ဘာမှုမရှိက်တော့ပါဘူး။ Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၉-၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ ဖျက်လိုက် တဲ့ Files တွေကိုသိမ်းထားတဲ့ Drive ကိုရွေးခိုင်းတာပါ။ အဲဒါ အကြောင်းကို Norton Recycle Bin ရဲ Properties မှာရှင်းပြပါမယ်။ Drive C: ကိုပဲရွေးပြီး Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၉-၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

File Name တွေ File Type တွေကိုဘာမှုမပြောခဲ့တဲ့အတွက် ပုံ ၉-၇ မှာတော့ Norton Protect လုပ်နိုင်တဲ့စွာပေါင်း Files 78 စိုင်ကိုတွေ့ရပါမယ်။ ခုနကထက်စာရင်တော့ File အရေအတွက်ပိုများလာပါတယ်။ အဲဒါထဲမှာ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ File ပပါဘူးဆိုရင်တော့ ပြန်ခေါ်လိုမရတော့ပါဘူး။ (ဒါဆိုရင်တော့ တော်း Recovery Tools တွေကိုအသုံးပြုမရပါမယ်။ ဒါအကြောင်းအရာကိုသီးခြားဖော်ပြပါအံးမယ်။) ပြီးရင် Finish ကိုနှစ်ပါ။

ৰ বৰ্ণ

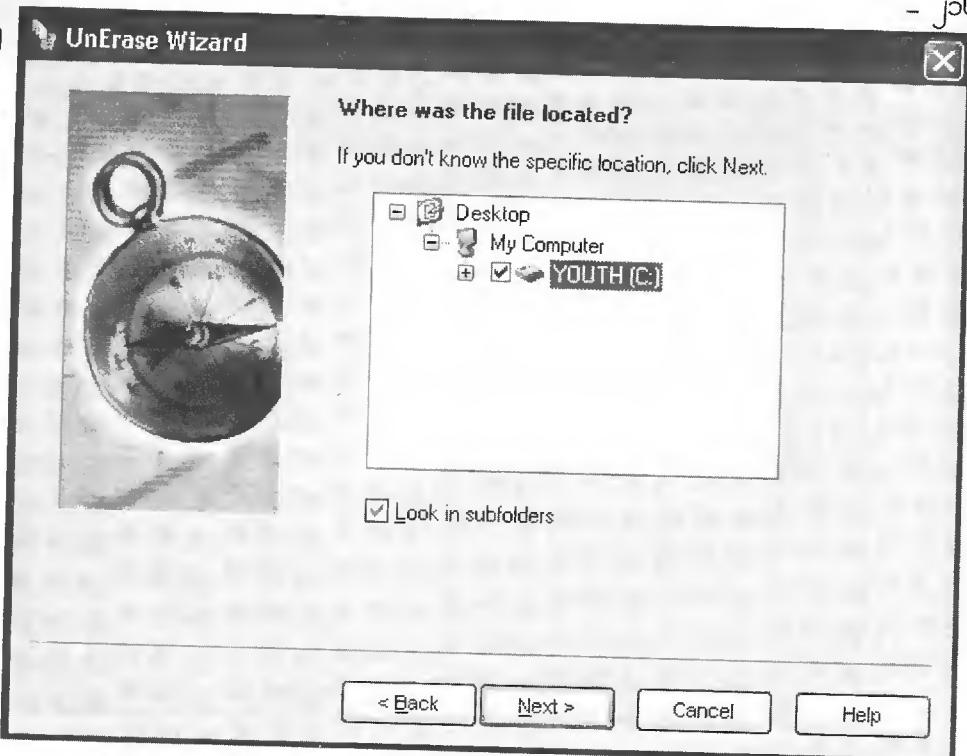

ৰ বৰ্ণ

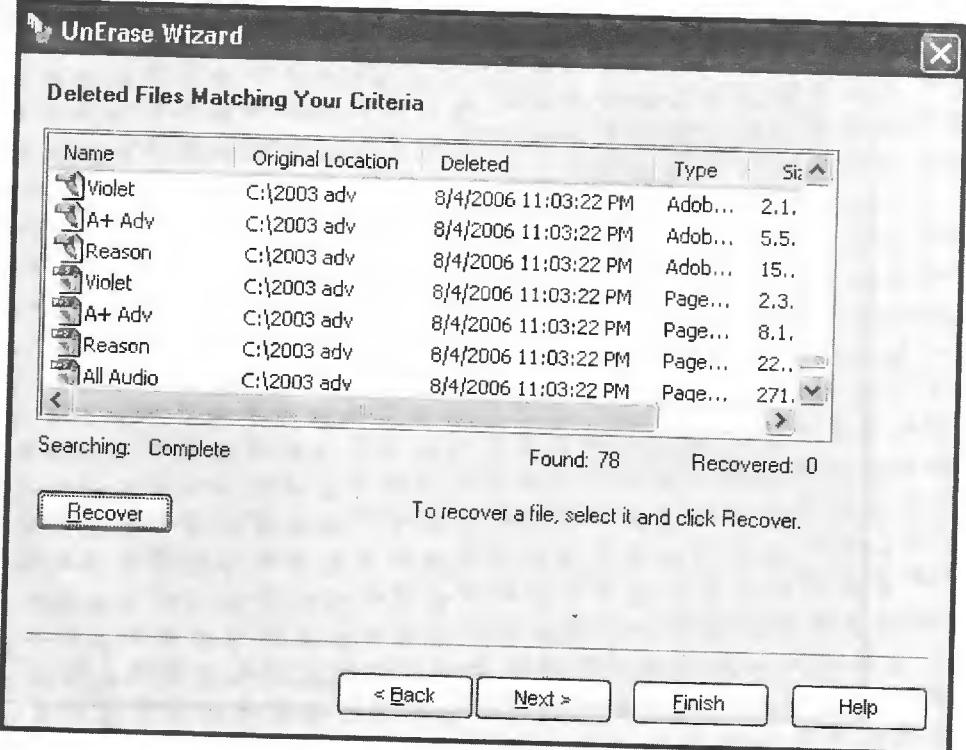

ঁৰো

- ৩৬ -

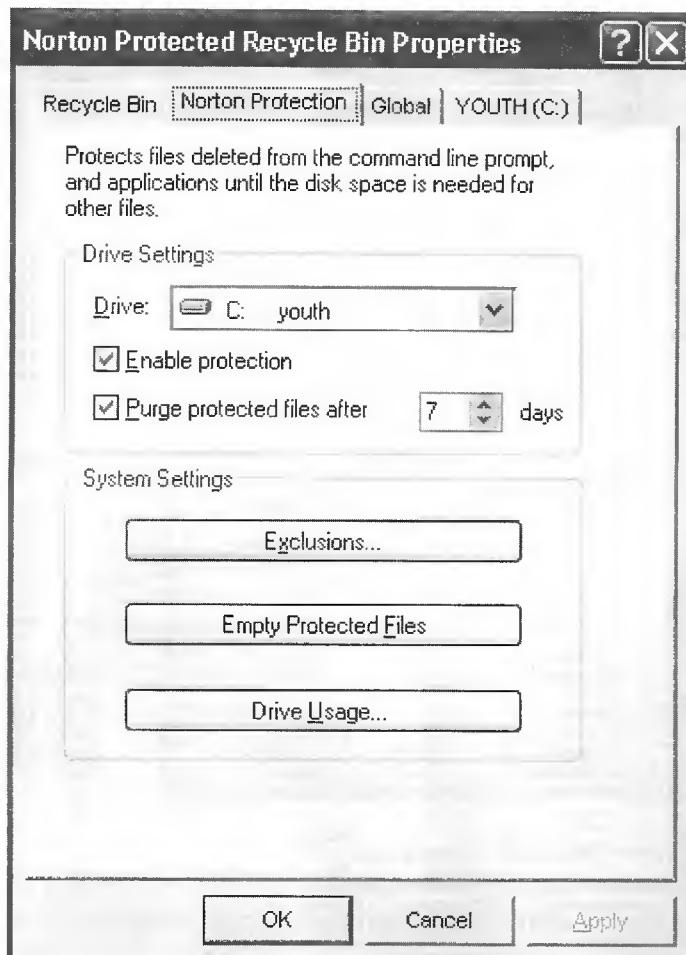
ঁৰো

ပေါင် Norton Recycle Bin ၏ Properties

Desktop ပေါ်မှ Recycle Bin Icon ဖော်တွင် Right Click နိုင်ပြီး Properties ကိုရွေးပါ။ ပုံဌာန ပေါ်လာပါလိမ့်ယမ်။ ပြီးရင် Norton Protection Tab ထဲဝင်ပေးပါ။ Drive Setting မှာ Drive C: ကိုရွေးထားတဲ့အတွက် မျက်လိုက်တဲ့ Files တွေကိုသိမ်းထားမယ့် Recycle Bin ရဲ့ Size ဘာ C: ကနေယူမှာပါ။ ပုံဌာနဆိုရင် Hard Disk တစ်ခုလုံးရဲ့ 10% ကိုယူပါတယ်။

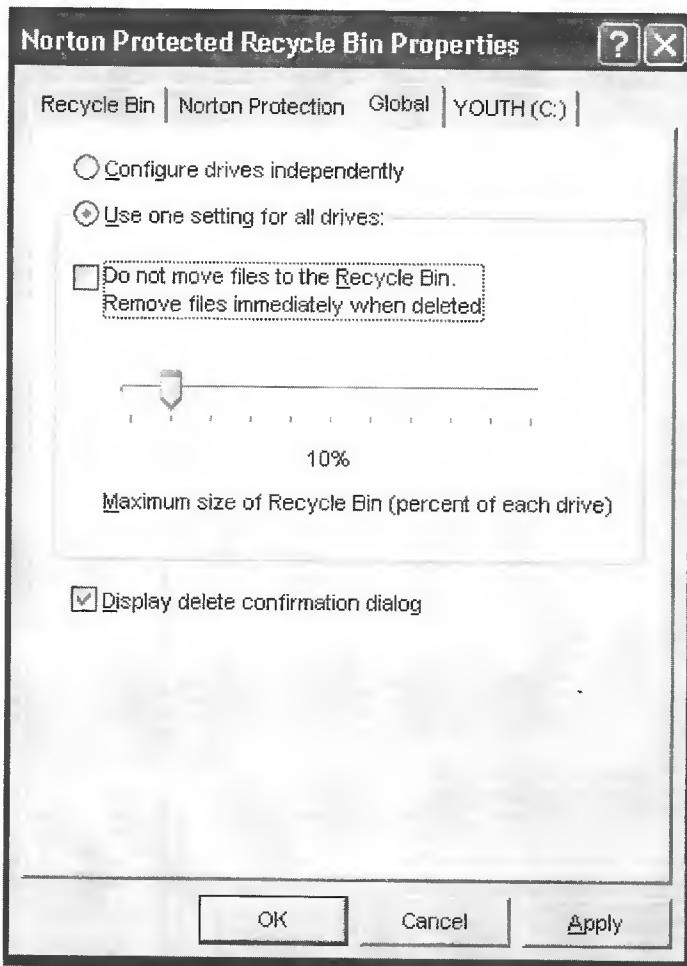
ပုံဌာန

Global Tab ကိုပို့ကြည့်ပါ။ ပုံဌာန တွင်တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ Size ကိုတိုးချင်ရင်တိုးလို့ရပါတယ်။ ဒါ 10% Setting ဘာ Computer မှာတပ်ဆင်ထားမယ့် Hard Disk အတိုင်းအတွက် Setting ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံဌာန ကိုပြန်ကြည့်ပါ။ ငါးတွင် Purge Protected Files After က 7 days ဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် ခန့်ခွက်အတွက်မျက်ထားတဲ့ Files တွေကိုပဲ Protect လုပ်နိုင်ပါတယ်။ Days ကိုတိုးချင်ရင်တိုးလို့ရပါတယ်။ အကယ်၍ မျက်ထားသမျှ Files တွေကို Hard Disk ထဲမှာသိမ်းတဲ့အခါးဗျာ Recycle Bin ရဲ့ Size ဘာ

10% ပရိတာကြောင့် မဆန်တော့ရင် Files အဟောင်းတွေကိုဖျက်ပြီးထပ်သိမ်းပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ Empty Protected Files ကိုနိုင်လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ် Files မှပြန်ခေါ်လိုပရတော့ပါဘူး။

ပုံ ၉.၁၈

၉.၅ Norton System Doctor ကုိလေ့လာခြင်း

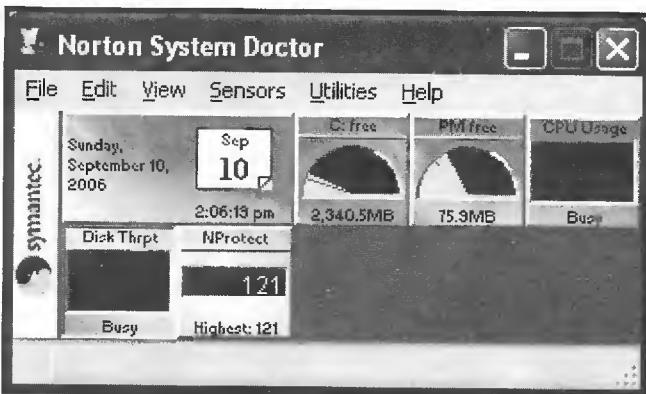
Norton System Doctor ဆိုတာ သင့်ကွန်ပူးတာကို ပြဿနာကောင်းရှင်းစွာနှင့် အရှင်အဟုံကောင်းကောင်းအလုပ်လုပ်စေဖို့ တစ်ချိန်လုံးတောင့်ကြည့်ပေးနေတဲ့ Tools တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ သူက ဘာကောင်းသလဲဆိုတော့ ကွန်ပူးတာ System က တစ်ခုချုပ်စို့ သင့်ကိုအသိပေးဖို့လိုပြီးဆိုရင် ချက်ချင်း သူက Alert လုပ်တယ်။ အဲသလိုမဟုတ်ရင်လည်း တော်ရုံတန်ရုံ ပြဿနာတွေကို သူဖြေရှင်းပေးလိုက်မှာ သင်တောင်သိလိုက်မှာမဟုတ်ဘူး။

Norton System Doctor ရဲ့ Main Window မှာ ကွန်ပူးတာထဲက အကြောင်းအရာတော်တော်

များများကို Sense လုပ်ပေးသယ့် Panel တွေပါရှိကြတယ်။ အောင်ကြည့်ပေးသယ့်အကြောင်းအရာထဲမှာ Disk, Memory, CPU, Network စတာတွေပါရှိကြတယ်ပေါ့။

ကိုယ်က Norton System Doctor ကိုအသုံးပြုတဲ့အခါ့မှာ ကိုယ်အသုံးပြုလိုသော Sensor များကို Add လုပ်ထားရနှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်ကနေလုပ်ရမလဲဆိုတော့ Sensor Menu အောက်ကနေလုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကနေကြည့်လိုက်ရင် အမိတအားဖြင့် Sensor ပါ မျိုးရှိပါတယ်။

ပုံ ၉၁၉

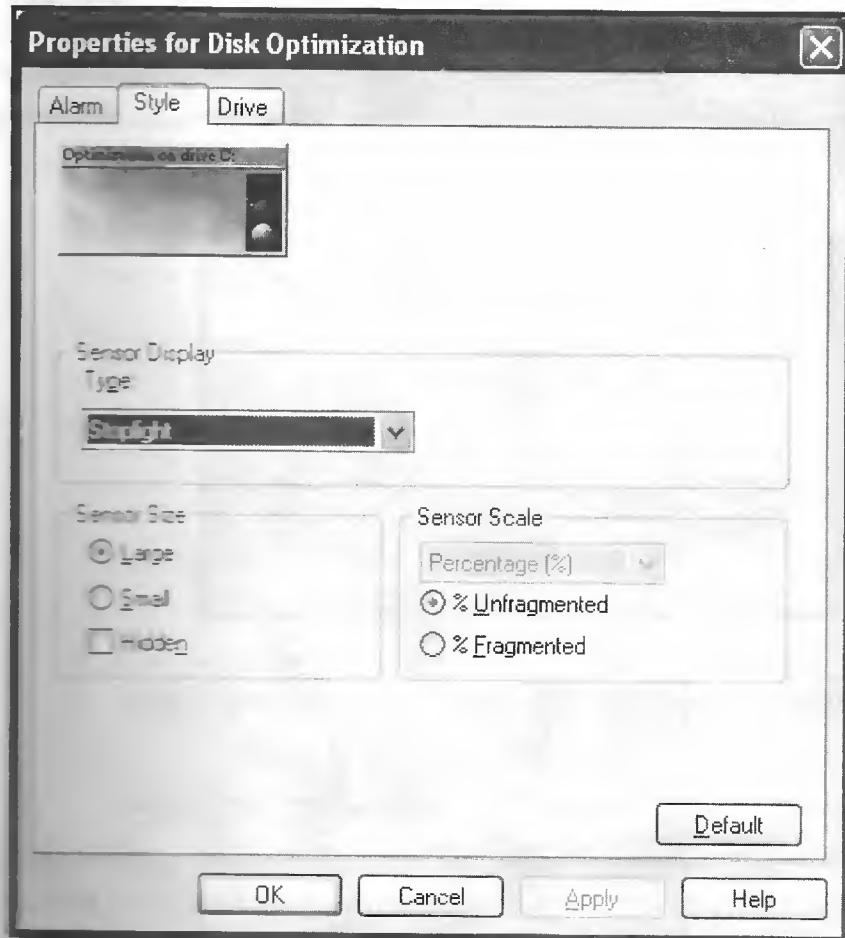
- (c) Memory Sensor – Real Time Memory Usage ကို အောင်ကြည့်ခြင်း
- (j) Disks Sensor – Disk ၏အမော်အနေများကို အောင်ကြည့်ခြင်း
- (r) System Sensor – System ၏ Performance အပိုင်းကို အောင်ကြည့်ခြင်း
- (d) Internet/Network Sensor – Internet/Network Connections များကိုအောင်ကြည့်ခြင်း
- (r) Performance Sensor – Windows Performance နှင့် Disk Cache Performance ကို အောင်ကြည့်ခြင်း
- (i) Information Sensor – ကွန်ပျောက် Information များကိုစုစုပေါင်းပေါင်းတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူနှင့်ပတ်သက်လို့ သိပ်တော့ အသေးစိတ်မတင်ပြတော့ပါဘူး။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ကျယ်ပြန်လိုပါ။ Sensor တစ်ခုချင်းမီ အကြောင်းကိုသာလိုက်ပြောပြုရမယ်ဆိုရင် မနည်းရှင်းယူရမယ်။ ဒါတော့ အသုံးများတာ လောက်ကိုသာ Sensor ထည့်သုံးကြပါတယ်။

Sensor Display ကတော့ Graph နှင့်လည်းပြလိုရပါတယ်။ ဒဲမူမဟုတ် ကား ပါးစွဲင့် ပုံစံများနှင့်လည်းပြလိုရပါတယ်။ အဲဒီကိုပြင်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ Panel ပေါ်က ကိုယ်ပြင်ချင်တဲ့ Panel ပေါ့မှာ Right Click နှင့် Properties လို့ဖြောပါ။ အဲဒီဇား Style ဆိုတာရှိမယ်။ အဲဒီကိုဘားလိုက်ပါ။ ပုံ ၉.၂၀ မှာလည်းပြထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ Type ဆိုတာရှိပါတယ်။ ကိုယ်ကြိုက်တာကိုရွေးလိုရပါတယ်။

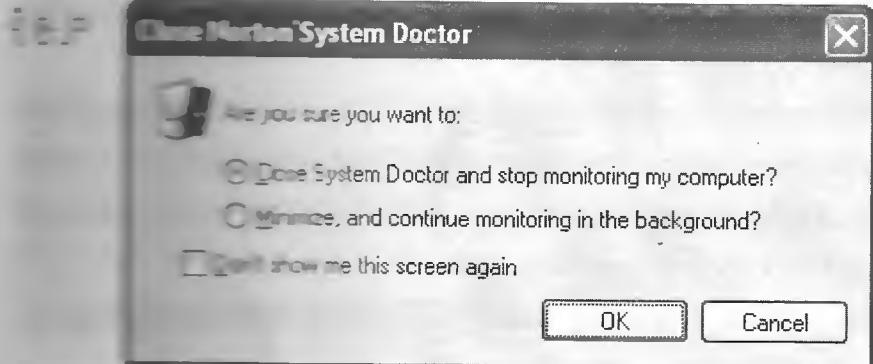
နောက်တစ်ခုက ကိုယ်အသုံးပြုချင်သော Sensor ကို ပြန်ဖြတ်ချင်ရင် Panel ပေါ်က ဖြောက်ချင်သော

Sensor ကော်မှာ Right Click နိပ်ပြီး Remove လိုပြောပါ။

ဗုံး၉၁၂၁၀

System Monitor တို့ သယုံးချင်တော့လိုပါတယ်လိုက်ချင်ရင် အောက်က ပုံ ၉.၁၁ အတိုင်းပေါ်လာပါလို့
အောင် အောင် Close System Doctor လိုပြောလိုက်ရင်ပိတ်သွားပါလိမ့်မယ်။ မဟုတ်ရင် သူက နောက်ကွယ်

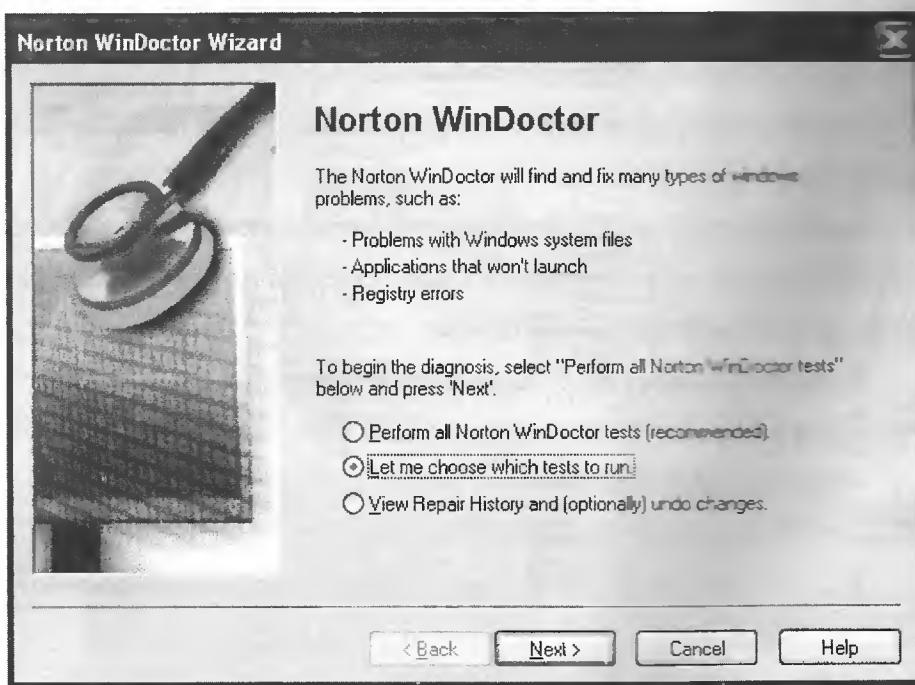
ကနေကြည့်နေပါလိမ့်မယ်။

၉.၆ Norton WinDoctor ဆိုလေးလာခြင်း

Norton WinDoctor ဆိုတာ သင့်ကွန်ပျူတာထဲက ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထိန်းတဲ့ Windows ပြဿနာတွေတဲ့ Diagnose လုပ်ပေးခြင်းနှင့် Repair လုပ်ခြင်းတို့ကိုလုပ်ဆောင်ပေးပါတယ်။ ဒီမှမဟုတ်လည်း ကိုယ်စုံဆောင်ရွက်တဲ့အပိုင်းကိုပဲရွေးချယ်စစ်ဆေးပေးမယ်ဆိုလည်းရပါတယ်။ Norton WinDoctor လုပ်ဆောင်သော့ အချက်တွေကတော့ –

- (၁) Windows ကို အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်း Run နိုင်စေဖို့ လိုအပ်တဲ့ Windows အစိတ်အပိုင်း အားလုံးကို စစ်ဆေးပေးပါတယ်။
- (၂) အုပ်အပ် Windows မှာ Run နေတဲ့ Program တွေ Run လိုအပ်အင်လည်း သူတို့နှင့်ပုံစံသတ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းလေးတွေကိုလည်းစစ်ဆေးပေးပါတယ်။
- (၃) တွေ့နိုဟာတဲ့ ပြဿနာတွေကိုလည်း ဘာကြော့ဖြစ်ရတယ်၊ ဖြော်ဆွဲခဲ့ရင်လည်းဘယ်လိုအပ်တယ်၊ စသည်ဖြင့် လွယ်ကူရှိရင်းတဲ့ Report ကို ထုတ်ပေးပါတယ်။
- (၄) Repair Process တွေကိုလည်းသင့်စိတ်ကြိုက်စိမ့်လိုရပါတယ်။ ဘယ်ပြဿနာကိုကော်လို့မှတ်ဆေး၊ ဖြော်ရင်းပါ စသည်ဖြင့်ပေါ့။

ပုံ ၉.၂၂

က Norton WinDoctor ထဲကိုဝင်လိုက်ရင် ပုံ ၉.၂၂ ကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ အလိုအလျောက် စစ်ဆေးမယ်လို့ဘဲပြောလိုက်လိုကတော့ တစ်ခါတည်းနော် ပုံ ၉.၂၃ ပေါ်လာပြီး သတ်မှတ်ထားတာမှန်သူ့ စစ်ဆေးပေးသွားပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၉.၂၃

အဲသလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာကို စစ်ဆေးမယ့်အကြောင်းအရာတွေကိုရွေးပါရမေဆိုရင်တော့ ပုံ ၉.၂၂ မှာ ဒုတိယတစ်ခုကိုရွေးပါ။ ပြီးရင် Next လိုပြောပါ။ ဒါဆို ပုံ ၉.၂၄ ပေါ်လာပြီး ကိုယ်စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ပြီး Diagnose လုပ်နိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ပုံ ၉.၂၂ ရဲ့ တတိယပြောက် အောက်ဆုံးအချက်ပါ။ ဒါက ပြီးခဲ့တဲ့ Repair လုပ်မှုကို ဖြန်ပြီး Review လုပ်ကြည့်ချင်ပါတယ်။ Undo လည်းပြန်လုပ်ချင်လုပ်မယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ ရွေးပြီး Next လိုပြောရဘဲ Finish လိုပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ Norton WinDoctor ကြောင့် ပြောလည်သွားနိုင်တဲ့အချက်တွေကတော့ -

- (၁) ပြဿနာဖြစ်နေသော Windows System File တွေ
- (၂) Windows Registry ပြဿနာများ
- (၃) မတက်နိုင်သော Application များ စတာတွေဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒါကြောင့် Windows ထဲမှာ ဒီလိုပြဿနာတွေကြံးတွေရပြီးဆိုရင်တော့ သင်တို့ဟာ ပြန်လည် Install မလုပ်ခင် Norton WinDoctor နှင့် အရင်ကုစားကြည့်သင့်ပါတယ်။

၆၀၇ Norton Wipe Info ကိုလေ့လာခြင်း

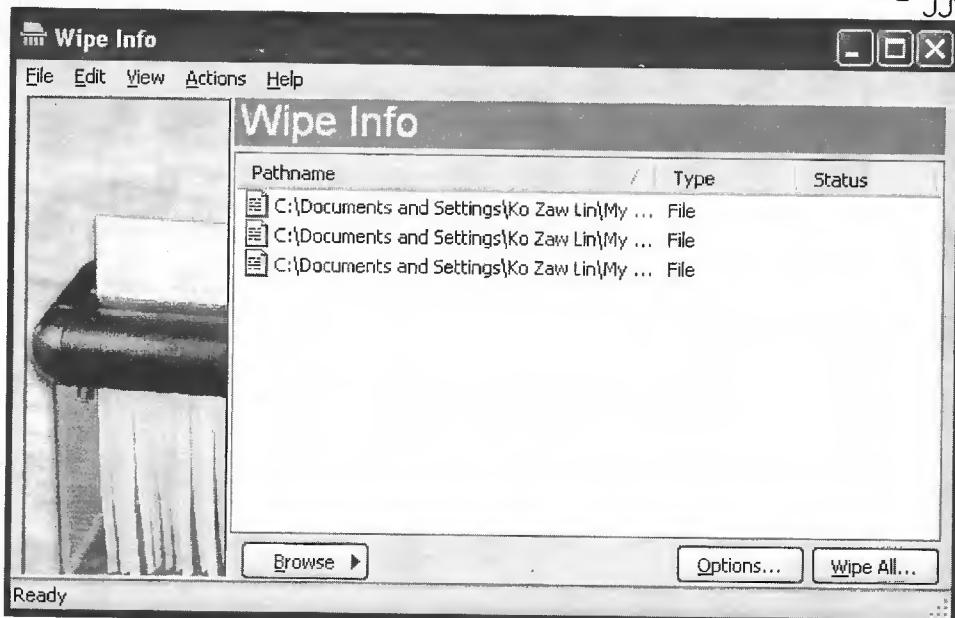
Norton Wipe Info ဆိတ်သိပ်တွေ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်းကြီးမဟုတ်ပါဘူး။ ဖို့အတွက် Hard Disk ထဲက သင်မလိုချင်မဖြင့်ချင်တော့တဲ့ ဖို့တွေကို ရွေးလိုက်ပါ။ ပုံ ၉.၂၅ မှာ Browse ကိုနိပ်ပြီး တော့ပေါ့။ ဒါအခါ သူက ပုံ ၉.၂၆ အတိုင်းပြောလိမ့်မယ်။ ပြန်ခေါ်လိုပါမယ်။

အဲသလိုရွေးထားတဲ့ ဖို့တွေကို အဲဒီပုံပူးမြှင့်ရတဲ့အတိုင်း Wipe All လုပ်လိုက်လိုကတော့ ပုံကြပါ သာမှတ်။ ညွင်းညွင်းညွင်း။ ဘာတုန်းဖူး စ်ပျေား ဖို့ပုံက်တာများ အထူးအဆန်လုပ်လို့ ထူးဆန်းတယ်များ။ ဒါ ဖို့က Recovered ပြန်လုပ်လိုပါမယ်တော့ဘူး။ တစ်ခါတည်းနော် ပုံက်သွားတာ။ Recycle Bin တွေဘာတွေ အားမလည်ဘူး။

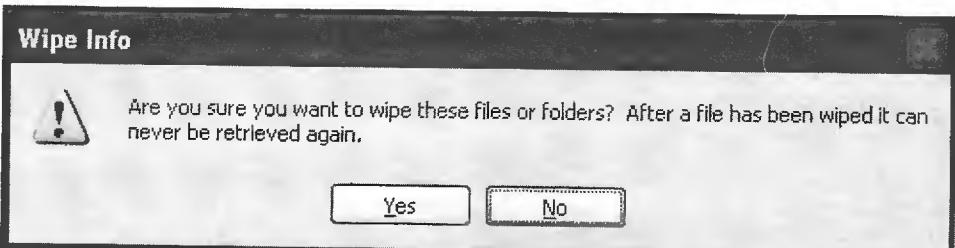
အဲသလိုပဲ Wipe Info နှင့် (Action Menu အောက်တော် အောက်တော် Wipe Info Free Space ကိုအသုံးပြုပြီး) Hard Disk Free Space ကို ရယူလိုက်လိုကတော့ – အရင်ပျော်နေတဲ့ ဖို့တွေကိုပါ Recovered ပြန်လုပ်လို မရအောင်ဖျက်လိုက်ပြီး Hard Disk ကို အမှန်တကယ် Free ဖြစ်သွားပေါ်တယ်။ ပုံ ၉.၂၇ ကိုကြည့်။

မှတ်ချက်။ သိပ်တွေကိုအန္တရာယ်များတဲ့ Tools တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်သတိထားပြီးသုံးစေချင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး မသမာတဲ့သူက ကိုယ်မရှိတုန်း အရေးကြီးတဲ့ ဖို့တွေကို Wipe လုပ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါဆိုသွားပြီး။ နောက်တစ်ခုက မသမာတဲ့သူက ဒါ Tools ကိုသိပြီး ဖုံးချင်ပါတယ်။ အပ်ချုပ်တဲ့သူကမသိဘူးလို့ ဒါပါးဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါဆိုသွားပြီး။ ဒါသိတစ်ခုကိုရေးစွမ်းဖြစ်ပါတယ်။

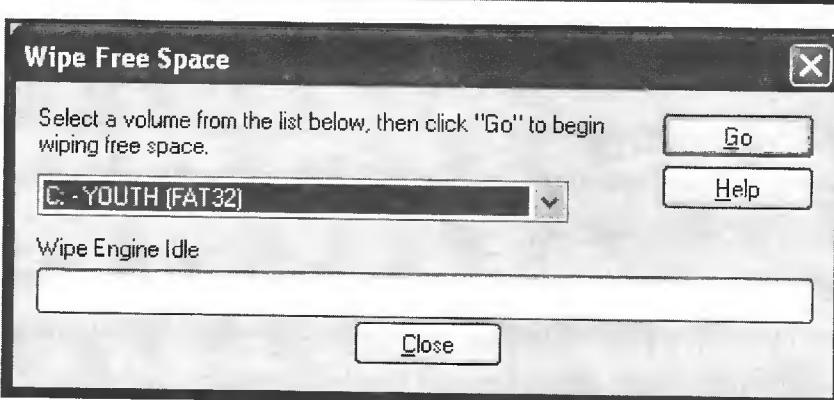
ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်

မှတ်ချက် ။ ၁။ ဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာတော်းလူ။ ခင်ဗျားဒီအကြောင်းတွေအကျန်သင်ပေးတော့ လုပ်ငန်းခွင့် မှာ စိုင်တွေ့ခြောက်ကျရော်ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ မပူပါနဲ့ ဒီလိုဘာဖြစ်မယ်ဆို ဒီအကြောင်းကိုကျန်တော်မရေးပါဘူး။ သူဘယ်လို Wipe လုပ်ပါသော် တကယ်တမ်း Free Space တော့ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လောက်ကြီး Recovered ပြန်လည်လိုမရဘူးပြော Recovered ပြန်လည်လိုရပါတယ်။ ဒါ့မျက်တဲ့သူမျိုးပြီသာမှတ်။

UNIT 10

Others Utilities

အခန်း (၁၀)

Tools များအစုံ

ဒါ သင်အန်းလာမှာ ကျွန်တော်တို့ Third Party Utilities တွေ ကိုလေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချို့ကိုတော့ သိပြီးသားပြစ်မှာ ပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ဆန်းသာမ်းပြီးအသုံးတည့်တာ လေးတွေပြေားထားပါတယ်။

System Section

PART II

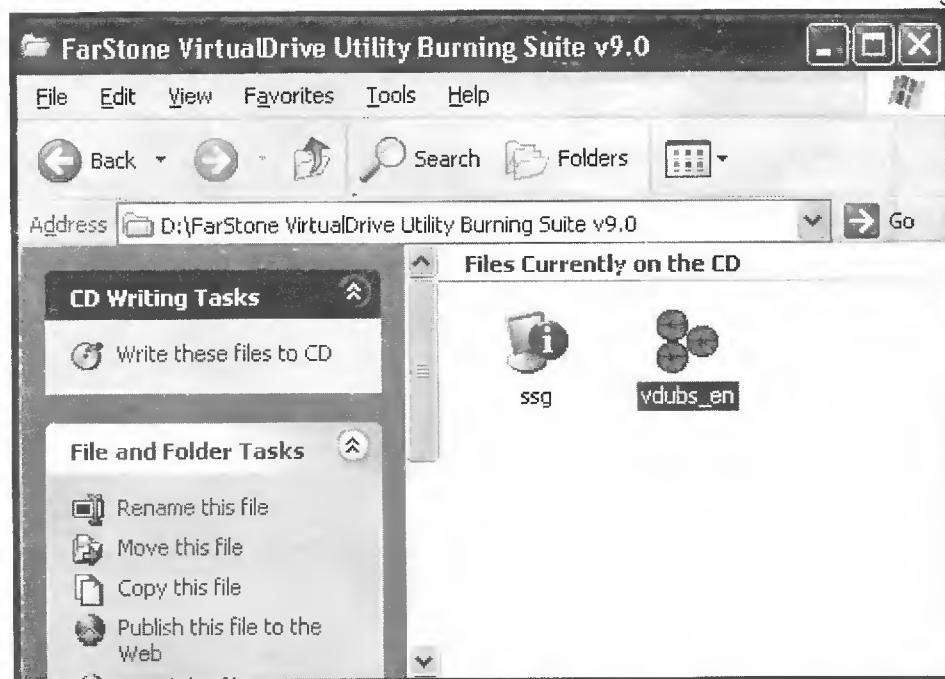
၁၀. ၁ VirtualDrive ဆိုသည့်အာ

VirtualDrive ကို Install မလုပ်ခင်မှာ VirtualDrive ကိုဘယ်လိုအနေမျှမှာအသုံးပြုမလဲဆိုတာ ကိုအရင်ရင်းပြပါမယ်။ ဥပမာ - တစ်ချို့ Software (Eg. Games, Learning CD) တွေဟာ Install လုပ် ပေးရှုနဲ့ အသုံးပြုလိုမရပါဘူး။ ဒါ Software ကိုအသုံးပြုမယ်ဆိုရင် မူရင်း CD အဖွဲ့ကို CD Rom ထဲကိုထည့် ပေးမှ အသုံးပြုလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့သိတန်းမှာကြံးတာကတော့ နွောသီဆိုရင် ကလေးတွေအတွက် Computer သင်တန်းပါပြီ။ ကလေးတွေကိုသင်ဖို့အတွက် Learning အဖွဲ့တွေကို Computer ထဲမှာ Install လုပ်ထားရပါတယ်။ အဲဒီမှာ ပြဿနာတက်တာက အဲဒီ Software ကိုသုံးဖို့အတွက်က CD လိုပါတယ်။ ဒါဆိုရင် Computer တိုင်းမှာ CD Rom တက်ထားဖို့လိုဖော်ပြီ။ (အကယ်၍ Computer တွေကို ကွန်ယက် ဆိုတာထားမယ်ဆိုရင်တော့တန်းမျိုးပေါ့။) အဲဒီလိုလုပ်စရာမလိုဘဲ Computer တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ Virtual Drive Software တွေလိုက်ပြီး Install လုပ်လိုက်ပါတယ်။ VirtualDrive ဆိုသည့်အတိုင်း CD Drive အတုန်တိုးလိုက်တာပါ။ ပြီးရင် အဲဒီ VirtualDrive ထဲကို Learning အဖွဲ့ကိုကူးထည့်လိုက်ပါတယ်။ (အဲဒီအဖွဲ့ဟာ Hard Disk ထဲကိုပဲ Copy ကူးသွားတာပါ။) ပြီးရင် အဲဒီ Drvie ကမှတ်ဆင့် Software ကို Install လုပ်လိုက်ပါတယ်။ Software ကိုအသုံးပြုတဲ့အခါမှာလည်း VirtualDrive ထဲမှာ Software Files တွေရှုနေတဲ့အတွက် Software CD ကိုမတော်းတော့ပါဘူး။ ဒီနေရာမှာပြောစရာရှိတာက Copy ကူးထည့် တာချင်းအတွက် VirtualDrive ကို Install မလုပ်ဘဲ အစကတဲ့က Files တွေကို Hard Disk ထဲကို Copy ကူးထည့်ပြီးတင်လိုမရဘူးလားလိုပေးစရာရှိလာပါတယ်။ မရပါဘူး။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ Software ကိုဖွံ့ဖြိုးလိုက်တာနဲ့ သူက CD Rom ကို Detect သွားလုပ်ပါတယ်။ လိုတဲ့ File ကိုအဲဒီကနေလှမ်းယူယူဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Computer မှာ CD Rom Drive မတပ်ထားလဲ CD Rom ကဲ့သို့ Drive Letter အတွက် Virtual Drive တစ်ခုရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဒါဆိုရင် VirtualDirve ကိုဘာကြောင့်သုံးလဲဆိုတာကိုနည်းနည်းတော့ သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်ရင် ပိုပြီးနားလည်သွားပါလိမ့်မယ်။

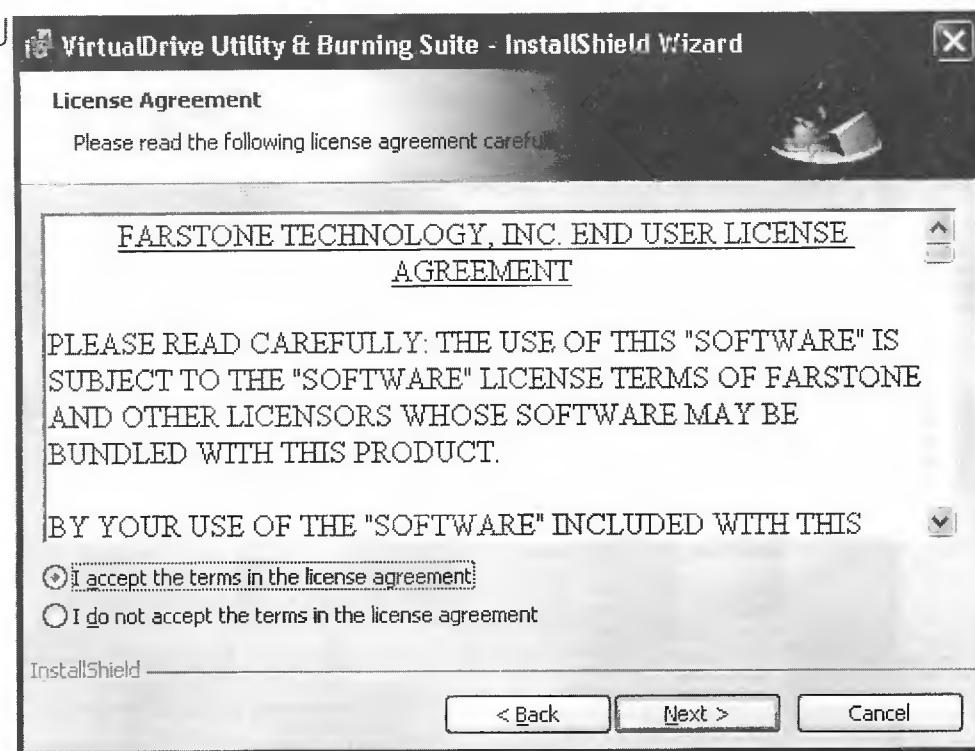
၁၀. ၂ Install VirtualDrive 9.0

Virtual Drive 9.0 CD ကို CD Rom ထဲသို့ထည့်ပြီးတဲ့အခါမှာ ပုံ ၁၀.၁ မှာမြင်ရတဲ့အတိုင်း vdubs_en.exe ကို Double Click နိုင်ပါ။ ထိုအခါ Box တစ်ခုပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငါးတွင် Next စလုပ်ကို နိုင်ပါ။ ပုံ ၁၀.၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ Software License Agreement ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် I Accept လိုပြောပြီး Next ကိုနိုင်ပါ။ ပုံ ၁၀.၃ မှာတော့ Customer Information အတွက်နာမည့်နဲ့ Serial No ကိုရိုက်ထည့်ပေးပြီး Next ကိုနိုင်ပါ။ ပြီးတဲ့အခါမှာ Software တင်မယ့်အခန်းကိုရွေးပေးရမှာပါ။ (ဒါအဆင့်တွေဟာ Software တွေတစ်တိုင်း အမြဲ့ကြံ့နေကျဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပုံတွေကိုအသေးစိတ်ပေါ်ပြတော့ပါဘူး။) Next ကိုနိုင်ပါ။ နောက် Box တစ်ခုပေါ်လာတဲ့အခါ Install ကိုနိုင်လိုက်ပါ။ ဒါဆို Virtual

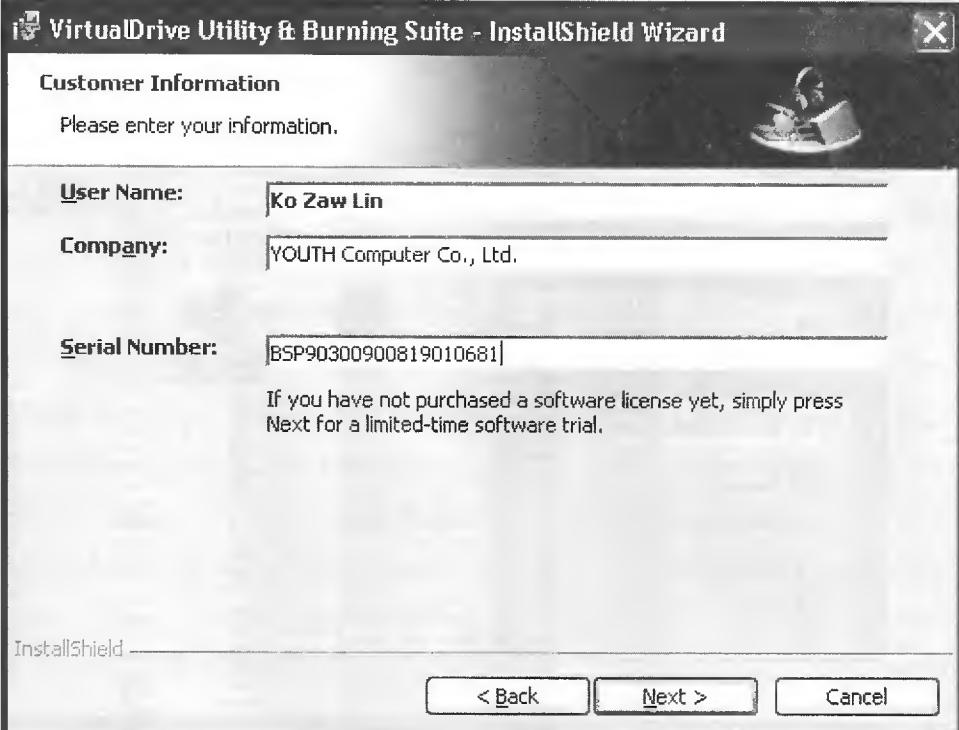
oo.J

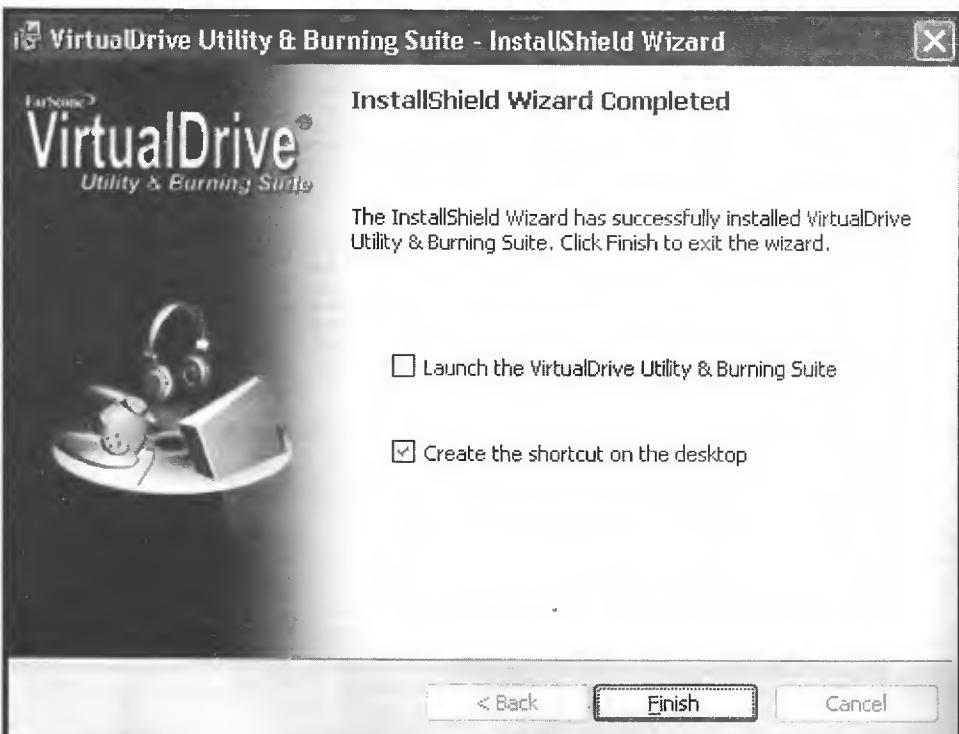
oo.J

○○○○○

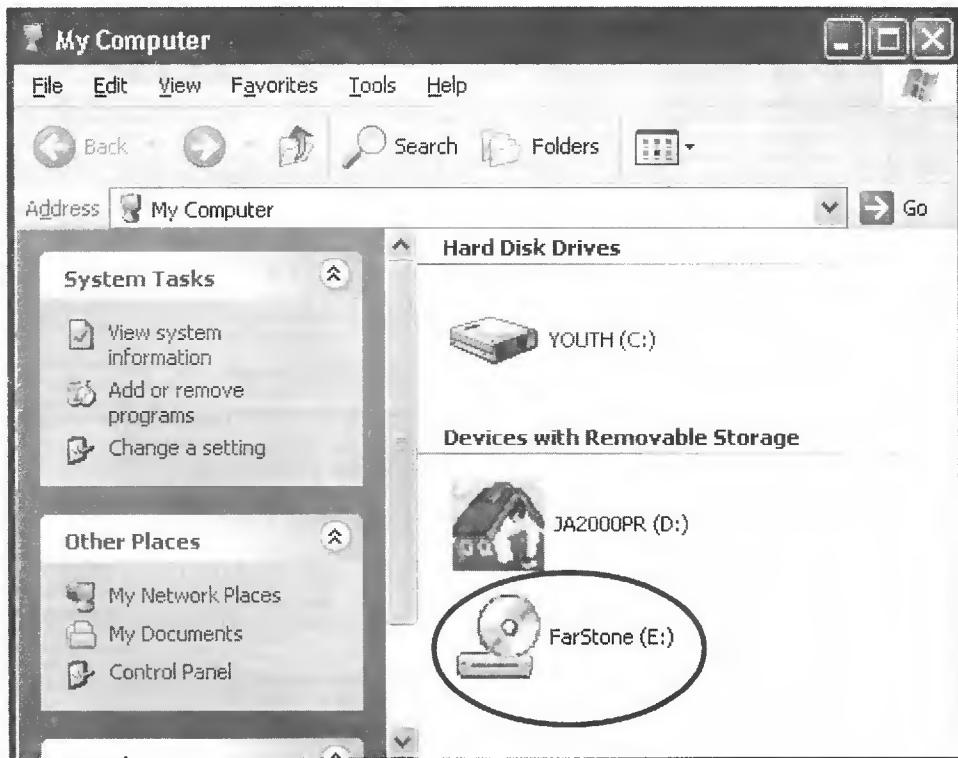

○○○○○

Drive Software ကို Install လုပ်နေပါ။ ပြီးသွားတဲ့အခါ ပုံ ၁၀.၄ ပေါ်လပါလိမ့်မယ်။ Create the shortcut on the desktopကိုရွေးထားတဲ့အတွက် Desktop ပေါ်မှ Virtual Drive Shortcut လေးပေါ်နေပါ လိမ့်မယ်။ ပြီးရင် Finish ကိုနိပ်ပါ။ ဒါဆို Restart လုပ်ဖို့အတွက်ပြောနေပါလိမ့်မယ်။ Restart လုပ်ပြီး Windows ပြန်တက်လာတဲ့အခါကျမှ VirtualDrive ကိုယုံးလို့မှာပါ။ My Computer ထဲကိုဝိုင်္ခြည့်လိုက်တဲ့ အခါကဲ့ Drive Letter တစ်ခုတိုးနေတာကိုတွေ့ရဲ့မယ်။ ပုံ ၁၀.၅ မှာပိုင်းထားတာကိုကြည့်၍

ပုံ ၁၀.၅

၁၀.၆ VirtualDrive 9.0 ဖြင့် Image ရှိကြိုးခြင်း

Desktop Icon ဒါမှာဟုတ် Start Menu မှတေဆင့် VirtualDrive Software ထဲသို့ဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၆ ပေါ်လပါလိမ့်မယ်။ ကဲ ဓမ္မပါ။

(o) ကျွန်တော်တို့အခုဘာလုပ်မှာလဲ။

အခု Image ရှိက်ယလို့ Image ရှိက်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်အသုံးပြုမယ့် စီဒီထဲက အကြောင်းအရာတွေ ကို Hard Disk ထဲသို့ ထည့်သွင်းထားတာကိုပြောတာ။ ဒီလိုထည့်သွင်းထားတဲ့နေရာမှာ ဒီဒီ တစ်ခုကို မှတ်ယုံးတတ်တာဖုန်းယူ၍ Hard Disk ထဲထည့်ထားလို့တယ်။ ဒီလိုထည့်ထားခြင်းအားဖြင့် အသုံးလိုတဲ့အခါန် တွေ့တိုင်းမှာ အသုံးပြုတိုင်းပြုတိုင်း ကိုယ်အသုံးပြုမယ့် စီဒီ ကို CD Rom ထဲထပ်ထည့်ပေးစရာမလိုတော့ဘူး။

နောက်ပြီး ဒီလို Image ရှိက်ထားတဲ့ မိမိကိုအသုံးပြုတဲ့အခါ မိမိကို CD Rom ထဲ ထည့်ပေးစရာမလိုတဲ့ အပြင် CD Rom Drive ကြီးလည်းရှိဖို့မလိုအပ်တော့ဘူး။ ဒါတော့ စက်တိုင်းမှာ CD Rom Drive တွေလိုက် ချိတ်ဖို့မတပ်နိုင်တော့ စက်တစ်လုံးကိုဖွင့် CD Rom Drive ကိုခေါ်တပ်၏ ပြီးရင် Virtual Drive နှင့် Image လုပ်၊ တစ်ချုပ်ပြီးတစ်ချုပ်လုပ်၊ ပြီးရင် စက်ကိုပိတ်၊ CD Rom Drive ကိုပြန်ဖြတ်။ အဲဒီစက်မှာ မလိုအပ်တော့ဘူး။ အဲဒီအတိုင်း နောက်တစ်လုံးကိုသွားလုပ်။ အားလုံးပြီးတဲ့အခါ တစ်လုံးချင်းမီမှာ Virtual Drive ထဲကိုဝင်ပြီး ခုနက Image ကို Install လုပ်ဖို့လိုအပ်တဲ့ Software (Eg., Learning, Game) တွေ Install လုပ်၊ စိုင်တွေ၊ Audio Data တွေဆိုရင်တော့ Install လုပ်စရာမလိုဘူး။ သဘောပါက်လားမသိဘူး။ တစ်ချို့ Learning CD တွေ၊ Game တွေက Running လုပ်ဖို့ Install လုပ်ပေးရတယ်။ ပြီးရင် Run နေတဲ့ အချိန်ကျေရင်လည်း ငါး CD ကိုထည့်ထားပေးရတယ်။ အဲသလို စက်တိုင်းမှာ မိမိ တပ်မထားပေးနိုင်သလို အဲဒီ Learning CD ကိုလည်းတစ်ယောက်တစ်ချုပ်လိုက်မထည့်ပေးထားနိုင်ဘူး။ ဒါတော့ English Learning Centre တွေ ကွန်ပူးတာတွေကို ကွန်ယက်နှုတ်စရာမလိုသလို ကွန်ပူးတာတို့မှာ CD Drive ရှိနေဖို့လို ဘူး။ နောက်ပြီး တစ်ချိန်တည်း ကျောင်းသား ၁၀ ယောက်ကို ဒီ သင်ခန်းစာပဲ သပ်ဖို့အတွက် အဲဒီ Learning CD ၁၀ ချပ် တစ်ပြိုင်တည်း Run ရမှာလေ။ ဒါတော့ တစ်ပြိုင်တည်း ၁၀ ယောက်သင်ဖို့အတွက် သင်ခန်းစာ မိမိ တစ်ချုပ်တိုင်း ၁၀ စုစုရှိနေရမလိုဖြစ်နေတော့ပေါ့။ ဒါတော့ Virtual Drive ကိုသုံးပြီး Hard Disk ထဲ Image ရှိက်ထားလိုက်တော့ အဲဒီ Image ကနေ CD Rom Drive တစ်ခုသုဖွယ်အလုပ်ပြန်လုပ်ပေးသွားတာကြောင့် အသုံးပြုသူဟာ သူသုံးမယ့် Software ကိုသုံးသွားရမယ့်။ Virtual Drive က ကွန်ပူးတာမှာ CD Rom Drive မရှိဘဲနဲ့ ရှိနေသယောင်ဆောင်ပေးနေတဲ့အပြင် အဲဒီ CD Rom Drive ထဲမှာ အခုအသုံးပြုနေတဲ့ CD ထည့်ထားသလို သရုပ်ဆောင်နေလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ Virtual Drive က CD Rom အတုသုဖွယ်သရုပ်ဆောင်တယ်။ စက်ထဲက Hard Disk ထဲမှာရှိက်ထားတဲ့ Image က CD Rom Drive ထဲက မိမိ သဖွယ် သရုပ်ဆောင်သွားတာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ အသုံးပြုနေစဉ်မှာ အသုံးပြုနေတဲ့ Software CD ကို CD Rom Drive ထဲ ထည့်ပေးထားပါခို့တဲ့ Software CD တွေကိုလှည့်စားလိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

(j) နေပါးပြီး၊ ပေးပါ့ရတော့။ ဒီလို မိမိ ထဲကအကြောင်းအရာတွေကို Hard Disk ထဲထည့်ရမှာ ဒီတိုင်း ကော်ပိုက္ခားထည့်လို့ရောမရဘူးလား။

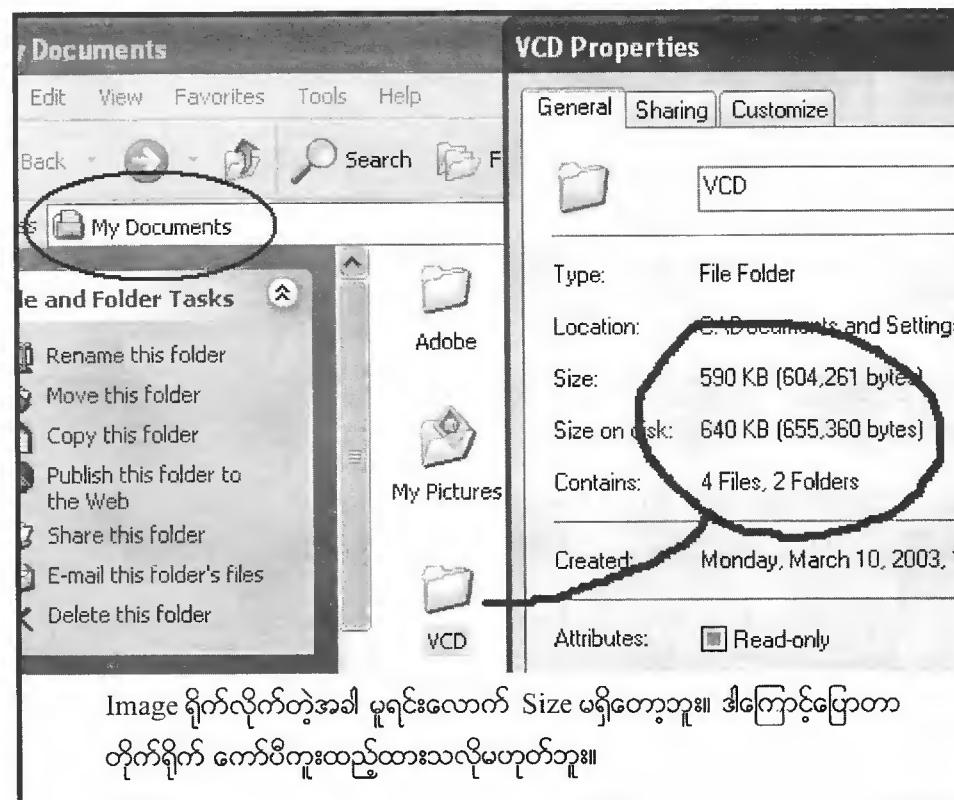
မရပါဘူး။ မိမိထဲကအကြောင်းအရာကို Hard Disk ထဲ ကော်ပိုက္ခားထည့်ထားတာပဲရှိပါတို့မယ်။ အဲဒီ Software က ၁ Run ပါဘူး။ Virtual Drive က CD Rom အတုသုဖွယ် သရုပ်ဆောင်ထားတဲ့အပြင် ငါးရှိက်ပေးထားတဲ့ Hard Disk ထဲက Image ကာ မိမိအချုပ်လိုက်ကြီးသဖွယ်သရုပ်ဆောင်ပေးထားတာပဲ။ နောက်ပြီး Image က Hard Disk ထဲမှာ ဆုံးဖြူးနေရာယူထားတာပဲ။ ဒီအတိုင်း ကော်ပိုက္ခားထည့်ထားတာ မဟုတ်ပဲ။ ပုံ ၁၀.၆ မူရင်းနှင့် ၁၀.၇ Image မှာ နှိမ်းယုံပြီးပြထားပါတယ်။ နေရာကတော့ My Docu-

ments အောက်က VCD ဆိုတဲ့အခန်းပါ။

ပုံ ၁၀၆

ပုံ ၁၀၇

က နားလည်လောကပါပြီ။ အခု စတင်ပြီး Image ရိုက်ပါတော့မယ်။ ကိုယ် Image ရိုက်မယ့် ဒီဇိုင်းကို CD Drive ထဲထည့်ထားလိုက်ပါတော့။ အခုထည့်ပြီးသွားပြီး ပုံ ၁၀.၅ မှာ ပြန်ကြည့်ပါ။ အိမ်ပုံလေးနဲ့လေး၊ ငြင်းကို Image ရိုက်တော့မှာ။ က ခပါ။

- (၁၃) ငုတ်ပုံ ၁၀.၈ အောယ်ဘက်အခြမ်းတွင် VirtualDrive ကိန္ဒိယြို့ညာဖက်တွင်ဖော်လာသည့် Virtual_Drive Manager ကိုထပ်မံနိုင်ပေးပါ။

१०८

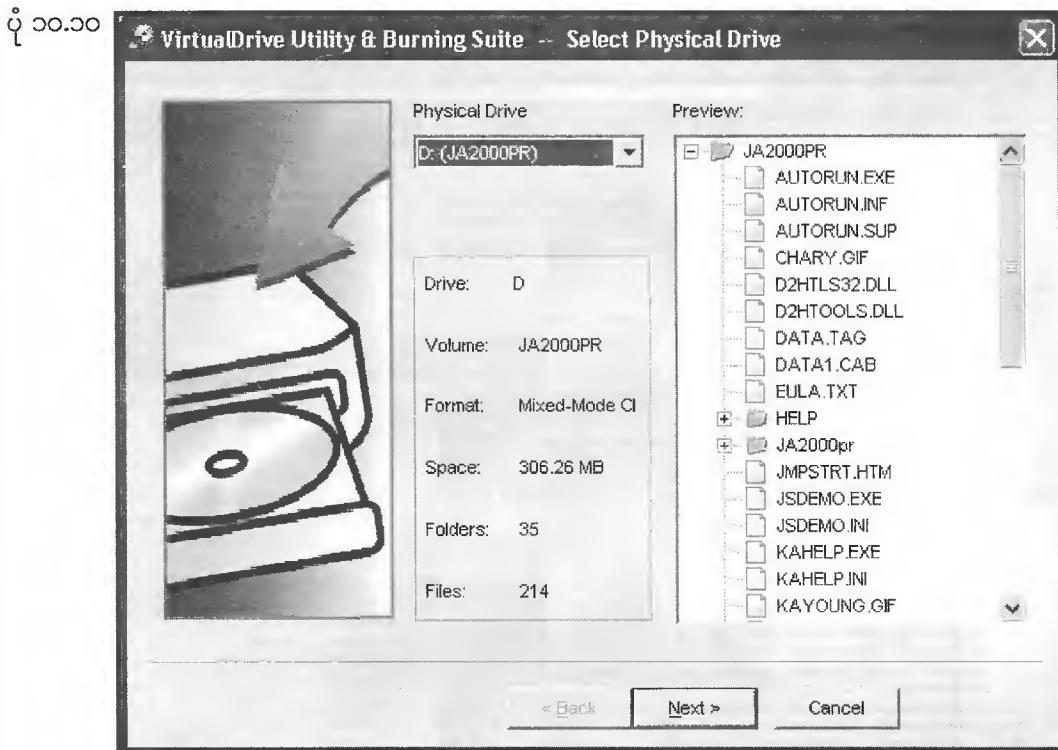
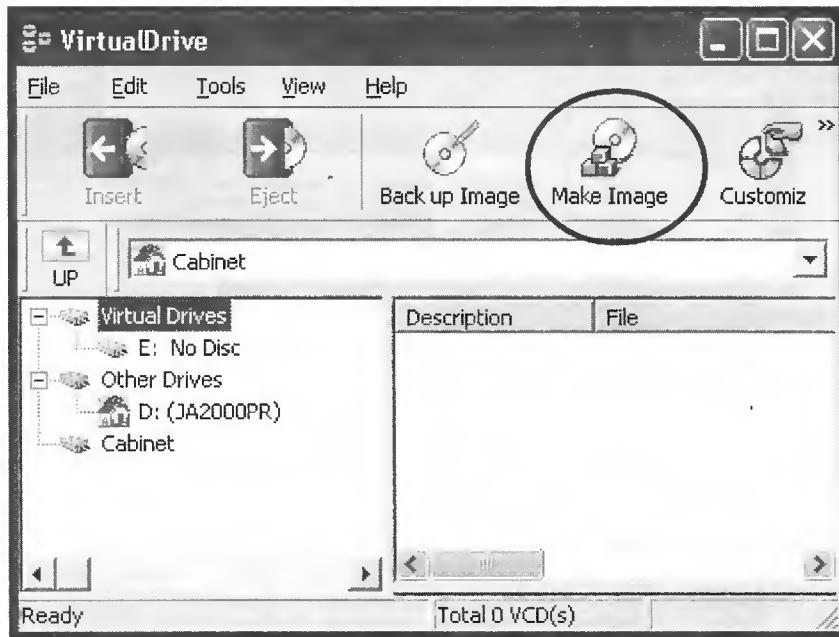

- (j) ပုံ ၁၀.၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီအဆင့်မှာတော့ VirtualDrive ထဲသို့ ကိုယ်လိုတဲ့ CD ကို Copy ကူးထည့်ရပျဖစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပုံ ၁၀.၉ ကိုကြည့်မယ်ဆိုရင် D: ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ Copy ကူးချင်တဲ့ CD ခွဲကိုထည့်ထားတာကိုတွေ့ရပါမယ်။

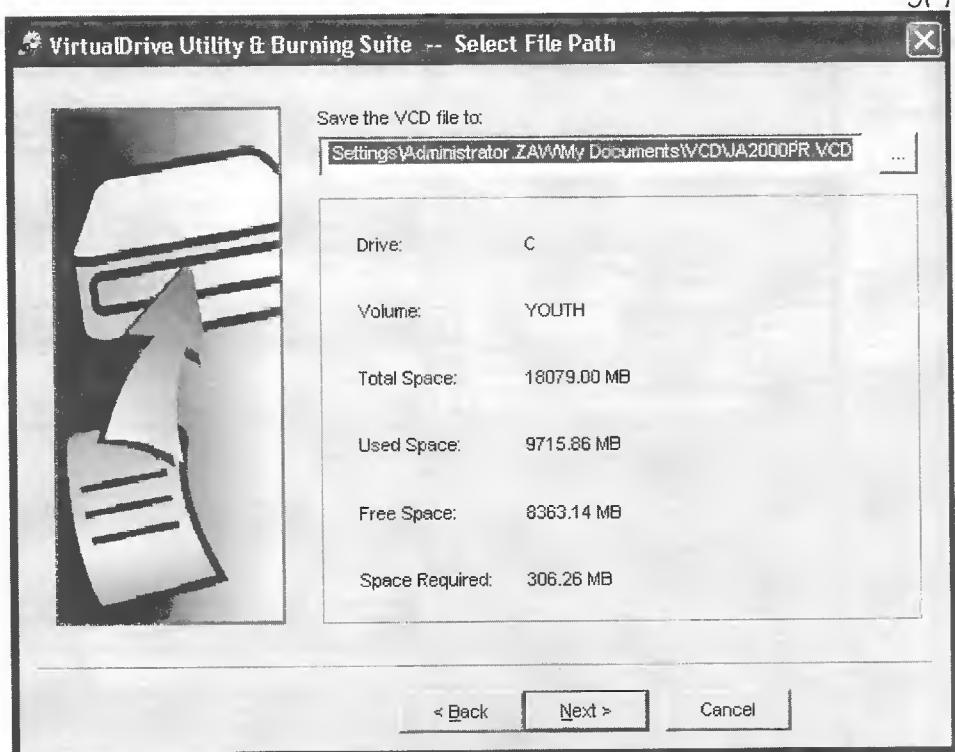
(k) ပုံတွင်စိုင်းပြထားတဲ့ Made Image တွင်နှစ်ပါ။ ပုံ ၁၀.၁၀ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငါးတွင် CD ထဲမှာရှိတဲ့ Folders များနဲ့ Files များကိုဖော်ပြန်တော်ဖြစ်ပါတယ်။ Next ကိုနှစ်ပေးပါ။

(l) ပုံ ၁၀.၁၁ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီကတော့ Hard Disk ထဲမှာသွားသိမ်းမယ့်အနေးကိုပြောနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့် My Document အောက်မှာ VCD ဆိုပြီးအခန်းဖွဲ့စီးသွားသိမ်းပါတယ်။ Next ကိုပိန့်ပေးပါ။ အခုက္ခားမယ့် CD ထဲမှာ Audio Track များပါနေတာကိုဖော်ပြန်တော်ပါ။ ပုံ ၁၀.၁၂ ကိုကြည့်ပါ။

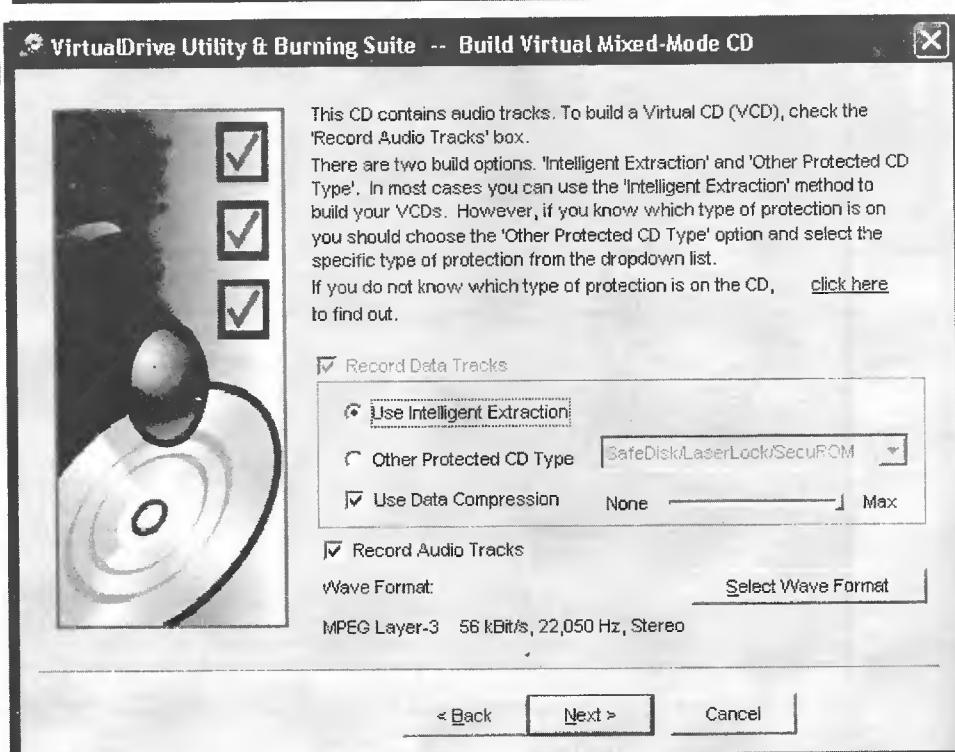
○○○○○

OO.CC

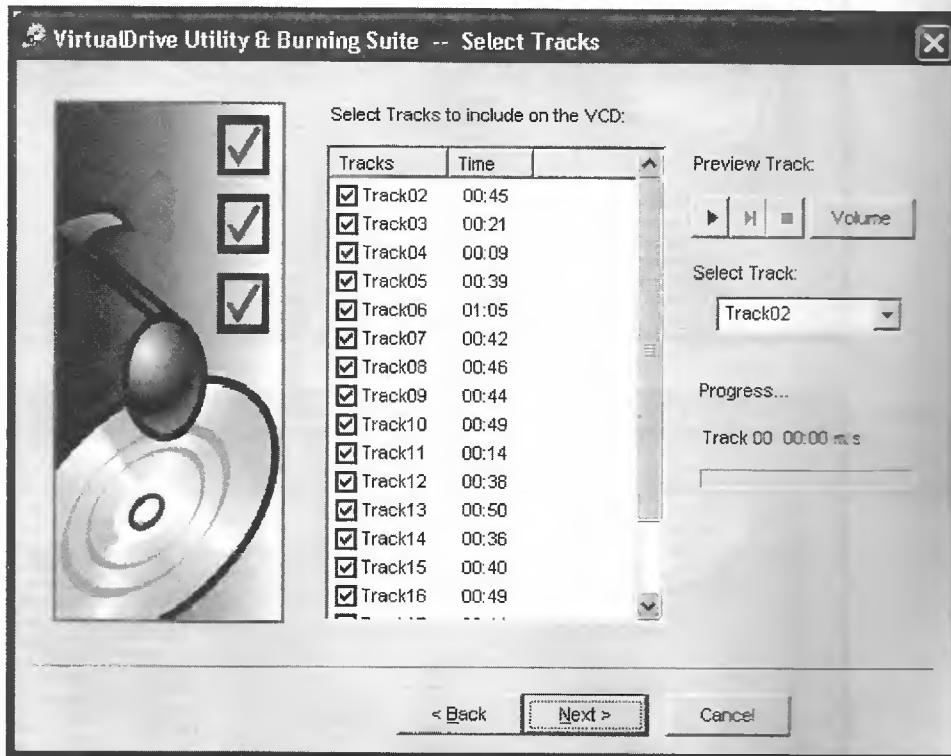
OO.CC

(၅) ပုံမှန် Data Files တွေပဲဆိုင်တော့ ဒီအဆင့်တွေကိုဖော်ပြုမှာမဟုတ်ပါဘူး။ Next တွေပဲ နိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၁၄ ကတော့ CD Label ကိုတပ်ခိုင်းနေတာပါ။ သူ့အတိုင်းထားပြီး Next ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၁၅ ကတော့ အခု Copy ကူးမယ့် CD ရဲ့ Size ဟာ ဘယ်လောက်ရှိကြောင်း Hard Disk ရဲ့ Free Space ကာယ်လောက်ရှိကြောင်းနဲ့ Hard Disk ထဲမှာသွားသိမ်းမယ့် အခန်းနာမည်စသည်ဖြင့် Information ပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

(၆) Next ကိုနိုင်လိုက်တဲ့အခါဗျာ Files တွေကို Hard Disk ထဲသို့ Copy ကူးနေပါပြီ။ ပုံ ၁၀.၁၆ ကိုကြည့်ပါ။ ပြီးသွားတဲ့အခါဗျာ ပုံ ၁၀.၁၇ ပေါ်တပ်ပါဝိမ့်မယ်။ Ok ကိုနိုင်ပေးပါ။

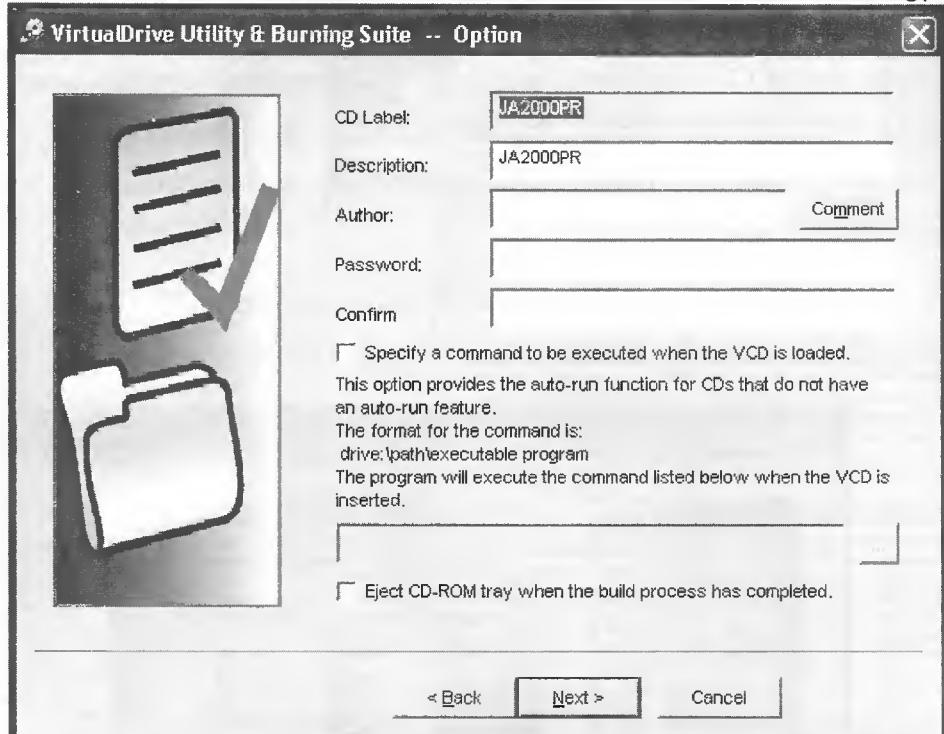
ပုံ ၁၀.၁၈

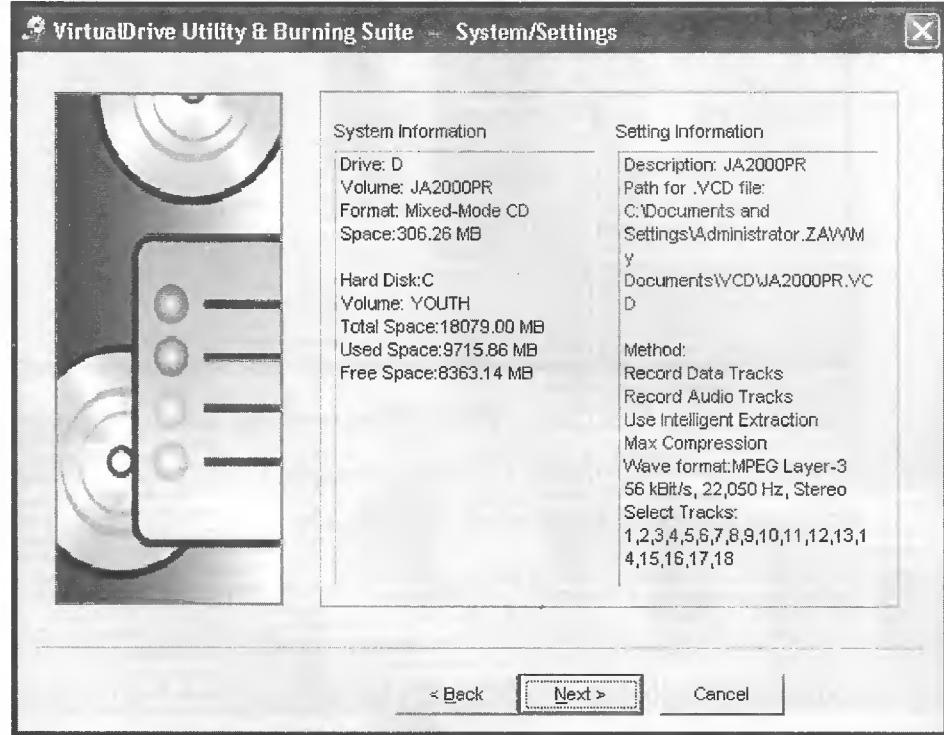
နောက် Box တစ်ခုပေါ်လာတဲ့အခါဗျာ Finish ကိုနိုင်ပေးပါ။ Copy ကူးပြီးသွားတဲ့အခါဗျာ ပုံ ၁၀.၁၈ တွေ့ရိုင်းပြထားသောနေရာကိုကြည့်လိုက်ပါ။ CD တစ်ခွေ Image လုပ်ထားတာကိုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုပြီးသွားပါပြီ။ ဘယ်လိုပြီးသွားတာလဲ ရှင်ပြပါးမယ်။

(၇) ကွန်ပျူးတာတိုင်းမှာ CD Rom မရှိလို့ သို့မဟုတ် DJ တွေလို့ CD Rom Drive ရှိရက်သားနဲ့ CD Drive ထဲကို Audio CD တွေထဲတိုက်ထည့်လိုက်ခေါ်ခေါ်မလုပ်ချင်လို့ Virtual Drive ကိုသုံးပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီဇိုင်းတွေက တရာပ်သုံးရမယ်၊ တို့စီး ထည့်လိုက် ဒီဒီး ထည့်လိုက် ဒီလို့ CD Rom ထဲကို ဒီဒီ

○○○○○

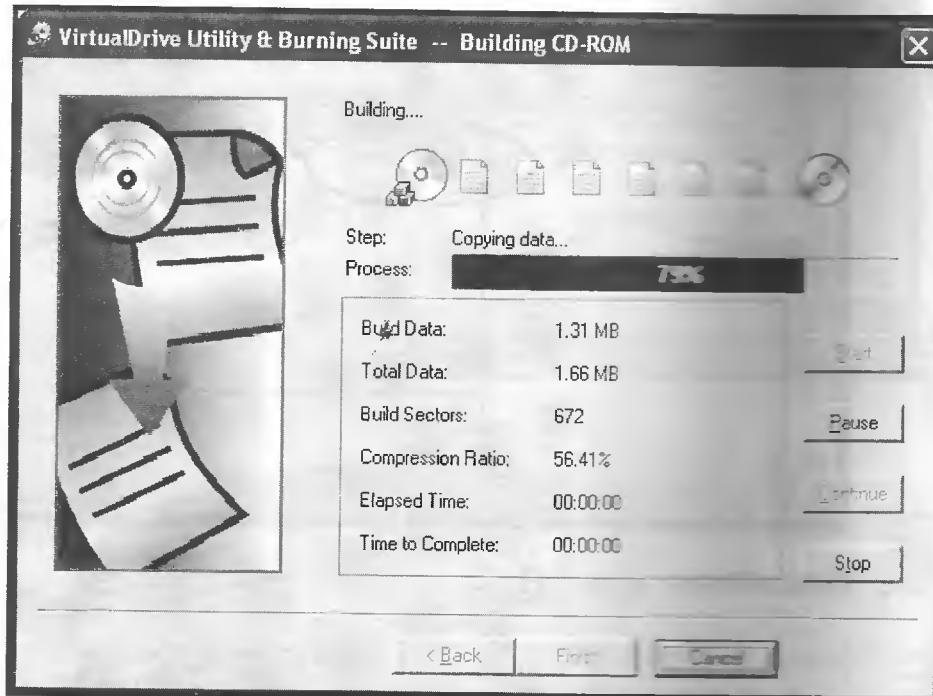

○○○○○

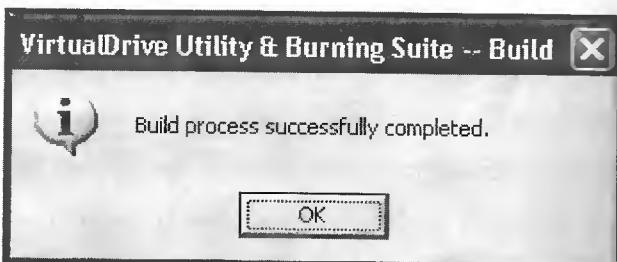

တွေ ထုတ်လိုက်ထည့်လိုက်မလုပ်ချင်လို့ ကိုယ်သုံးနေကျ CD တွေကို Hard Disk ထဲမှာ ထည့်သွင်းလိုက်တာ။ ဒါတော့ ကိုယ်သုံးတတ်တဲ့ ဒီဒီ တစ်ခွေမက Virtual Drive ကိုအသုံးပြုပြီး Hard Disk ထဲမှာ Image ရိုက်ထားလိုက်လို့ရတယ်။

ပုံ ၁၀.၁၆

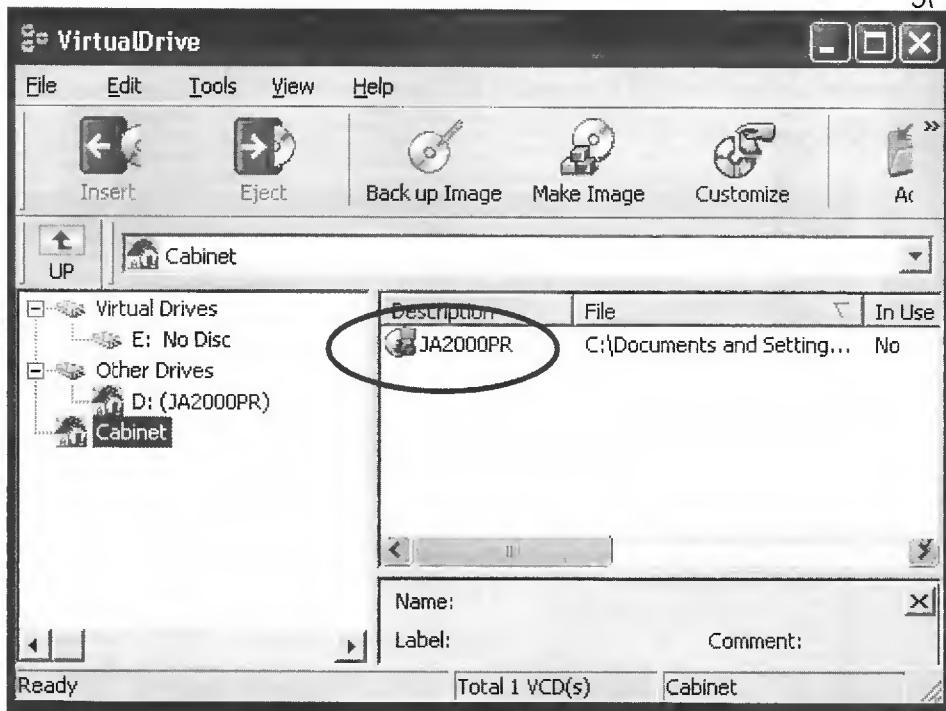

ပုံ ၁၀.၁၇

- (j) နောက် CD တစ်ခွေထပ်ထည့်ပြီး Image ရိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း သူမှာ အားလုံးကိုယ်တွေ့ကြတဲ့ ထိန်းတော်ပေါ်လာမှာပါ။ ဒီလိုနဲ့ CD တစ်ခွေပြီးတစ်ခွေ Image လုပ်ရမှာပါ။ Copy ကူးပြီးသွားပြီး Software တို့ Install လုပ်ရပါ မယ်။

ပုံ ၁၀.၁၈

၁၀.၄ VirtualDrive ကိုအသုံးဖြေခြင်း

- (၁) ပုံ ၁၀.၈ ကိုပါကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ Other Drives အောက်က D: ဆိတာက တကယ်ရှိတဲ့ Physical Drive ဖူ။ အဲကဖြတ်ပစ်မှာ။ ကျွန်တော်တို့ Image ရိုက်ထားလိုးဟာ Cabinet အောက်မှုရှိနေမယ်။ အဲဒီ Cabinet အောက်မှာ ကိုယ် Image ရိုက်ထားသမျှရှိနေပြီးတော့ အဲဒီအထက် ကိုယ် Run စေခဲ့ပါ။ Image ကို Run ချင်ရင် ပုံ ၁၀.၈ က တွင်ပိုင်းပြထားသောနေရာမှာပဲ Double Click နိုင်လိုက်ပါ။ အဲဆိုရင် VirtualDrive E: ထဲကို CD ရောက်သွားပါပြီ။ ဘယ်လိုသိမလဲဆိုတော့ အခု ပုံ ၁၀.၈ မှာ E: မှာ No Disc ဖြစ်နေတယ်တွေ့လား။ အခုလို စိုင်းထားတဲ့နေရာမှာ Double Click နိုင်လိုက်ခြင်းဟာ အပြင်မှာဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ တကယ့် CD Drive ထဲကို တကယ့်စိုင်းထည့်လိုက်သလိုပေါ့။ ဒါတော့ မှာ My Computer ကို သွားပြီး အဲဒီ E: Drive ကိုသွားဖွံ့ဖြိုးကြည့်လိုက်။ ဒီဒေသည့်သုံးထားသလိုဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ Install လုပ်ပေးရမယ့် Software တွေ Install လုပ်နိုင်ပြီ။ အဲသလို Install လုပ်ရမှာ သတိထားရမှာက Install လုပ်ပြီး Software ကို Run တဲ့အခါ Software ကလိုအပ်တဲ့ဖိုင်တွေတို့ Install လုပ်ခဲ့တဲ့နေရာကိုပဲပြန်လာ ကြည့်မှာမို့ ကျွန်တော်တို့ဟာ တကယ့် Physical Drive ထဲကနေမ Run ပဲ အမြှေတမ်းလာကြည့်စေခဲ့ပါ။ Virtual Drive ထဲကနေ Install လုပ်တာပါ။ ပုံ ၁၀.၉၉ အပ်စရိတ်လေ့လာကြည့်ပါ။ အဲဒီပုံတွေက Hard Disk နှစ်လုံးရှိတဲ့စက်မှာဖမ်းမိလို့ Virtual Drive က F: ဖြစ်သွားတယ်။

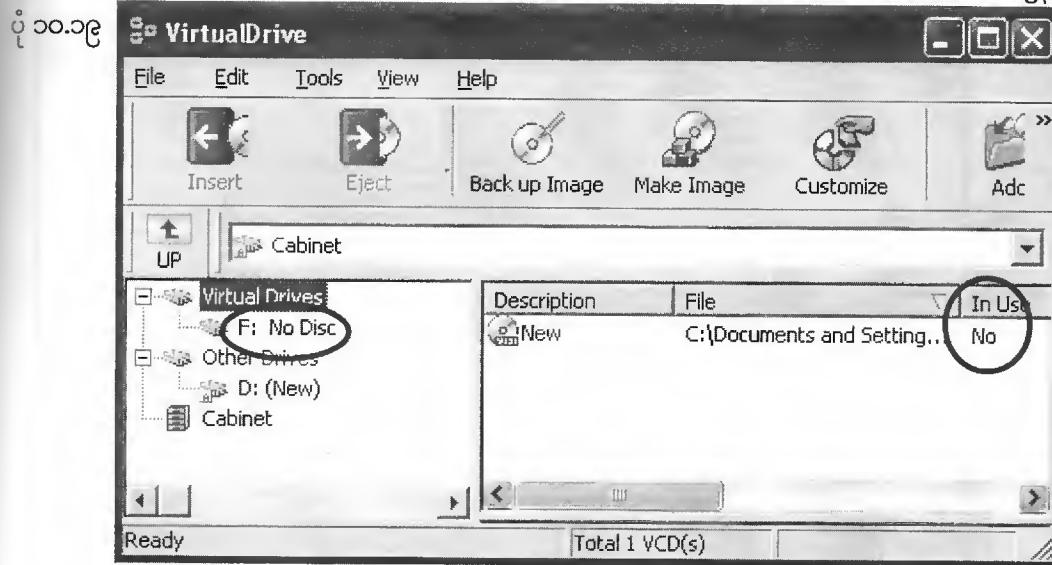
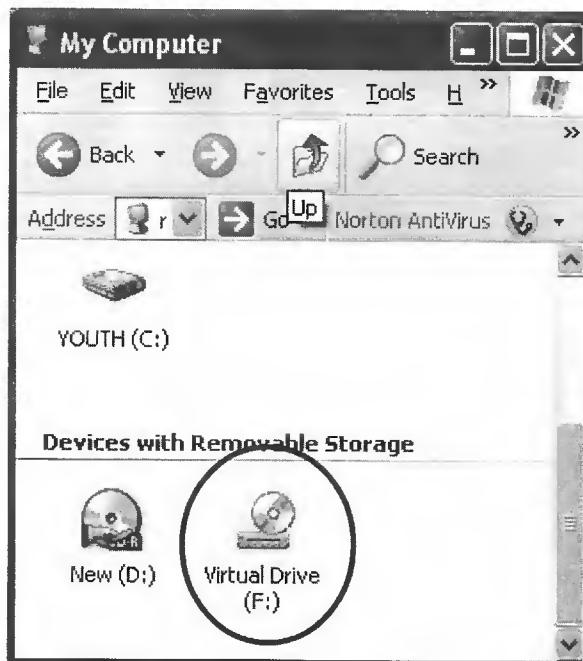

Image ጥንቃኝ Virtual Drive ላይወጪዎች ገዢ በርሃንያ ነው

ဗိုလ်ချုပ်
အဆင်

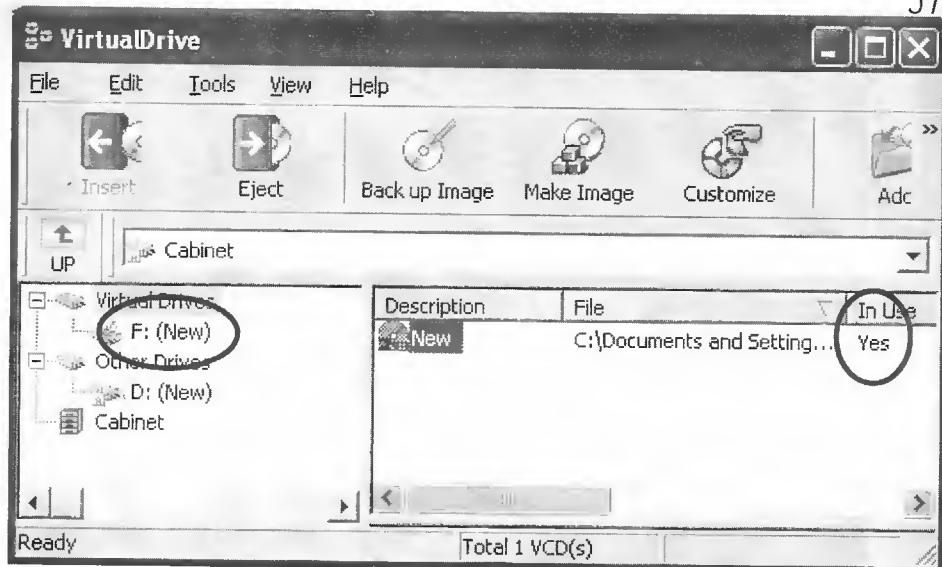
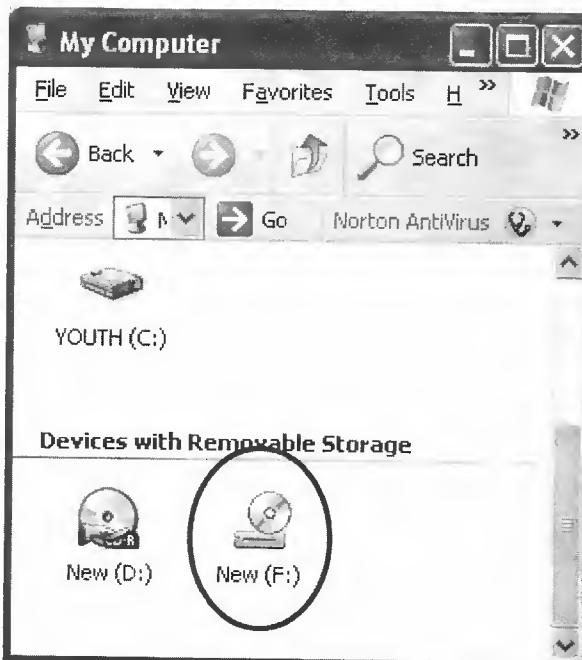
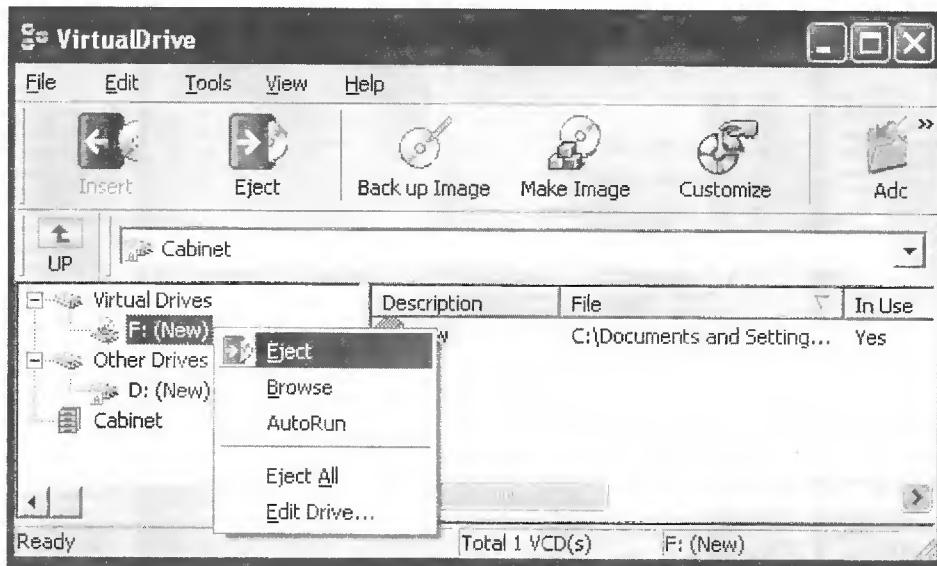

Image ကို Virtual Drive ထဲမသည့်အင် တွေ့မြင်ရပါ။

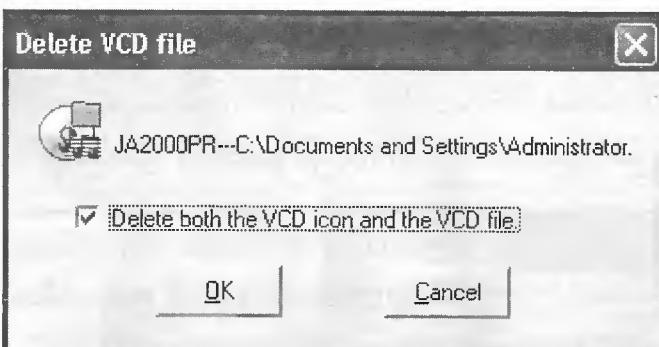
(j) VirtualDrive E: ထဲမှ CD ကိုထပ်ချင်ရင်တော့ ငါးပေါ်တွင် Right Click နိုင်ပြီး Eject လိုပြောရပါမယ်။ Install လုပ်ထားတဲ့ Software ကိုအသုံးပြုတဲ့အခါ့မှ CD ကိုလာတောင်းရင်တော့ Drive E: ထဲကို CD ကိုပြန်ထည့်ပေးရပါမယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီစီစဉ်ပြီးမှသုံးလိုဂုဏ် Software ဆို Virtual Drive E: ထဲမှာ ငါး Image ကိုထည့်ထားပြီးမှသုံးလိုဂုဏ်လိုပြောတာပါ။ အသုံးပြီး နောက် Image တစ်ခုသုံးမယ်ဆို ငါးကို Eject လုပ်ပြီး နောက် Image ကို Double Click လုပ်ရာမြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၁၀.၂၁

(က) Image လုပ်ထားပြီးသား Files တွေကိုပြန်ဖျက်ချင်ရင်ဖျက်လိုပြုတယ်။ ကိုယ်ဖျက်ချင်တဲ့ CD (ပုံ ၁၀.၁၈ တွင်ထိုင်းပြထားသောနေရာ) တွင် Right Click နိုင်ပြီး Delete လိုပြောပါ။ (အကယ်၍ ငါး CD တဲ့ VirtualDrive E: ထဲကိုရောက်နေမယ်ဆိုရင်တော့ဖျက်လိုရာမဟုတ်ပါဘူး။) ပုံ ၁၀.၂၁ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Delete both the VCD icon and the VCD file ကိုရွေးပြီး Ok ကိုနိုင်ပေးပါ။ အဆိုရင် Hard Disk ထဲမှာရှိတဲ့ Files တွေကြေား Shortcut တွေကိုပါဖျက်သွားပါ၏။

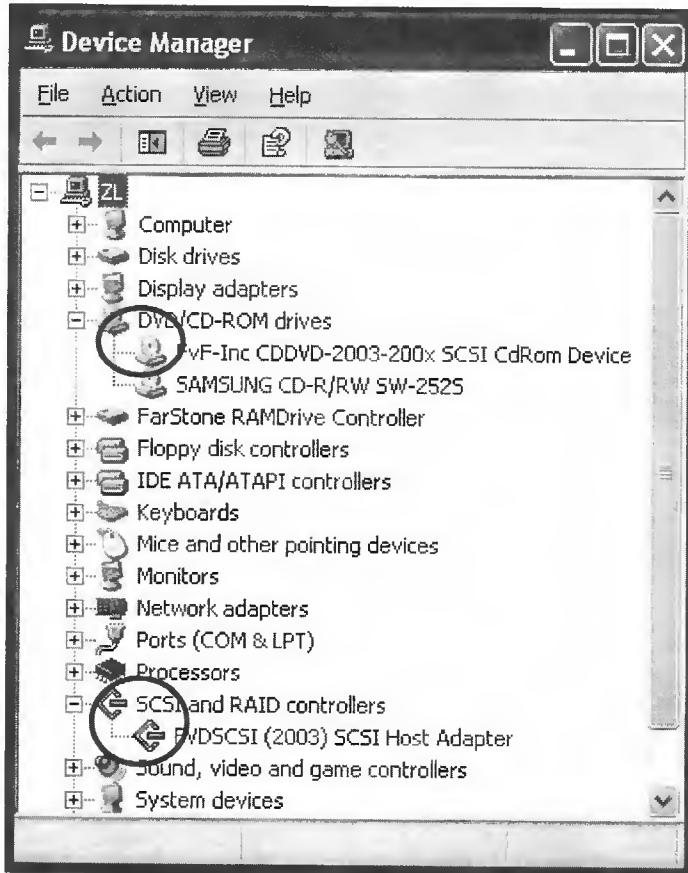
ပုံ ၁၀.၂၃

၁၀.၅ VirtualDrive ကိုအသုံးမဖြတော့လိုကာ

- (က) ပုံ ၁၀.၂၂ ကိုပဲကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ Device Manager ကိုပြထားတယ်။ ကျွန်တော်စက်မှာ SCSI ဘာမှုမသုံးထားဘူး။ Virtual Drive ရဲ့ သဘောကိုသိအောင်လိုပါ။ လေ့လာကြည့်ပါ။

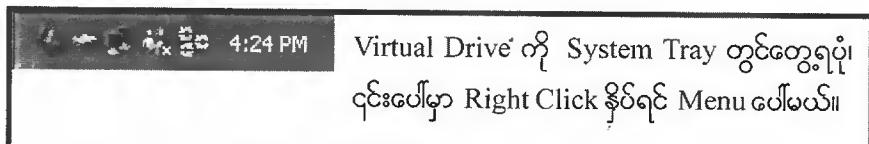
ပုံ ၁၀.၂၂

- (ဂ) Virtual Drive ဆိတာအချက်တော်ပြောခဲ့သလောက်ဟာ နူးမူးနာထုတ်သုံးပြောတဲ့ပိုတာပါ။ တကယ်တော့ သူမှာလုပ်ပေးနိုင်တဲ့တစ်ခြား Function တွေအများကြီးရှုပါသေးတယ်။

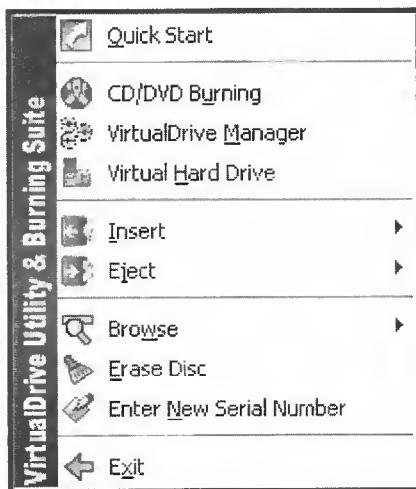
- (ရ) Virtual Drive ကို Uninstall လုပ်တော့မယ်ဆိုရင် အရင်ဆုံး Program တွေအားလုံးထဲကနေတွေက ထားပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၂၃ ကိုကြည့်ပါ။ သဘောက System Tray မှာ မြှိုနေတယ်။ အဲဒီကပါတွက်ထားပေးပါ။

ပုံ ၁၀.၂၃

(d) ကဲ အဲဒီ System Tray က Icon မှ Right Click နိပ်ပြီး Menu ပေါ်လာရင် Exit လိုပြောပါ။ ပုံ ၁၀.၂၄ ကိုကြည့်ပါ။ အဲဒီကနေပဲ Image တွေကို Insert လုပ်လိုက် Eject လုပ်လိုက် လုပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခုဆို အဲဒီကနေပဲလုပ်တာပါ။ လိုအပ်တိုင်း Virtual Drive Manager ပြီးကိုသွားဖွံ့ဖြိုးနေတာမဟုတ်ပါ။

ပုံ ၁၀.၂၄

(e) ပြီးရင် Control Panel ထဲက Add or Remove Programs ထဲကနေ Virtual Drive ကို Uninstall လုပ်ပစ်လိုက်လိုပါတယ်။

(f) ဒီနေရာမှ သိရောက Virtual Drive တဲ့ Uninstall တွေ့ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် My Document အောက်က VCD ဆိုတဲ့ Image တွေကို ဖျက်မသွားပါဘူး။

၁၁.၆ PowerQuest PartitionMagic 8.0 ဆိုသည့်နှာ

Hard Disk များကို Partition ပိုင်း Format ချို့အတွက် အရင်ကဆိုရင် Dos Program ဖြစ်တဲ့ Fdisk.exe ဆိုတဲ့ External Command ကိုအသုံးပြုကြပါတယ်။ သူကတော့အခြားအကျခံးပါပဲ။ အခု ကွိုန်တော်အသုံးပြုမှာကတော့ ThirdParty Utilities တွေထဲကမှ PowerQuest PartitionMagic 8.0 Software ဖြစ်ပါတယ်။ သူကတော့ Windows Program ဖြစ်တဲ့အပြင် ရှိပြီးသား Partition ကိုမဖျက်ဘဲ Partition များကို ချုပ်စား ချုပ်ခြင်းများ၊ Backup လုပ်ခြင်းများပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။

Partition Magic ကိုအသုံးပြုရတဲ့အချက်ကတော့ - Partition ကိုဖျက်ရင် Partition ထဲက အချက်အလက်တွေအကျန်ဆုံးရှုံးမှာလေ။ ကိုယ့်နှာ Partition တစ်ခုရှိပြီးသား။ Software တွေတစ်ပြီးသုံးနေပြီး နောက်တော့မှ Partition တစ်ပိုင်းထပ်ပိုင်းချင်ရင် အရင်ကဆို အဓအသုံးပြုပိုင်းရတော့ အချက်အလက်တွေလဲ ဖျက်။ Software တွေလည်းအကျန်ပြန်တင်ရနဲ့ အခုဆို Partition Magic ကိုအသုံးပြုလိုက်တော့ ရှိပြီးသား Partition ကို မထိခိုက်ဘဲ နောက်ထပ် Partition တွေရနိုင်တယ်လေ။

၁၁၁. ၇ Install PowerQuest PartitionMagic 8.0

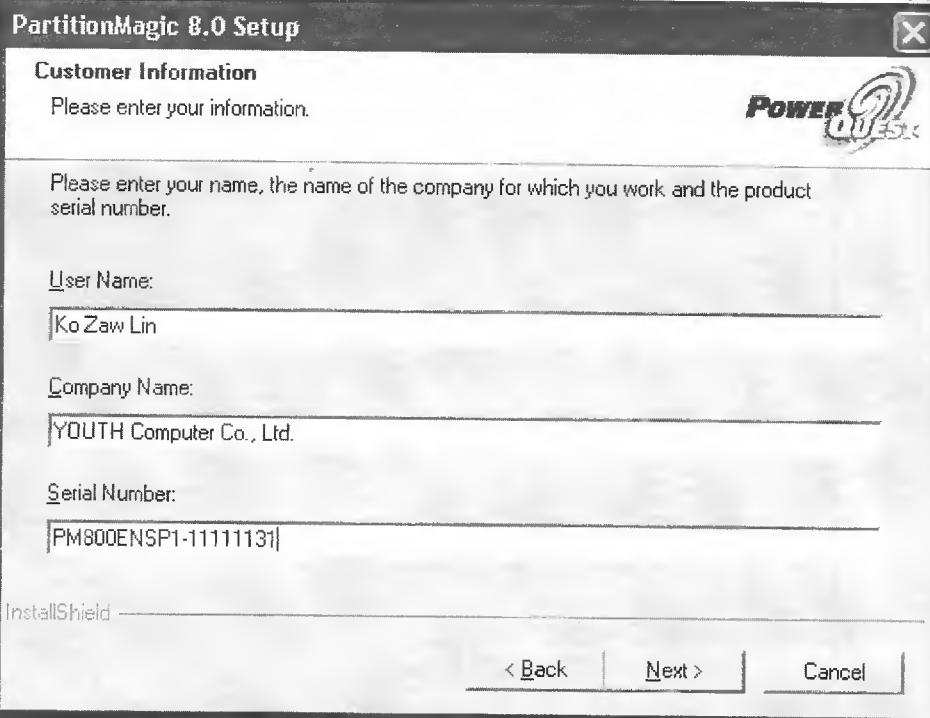
Software CD ကို CD Rom ထဲသို့ပြီးတဲ့အခါမှာ ပုံ ၁၀.၂၅ တွင်ပြထားတဲ့အတိုင်း Setup.exe File ကို Double Click နိုင်ပေးပါ။ ဒါဆိုရင် Install လုပ်ဖို့အတွက် Welcome Screen ပေါ်လာပါပြီ။ ငါးတွင် Next ကိုနိုင်ပေးပါ။

ပုံ ၁၀.၂၅

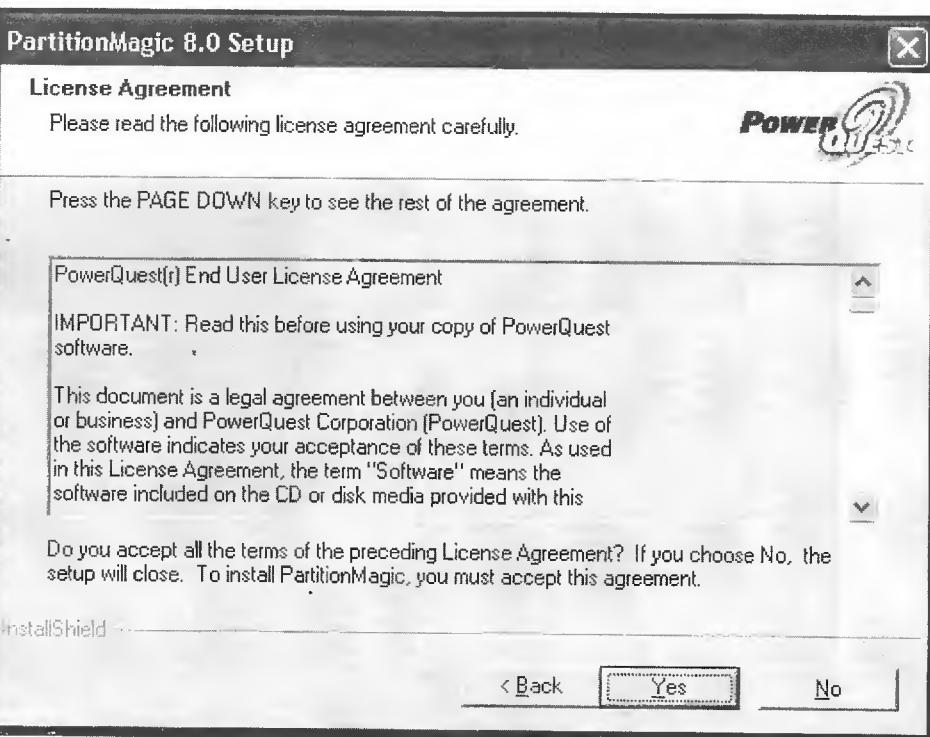

ပုံ ၁၀.၆၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အုပ်မှာတော့ Customer Information နဲ့ Serial No. ကိုဖြည့်ပေးရပါ ယယ်။ ပြီးရင် Next ကိုနိုင်ပေးပါ။ ထိုအခါ License Agreement အတွက် ပုံ ၁၀.၂၇ ပေါ်လာပါပြီ။ Yes လိုပဲဖြေပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၈ ကတော့ Software တင်မယ့်အခန်းကိုရွေးပေးရပါမယ်။ သူ့အတိုင်းထားပြီး Next ကိုနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၂၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Setup Type ကိုတော့ Typical နဲဲ့ သွားပါမယ်။ Next ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၀ ကတော့ Program Icon တည်ရှိမယ့်အနေရာပါ။ သူ့အတိုင်းထားပြီး Next ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ ဒါဆို PartitionMagic Software ကို Install လုပ်နေပါပြီ။ အကယ်၍ Recuse Disk လုပ်မလားလို့လာ ပေးနေခဲ့ရင် No လိုပဲဖြေပေးပါ။ ပြီးသွားတဲ့အခါမှာ ပုံ ၁၀.၃၁ ပေါ်လာပါပြီ။ အပေါ်မှာရှိတဲ့ Check Box လေးတွေကို Off လုပ်ပြီး Finish ကိုနိုင်ပေးပါ။

ဦးၤ၂၁၆

ဦးၤ၂၁၇

ဗိုလ်ချုပ်

PartitionMagic 8.0 Setup

Choose Destination Location

Select folder where Setup will install files.

Setup will install PartitionMagic in the following folder.

To install to this folder, click Next. To install to a different folder, click Browse and select another folder.

Destination Folder

C:\Program Files\PowerQuest\PartitionMagic 8.0\

[Browse...](#)

InstallShield

< Back

[Next >](#)

Cancel

ဗိုလ်ချုပ်

PartitionMagic 8.0 Setup

Setup Type

Select the Setup Type to install.

Click the type of Setup you prefer, then click Next.

Typical Program will be installed with the most common options. Recommended for most users.

Compact Program will be installed with minimum required options.

Custom You may choose the options you want to install. Recommended for advanced users.

InstallShield

< Back

[Next >](#)

Cancel

ဦ ၁၀.၁ၦ

PartitionMagic 8.0 Setup

Select Program Folder

Please select a program folder.

Setup will add program icons to the Program Folder listed below. You may type a new folder name, or select one from the existing folders list. Click Next to continue.

Program Folders:

PowerQuest PartitionMagic 8.0

Existing Folders:

Accessories

Administrative Tools

Startup

InstallShield

< Back

Next >

Cancel

၁၀.၁ၦ ဦ

PartitionMagic 8.0 Setup

InstallShield Wizard Complete

PartitionMagic Setup is now complete.

Would you like to view the README file and register online?

Yes, I want to view the README file.

Yes, I want to register online.

< Back

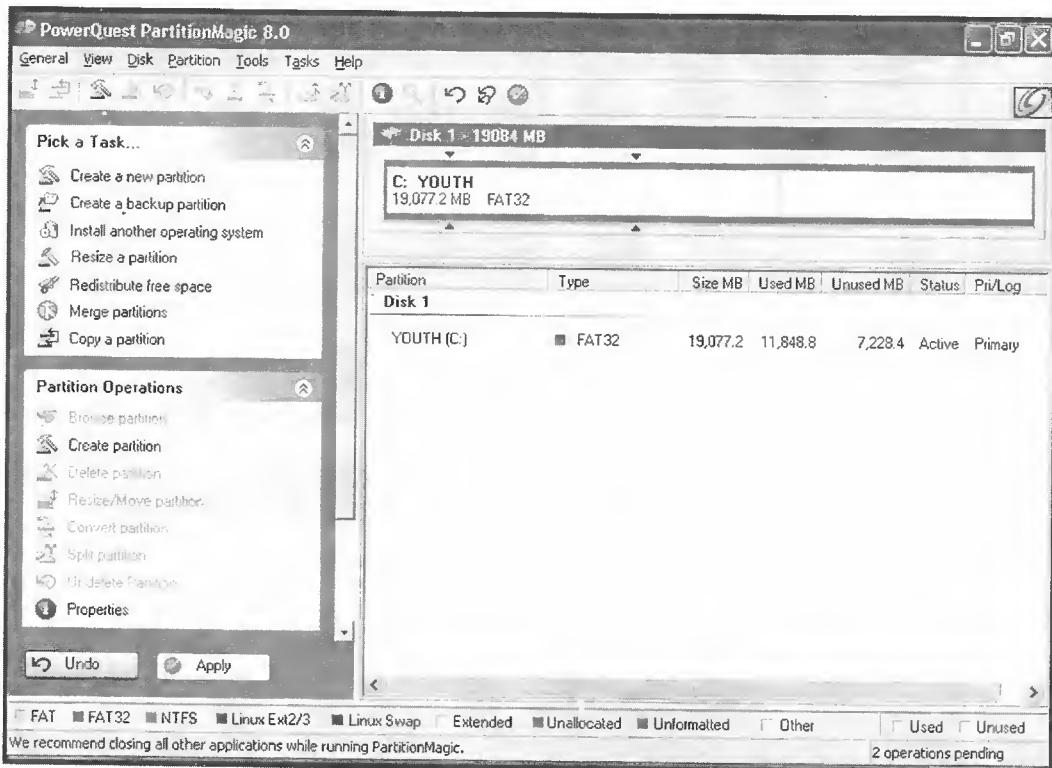
Finish

Cancel

၁၀။ ၈ PowerQuest PartitionMagic 8.0 ကိုလေ့လာခြင်း

Start Menu မှတာဆင် PartitionMagic 8.0 ထဲသို့ဝင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငွေးပုံတွင် 20 GB Size ရှိတဲ့ Hard Disk တစ်လုံးကိုတွေ့ရပါတော်မယ်။ ငွေး Hard Disk ကိုရှိပြီးသား Partition ကိုချုံပြီး Partition နှစ်ခိုင်းဖြစ်အောင် ပိုင်းပြုပါမယ်။

ပုံ ၁၀.၃၂

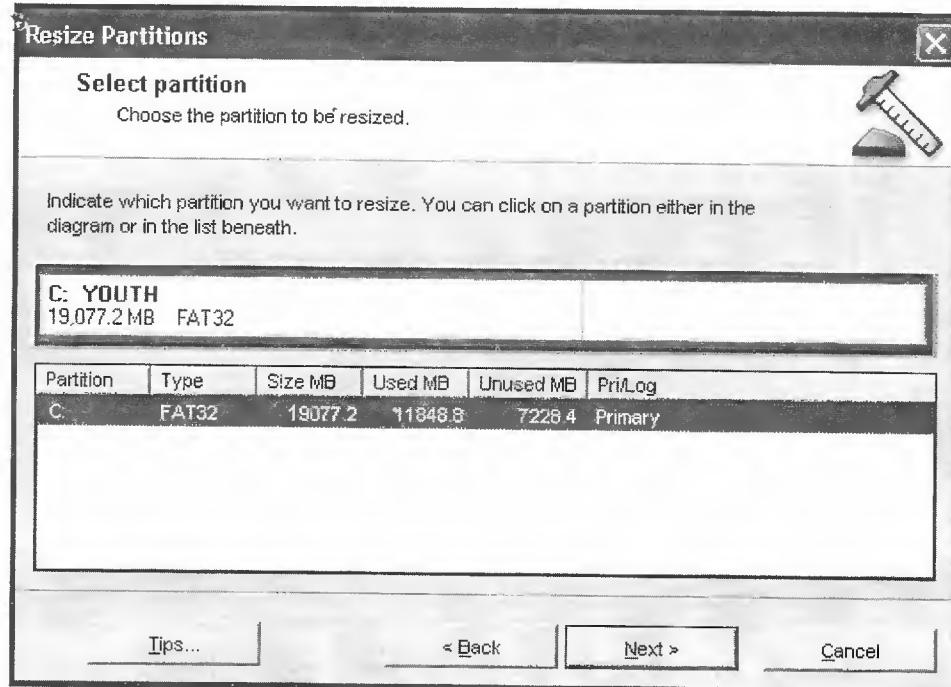

Resize a Partition - Partition ချုံခြင်း

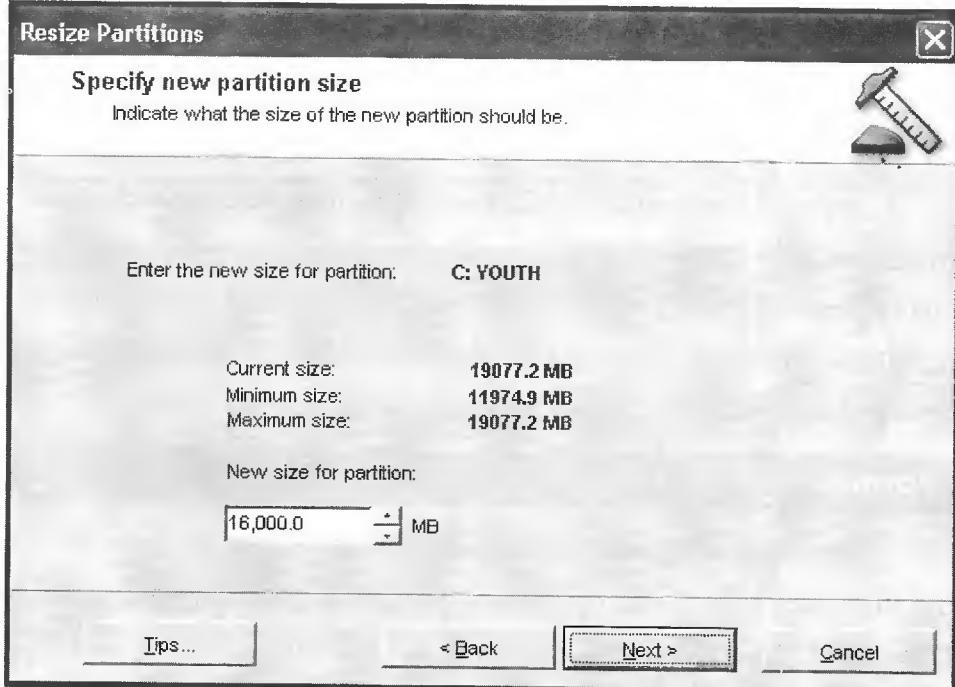
ပုံ ၁၀.၃၂ တွင်းပြထားသောနေရာတွင်နိုင်ပါ။ ဒါဆို Welcome Screen ပေါ်လာပါပြီ။ Next ကိုပါနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၃ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါပုံကတော့ ကိုယ်ချုံမယ့် Partition ကိုရွေးခိုင်းနေတော်ပါ။ C: ကိုချုံမှာဖြစ်တဲ့အတွက် သူကိုပဲရွေးပြီး Next ကိုနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၄ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငွေးတွင် လက်ရှိ Partition C: ရဲ့ Size ကိုဘယ်လောက်ထားမလဲဆိုတာကိုရှိတ်ထည့်ရမှာပါ။ လက်ရှိ Hard Disk ရဲ့ Size က 19077.2 MB ရှိပြီး၊ အနည်းဆုံး 11974.9 MB ထားမှုရပါမယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ Hard Disk ထဲမှာ Data တွေ့ရှိတဲ့အတွက် (ပုံ ၁၀.၃၂ မှာ Data ရှိတဲ့နေရာကို အရောင်ခြေဖြစ်ပြထားပါတယ်။ သူအနောက်က အမြှေခြေနေရာကတော့ Free Space ပါ။) ဒါထက်ပိုပြီးဆုံးလိုပေါ်ဘူး။ 16,000 လိုဂိုက်ထည့်လိုက်ပါမယ်။

ပြီး၏ Next ကိန်ပါ။ ဤ ၁၀.၃၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

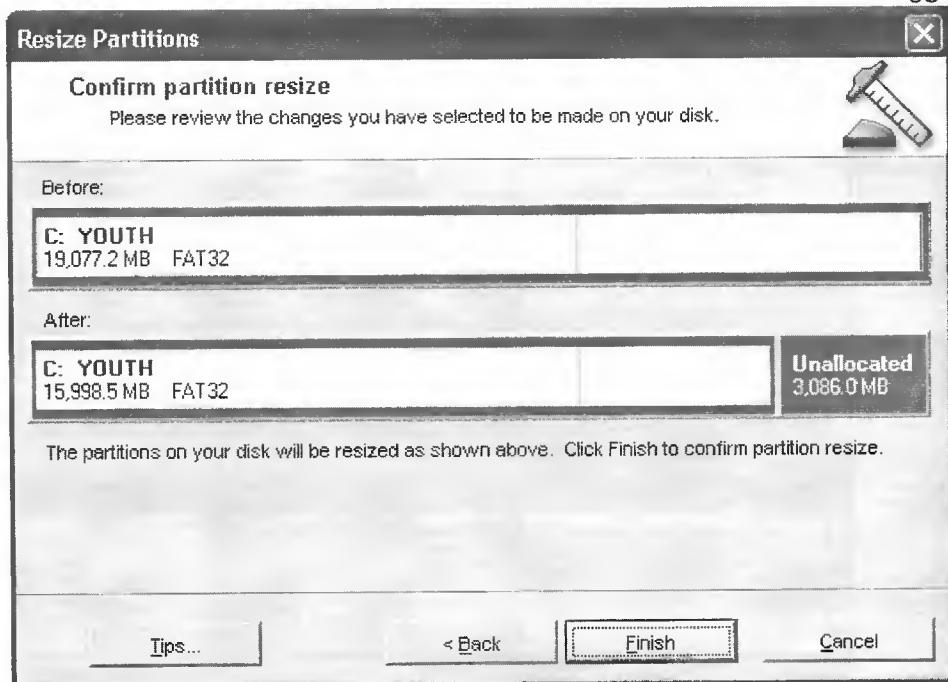
ဤ ၁၀.၃၅

ဤ ၁၀.၃၆

ပုံ ၁၀.၃၅

ဒဲကတော့ Partition ချုံပြုသွားတဲ့အခါမှာ ဖြစ်လာမယ့်ပုံစံကြပြီးပြပေးနေတာပါ။ အဲဒါမှာ Before နှင့် After ကိုနိုင်းယူပြုပြီးကြည့်ပါ။ Finish ကို နိုင်ပေးပါ။ အခု အဲသလိုလွတ်သွားတဲ့နေရာကို Partition ပိုင်းရအောင်။

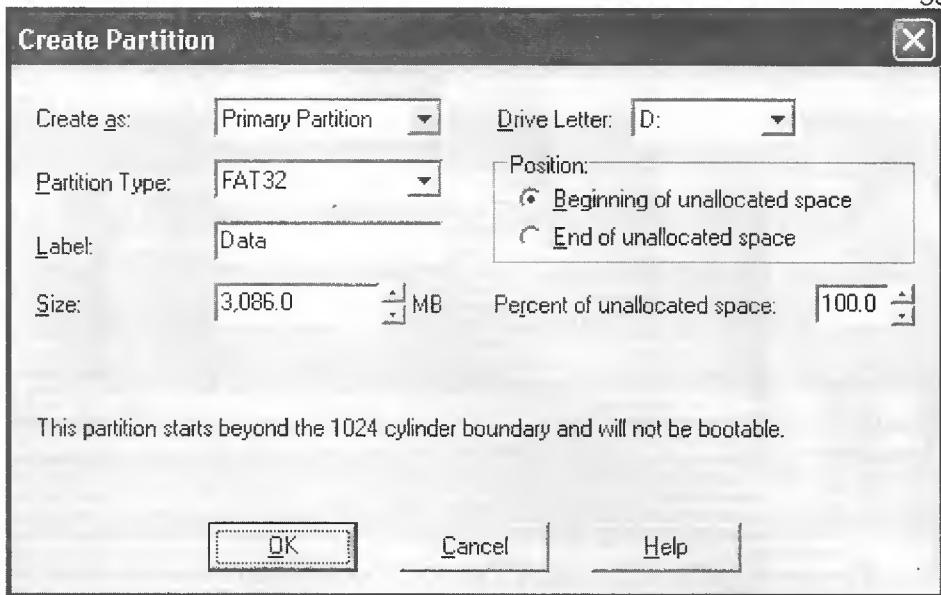
Create Partition - Partition ပိုင်းချွမ်း

အခုတစ်ခါ Unallocated Partition Space ကို Partition ပိုင်းချွုပ်မယ်။ ငါး Partition ပေါ်တွင် Right Click နိုင်ပြီး Create ကိုရွေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ပုံတွင်ပြထားသည့်အတိုင်း Partition အမျိုးအစားကို Primary ရွေးပြီး File System ကတော့ FAT 32 ထားပါမယ်။ Volume Label ကို လည်း Data လိုက်ရပါမယ်။ Size ကတော့ အကုန်ပေးလိုက်ပါမယ်။ Drive Letter ကိုလည်းကိုယ့်စိတ်ကြိုက်ထားလိုက်ပါတယ်။ ပြီးရင် Ok ကိုနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၇ အတိုင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

Format ချွမ်း

Partition ပိုင်းချွုးတဲ့အခါမှာ Data သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် Format ချုပ်ပါမယ်။ ငါး D: DATA ပေါ်တွင် Right Click နိုင်ပြီး Format လိုက်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၃၈ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါပုံအရသိရင်တော့ Hard Disk ကို FAT 32 File System ကိုသုံးပြီး Format ချုပ်ပါ။ Format ချုလိုက်တာနဲ့ Data တွေ့နိုင်မယ်ဆို ပျက်မှုပါ။ Ok ကိုနိုင်ပေးပါ။

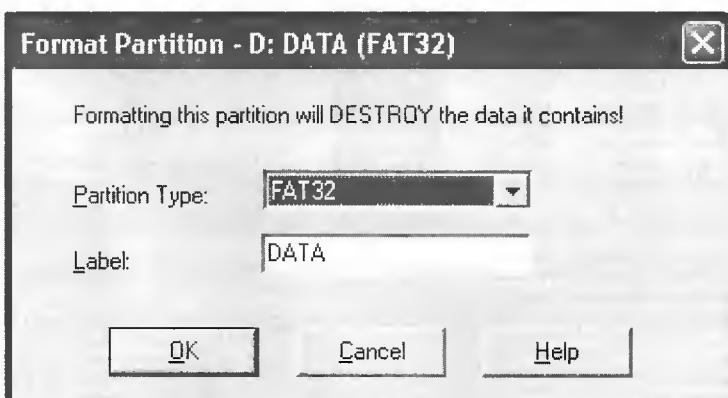
ဦ ၁၀.၃၆

ဦ ၁၀.၃၇

Disk 1 - 19084 MB						
C: YOUTH	D: DATA					
15,998.5 MB FAT32	3,086.0 MB					
Partition	Type	Size MB	Used MB	Unused MB	Status	Pri/Log
Disk 1						
YOUTH (C:)	FAT32	15,998.5	11,847.3	4,151.2	Active	Primary
DATA (D:)	FAT32	3,086.0	12.0	3,074.0	None	Primary

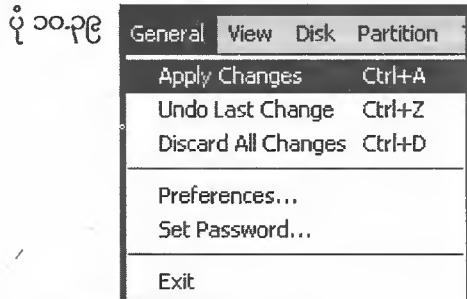
ဦ ၁၀.၃၈

Delete Partition - Partition ဖျက်ခြင်း

Partition ကိုဖျက်ချင်ရင်တော့ ကိုယ်ဖျက်ချင်တဲ့ Partition ပေါ့မှ Right Click နှင့်ပြီး Delete လိုပြောရပါမယ်။

အခုက္ခန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ထိကြိုက် Partition တွေထိလိုက်၊ ဖျက်လိုက်၊ ချံလိုက်လည်ပြီး တဲ့အခါ့မှ Apply Changes မလုပ်သရွောဘုမဖြစ်ပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင်းထားတဲ့အတိုင်းလိုချင်ရင်တော့ General Menu အောက်တဲ့ Apply Changes ကိုနှင့်ရပါမယ်။ ပုံ ၁၀.၃၉ ကိုကြည့်ပါ။ ငါးပုံတွင် Undo Last Change နဲ့ Discard All Changes တိုကိုရွေးပြီးတော့လည်းနောက်ပြန်ဆုတ်လိုပါတယ်။ အခါ့တော့ ကျွန်တော်တာ Partition နှစ်ပိုင်းလိုချင်တာကြောင့် Apply Changes လုပ်လိုက်ပါမယ်။ အဲဆို ပုံ ၁၀.၄၀ ပေါ့လာပါလိမ့်မယ်။ Yes ကိုနှင့်ပေးပါ။ အဲဆို Computer ကို Reboot လုပ်ဖို့ပြောနေပါလိမ့်မယ်။ Ok ကိုပဲ နှင့်ပေးပါ။ အဲဆိုရင် Computer တာ Reboot ဖြစ်သွားပြီး ပိုင်းထားတဲ့ Partition ကို Apply Changes လုပ်ဖော်ပြီး၊ အကယ်၍ အဲဆို Key တစ်ခုနှင့်ပိုင်းကော်လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ Partition ဦးထားတာကိုမရရှိဘူး။

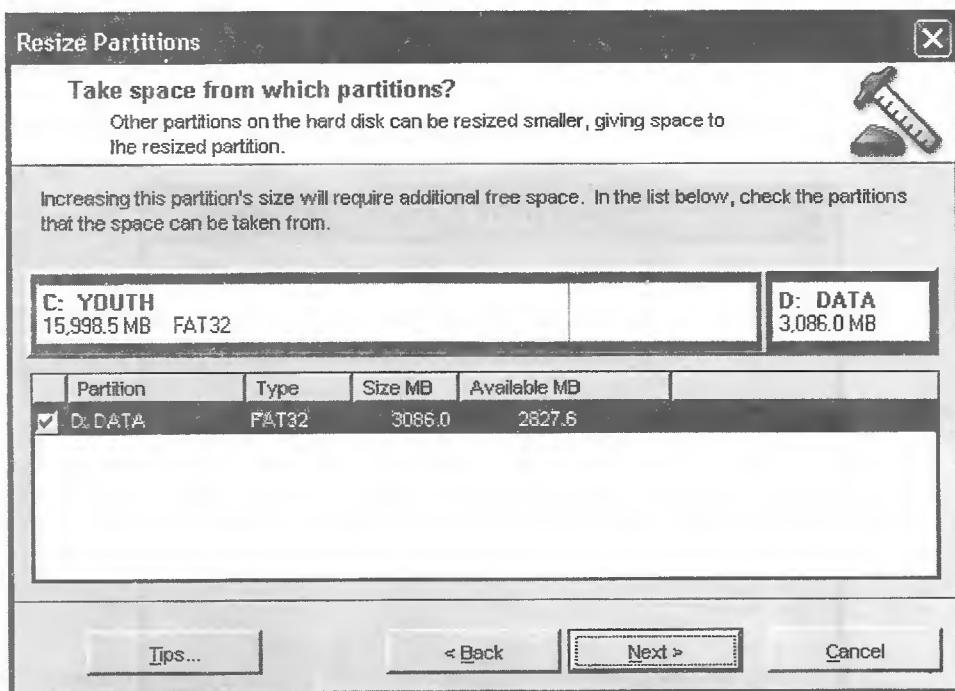

Resize Partition - Partition ချုံးခြင်း

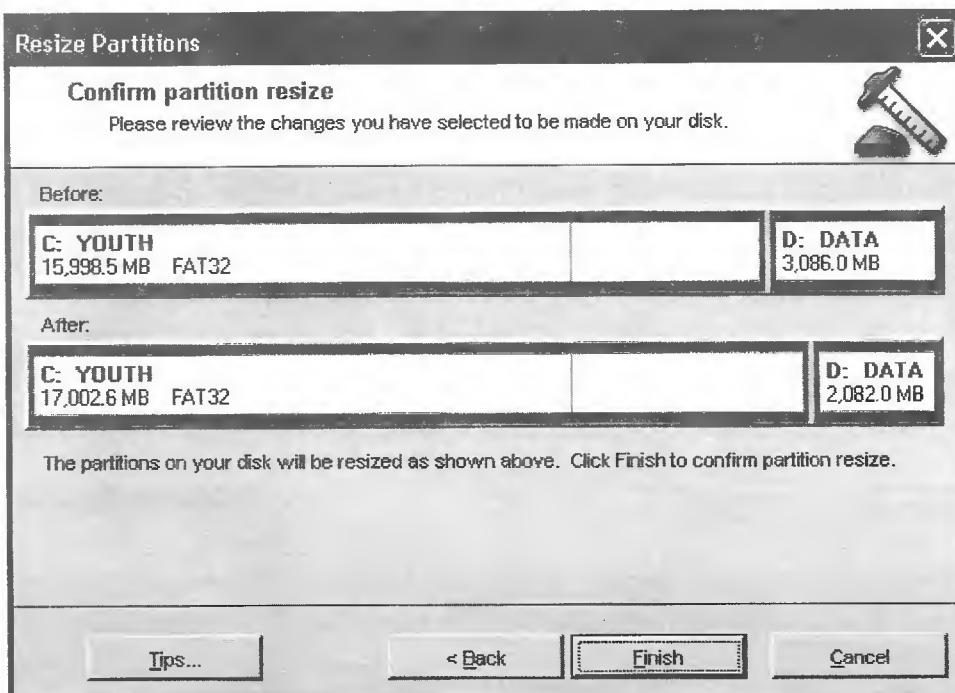
အခုတစ်ခါ D: မှ Free Space ကိုယူပြီး C: ကိုချွဲပြောရပါမယ်။ PartitionMagic ထဲသို့ဝှက်ပြီးသွားတဲ့ အခါ့မှ Resize Partition ကိုပဲနှစ်ပါ။ အဲဆို Welcome Screen ပေါ့လာပါလိမ့်မယ်။ Next ကိုပဲနှစ်ပေးပါ။ ပြီးတဲ့အခါ့မှ ကိုယ်ချုံးခြင်းတဲ့ Partition ကိုလာရွေးခိုင်းနေပါလိမ့်မယ်။ C: ကိုရွေးပြီး Next ကိုနှစ်ပေးပါ။ နောက်တစ်ခါ Partition Size ကိုရှိက်ထည့်ရပါမယ်။ (ဒေါသ္တုတွေတာ Partition ချံတုန်းကနည်းတူတွေပါပဲ) 17,000 လိုဂိုက်ပြီး Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၁၀.၄၀ ပေါ့လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ အခုချွဲလိုက်တဲ့ Size ကို ဘယ် Partition ကနေယူမလဲလိုပြောနေတာပါ။ အခုကတော့ D: ပဲရှိတဲ့အတွက် သူကိုပဲရွေးထားပါမယ်။ (အကယ်၍တေား Partition တွေ့နိုင်ရင်လည်း အဲဆို Partition တွေကနေသုည်းနည်းစို့ယူချင်လည်းရပါတယ်) Next ကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၁၀.၄၁ ပေါ့လာပါလိမ့်မယ်။ Finish ကိုနှစ်ပေးပါ။ အဲဆို Partition ချွဲ ပြီးသွားပါပြီး Apply Changes လုပ်ပေးရပါမယ်။ အကယ်၍ Apply Changes မလုပ်ဘဲ PartitionMagic ထဲကတွက်

လိုက်ပယ်ဆိုရင်လည်း Apply Changes လုပ်ဖို့လာပြောပါလိမ့်ပယ်။

ပုံ ၃၀.၅၀

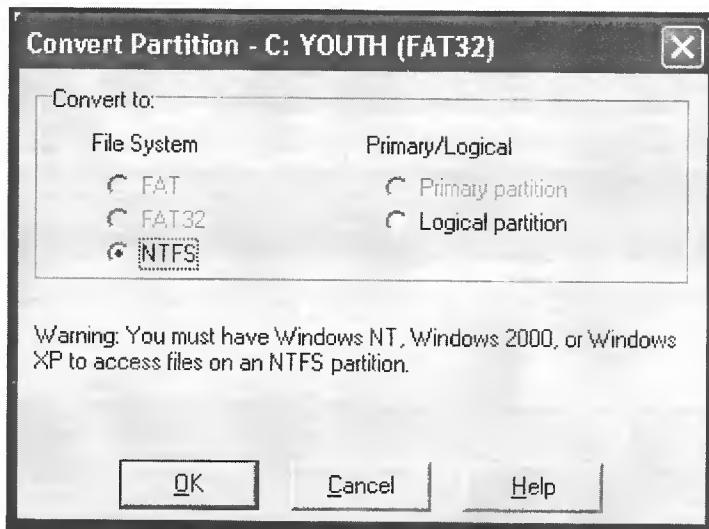
ပုံ ၃၀.၅၁

Convert Partition

Partition ပိုင်းပြီးသွားပြီးတဲ့အခါ Partition အမျိုးအစားတော်း File System ထွက်ပြောင်းချင်ရင် လည်းအလွယ်တကူပြောင်းလိုဂျပ်တယ်။ D: DATA ပေါ်မှာ Right Click နိပ်ပြီး Convert လိုပြောပါ။ ပုံ ၁၀.၄၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၄၂

အခုလက်ရှိ D: ဟာ Primary Partition အမျိုးအစားဖော်ပြီး File System က FAT 32 ပါ။ ဒါကို NTFS ပြောင်းကြည့်ပါမယ်။ NTFS ကိုရွှေ့ပြီး Ok ကိုနိုင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၄၃ ပေါ်လာပါလိမ့် မယ်။ Ok ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ ဒါဆို Apply Changes လုပ်ဖို့လာပြောပါလိမ့်မယ်။ Yes ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ Computer ဟာ Reboot ပြုလိုသွားပြီး File System ကို Apply Changes လုပ်နေပါပြီ။ Partition အမျိုးအစားကို ပြောင်းချင်ရင် လည်းပြောင်းကြည့်ပါ။ ဒါပေမယ့် သတိထားရမှာက System Partition ကိုတော့မလုပ်ကြည့်ပါနဲ့ အကယ်၍မားသွားတဲ့အခါမှာ Windows မတက်တာတို့ Data Lost ဖြစ်တာတို့ဖြစ်စိုင်ပါတယ်။

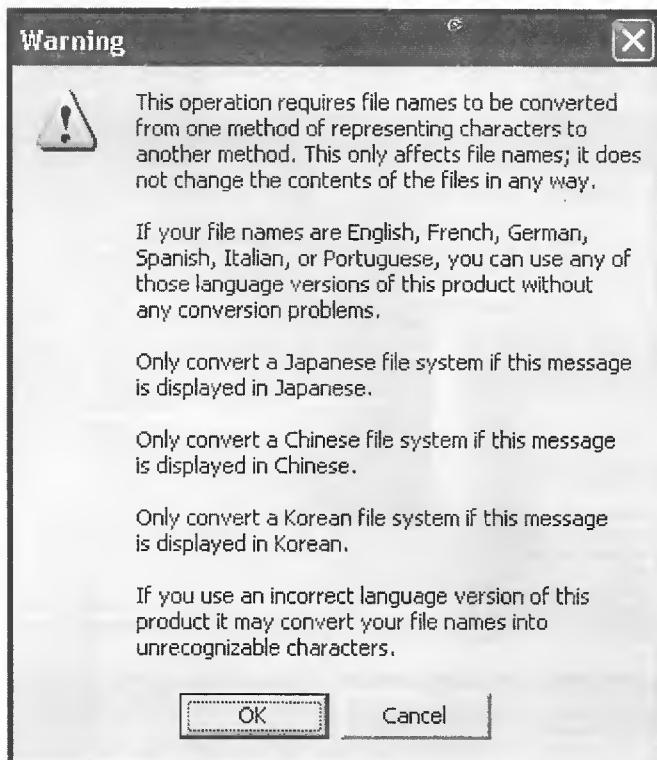
ဒီလောက်ဆို Partition Magic နှင့်ပတ်သက်လိုအတော်လေးသိသွားလောက်ပါပြီ။ ကျေနပ်နိုင်က ပါဘေး။

အမှန်တကယ်တတ်ကျွမ်းလိုသူတိုင်းအတွက် YOUTH Computer

Your Doorway to Career Advancement

Since 97

ပုံ ၁၀.၄၃

၁၀.၉ WinRAR ဆိုသည်များ

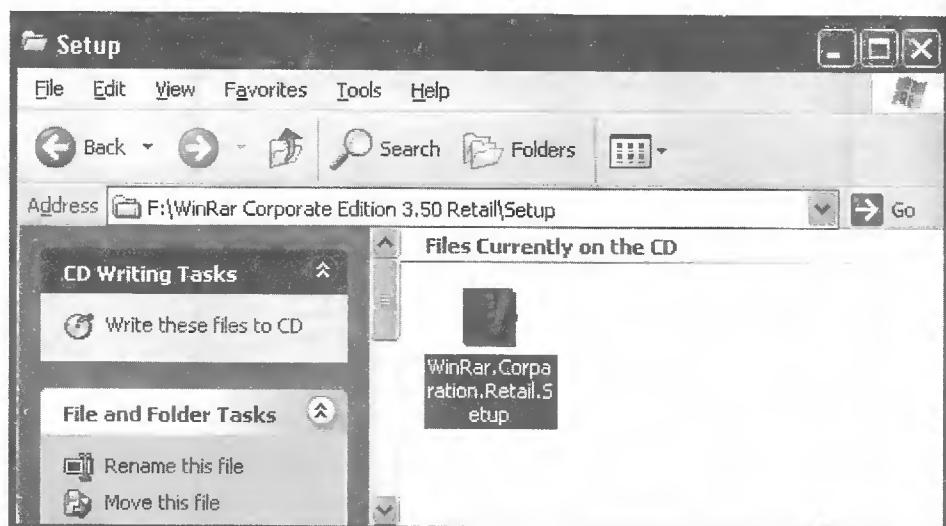
ကျွန်တော်လို့ဘာ Files တွေကို Computer တစ်လုံးကနေတစ်လုံးနဲ့ကို Data Transfer လုပ်စွဲအခါန ဖြစ်ပေါ်မှု၊ Files တွေရဲ့ Sizes ဟာကြီးနောက်ထိန်းမယ်ဆိုရင်သိပ်ပြီးအဆင်မပြေပေါ်ဘူး၊ ဒဲဆိုကြန်တော်တို့မှာ တခြား Removeable Devices တွေရှိနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒဲလိုပါပဲ။ E-mail စိတ္တဲ့အခါနမှာ လည်း Attachment Files တွေဟာ File Size ကြီးနောက်ထိန်းမယ်ဆိုရင်လည်း Loading လုပ်မယ့်အခါနကိုအမှားကြီး ပေးနေရပါမယ်။ အဲဒဲအပြင် Attachment လုပ်တဲ့အခါနမှာလည်း Folder တစ်ခုလုံးကိုလုပ်လိုပေါ်ဘူး၊ အခုံအသုံးပြုမယ့် WinRAR Software ဟာ Files တွေရဲ့ Size ကိုချုပ်ပေးနိုင်တဲ့အပြင် Folder တွေကို File တစ်မြိုင်အနေနဲ့ Size ကိုချုပ်ပေးပါတယ်။ File Size ကိုချုပ်ပေးတဲ့အနေရာမှာ File အမျိုးအစားပေါ်မှတည်ပြီးချုပ်ပေးတာပါ။ ဥပမာ – သိချင်းဖိုင်တွေ၊ ဖွှံ့ဖို့ဖိုင်တွေ၊ ဂီတ်ပုံ(jpg)ဖိုင်တွေဆိုရင်တွေ၊ အမှားကြီးမချုပ်ပေးနိုင်ပါဘူး။

၁၀.၁၀ Install WinRAR

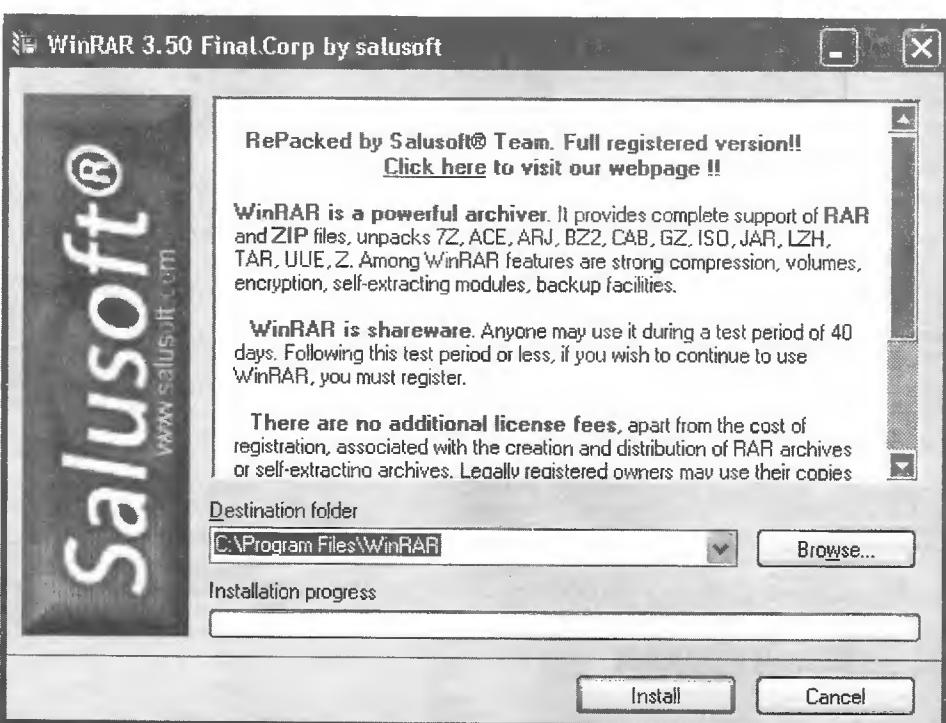
ပုံ ၁၀.၄၄ မှာပြထားတဲ့အတိုင်း Setup File ကို Double Click နိုင်ပြီး Run ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၄၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒဲကတော့ Software တစ်မှုအနဲ့ကိုရွှေ့ပေးလာပါ။ ဒဲအတိုင်းထားပြီး Install ကိုလုပ်အားလုံး ပါ။ ပုံ ၁၀.၄၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ Ok ကိုပဲနိုင်ပေးပါ။ Install ပြီးသွားတဲ့အခါန ပုံ ၁၀.၄၇ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

Done ကုန်ပေးပါ။ ဒါနို WinRAR Software ကိုအသုံးပြည့်ရပါပြီ။

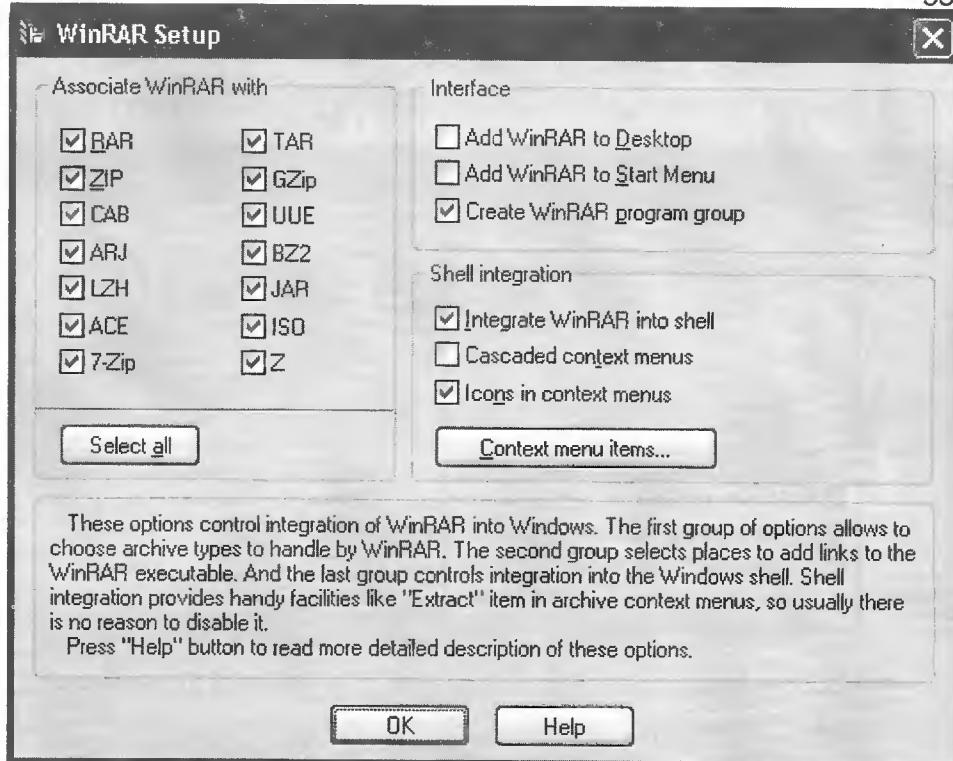
ဦ ၁၀.၅၅

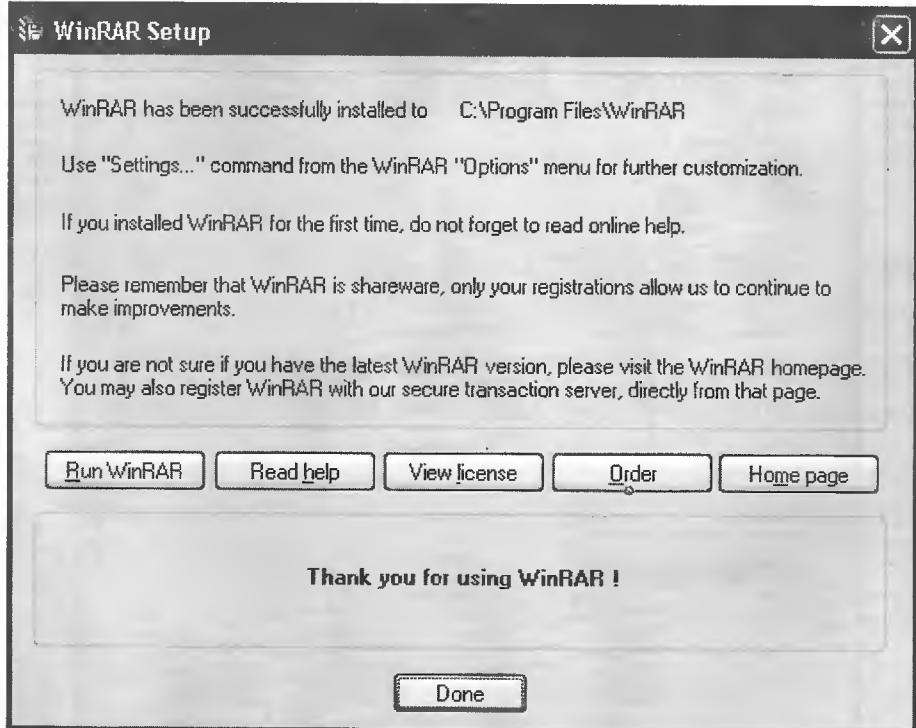
ဦ ၁၀.၅၅

○○○○○

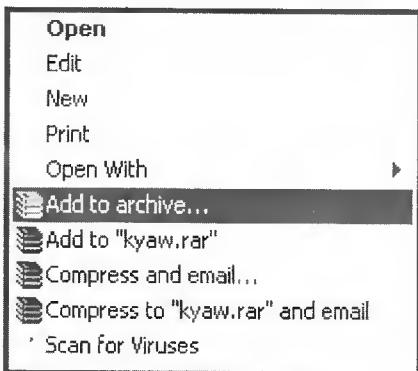
○○○○○

၁၁. ၁၁ WinRAR ကိုအသုံးဖြေခြင်း

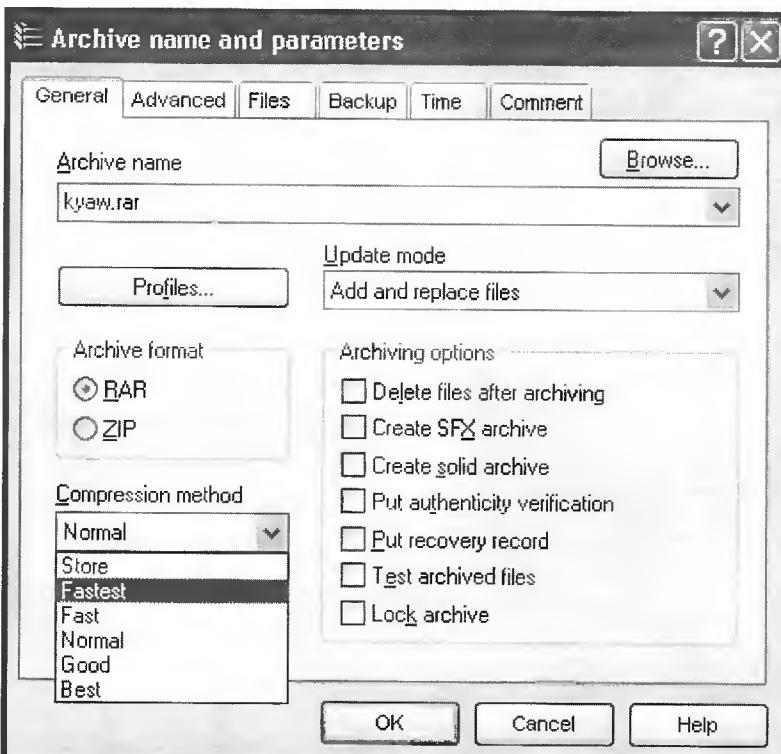
ဒီနေရာမှာ Microsoft Word File လေးတစ်ဖိုင်ကိုချုပ်ကြည့်ရအောင်။ My Computer မှတဆင့် File ရှိတဲ့အခန်းထဲကိုဝင်လိုက်ပါမယ်။ File ပေါ်မှာ Right Click နိုင်လိုက်တဲ့အခါမှာ Pop-Up Menu လေးပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ပုံ ၁၀.၉၈ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၁၀.၉၈

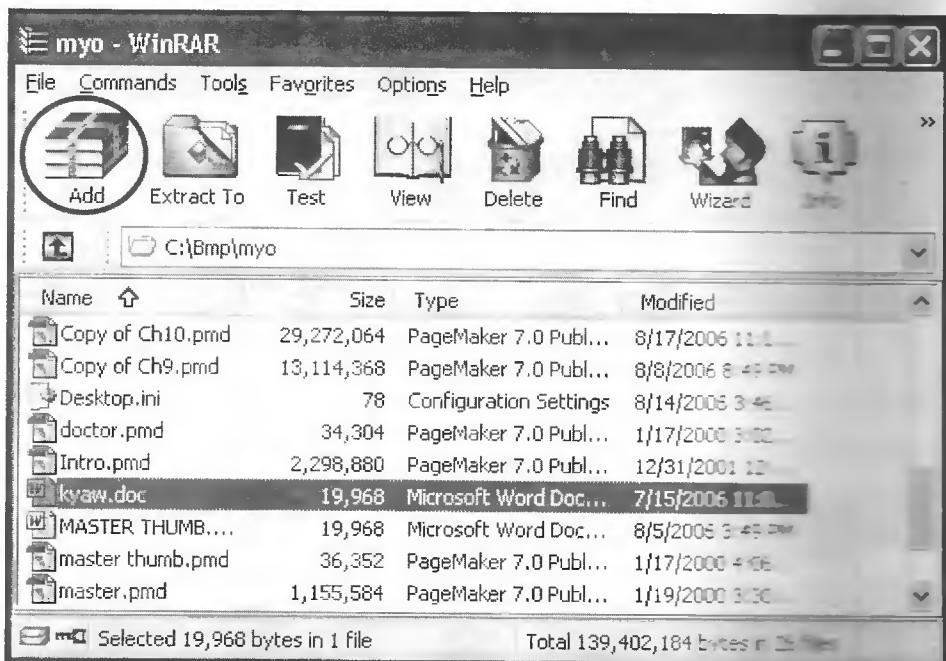
ငြင်းတွင် Add to archive ကိုရွှေ့ပါ။ (အကယဉ်၍ Compress and Email ကိုရွေ့ပေါ်သူ၏ငါး ငါး File ကိုတစ်ခါတဲ့ချုပ်ပြီး Email မှာ Attachment လုပ်ပေးလိုက်မှာပါ) ပုံ ၁၀.၉၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၉၉

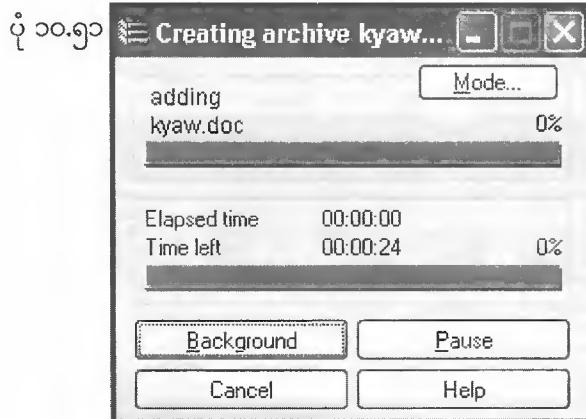
ဒါမှာဟုတ် Start Menu မှတစ်ခု WinRAR Program ထဲသို့ဝင်ပေးပါ။ ပုံ ၁၀.၅၁ သို့အပ်ပါ။ မယ။ File ကို Select လုပ်ပြီး ပုံတွင်ရိုင်းပြထားသောနေရာတွင်နှစ်ပါ။ ပုံ ၁၀.၅၉ ပြန်လည် သာမျှဖော်ပို့ဆုံးယူ။

ပုံ ၁၀.၅၁

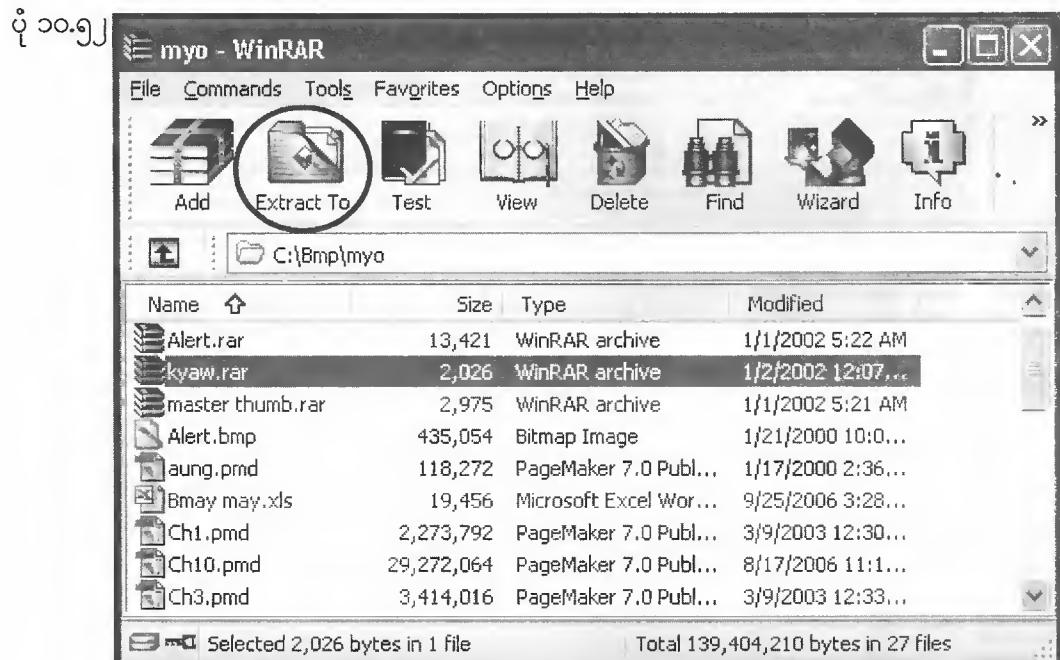

ပုံ ၁၀.၅၉ ကိုပြည့်ပါ။ ငါးပုံတွင် Archive Name ကတော့နိုင် File Name အတိအကျိုးအားဖြင့်အားလုံး၊ ဒိုက်ပြေးချမှတ်လည်း ပြောင်းလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒါ File လေးကို လက်ရှိအောန်းထည့်မှတ်ထားပါ။ အဲဒါတွင်း ချင်ပေါ်တော့ Browse မှန်ပိုပြီး ကိုယ်သိမ်းချင်တဲ့အခန်းကိုရွေးပေးလိုက်ရပါတယ်။ အောက်တော့လည်းကောင်း၊ Format ကို .rar ဒါမှာဟုတ် .zip နဲ့လိုက်ရပါတယ်။ ဒီနေရာမှ သူတို့၏ရုံးကြော်ကြော်က အဲလုပ်မှတ်ရင် 2 GB အောက်ကိုပဲချုပ်လိုက်ရပါတယ်။ ဒီကြောင်းအရေး File Size ကြိုးတဲ့ File တွေကြော်က အဲလုပ်မှတ်ရင် တယ်။ ဒါအပြင် .rar နဲ့မယ်ဆိုရင် .zip ထက် File Size နည်းနည်းပိုသေးပါတယ်။ File အောက်တော့လည်းကောင်း၊ File Size အနည်းအများပေါ်မှတ်ပြီး ပေးရတဲ့အခို့အနည်းအများကွာပါတယ်။ Compression အောင်မှာ ချုံမယ့် Speed အနည်းအများကိုပြောင်းလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒါမှာ Fastest ကိုရွေးပြီး အဲလုပ်မှတ်ရင်

မှတ်ချက်။ တကယ်တော့ Winrar ဆိုတာပေါ်တော်ကြော်ပြီး၊ ကျွန်တော်ကအော်အားလုံးအားလုံးအားလုံးထလုပ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ မျိုးဆက်သံမျိုးထဲကိုသွေ့သိသင့်သိတိက်မယ့်ဟာလေးတွေ့ ရှင်းပြုလိုက်တွေ့သွေ့သိတိက်မယ့်အကြောင်းအရာတွေကို သင်ခံစာအဖြစ်ဖော်ပြပေးသွားတာပါ။ ပေါ်တော်ကြိုးဆိုလေးသုတေသန ကောင်း ဂုဏ်ရေးပြိုတာကို။

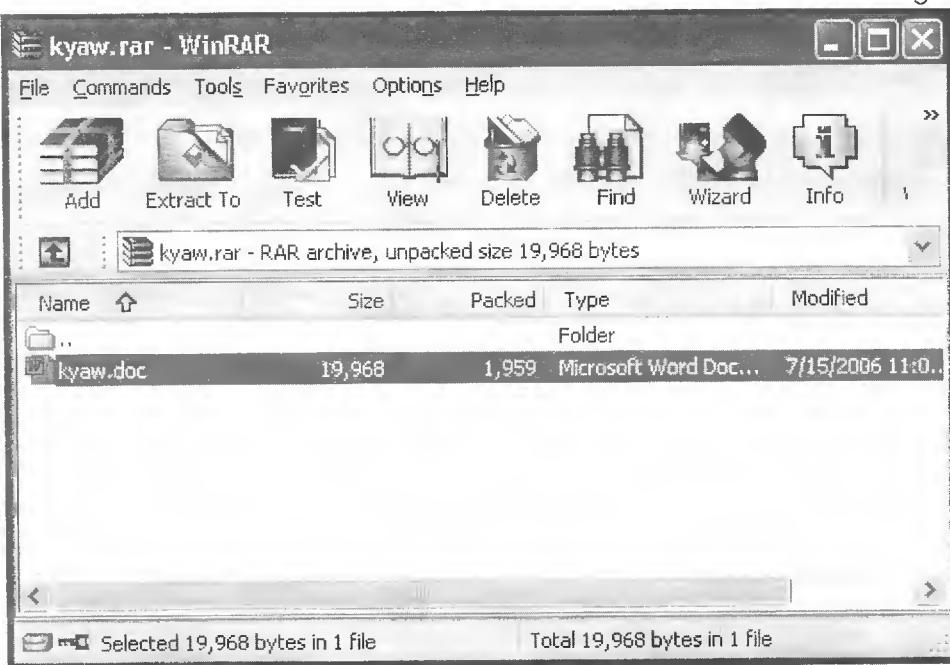

ပုံ ၁၀.၅၁ ပေါ်လာပြီး File ကိုချုပ်နေပါပြီ။ ပြီးသွားတဲ့အခါဗျာ kyaw.rar ဆိုပြီး File တစ်ဖိုင်ပေါ်လာပါ လိမ့်မယ်။ ပုံ ၁၀.၅၂ ကိုကြည့်ပါ။ သူရဲ့နှင့် File Size က 19,963 bytes ဖြစ်ပြီး အခုခံရင် 2,026 bytes ပြစ်သွားတောက်တွေ့ရေးမယ်။ (Folder တွေကိုချုပ်မယ်ဆိုရင်လည်းမြတ်တိုင်းပါပဲ။)

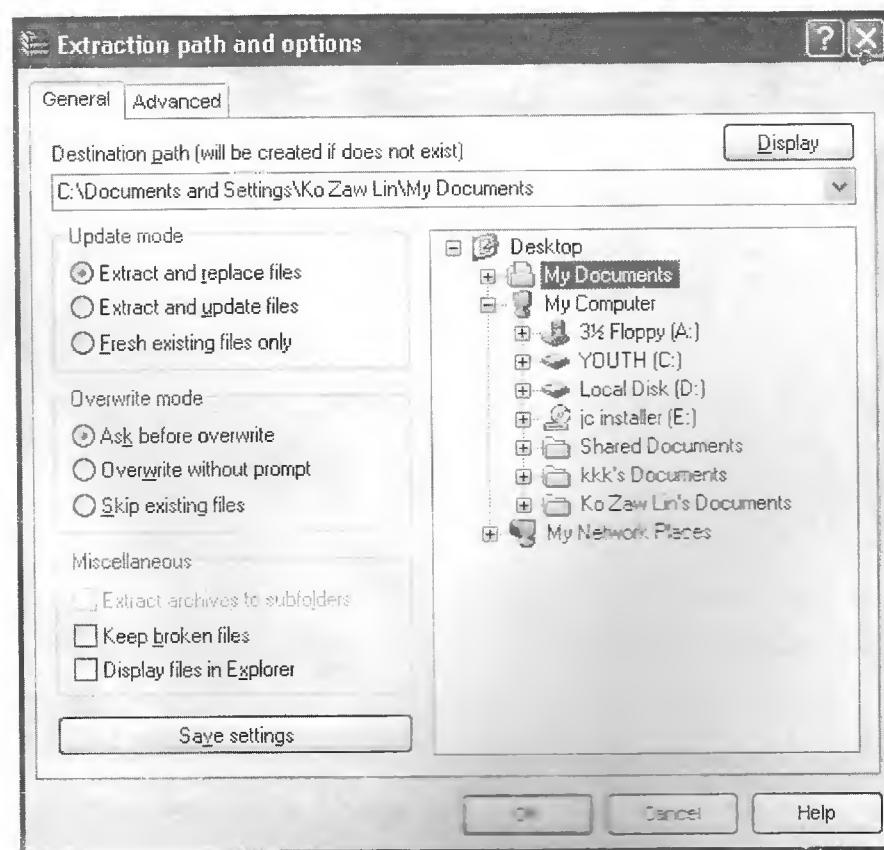

File ကို Extract မလုပ်သေးဘဲ ဒါ WinRAR Program ထဲမှာပဲဖွံ့ဖြိုးလိုပါတယ်။ File ပေါ် မှာ Double Click နိုင်ပါ။ ဒါဆိုင်ခံခဲ့တဲ့ Microsoft Word File လေးကိုတွေ့ရေးမယ်။ ပုံ ၁၀.၅၃ ပေါ်လာပါ လိမ့်မယ်။ ငါး File ပေါ်တွင် Double Click ထပ်နိုင်လိုက်တဲ့အခါဗျာ Microsoft Word ထဲမှာ ငါး File လေးကိုသွားဖွင့်ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ WinRAR Program မှတာဆင့် File ကိုဖွင့်တာပါ။

ဦး ၁၁၂

ဦး ၁၁၃

Microsoft Word ထဲကနေ အဲဒီ File ကိုတိုက်ရှိက်ဖွင့်ချင်ရင်တော့ .rar File ကို .doc (Microsoft Word File) အဖြစ်ပြန် Extract (ချုံ)လုပ်ရပါမယ်။ Extract လုပ်ချင်ရင်တော့ File ကို Select လုပ်ပြီး ပုံ ၁၀.၅၂ တွင် စိတ်ပြုထားသောနေရာကိုနှစ်ပါ။ ပုံ ၁၀.၅၃ ပျော်ဆောင်မယ်။ ဒီနေရာမှာ File ကိုသွားပြန်မယ့် အခန်း ကိုရွေးပေးရပါမယ်။ ကျွန်ုတ်ကတော့ My Documents ကိုပဲရွေးထားပါဘယ်။ Ok ကိုနှစ်ပါ။ ဒါဆိုရင် My Documentns အောက်ကို Extract လုပ်သွားပါပြီ။

၁၁.၁ Disk Manager ဖြင့် Format ချခြင်း

အခုတင်ပြုမယ့် သင်ခန်းစာကတော့ Hard Disk အသစ်တစ်လုံးကို ဘယ်လို Format ချမလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ Hard Disk အသစ်တစ်လုံးကို ပထမဦးစွာ Fdisk.exe ဖြင့် Partition ပိုင်းရတာတို့ ပြီးမှ Format.com တို့နှင့် Format ချရတာတို့ စတာတွေကိုသိတယ်နော်။ မသိရင် ကျွန်ုတ်ရေးသားခဲ့ပြီးသော Computer in Details (A+) ကိုပြန်ဖတ်ပါ။

ဒါလို Fdisk.exe, Format.com တို့ဆိုတာက Traditional ဖူး။ Within the A+ Scope ပျော်မျှ။ အခုပြာမှာက Disk Manager အကြောင်းပါ။ Fdisk.exe, Format.com တို့ကိုမသုံးဘဲ Disk Manager နှင့် Partition ပိုင်း Format ချသွားမှာပါ။ ဒီ Disk Manager ကျတော့ A+ ရဲ့ Out of Scope ဖြစ်သွားပြီဗျာ။ Disk Manager နှင့် Format ချတာကပိုလွယ်တယ်။ ပိုမြန်တယ်။ နောက်ပြီး Disk ရဲ့ Size အတိအကျိန်းပါး ပြန်ထွက်တယ်။ ဒါ သူရဲ့ကောင်းတဲ့အချက်ပါ။ ဒါကြောင့်သုံးကြည့်စွဲ၍ Guide လုပ်ပေးပိုက်ပါတယ်။

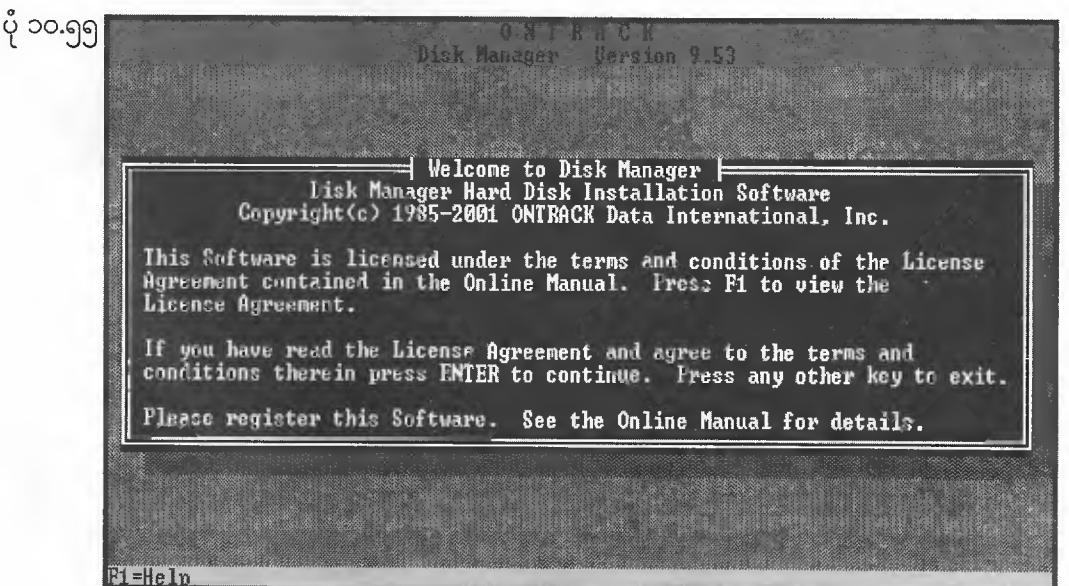
မှတ်ချက်။ ကျွန်ုတ်တို့ YOUTH Computer သင်တန်းမှာ သင်ရိုးတွေကို ဖြစ်သလိုမဆွဲထားပါဘူး။ သင်ရိုးတွေကို ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်စနစ်တကျဆွဲတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလည်းဆိုတော့ စောင့်မြိတ်စီးလည်းမကောင်းဘူးဆိုတာသိစေချင်ပါတယ်။ ဒီလိုဗျာ။ ကျွန်ုတ်တို့ ကျောင်းရဲ့ Hardware သင်တန်းမှာ ဒီ Disk Manager (DM) ကိုမသော်ဘူး။ Fdisk, Format တို့ဘာတို့သင်တယ်။ ဒီတော့ နောက်မှတ်လာတဲ့ကလေး တွေက ဒီဆရာ ဒီကြိုးသင်နေတယ်။ ဒီသင်မယ့်အစား DM ကိုသင်ပါလား။ DM ကပို့စေတို့တယ်။ YOUTH က သင်ခန်းစာတွေကာ စောင့်နေရေးပြု၍ ကြည့်ရတာ ဆရာတိုယ်တိုင်က DM ကိုတောင်သိရဲ့လားမသိဘူး။ ဒီလို့ပါပဲ။ ကျွန်ုတ်ကတော့ လူထုတွေကို သိပြီးရှင်သိ၊ တတ်ပြီးရင်တတ်စေချင်တယ်။ သူတို့ကလက်ရှိဘဝါယျာပျော်မွေးလိုကြတယ်။ ကျွန်ုတ် DM ကို စတ်ရှင်းနှီးတော့ ၁၉၉၈။ Hard Disk တစ်လုံးဝယ်ရင် အဲဒီပူးထဲမှာ DM Disk ပါပြီးသား။ နောက်ပိုင်းကျမှု ပစ္စည်းသွင်းတဲ့ဆိုင်တွေက ပူးမပါတော့ဘဲ ဒီတိုင်းသွင်းလာကြတာ။ ကျွန်ုတ်ဘာလို့ DM ကို မသင်ဘဲ Fdisk, Format ကိုသင်သလဲဆိုတော့ ကျောင်းသားကို လမ်းလျောက်တတ်အောင်အရင် သင်ပေးတာပါ။ အချိန်တန်ရင် သူဘာသာသူ ဆက်လွှဲလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီကို အခြေခံကျအောင်မသင်ဘဲ Third Party တွေလျောက်သင်လိုက်ရင် ဒီလူ အောက်သက်မကျေတော့ဘူး။ အလွယ်ကစလိုက်တာကို။ နောက်တစ်ခုကနိုင်ငံတကာတေားပွဲတွေမှာ ဒီလို Disk Man-

ager ကိုမဖော်ပါဘူး။ နိုင်တောကာစာမျော်တွေက Traditional ကိုပဲမေးလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသင်ခန်းစာကို ဒါ Beyond A+ စာအုပ်မှာထည့်ထားတာဖူး။ A+ Out of Scope ဖြစ်နေတယ်လေ။

နောက်တစ်ခုပြောလိုက်ပြီးမယ်။ ရန်ကုန်မှာ လူတော်တော်များများက Hardware ကို A+ပဲပြော နေတယ်။ Hardware ဆို A+ ပဲ A+ ဆို Hardware ပဲ။ မဟုတ်ဘူးနော်။ A+ ဆိုတာ သူသင်ခန်းစာနှင့် သူရှိတယ်။ ကျွန်တော် A+ စာအုပ်ကိုရေးခဲ့တဲ့နောက်က ကျွန်တော်ဘယ်လောက်သိသံ A+ ဘောင်အတွေးမှာပဲ ရေးတယ်။ ဘာလို့လည်းဆိုတော့ စာအုပ်ခေါင်းစဉ်က A+ လိုပြောထားလို့။

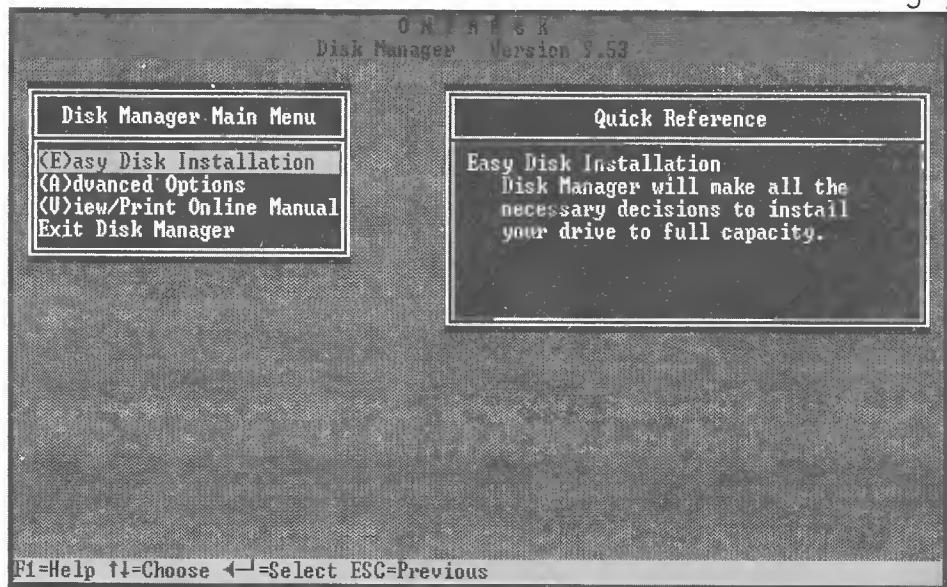
ဒါကြောင့် ဒီကနောပဲ ကြော်ကြောလိုက်ပါတယ်။ YOUTH ကသင်ရှိုးတွေ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ဆွဲတဲ့ နေရာမှာ အမြတ်း အခြေခံကျို့စဉ်းစားတယ်။ အတိမြို့တိုင်းလည်းမကောင်းဘူး။ သပ်ရှိုးဆိုတာ သူ Scope နှင့်သူရှိရတယ်။ အခြေခံစွဲကြောင်းသားက သူဘာသာသူ ဆက်လျောက်လိမ့်မယ်။ ရေရှည်ကိုကြည့်ရတယ်။ ခါာယ်သူကိုမှာရည်ရွယ်ပြီးပြောတာမဟုတ်ဘူး။ လူတွေက (ကြောင်းသာမီဘတွေ) ရှုပ်နေကျလို့ရှင်ပြနေတော်။ မိဘတွေက ကျွန်တော်သံ လာအပ်ရင် အမြဲအဲသလိုတွေ့နေရလို့။ မိဘတွေကိုလည်းစာနာ တယ်လေ။ သူတို့ကပင်ပင်ပန်းပန်းရာထားတဲ့ပိုက်ဆံကို သားသမီးအတွက် ကိုယ့်ကိုလာပေးကြတာ။

- (c) Hard Disk ကအသစ်ဆိုတော့ Floppy သိမဟုတ် Boot CD နှင့် Boot လုပ်လိုက်ပါ။ အဲဒီထဲမှာ Dm.exe ကိုထည့်ထားလိုက်ပါ။
- (j) Prompt ပေါ်လာရင် DM ကို Run လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၅၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

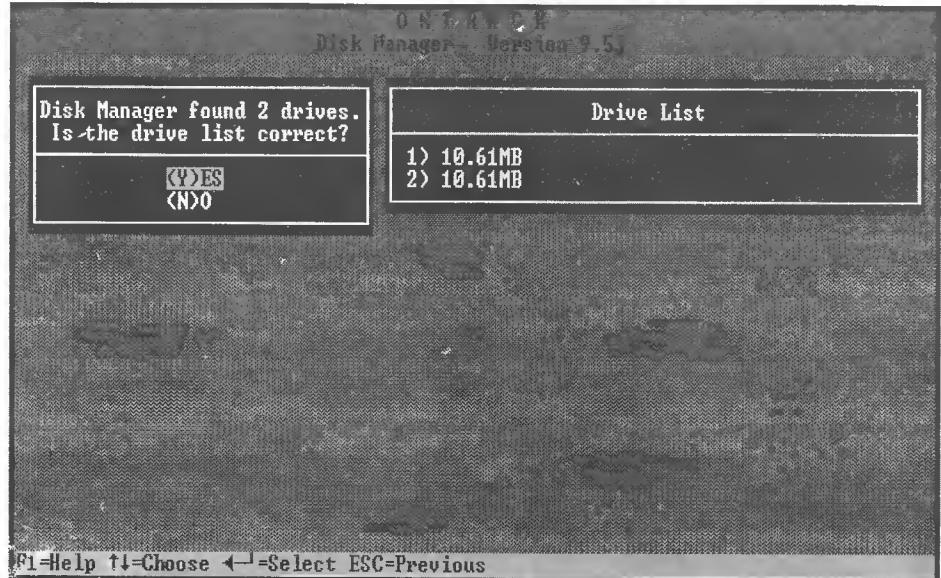
အဲဒီမှာ Enter ရှုက်ပြီးရောက်ဆက်သွားပါ။ ပုံ ၁၀.၅၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၅၆

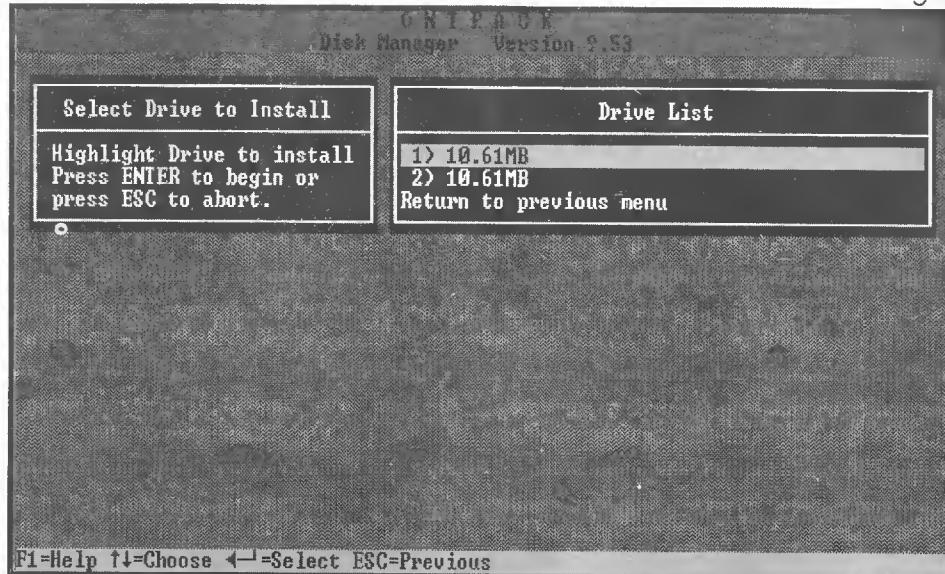
- (၇) ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ ပုံ ၁၀.၅၆ မှာ Easy Disk Installation ကိုပဲရွှေးဖြောဖြစ်ပါတယ်။ ပုံမှန်ဆိုတာက ဒီလိပ်။ Hard Disk ကို Partition Primary C: ပဲယူမယ်ဆိုရင် ဘာမှုလုပ်ချေမလိုဘူး။ ဒီ Easy Disk Installation ကိုယူလိုက်ရှုပါ။ ဒါဆို ပုံ ၁၀.၅၇ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၅၇

- (၈) အဲဒီ ပုံ ၁၀.၅၇ မှာက ကျွန်တော့စက်မှာ Hard Disk နှစ်လုံးတော်ထားလို့ သူတွေတဲ့ Hard Disk တွေ မှန်သလားမေးနေတာပါ။ Yes လို့ဖြောလိုက်မယ်။ ပုံ ၁၀.၅၈ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

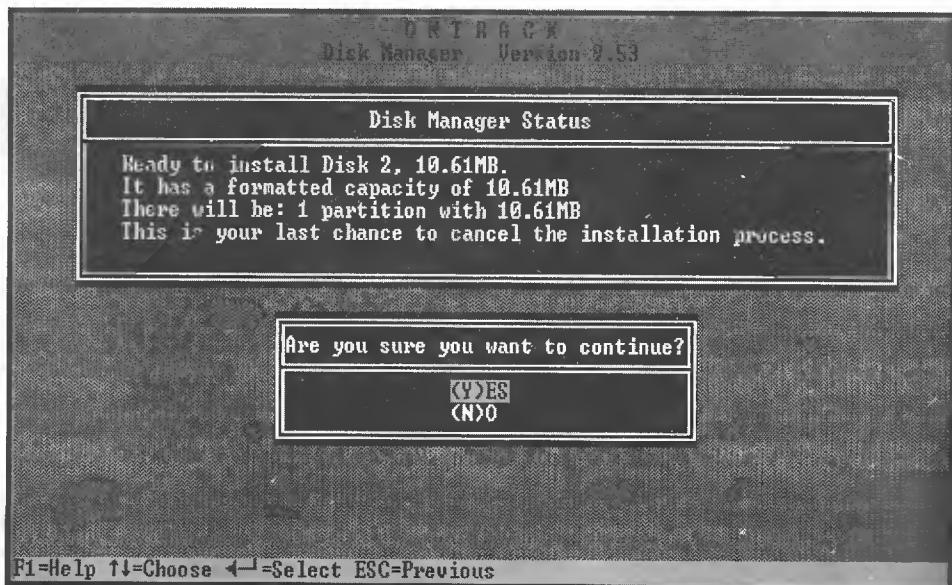
ပုံ ၁၀.၉၈

(၅) ဘယ် Hard Disk ကို Install လုပ်မလဲလိုပေးနေတာပါ။ ကိုယ်ပြုလုပ်ခေါ်စွာ Drive ကိုရွေးပြီး Enter ရှိက်လိုက်မယ်ဆိုရင် Hard Disk ကို Format ချပေးသွားပါလိမ့်မယ်။ ပုံ ၁၀.၉၉ မှာ လည်းတွေ့ရပါ လိမ့်မယ်။ Yes ဖြေလိုက်ရင် Format ချတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ရွေ့ဆက်ပေါ်ဘမယ့် Menu ကို ကိုယ့်ဘသာကို ကြည့်ပြီးဖြေသွားပေးလိုက်ပါ။ Follow the Screen Instructions ပေါ့။

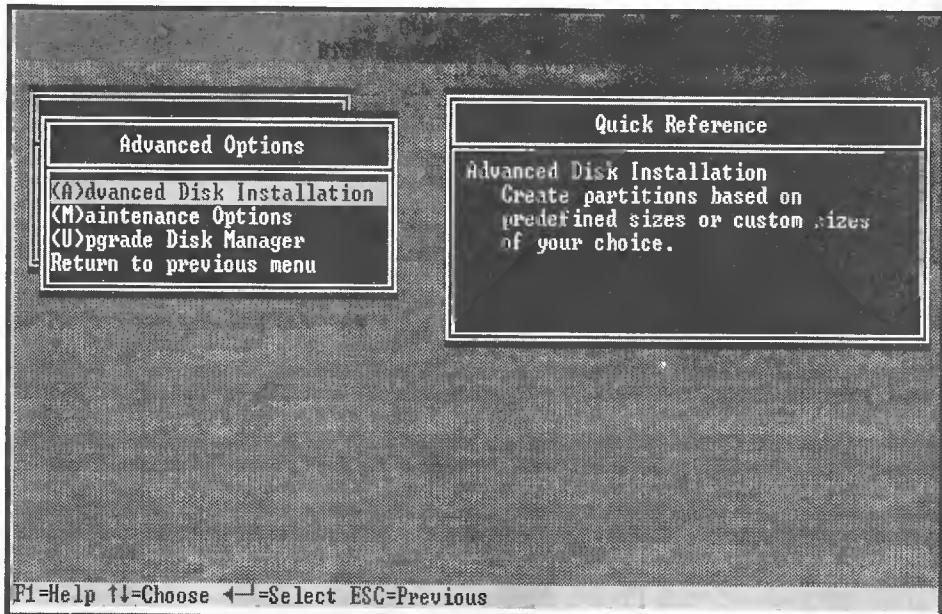
က ဒဲဆိုရင် သင်ရဲ့ Hard Disk ကို Disk Manager နှင့် Install လုပ်ပြီးသွားပါပြီ။

ပုံ ၁၀.၉၉

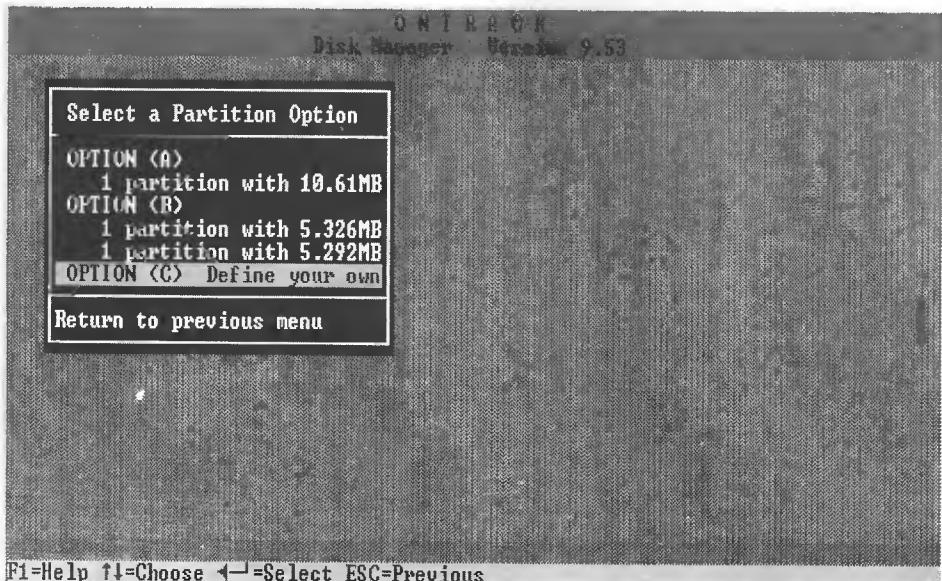
- (၆) နောက်တစ်ခါ့ Disk Manager Advanced Options ကိုအသုံးပြုခြင်းပါ။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့ တဲ့ Hard Disk ကို Partition အပိုင်းပိုင်း ပိုင်းမယ်ဆိုရင် Easy Disk Installation နှင့်မသွားဘဲ Advanced Options နှင့် သွားရုံးဖြစ်ပါတယ်။ ပုံ ၁၀.၆၀ ကိုကြည့်ပါ။

ပုံ ၁၀.၆၀

- (၇) ပုံ ၁၀.၆၀ ကနေ Advanced Disk Installation ကိုဝင်ထိကဲတဲ့အခါကျတော့ ပုံ ၁၀.၆၁ ပေါ်လာမှာ ပြုပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကိုယ့်ဘာသာကို Partition ပိုင်းမယ်ဆိုပြီး Option C ကို ဝင်ကာရွေ့ဆက်သွားရုံး

ပုံ ၁၀.၆၁

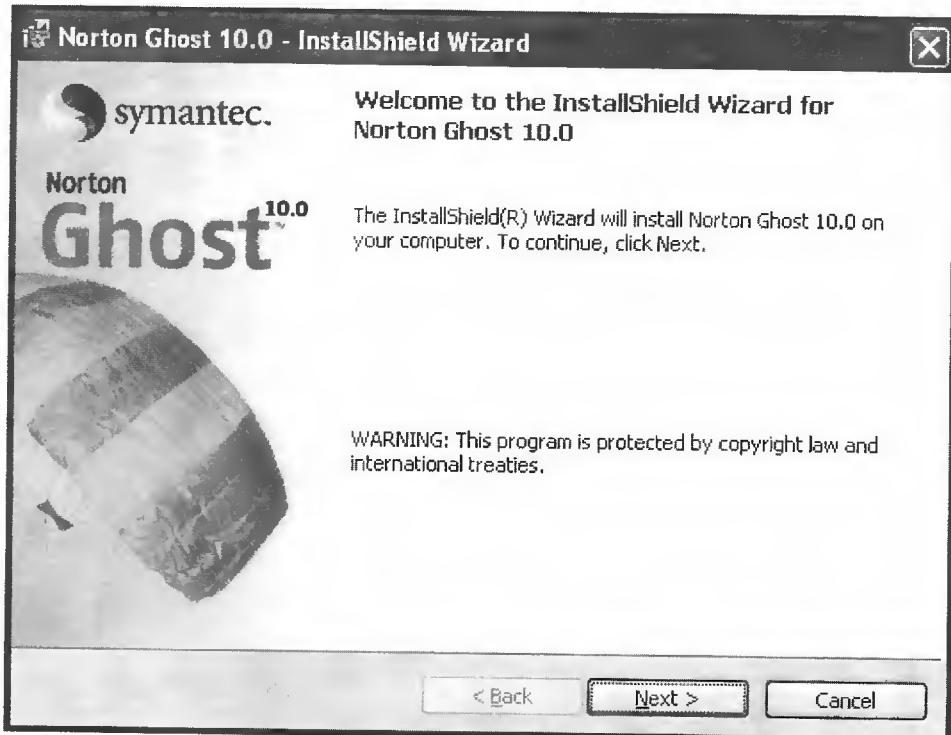
ဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေဆက်ပြီးတော့ Follow the Screen Instructions နှင့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။

၁၁. ၁၃ Norton Ghost ဖြစ်ပါတယ်။ Disk Clone လုပ်ခြင်း

အချုပ်မြှုပ်နည်း သင်ဆန်းစာကတော့ Hard Disk တစ်လုံးထဲမှ အကြောင်းအရာအားလုံးကို နောက် Hard Disk တစ်လုံးပါက ပုံတူထပ်တူရှိပြီး ကော်ပိကူးတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို Disk Clone လုပ်တယ်လို ဆောင်ပါတယ်။ တကယ်တော့ Disk Clone လုပ်တယ်ဆိတာ Norton Ghost နဲ့ လုပ်လိုရတာမဟုတ်ပါဘူး။ Disk Clone လုပ်ပေးတဲ့ Software တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ ဒါ Disk Clone လုပ်ခြင်းကို Norton Ghost Ver 10.0 Utility နဲ့တစ်ပြဿားဖူးဖြစ်ပါတယ်။

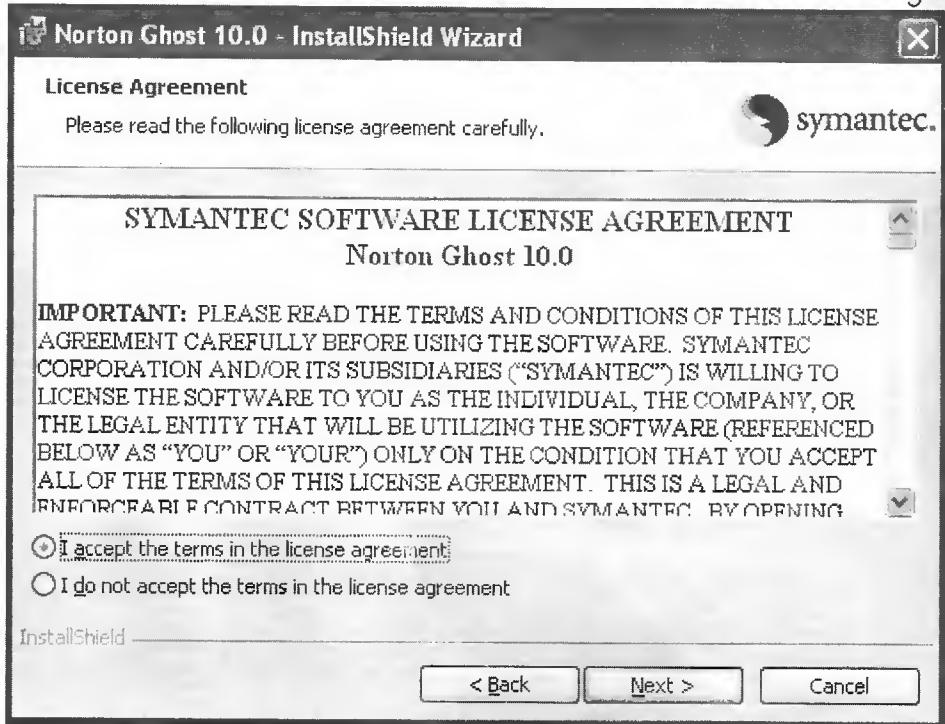
နောက်တစ်ခုပြောချင်တာက Norton Ghost ဟာ ဒီကိစ်ခုထဲလုပ်ပေးနိုင်တာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခြား လုပ်ပေးနိုင်တာတွေရှိပါသေးတယ်။ ပေါ်ပြုလာဖြစ်တာကိုပဲ ကျွန်တော်ကတစ်ပြဿားတာပါ။ ဒဲ Ghost ကို Install လုပ်ရအောင်။ ထုံးခံအတိုင်း Norton Ghost ပါတဲ့ Software CD ကို CD Drive ထဲထည့်လိုက်ပါ။ ပြီးရင် Setup ကို Run လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၆

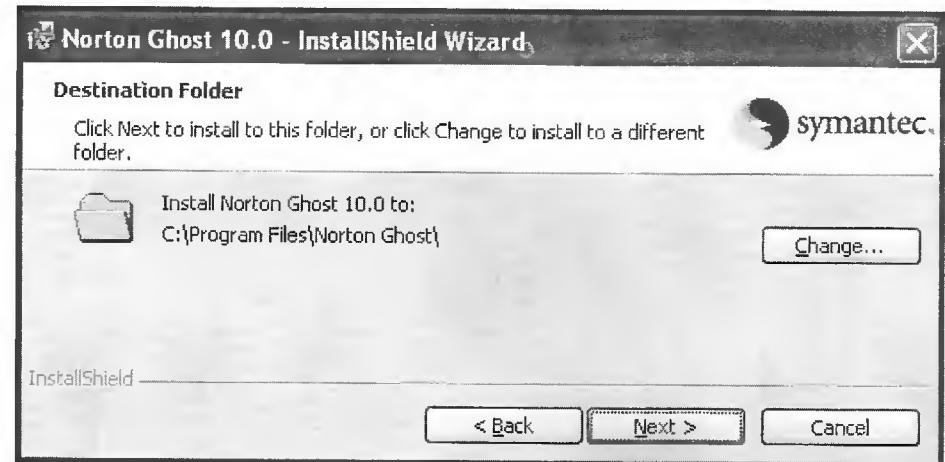
ငှေး ပုံ ၁၀.၆ မှာ Next လိုပြောပါ။ ပုံ ၁၀.၆၉ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါ Install လုပ်တဲ့သာမ်န်းစာတွေ ကို တစ်ဆုံးချင်းပြောပြနေရတာ ဒါ စာအပ်ကိုလက်လှမ်းမို့လိုဖတ်လိုက်တဲ့အသေးမလုပ်တတ်ဘူးဖြစ်နောရိုးလို ပါ။ ပုံမှန် Intermediate ဆိုရင်တော့ Install လောက်တော့လုပ်တတ်ရမှာပါ။

ပုံ ၁၀.၆၃

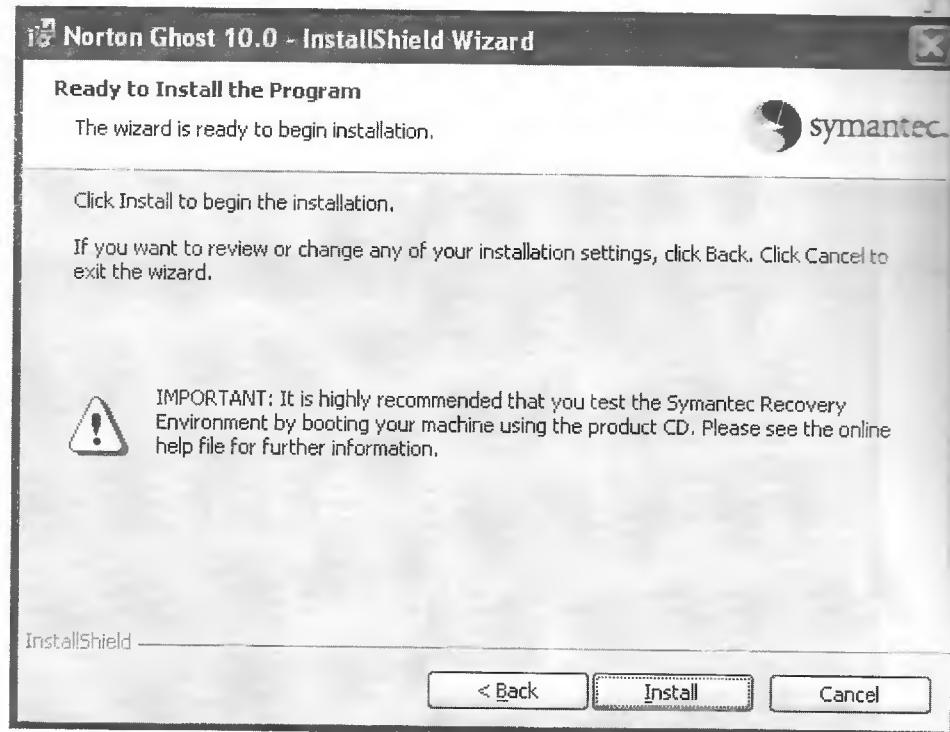
ပုံ ၁၀.၆၃ မှ License Agreement ကို Agree လုပ်ပေးလိုက်ပြီး Next လုပ်လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၆၄ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၆၄

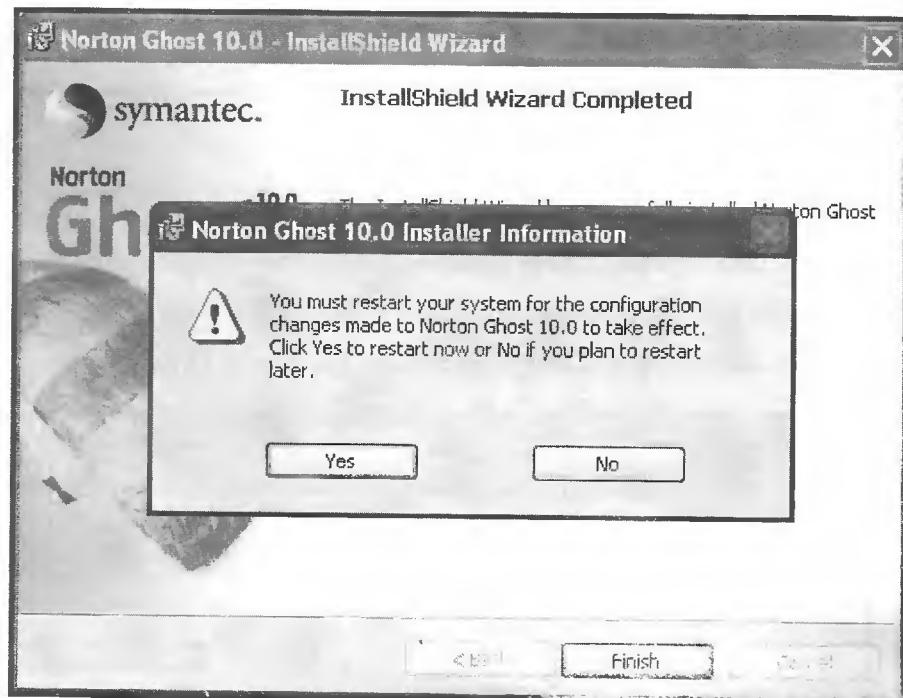
ပုံ ၁၀.၆၄ ကတော့ Norton Ghost ကို ဘယ်အနေးမှာ Install လုပ်မလဲပေးနေတာပါ။ ဘာမှာဖြောက်တော့ Next လိုကြာလိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၆၅ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၀.၆၅

ပုံ ၁၀.၆၅ မှာ Install လုပ်စိုး Ready ဖြစ်နေပါပြီ။ Install လုပ်ချလိုက်ပါတော့။

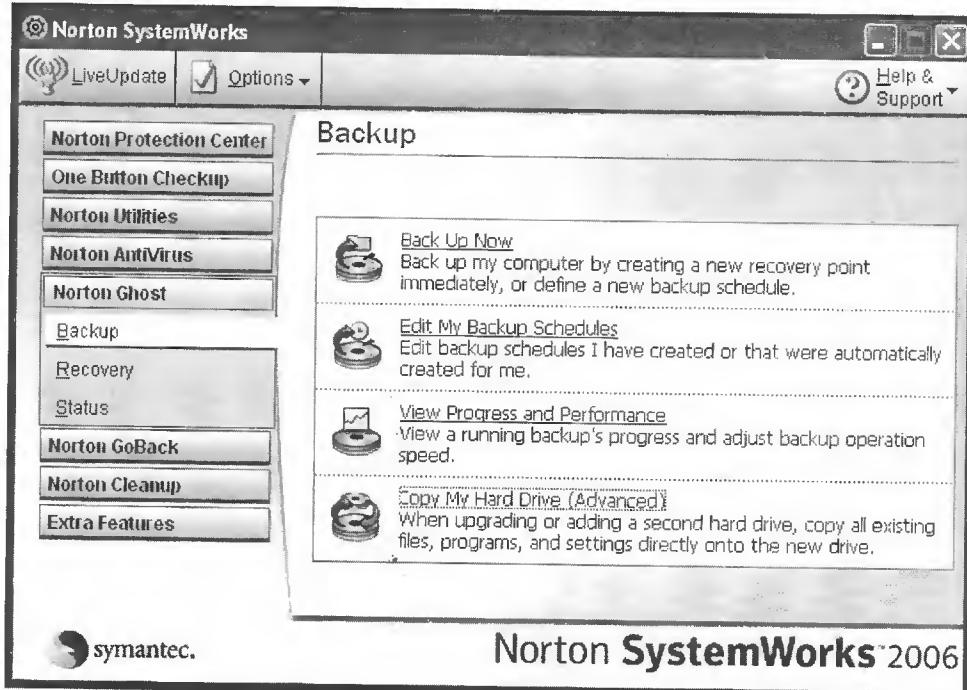
ပုံ ၁၀.၆၆

က ပုံ ၁၀.၆၆ ကိုတွေ့ရင် ဒါ Norton Ghost ကို Install လုပ်ဖြီးသွားပါပြီ။ ကွန်ပူးတာကို Restart လုပ်လိုက်ပါတော့။ က ဒဲဆို Disk Clone စလုပ်မယ်။

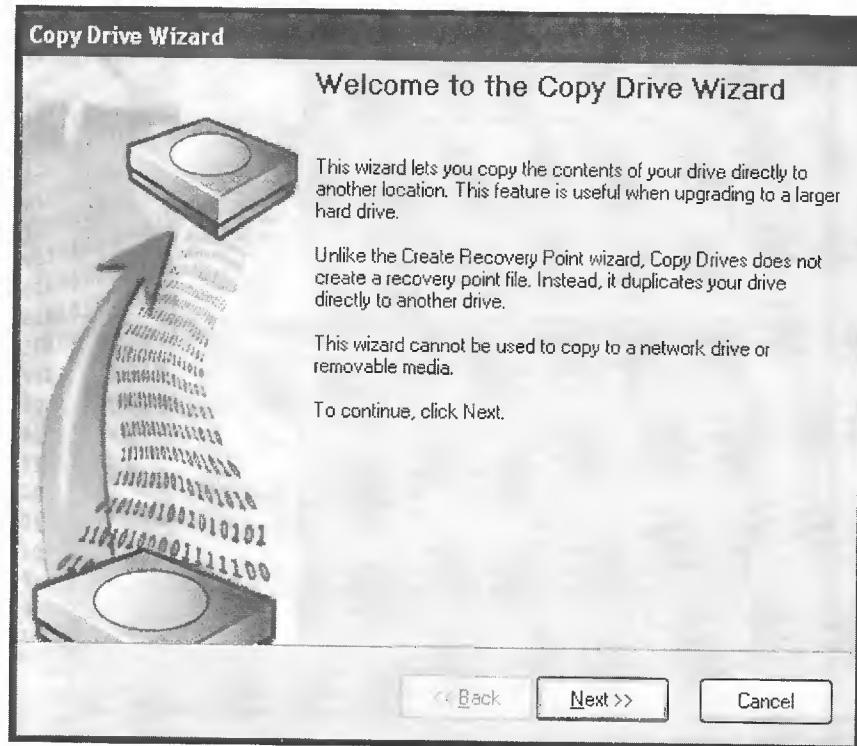
(က) ကျွန်တော်တို့ ကွန်ပူးတာမှ Hard Disk နှစ်လုံးအနည်းဆုံးရှိနေရမယ်။ က Norton Ghost ထဲကိုဝင်လိုက်ပါတော့။ ပုံ ၁၀.၆၇ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

၁၀.၆၇

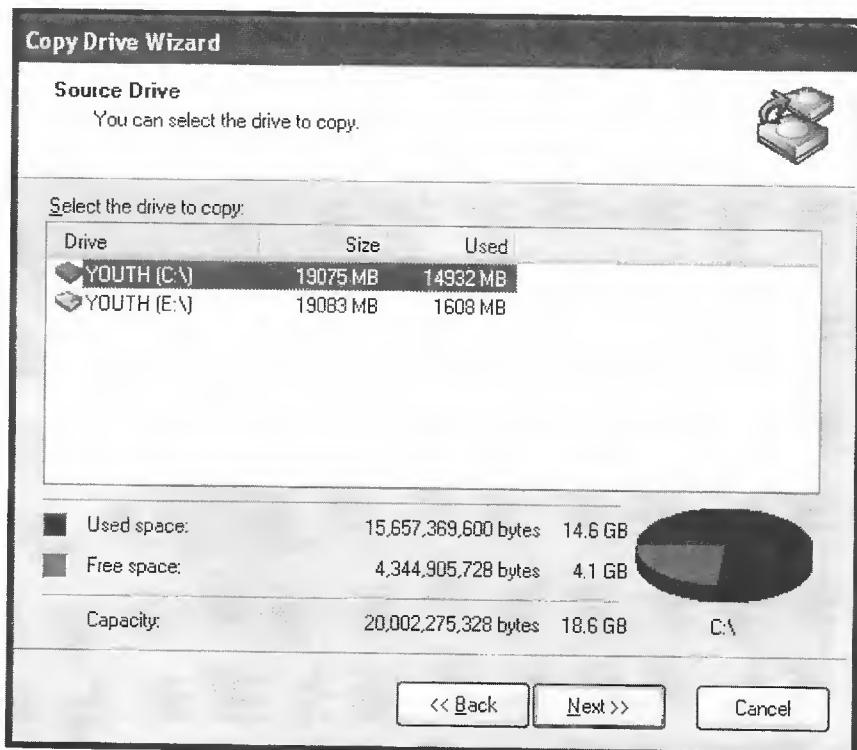

- (ဂ) အဲဒီလို ပုံ ၁၀.၆၇ မှာမြင်နေရတဲ့အတိုင်း Norton Ghost ထဲက Backup အောက်က Copy My Hard Drive (Advanced) ကို နှိပ်လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၀.၆၈ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ရုံးမှာ Next လိုပြောပါ။
- (ရ) ပုံ ၁၀.၆၉ ပေါ်လာတဲ့အခါးမှာ အဲဒီမှာ Hard Disk နှစ်လုံးကိုတွေ့မြင်ရှုပါလိမ့်မယ်။ အချေလောလော ဆယ်သူက Source Drive ကိုရွေးခိုင်းနေတာပါ။ ဒါတော့ ကျွန်တော်တို့ C: Drive ကိုရွေးပေးလိုက်မယ်။ ဒါ C: Drive ထဲကနေ အောက်က E: Drive ကိုသွားရှိက်မှာ။ ဒါနေရာမှာ E: Drive က စိုင်တွေ့ရှိနေလည်း သူဘာသာသူ Overwrite လုပ်သွားလိမ့်မယ်။ ပြီးရင် Next လိုပြောပါ။
- (၄) ပုံ ၁၀.ၧ၀ မှာကျတော့ Destination Drive ကို ရွေးခိုင်းတာ။ အဲဒီပုံမှာပြထားတဲ့အတိုင်းပဲ E: Drive ကိုရွေးပြီးတော့ Next လိုပြောလိုက်ပါ။

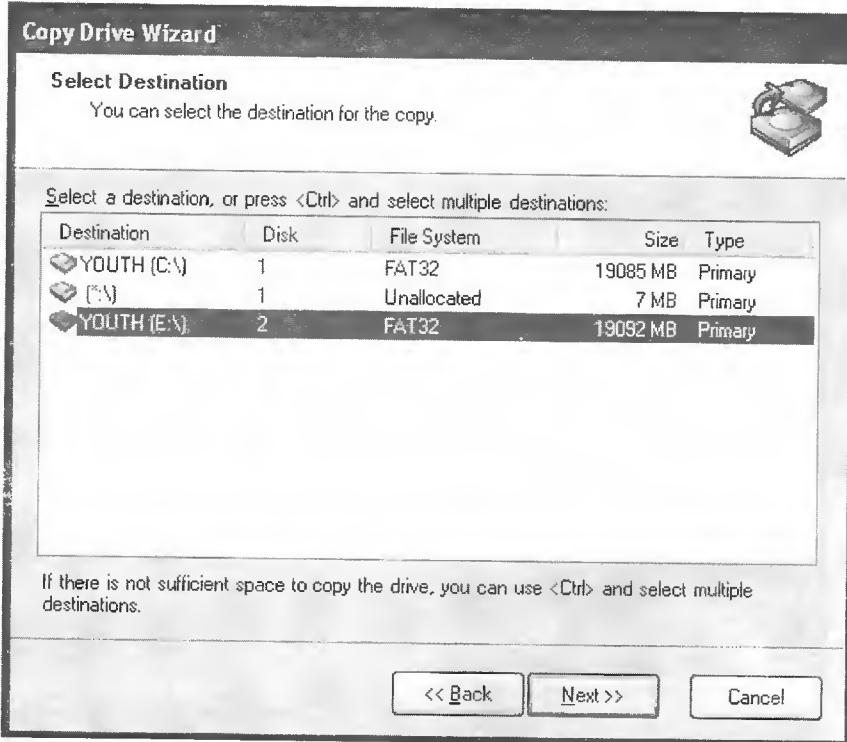
ওঁ বুদ্ধ

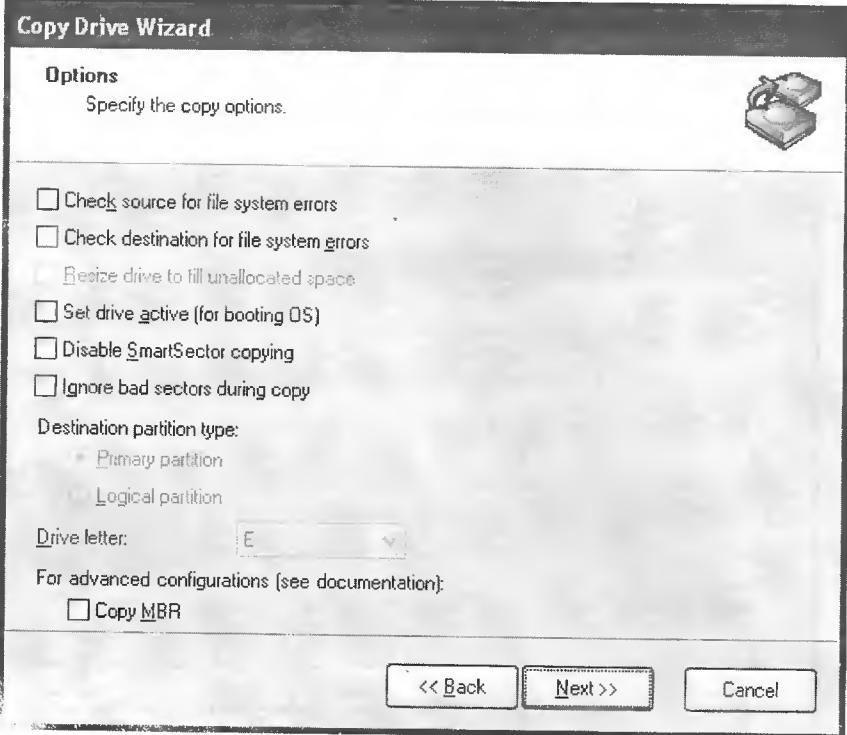
ওঁ বুদ্ধ

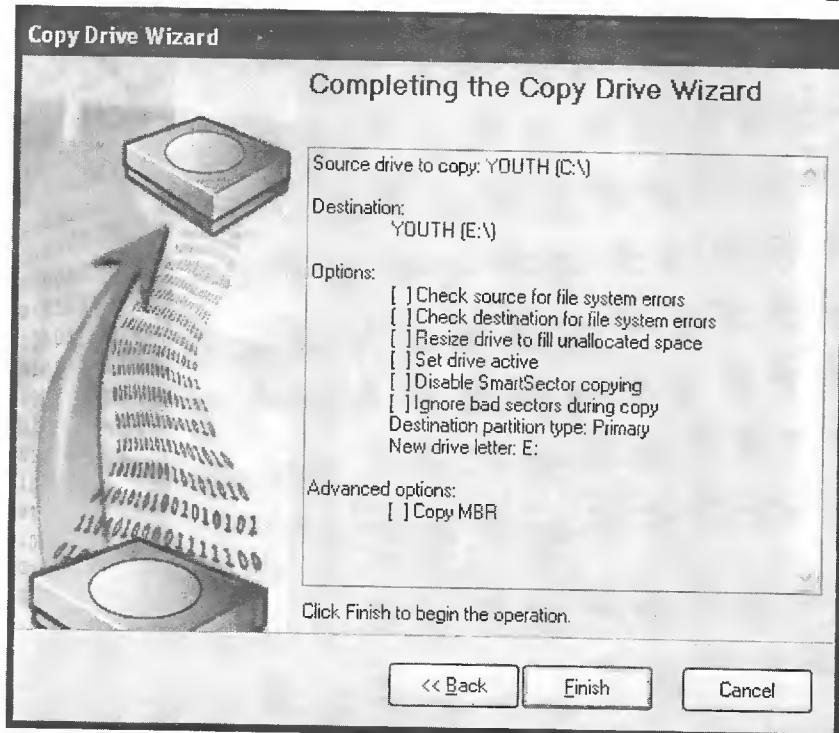
ঁ চো.৭০

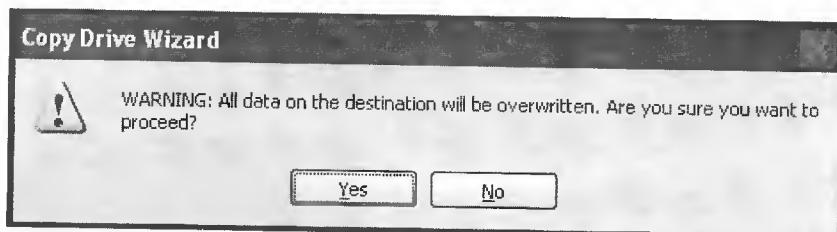
ঁ চো.৭০

ပုံ ၁၀.ၧ၂

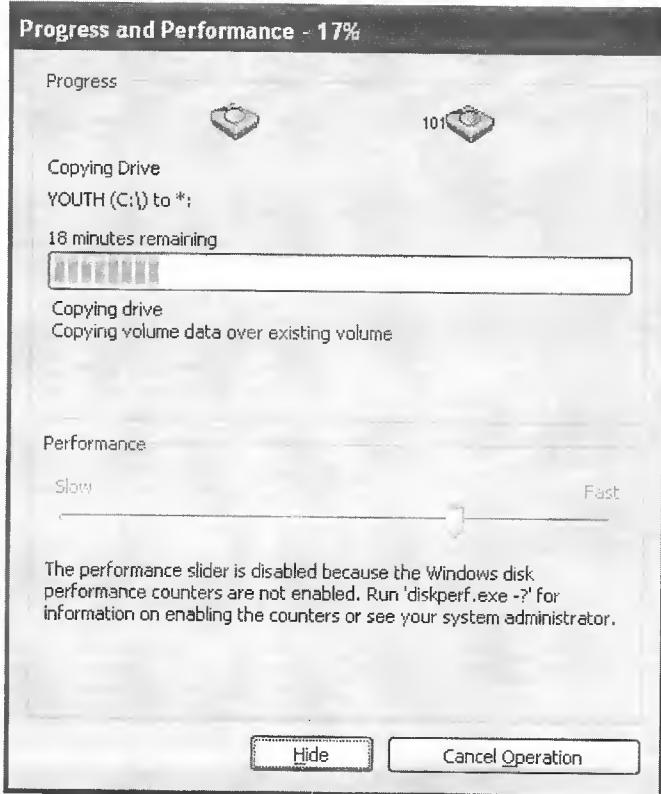

ပုံ ၁၀.ၧ၃

- (၅)   ပုံ ၁၀.ၧ၃ မှာ Hard Disk နှစ်လုံးကော်ပိက္ခာရှာတွင် Options များထပ်မံရွေးပေးနိုင်ပါသည်။ ရိုးရိုး သာမန် Backup လုပ်ခြင်းတွင် ဘာမှ မရွေးပေးလည်းရပါတယ်။
- (၆)   ပုံ ၁၀.ၧ၂ ကတော့ Hard Drive တွေကို ကော်ပိက္ခာတော့မယ်။ အောက်ပါ Settings တွေကို ပြင်ဆင်ပါသေးသလား။ မပြင်ဆင်တော့ရင် Finish လို့ပြောလိုက်ပါတော့။
- (၇)   ဒါဆို ပုံ ၁၀.ၧ၃ မှာ Destination Drive က Data တွေ Overwrite လုပ်လိုက်မှာနောက်လို့ဖြောနေ တယ်။ သေချာသလား။ သေချာပါတယ်။ Yes လို့ပြောလိုက်ပါ။
- (၈)   ဒါဆို ပုံ ၁၀.ၧ၄ မှာမြင်နေရတဲ့အတိုင်း Hard Drive နှစ်လုံးကော်ပိရိုက်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။

ပုံ ၁၀.၇၄

မှတ်ချက်။ Norton Ghost တဲ့က ဒီ Disk ကော်ပိရိက်တာကိုအသုံးပြုဖို့အတွက် Hard Disk ကို Master/Slave တပ်ပါ။ အားလုံးပြီးသွားရင် Destination Drive အသစ်ကိုဖြုတ်ပြီး Jumper ပြန်တပ်ပါ။ ဒါမှာဟုတ်လည်း Source Drive အဘောင်းကိုဖြုတ်ပြီး Destination Drive အသစ်ကိုတပ်သုံးနိုင်ပါပြီ။

ဒါဆိုရင် Norton Ghost ပြီးသွားပါပြီ။ Third Party အတွက်ဒီလောက်နဲ့ပဲကျေနပ်နိုင်ကြပါဘာ။

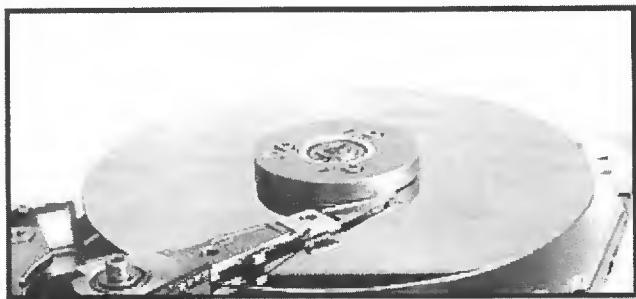

UNIT 11

Hard Disk Recovery

အခန်း (၁၁)

Hard Disk ကယ်ဆယ်ရေး

ဒါ သင်ခန်းစာများ ကျွန်တော်တို့ Hard Disk Recovery Utilities တွေကိုလေ့လာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ သင်ခန်းစာဟာ တကယ့်ကိုအရေးကြီးပါတယ်။ အရေးအကြောင်း မိုးတွေမှားဖျက်မိရင် Recovery ပြန်လည်နိုင်အောင်လေ့လာကြည့်ရအောင်။

III

PART

System Section

ကျွန်တော်တို့ ဒီ သင်ခန်းစာများ ဖိုင်တွေများဖျက်ပါလိုပဲဖြစ်ပေါ် ပျက်သွားလိုပဲဖြစ်ပေါ် ဖိုင်တွေကို Recovery ပြန်လည်လိုရအောင် လေ့လာကြောဖြစ်ပါတယ်။ ရေးကွက်မှာ Recovery Tools တွေအများကြီး ရှိတဲ့အထဲက ကျွန်တော်ဟာ Norton GoBack ကိုအသုံးပြုပြီး ဖိုင် Recovery လုပ်ပုံကို တင်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

၁၁.၁ Norton GoBack ကိုအသုံးပြုခြင်း

ကျွန်တော်တို့ Chapter -8 မှ Norton System Works 2006 ကို Typical Install လုပ်ထားတာ ကြောင့် Norton GoBack ကပါပြီးသားဖြစ်ဖော်ပြီး ဒါကြောင့် ထပ်မံ၍ Install လုပ်ဖို့မလိုတော့ပါ။ ကဲအုံ စတင်ပြီး Norton GoBack ကိုလေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

(၁) ပုံ ၁၁.၁ မှာမြင်နေရတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်ဟာ Bell.mpg, Black.doc နှင့် VCD ဆိုတဲ့အခန်းတို့ ကို ရွှေ့ချယ်ပြီး Shift+Del သုံးကာဖျက်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ Shift+Del သုံးလိုက်ပြီးဖျက်လိုက်တဲ့အတွက် ကြောင့် Recycle Bin ထဲကို မရောက်ဘဲ အပြီးဖျက်လိုက်ပါလိမ့်မယ်။

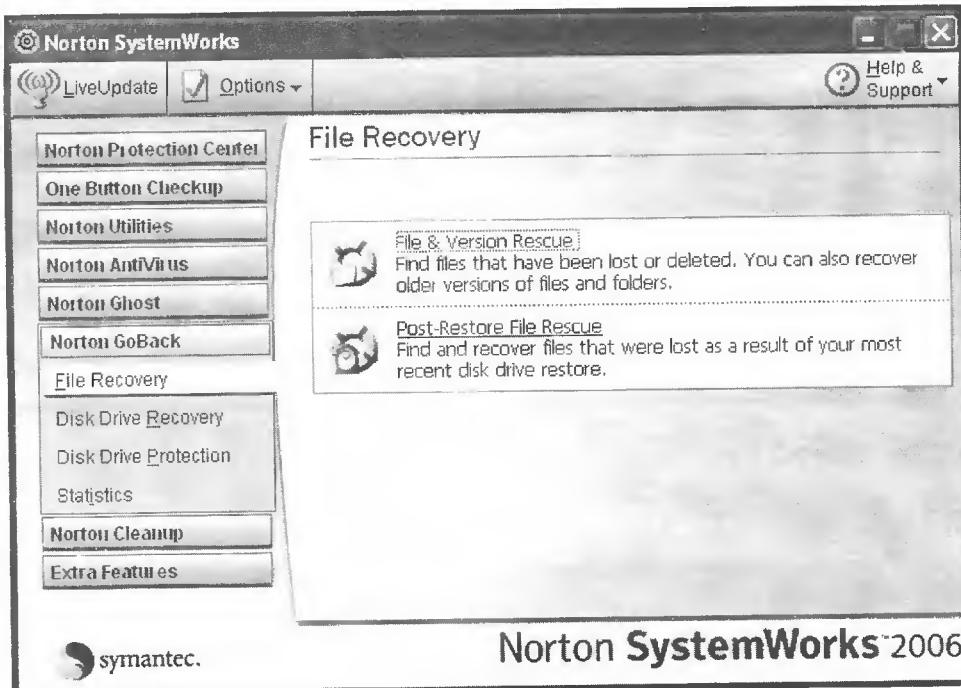
ပုံ ၁၁.၁

(၂) က အခုလိုပျက်သွားတဲ့ ဖိုင်ဟာ တစ်ယောက်ယောက်က မသမာလိုပျက်ဖျက်၊ ကိုယ့်ဘာသကို ပဲ မှားဖျက်ဖျက် ပြန်ပြီး လုပ်ကြည့်ရအောင်။

(၃) က Norton System Works 2006 ထဲက Norton GoBack ထဲကိုဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၁၂ကို ပါလိမ့်မယ်။

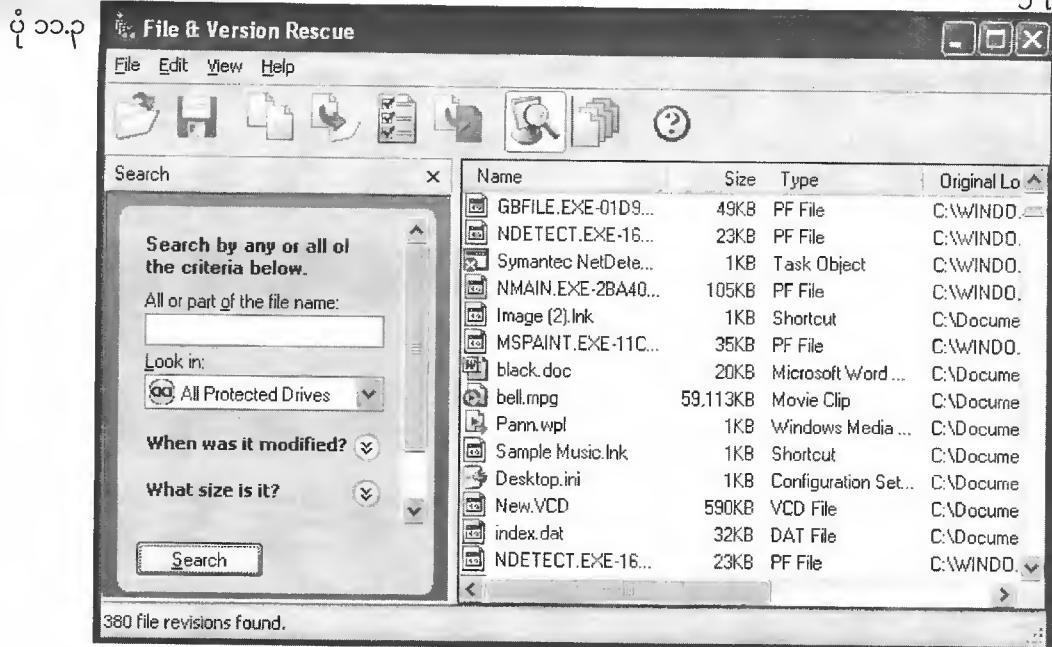
ပုံ ၁၁၂

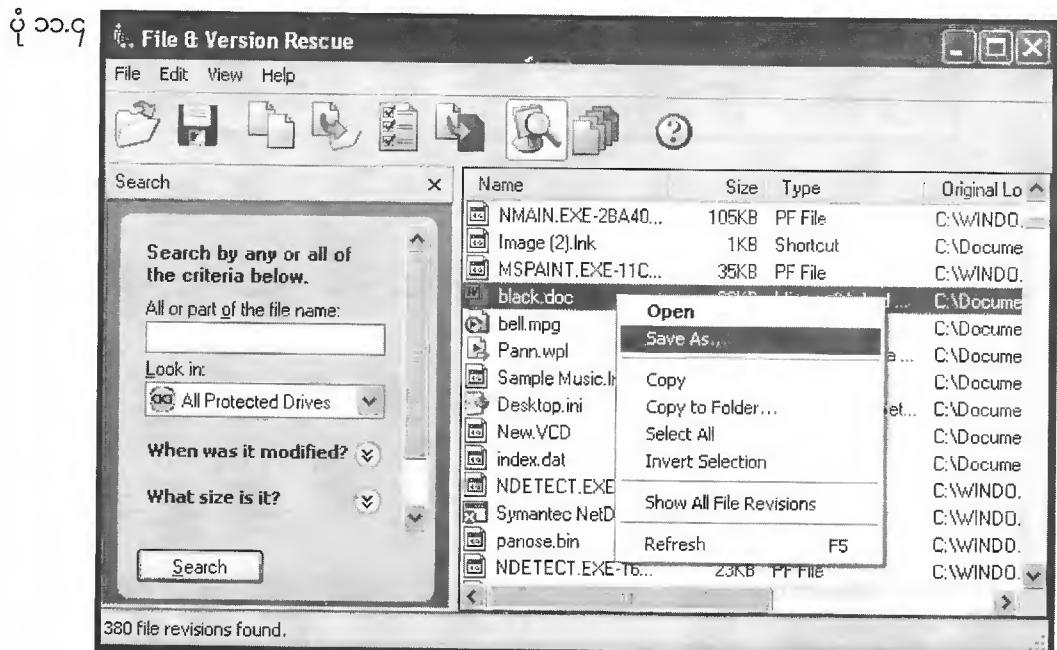
(၄) အဲဒီမှာ Norton GoBack ထဲက File Recovery အောက်က File & Version Rescue ထိ ဝင်လိုက်ပါ။ သူက ပျက်နေတဲ့ ဖိုင်အဟောင်းတွေကို ရှာနိုင်သူမျှရှာလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူအောက်က Post Restore File Rescue ကတော့ Disk Drive တို့ Restore လုပ်ပြီး ငါး Restore ကြောင့် Lost ဖြစ်တဲ့ ဖိုင်တွေကို ကယ်ဆယ်တာဖြစ်တာကြောင့် အခုအခြားနေရာများတွေက ငါးကိုမရွေ့ဘဲ File & Version Rescue ကိုရွေးချယ်ပေါ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ပုံ ၁၁၃ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

(၅) အဲဒီမှာ ပုံ ၁၁၃ မှာ GoBack က Protected လုပ်ထားတဲ့ Drive မှန်သမှုပ်ထဲက ကယ်လိုရမယ့် ဖိုင်တွေအားလုံးကိုရှာပေးပါလိုပြောမယ်။ Search ကိုနှိပ်လိုက်ပါ။

(၆) အဲဒီ ပုံ ၁၁၃ မှာ ကျွန်ုတ်မျက်ခဲ့တဲ့ ဖိုင်တွေကို ပြန်တွေ့နေပါပြီ။ ဒါတွေကို Recovery လုပ်ကြည့်ပါတော့မယ်။

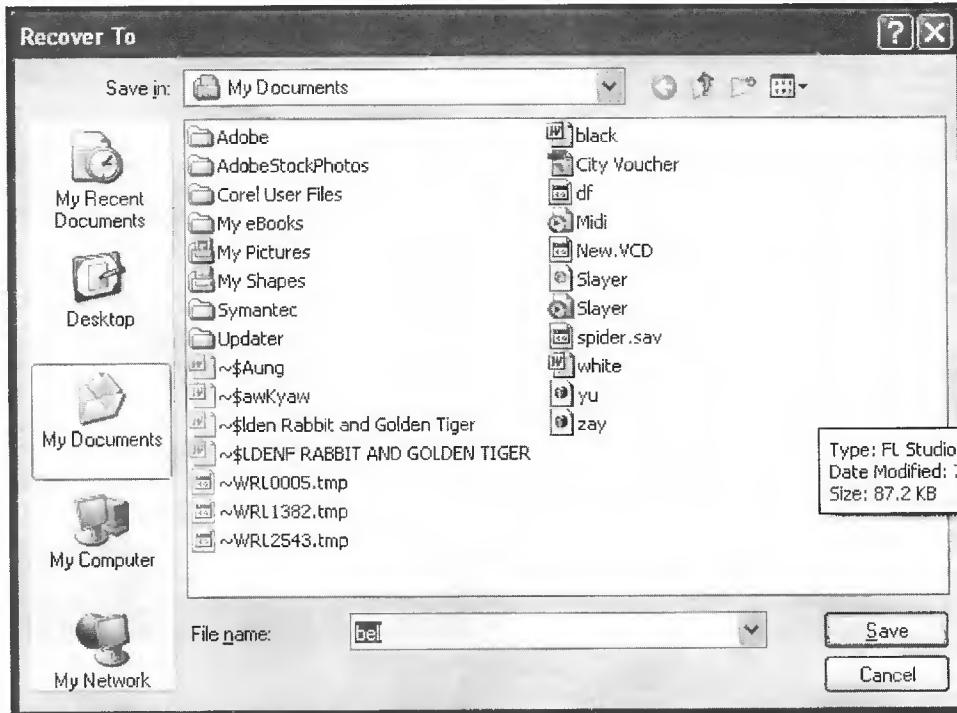

(၇) ကဲ ကိုယ် Restore ပြန်လုပ်ချင်တဲ့ ဖိုင်ပေါ်မှာ ဖုန်း ၁၁၄ မှာမြင်နေရသာကဲသို့ Right Click နိပ်ပြီး Save As လိုပြောလိုက်ပါ။

(က) ကဲ အဲဆို ပုံ ၁၁.၅ ပေါ်လာပြီး အဲဒီယာ ဖိုင်ကို ပြန် Save လုပ်လိုက်တာနဲ့ ပျက်နေတဲ့ ဖိုင်ဟာ Recover ပြန်ဖြစ်သွားပါပြီ။

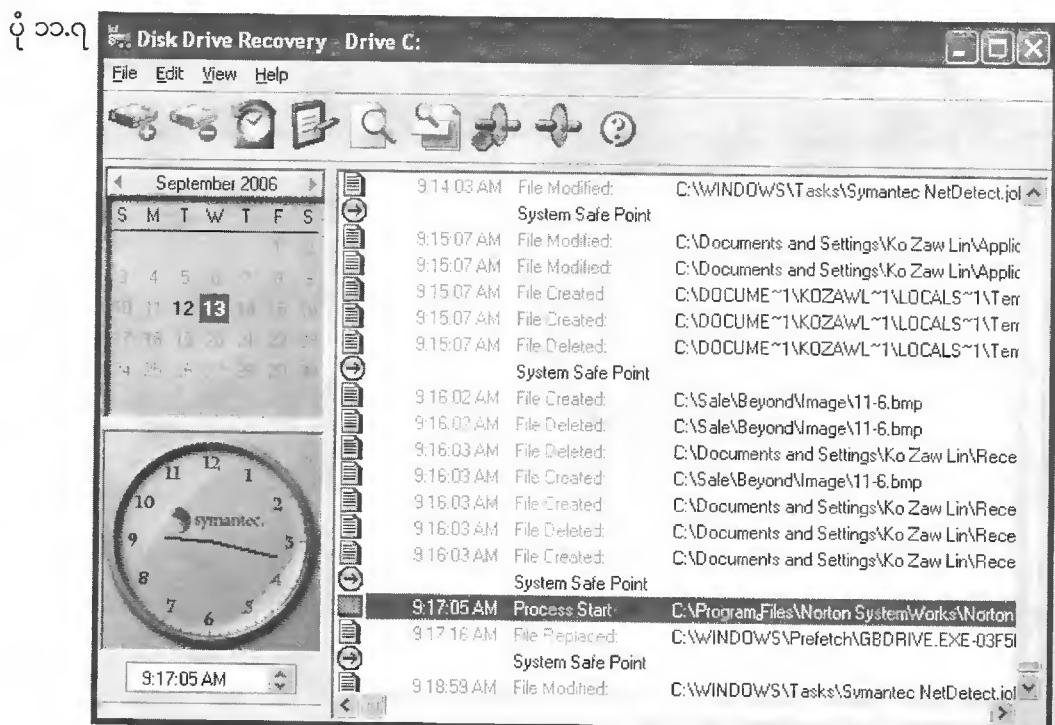
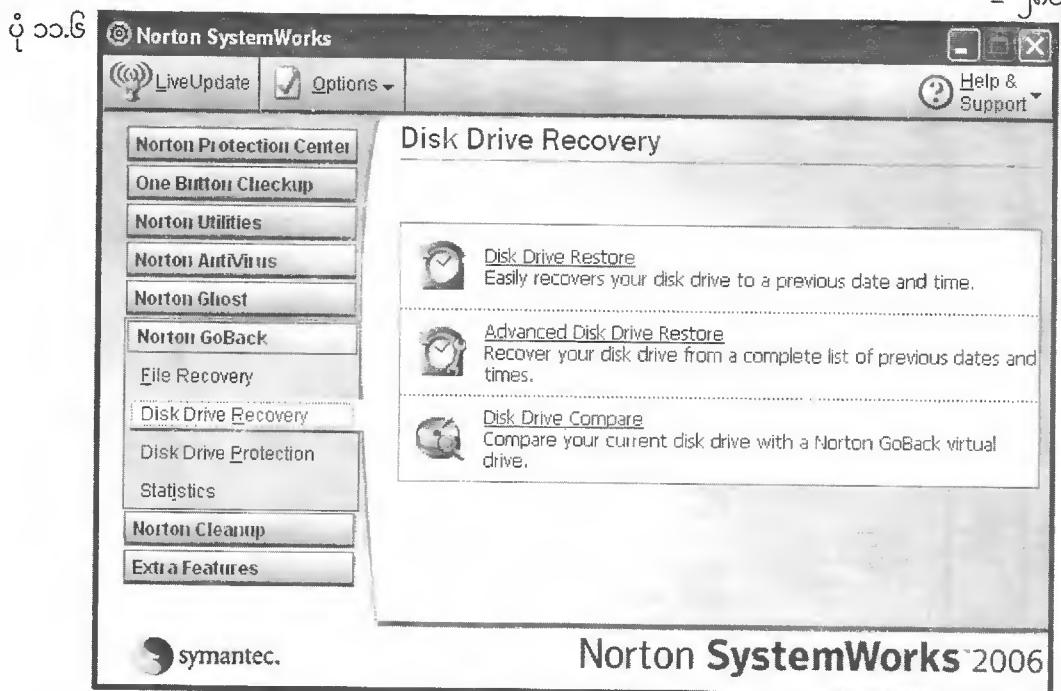
ပုံ ၁၁.၅

မှတ်ချက်။ Norton GoBack က ဖိုင်တွေကို ဘယ်လောက်အချင်ကြာမြင့်တဲ့ အထိ ပြန် Recover လုပ်လိုရသလဲဆိုတော့ ပုံမှန်ဆိုရင် Hard Disk ရဲ ၁၀ ရာရိုင်နှုန်းကို သတ်မှတ်ထားတယ်။ ဒါတော့ ဒီထဲမှာ ဆန့်နေသူ့ ဖိုင်တွေကို သိမ်းထားမှာပလော့၊ နောက်ပြီး သူက ဘယ်အချင်တွေမှာ ဘုံးဘသာသူ Safe Points လုပ်ထားသလဲဆိုတော့ Hard Disk ကို ပြောင်းလဲမှုပြစ် စေတဲ့ အချင်တို့မှာ သူက သိမ်းသိမ်းပေးထားတာကို။ ဒါကြောင့် ဘယ်တန်းကဲဖိုင်တွေအထိ ပြန်ခေါ်လိုရသလဲဆိုတာ ဒါ ၁၀ ရာရိုင်နှုန်း နှုန်းလည်း ဆိုင်တယ်။ နောက်ပြီး Hard Disk ကို ခဏာခဏ သိမ်းဆည်းတာနှင့် လည်းဆိုင်တယ်။

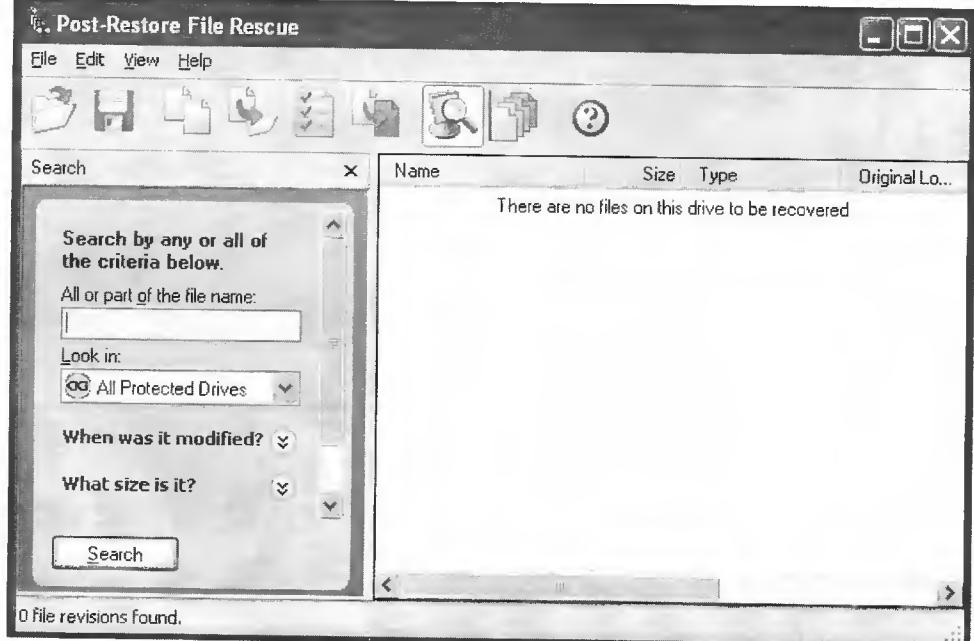
(၉) အကယ်၍ Hard Disk ရဲ အပိုင်းတော်တော်များများကို Recover ပြန်လုပ်ရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ အချုပြုခဲ့တဲ့ နည်းအတိုင်း တစ်ဖိုင်ချင်းလီ ပြန်မလုပ်တော့ဘဲ ပုံ ၁၁.၆ မှာပြထားတဲ့ အတိုင်း Advance Disk Drive Restore ကိုရွှေ့ပါ။

(၁၀) အဲဆို ပုံ ၁၁.၇ ပေါ်လာပါပြီ။ အဲဒီယာ ပြင်တဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ သူက အချင်နှင့် အဗျာ System Safe Points တွေရှိနေတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ကိုယ်ပြန်လုပ်ချင်တဲ့ Safe Point ကိုရွှေ့ပြီး Restore လုပ်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- (၁၁) ပုံ ၁၁.ၧ မှာ Safe Point ကိုရွေးပြီး အောက်က Restore Drive C: to Selected Event ကို ရွေးလိုက်ပါ။ ဒါအခါ System ကို Restart လုပ်မယ်လိုပြောပါလိမ့်မယ်။ OK လိုပြောပါ။ ပြီးရင် ကွန်တော်တို့ ရွေးခဲ့တဲ့ Safe Point အတိုင်း Hard Disk ကို Restore လုပ်သွားပါလိမ့်မယ်။
- (၁၂) ဒါပေမယ့် စဉ်းဘားကြည့်ရအောင်၊ ကွန်တော်တို့က မနေ့တုန်းကအာကြောနအတိုင်း ပြန်ရအောင်လုပ်ပေးပါလိုပြောလိုက်မယ်။ Restore လုပ်လိုက်မယ်။ ဒါပေမယ့် မနေ့ကနဲ့ ဒီနေ့ကြားက ပြောရရင် အဲဒီ Safe Point ရဲ့ ဒီဘက် (နောက်မှာ) သိမ်းထားတဲ့ ဖိုင်တွေက ပျက်သွားတာပေါ့။ နားလည်လားမသိဘူး။ Hard Disk ကိုမနေ့ကပုံးအတိုင်းပြစ်အောင်လုပ်ပေးလိုပြောလိုက်တာကို။ ဒီတော့ အဲဒီနေ့ပြီးယူရှိက်ထားတဲ့ ဖိုင်တွေက ပျက်ကုန်တာပေါ့။
- (၁၃) ဒီတော့ သူက Drive Restore လုပ်ပြီးတာနဲ့ သူ့နှီလို Restore လုပ်တုန်းကပျက်သွားတဲ့ ဖိုင်တွေကို Restore ပြန်လုပ်ဖို့ Post Restore File Rescue Dialog Box ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ Search ပြန်လုပ်ပြီး Drive Restore လုပ်ပြီးနောက်ပျက်သွားတဲ့ ဖိုင်စာရင်းပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဖိုင်တွေကို Save As ပြန်လုပ်ပေးလိုက်ပါ။ ပုံ ၁၁.၈ ကိုကြည့်ပါ။

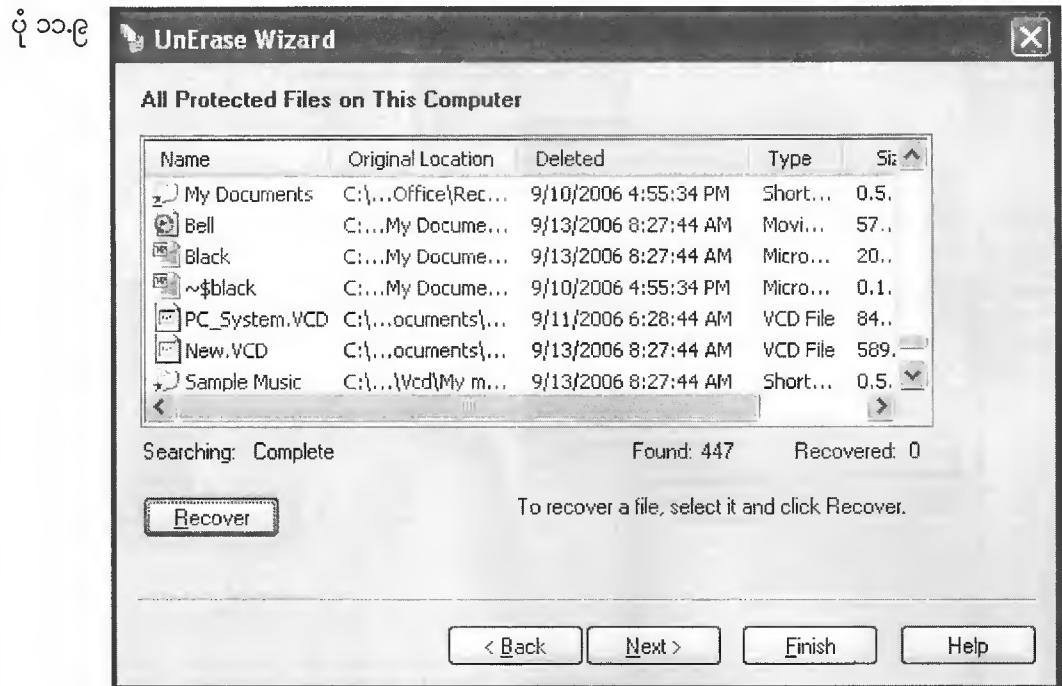
ပုံ ၁၁.၈

- (၁၄) ၁၂ ပြောတဲ့ ၂၀၀၆ ခုနှစ် က ကိုယ့် Hard Disk မှာ ဖိုင် (၁၀၀) ရှိမယ်။ ကိုယ်က ဖိုင်တွေမှားဖျက်မိလိုက်လို ၁၁ ဖိုင်ပဲကျန်မယ်။ ကိုယ်က မှားဖျက်မှန်းမသိသေးဘူး။ နောက်ထပ် ဖိုင် ၈ ဖိုင်ကိုသိမ်းလိုက်တယ်။ ဒီတော့ အားလုံး Hard Disk ထဲမှာ ဖိုင် ၁၈ ဖိုင်ပဲရှိနေမယ်။ သတိရလို ဖိုင်ကို Recover ပြန်လုပ်တော့ ၁၂

ညေတ် ၂၀၀၆ ရက်စွဲကို ယူလိုက်ရင် ဖိုင် ၁၀၀ ပြန်ရောက်လာတယ်ဆိုပေမယ့် အဲဒီ Safe Point ၁၂ ညေတ် ၂၀၀၆ ဒီဘက်က ရှိခိုက်ထားတဲ့ ဖိုင် ၈ ဖိုင် ပြန်ပါမလာတော့ဘူး။ ဒီ ၈ ဖိုင်ကို ပြန်သောကို ပုံ ၁၁.၈ Post Restore File Rescue လိုအပ်တယ်။

(၁၅) အခုလို Hard Disk ကြီးတစ်ခုလုံးကို Recover ပြန်လုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ တော်ရုံတန်ရုံကို ဖိုင် အနည်းငယ်လောက်ဆို Norton GoBack ကို မသုံးဘဲ Norton Unerase Wizard ကိုသုံးလိုက်လည်းရ ပါတယ်။ Recycle Bin ကနေဝိုင်ပြီး ပျက်သွားတဲ့ ဖိုင်တွေကို ပြန် Restore လုပ်လိုရပါတယ်။ ပုံ ၁၁.၉ ကိုကြည့်ပါ။

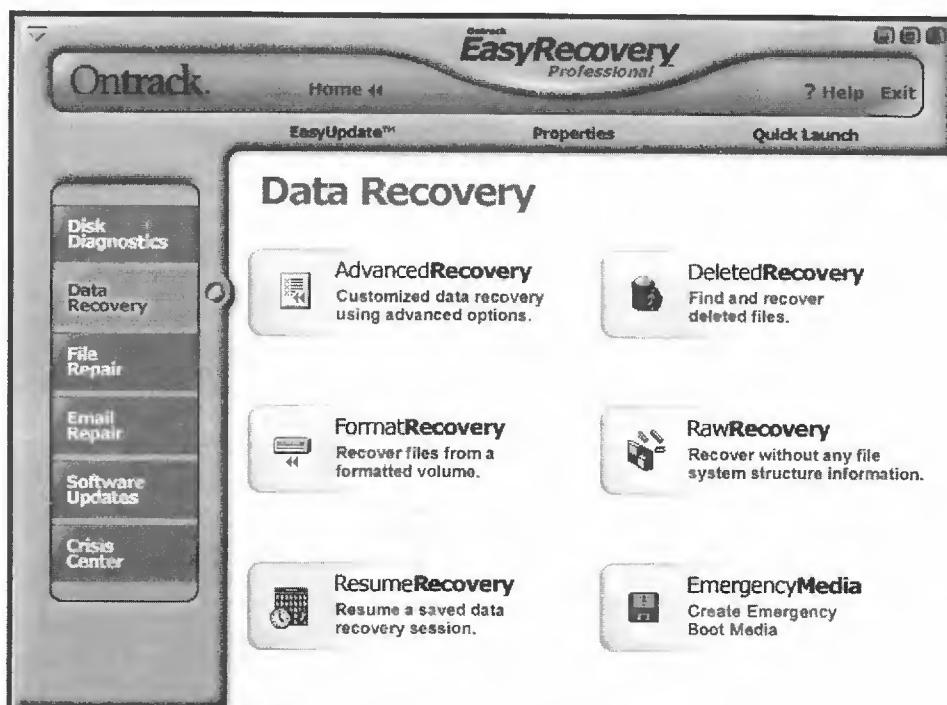
(၁၆) အဲဒီ ပုံ ၁၁.၉ မှာမြင်တွေ့နေရတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ကိုယ် Recover ပြန်လုပ်ချင်တဲ့ ဖိုင်ကိုရွေးပြီး Recover Button မှာနှိပ်ပေးလိုက်ပါ။ က Norton GoBack ရဲ့ကိုယ့်နေရာကိုယ်ပြန်သွားဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ဒီလောက်နှင့်ပေါ်ကျေနိုင်ကြပါဘေး။

၁၁။ ၂ On Track Easy Recovery ကိုအသုံးပြုခြင်း

ကျွန်တော်တို့ Format ချထားတဲ့ Hard Disk တစ်လုံးကို OnTrack Easy Recovery Professional Ver 6.10 အသုံးပြုပြီး Recovery ပြန်လည်ပြန့်မယ်။ ဒါ Software ဟာ ရန်ကုန်က CD ဖျေးကွက်မှာ အလွယ်တကူရရှိတာကြောင့် တစ်ပြည့်ကိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

- (က) ကဲ ငါးကိုဝင်လိုက်ပါ။ ပုံ ၁၁.၁၀ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

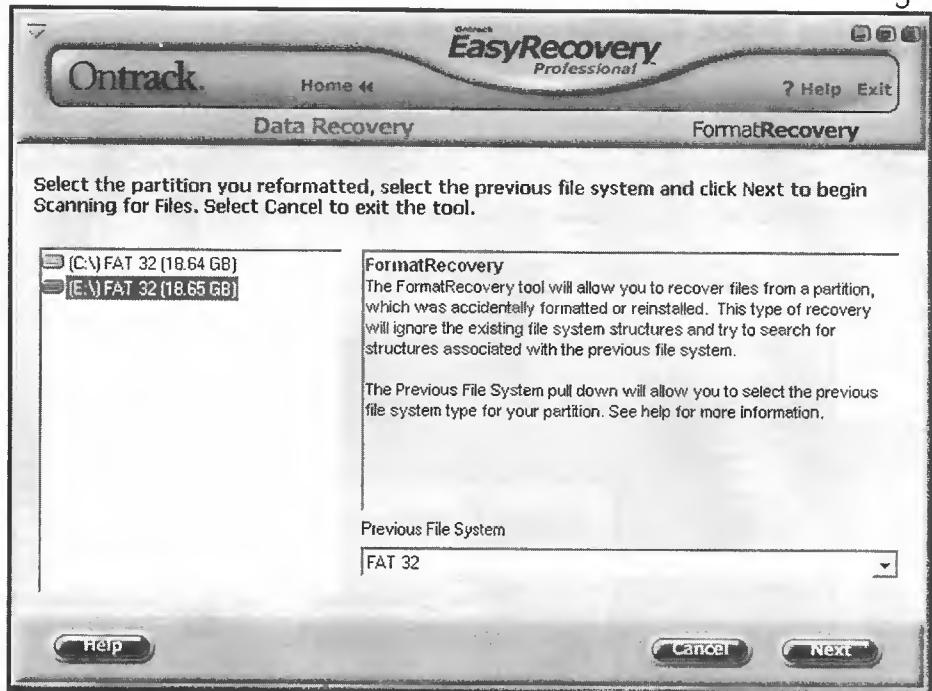
ပုံ ၁၁.၁၀

- (ဂ) အဲဒီမှာ Format Recovery ကိုရွေးလိုက်ပါ။ ကျွန်တော်စက်ထဲမှာ Hard Disk နှစ်လုံးတပ်ထားတယ်။ တစ်လုံးက C: ပဲ့။ အခုသုန္တန့်သုံးနေတာ။ တစ်လုံးက E: ပဲ့။ Format ချထားတာ။ အခု E: ထဲက Data တွေကို ကယ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ကယ်ပြီးသွားရင် E: ထဲက Data ကိုလောလောဆယ် E: ထဲပြန်ထည့်လို မရဘူး။ E: ထဲက ကယ်ထားတဲ့ Data တွေကို C: ထဲထည့်လို မဆန်ရင် နောက်ထိ Hard Disk တစ်လုံး ချိတ်ထားဖို့လိုပါတယ်။

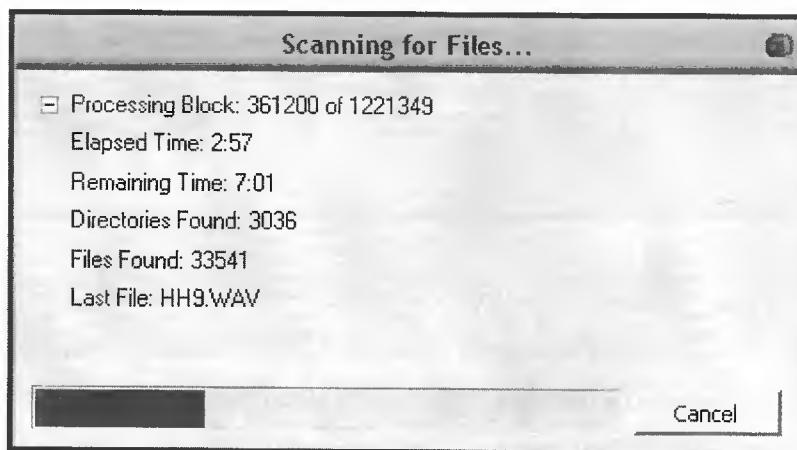
- (က) ပုံ ၁၁.၁၀ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ် အဲဒီမှာ E: ကိုရွေးလိုက်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ E: ထဲက Data ကို ဆယ်မှာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးရင် Next လိုပြောပါ။

ပုံ ၁၁၁

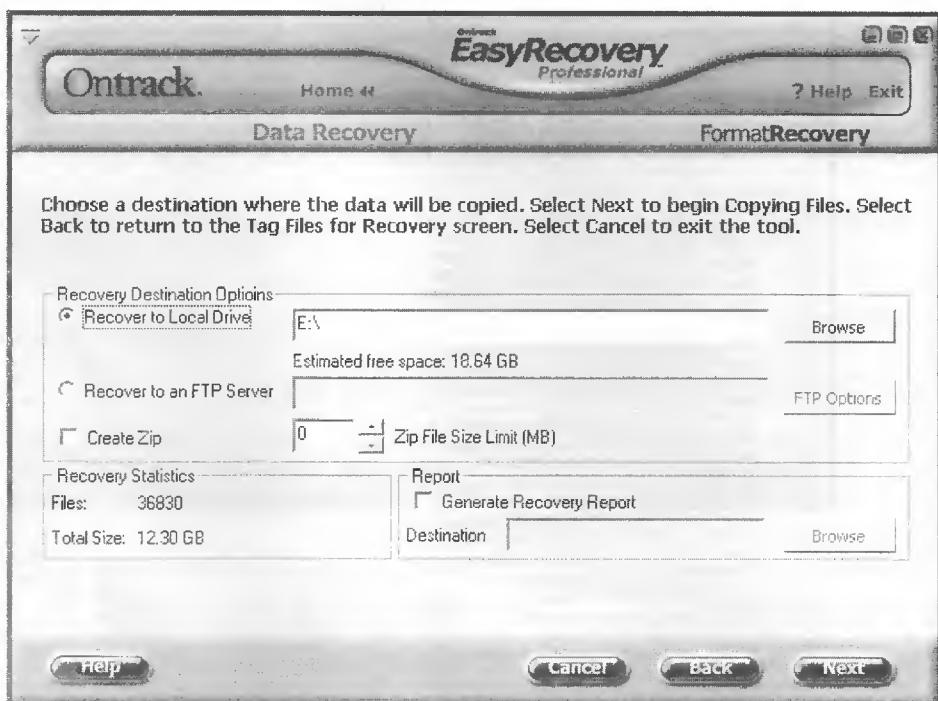
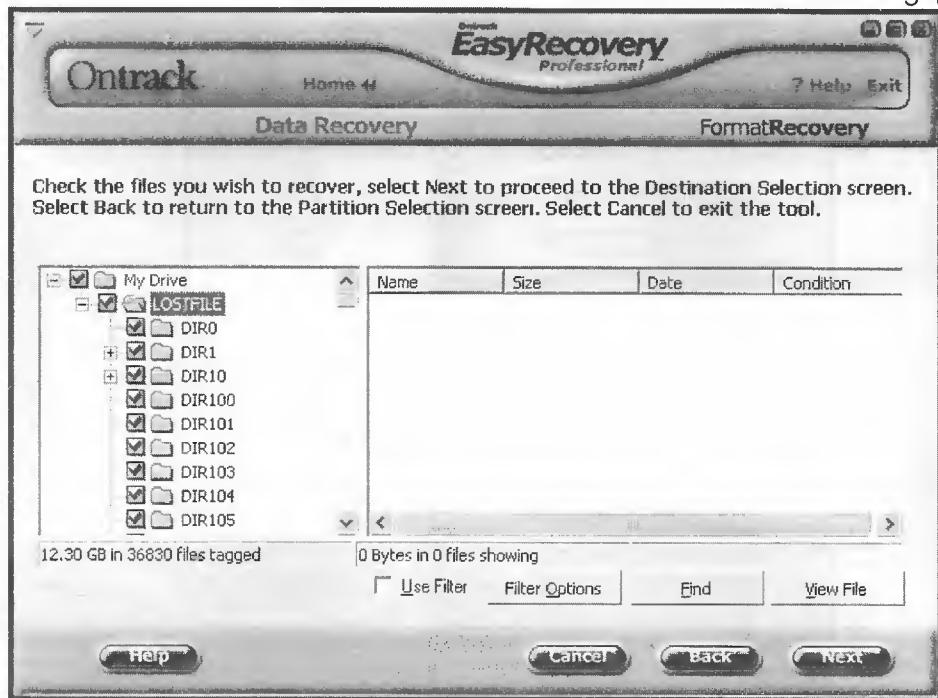
- (၄) ပုံ ၁၁၁၂ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ စတင်ပြီးတော့ ကယ်နေပါပြီ။

ပုံ ၁၁၁၃

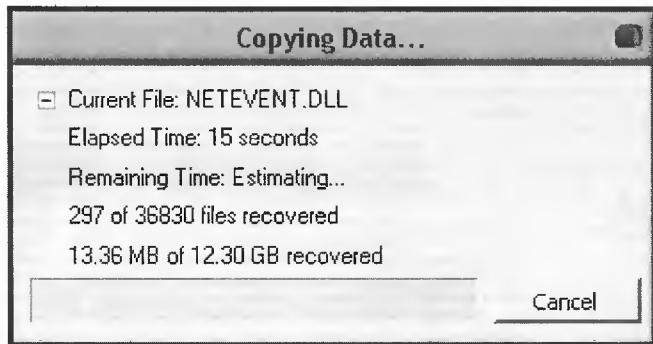
- (၅) ပုံ ၁၁၁၃ ကတော့ ကယ်လိုရမယ့် ဖိုင်တွေကို တွေ့နေပါပြီ။ အဲဒီမှာ My Drive ကိုရွေးလိုက်ရင် အောက်က အခန်းတွေအားလုံးရွေးပြီးသားဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ ပြီးရင် Next လိုပြောပါ။

- (၆) ပုံ ၁၁၁၄ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ ကယ်မယ့်ဖိုင်တွေကို E: ထဲကနေ ပိုမယ့် Drive ကိုရွေးပေးရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ Drive ဘာ E: Drive ကိုယ်တိုင်မဖြစ်ရပါဘူး။ ရွေးပြီး Next လိုပြောပါ။

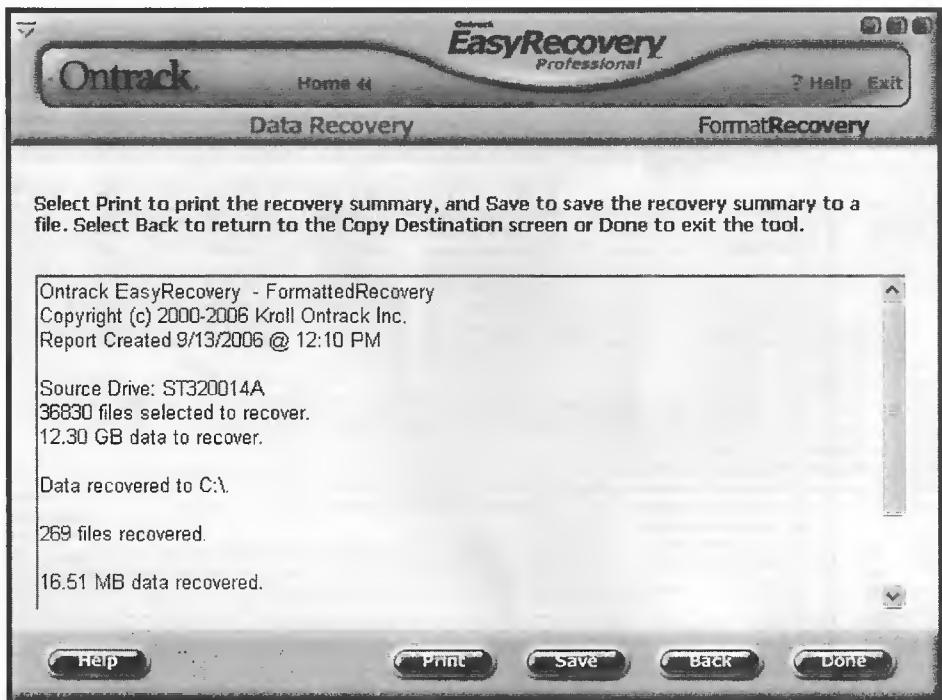
(၇) ပုံ ၁၁.၁၅ ပေါ်လာပြီး Recover လုပ်နေပါလိမ့်မယ်။

ပုံ ၁၁.၁၆

(၈) ပြီးသွားရင် ပုံ ၁၁.၁၆ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီလောက်ပါပဲ။ ကျေနပ်နှင့်ကုပါခေါ်

ပုံ ၁၁.၁၇

ခြေးဖါတီ။

- (က) ကျွန်တော်အနေနဲ့ တစ်ခုမျှနေရာတွေမှ Intermediate Level ထက် ပိုမယ့်အကြောင်းအရာတွေကို မဖော်ပြသချင်ထားခဲ့တာတွေရှိပါတယ်။
- (ဂ) ကျွန်တော်ရေးဆွဲပြီးသလောက်စာအုပ်တွေမှ Basic Level to Intermediate Level တွေပဲရေးခဲ့တာကြောင့် အနုဒီစာအုပ်ကို Intermediate Level ရေးတော့ တစ်ခုမျှအကြောင်းတွေကထည့်ရမလား၊ မထည့်ရမလားဟောဖြစ်မလား၊ နည်းနည်းတော့ ကသိကအောက်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လိုတာပိုတာခွဲ့လွှဲတဲ့ ပေးပါ။
- (ဃ) Hardware ပိုင်းဆိုင်ရာမှာ သူ Scope နှင့်သူ ရှိတယ်ဆိုတာသိထားခေါ်ပါတယ်။ သိအိမိနိမယ် လက်တွေရှိမယ်။ နောက်ပြီး Concept တွေ၊ Troubleshoot တွေ စသည်ဖြင့် သူအပိုင်းနှင့်သူရှိပါတယ်။ Hardware ဆိုတိုင်း Hardware တစ်ခုးတည်းပဲလိုပြောလိုမရပါ။
- (၄) နောက်ထပ်လည်း စာအုပ်တွေထပ်မံရေးပြီး စာဖတ်သူတွေကို ဖော်သုတေသနတွေပါးမယ်။ ထွက်ခဲ့ပြီးတဲ့စာအုပ်တွေတိုင်း လိုအပ်ချက်တွေကိုပုံပြန့်ရှုပါတယ်။ ထပ်မံ့၏နောက်လေးတွေကိုလည်း နားလည်ပေးကြပါး။ တစ်နေ့တစ်ချိန်မှာတော့ အကောင်းဆုံးမဟုတ်ဘာတွေတိုင် အတော်လေးကိုကောင်းပါတယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားဖိုးနှင့် ပေးဆပ်ပါးမယ်။
- (၅) ဒါ စာအုပ်မှာပါတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို သတိထားစမ်းပါ။
- (၆) ကျွန်တော်ဆိုကို ပုံးဆက်ပြီးအားပေးကျေတဲ့ယူများကို ကျေးဇူးအထူးတ်ပါတယ်။ ပုံးဆက်ပြီးစာမေးတဲ့ အခါတွေမှာ အခန်းမသင့်ရင် ကျွန်တော်မဖြေစိန်တာတွေရှိပါတယ်။ နားလည်ပေးပါ။ ကျွန်တော် တစ်ခါတစ်ရုံး စာသင်နေရလို့ တစ်ခါတစ်ရုံး ရုံးပိုင်ဆိုင်ရာထွေကြေးကိုစွဲတွေ၊ Marketing ကိုစွဲတွေ၊ သင်တန်ဆိုင်းဆိုင်ရာတွေ စသည်ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေတတ်တဲ့အပြင် လက်ရှိရေးသားနေသောစာအုပ်ကိုပါ ခေါင်းထဲထည့်ထားရတာကြောင့် ပုံးနှင့်စာလှမ်းမေးတဲ့ကိုစွဲများ အဆင်မပြုဖြစ်သွားရင်ခွင့်လှတဲ့ ပေးပါ။
- (၇) ဝယ်ယူအားပေးသူ ကျေးဇူးရှင်အပေါင်းကိုယ်စိတ်နှစ်မြားမာချမ်းသာကြပါ၏။

စေတနာများစွာဖြင့်

ဇော်လင်း

စာရေးသူ (သူ စက်တင်ဘာ ၂၀၀၆)

ကျွန်တော်ဟာ အယ်ယ်တုန်းကတည်းက စာဖတ်တာ အလွန်
ဝါသနာပါ ပါတယ်။ စာတို့ပေထွာလေးတွေလည်း ရေးတတ်ပါတယ်။ ဝါသနာ
ပျော်နော်။ ဒီပေမယ့် မြန်မာဘဏ်ကို ဒီလောက်ပိုင်ပိုင်နှင့်ကြီးလည်းမရဘူးမျှ။
ဒီကတော့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကလည်း တစ်ခြားဖြစ်နေတော့
သက်သက်မလေ့လာဖြစ်တော့ဘူးမျှ။ နိုင်ကတည်းက အားနည်းတာလည်း
ပါတယ်။

အားနည်းတာကအားနည်းတာမျှ။ ဒီပေမယ့် စာရေးတာလည်း
ဝါသနာပါတော့ အခု ‘အပံ့ခြိုင်လော’ ဆိုပြီး ကျွန်တော် ကွန်ပူးတာပြင်းစဉ်
က အမျန်တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့တော်ကို ‘ရှာ’ စာပေအဖြစ် တင်ဆက်ပေးထား
ပါတယ်။ အဝမ်းပျော်မျှ။ ကွန်ပူးတာအကြောင်းအပြင်တလို့ခြားအကြောင်းတွေ
ကိုလည်း အဝမ်းရေးကြည့်တာပါ။ အဝမ်းဆိုလို့ စာရေးဆရာတွေကို လောက်ကား
တာမဟုတ်ပါဘူး။ စာရေးဆရာ အဖြစ်ကို ဂုဏ်ယူချင်လို့ပါ။ ဒီကြောင့်
လိုဘွားတာရှိရင် နောက်ပြီး စကားလုံးအသုံးအနှစ်းများတာရှိရင် အဖြောများ
အဆိုများရှိခဲ့ရင် ခွင့်လွှာတိကြပါလို့ ပိုးဆုံးပြောချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်မဲ့ ရှာ စာပေအတွက် ကလောင်ခွဲကတော့ ‘ယူ
(လူထု)’ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဇိုင်းဆွဲရင်တော့ ‘ဇော်လုံး’ ဆိုတဲ့နာမည်ပါ။
ကွန်ပူးတာပိုင်းဆိုင်ရာ ရေးရင်တော့ ‘ဇော်လင်း (YOUTH)’နှင့် ပဲ ရေးများ
ဖြစ်ပါတယ်။

“

ကျော်ကျော်က ဂုံးတီး ဂုံးတီး ထလုပ်ချေပြီ။ အခြေနေ့မကောင်းတော့၊

အသက်ရှုလည်းကျပ်လာပြီ။ အနုံ၏ ဒဏ်ကိုလုံးဝမခနိုင်တော့။ မြင့်နိုင်က မျက်နှာ

တွင်သွေးမရှိတော့ပြီ။ ကျော်ကျော်က ဆဲနည်းပေါင်းစုံကိုထုတ်၍ဆဲလေပြီ။ တစ်ချို့ဆို

ကြားတောင်မကြားဘူးပေ။ တကယ်တော့ဘူးလည်းကြောက်ကန်ကန်၍ ဆဲနေခြင်း

”

ဖြစ်သည်။ ဒီတော့ အားကျေမစံ ကျွန်တော်လည်းဝိုင်းကျေလိုက်သည်။

Model : Nyi Nyi Htwe (Metal Guitarist)

အပမိုခြင်းဓား

ယု-လူငယ်

(ဖြေရှင်ဗန္ဓာ)

“

‘မြင့်နိုင်က ဆရာတိခြင်က ကျွန်တော်ဘက်လာသေးလား’

‘မလာပါဘူးကဲ တို့ ဒီဘက်မှာပဲလုပ်နေတာ’

‘ဟုတ်လား ကျွန်တော် Memory လဲအနတ်းနှင့် နောက်ကတစ်ယောက်ယောက် ရပ်ကြည့်နေသလို့’

”

ဟိုက ကိုယ်ကျိုးတွေ့နည်းကုန်ပြီ။ သူ့ပြောလိုက်မှ လူကူးတွေပါတ်နှင့်လာသည်

၁၉၉၉ ခုနှစ် ဧပြီလ

ဝါဆိုဝါခေါင် ရေဖောင်ဖောင်ဆိုသည့်အတိုင်း မိုးများပြုက်ပြုက်ရွာသွန်းနေခို့

ရန်ကုန်ပြုခြင်ပလာလာတစ်ခုအတွင်းရုံးခန်းဖွံ့ဖြိုးထားသောကျွန်တော်သည် ရုံးဆင်းချိန်ကျော်သည့်တို့
အိမ်မပန်နိုင်သေးသည့် အကြောင်းကား -

‘ဆရာ ကွန်ပူးတာတွေကအရမ်းနေ့နေပြီ။’

‘ဟုတ်တယ် ဆရာ ဆရာကွန်ပူးတာတွေက စွားသာဆိုစားသတ်ရုံးထို့ကောင်းနေပြီ။ ကွန်ပူးတာတွေကို လဲဖို့လုပ်ပါအော်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း Upgrade လေးဘာလေးလဲလုပ်ပါအော်။’

ကုမ္ပဏီမှာအားလည်းကိုးရဲ လူရင်းလည်းဖြစ်တဲ့ မိုးမိုး နှင့် ကျော်ကျော်သည်ယခုလိုကုမ္ပဏီက ကွန်ပူးတာတွေအကြောင်း ပြောဆိုလာသောအခါ ကွန်တော်မှာခေါင်းကိုက်ပြန်သည်။ သူတို့ပြောတာလည်း ဟုတ်သည်။ ကုမ္ပဏီတွင် 486 ကွန်ပူးတာကိုယခုထိသုံးနေရနဲ့ သို့သော Windows 95 တော့စက်တွေကို မရရအောင်တင်ထားရသည်။ တစ်ချို့ကွန်ပူးတာတွေကတော့ Pentium I တွေဖြစ်သည်။ P II ဆိုတာကုမ္ပဏီမှာ မူးလို့ချေရာတောင်မရှိဘူး။ P II CPU ကိုကွန်တော်ခုထက်ထိမဖြစ်ဖူးဘူးဘူး။ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ကတော့ ပြောသည်။

‘P II CPU ကာယ်လိုကြီးလဲမသိဘူးဘွဲ့။ ငါတို့မြင်နေကျေ CPU လိုမဟုတ်ဘူး အကြီးကြီးကွဲ’
တုတော့ပြောသည်။

ကွန်တော်၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာသည် ကွန်ပူးတာစက်ပြင်သမားမဟုတ်သောကြောင့် ဒီလောက်လည်း ရှည်ရည်ဝေးဝေးမတွေးမို့၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ ကိုယ့်ကုမ္ပဏီ လည်ပတ်ဖို့ပဲအာရုံးကိုက်နေမိသည်။ ချမ်းသာတဲ့ အသိုင်းအရိုင်းက ဆင်းသက်လာတာမဟုတ်သောကြောင့် ကွန်တော်သည်ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ကိုယ့်ဖူးရှိတဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ တည်ထောင်ဖို့ဆွဲမျိုးတွေဆိုက ဟိုချေးနှင့် အခုလိုအခြေအနေမျိုးဖြစ်လာ ခြင်းဖြစ်သည်။ ခုတော့ လည်ပတ်မယ်ကြံကာရှိသေး ရှိတဲ့ကွန်ပူးတာ လေး ငါး လုံးလောက်ကချို့ချို့ တဲ့တဲ့ဖြစ်လာတော့ –

‘ကဲကွာ ဒီလိုဆိုလည်း မိုးမိုး နှင့် ကျော်ကျော်ရေးကွန်ပူးတာတွေကိုတော့ အသစ်မလဲဆိုင်သေးဘူးဘွဲ့။ Memory လေးတွေထပ်တိုးရင်တော့ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား’။

‘ဟာ ဆရာရယ် Memory လေးထပ်တိုးရင်တောင်မဆိုးပါဘူး။ ဆရာ့အခက်အခဲကို ကွန်တော်တို့လည်းနားလည်ပါတယ်။’

‘ကဲ ကောင်းပြီ ဒီဆိုမန်ပန်သနရုံးဆင်းချိန်မှာ ငါ ဦးဆောင်ပြီးကွန်ပူးတာတွေကို Memory တိုးမယ်။ မိုးမိုးကတော့မိန်းကလေးဆိုတော့ ပြန်ပစေ။ ကျော်ကျော် မင်းနဲ့ငါ လုပ်ကြတာပေါ့။ ငါတို့ Memory တိုးတာလောက်တော့ဖြစ်ပါတယ်ကွာ့။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား’။

‘ဟုတ်တယ် ဆရာရေး ကျွန်တော်လည်း ကွန်ပူဗြာ Hardware ပိုင်းကို ပုံပို့လုပ်ဖိုလုပ်လေးတော့ လုပ်တတ်တယ်။ အပြောင်းလဲသော်လည်း ပိုက်ဆံပိုကုန်နေအုံမယ်။ ကျွန်တော်ရယ်၊ ဆရာရယ်၊ နောက်ပြီး တို့တော့ ကဝန်ထမ်းအသစ်လေးမြင့်နိုင်ကလည်း ကွန်ပူဗြာ Hardware လုပ်တတ်တယ်။ သူကိုပါကျွန်တော် ဆွဲထားလိုက်မယ်။’

‘က ဒါဆိုလည်းကောင်းပြီ။ မနက်ဖြန်ညာနေလုပ်ငန်းစမယ်။ အခုတော့ မင်းတို့ နှစ်ယောက်က ဘယ်စက်မှာ Memory ဘယ်လောက်ရှိရပဲ။ ဘယ်စက်က ဘယ်လောက် Update လုပ်ရမယ်။ ဘယ်စက်က Update မလုပ်ရင် ရသေးတယ်ဆိုတာကို အဆဲစစ်ကြပါအေး။ ပြီးတော့ ပို့အပ်တာတွေကို မနက်ဖြန်မနက်မင်းပဲ သွားဝယ်ထားလိုက် ကျော်ကျော်ရေး’

အုံခိုလိုနှင့် ကျွန်တော်ဒီနေ့ခုံးဆင်းနောက်ကျျော်မြင်းဖြစ်လေသည်။

× × × × ×

မနောက်ညာနေကကျွန်တော်တို့ခိုင်းထားသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်ရယ်၊ ကျော်ကျော်ရယ် မြှေ့နှေ့ရယ် ကွန်ပူဗြာတွေကို Memory တိုးဖို့ပြင်ဆင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ဝန်ထမ်းအားလုံးလည်းပြန်သွားကြပြီမို့ ကျွန်တော်တို့သုံးပို့သာရုံးခန်းအတွင်းကျွန်ရစ်သည်။ အရို့အစားနောက်နောက်အရှင်ပါ။ ကျေးများစွာကားနှင့် ပြောရရင်တော့ စွားရှုံးသွေးသွေးချိန်ပေါ့။

‘က လုပ်ငန်းမစခင် ငါတိနည်းနည်းလိုက်ဖြည့်ရအောင်ကွာ’

ကျွန်တော်သည်အစာအိမ်လေနာရောဂါရိတာကြောင့် အစာခံ၍မဖြစ်ပေးအခုတော်အစာအိမ်က သွေးတွေတွေက်သလားမသို့၊ တဆဲတရုံးအားအင်ကုန်ခမ်းသလိုဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်စားတာကြားပြုဖြစ်သော အမဲသားကို သွေးအားပြန်ကောင်းစေရန်ဟူ၍ပြန်စားနေရာ ညာနောင်းကတည်းကလမ်းထိပ်ဆိုင်မှ အမဲသား ကြော်များကိုပြင်နိုင်အားသွားဝယ်ဆိုင်းထားပြီးဖြစ်သည်။

‘က မင်းတို့ပါလာကြ’

ကျွန်တော်တို့သုံးသား လုပ်ငန်းမစခင် ရုံးခန်း၏အပြင် ပလာဏေလျောက်လမ်းတွင် ထိုင်ခံလေးများ ချကာ အမဲသားကြော်ကိုလွှေ့ကြပါတော့သည်။ ကျွန်တော်သည်အမဲသားများကိုရုံးအတွင်းမသွေးချင်တာက တစ်ကြောင်း၊ ကျိုးမြောင်းလွန်သည့်ရုံးခန်းအတွင်းအညောင်းမိနေသောကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ပလာဏေတွင် ဘေးနားကရုံးခန်းများလည်းပြန်သွားပြီကတစ်ကြောင်း အမဲသားကြော်များကို ပလာဏေလျောက်လမ်းတွင်

ဟန်များလင်းလျောက်ရင်း ဆောက် အာရုံးနောက်သေးသည်။ ကြိုသည့်မှာ ဆောက်အတွင်းကျွန်တော်တို့အား ခေါင်းဆေးပန်းကြီးစေမည်ကို ထိုစဉ်က လုံးဝတွေးမိခြင်းအလျှင်းမရှိခဲ့။

ကျွန်တော်တို့သည်မကုန်သေးသောမဲ့သားကြော်များကို ရုံးခန်းတံ့သီးအပြင်တွင် ချိတ်ထားလိုက် ကြပြီး ရုံးအတွင်းပြန်ဝင်ကာ ကွန်ပူးတာများကို Memory တိုးခွင်း လုပ်နှင်းကိုစတင်ချေလေပြီ။

‘ကျော်ကျော်ရေ ပထမဦးဆုံး ကွန်ပူးတာထဲက Memory တွေကိုလိုက်ဖြုတ်လိုက်တော့’

ကျွန်တော်ရဲ့အမိအစဉ်က Memory တွေကိုအားလုံးဖြုတ်လိုက်မယ်။ ပြီးရင်ပထမဦးဆုံး တစ်လုံးရို 32 MB Memory ထည့်လိုက်မယ်။ ပြီးရင် နောက်တစ်လုံး ပြီးရင်နောက်တစ်လုံး ဒီလိုနှင့်ဘာလုံးချင်းလုပ်သွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းကြောင့် ကွန်ပူးတာများမှ Memory များကို အားလုံးဖြုတ်ခိုင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

‘ဆရာရေ ရပြီ’

‘ကောင်းပြီ ဒါ တစ်လုံးက ဓကတာပေါ့’

ကျော်ကျော်ကပေးသော Memory Stick များထဲမှ 8 MB လေးခွောင်းကိုယူကာ Memory Bank များတွင်တပ်လိုက်လေသည်။ ကလစ် ကလစ် နှင့် Memory Stick များကို Bank တွင်တပ်ပြီသကာလ ကွန်ပူးတာကိုဖွင့်လိုက်သည်။ Memory Test လုပ်ဖော်ပြီ။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်သား စူးစိုက်စွာကြည်ကြသည်။ 32 MB Test လုပ်ပြီး Starting Windows 95 ပေါ်တော့ကျွန်တော်တို့သုံးနှင့် လက်ခုပ်တွေတိုးကြသည်။ ကျော်ကျော်ကတော့ –

‘ဟား ဟား ဟား မီးမီးရေ – မနက်ဖြန် နှင်လာရင် ပါတို့ရဲ့ကကွန်ပူးတာတွေဟာ Memory 32 MB နှင့်အလုပ်လုပ်တာနှင့်မြင်တွေ့ရပြီပေါ့’

ဟုကြွေးကြော်နေသည်။

ယလဲ ဘယ်ဆိုးလို့လဲ ဒီလိုဆိုတော့လည်း ပြီးပြီ ကွန်ပူးတာတစ်လုံး Memory လေးတိုးတာဘာ ဓာတာမှတ်လို့ ကျွန်တော်တို့ သုံးနီးသား အားတက်လို့နေသည်။ Windows 95 တက်လာပြီ။

‘ဘာ အတော်မြန်လာတယ်နော် ဆရာ’ မြင့်နိုင်ကဆိုသည်။

‘အေးဖော်ကွား၊ အရင်က 8 MB ပဲ့ဂျိတာရှိး၊ ခု 32 MB ဆိုတော့ ဒီလောက်တော့နှိမ်မှာပေါ့’
ဟုကျော်ကျော်ကဝင်ထောက်သည်။ ကျွန်တော်မှာတော့ကုမ္ပဏီမှတ်ကျွေားသည့် (အတောင်ပံ့ပေါ်ကျွေားတဲ့)
ငွေကြေးတွေကို မျက်စိတဲ့မြင်ယောင်နေသည်။ အင်းလေ ဘယ်တက်နိုင်ပဲ့မလဲ။

ကျော်ကျော်က ဟိုဟိုဖို့ စမ်းသုံးကြည့်သည်။

‘က က ကြာတယ်ကဲ့ နောက်တစ်လုံးလုပ်ရအောင်’ ပြီးတဲ့ကောင်တွေ ဖွင့်ထားလိုက်ကဲ့

ကျွန်တော်သည် ဖြောပြာဆိုသို့နှင့် နောက်ကွန်ပူးတာတစ်လုံးကို Memory တိုးထိုစတင်လိုက်သည်။
သူတို့နှစ်ယောက်လည်း လိုက်လာကြသည်။

‘က ဒီစက်ကတော့ Bank (Slot) နှစ်ခုပဲပါတယ်။ ဒီတော့ 16 MB နှစ်ချောင်းပေးကဲ့’

ကျွန်တော်တစ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ကွန်ပူးတာကိုဖွင့်လိုက်သည်။ 32 MB ကိုပြောပြီ။ ကျွန်တော်တို့
သုံးလိုးလက်ခုတ်တိုးကြပ်နိုင်သည်။ Starting Windows 95 ပေါ်လာပြီး Windows 95 ကို Loading လုပ်နေ
သည်။ လုပ်နေရင်နှင့် Windows 95 တက်မလာဘဲ ကွန်ပူးတာက Shut Down ဖြစ်သွားကာ Shut
Down လုပ်ပြီးကြောင်းသားပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးသားကြောင်သွားကြသည်။

‘တ ဘယ်လိုပြစ်တာလဲ ဒါဘယ်လိုပြစ်တာလဲ’

ဟူ၍ မြင့်နိုင်က သူအကျင့်သူ့လေသံအတိုင်းပြောသည်။

‘က ပိတ်ပြီးပြန်ဖွင့်ကဲ့’

ကျွန်တော်ဝှုပြန်ဖွင့်တော့ Windows 95 က Safe Mode နှစ်တက်ပါဟူ၍ဖြောသည်။ ကျွန်တော်တို့
သည် Safe Mode နှင့် တက်လိုက်ကြသည်။ Windows 95 တက်သွားပါပြီ။

‘က Shut Down အောက်က Restart ပြန်လုပ် Normal နဲ့ပြန်တက်ကြည်’

ကျော်ကျော်သည် ကျွန်တော်ပြောသည့်အတိုင်းလုပ်ရာသည်။ သို့သော် Windows 95 သည်
Normal နှင့် မတက်နိုင်ဘဲ Shut Down ဖြစ်သွားကာ Safe Mode နှင့်ပဲတက်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့
ဘာလုပ်ရှုန်းမသိတော့။

‘က ကြာတယ်ကဲ့။ မရတာကိုထားလိုက်။ နောက်တစ်လုံးဆက်လုပ်မယ်’

ဒီလိုနဲ့ နောက်တစ်လုံးကိုဆက်လုပ်သည်။ ဒီတစ်လုံးက Memory ရောက် ထည့်မှုရမည်။
ဘာလိုလဲဆိုတော့ သူမှာက 72 Pin Simm Slot နှစ်ခုနှင့် 30 Pin Simm Slot လေးခုပါသည်။ 30 Pin
Simm 1 MB လေးရောင်းကိုစိုက်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ 16 MB 72 Pin Simm တစ်ချောင်းနှင့် 8 MB 72
Pin Simm တစ်ချောင်းကိုစိုက်လိုက်သည်။

‘ကော်ကျော်ရေ ဒီအလုံးကတော့ 28 MB ပဲထွက်မယ်တွေ’

ကိုယ်ဘသာကိုယ်တွက်ရင်းပြောလိုက်သည်။ ကျော်ကျော်က

‘ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ ဆရာ ရသလောက်ပဲ့ အရင်ထက်တော့ ပိုမြန်လာမှာပဲ့’

ကွန်ပူးတာကိုဖွင့်လိုက်ကြပြီး ကျွန်တော်တို့ထင်သလို 28 MB တော့ပြုသည်။ သို့သော် Windows 95 ကို Loading လုပ်နေရင်းနှင့် Screen အပြာကြီးပေါ်လာကာ ဘာတွေလာပြောနေမှုန်းမသိ။ Windows 95 မတက်တော့။ ဒုက္ခပါပဲ။ အနည်းငယ်စိတ်ဓာတ်ကျွေပြုလာသည်။ နာရီကိုကြည့်တော့ ရ နာရီခြဲတော့မည်။ တစ်နေကုန်အလုပ်လုပ်ထားရှုလူကန္တမ်းနေသည်။ ကွန်ပူးတာသုံးလုံးမှာ တစ်လုံးပဲရသေးသည်။ နှစ်လုံးက Windows 95 မတက်တော့။ ကျွန်တော်သည်အနည်းငယ်စိုးရိုးမြို့ပြုလာသည်။ ငယ်ငယ် ကတည်းက ပိုက်ဆံကိုချွေတာသုံးခဲ့ရသောကျွန်တော်သည် ယခုလည်း ကျွန်တော်မကျမ်းကျင်သောကိုခွဲကိုပိုက်မှုပုံးပန်သည်။ ခုတော့ -

‘အင်း မိုးချုပ်တော့မယ်နဲ့တူတယ်။ လူကလည်းနားချင်နေပြီ’

ပြောနေတုန်းရှိသေး မြင့်နိုင်က

‘ဆရာရေ ဒီဘက်ကတက်နေတဲ့ ကွန်ပူးတာက Windows 95 မပေါ်တော့ဘူး။ Screen အပြာကြီးပေါ်နေတယ် လာကြည့်ပါခဲ့း’ ကျွန်တော် နှင့် ကျော်ကျော်အပြေးအလွှားသွားကြသည်။

‘ဟာ ဒုက္ခပဲ’

ခုနကတက်နေပြီးသားတောင်ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ၊ ပြာပြီး၊ တိုင်ပတ်ပြီး၊ မြို့ပတ်ပြီး၊ အကုန်ပတ်ပြီး၊ သုံးလုံးလုပ်တာ သုံးလုံးလုပ် မတက်တော့ ကျွန်တော်စိတ်ည်စ်လာသည်။ ကျွန်တော်သည် ခဏဗျာည်းတားလိုက်ပြီး

‘ဒီလိုလုပ် ငါတို့သုံးယောက်ခဲ့ပြီးလုပ်မယ်။ မြင့်နိုင် မင်းက ဒီဘက်ပြီးသားအလုံးကိုပဲပြန်လုပ်။ ဒီမှာ Memory Stick တွေနှစ်လုံးတရှုတယ်။ ယူထားပြီးလဲတပ်ကြည့် တစ်ခုခုနှင့်တော့အဆင်ပြောလိမ့်မယ်။ ငါတို့ နှစ်ယောက်က ဟိုပက်ခန်းက နှစ်လုံးကိုလုပ်လိုက်မယ်’

ပြောပြောဆိုထွက်လာခဲ့ပြီး တဖက်ခန်းတွင်မြင့်နိုင်တစ်ပြီးသာကျွန်ရော်သည်။

‘ကျော်ကျော်ရေ မင်းဒီအလုံးလုပ်။ မြှုတ်ပြီးပြန်တပ်ကြည့်ကွား။ Brush နဲ့စက်ထဲကဖုန်တွေလဲ ဖယ်လိုက်၊ ငါ ဟိုအလုံးကို အုံဒီလိုပဲလုပ်ကြည့်အုံးမယ်’

ဤသို့နှင့် တစ်ယောက်တစ်လုံးလုပ်ကြသည်။ လုပ်နေရင်းနှင့် နာခေါ်းထဲသို့အလွန်တရာ့ပျ

ခိုးစွားလျသော အနံ့ တစ်ခုဝင်လာလေသည်။

အောင်မလေးဖူ အနံ့ကြီးက ပုပ်အက်အက်ကြီး ပြောပြရမှာတောင် အောင်လီဆန်တယ်။ ဘုရားဘုရား ကျွန်တော်ဘုရားတမိလိုက်သည်။ အသက်ကိုမရှိမောင်ထိန်းထားသည့်ကြားက သက်ပင်အရှိကြတွင် အနံ့ခိုးပြီးက ရှုမြှုပ်သားပြုကာချက်ချင်းပင် ရင်ညွှန်မှာ ရုံး၌အောင့်တက်လာလေသည်။ အားလားလား ဒီလောက်ပုပ်အက်နေတဲ့အနံ့ကြီး တစ်သက်နှစ်တစ်ကိုယ် ဒီတစ်ခါပဲရှုံးတယ်။ ကျွန်တော်သည် ယခုအချိန်တွင် ခေါင်းဆောင်ပို့ အရာရာအားလုံးကိုသုံးသတ်ပို့ဖြုံဖြစ်သည်။ သို့သော်သူတို့လန်သွားမည်လို့၏ ဘာမှမဖြစ် ဟန်နေနေသည်။ မသိမသာ ကျော်ကျော်ကြိုကြည့်လိုက်တော့ ကျော်ကျော်တစ်ယောက်ချွေးသီးချွေးပေါက်တွေ ကျေနေပါပကောလား။ နာခေါင်းကလည်း တရှုံ့ရှုံ့နှင့် ထိုစဉ်မြင့်နိုင်ရောက်လာသည်။ မြင့်နိုင်က

‘ဆရာတို့ခုနက ကျွန်တော်ဘာက်လာသေးလား’

‘မလာပါဘူးကွဲ တို့ ဒီသက်မှာပဲလုပ်နေတာ’

‘ဟုတ်လား ကျွန်တော် Memory လဲနေတုန်း အောက်ကတ်ယောက်ရပ်ကြည့်နေသလိုပဲ’

တိုက် ကိုယ်ကူးတော့အည်းကုန်ပြီ။ သူပြောလိုက်မှ လူကူးတွေပါတုန်ချင်လာသည်။ ကျော်ကျော်က အခြေနောက်များမှ မျက်ရိပ်ပြုသည်။ ဒီတော့သူတို့လည်းသိနေပြီမို့ မထူးတော့ဘူးဟုဆိုကာ ‘မေတ္တာသုတ်’ ကိုအသံထွက်ချုတ်ဖတ်လေတော့သည်။ စိတ်ထဲကလည်း မမြင်နိုင် မမြင်အပ်သည့် နာနာဘာဝကြီးကိုမေတ္တာ ထားကာ မအောက်ယှုက်ဖို့တောင်းပန်နေမိသည်။ ကျွန်တော့ရဲ့ မေတ္တာစွမ်းက ကြောက်နေရှုပဲ မစွမ်းတာလား။ သူကပဲအနံ့တွေပေးပြီး ပြောက်လှုန်ချင်တာလား။ ဒါမှာဟုတ် ကျွဲတွဲလွှတ်ချင်လို့ အကူအညီတောင်းနေတာလား။ ဒါမှာဟုတ် ဘုရားရေး ကျွန်တော်အမဲသားကြော်ကိုသတိရလိုက်မိချိန်မှာ ကျွန်တော်ခေါင်းနားပန်းကြီး သွားပြန်သည်။ ပါမှားတာ ပါမှားတာ။ ကိုယ့်ကိုယ့် အပမ်တစ်ရှုံး – ကျော်ကျော်က ရူးဝါးရူးဝါးထလုပ်ချေပြီ။ အခြေနောက်းတော့ အသက်ရှုံးလည်းကျပ်လာပြီ။ အနံ့၏ ဒဏ်ကိုလုံးဝမခံနိုင်တော့။ မြင့်နိုင်က မျက်နှာတွင်သွေးမရှိတော့ပြီ။ ကျော်ကျော်က ဆဲနည်းပေါင်းစုံကိုထိုတိုတ်၍ဆဲလေပြီ။ တစ်ချို့ဆိုကြားတောင်းကြား ဘူးပေါ့။ တကယ်တော့သူလည်းကြောက်ကန်ကန်၍ ဆဲနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဒီတော့ အားကျွဲပံ့ ကျွန်တော်လည်း ဝန်ိုင်းကျလိုက်သည်။ သို့သော်မဖြစ်တော့။ ဒါကြောင့် –

‘က ပြန်ကြမယ်။ အနောင့်အယှုက်ရှိတယ်’

ဟူပြောကာ ပိတ်စရာရှိတာပိတ်ကာပြန်ခဲ့ကြတော့သည်။ အနံ့ကြီးကတော့ဆိုးဝါးစွာကျွန်နေဆဲ...

အခြားရုံးခန်းတွေမပြောနှင့် ပလာဏအောက်တွင်စောင့်သောအလောင့်နှင့်ကျွန်တော်တို့သုံးပါးသာ၍
တာကြောင့် ငါးအပ်ပါ၏ကျွန်တော်တို့သုံးပါးမှလဲ၍ မည်သူမျှမသိလိုက်ချေ။

× × × × ×

မနက်ရောက်တော့ ကွန်ပူ။တာတွေအားလုံးပိုးလိုးပက်လက်။

‘မီးမီးရေ ကွန်ပူ။တာနဲ့လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေခာရပ်ထားကွာ’

‘ဟုတ်ကဲ့’

ကျွန်တော်စိတ်တို့နေ့မျှနဲ့မယ့် ဟုတ်ကဲ့ကလွှားဘာမှမပြော။ ကျော်ကျော်က

‘ဆရာ ဘာဆက်လုပ်ကြမလဲ။ မြှင့်နိုင်ကတော့ခွင့်တိုင်တယ် ဆရာ။ သူအမေကတော့ပြောတယ်။

ညကပြန်လာပြီး ချေးအေးတွေ ထွက်နေတယ်တဲ့။ ကယောင်ကတန်းဖြစ်နေတာနဲ့ ရောမန်းတို့က်ထားရတယ်တဲ့။ ခုမနက်ဖျားနေလို့စွဲ့ပေးပါတဲ့’

က ကောင်းကွာ။

‘ကျော်ကျော်ရေ မနေ့က ဘယ်ကွန်ပူ။တာဆိုက ဘယ် Memory ချောင်းကိုပြုတို့သလဲ
ဆိုတာကိုမှတ်ပိုလား၊ မှတ်မိရင်လောလောဆယ် အလုပ်လုပ်လို့အောင်ပြန်တပ်ထားပေးလိုက်ကွာ။ နောက်ပြီး
ညကအကြောင်းကိုရော ခုံစမ်းကြည့်သေးလား’

‘ဆရာရေ ဆရာပြောတာနောက်ကျေနေပြီး ကျွန်တော်ခုံစမ်းပြီးပြီး ဒီလို့မျှ’

ကျွန်တော်နားစွဲ့လိုက်သည်။ ရင်တွေတို့ပြီး လက်တွေအေးလာသည်။

‘ဒီအဆောက်အအုံကြီးဆောက်တဲ့က ပြုတဲ့ကျေပြီးဆုံးပါးသွားတဲ့ သူတဲ့ဆရာ။ သူကတခါတလေ
အဲဒီလိုပဲလုပ်တပ်တယ်တဲ့’

ဘုရားရေ ကျွန်တော် ဘုရားတမိသည်။ အင်း ဒါကအဆောက်အအုံကြီးရင် ပြစ်တတ်တာပဲလေ။

‘ဒါပဲလားကွာ’

‘ဒီလောက်ပါပဲ ဆရာ’

‘အေး ပါထင်တော့ထင်သားကွာ။ ညကကွန်ပူ။တာတွေအပမိုတာဖြစ်မယ်’

‘ဟုတ်မယ် ဆရာ တက်နေပြီးသား ကွန်ပူ။တာတောင်မတက်တော့တာ ဆရာကြည့်ပါလား’

‘က ဒီတော့ ဒီလိုလုပ်မယ်ကွာ။ ညနေကျေရင် အားလုံးစိတ်လည်းရှင်းသွားအောင် အန္တရှယ်လည်း

ကင်းသွားအောင် ဘုန်းကြီးပုဂ္ဂိုး ကမ္မဝါစာဖတ်လိုက်မယ်။ ပြီးရင် မင်းဘုန်းကြီးပုဂ္ဂိုးထားလိုက်။ ညနေအတွက် လိုတာအားလုံးလုပ်ထား ပြီးတာနဲ့တို့တွေ Memory ကိစ္စဆက်လုပ် ကြမယ်’

‘ဖြစ်ပဲ့မလား ဆရာ ဒီနေ့မြင့်နိုင်မလာဘူး။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်တည်းနော်။’

‘အမလေး မင်းကလည်းကွာ ခါသိပါတယ်။ ဒီနေ့ ဒါ YOUTH Computer က ငဲ့ သူငယ်ချင်း ဆရာ ကိုဇော်လင်း ကို ညနေဒီကိုလုပ် ခိုင်းထားပါတယ်ကွာ။ ငါတို့မလုပ်တော့ပါဘူး။ သူကိုလုပ်ခိုင်းမှာပါကွာ။ ခါကညေအတွက် စိမ္မနည်းအရဘုန်းကြီးပုဂ္ဂိုးထားတယ်။ သိပ္ပါနည်းအရ ကွန်ပူးတာပညာရှင်ဒေါ်ထား ပါတယ်ကဲ့’

‘ဟာ ကောင်းတယ် ကောင်းတယ် ဆရာ အဲဒါ သိပ်ကောင်းတယ်။’

‘အေး လိုအပ်တာလုပ်ထားလိုက်။’

ညနေဘုန်းကြီးတွေပြန်ကြသွားခိုင်မှာတော့ ကျွန်တော်နှင့်ကျော်ကျော် နှစ်ဦးတည်းသာကျွန်း လေသည်။ မနောကအဖြစ်အပျက်တွေကို ရုံးရှိနိုင်းကလေးများကြောက်မှာစုံး၍ ဖွံ့ဗြားပြောထားပေ။ တစ်ယောက် မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်ရင် မနောကအကြောင်းများကြောင့် ကျောတဲ့ အနည်းငယ်ချမ်းသွားသည်။

‘ဆရာ ကွန်ပူးတာဆရာလေးလဲ မလာသေးဘူး။’

‘ဟာ ပြောရင်းဆိုရင်းရောက်လာကြပြီ လာပါ ဆရာလေး။’

သူငယ်ချင်းသော်လည်းကောင်း ဆရာလေးတဲ့ ကိုဇော်လင်းအား ခေါ်လိုက်မိသည်။ ကျွန်တော့ ထက်လည်းငယ်၍ဖြစ်သည်။ သူငယ်ချင်းကပြောတော့ ဆရာလေးကအသက် ၂၃ ကျော်ရုံးရှိသေးတယ်တဲ့။ ၁၈ နှစ်လောက်ကတည်းကကွန်ပူးတာပြင်လာတာဆိုပဲ။ သို့ အဖော်တစ်ယောက်လည်းပါသေးတယ်။ ပေါင်းလေးယောက်ဆိုတော့ အားတက်သွားကြသည်။

‘ကျော်ကျော်ရေ့ ဆရာလေးဖို့အအေးလုပ်ပါအံး’

အအေးသောက်ရင်း ကျွန်တော်ကမနေ့သာကအကြောင်းကို ဆရာလေးအား ရှုံးပြုသည်။ ဆရာလေး ကတော့ အုံပြုတန်ဖြူးပြုးစိမိသာလုပ်လို့နေသည်။ ပြီးတော့

‘ကဲ ကျွန်တော်တို့ စလုပ်လိုက်ကြရအောင်’

ဆိုကာ ဆရာလေးသည် ကွန်ပူးတာတစ်လုံးကိုစတင်ပါတော့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်ပဲ တက်ညီ လက်ညီလုပ်နေကြသည်။ တန္တာကွန်ပူးတာများကို Windows 95 ပြန်တင်နေသည်။ တော်တော်လေးကြာတော့
Produced by YOUTH Computer Co., Ltd

စက်တွေတစ်လုံးပြီးတစ်လုံး တပြိုင်နက်နီးပါး ပြီးကုန်ကြသည်။ ကျွန်တော်၏ပူဇော်သောများလည်း
ပြောလျှော့စုံပြုလာသည်။ ကနောအလုပ်ပြီးရင် ဆရာလေးတိုကို အပြင်မှာတစ်ခုလိုက်ကျွေးရမယ်။ ဒီမှာတော့
မဘေးရဲတော့ဘူး။ တွေ့နွေးသေးသည်။

‘က အစ်ကိုရေ စစ်ကြည့်ပါအုံး၊ အားလုံးပြီးပါပြီ။’

တု ဆရာလေးကပြောသည်။ ကျော်ကျော်က

‘ဆရာ ကျွန်တော်အားလုံးစစ်ပြီးပါ OK ပဲ’

ဟု မို့ရသည်မျက်နှာနှင့်ပြောသည်။ ဒီတော့

‘စစ်စရာမလိုပါဘူး ဆရာလေးရယ် ဆရာလေးတို့စိတ်ချထားပြီးသားပဲဟာ ဒီနဲ့နေပါအုံး မနောက
ဘာဖြစ်လိုလဲ ကျွန်တော်တို့ဘူးလို့လဲ ဆရာလေးရယ် လင်းစမ်းပါအုံး’

ဒီလိုပဲ

‘နံပါတ် (၁) – Memory တိုးတယ်ဆိုတာ ဒီလိုပဲ ကလစ်ဆိုပြီး Memory အခြောင်းလေး
တိုးလိုက်ရုံး အဆင်ပြုခုပြုသွားသည့်အတွက်’

နံပါတ် (၂) – အဆင်ပြုသွားသွားတတ်တဲ့ Memory တွေမှာ EDO (Extended Data Output)
အပိုးအစား Memory တွေမျှတယ်၏ အဲဒေါက 486 ပိုးပိုးတွေမှာအလုပ်မလုပ်ဘူးပဲ။ 486 DX4 မှာမျှရတာပါ။
ဒါကြောင့် ကွန်ပူးတော်ကမာတော်ဘာတော်

နံပါတ် (၃) – အချက်ကတော့ Memory တက်ရော BIOS က Memory Test မှာမှန်ကန်တဲ့
အရေအတွက်ပြရုံး Ok ပြုလိုကဲလို မရဘူးပဲ။ Windows ကအလုပ်လုပ်တော့မှ အဆင်ပြောတာမျိုးရှိတယ်
ပါတယ်။ အဲဒေါအခါကျ အစ်ကိုတို့မနောကြားသလို အပြောကြီးပေါ်လေတတ်ပါတယ်။ သူကတစ်ခါ
တစ်လေကောင်းနေပြီး တစ်ခါတစ်လေလည်း မကောင်းပြန်ပါဘူး။

နံပါတ် (၄) – Memory တိုးပြီးရင် Windows မတက်ပါက Windows ကိုပြန်တစ်ပေးရတာမျိုးလည်း
ရှိတတ်ပါတယ်။ မနောက အစ်ကိုက Memory တွေအားလုံးရောလိုက်တော့ ဘာတွေများ Compatible
မဖြစ်သွားလဲမသိဘူး။ မတက်ဘူးဖြစ်သွားတာပါ။ ဒါကြောင့် Memory ကိုတုံးပြီးတိုင်း တစ်ခါတစ်လုပ်ရက်
အတွင်းသုံးနေရင်း System Unstable ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါဆိုအဆင်မပြောဘူးလိုမှတ်ပါ။

နောက်ပြီး Memory ကို 16 MB ဆိုနောက်တစ်ချောင်းကလည်း 16 MB ပဲဆိုပိုကောင်းပါတယ်။ အစ်ကိုက 16 MB ရွှေ 8 MB ရောအကုန်ရောထားလိုက်တဲ့အခါမရတော့ဘူး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် Memory တိုးတာ တရားသေတွက်လို့မရဘူး။ နောက်တစ်ခုက Memory တွေရဲ့ Access Time (Speed) တွေက တစ်ခုနှင့်တစ်ခုမတူရှင်လည်း ဘယ်လိုပြောမလဲဗျာ။ Sync (Synchronization) မကိုက်ဘူးပေါ်များ။ ဒါကြောင့် Memory ကိုတွဲတဲ့အခါမှာ Speed တူဖို့ Bank ပြည့်အောင်တပ်စိုလိုပါတယ်။ ပုံမှန် ဆိုရင်တော့ ဘာမျှပြုစေရအကြောင်းမရှိပါဘူး။ ဖစ်ခဲ့ရင်တော့ Windows ပြန်တစ်ကြည့်ရတာပေါ့။ ပြန်တစ်ပြီးမှ အဆင်ပြုဘားတော်မျိုးလည်းရှိတတ်ပါတယ်။

(ကျွန်တော်ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော Computer in Details (A+) စာအုပ်မှာ Memory Access Speed များရှင်းပြုခဲ့ပြီးပြစ်ပါသည်။)

‘ဟုတ်ပါပြီ ဆရာလေးရယ် ကျွန်တော်မှာမနေ့က တို့ကိုပတ်နေတာပဲ ဒီလိုဆိုမနေ့က ကျွန်တော်တို့ ကွန်ပျူးတော်ကို အပနိုတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့နော်’

‘လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ ဘာအပမှ မမိုပါဘူး။ Memory တွေက အစ်ကိုကို လှည့်စားသွားတာပါ။’

‘ဘား ဘား ဟား’

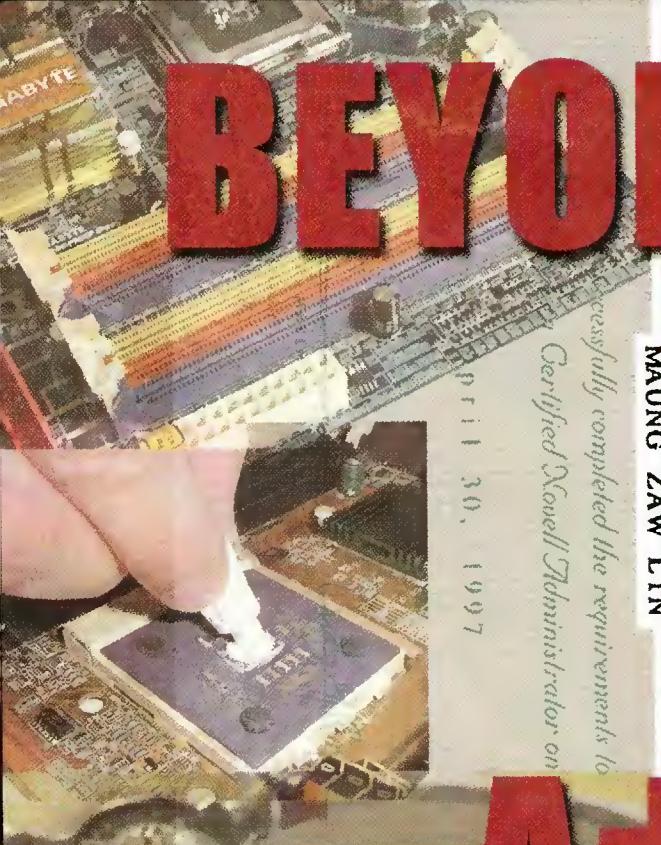
ကျွန်တော်တို့အေးလုံးရယ်ပါကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရုံးခန်းကတွက်လာတော့ လမ်းများကိုလမ်းပါးများကလွှမ်းမိုးထားကြပါဖြစ်လေသည်။

အပမိုခြင်းလော

(ဖြစ်ရပ်မှန်)

ယူ - ယူထု

BEYOND A+

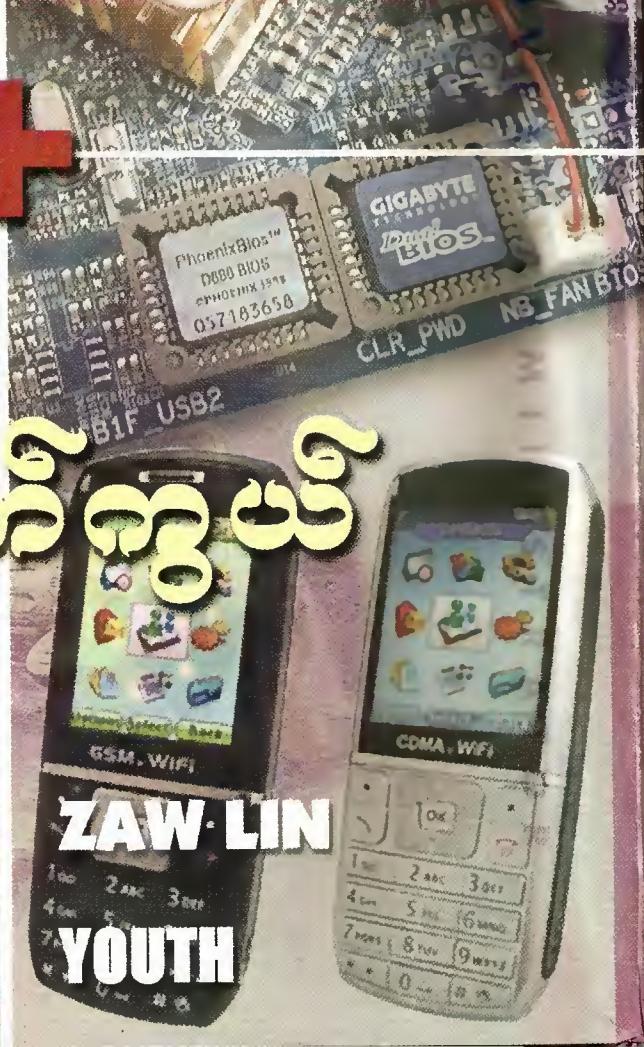
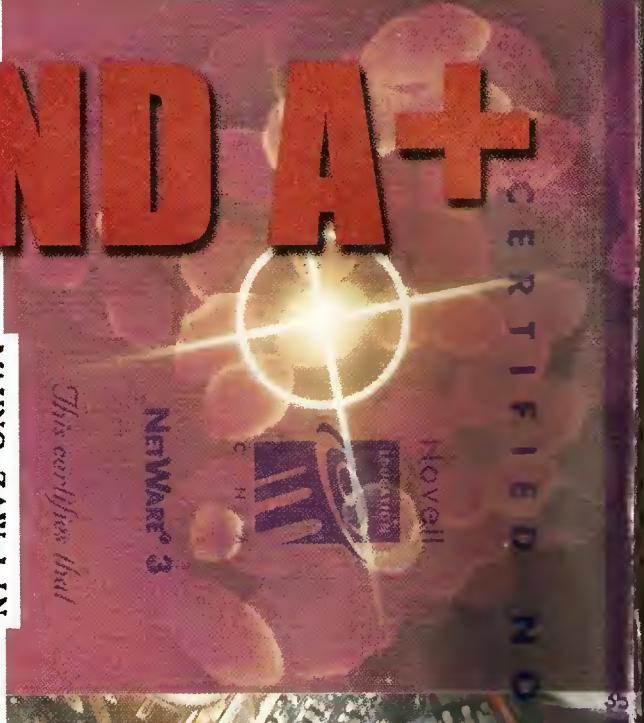
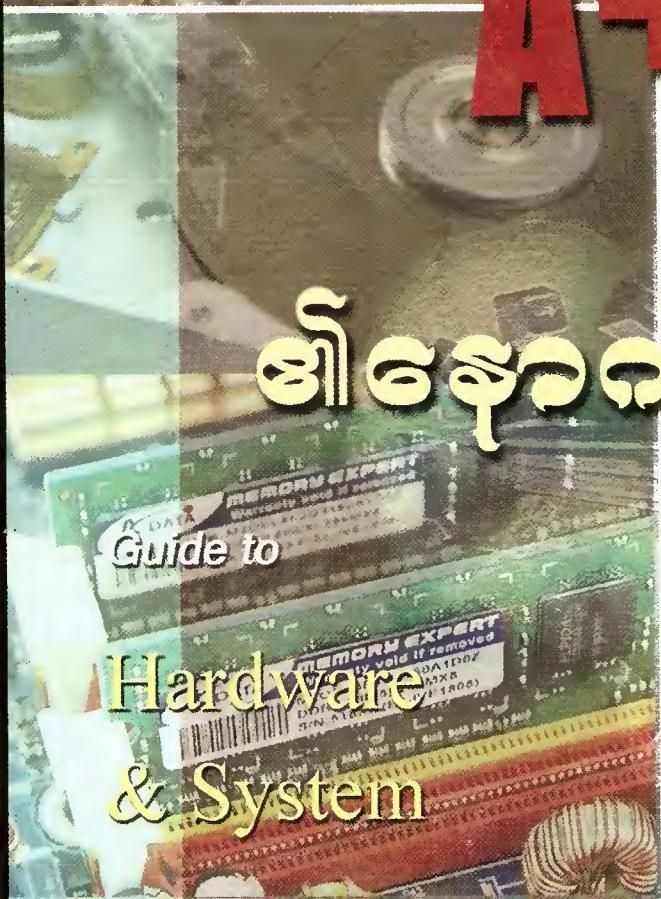
April 30, 1997

MAUNG ZAW LIN

successfully completed the requirements to

Certified Novell Administrator on

A+

Beyond A+ (Guide to Hardware & System) A+ မြန်မာစာတမ်း